Lăsați-mă să dorm!

Scenariu de lung metraj

Mă pregăteam tocmai de culcare, cînd un mieunat prelung și puternic de motan îndrăgostit mă aruncă jos din pat. Pînă să ajung la fereastră, semnalul pisicesc de alarmă se stinse și se porni în schimb o larmă de glasuri umane... „E ora zece", spuse nevasta. „S-a dat ora oficială?" „Nu s-au dat primele răcnete. N-ai auzit? Glasul vecinei. La zece fără un sfert, soseste și, la zece, răcnește". Din curte, strigătele se înteteșesc: „De ce-mi maltratezi cotoiul, dom'le? Nu-i și el un suflet de om? Te dau în judecată, că ne-am mai judecat de patru ori, vampirule!" Se aude imediat o altă voce profundă de bas: „Să-ți dai în judecată motanul, nu pe mine că eu nu beau lapte din tigăile altora. Mi-a înghițit un litru de lapte!" „Las' că știu eu ce lapte bei dumneata. Degresat! Și mai adaugi și apă, scîrțanule, de cînd ți-au venit în vizită neamurile răposatei! Nu-ți dă mîna să le hrănești cu lapte gras! Că și pe nevastă tot dumneata ai băgat o în pămînt fie-i țărîna ușoară, că și dînsa, sărmana, tot zgripțuroaică era și mi-a lăsat pisoiul fără coadă!" „Ai dreptate. Mai bine ar fi lăsat pisoiul fără dumneata!"

Fine del primo tempo...

...Ora unsprezece seara. S-a dus liniștea. S-a dus somnul. S-a dus și motanul. Numai cei doi vecini nu s-au dus. Stă fiecare proptit în ușa casei și așteaptă. Ce așteaptă ei, nu știu. Eu știu că aștept să dorm. Și nu pot. Se știe că, deobicei, cîte unul nu doarme fiindcă are astenie, un altul nu doarme fiindcă are insomnie. Eu nu dorm fiindcă am pisici. Un prieten al meu, pentru ca să doarmă, folosește Valenal, un altul folosește Ciclobarbital. Eu, ca să dorm, o să folosesc șoricioacă. M-am interesat și am aflat că șoricioaca se recomandă pisicilor. După două linguriță, nu mai miaună.

Deodată, gîndurile îmi sînt tulburate de un lătrat prelung și jalnic. „Iar pisica!" urlu eu speriat. „Cum o să fie pisica? tresare îngrijorată nevasta. A fost un schelălăit!" „Miaună camuflat ca să n-o recunoască vecinul".

Afară, tumultul crește: „Mi-ai nenorocit cățelul, vampiro! Te dau în judecată pentru fratricid. Ce ți-a făcut?" „M-a mușcat! De la dumneata a învățat să muște că erai proprietar!" „Și dacă te-a mușcat? Îl ducem la antirabic și-i facem vaccin! Să te mai prind eu că pui mîna pe el!" „Păi nici n-am pus mîna, am pus vătraiul! Figodia: îi e dor de delicatese. Ce se naște din pisică!" „Ba a dumitale s-a născut din pisică, da, că umblă haimana cu toți motanii din cartier. Dacă o mai prind pe acoperișul meu, anunț spațiul locativ!" „Javra dumitale mi-a mîncat ciupercile din cămară!" „Aoleu! Care va să zică din astea-mi ești, madam! Ai încercat ciupercile pe cățel! Numai că ți-ai greșit socoteala: dacă te-a mușcat mai întîi ve dumneata și le-a mîncat după aceea, înseamnă că la ciuperci a devenit imun... Cuțu... cuțu... cuțu... hai la tătucu... cuțu..." „Pis... pis... pis... hai la mămica... pis... pis... pis."

Fine del secundo tempo...

...12 noapte. Sînt năuc. Vreau să dorm. „Bărbate, să-ți dau un calmant". „Da, mi-e somn. E a zecea noapte". „Ce să-ți dau?" „O pastilă de cuțu cuțu". Mă privește înnebunită de groază și încearcă să-mi intre în voie: „Din astea nu mai avem". „Atunci, dă-mi cîteva picături de pis, pis, pis". „S-au terminat și astea". „Știu, le-am luat aseară. Cîntă-mi ceva și-o să adorm". „Ce să-ți cînt?" „Cîntecul acela frumos de dragoste: ham, ham, ham, hauuu. Îl mai ții minte?" „Nu-l mai țiu minte" Și începe să plîngă trăgîndu-se cu grijă deoparte... Rămînem așa, cu ochii pironiți în tavan, pînă spre zori. Pe amîndoi ne-a lovit migrena. Și sîntem năuci. Într-un tîrziu, îi șoptesc: „Draga mea ți-aș spune o taină, dar să nu afle nimeni. Iuri?" „Jur. Te ascult" „Pisicuță, pis, pis pis. te-am visat azi noapte-n vis" Nevasta care este totuși mai lucidă decît mine și are nervii mai tari, îmi răspunde: „Cățelus cu părul creț fură rața din coteț".

Și a doua zi, ne-am trezit ca deobicei fericiți. „Cum ai dormit, dragul meu?" „Ham, ham!" „Și eu la fel"...

Acum sîntem restabiliți. Dau rezultate bune injecțiile astea cu B fortissim.

Cei doi vecini s-au mai potolit. Au primit și ei ceva fortissim, în scris. De la sfat. Cele două corpuri delicte patrupede au fost dăruite unor neamuri miloase.

Fine del Cuțu et Fisi...

I. AVIAN

V. TIMOC

— Dacă nu întrebuințezi dezinfectantul, cum omori microbii?
— Frecîndu-i de piatră!...

A. AVRAM

Calvarul ștampilomaniei

S. NOVAC

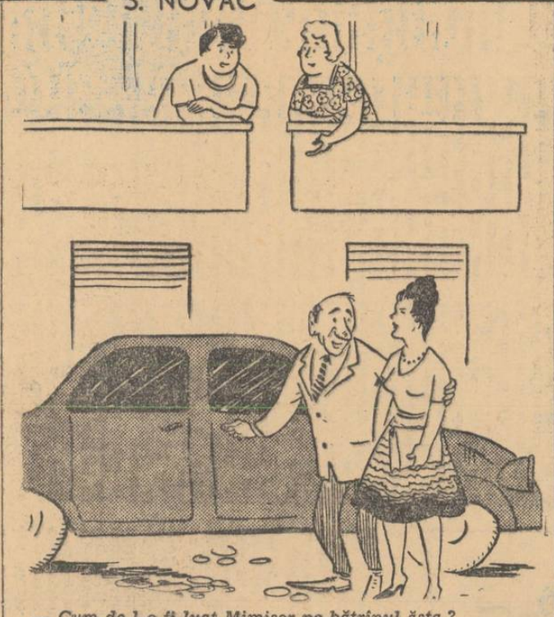

— Cum de l-o fi luat Mimișor pe bătrînul ăsta?
— Ce vrei dragă, a lovit-o și pe ea săgeata lui Cupidon...
— Și-a lovit-o tare; cu... 40 de cai putere!!!

În general lustrele din comerț au tija lungă, neadecvată camerelor.

— Vecine, vrei să-mi prinzi și mie lustra asta, de masa dumitale?

A. ARDELEA

— ...Costicăăă... ai grijă să nu-l scapi.

REBUS

LEMNE

ORIZONTAL: 1) Stă de lemn! — Privighetori de lemn! 2) Lemn de spriin — Suc de lemn dulce 3) La examene sînt de lemn! — Dimpotrivă 4) A participat la asediul cetății învinse de un cal de lemn — Erbiu — Instrument muzical chinezesc 5) Pronume — Intervenție anatomică, în urma căreia se impune uneori necesitatea unui picior de lemn (pl) 6) Zoe Teodorescu — Nu-i acesta! — Cercuri de lemn sau de metal care pun în mișcare un vehicul 7) A așeza trunchiuri de lemn pentru construcția unei case — „Măria sa puiul pădurii" de M. Sadoveanu 8) Uniunea internațională a zi-

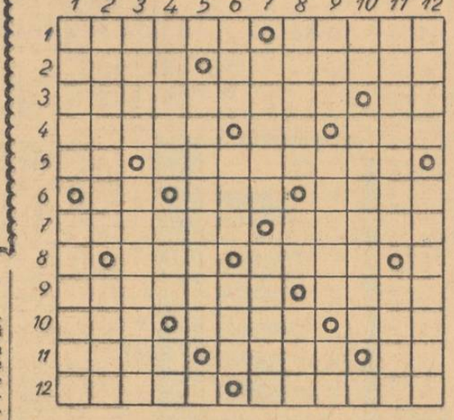

aristilor — Se bat în lemn 9) Bucățică irascibilă de lemn! — Oraș în Africa 10) Merg în sus — Exclamație care însoțește o sărîtură — Localitate în Germania 11) Locuitori ai Europei centrale — Solemn — Scoase din lemn 12) Os al bazinului — Lemne care nu sar departe de trunchi!

VERTICAL: 1) Sculptat în lemn — Trunchiuri de lemn pentru despicat lemne de foc 2) Autorul unor „Icoane de lemn" — Erbacee de munte 3) Cîntec de leagăn — Bucată groasă de lemn 4) În acel loc — Riu în Norvegia — Prinde! 5) Doarme de poți tăia lemne pe el! 6) Nume de fată — Localitate în S.U.A. — O grămadă de lemne de ars 7) Stă ca un lemn — Sistem de lemne încrucișate 8) Partea cuptorului unde ard lemnele — Ruteniu — Deal în Suedia 9) Pronume — A făcut-o mat un cal de lemn! — Vasile Costea 10) Fluviu siberian — Lemne agresive! 11) Material pentru împletituri de lemn — Untdelemn 12) Nume masculin — A devenit de lemn!

Geo MERIȘAN

APELE PRIMĂVERII

ORIZONTAL: 1) Gingaș clopoțel parfumat — În primăvară! 2) Fratele rîndunicii — Înflorește în acest sezon 3) Mama din hrisoave — Se luminează și se însenînează (pl) 4) O apă meridională — Soi cald al soarelui 5) Nume englezesc 6) Îmbrăcă haină nouă și se gătesc cu flori — Nimfa pădurilor 7) Sprijin pentru firavul fir de viță (pl) — Din relon! 8) Copilul mijlociu al primăverii! — Verb conjugat mai puțin acum decît iarna 9) Materie primă în siderurgie — Cîntecul apelor primăverii 10) Floare! (cu care nu se face primăvară) — Mulțime de flori... sub geam.

VERTICAL: 1) E străbătută acum de tractoare și semănătoare — „Mașină de calculat" pentru prichindeii din primăvara vieții 2) Se umple toamna — Un loc unde o mai multă gheață decît apă 3) O apă europeană... — ...și pretexte de plimbări acvatice 4) Aproape tot! — Pentru el, primăvara înseamnă cuplete, epigrame, caricaturi 5) Oaspete primăvăratic... singur! — Intindere de apă în Asia 6) Plin de viață și de vitamine 7) Comparativ poetic pentru natura reîntinerită — Încă o floare 8) Colecție de „primăveri" în ulei sau acuarelă (pl) — Subiect primăvăratec sub formă de piraie, torenți, ploi etc. 9) Urmașa primăverii — Vestitor înaripat sosit în stoluri 10) Iesi la cîmp! — „Ambalaj" rustic pentru apă!

Florin ARBORE

Dezlegările jocurilor apărute în numărul trecut

GRAFICA

ORIZONTAL: Schema — Trasă — Elucidare — IX — Tagore — Edita — Monorimă — U — Ca — Odă — Eeran — O — Ama — G — Tete — Nevindecabil — Spus — Amăruie — Oi — Tot — Ris — G — Ale — Pean — Iță — Notat — Verset — Egal — Petiție

FLORI

ORIZONTAL: Polenizare — Maci — A mirosi — Orhidee — REMF — Tămîiță — RD — C — Bujori — J — Zece — Cărare — Cală — Er — Mirt — I — Sat — Zală — Ani — Pelin — Micu — Retur — Ibiși — Ăst — Gladiole — Pent — U — AE — Am — Arbore — II — R — Stal — Iureșuri — Iarovizări — P — IP — TR — Ramă — Ascunsă — Aspiră — It — Ași — N — Rău — Ananași — Tei.

Aviz pentru posesorii și conducătorii auto-moto

Baza I București din M.I.P.C. aduce la cunoștință că începînd cu data de 1 mai 1964, stațiunile „PECO" de pe arterele centrale și traseele principale, aprovizionate cu benzine și uleiuri de calitate superioară pentru toate tipurile de turisme și motocicletele existente în circulație, funcționează după cum urmează:

Traseul	Stațiunea	Orarul de funcționare	Modul de vînzare
ȘOS. BUCUREȘTI — PLOIEȘTI	N. Bălcescu (Arhitecturii). Bd. N. Bălcescu colț cu Bis. Enei	6—22	Pentru întreprinderi și instituții
	Lido. Bd. Magheru colț cu A. Simu	permanent	Pentru întreprinderi și instituții și cu numerar pentru autoturisme
	P-ța Romană	permanent	Cu numerar direct la vînzător
	Bufet Str. Arh. Mincu 7	6—22	Pentru întreprinderi și instituții
	Dorobanți Calea Dorobanți 180	6—22	Pentru întreprinderi și instituții și cu numerar pentru auto-moto
	Băneasa Serviciu Șos. Buc.-Ploiești 2	permanent	Pentru întreprinderi și instituții și cu numerar pentru autoturisme
	Băneasa II Șos. Buc.-Ploiești 26	permanent	Cu numerar direct la vînzător
	Mogoșoaia Șos. Buc.-Tîrgoviște (Palatul Mogoșoaia)	6—22	Pentru întreprinderi și instituții și cu numerar pentru auto-moto
	Snagov Șos. Buc.-Ploiești Comuna Țigănești	permanent	Pentru întreprinderi și instituții și cu numerar pentru auto-moto
ȘOS. BUCUREȘTI — CONSTANȚA	Maria Rosetti Str. M. Rosetti 26	6—22	Pentru întreprinderi și instituții
	Mihail Eminescu Str. M. Eminescu colț cu Tunari	6—22	Idem
	Teiul Doamnei Șos. Armatei Sovietice Nr. 81	7—12 16—19	Pentru întreprinderi și instituții
	Colentina Pod Str. 30 Decembrie 23	6—22	Cu numerar direct la vînzător
	București Bd. Republicii 150 (Afumați)	permanent	Pentru întreprinderi și instituții și cu numerar pentru autoturisme
	Urziceni Stat. Nr. 1 Orașul Urziceni Șos. Buc.-Constanța	permanent	Pentru întreprinderi și instituții și cu numerar pentru auto-moto
	Slobozia Stat. Nr. 2 Orașul Slobozia Șos. Buc.-Constanța	permanent	Idem
	Slobozia Stat. nr. 1 Orașul Slobozia Str. Matei Basarab	6—22	Idem
ȘOS. BUCUREȘTI — CĂLĂRAȘI	Bărăției Str. Sf. Vineri 24	7—12 16—19	Idem
	Mircea Vodă Str. Mircea Vodă nr. 68	6—22	Pentru întreprinderi și instituții
	Călărași Calea Călărași colț cu Mîntuleasa	6—22	Pentru întreprinderi și instituții
	Agricultori Str. Agricultori 101	6—22	Idem
	Vergului Bd. Muncii 2	7—12 16—19	Idem
	Dimitrov Bd. Dimitrov colț cu M. Bravu	6—22	Pentru întreprinderi și instituții și cu numerar pentru auto-moto
	Stadion Șos. Iancului colț cu Bd. Marelui Stadion	permanent	Idem
	Călărași Stat. 1 Orașul Călărași	6—22	Idem

Traseul	Stațiunea	Orarul de funcționare	Modul de vînzare
ȘOS. BUCUREȘTI — GIURGIU	P-ța Unirii P-ța Unirii colț cu Șerban Vodă	permanent	Pentru întreprinderi și instituții și cu numerar pentru autoturisme
	11 Iunie Str. 11 Iunie	6—22	Cu numerar direct la vînzător
	Progresului Șos. Giurgiului	6—22	Pentru întreprinderi și instituții și cu numerar pentru auto-moto
	Giurgiu Stat. nr. 3 Orașul Giurgiu, Parc	permanent	Idem
	Giurgiu Stat. nr. 4 Oraș Giurgiu.	7—12 16—19	Idem
	Giurgiu Stat. nr. 5 Oraș Giurgiu, str. Ghizdarului 1	Idem	Idem
ȘOS. BUCUREȘTI — ALEXANDRIA — ROȘIORI — TR. MĂGURELE — ZIMNICEA	P-ța Operetei	6—22	Pentru întreprinderi și instituții
	Chirigiu Calea Rahovei 206	6—22	Idem
	Ferentari-Rahova Calea Ferentari colț cu Rahova	6—22	Idem
	P-ța Rahovei Calea Rahovei 407	6—22	Pentru întreprinderi și instituții și cu numerar pentru auto-moto
	Alexandria Stat. 1 Orașul Alexandria Str. M. Kogălniceanu	7—12 16—19	Idem
	Alexandria Stat. 2 Orașul Alexandria Bd. R.P.R. nr. 4	6—22	Idem
	Roșiori Stat. nr. 1 Oraș Roșiori str. Mărășești	6—22	Idem
	Turnu Măgurele Oraș T. Măgurele, Bd. Republicii	7—12 16—19	Idem
	Zimnicea Stat. nr. 1 Oraș Zimnicea,	7—12 16—19	Idem
ȘOS. BUCUREȘTI — PITEȘTI	P-ța Ilie Pintilie colț cu Berzei	6—22	Pentru întreprinderi și instituții
	Gara de Nord Bd. Dinicu Golescu colț cu str. Witing	6—22	Pentru întreprinderi și instituții și cu numerar pentru auto-moto
	Grivița Calea Griviței 320	6—22	Idem
	Chitila Triaj Șos. Chitila 175	6—22	Idem
	Bildana Stat. nr. 1 Com. Bildana, Șos. Buc.-Pitești	6—22	Idem
ȘOS. BUCUREȘTI — DOMNEȘTI	Mihai Vodă Podul Mihai Vodă	6—22	Pentru întreprinderi și instituții
	V. Pîrvan Bd. 6 Martie colț cu V. Pîrvan	6—22	Cu numerar direct la vînzător
	Cotroceni Pod Podul Cotroceni	6—22	Pentru întreprinderi și instituții
	Militari Bd. Păcii 136	7—12 16—19	Pentru întreprinderi și instituții și cu numerar pentru auto-moto
ȘOS. BUCUREȘTI — OLTENIȚA	Berceni Șos. Olteniței colț cu Șos. Berceni	6—22	Pentru întreprinderi și instituții și cu numerar pentru auto-moto
	Oltenița Stat. nr. 2 Oraș Oltenița, str. Al. Sahia	6—22	Idem

Recomandăm consumatorilor, pentru a evita aglomerațiile la stațiunile centrale, să utilizeze serviciile tuturor stațiunilor de pe traseele de circulație.

M.I.P.C.—D.G.A.D.
BAZA I BUCUREȘTI

Poșta redacției

DUMITRU BĂNICĂ — Comuna Batoș-Galați. Sfatul nostru este să continuați cu aceiași dragoste și pasiune nobila misiune de învățător și veți avea mult mai multe satisfacții decît le bănuiți acum. Paralel, vă puteți ocupa, atît cît vă permite timpul, și de celelalte probleme gospodărești și social-culturale ce se ridică în comună. Celelalte aspecte ridicate în scrisoare sînt de competența organelor raionale.

S. COARNĂ — Pitești. Școlile tehnice agricole, ca de altfel toate școlile tehnice, nu au cursuri fără frecvență. Alte amănunte le puteți lua de la Consiliul agricol raional.

DAN NICULESCU — Comuna Poiana Mare-Calafat. Revista „Cinema" vă poate da relații privind actorii ce vă interesează.

I. MUREȘAN — Cluj. Răspunsul la întrebarea pusă este negativ.

MIOARA IONESCU — Turnu Măgurele. De mișcarea cadrelor farmaceutice se ocupă Ministerul Sănătății și Prevederilor Sociale, de comun acord cu Oficiile farmaceutice regionale. Dacă vă dați demisia și vă angajați în altă regiune, nu vă pierdeți vechimea pentru pensionare, cu condiția să nu faceți întrerupere mai mare de trei luni. Celelalte probleme le rezolvați în regiunea unde veți merge.

I. GHEORGHIU — Arges. Instrucțiunile în vigoare prevăd că salariații care se întorc zilnic de la locul de muncă la domiciliul familial, sînt considerați locuitori ai localității de domiciliu și nu beneficiază de sporul de izolare.

IOANA TUFEANU — Tîrgoviște. Calificarea în meseria de coafor se face în prezent prin școli speciale ce funcționează pe lîngă Uniunea cooperației meșteșugărești.

MARIANA POPESCU — București, str. Justiției nr. 55, raionul N. Bălcescu; MIHAI CURETIANU, căminul U.T.M. nr. 3, orașul Vulcan, raionul Petroșani, LETA RĂSCHITORU, Șos. Ștefan cel Mare nr. 10, Iași; FILIP EUGEN, căsuța poștală nr. 21, Vulcan, regiunea Hunedoara; IONIȚĂ LARISSA-CORNELIA, București, Drumul Taberei nr. 2, bloc C ap 45, raionul Lenin, dorește să facă schimb de vederi, avînd ca temă frumusețile patriei.

GH. IONESCU — Mureș. Mecanicii de pe motopompele de incendiu au salariile echivalente cu ale conducătorilor de autocamioane, pînă la două tone exclusiv la clasa a III-a de calificare, cei care lucrează pe șantierele de construcții-montaj se încadrează în categoriile de salarizare ale rețelei metaliști la categoria a III-a pentru motopompele cu motor electric și categoria a IV-a pentru cele cu motor termic.

SIRETEANU V. — Suceava. Trebuie să consultați un endocrinolog pentru a constata dacă creșterea este patologică sau nu. În orice caz mult nu veți mai crește. Cea de a doua problemă e mai puțin serioasă și nu poate fi rezolvată medical.

TAMARA MUNTEANU — Constanța. Se pune întrebarea dacă nu există cumva și o ruptură de perineu; dacă există poate fi operat și eventual ați obține o îmbunătățire a situației.

A. GH. M. — Roman. Trebuie neapărat să vă prezentați medicului. Este într-adevăr vorba de o boală venerică care, neglijată, se va agrava. Nu trebuie să vă fie rușine să vă prezentați la medic, trebuie să vă fie rușine că nu vă prezentați. Toate fenomenele observate în de aceeași boală ce poate fi pusă în evidență numai prin analiză și tratată în consecință. Trebuie, de asemenea ca și soția dv. să se prezinte la controlul specialistului venerolog.

Mica Bibliotecă „Magazin"

PARVENITUL

SCHIȚĂ DE RAFAEL AZCONA (Spania)

Degeaba se străduia el să nu se observe, sărea în ochi: era un parvenit. Da, un cerșetor parvenit, oleacă snob, oleacă năzuros, ca toți parveniții, și pe de-asupra, mirosind încă a om cu situație. Poate pentru că prea își etala mizeria: zdrențele îi erau prea zdrențăroase, jegul prea jegos, sărăcia prea săracăcioasă.

Nu, nu mă trăgea de loc ața să dorm sub pod, lîngă așa unul. Dar pentru o noapte... treacă de la mine. Poți să fii cerșetor și totodată să nu-ți pese de soartă. Eu, de exemplu, ori de cîte ori simt că împrejurările mi-s potrivnice, am un leac: evadez din realitate. Iar dacă realitatea asta se nimerește să fie un polițai, atunci nu că evadez, zbor.

Podul de aici mi-i drag. Un pod peste fluviu, într-unul din acele minunate orașe spaniole unde exercitarea profesiei de cerșetor e o plăcere. Căci, orice s-ar spune, nu ți-i indiferent unde cerșești. Spania, de exemplu, e o țară ideală pentru această îndeletnicire. În Spania, cerșetoria nu e numai un mijloc de existență, dar un adevărat sport. Eu, bunăoară, ador tîrgușoarele noastre micuțe, pline de cîini costelivi, copii costelivi și persoane adulte costelive care, cînd le întinzi mîna, te răsplătesc cu un „să te ajute dumnezeu". Înainte de a pășii într-un asemenea tîrgușor, întotdeauna am grijă să citesc anunțul de pe ziduri: „în comuna noastră sînt interzise cerșetoria și luarea în derîdere a domnului dumnezeu". Pînă într-atît îmi respect eu meseria, încît citesc anunțul nu o dată, ci de mai multe ori. Îmi place să înfrunt greutățile și să le birui. Da. Nu știu dacă m-ați văzut înaintînd pe ulița tîrgușorului, da-s țanțoș ca un oștean care merge să dea piept cu inamicul. Interdicția de pe ziduri îmi răsună în urechi, cîinii îmi ațîn calea, copiii îmi aruncă cu pietre, părinții, mai bine crescuți, curtenitori chiar, mă răsplătesc cu cîte un „să te-ajute dumnezeu" iar eu înaintez. Într-o asemenea atmosferă, un codru de pîine, fie și pe jumătate ros de șoareci, sau un zece bănuți, fie și fals, echivalează, trebuie să recunoașteți, cu o victorie armată.

Dar să nu mă îndepărtez de subiect. Era vorba de parvenitul acela. Rămăsesem, mi se pare, la podul sub care ne adăposteam amîndoi într-o noapte și care pod, spuneam, mi-i drag. E un pod de piatră. Toate podurile care-și merită cu adevărat numele, sînt de piatră. Personal, nu știu de ce, dar podurile de fier, pur și simplu nu le suport. Lăsînd la o parte că țin frig și-s inestetice, mai sînt și neprimitoare. Sub dantelăria lor de metal, te simți mic, prăpădit, fără adăpost. Pe cînd sub o arcadă de piatră, mai simți și tu îmboldul ca, sorbindu-ți ultimul chiștoc, să te uiți nițeluș la stele și pe urmă, cînd adormi, să visezi frumos. Nu tu vînt, nu tu ploaie, nu tu frig...

Desen de BECA RIND

Tocmai îi arsesem un picior nepoftitului ăla, ca să-i dau a înțelege că voiam să mă întorc pe partea cealaltă, cînd mi-am dat seama: dobitocul se credea cineva. Să-l fi văzut cum își aruncase o privire așa peste umăr ați fi zis că el era cersetor din moși-strămoși, pînă la a douăsprezecea spiță, nu eu. Habar n-avea de noblețea adevărată. Și pe de-asupra, mai și bombăni:

— Dezgustător!

Era un afront dar m-am abținut. De ce? veți întreba. Ei bine, am și eu demnitatea mea. Știind cine sînt, nu-mi dă mîna să fac conversație chiar așa, cu primul venit. Nu. M-am mulțumit cu un scuipat.

Pe urmă, mi-am aprins chiștocul și împăcat cu lumea întreagă, am început să-l sorb. Eu, cel mai sărac dintre săraci, sînt de fapt, cel mai conservator dintre conservatori. Împăcat cu soarta, nu rîvnesc schimbări. Cerșind, sînt conștient că îndeplinesc o funcție socială. Grație mie, semenul meu, bogatul, gustă marea voluptate a caritații. Grație mie, pe care mă știe dormind sub pod, patul lui i se pare mai moale etc., etc.

Dar iar mă îndepărtez de subiect. Spuneam că-mi aprinsesem un chiștoc. Era ultimul din ziua aceea. Fumînd uitasem cu totul de parvenitul ăla, cînd deodată, îl văd în fața mea, în picioare, făcîndu-mi o plecăciune servilă. Vreun coleg îl informase desigur asupra rangului meu în ierarhia breslei. Nefericitul nu mai știa cum să se scuze.

— Iertați-mă, bîigui el, n-am știut că dv... Astăzi, știți, în Spania, pînă într-atît s-au contopit clasele sociale... încît... n-am vrut... scuzați...

Din însuși felul cum mi se ploconea, se ghicea parvenitul. Altfel de maniere are un cerșetor adevărat. L-am lăsat să se bîlbîie pînă n-a mai putut și-a tăcut. Mi se făcuse și milă — or, unui cerșetor să-i fie milă de altul, e ceva. Ca să scap de el, i-am aruncat un cinci bănuți.

Pe urmă, m-am ridicat și m-am culcat la celălalt capăt al podului. Contopire, contopire, dar nu strică totuși să păstrăm distanțele. Printre altele, Spania-i o țară ideală pentru cerșit tocmai datorită impunerii respectului pentru ierarhia socială.

În romînește de Radu NICHITA

Redacția: Piața Scînteii, Tel. 17.60.10. Administrația: 17.60.20. Interior 1.400. Abonamentele se primesc la toate oficiile poștale, factorii poștali și difuzorii din întreprinderi și instituții. Tiparul Combinatului Poligrafic Casa Scînteii 40.240

CU PROFESORUL EMERIT ŞI ARTISTUL EMERIT

CONSTANTIN STROESCU
despre el şi despre alţii

(Urmare din pag 1)

Anii 1907—1910 Stroescu i-a petrecut la Paris, în încercări infructuoase de a-şi găsi un angajament. Toi mulţumită lui Enescu a putut cînta la cîteva serate şi reuniuni şi a putut să-şi ducă, de bine de rău, traiul.

Primul angajament: Opera din Boston

În 1910 s-a întîmplat să-l cunoască pe cel de al doilea om, după Mezzetti, care-i va influenţa hotărîtor viaţa şi cariera.

— În timpul unei serate muzicale, după ce cîntasem, s-a apropiat de mine un bărbat care, cu un pronunţat accent anglo-saxon, mi s-a adresat în franţuzeşte: „Mă numesc Henri Russell. Sînt directorul Operei din Boston. Vreau să vă ofer un angajament. La început, 100 de dolari pe săptămînă. O key ?" Nu i-am răspuns pe loc, surprins de neaşteptata ofertă. Că hîr, că mîr, că să ne vedeţi, că tocmai mi-am găsit şi mi-am mobilat o cameră aici la Paris... „Azi o lună, a stăruit americanul şi vaporul pleacă ieşi. Hotărîţi-vă !". Imi tot tumbla prin cap o socoteală: 100 de dolari înseamnă 500 de franci pe săptămînă. La Paris mi-ajunge şi a zecea parte... „Primesc !-am spus. Plecăm joi". Joi am plecat. Dar o dată ajuns la Boston, au început să mi se dezumfle cauciucurile încrederii. Opera din Boston nici nu exista. Era abea în construcţie. Ne aflam în martie şi clădirea trebuia terminată în octombrie. Iar donînul director Henri Roussell mi-a adus la cunoştinţă că dacă va respecta contractul, îmi va plăti desigur cei 100 de dolari săptămînal, doar că în mînă voi primi 10, cu restul de 90 urmînd să fie plătiţi profesorii şi corepetiţorii care mă vor pregăti pentru stagiune. N-am avut încotro. Trebuie să mărturisesc însă că, după antrenamentul pe care-l aveam de la Paris, cei zece dolari mi-au ajuns să mă întreţin şi am avut în plus posibilitatea unor foarte folositoare ore de studiu. În octombrie, în adevăr, opera din Boston s-a inaugurat cu „Gioconda", de Ponchielli, iar în prima săptămînă am mai cîntat în alte trei reprezentere : „Lakme", „Paiaţe" şi „Lucia di Lammermoor".

Alături de Melba şi Enrico Carusso

Incărcat program pentru un debutant al scenei, dar tocmai aceasta l-a entuziasmat pe tînărul tenor, i-a dat aripi şi încredere. În 1911, datorită îmbolnăvirii tenorului Mc. Cormack de la „Metropolitan Opera House" din New-York, Stroescu a fost împrumutat marelui teatru newyorkez, să-l înlocuiască pe colegul indisponibil. Tenorul romîn a cîntat în „Boema" şi a fost partenerul celebrei Melba, aflată spre sfîrşitul unei glorioase cariere. Melba avea atunci peste 55 de ani, nu era de loc frumoasă sau atrăgătoare, dar cînd cînta se transfigura şi ridica în picioare sălurile şi balcoanele. Tot atunci a cîntat Stroescu, pe aceiaşi scenă a Metropolitanului, în „Fata din Farwest", dirijor fiind Arturo Toscanini.

— Dar cea mai frumoasă amintire din vremea aceea o păstrez lui Enrico Carusso. Tot la Metropolitan am cîntat Arlechinul, într-un spectacol cu „Paiaţe", în care rolul lui Canio era susţinut de Carusso. Ca orice spectacol în care apărea „cel mai mare tenor al tuturor timpurilor", era o atmosferă de sărbătoare.

— V-aţi simţit probabil şi dv. emoţionat de prezenţa marelui cîntăreţ...

— N-aţi să credeţi, dar n-am avut nici o emoţie. În primul rînd, pentru că Enrico mă cucerise încă de la repetiţii. Fusese amabil, jovial şi atît de prietenos încît înlăturase toate distanţele. În al doilea rînd, pentru că — nu uitaţi ! — eram şi eu tenor. Un tenor tînăr, e adevărat, dar cu veleităţi.

— Cît timp aţi rămas în America ?

— Pînă în 1913. Am făcut un turneu de trei luni cu „Aburne Company", o trupă engleză de operă, în Statele Unite şi în Mexic, apoi am cîntat o stagiune la Opera din Montreal, în Canada. În 1913 am revenit în Franţa, iar din 1914 şi pînă în 1919 am cîntat la Londra, la „Drury Lane Opera" şi la „London Opera", interpretînd piese din marele repertoriu. În 1919, revenind la Paris, am cîntat la „Opera Comică". Este perioada în care am repurtat unul din marile succese ale carierei mele de tenor, rolul lui Pelleas din opera lui Debussy „Pelleas şi Melisanda". Intre anii 1919 şi 1928, deşi angajat permanent al Operei Comice din Paris, am avut totuşi răgazul de a întreprinde turnee de concerte în Olanda, Belgia, Suedia, Danemarca. În 1924 am trăit un moment emoţionant al carierei mele : primul turneu în Romînia. Am dat cîteva recitaluri la Ateneu, acompaniat la pian de bunul meu prieten Alfred Alessandrescu. Am cîntat lieduri de Debussy, Faure, Duparc, Chausson, Hahn, De Falla, Schumann, Brediceanu şi Andreescu. În 1925 am debutat şi pe scena Teatrului Liric, în „Fedora" de Giordano, cu Florica Cristoforeanu şi, la pupitru, cu Egizio Massini. În fiecare an am revenit în patrie cu emoţie şi nespusă bucurie.**

Constantin Stroescu în „Milionul" (cadru din film)

René Clair şi „Milionul"

— V-am ruga să relataţi cîteva din momentele colaborării dv. cu regizorul René Clair la turnarea filmului „Milionul".

— Asta s-a întîmplat în 1930. René Clair căuta un tenor cu calităţi actoriceşti pentru filmul său, devenit apoi celebru, „Milionul". M-a ales pe mine. Principalul rol feminin fusese încredinţat Anabellei. Cîntam şi atunci la Opera Comică, iar arta cinematografică nu-mi spunea mare lucru, o consideram, ca şi mulţi alţi artişti dealtfel, o artă minoră. Mi-am dat seama cît de mult mă înţelasem chiar din primele momente ale colaborării cu René Clair. Avea o maniera foarte personală de lucru pe platou. Îţi expunea, în linii mari, tema, îţi dădea indicaţiile necesare, dar în acelaşi timp te prevenea că ai toată libertatea — improvizaţiei. Reţinea apoi din jocul actorului ceea ce socotea el că îmbogăţeşte scenariul regizoral şi filma. Amabil, şcipitez de inteligenţă, René Clair îşi cucerea fulgerător echipa de lucru. Îi păstrez cele mai bune amintiri. Aflîndu-mă anul trecut la Paris, un prieten mi-a telefonat la hotel, în ajunul reintoarcerii mele la Bucureşti : „Stai diseară la televizor. Vei avea o surpriză. O să-ţi placă"... Seara s-a transmis filmul „Milionul", iar René Clair a avut o convorbire cu un redactor al studioului. Am telefonat îndată după aceea la casa primului cineast academician al Franţei, dar mi s-a răspuns că, direct din studio, René Clair a plecat undeva în provincie. Reintors la Bucureşti, nu după multă vreme am primit această scrisoare din partea lui :

„DRAGUL MEU PRIETEN, cum poţi crede că te-am uitat ? Nu mai ştiu ceea ce-am spus în cadrul unei concordiri improvizate la televiziune, dar ceea ce ştiu foarte bine este că te-am păstrat în memoria mea ca una din cele mai scumpe amintiri de lucru. Am regretat mult că nu te-am putut trăit în timpul şederii dumitale la Paris şi sper că în curînd se va ivi un prilej mai favorabil. Sînt bucuros să aflu că ai găsit în patrie o situaţie demnă de talentul şi de cariera dumitale. Poate că voi sosi într-o zi la Bucureşti... Crede-mă, dragul meu prieten, al dumitale fidel şi cordial RENE CLAIR".

„Elevii mei"

În anul 1935 Constantin Stroescu s-a întors înapoiat şi s-a stabilit în ţară, iar în 1936 a fost numit profesor de canto la Conservatorul din Bucureşti. De atunci a mai cîntat pe scena Operei, a dat numeroase recitaluri, dar principala lui pasiune...

— ...da, cel mai bun lucru din viaţa mea, a fost munca cu elevii. Unii, ca Iolanda Mărculescu sau Viorel Ban au ajuns nu numai cîntăreţi de frunte ai Operei noastre, ci ei înşişi profesori ; alţii, ca Elena Cernei, Teodora Lucaciu, Lucia Stănescu, Dan Iordăchescu, sînt valori incontestabile ale teatrului liric romînesc, şi duc, în continuare, faima artei noastre interpretative peste hotarele ţării. Mărturisesc că am o adevărată slăbiciune pentru elevul meu Dan Iordăchescu, care este un cîntăreţ complex, cîntăreţ de lieduri, de operă şi un creator de ambianţă.

— Şi cea mai nouă generaţie ?

— Acum mă ocup de cîntăreţii care ne vor reprezenta ţara la Concursul internaţional „George Enescu", din toamna aceasta. Sînt printre ei elemente foarte bine dotate, ca Ileana Cotrubaş, o cîntăreaţă extrem de muzicală şi de bine pregătită sau ca Marina Crilovici, studentă în anul doi la conservator, posesoare a unei voci cu totul excepţionale şi, totodată, deosebit de talentată. Valoroşi sînt, de asemenea, tînărul şi încă inexperimentatul Ludovic Spiess sau Bogdan Mugur. Oricum, pot să vă spun că în clasele conservatoarelor noastre creşte o generaţie de cîntăreţi care vor duce mai departe şi la înălţimi mai mari faima artei romîneşti. Pentru că aceşti tineri au la îndemînă toate condiţiile şi toate inlesnirile — după care în zadar au rîvnit generaţiile mai vechi — condiţii pe care statul nostru nou le asigură cu atîta dărnicie celor care se dedică slujirii artelor."

Incheiem relatarea noastră mulţumind maestrului Constantin Stroescu pentru răgazul pe care l-a consacrat cititorilor „Magazinului".

J. VORNIC

Vă povestim filmul

CASA NETERMINATĂ

O PRODUCŢIE A STUDIOULUI „BUCUREŞTI"

Doi tineri studenţi — Petre şi Lia — se iubesc. Dar Petre, departe de a înţelege răspunderea faţă de sentimentele curate ale Liei, continuă să-şi consume timpul în aventuri galante. Aşa se face că, fiind reţinut de atari combinaţii tocmai într-o zi cînd aveau bilete la Operă, Petre îi cere prietenului său Andrei s-o însoţească pe Lia, urmînd să se întîlnească apoi cu toţii — după terminarea spectacolului.

Andrei şi Lia nu se cunoşteau. Intîlnirea lor într-o asemenea împrejurare în care a devenit complice la mincinoşia îi stînjeneşte pe Andrei. La rîndu-i, Lia, deşi nu cunoaşte adevăratul motiv al absenţei lui Petre, se simte totuşi vinovată din cauza lui pentrucă Andrei va trebui să-şi ireseacă timpul cu ea. Hotărînd să numai meargă la spectacol, Lia porneşte cu Andrei pe străzile Bucureştiului.

Plimbarea le oferă celor doi putinţa de a cunoaşte oameni şi întîmplări cotidiene din care ei se străduiesc să deducă realitatea unor caractere, discutînd despre felul în care unii îşi rezolvă problemele vieţii. Astfel, ei înşişi încep să se cunoască mai bine, să se simtă apropiaţi unul de celălalt.

Mergînd la o adresă de unde Lia urma să-şi ridice un pachet primit de-acasă, cei doi erau cît pe-aci să-l întîlnească pe Petre, în societatea zgomotoasă a unor tineri care petreceau dansînd, ameţiţi de băutură.

Părăsind dezgustaţi locul acelor manifestări indecente, Lia şi Andrei se îndreaptă spre şantierul unde trebuia să-l întîlnească pe Petre. Cum acesta întîrzie, ei se strecoară în glumă într-un bloc nou, neterminat încercînd să-şi presupună cine vor fi locatarii, cum îşi vor mobila locuinţele, în sfîrşit, ce ar face ei doi dacă li s-ar încredinţa un astfel de apartament.

Urcînd tot mai sus etajele casei neterminate, Lia şi Andrei urcă totodată, împreună, treptele unei tot mai afectuoase apropieri. Sosirea lui Petre nu vine decît să confirme îndepărtarea Liei de el. Discuţia dintre Andrei şi Petre, în care cel dintîi îi reproşează purtarea faţă de Lia, o determină pe fată să nu mai doreasscă să-l vadă şi nici să-i mai răspundă. Petre nu mai este acum pentru Lia decît o tristă dezamăgire. Oare Andrei înseamnă întîlnirea cu dragostea cea adevărată ?

PORTATIV TIMIŞOREAN

La Timişoara există mulţi iubitori ai muzicii, astfel că nouă premieră a Operei de Stat, „Isteaţa" de compozitorul german Carl Orff, a provocat interes. Cu atît mai mult, cu cît spectatorii timişoreni se întîlnesc pentru prima dată cu una din lucrările cele mai valoroase ale lui Carl Orff.

In scurta concordire pe care am avut-o cu artistul emerit NICOLAE BOBOC, directorul Operei de stat din Timişoara, am aflat amănunte în legătură cu noua premieră.

— Am ales această lucrare, *ne-a spus toc. N. Boboc*, deoarece am considerat-o ceva mai potrivită pentru a face trecerea la un repertoriu mai accesibil marelui public. Principalele trăsături ale stilului lui Orff. le găsim şi în „Isteaţa" : importanţa acordată ritmului, rafinamentul coloristic, alternarea unor scene cîntate cu altele vorbite.

Subiectul operei, pe care compozitorul şi-a intitulat-o „Poveste despre rege şi despre fata cea isteaţă" provine din cunoscuta basm scris de fraţii Grimm, în care este vorba despre o fată din popor. Pe lîngă eroii creaţi de Grimm, Carl Orff — care şi-a scris singur libretul — a mai introdus în actiune trei personaje, rude bune cu unii eroi shakespeareini, care comentează într-un stil original întîmplările de pe scenă.

Regia lucrării este semnată de Dan Nasta.

— In afară de actuala premieră, care sînt proiectele Operei ?

— Trebuie să vă spun că repertoriul actual al Operei din Timişoara cuprinde marea majoritate a lucrărilor considerate în general că nu pot lipsi de pe afişul unei opere de prestigiu. De aceea, el se ridică la aproape 70 de titluri, dintre care peste 40 au fost reprezentate în această stagiune.

Din repertoriu fac parte şi o serie de creaţii ale compozitorilor romîni dintre care amintim : „Fata cu garoafe" de Gh. Dumitrescu, „Păcală" de Sabin Drăgoi, baletul „Haiducii" de Hilda Jerea, „La piaţă" de M. Jora, operetta „Lăsaţi-mă să cînt" de Gh. Dendrino, „Ana Lugojana" de Filaret Barbu etc.

In cinstea celei de a 20-a aniversări a eliberării patriei noastre, pregătim o pera „Pădurea vulturilor" de Tudor Jarda, în noua ei versiune.

Pentru viitor ne gîndim la completarea pe mai departe a repertoriului cu unele opere clasice, ca „Falstaff" şi „Othello", de Verdi, „Porgy şi Bess" de Gershwin, baletele „Romeo şi Julietta" de Procofiev şi „Petruşka" de Stravinski, pentru care socotesc că am avea forţele solistice necesare şi, cu ajutorul Filarmonicii, chiar şi cele de orchestră.

— Ce proiecte aveţi la Filarmonică ?

— Pînă la închiderea stagiunii vom pregăti Requiemul de Mozart, Simfonia pentru 15 instrumente de St. Niculescu şi la sfîrşitul lunii iunie vom prezenta în primă audiţie pe ţară concertul scenic „Triumfo di Afrodite" de Carl Orff, cu concursul corului Filarmonicii.

Marian SANDU

Mistere la... circ

„In arenă, s-a făcut întuneric. Apoi, în sclipirea stranie a luminilor multicoloze, apare faimosul alchimist al evului mediu, însoţit de o luminare aprinsă care pluteşte singură prin aer. El cere sprijinul unor figuri celebre de scamatori — ale căror portrete, în mărime naturală, apar la o comandă în arenă.

In continuare, vine dracul, fapt care-l determină pe alchimist să-şi dezvăluie şi el identitatea sub adevăratul nume de... A. Iozefini. Alături de el, în scenariul spectacolului care-l semnează împreună cu P. Pintilie şi Costel Iorgulescu, apar Retas, Ferini şi Mahari, nume care — sîntem siguri — vor inspira... băgare de seamă spectatorilor. In primul rînd, pentru că spectacolul „Formula magică" va prezenta între altele, miraculoase apariţii şi dispariţii. Incepînd cu farfurii, scaune, mese şi bijuterii, echipa celor patru iluzionişti se va concentra într-atît încît... va dispare la o comandă chiar şi baletul din arenă.

Dar cu acestea seria trucurilor inselătoare pe originala idee a „Formulei magice" de-abea se deschide. Căci cel dintîi spectacol realizat în întregime din numere de iluzionism şi prestidigitaţie prin efortul conjugat al unor talentaţi artişti, urmăreşte să dea publicului un anuzant şi cuprinzător tablou al virtuozităţilor genului, astfel cum au fost ele perfecţionate de-alungul vremii în diferite părţi ale lumii. Un moment oriental, de pildă, va înfăţişa iluzii inedite din arsenalul renumiţilor fachiri. La rîndu-i, tehnica modernă va fi prezentă şi printr-un curios automat fotografic în care se introduce fotografia şi iese... i persoana respectivă. In sfîrşit, o cîntăreaţă legată la ochi va interpreta, prompt, melodiile fredonate în gînd de către spectatori, — într-un număr de telepatie muzicală.

Totuşi, pentru că misterele nu se lasă dezvăluite nici autorul rîndurilor de faţă n-a reuşit să afle secretul realizării lor. A aflat în schimb secretul că premiera se apropie — ea va avea loc în curînd în arena Circului de Stat.

Sorin ROIBU

În curînd, la Teatrul de Operă şi Balet al R. P. R.

In curînd, la Teatrul de Operă şi Balet al R.P.R. va avea loc premiera operei **„Peleas şi Melisande"** a lui Debussy. Conducerea muzicală o are dirijorul Mihai Brediceanu, regia aparţine lui George Teodorescu, iar scenografia o semnează Roland Laub.

In actuala stagiune se vor prezenta de asemenea noi spectacole de balet. E vorba de baletul „Petruşka" (muzica de Stravinski ; coregrafia de Tilde Urseanu care semnează şi regia ; scenografia : Paula Brincoveanu) şi de baletul **„Amorul vrăjitor"** (muzica de De Falla ; coregrafia şi regia : Vasile Marcu ; scenografia : Ofelia Tutoveanu). Teatrul de Operă şi Balet are înscris în repertoriul său şi noul balet romînesc **„Întoarcerea din adîncuri"** cu muzica de Mihail Jora şi libretul de Mariana Dumitrescu ; coregrafia şi regia fiind încredinţate lui Oleg Danovski.

Pe de altă parte se fac pregătiri în vederea imprimării pe discuri a operei „Oedip"" de George Enescu, cu distribuţia de la premieră. In luna aceasta colectivul Teatrului de Operă şi Balet al R.P.R. are prevăzut un turneu în mai multe oraşe ale ţării.

S. N.

Ne vizitează

După cum am anunţat „Comedia franceză" din Paris va da, la sfîrşitul acestei luni, o serie de reprezentaţii în ţara noastră. Artiştii francezi vor prezenta la Bucureşti, Iaşi şi Cluj spectacole cu piesele „Tartuffe" (regia Louis Seigner) şi „Vicleniile lui Scapin (regia Jacques Charon) de Moliere, precum şi „Un capriciu" de Alfred de Musset (regia Maurice Escaude).

Fotografia noastră înfăţişează pe una dintre artistele de frunte ale colectivului „Comediei franceze", Denise Gence care va interpreta pe Mme Fernelle în „Tartuffe" şi va apare deopotrivă şi în „Vicleniile lui Scapin", dînd viaţă personajului Nerine.

CANNES XVII

Anul acesta, gala de deschidere a Festivalului internaţional de la Cannes a revenit — ca şi în alţi ani — unei superproducţii care utilizînd stereofonia şi alte cuceriri ale tehnicii cinematografice moderne a urmărit să evoce, de astădată, „Căderea imperiului roman" în regia lui Samuel Bronston şi Anthony Mann. După acest tribut plătit megalomaniei cinematografice, Festivalul şi-a deschis cu adevărat porţile joi, cînd filmele venite din aproape 30 de ţări au intrat în competiţie.

Deşi pronosticurile sînt întotdeauna riscante, unul este totuşi... cert : competiţia din cadrul celei de a XVII-a ediţii — în cadrul căreia se vor prezenta în decurs de două săptămîni filmele pretendente la distincţiile Festivalului — este, neîndoielnic, interesantă şi de calitate datorită atît participării unor reputaţi cineaşti, premianţi ai precedentelor festivaluri, cît şi a unor tineri, de talent.

Astfel, ţara gazdă, Franţa, participă cu „La peau douce" ultima realizare a lui Francois Truffaut, cunoscut publicului nostru datorită filmului „Cele 400 de lovituri". Celălalt film, „Umbrelele din Cherbourg", în regia lui Jacques Demy, despre care am informat cititorii într-un număr recent al revistei noastre, figurează pe listă cu invitat. Italianul Pietro Germi, premiat tot aici pentru „Divorţ italian", prezintă filmul „Sedusă şi abandonată" — de asemenea o istorie siciliană ; Bernard Vicki (R.F.G.) realizatorul filmului „Podul", semnează regia filmului „Vizita" ; englezul Jack Clayton, cunoscut prin filmul „Un pic de miere" prezintă „Mincinosul de dovleac" ; Marco Ferreri a distribuit-o pe Annie Girardot în rolul principal al filmului „Femeia-maimuţă", iar Andrei Munk, marele regizor polonez căzut victimă unui accident de automobil pe cînd turna filmul „Pasazerta", va avea, prin această operă a sa, o prezenţă postumă la festival.

Dintre tinerii realizatori notăm pe brazilianul Glauber Rocha, premiat la Karlovy-Vary pentru „Barravento" care intră în competiţie cu „Bunul Dumnezeu negru şi diavolul blond", o parabolă poetică, inspirată de o temă atît de actuală în ţara sa — reforma agrară — şi pe debutantul ceh Jaromil Jires, care semnează regia filmului „Primul strigăt".

Astăzi, va fi prezentat scurt-metrajul romînesc „Memoria trandafirilor" iar în ziua de 15 mai, la Palatul Festivalului, se va anunţa palmaresul.

De peste hotare

● Tony Richardson, regizorul englez ale cărui filme „Priveşte înapoi cu mînie" şi „Viaţa sportivă" au rulat recent pe ecranele noastre — se numără printre laureaţii din acest an ai celui mai înalt „Oscar", cea mai înaltă distincţie cinematografică americană, acordată pentru filmul „Tom Jones".

● Daniella Rocca, protagonista filmului „Divorţ italian", face acum parte din distribuţia mixtă italo-franceză a unei producţii cinematografice de factură poliţistă intitulată „Simfonie pentru un masacru", care înfăţişează lichidarea consecutivă a membrilor unei bande de traficanţi de droguri.

● O descoperire senzaţională şi totodată de mare însemnătate artistică precum şi importanţă americană, acordată pentru filmul „Tom Jones".

● Daniella Rocca, protagonista filmului „Divorţ italian", face acum parte din distribuţia mixtă italo-franceză a unei producţii cinematografice de factură poliţistă intitulată „Simfonie pentru un masacru", care înfăţişează lichidarea consecutivă a membrilor unei bande de traficanţi de droguri.

● O descoperire senzaţională şi totodată de mare însemnătate artistică precum şi importanţă americană, acordată pentru filmul „Tom Jones".

● „Cucerirea Vestului" se intitulează recenta producţie americană în culori, pentru cinerama. Iubitorii de westerns din America, cucerirea acestor meleaguri prin destinul a trei generaţii — filmul încearcă o sinteză a istoriei americane.

● Premiul belgian pentru cel mai bun film social al anului 1963 a fost atribuit filmului „A muri la Madrid", realizat de cineastul francez Frederic Rossif care evocă condiţiile grele de viaţă şi lupta croică a poporului spaniol împotriva franchistilor.

● Josephine Baker, renumita cîntăreaţă de culoare, a întreprins un turneu de o lună de zile la New York după care va continua seria concertelor sale la Paris.

● Eleonora Rossi Drago, protagonista filmului „Acord final", care a rulat pe ecranele noastre, va fi partenera lui Gabriele Ferzetti în filmul „A douăzecea paralelă nordică" în regia lui Filippo Ratti.

CRONICA TEATRALĂ ○ CRONICA TEATRALĂ ○ CRONICA TEATRALĂ

Teatrul Municipiului C.F.R.

„N-AVEM CENTRU ÎNAINTAŞ"

DE NICUŢĂ TĂNASE

Teatrul cartierului griviţean are multe merite în privinţa atragerii lui Nicuţă Tănase pe drumul dramaturgiei, început acum vreo doi ani cu comedia „Bălfat bun, dar... cu lipsuri", al stimulării şi sprijinirii perseverente manifestate faţă de scriitor, căruia îi reprezintă cea de a doua producţie, tot o comedie : avem aci un merituos exemplu de împlinire a datoriei teatrelor faţă de dramaturgia noastră.

Nu ştiu dacă se poate vorbi de merite egale şi din partea scriitorului, care, în afară de faptul, apreciabil ca atare, de a fi scris, nu pare să fi depus eforturi considerabile pentru a progresa pe linia atît a substanţei cît şi a formei, prin lărgirea orizontului de viaţă, prin îmbogăţirea şi adîncirea substanţei de idei, prin înnobilarea expresiei.

N-avem centru înaintaş este, după cum titlul o dezvăluie din prima clipă, o comedie inspirată din lumea sportului şi care tinde să zugrăvească acea sală lume. Tema poate fi dintre cele mai interesante, căci sportul este un fenomen de vastă realitate a lumii contemporane. Comedia lui Nicuţă Tănase era de natură să ne intereseze, prin intenţie, şi, din păcate să nu ne mulţumească, prin realizare.

Căci, în cuprinsul ei, nu ni se fac cunoscute nici problemele, psihologia şi morala sportivilor, nici acel fenomen de psihologie colectivă care face ca mii-loane de oameni să în drumul stadioanelor pe arşită, ploaie sau zăpadă.

Povestindu-ne rătăcirea lui Iulian Paleu — talentat „centru-înaintaş" — care ameţit de succese şi vedetism îşi părăseşte sotia, abandonează munca în fabrică, şi cade la darul beţiei, Nicuţă Tănase a izolat un caz individual, în care nimeni nu poate recunoaşte o trăsătură generală, deci un trist caz de excepţie. Că printr-un caz ca al lui Paleu, fără îndoială posibil şi chiar real, se poate da un semnal de alarmă împotriva diferitelor pericole care îl pîndesc pe un tînăr şi talentat sportiv,aceasta este evident, dar trebuie înfăţişat în cadrul unei imagini ceva mai veridice, deci mai largi, mai complexe, a sportivilor şi a vieţii sportivilor noştri. Ce influenţe pozitive şi ce influenţe negative pot acţiona asupra unui sportiv, cum acţionează ele, prin cine acţionează ? Iată ce nu se vede deloc în cazul lui Paleu, pe care autorul ni-l prezintă absolut izolat de lumea sportivă, închis în camera lui, înconjurat de zeci de sticle goale, şi în permanentă stare de beţie sordidă. Căci nu apariţia periodică a antrenorului la o manevră decisivă : el îi declară, cu ajutorul unei substituiri de plăci radiografice, că infirmitatea sa este nevindecabilă, că, deci, nu va mai putea practica sportul niciodată. Plecînd de la această situaţie, Paleu se împacă cu nevasta, se lasă de băutură, şi-şi reia munca în fabrică (à propos, eu nu cred că Nicuţă Tănase, acest neobosit reporter al industriei şi vieţii noastre muncitoreşti, a văzut măcar o dată, în ţara noastră, un muncitor accidentat, muncind în fabrică, cu piciorul în gips, aşa cum ni-l arată el pe Paleu, în ultimul tablou al comediei) şi totul ne spune, chiar replicile sale, că noua sa comportare în viaţă reprezintă o soluţie de resemnare. Dar este evident că tema comediei dicta să ni se arate transformarea lui Paleu, ca sportiv, nu ca infirm, şi spectatorul are tot dreptul de a se îndoi că dincolo de scena finală, care îi aduce lui Paleu adevărul şi dezlegarea de a reintra pe stadion, eroul va mai păcea de minune cu relaţiile normale între oameni, care se cuprind perfect în armonia unei vieţi întemeiată pe disciplina muncii, pe afecţiunea conjugală, pe o gamă de preocupări multilaterale — aceasta nu reiese din piesă.

Regizorul Toscani a înţeles că a încerca o echilibrare a tuturor elementelor contradictorii la un nivel de armonie şi veridicitate relativă, ar fi dus la o uscare şi mai accentuată a contînutului. El a lăsat şi a stimulat, deci, dezvoltarea textului pe liniile lui, urmărind numai păstrarea unui stil şi a unei unităţi de farsă categorică, şi izbutind acest lucru pînă la capăt. Intru aceasta s-a bucurat şi de sprijinul unui mănunchi de actori, care, cu atît mai ce puteau, şi se putea da, într-un spirit de „sportivitate" artistică desăvîrşită. De departe, cea mai directă, aş zice cea mai concretă, contribuţie la succesul spectacolului se datoreşte lui Gh. Mihăilescu-Brăila, care în rolul „microbistului" Jenică Fapte-Mari, a realizat una din acele creaţii izvorîte din dărnicia convinsă. Comicul lui, atît de fantastic în natural şi atît de natural în fantastic, şi-a dat măsura deplină în persoana acestui erou hilarant şi falnic. Dar nu a fost, nici pe departe, singur. In rolul centralului-înaintaş Paleu, l-am revăzut pe atît de promiţătorul Ştefan Bănică, — sortit, nu ştiu de ce, să-şi manifeste strălucitele calităţi în roluri cu infinite scene de beţie, — străduindu-se şi izbutind, nu rareori, să pună un strop de viaţă şi de emoţie în schematicul şi banalul său erou. In rolul unui adolescent cu mari şi arzătoare idealuri fotbalistice, în „echipa" de la Giuleşti a apărut D. Furdui, jucător de mari posibilităţi, dar căruia terenul textului nu i-a dat ocazia unei destăsuări suficiente. In rolurile celor doi „microbişti" concurenţi, Titu Vedea şi Ion Pogonat au muncit mult, dar, pentru a întrebuinţa o expresie foarte scumpă autorului, „au tras în bară". Incă şi mai mult decît precedentii la acelaşi rezultat a ajuns, cu nepotrivitele şi fixele sale aere poliţisto-judecătoreşti, Mihnel Klepper, în rolul antrenorului. Ileana Codarcea, în rolul nici măcar schiţat al soţiei lui Paleu, s-a aflat — dar nu ştiu în ce măsură e numai vina sa — tot timpul în „of-side". In schimb, Tamara Buciuceanu, în rolul soţiei torturate şi terorizate de obsesiile fotbalistice ale lui Jenică Fapte-Mari, antrenată poate şi de inspiraţiile partenerului său, a luptat cu mult folos, izbutind chiar să marcheze cîteva „boabe".

Radu POPESCU

Mircea Crişan în spectacolul „Eu şi materia moartă" dat la „Teatrul Ţăndărică"

BIBLIOTECA CENTRALĂ
SIBIU

Proletari din toate țările, uniți-vă!

magazin

ANUL VIII — Nr. 345 • Sîmbătă 16 mai 1964 • 8 pagini — 1,50 lei

Vă prezentăm

ANSAMBLUL „PERINIȚA"

Cine n-a auzit de „Perinița", cîntecul și jocul românesc care au făcut înconjurul lumii ? Pe undele radiofonice, prin rețeaua televiziunii, prin intermediul discului și purtat pe strunele viorilor, în ritmul alert al dansului, „Perinița" a dus pe toate meridianele globului frumusețea cîntecului și dansului popular românesc.

Și unul din purtătorii cei mai valoroși ai acestui mesaj a fost Ansamblul de cîntece și dansuri al Sfatului popular al Capitalei. Înființat în anul 1953, ansamblul cu cele trei colective ale sale — cor, orchestră, dansuri — numără peste 250 de membri.

Secretariatul ansamblului poartă o largă corespondență cu diverse foruri culturale din țară. Nenumărate scrisori din întreaga țară invită formațiile „Periniței" să viziteze din nou localitățile unde în anul ce a trecut au lăsat publicului frumoase impresii.

Numărul spectatorilor care doresc să vadă ansamblul impune ca spectacolele să nu aibă loc în săli ci pe stadioane, acolo unde capacitatea este mai mare. Astfel, în vara trecută, spectacolele „Periniței" au fost vizionate de peste 160 000 de persoane. Formația corală cuprinde 64 de membri.

Sub conducerea dirijorului Ștefan Mureșanu, această formație pregătește, în cinstea aniversării Eliberării, o originală antologie corală a celor 20 de ani : 20 de piese, în genuri diferite, scrise de 20 de compozitori români.

Pe estradele Festivalului mondial al tineretului de la Helsinki, membrii ansamblului dezvăluiau în fața miilor de tineri din lumea întreagă o parte din comoara nesecată a artei noastre populare.

Drumul tinerilor soliști ai ansamblului „Perinița" înseamnă mult mai mult decît consacrare artistică. El este reprezentativ pentru largile condiții de dezvoltare create de partid în anii noștri, tinerelor talente, și arată totodată cum arta noastră in-

P. SLAVESCU

(Continuare în pag. a 8-a)

Magnolia — Fotografia : GH. BUȘOIU

Maiștrii transformării firelor de nisip

Admirînd transparența unei cupe în care vinul capătă sclipiri de nestemată, e cu neputință să regăsești milioanele și milioanele de fire de nisip din care s-a plămădit. Împletite la dogoarea focului, transformate într-o masă vîscoasă arzîndă, ciudata metamorfoză din interiorul cuptorului le răpește pentru scurtă vreme strălucirea, ca apoi să le-o redea mai vie în transparența diafană a sticlei.

„Vitrometan", binecunoscuta fabrică de sticlă din Mediaș, produce în prezent peste 1200 de sortimente diferite de obiecte de sticlă : pahare, vaze, servicii, articole de ambalaj pentru industria alimentară precum și alte obiecte. Multe din acestea sînt cunoscute și peste hotarele țării. Numai în anul 1963 au fost realizate 60 de modele noi, printre care vaze, servicii de băuturi cu cupa diferit dimensionată. Dantelăria ce li s-a aplicat la atelierul de sculptură urmărește linia modernă prin simplitatea și frumusețea ei. Și la obiectele pictate s-au adus unele înnoiri în ceea ce privește forma, culoarea.

Făurarii tuturor acestor frumuseți sînt meșterii sticlari, aceia care mai toți, din tată în fiu, transmit meșteșugul modelării sticlei, altor și altor generații de tineri.

★

Sus, pe podiumul de la gurile cuptorului, ca pe o estradă, suflătorii minuiesc niște instrumente lungi, neobișnuite. Ai impresia că privești o adevărată orchestră, însă nu se aude nici un fel de sunet. Doar duduitul surd al cuptorului arzînd, însoțește ca un acompaniament mișcările iuți ale sticlarilor. La capătul țevilor de metal pe care le mînuiesc, din para de pastă incandescentă înfloresc baloane fine de sticlă.

Oricare dintre sticlari, chiar dacă lucrează la secția semiautomată, unde mașina făurește cu precizie aceleași obiecte — a trecut mai întîi prin această secție. Nu se poate numi un adevărat meșter, înainte de a ști să răsucească cu pricepere țeava, să făurească din ea obiecte atît de gingașe.

Fantezia creatoare a pictoriței V. Gnat adaogă acesor vaze frumuseți noi.

Ion Szabo, șeful uneia din echipe, învîrtește cu dibăcie țeava în vîrful căreia sticla ia forme bizare, cînd alungite, cînd rotunde, cînd turtite. Repetă de cîteva ori operația, pentru ca apoi să urmărească atent același lucru executat de fiecare din tinerii muncitori din jur. O mînă ridicată în sus și cel care tocmai se pregătea să sufle sticla în formă, se oprește.

— Nu așa, băiețel, intervine șeful de echipă. Prea multă pastă ai îngrămădit doar într-o parte a țevii și o să-ți iasă paharul cu un perete cît palma. Și din nou, apucînd țeava și răsucind-o într-un anume fel, sticla moale se supune dibăciei omului. Urmează apoi altă operație și cea mai dificilă. Se suflă la formă, cum spun sticlarii. Și aici stă toată priceperea lor. La prima vedere, lucrul pare simplu : de vreme ce există o formă — e firesc ca sticla să se muleze ușor, ca într-o mănușă.

— Și totuși, lucrul acesta este cel mai greu. Nu înveți nici într-un an, nici în doi, să-l faci perfect. Îți trebuie multă experiență. Bunăoară, tinerii aceștia. Toți știu meserie și își fac lucrul cu pricepere. Dar cîte nu mai sînt de învățat pentru a face din el o artă ! De două ori pe săptămînă, după sfîrșitul schimbului, la cursurile de ridicare a calificării, cei 14 sticlari descoperă — sub îndrumarea lui Ion Szabo — alte și alte taine ale meseriei.

— Fixarea piciorului la pahar nu-i deloc o treabă simplă, ne spune experimentatul muncitor. Trebuie de fiecare dată să studiezi noul model, să știi

Ioana PĂTRAȘCU

(Continuare în pag. a 3-a)

Originalitatea și eleganța formelor, finețea dantelelor sculptate sînt numai cîteva din calitățile obiectelor executate de meșterii sticlari

La pas prin București

PE BULEVARDUL 1 MAI

De aici, din această piață croită în dimensiuni largi și linii elegante, se desfac șapte mari artere — foarte importante în configurația topografică a orașului, dintre care unele străbat distanțe impresionante pentru a ajunge la hotarele Bucureștiului. De aici, din Piața Victoriei se deschide și bulevardul 1 Mai, pe care-l vom alege — din condescendență pentru luna primăverii și pasiune pentru decor nou — ca subiect al plimbării noastre.

În semn de bun augur, plimbarea și bulevardul debutează cu... verdeață. Pe dreapta, începînd de la stația autobuzului 34, pe zeci de metri tufele de verdeață își întind ramurile șubrede încercînd să atingă un record în înălțime — șticheta ridicată de crengile copacilor și, împreună își disputâ desfășurarea în lungime, făcîndu-și loc cu îndărătnicie prin stăvila gardului de fier care împrejmuiește partea din spate a Muzeului de istorie naturală „Grigore Antipa". Aici, verdeața duce o adevărată luptă pentru expansiune, încercînd să inunde trotuarul în aviditatea ei de soare și spațiu. Parcă se simte cu precădere în elementul ei în acest cartier, în care stînjeneii, trandafirii și castanii și-au găsit gazde bune.

Pe stînga — o farmacie la parterul unui bloc mic, cîteva case și... iar verdeață. Din nou pe zeci de metri. Dar de data aceasta ea își depășește funcțiile ei obișnuite — de estetică, de sănătate, de aer și răcoare — și capătă una în plus : de omagiu adus de natură micilor vlăstare ale omului, care văd aici pentru prima oară lumina zilei. În fiecare minut, în această clădire impunătoare și tăcută care se numește „Maternitatea Filantropia", natura își dă mîna cu știința, pentru a dărui lumii încă o viață, și încă una, și încă una...

În apropiere, în marea piață, a-

Pia RĂDULESCU

(Continuare în pag. a 3-a)

Desen de BECA RIND

Uzina de cereale, lapte și vin

Din turnul castelului de la Cetatea de Baltă, privirile surprind, în toată splendoarea sa, peisajul dintre Mureș și Tîrnave. Lanuri nesfîrșite semănate cu grîu, dealuri acoperite cu viță de vie, panglica șerpuitoare a rîurilor, toate se desfășoară ca un imens covor în fața ochilor. În necuprinsul privelîștii se distinge bine, ca în palmă, teritoriul gospodăriei agricole de stat din Jidvei, a cărui amplasare însoțitorul o explică cu amabilitate de gazdă :

— Colo, mai spre apus, e vatra comunei Jidvei, unde se află sediul și una din secții. Mai la vale un pîc, este așezat Bălăușciu. Acolo funcționează o altă secție a gospodăriei, cea de prelucrare și îmbuteliere a vinurilor. Iar aici, la Cetatea de Baltă, avem o parte din sectorul nostru zootehnic, precum și secția de șampanizare.

Turul de orizont la care participam stabilea doar conturul geografic al gospodăriei. Era impresionant, fără îndoială, dar el nu-ți dădea imaginea completă a puterii economice a acestei unități. Trebuia să cunoști și alte fapte. Le-am aflat de la directorul gospodăriei, inginerul Georghe Mărgineanu.

— Unitatea noastră — spunea el — are în folosință 2806 hectare de teren din care arabilul deține o suprafață de 1321 hectare. Alte 554 de hectare sînt ocupate cu vii. Pe 415 din acestea avem vii pe rod. Dispunem, de asemenea, și de un sector zootehnic destul de însemnat : 1250 de bovine din care 474 sînt vaci cu lapte.

Cu aceasta, nici directorul n-a spus totul despre gospodăria în fruntea căreia se află. Informațiile lui au fost completate de Ilie Șuteu, inginerul șef al gospodăriei, care ne-a arătat că aici lucrează 753 de muncitori, 21 maiștri, 7 ingineri, că gospodăria are 18 tractoare, 5 autocamioane, 2 instalații de irigații și multe alte mașini agricole.

Se spune că cifrele sînt aride. Poate să fie așa. Dar tot atît de adevărat este și faptul că ele pot să-l inspire pe pictor să transpună pe șevalet o imagine impresionantă. În cazul de față, aceea a unei uzine a ogoarelor care produce cereale, lapte și vin.

Metafora nu-i de loc forțată, pentru că, ori care ar fi denumirile consacrate, gospodăriile agricole de stat, profilîndu-se, specializîndu-se și dezvoltîndu-se necontenit, devin pe zi ce trece adevărate combinate de producție în care, folosindu-se metode înaintate, industriale, se valorifică roadele pămîntului, se mărește producția marfă, toate acestea contribuind la formarea fondului de stat. Este un fapt a cărui însemnătate a fost subliniată de către tovarășul Gheorghe Gheorghiu Dej — în cuvîntarea rostită la Conferința de partid a orașului București : *„Atenția permanentă acordată gospodăriilor de stat — care devin tot mai mult un model de organizare a producției agricole — procesul de profilare și specializare a acestor unități au avut drept urmare sporirea însemnată a producției agricole marfă, creșterea continuă a rolului G.A.S.-urilor în formarea fondului de stat — ponderea lor reprezentînd, în 1963, la grîu și secară aproape 31 la sută, la porumb — circa 30 la sută, la carne — 30 la sută, la lapte de vacă — peste 47 la sută, la lînă fină și semifină — aproape 30 la sută".*

Vasile INOAN

(Continuare în pag. a 3-a)

DIN SUMAR:

• Pe harta lumii *(Pagina a 2-a)*

Căutătorii din adîncuri *(Pagina a 2-a)*

• ALBA CA ZĂPADA de la etajul 9 de D. TABACU *(Pagina a 3-a)*

• Printre picături de DAN DEȘLIU *(Pagina a 5-a)*

• INSTANTANEE DIN „CURSA PĂCII" *(Pagina a 5-a)*

UMOR

REBUS *(Pagina a 7-a)*

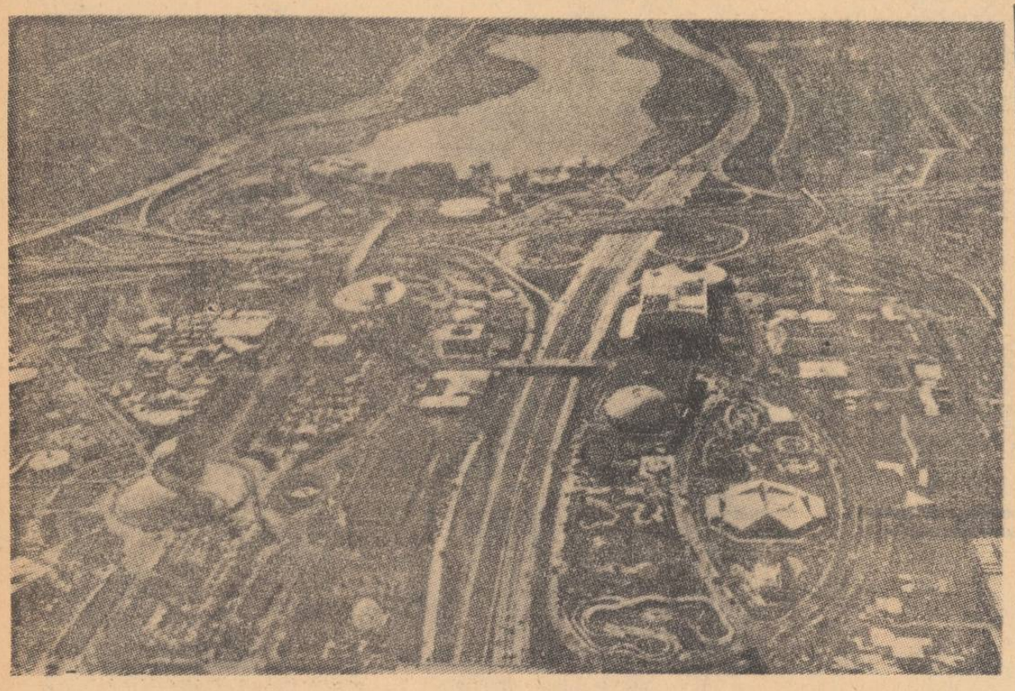

Expoziția internațională de la NEW-YORK

Împrejurările în care a avut loc deschiderea oficială a Expoziției internaționale de la New York — ploaia și demonstrațiile în favoarea legii drepturilor civile — au făcut ca numărul vizitatorilor din prima zi să fie, în loc de 250 000 cît au calculat organizatorii, sub 70.000.

Dar, după aceea, New Yorkul a început să prindă tot mai mult interes pentru expoziție și acum cetățenii săi o vizitează în număr din ce în ce mai mare (un milion de oameni în prima săptămînă) și afluxul celor veniți din alte părți se face și el tot mai mult simțit. Se consideră că aproximativ 70 milioane de oameni, cam jumătate din populația în vîrstă de peste opt ani a Statelor Unite, va vizita expoziția. E vorba, așadar de un lucru de foarte mari proporții.

De altfel despre proporțiile expoziției vorbește însuși faptul că ea se întinde pe o suprafață de 640 acri; că participă 58 de țări ale lumii și 23 de state ale S.U.A.; că ea cuprinde circa 200 de clădiri dintre care 150 de pavilioane pentru exponate ; că „străzile" și aleile care o străbat au o lungime totală de 14 mile (străjuite de 1842 de lămpi și 3 500 de bănci); că cele 113 restaurante și bufete de pe teritoriul ei (o mare parte a pavilioanelor își au propriile lor restaurante sau bufete unde se servesc specialitățile culinare respective) dispun de 30 552 scaune... S-a calculat că, pentru a vedea totul, o persoană ar avea nevoie de 15 zile, dar cu condiția să umble prin expoziție cîte 12 ore pe zi.

Acest amănunt l-a avut în vedere — între mulți alți participanți la expoziție — și o firmă producătoare de saltele care pune la dispoziția vizitatorilor obosiți mijloace de dormit în schimbul unui dolar pentru o oră, a doi dolari pentru două...

Folosirea unei arhitectonici foarte amestecate — începînd cu diferite stiluri naționale pînă la „exotismul" și modernismul cel mai „îndrăzneț" — dau expoziției un aspect variat dar și lipsit de armonie. Există totuși o serie de construcții remarcabile între care trebuie menționată și „Unisfera" — simbolul expoziției — și „Turnul aerian" care dispune de o platformă — aerodrom pentru elicoptere.

Pavilioanele, mai cu seamă cele ale marilor firme și instituțiile americane se întrec prin a prezenta vizitatorilor produsele și activitatea lor în forme din cele mai năstrușnice și atractive. „Chrysler" de pildă oferă vizitatorilor o „călătorie" de patru minute în jurul unei linii de producție și în interiorul unui mecanism de uriașe proporții a unui automobil de 8 cilindri ale căror părți constitutive și funcționale sînt mimate de balerini și acrobați, iar spațiul din afara pavilionului e decorat cu animale construite din părți componente ale automobilului. „Socony Mobil Oil" oferă conducătorilor auto, așezați la „volan" să-și încerce măiestria conducînd timp de 8 minute pe o „șosea" care aleargă spre ei de pe un ecran de televiziune. Între timp, un aparat înregistrează consumul real de ulei și benzină care ar fi fost făcut pe traseu. „Călătoriile" imaginare, dintre care unele în trecut și altele în viitor, formează punctul de atracție al multor pavilioane. Astfel „Ford" își duce vizitatorii prin toate erele geologice între care și mezozoicul populat cu uriașele reptile animate și în mărime naturală, construite de Walt Disney iar „General Motors" îi poartă prin orașele viitorului — pe niște scaune mobile ce trec pe lîngă o mulțime de diorame înfățișînd așezări omenești în locuri azi nepopulate, ca regiunile polare, fundul oceanelor, deșerturi etc.

În pavilioanele statelor din S.U.A. și ale diferitelor țări participante găsești produse variate și desigur specifice, ca și obiecte de artă națională. Nu lipsesc nici spectacolele folclorice și de teatru, concerte, music-hall-uri etc. ca și diferite distracții, mai mult sau mai puțin ingenioase.

Exponatul de cea mai mare valoare artistică este fără îndoială faimoasa sculptură „Pietà" a lui Michelangelo. Acest exponat a și creat o adevărată furtună de controverse. Neprețuita operă se află la adăpostul unui scut protector din material plastic transparent. Autoritățile sînt preocupate și de protecția altor opere de artă de mare valoare aduse la expoziție, ca, de pildă, zece pînze ale celor mai celebri pictori spanioli care n-au fost încă expuse pînă în prezent. Printre ele se numără trei tablouri de Goya, unul de Velasquez, două de Ribera, două de Zurbaran, unul de Murillo și unul de El Greco. Autoritățile se tem ca marea umiditate de la New York să nu dăuneze în mod iremediabil picturilor. De aceea, pentru a asigura temperatura și umiditatea potrivită, s-a început instalarea unor dispozitive pentru condiționarea aerului, care sînt aproape gata.

Dar, încă de pe acum deasupra expoziției ca și a marelui nostru oraș, planează o umbră și anume huliganismul. Astfel, grupuri de tineri sub vîrsta de 20 de ani fac din expoziție locul unde își petrec serile, nu spre a admira exponatele ci spre a bea și a comite acte de mic vandalism. La unul din pavilioane s-au și înregistrat pagube. Este vorba de pavilionul de mașini de calculat de diferite tipuri, costînd între 1 500 și 25 000 dolari. Aceste mașini sînt astfel așezate încît pot să fie atinse cu mîna de vizitatori și unele dintre ele au și fost defectate. Un reprezentant inventiv al aceleeași firme a realizat o „cameră de joacă pentru copii", în care au fost expuse mașini mai ieftine, între 400 și 500 dolari bucata ; în curs de numai o săptămînă fiecare mașină (dintr-un total de 15) a fost scoasă din funcțiune. Dar acesta nu e decît începutul. Cum spunea un tînăr în vîrstă de aproximativ 15 ani : „Așteptați numai pînă se închid școlile și se face cald !...".

Pe de altă parte apar obișnuitele cazuri de neglijență și de incorectitudine. Astfel, pavilionul Argentinei este gol deoarece cei care urmau să facă investițiile necesare nu mai dispun de bani și astfel clădirea pavilionului a fost preluată de către un restaurator din Seattle, Fiecare clădire are instalată o țeavă de apă care iese la suprafață, venind din duș umea, dar cînd restauratorul din Seattle a căutat să vadă unde este această țeavă, întrucît avea nevoie de apă pentru bucătărie, el n-a găsit-o. Constructorii au uitat s-o instaleze la locul potrivit. Acum trebuie să se spargă în duș umea pentru a găsi această țeavă undeva pe sub clădire. Ori duș umeaua e făcută din dale scumpe de terrazo și a costat 25 000 de dolari...

Expoziția este însă de-abia la începutul ei, dacă ținem seama că ea urmează să fie deschisă pînă în octombrie și apoi deschisă din nou în anul viitor, tot din aprilie pînă în octombrie. Deci nu se pot face încă nici un fel de aprecieri asupra succesului ei. În tot cazul vizitatorii — mai cu seamă cei ce au bani ca să... vadă și să guste tot ce există aici — vor avea prilejul să întîlnească o serie de lucruri interesante.

Carl MARZANI

mai 1964

CORESPONDENȚĂ DIN S. U. A.

PE HARTA LUMII

La sediul Organizației Națiunilor Unite se desfășoară, în aceste zile, lucrările sesiunii Comitetului special al O.N.U. pentru examinarea problemei aplicării Declarației cu privire la acordarea independenței țărilor și popoarelor coloniale („Comitetul celor 24").

Într-un subcomitet de lucru al „Comitetului celor 24" au loc dezbateri asupra modalității aplicării Declarației cu privire la acordarea independenței unor teritorii coloniale mai mici. În cadrul acestui subcomitet a fost discutată, deunăzi, situația din insulele Seychelles, Mauritius și Sfînta Elena, teritorii dependente de Marea Britanie. Subliniind că „populația acestor mici teritorii trebuie să-și hotărască singură viitorul statut", reprezentanții unor țări membre ale Comitetului au cerut să se acorde de urgență independența acestor insule. Comitetul special urmează să analizeze, în actuala sa sesiune, situația din încă 35 de mici teritorii coloniale.

În cele de mai jos, prezentăm, pe scurt, unul dintre teritoriile care fac obiectul dezbaterilor actualei sesiuni a „Comitetului celor 24" și anume : insulele Seychelles.

Insulele Seychelles

Așezate în Oceanul Indian, în partea de nord-est a insulei Madagascar, între coordonatele geografice 0—10 grade latitudine sudică și 50—60 grade longitudine estică, insulele Seychelles sînt o colonie a Marii Britanii încă din anul 1794. Această colonie — a cărei suprafață totală este de 404 km p. — cuprinde 92 de insule de diferite dimensiuni, între care cele mai însemnate sînt : insulele Seychelles propriu-zise, cu cea mai mare dintre ele, insula Mahé (143,7 km. p.) ; arhipelagul insulelor Amirante, insula Providence (Providenței), precum și insulele Aldabra, Cosmoledo, Farquhar, Koetivy etc. Pe aceste insule trăiește o populație de 43 150 locuitori (după datele din anul 1959),cu o densitate de 106,8 locuitori pe km p. Cei mai răspîndiți sînt negrii, indienii, franco-creolii, chinezii și europenii (în majoritate francezi). Centrul administrativ al coloniei este orașul Port-Victoria, cu o populație de 10 000 locuitori (conform datelor din anul 1954) — situat în insula Mahé.

Între insule au fost stabilite comunicații regulate pe apă, iar pe insula Mahé există și 140 km de drumuri care sînt însă nepietruite. O dată pe lună, în portul Victoria ancorează vapoarele care circulă pe linia maritimă Bombay (India) — Mombasa (Kenya).

Baza economiei insulelor Seychelles o formează producția de copra, nuci și unt de cocos, ulei paciuli, scorțișoară și ulei de scorțișoară, vanilie și alte mirodenii, care sînt destinate exportului. Pentru prelucrarea laptelui extras din nucile de cocos, există o fabrică care produce unt de cocos. Pe numeroase insule se cultivă cocotierul, se strînge scoarța arborelui de mango și se exploatează guano (un foarte bun îngrășămînt natural format de nenumărate stoluri de păsărele, care populează această regiune a globului pămîntesc). Pentru consumul intern se cultivă porumb, legume și alte plante folosite în alimentație. Există, totodată, și un modest sector zootehnic — care, în anul 1950, număra : 2 100 capete de vite cornute

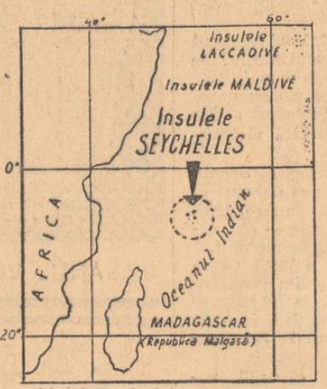

mari, 2 300 porci, 1 200 capre — și altul avicol, însumînd 40 000 de păsări și dînd o mare cantitate de ouă la export. O ramură importantă a activității populației locale o constituie, de asemenea, vînătoarea de broaște țestoase și pescuitul.

Principalele produse importate sînt alimentele — orez, zahăr, făină etc. — și articole de bumbac. În ce privește comerțul exterior, acesta revine, în cea mai mare parte, metropolei. Bugetul coloniei era în anul 1954 de 3 764 000 rupii la capitolul cheltuieli, și 3 800 000 rupii la capitolul venituri, ceea ce a însemnat un excedent de 36 000 rupii, care, bineînțeles, intră în seiful administrației coloniale.

În învățămînt sînt cuprinși doar 70 la sută din copiii de vîrstă școlară. Ei învață în 37 de școli (în marea lor majoritate elementare), dintre care 27 aparțin misiunilor bisericești, 5 sînt ale unor particulari și doar 5 ale statului. De asistența medicală a populației acestei colonii se ocupă doar 9 medici și 4 dentiști.

Colonia este condusă de un guvernator englez, pe lîngă care funcționează un consiliu executiv și un consiliu legislativ, format din 8 membri numiți de guvernator și 4 membri aleși.

În țară există o serie de organizații sindicale grupate în sindicatul constructorilor de pe insulele Seychelles, sindicatul hamalilor din porturi și Uniunea Generală a Muncii, care numără un număr modest de membri și care apără interesele acestor categorii de muncitori împotriva ofensivei patronatului îndreptată spre continua adîncire a exploatării oamenilor muncii.

Emilian GAINA

Căutătorii din adîncuri

Culegătorul de perle aspiră adînc. Își umple pieptul cu aer, cu cît mai mult aer. Mai privește o dată cerul, soarele strălucitor, face semn celor ce-l privesc și stau să-i vină în ajutor și se aruncă în apă. Plonjează. Cu agilitatea unui țipar se avîntă spre fund. 10, 11, 12 metri. Cît e nevoie. Cu ochii deschiși se mișcă cu rapiditate și apucă scoicile în care și-a pus toate speranțele. Poate că în acestea se află perle mai mari, valoroase.

Secundele trec fulgerător. Cînd rezervele de aer din plămîni s-au micșorat de tot, instinctul conservării trage semnalul de alarmă : destul ! Omul face cîteva mișcări și urcă fulgerător, evadînd din universul de apă bogat și neospitalier. Căutătorul de perle somalez nu are nici una din virtuțile lui Yhtiando, eroul literar om-amfibie ; el e nevoit să iasă mereu la suprafață, să-și reîmprospăteze aerul dătător de viață.

Și în timp ce „samboukul" — cum i se spune în regiunile Mării Roșii vasului căutător de perle — îl așteaptă, scufundătorul face naveta între lumea sa de la suprafață și țara de apă a adîncurilor, plină de mistere și de primejdii. Și mai ales de primejdii.

Cînd se aruncă în apă, culegătorul are în mînă un cuțit. E unica lui armă. În acele secunde în care caută scoici, el este totodată atent și în jur. Iar dacă o umbră mișcătoare cu iuțeală îi vestește apropierea unui rechin din mulțimea care mișună în regiune, atunci se pregătește de luptă. În asemenea situații cei de sus, care urmăresc pe căutător, așteaptă cu emoție și încordare să vadă al cui e sîngele care colorează apele mării... Și nu de puține ori, în astfel de zile, una din nevestele celor plecați își va aștepta zadarnic bărbatul sau îl va primi rănit grav, fără o mînă sau fără un picior...

Dar primejdiile care-i pasc pe căutători nu vin numai din partea rechinilor. Sînt și alte pericole mai perfide. Există, bunăoară, la fundul apei, ascunse prin covoarele de alge care împodobesc stîncile submarine, un soi de cochilii de scoică uriașă, care se închid brusc la atingere. Pescuitorul de perle al cărui picior e prins în capcana cochiliei nu mai are de ales în asemenea împrejurări. Dacă nu izbutește în cîteva secunde să zdrobească articulațiile teribilului dușman, atunci nu mai are decît o singură și cumplită scăpare : să-și reteze fulgerător propriul său picior.

...Elegantele care-și aleg podoabe la un bijutier din Londra și se interesează stăruitor dacă colierul e alcătuit din perle fine, veritabile, desigur că nu cunosc căile grele, pline de sacrificii pe care le-au parcurs fermecătoarele boabe pline de sclipiri, pentru a ajunge pînă la a se odihni în catifeaua ambalajului... În Golful Persic pescuitorii de perle muncesc în aceleași condiții ca și cei din Marea Roșie. Și jertfele sînt aceleași. Ale rechinilor, ale cochiliilor monștri, ale surzeniei și orbirii timpurii, ale tuberculozei. Și, în primul rînd, al acelora care avînd vase și alte utilaje își însușesc roadele muncii pescuitorilor de perle.

Săptămînalul „Jeune Afrique" — din care reproducem fotografiile de mai sus — intitula reportajul său despre pescuitorii de perle : *„Meseria care ucide cel mai rapid"*. Și titlul, fără îndoială, nu exagerează...

De prin lume

Simfonia... mașinilor

Recent, cu ocazia deschiderii Expoziției elvețiene, dl. Ralf Liebermann a compus o simfonie specială, „Les Echanges" („Schimburile"), pentru executarea căreia, printre instrumentele orchestrei se pot include fără teama de a greși sau a deranja cu ceva „armonia" simfoniei și a orchestrei, atît mașini de scris, mașini de calculat cît și claxoane de mașini și sirene.

Iată cum se aranjează o asemenea „orchestră" : „membrii" ce o compun sînt conectați înainte de concert *(fotografia din stînga)*, odată făcut acest lucru, ei sînt gata și așteaptă numai semnalul „dirijorului" *(fotografia din dreapta)*.

Ce poate să iasă din „instrumentele" unei asemenea „orchestre", nu este prea greu de ghicit.

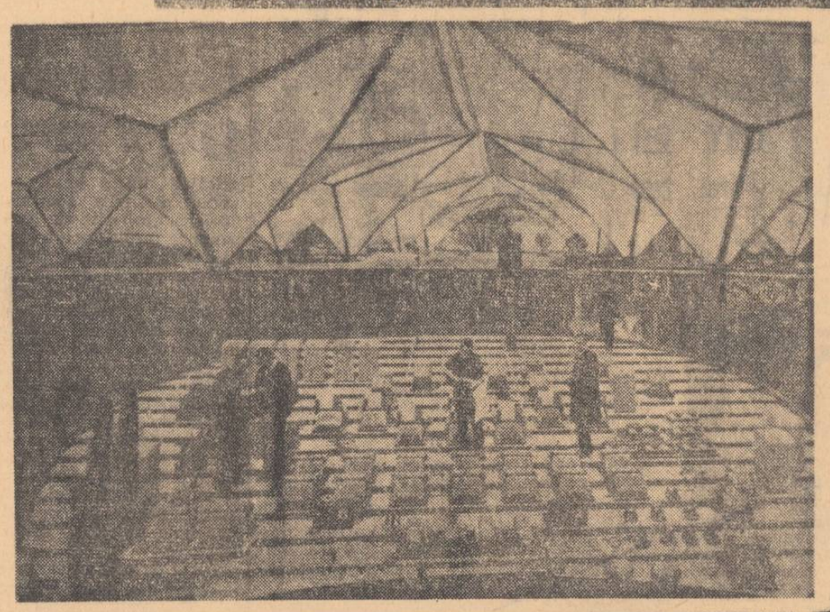

De prin lume

UN ENGLEZ s-a prezentat la Oficiul de turism englez, care organizează călătorii în Italia, reclamînd că aflîndu-se la Pisa în calitate de turist, un pungaș l-a escrocat de 1.200 de lire.

Turistul englez și-a parcat automobilul în apropiere de Turnul înclinat, cu gîndul să-l viziteze. În acel moment s-a apropiat de el un necunoscut cerîndu-i să achite o taxă de asigurare pentru cazul că turnul se va prăbuși de-asupra automobilului. Englezul a plătit taxa de asigurare — o sumă importantă — și abia cînd a ajuns acasă a înțeles că a fost înșelat.

●

ÎN ZIARUL local din orașul britanic Waddingham a apărut următorul anunț : „Braconier care se retrage din afaceri vinde o pușcă nouă". Autorul anunțului, pe nume Glen Bemrose, a explicat că a renunțat la „meseria" de braconier pentru că a devenit prea riscantă, datorită creșterii numărului de paznici.

●

ÎNTR-UNUL din recentele sale numere, ziarul „Times" din Londra a inserat următorul anunț : „Mister Hugh Bellamy își permite să atragă atenția prietenilor săi, poate uimiți, că în cazul cînd se-ntîlnesc cu el și dînsul nu-i salută, ori nu-i recunoaște, să nu creadă că el ar fi înfumurat, sau în stare de ebrietate. Singura explicație e faptul că el suferă de miopie".

●

COMITETUL olimpic a primit din Japonia trei milioane de cereri pentru bilete de intrare la manifestările sportive din cadrul Jocurilor Olimpice. Pentru a ieși din situația neplăcută, biletele destinate spectatorilor japonezi se vor acorda prin tragere la sorți.

●

ÎN ORAȘUL DANEZ Horsense s-a anunțat că este de vînzare închisoarea locală. Anunțul din ziar era conceput în felul următor : „De vînzare o închisoare. 17 celule care pot fi transformate în camere confortabile pentru viața de familie".

●

LA UN ANTICARIAT din Paris au fost expuse în vitrină cinci statuete, întregul grup de exponate fiind intitulat „Cele cinci simțuri". După ce s-a vîndut o statuetă, pe grupul celor patru rămase a apărut o tăbliță „Anotimpurile". Apoi vînzîndu-se încă o statuetă, grupul rămas a fost prezentat ca „Cele trei grații". „Ziua și noaptea" așa și-a intitulat anticarul cele două figurine rămase. În sfîrșit, rămînînd o singură statuetă, ea a fost expusă în vitrină sub titlul de „Singurătate".

●

UNELE FURNICI care trăiesc în America de Sud culeg miere de pe plante și o păstrează în corpul

lor. Furnicile care se ocupă de această treabă, nu participă la activitatea furnicarului. Iar atunci cînd furnicile nu au posibilități de alimentare suratele lor cu „aprovizionarea" eliberează fiecăreia o porție de miere.

●

ÎNTR-UN RESTAURANT din statul Arizona (SUA), se află următorul anunț : Vizitatorii în vîrstă de peste 80 de ani sînt serviți gratuit în cazul cînd vin împreună cu părinții lor". Timp îndelungat nu s-au găsit pretendenți pentru consumații gratuite. Nu de mult însă în local și-a făcut apariția un bătrînel în vîrstă de 84 de ani însoțit de „tăticu" care avea 107 ani...

IN FIECARE AN se nasc aproximativ două milioane de elefanți și mor aproximativ tot atîția. Timp îndelungat oamenii de știință nu au putut descoperi scheletele animalelor. Cu timpul s-a aflat că de îndată ce pachidermul își simte sfîrșitul aproape el se îndreaptă spre fluviul sau mlaștina cea mai apropiată unde se scufundă.

●

MICUL Petr Novatzky din Manquito (S.U.A.) are o memorie de invidiat. I s-au arătat 30 de fotografii care reprezentau cei mai buni jucători de baseball din S.U.A. Fiecare fotografie era însoțită de o fișă pe care erau înscrise numele jucătorului, greutatea sa, numărul întîlnirilor la care a participat și alte cîteva date. Băiețelul a privit fotografiile, a citit o singură dată textul și a reținut absolut toate datele despre fiecare jucător. Petr Novatzky este în vîrstă de ...5 ani și știe să citească de la 3 anișori.

●

HAROLD SHAKESPEARE HART, în vîrstă de 65 ani, proprietarul unui mic atelier mecanic din High Wycombe, localitate așezată pe șoseaua Londra - Oxford, descinde în linie dreaptă de la Joan, sora mai mică a bardului din Stratford on-Avon. Purtătorul acestui nume nemuritor păstrează cu evlavie o cană ce ar fi aparținut lui Shakespeare, ca și inventarul mobilelor pe care străbunicii lui l-au întocmit, în 1847, cînd au părăsit casa în care s-a născut marele Will, la Stratford.

●

CONTRIBUABILUL american George R. Pike, din Louisville (statul Kentucky, și-a plătit un impozit, în sumă de 96,55 dolari, în monede de cîte un cent (a suta parte a dolarului). Percepto-rul care l-a încasat a fost nevoit să numere astfel 9655 piese, în 193 de fișicuri — cîntărînd în total aproape 30 kg. — operație în cursul căreia a greșit de două ori. Ca să se răzbune, el l-a obligat pe Pike să-și scrie numele și adresa completă pe fiecare fișic.

De prin lume

PE BULEVARDUL 1 MAI

(Urmare din pag. 1)

colo unde acum se întinde tot verdeață, se afla odinioară Palatul funcționarilor publici în care a locuit și rapsodul înflăcărat al neasemuitelor frumuseți ale țării noastre, autorul „Rominiei pitorești", Alexandru Vlahuță. Aici, era adesea vizitat de Delavrancea și Caragiale, cînd acesta venea de la Berlin și tot aici găzduia Vlahuță vestita lui galerie de frumuseți rominești descrise pe pînză de Nicolae Grigorescu. Unul prin penel, celălalt prin condei, se identificau împreună în marea lor dragoste pentru pămîntul țării. Puțin mai sus se lucrează astăzi la terminarea noii aripi a Muzeului de Istorie a Partidului.

Mai mergi cîțiva pași, dar nimic nu-ți mai atrage atenția și cu ușurință poți trece sub anonimat o casă care prezintă interes, pentru că aici a locuit și a creat pictorul Ștefan Luchian. „Casa nu arăta așa de rău pe dinafară, dar așezată pe pivniță și cu odăile înșirate ca vagoanele, nu se putea încălzi niciodată mulțumitor. Vîntul bătea peste tot... Casa era așezată la o răspîntie. Venea pe șoseaua Filantropiei și în fața ei se deschideau pieziș strada Spitalului și șoseaua Grozăveștilor, cu mahalalele-i părăginite și necăjite. La un colț era Hanul Galben, iar spre dreapta, singuratecă, ghereta cu pîine. De atunci multe s-au schimbat și pe acolo, dar casa există încă. E aceea de pe bulevardul 1 Mai nr. 34" — spune Petru Comarnescu în monografia lui despre Luchian. Ghereta de care amintește nu mai este, dar ea a fost imortalizată de însuși pictorul în cunoscutul pastel „Ghereta din Filantropia", în care singurătatea și tristețea peisajului de iarnă sintetizau toată atmosfera mahalalelor de altădată și evocau întreaga lor viață amărîtă și mizeră. Căci Luchian însuși mărturisea „noi, pictorii privim cu ochii, dar lucrăm cu sufletul" — făcîndu-și din aceasta un gen de profesiune de credință.

Hanul Galben, care se află și astăzi la intersecția cu bulevardul Banu Manta și care găzduiește acum doar un depozit de sticle goale, găzduia în anii lui de glorie mulți oameni și de tot felul, și-și trăgea numele probabil din... construcție, de vreme ce i se mai spunea și „Hanul de pămînt".

Lăsăm în urmă largul bulevard Banu Manta, cu peluzele lui de pansele învestmîntate în catifea galbenă, albastră și mov, și mergem mai departe: un magazin Alimentara cu lume multă la orice oră, un centru de răcoritoare, o cofetărie, clădirea spitalului unificat al raionului Grivița Roșie și a policlinicii, apoi sediul oficial al luminii bucureștene — I.D.E.B. Iar de partea cealaltă — piața 1 Mai, cu forfota ei obișnuită, cu gospodine grăbite și încărcate de poveri alimentare, cu zarzavaturi proaspete etalate pe tarabe, cu taxiuri serviabile și zgomot mult. Cam prin aceste locuri se întindea odinioară „Mahalaua Dracului", ale cărei însușiri oamenii simțeau probabil nevoia să le prezinte chiar prin denumire. Nu știm cît de mare proprietar o fi fost aici Scaraoțchi, dar știm cît erau cîrciumarii. Într-adevăr, deveniseră celebre cîrciumile de pe Filantropia, care sălășluiau aproape unele lîngă altele și răsăreau mereu ca ciupercile. A lui „Bărbieru" cel puțin era cunoscută și în afara Bucureștiului!

Mergi mai departe și pe ambele părți ale bulevardului, decorul se înfățișează așa cum va fi fost la începutul acestui veac: cu case gospodărești și teamă de înălțime, cu prăvălii strangulate de lipsa de spațiu, cu curți pentru întins rufe și cultivat roșii. Și deodată, acolo unde tramvaiul 3 cotește, decorul te aduce în cel mai strict contemporan: blocurile mari și moderne, cărora parcă nu le ajunge înălțimea și-și prelungesc fruntile prin pădurea antenelor de televizor, pun amprenta anilor cu o mie nouă sute șaizeci înainte. De fapt, e numai un început — pentru că de aici încolo, blocurile care străjuiesc bulevardul 1 Mai pînă în Piața Chibrit poartă date de construcție și stiluri arhitectonice și mai noi.

Altădată, cînd spuneai „Depozitul sanitar" îți imaginai fără să vrei una din cele mai îndepărtate laturi ale Bucureștiului — pentru că astăzi, cele douăsprezece minute făcute din centru pînă aici și zecile de blocuri de cîte 8-10 etaje care strălucesc pastelate pe marele bulevard să-ți dea certitudinea că acesta este încă unul din cartierele bucureștene care fac cu noțiunea de „centru" al orașului să fie depășită, perimată și vetustă. Însuși elegantul „Parc al Domeniilor", căruia proprietarii de odinioară îi defineau amplasamentul doar spre partea dinspre șosea — omițînd cu bună știință cealaltă parte care ajungea pînă în amărîtul cartier Steaua — nu mai pare un prinț din basme nimerit din greșeală la o serbare populară. Aglomerarea de etaje și linia ultramodernă a blocurilor reprezintă o concurență indubitabilă.

Pia RĂDULESCU

Maiștrii transformării firelor de nisip

(Urmare din pag. 1)

cum anume să apuci cleștele, unde să tai piciorul și cînd să-l presezi în formă. Realizarea acestor operații trebuie să dimensioneze fiecare piesă exact la măsura necesară. Ultimul lucru pe care îl executăm este fixarea tălpii piciorului. Am în echipă un muncitor care e meșter la așa ceva.

Eduard Schnabel, căci despre el e vorba, a venit în fabrică de vreo 20 de ani. O dată cu trecerea anilor s-a specializat în fasonatul tălpilor. Drumul n-a fost ușor, dar a primit tot sprijinul. Din 1952 lucrează cu Ion Szabo. La început tălpile ieșeau strîmbe, ba citeodată se mai lipeau de lemnul neumezit la timp, care le șlefuiește. Dar avea cine să-l învețe, să-l îndrume. Eduard Schnabel este numai unul dintre cei mai bine de 30 de meseriași calificați de Ion Szabo, de-a lungul anilor. Și el ca și Iuliu Lisicea, K. Chezdi și alții, nu numai că au deprins meseria, dar au învățat, așa cum spunea la început Ion Szabo, să facă din ea o artă. În anul care a trecut, cei zece muncitori ai echipei au ieșit primii pe brigadă. Ei au realizat peste plan 12.000 obiecte, iar drept răsplată, pe piepturile tuturor strălucește insigna de fruntaș în întrecerea socialistă.

★

Într-o zi a anului 1943, doi flăcăiași care nu apucaseră încă să împlinească 15 ani, așteptau la poarta fabricii „Vitrometan". Îi mînase de acasă sărăcia și grijile prea de timpuriu căzute pe umerii lor. Un văr de la Mediaș le scrisese că la fabrica de sticlă se angajează ucenici și ei veniseră să-și încerce norocul.

Dar sacrificiile depuse pînă să se angajeze, nu le-au fost răsplătite în lunile ce au urmat. Dimpotrivă.

Amintindu-și despre acele vremuri, despre el și fratele său, Vasile Goia, instructor de practică la școala profesională „Vitrometan", revede în minte, cu stăruință, tabloul atelierului în care a învățat meseria. Din zorii zilei și pînă noaptea nu părăseau fabrica decît pentru o oră, pentru masa de prînz. El a nimerit la atelierul de sculptură, fratele său la gravură. Pe vremea aceea nu erau de fapt singurii copii care lucrau. Alții începuseră mai devreme, la 7—8 ani.

Acum, în sala mare a atelierului școlii, luminată de ferestre mari, atmosfera nu-l mult deosebită de cea a unui atelier asemănător, din fabrică. Numai că aici sculptorii sînt toți la vîrsta tinereții. Elevii de la secția sculptură, aplecați asupra lucrului, sapă la polizor în peretele sticlei, petale de flori, frunze, dantelării complicate, grilaje, jocuri de linii. Cei din anul I abia învață să cresteze bile, codițe, frunze. Elevii anului II încrustează în obiecte tăieturi adînci, tăieturi artistice pe sticla albă și colorată, iar cei mai mari lucrează modele complicate pe sticlă suprapusă și semicristal. Cu migală și răbdare, Vasile Goia se oprește la fiecare dintre mesele unde se învață un meșteșug atît de delicat, și cu un sfat, cu o îndrumare, îndreaptă stîngăciile învățăceilor, amintindu-și că pe vremea cînd el era la vîrsta lor, învăța meseria furînd-o.

Nu-i de ajuns să înveți să tai corect liniile, să știi să minuiești obiectul drept sau înclinat de-a lungul polizorului. Odată cu aceasta trebuie să înveți să iubești meseria. Dragostea pentru frumos se învață și ea. Fiecare generație a adus ceva nou măiestriei acestui meșteșug. La rîndul lor, acești tineri au menirea nu numai să preia ca pe un bun de preț experiența înaintașilor, ci învățînd, să o desăvîrșească. Iată, de pildă, această cupă. Instructorul s-a oprit la una din mese, unde lucrează Ion Man, unul dintre cei mai buni elevi din anul III.

— Elevul, explică Vasile Goia, a desenat mai întîi jaloanele principale pe urma cărora a sculptat apoi la polizor modelul dorit. Fantezia și imaginația lui i-au adus modelului noi adăugiri. Bineînțeles noi, instructorii, am corectat unde a fost necesar, dar în general stimulăm înclinația elevilor spre crearea și combinarea modelelor, gustul lor pentru frumos.

Vazele și celelalte obiecte, adevărate dantelării meșteșugite de elevi, sînt o dovadă în plus că aici, sub o îndrumare atentă, se învață tot ceea ce au acumulat cei vîrstnici în experiența lor de ani și ani.

Școala pregătește în acest an 293 de elevi care vor deveni muncitori sticlari, suflători, gravori, șlefuitori, pictori pe sticlă. Instructorii Vasile Goia, Vasile Ardelean și alții îmbogățesc cunoștințele celor tineri dezvăluindu-le toate secretele muncii de sticlar. Nu puține sînt numele absolvenților trecute acum în rîndurile fruntașilor în muncă din fabrică. Vasile Mitiguș, Ion Suciu, Petre Drazer, Alexandru Nichita, Mihai Ciocane —, sînt numai cîteva dintre ele.

★

Generații de-a rîndul de sticlari au smuls din grăunțe de nisip topit, transparență, strălucire. Dar experiența, pasiunea și dragostea lor de meserie nu se pierd, ele sînt insuflate acelora care le vor continua măestria, făurind obiecte utile sau gingașe podoabe cu care oamenii își înfrumusețează căminul.

Ioana PATRAȘCU

În lumea celor ce produc antibiotice

Inginerul Nicon Hodorogea, șeful laboratorului de fiziologie și micologie al Fabricii de antibiotice din Iași, rezuma în trei puncte factorii esențiali necesari realizării unui produs de calitate superioară: **o monocultură cu o potență antibiotică mare, o rețetă de mediu industrial ieftină, și un proces tehnologic bine condus.**

Enumerînd cei trei factori, inginerul Hodorogea simte nevoia să precizeze:

— **Laboratorului nostru îi revine sarcina să asigure viitoarelor antibiotice, primii doi factori, pentrucă asigurarea procesului tehnologic este de-acum sarcina altora. Am să vă ajut să înțelegeți în ce constă munca noastră. Dar pentru aceasta să pătrundem în tainele laboratoarelor.**

Inginerul Hodorogea deschide ușa unei camere de lucru. Interiorul nu se deosebește aproape cu nimic de cel al oricărui laborator. Zeci și zeci de eprubete, sticluțe, borcane, retorte rînduite în stative, microscoape, termostaturi, aparate de cîntărit...

— **Vă vorbeam** — ne spune inginerul Hodorogea — **de cercetările noastre, pentru găsirea unor monoculturi cu o potență antibiotică mare. În această cameră, cercetările se fac asupra streptomicinei.**

Inginerii biologi Elvira Petrovici și Elena Norvegia-Popa, profitînd de o clipă de răgaz, sînt dispuși să dea explicații.

— **Alături de această încăpere avem o boxă unde, în condiții de perfectă sterilizare ne desfășurăm cercetările. În ce constau ele? După cum vi s-a mai spus, atenția noastră e îndreptată spre găsirea unei monoculturi (ciuperci) cu o productivitate anti-biotică mai sporită decît cea aflată în producție. Dar pentru a găsi o asemenea ciupercă trebuie să realizăm o adevărată selecție artificială. Pentru aceasta, fiecare monocultură este tratată cu raze gama și infraroșii sau azot-yperită, fie separat, fie amestecate, adică cu agenți deținători de proprietăți distrugătoare. Acei spori care rezistă la efectul agenților pomeniți, suferă modificări biologice care, de multe ori duc la mutanți (microorganisme modificate), cu unele caracteristici mai accentuate decît le aveau înainte de tratament. Întrucît pe noi ne interesează capacitatea lor de a sintetiza antibioticul, urmează să le calculăm numărul unităților internaționale și numai dacă acesta se dovedește superior celui aflat de-acum în producție, ne putem declara satisfăcuți de rezultatul cercetărilor.**

Cifric, rezultatul unor asemenea cercetări ni le înfățișează inginerul biolog Ulpiana Huțu. Cercetînd circa 600 de monoculturi de eritro-micină — dînsa a descoperit doar 24 de monoculturi cu un randament superior martorului aflat în industrie.

— **Acesta e un rezultat îmbucurător** — ne asigură tovarășa Huțu — **deoarece monocultura de eritro-micină aflată în momentul de față în producție la noi în fabrică, are o activitate de 1800 unități internaționale.**

— **După cum** — intervine biologul Carmen Cojocaru, care face cercetări asemănătoare asupra monoculturilor de penicilină — **penicilina G produsă la noi are o activitate de 8000 de unități internaționale, iar prin selecția ce o aplicăm, tindem să atingem 10—12.000 unități internaționale.**

Discutînd, biologii își continuă lucrările. Monocultura, care a rezistat tratamentului cu razele gama, infraroșii și azot-yperită, este picurată cu grijă în niște cilindri de oțel inoxidabil, atașați unei plăci de sticlă.

— **Acestea sînt așa numitele plăcuțe Pétri. Înainte de a introduce antibioticul, noi cultivăm pe aceste plăcuțe un anumit microb într-un mediu special. Păstrăm plăcuțele cu microbul respectiv și antibioticul într-un termostat la o temperatură constantă de 37°, timp de 24 de ore. După acest timp, în jurul cilindrilor se creează o zonă în care creșterea microbului a fost oprită. În funcție de raza zonei se calculează numărul de unități internaționale ale antibioticului, eficiența lui.**

— Ce se întîmplă cu monoculturile cu o potență superioară, apte de a da un randament sporit?

— **Le experimentăm în stația pilot a fabricii, la condiții apropiate procesului industrial. În caz că probele sînt reușite, alcătuim rețeta de hrănire a ciupercii respective, recomandăm procesul tehnologic și trecem la producția de serie.**

Sortimente noi

Dacă cercetările descrise mai sus se încadrează în efortul general de îmbunătățire a eficienței sortimentelor aflate în fază industrială, nu-i mai puțin adevărat că o parte a activității inginerilor, biologilor și laboranților Fabricii de antibiotice din Iași se îndreaptă spre producerea unor noi sortimente. Inginerul Marcel Schvartz, șeful serviciului de cercetare, ne vorbea despre experiențele care se fac pentru obținerea unor peniciline semi sintetice, realizate atît prin biosinteza ciupercii, cît și prin sinteză chimică (prin adăugarea unor noi elemente). Produsele astfel obținute au calități îmbunătățite, noi chiar.

Pe de altă parte, în laboratorul de fiziologie și micologie sînt într-un stadiu avansat experiențele care tintesc spre producerea unui sortiment nou prin amestecul a două antibiotice: tetraciclină și eritromicină bază. Experiențe de acest gen — frecvente în practica mondială a industriei farmaceutice — s-au făcut chiar la Iași unde a fost realizată Endocilina, un amestec de penicilină G, streptomicină și procainpenicilină. Amestecul însă dintre tetraciclină și eritro-micină bază nu s-a mai încercat niciunde, ceea ce conferă colectivului preocupat cu găsirea soluției, o notă de originalitate.

★

Iată așadar, cîteva preocupări contemporane ale laboratoarelor Fabricii de penicilină din Iași, îndreptate spre îmbunătățirea eficienței medicamentelor produse aici, pentru obținerea unor produse calitativ noi, mereu mai multe, și mereu mai bune.

I. DELEANU

Alba ca zăpada de la etajul 9

După o căsnicie explozivă, soldată cu multe geamuri sparte, simpatica familie Popîndău (despre care am mai scris la rubrica de față), s-a mutat, în sfîrșit, de la noi din bloc. Am răsuflat ușurați. În idilica garsonieră cu clanțele rupte și giurgiuvelele contorsionate, ca o mărturie postumă a asediului Troiei, s-a mutat o nouă locatară. Una singură deci...

Ne-am bucurat. Fire solitară, locatara de la etajul nouă ne-a cucerit din capul locului prin gentilețea și tactul discret cu care a apărut în viața blocului nostru.

Datorită tenului ei de un alb imaculat și în urma faptului că într-o dimineață a scăpat de la balcon două cutii cu „Alba lux" și una cu „Alba super" în capul trecătorilor, noi i-am spus Alba ca zăpada. Nu aveam a ne plînge de nimic. Într-o seară însă, cînd ne era lumea mai dragă, s-au auzit în garsoniera de la etajul nouă niște zgomote ciudate care au continuat pînă după miezul nopții. Un fel de sunete sincopate pe o bandă uzată și răgușită de magnetofon.

Am crezut că a avut vreo petrecere (de, oameni sîntem), și ne-am văzut de treabă. Dar zgomotele au continuat apoi și seara și dimineața, într-un vacarm tot mai crescendo. Ne-am uitat din nou pe fișa de imobil și am constatat că în garsoniera de la etajul nouă figurează doar Alba ca zăpada și... atît. Atunci? Care să fie misterul?

Primele precizări ni le-a adus un vecin de la același etaj, care ne-a mărturisit că noua noastră locatară are un dialog continuu în felul următor:

— Mitică I fii cuminte; Mitică III astîmpără-te; Mitică VII, nu-ți băga nasul în iaurt!

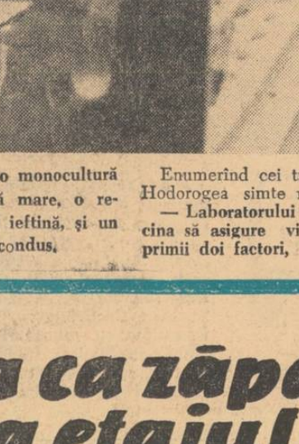

Cu aceste amănunte în plus, i-am completat numele. Și i-am spus Alba ca zăpada și cei... șapte Mitici. Vorba e însă cine să fie acești Mitici strecurați clandestin pe fișa de imobil? Niște miorlăituri înfiorătoare ne-au elucidat misterul ducîndune la concluzia că de fapt este vorba de șapte pisici dolofane, nominalizate cu un nume de o populară circulație. Cine știe, poate niște trecute deziluzii sentimentale au îndemnat-o pe Alba ca zăpada să boteze în mod fonetic sonorele patrupede. Am rectificat pe loc și i-am spus definitiv „Alba ca zăpada și cele șapte pisici". Am fi preferat pitoreștii pitici din poveste, dar ce să-i faci, ne-am mulțumit și noi cu ce am găsit.

Așa a început a doua versiune a garsonierei de la etajul nouă. Cît era ziulica de mare, eram martorii miorlăiturilor care străbăteau vertical tot blocul făcîndu-ne să ne înțelegem uneori prin semne. Cînd ne întîlneam în hol și voiam să ne salutăm, în locul reverențiosului „bună ziua", se auzea un sfîșietor „miorlau", că ajunsesem să folosim limbajul pisicesc. Altă dată, am distins în concertul zoologic un lătrat anume și după aceea am aflat că Albă ca zăpada și-a sporit menajeria cu un superb cățel șpiț alb, pe care l-a botezat cu numele onomastic de Adamache. Toată ziua cei șapte Mitici ai Albei ca zăpada controversau cu Adamache.

În orele de plimbare pe scări, cînd cele opt odrasle ieșeau la promenadă, circulația era absolut interzisă. I-am propus Albei ca zăpada să-i plimbe cu ascensorul, sperînd că se va opri iremediabil între etaje, sau poate va plezni un cablu. Dar n-a vrut.

Singurele clipe de răgaz le aveam uneori seara, cînd pisicile, împreună cu Adamache stăteau docile în jurul televizorului.

Azi așa, mîine așa, pînă cînd ne mai având ce face, ne-am hotărît să-i rugăm pe cei de la difuzarea filmelor să ne reprogrameze documentarul „Casa noastră ca o floare", pentru a fi vizionată în corpore de toți locatarii, inclusiv etajul nouă, dar prietenii de acolo au încurcat lucrurile și ne-au oferit „Pisica de mare".

Dacă am văzut că nu mai este altă soluție, ne-am hotărît să convocăm o ședință de bloc, având ca subiect combaterea menajeriei de la etajul nouă. Zis și făcut. Alba ca zăpada a venit la ședință cu toată echipa și în timp ce administratorul blocului își dezvolta alocuțiunea, Adamache a început să protesteze atît de violent încît în mijlocul lătrăturilor, vorbitorul a trebuit să înceteze. La punctul doi, adică la discuții, tocmai cînd mă pre-

Năravuri și moravuri

găteam și eu să iau cuvîntul, au început pisicile să miorlăie perturbînd în felul acesta ordinea de zi.

Ei, spuneți și dumneavoastră, ce-i de făcut? Evrica! Tocmai acum un vecin de la etajul opt ne-a adus o veste bună. Alba ca zăpada a plecat acum două ore în oraș și din neglijență a uitat pisicile și cățelul șpiț închiși în frigider. Așa c-o să-i găsească congelați. Să nu ne grăbim însă. Nu mai departe ieri, au fost la domiciliul menajeriei tehnicienii de la cooperativa de reparat frigidere, să-l pună la punct. Și cum știm ce conștiincios repară uneori, slabă nădejde.

Auziți? A reînceput concertul și se aude din nou Adamache acompaniat de corul pisicesc. Înseamnă că frigiderul iar s-a defectat.

D. TABACU

Uzina de cereale, lapte și vin

(Urmare din pag. 1)

Gospodăria agricolă de stat din Jidvei este și ea o uzină a ogoarelor care-și aduce partea sa de contribuție în ansamblul activității acestor unități.

Ascensiunea sa pînă la nivelul de astăzi n-a fost deloc ușoară. În 1949, cînd s-au pus bazele ei, gospodăria dispunea doar de 200 hectare de vie, de 2 tractoare și de 6 animale de muncă. Treburile mergeau încă greu, dar încetul cu încetul piedicile au fost învinse.

Indicațiile date de partid privind profilarea și specializarea, — cale spre dezvoltarea gospodăriilor agricole de stat — au prins viață și aici. Teritoriul gospodăriei a fost împărțit în două: livezile au trecut la Sînmiclăuș, unde s-a format o gospodărie aparte, specializată în pomicultură, iar Jidveiul a rămas cu viticultura, cu zootehnia și cu cultura mare.

— Prin 1957 — își amintește directorul, în loc de beneficii ne planificăm... pierderi. Dar numai după un an de la profilarea și specializarea noastră, în 1958, înregistram un beneficiu de 400 000 de lei. Desigur, n-a fost prea mare, dar el a crescut an de an, ajungînd în 1963 la 2 400 000 de lei. Anul acesta, el va fi mai mare cu 200 000 de lei.

Beneficiile gospodăriei sînt rezultatul firesc al realizărilor obținute în producție. La formarea lor a contribuit și faptul că anul trecut s-au obținut pe 400 de hectare 2633 kg grîu, față de 2000 kg la hectar cît se recoltase în 1957, de pe 200 de hectare. Cu 6—7 ani în urmă gospodăria scotea recolte modeste de porumb. În 1963 însă s-a ajuns la 3515 kg boabe la hectar. În zootehnie, anul 1957 marca în gospodărie o producție de 2157 litri de lapte pe cap de animal la un efectiv de 100 de vaci, pentru ca în 1963 să se obțină 2856 litri de lapte în medie, pe cap de animal, de la cele 475 de vaci. În viticultură, în ultimii doi ani producția de struguri la hectar aproape că s-a dublat.

La baza acestor rezultate stă munca oamenilor. Ori că este vorba de inginerul oenolog Nicolae Pavelian, de tehnicianul Vasile Ignat, de îngrijitorii de animale Ion Fagaraș și Francisc Socaci sau de lucrătorii din brigăzile de la culturile cerealiere, toți muncesc cu însuflețire, cu entuziasm. Iar roadele se văd și în trofeele pe care le-a obținut gospodăria din diferite concursuri internaționale de vinuri. Din 1957, de cînd participă la astfel de întreceri, vinurile produse la Jidvei s-au bucurat de o înaltă apreciere.

În 1959, Muscatul Otonel și Sauvignon-ul s-au clasat, la Montpellier, în Franța, pe primul loc și-au fost distinse cu două medalii de aur. În 1960, la Liubliana, în Iugoslavia, vinul Pinot Gris a adus o medalie de aur, iar Fetească de Ardeal, una de argint. În 1961, la Budapesta, vinul din soiul Traminer a obținut o medalie de argint, iar în 1962, tot la Budapesta a fost distins, de asemenea, cu o medalie de argint. Anul trecut, la concursul republican, organizat în țară, vinurile gospodăriei de stat Jidvei au fost răsplătite cu 3 medalii de aur și cu 5 de argint.

Concentrîndu-și activitatea în trei ramuri principale de producție — cultura mare, viticultura și zootehnia — gospodăria de la Jidvei cunoaște din plin avantajele acestei măsuri. Lucrătorii gospodăriei nu-și mai împrăștie forțele în diferite sectoare, ci și le înmănunchiază în anumite munci, adîncindu-și specializarea. Oamenii care muncesc în sectorul zootehnic, cei de la cultura mare, dovedesc tot mai multă îndemînare în aplicarea celor mai înaintate metode în producție. Inginerii și tehnicienii își lărgesc continuu cercul cunoștințelor profesionale. În acest scop, s-a luat, între altele, măsura ținerii unor ședințe lunare de informare științifică. La acestea se dezbat teme legate de specificul muncii în gospodărie: metode noi de cultură a trifolienilor, tăierile aplicate în vii, organizarea întreținerii solului.

...Din turnul castelului de la Cetatea de Baltă cuprinzi cu ochii mănoasa cîmpie a Mureșului și a Tîrnavelor, iar gospodăria de la Jidvei o vezi ca în palmă. O unitate mare, o adevărată uzină agricolă.

Vasile INOAN

Ce trebuie să știm despre film (VI)

FOTOGRAFIA ÎN 20 LECȚII

Orice material fotosensibil (placă, film sau hîrtie), este alcătuit din cîteva straturi foarte subțiri de gelatină aplicate pe sticlă, acetat de celuloză (sau de celuloid) sau pe hîrtie. Primul strat protejează filmul împotriva deteriorărilor mecanice. Urmează stratul sensibil sau emulsia care conține cristale microscopice de halogenuri de argint și o serie de substanțe chimice numite sensibilizatori.

Pe ambalajul oricărui film fotografic sînt trecute o serie de date cu ajutorul cărora putem stabili proprietățile fotografice ale filmului care sînt: sensibilitatea generală sau fotosensibilitatea, contrastul și denumirea tipului de film din punct de vedere al sensibilității cromatice.

Sensibilitatea generală (fotosensibilitatea) se exprimă în unități sau grade de sensibilitate, în funcție de țara de origine. Fotosensibilitatea filmelor fabricate în U.R.S.S., exprimată în unități GOST, crește de două ori în cazul cînd numărul de unități se dublează (de ex. filmul 32 GOST este de două ori mai sensibil decît filmul 16 GOST) în timp ce sensibilitatea filmelor fabricate în R.D.G. exprimată în grade DIN crește de două ori cu fiecare 3 grade (de exemplu un film cu sensibilitatea de 20° DIN este de două ori mai sensibil decît unul de 17° DIN).

Fotoamatorul are tendința de a alege un film cît mai sensibil. La prima vedere acest lucru este justificat căci o dată cu creșterea sensibilității se micșorează expunerea și deci se deschid perspective noi de fotografiere (jocuri de copii, scene de sport etc.). În realitate însă, această tendință nu este întotdeauna justificată, deoarece o consecință a măririi sensibilității este creșterea granulației filmului, iar o dată cu mărirea fotografiei se mărește și granulația. De pe un negativ cu granulație mare nu putem obține un bun pozitiv, chiar și la o mărire relativ redusă.

În afară de aceasta, un film sensibil expiră mai repede, iar o dată cu trecerea timpului sensibilitatea lui scade. Totuși, nu orice film foarte sensibil prezintă această dificultate. Există filme cu sensibilitate ridicată care au o granulație medie și dau detalii suficiente în umbre. Ele se vor folosi numai în caz de absolută nevoie.

Aparatele fotografice moderne fiind prevăzute cu obiective suficient de luminoase, vom prefera pentru lucrările noastre de fotoamatori filmele cu sensibilitate medie (17° DIN sau 32 GOST) care au granulație mică și un grad de contrast bun. Gradul de contrast, o altă proprietate a filmului, arată posibilitatea acestuia de a diferenția mai mult sau mai puțin părțile luminate de părțile umbrite ale obiectului. Pe ambalajul filmelor importate din U.R.S.S., se poate citi inscripția „Moale", „Normal" sau „Contrast". Este bine să folosim filmele normale, deoarece ele redau strălucirea naturală a obiectelor fotografiate. Filmele contraste măresc intrucîtva diferența dintre părțile deschise și întunecate ale obiectului. Ele se folosesc rar, mai ales în zilele fără soare. La filmele importate din R.D.G., contrastul nu este trecut pe ambalaj, însă la filmele de 17° DIN este normal. Sensibilitatea cromatică este sensibilitatea filmului la anumite culori: roșu, oranj, galben, verde, albastru, violet. În practica noastră de fotoamatori vom întîlni filme nesensibilizate (filme pozitive) sensibile numai la violet. Filmul pozitiv nu se poate folosi pentru obținerea de negative (cu excepția reproducerilor de schițe și desene în alb negru). Mai răspîndite sînt filmele sensibilizate, adică filmele în emulsia cărora s-au adăugat substanțe chimice (sensibilizatori) pentru a le face sensibile la anumite culori.

Din punct de vedere al sensibilității cromatice filmele sensibilizate se împart în: ortocromatice (denumirea comercială Ortocrom, Isocrom), pancromatice (Pandrom) și ortopancromatice (Isopan și Isopancrom).

Filmele ortocromatice sînt sensibilizate la toate culorile în afară de roșu. De aceea ele se pot developa la lumină roșie. Cele pancromatice au sensibilitate redusă la verde, iar cele ortopancromatice au aproape aceiași sensibilitate la toate culorile spectrului.

Filmele ortopancromatice pot fi considerate ca fiind materialul negativ cel mai bun pentru toate cazurile, cînd se fotografiază subiecte în culori ,adică practic în toate cazurile fotografiei de amator.

Pe ambalajul filmului, în afara caracteristicilor fotografice ale acestuia se notează și numărul de fabrică al lotului de filme (numărul emulsiei). Filmele avînd aceleași caracteristici fotografice, dar un alt număr al emulsiei se pot deosebi întrucîtva în ceea ce privește sensibilitatea și contrastul. De aceea nu vom cumpăra numai o casetă sau două de film, ci ne vom face o mică rezervă de filme avînd același număr al emulsiei. Pentru acest lucru vom cumpăra la început o casetă sau bobină și după ce am încercat-o, vom cumpăra cantitatea necesară de casete, avînd același număr al emulsiei.

Încercările se fac fotografiind același obiect cu diferite expuneri. Developăm, fixăm și spălăm filmul. Facem apoi cîteva copii de probă pe care le examinăm. Concomitent, determinăm timpul optim de developare.

Nu trebuie să uităm faptul că pe măsura îmbătrînirii lor, filmele își pierd din sensibilitate, din care cauză nu vom cumpăra filme expirate și nici filme care vor expira înainte de a fi întrebuințate.

Micul nostru stoc de filme va fi păstrat în încăperi cu temperatură pe cît posibil constantă, departe de sobă sau calorifer. Filmele nu se vor păstra în dulăpiorul cu chimicale fotografice, sau în locuri cu umiditate mărită.

Ing. Leonida TĂNĂSESCU

REZUMAT: În vara anului 1960, trei tineri pornind în căutarea unui zăcămînt metalifer greșesc drumul și pătrund într-o peșteră din care nu mai pot ieși la suprafață. Datorită unui mesaj lansat pe șuvoiul din fundul grotei, le vin în ajutor 5 băieți și o fată, din București. După mai multe peripeții ei descoperă un tezaur într-un vechi schit și apoi coboară în altă peșteră unde găsesc zăcămîntul. Pe alt plan, acțiunea povestirii ne prezintă pe inginerul Zamfirescu, care nu-și văzuse fiul de 12 ani. Tocmai cînd spera să plece în Munții Apuseni pentru a căuta o comoară, o bandă de spioni vrea să-l folosească în acțiunile ei criminale. Nevoind să-și trădeze patria, inginerul se duce în plină noapte la miliție. La întoarcere constată că i-a fost furat testamentul care indica locul comorii. Evenimentele se desfășoară în continuare ca într-un film: inginerul este atacat de bandiți, scapă și vine a doua zi în bîrlogul spionilor. Aici șeful bandei îl someză să-i spuie ce s-a întîmplat cu complicele său (care fusese prins). Reușind să-i zmulgă revolverul, într-un moment de neatenție, inginerul îi ține acum pe spioni la respect.

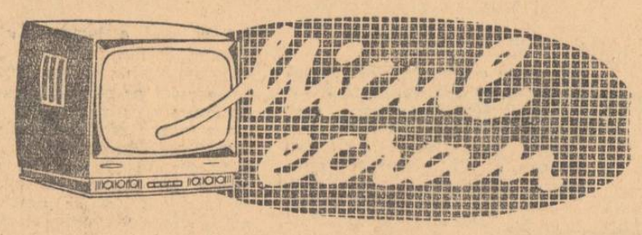

Săptămîna la televiziune

17 MAI

850. Gimnastica de înviorare la domiciliu. **9.00 EMISIUNE PENTRU COPII ȘI TINERETUL ȘCOLAR:** • Telejurnalul pionierilor • În ÎMPĂRĂȚIA OGLINZILOR STRÎMBE **10.30 REȚETA GOSPODINEI. 11.00 EMISIUNEA PENTRU SATE. 19.00 VARIETĂȚI.** Transmisiune din Studioul de concerte al Radioteleviziunii. În distribuție: **Grigore Vasiliu-Birlic,** artist al poporului, **Ilinca Cerbacev, Magdalena Popa, Tamara Buciuceanu, Maria Mitrache, Tița Ștefan, Florin Vasiliu, Ludovic Spiess, Aurelian Andreescu, Petre Popa, Ramon Santana, Ionel Banu, Nicolae Bunea, I. Petrof, Fărimiță Lambru, Ceny. 20.00 Jurnalul televiziunii. 20.10** Partea a II-a a emisiunii de Varietăți. **21.40 Comici vestiți ai ecranului.** În încheiere: **Bulentin de știri. Sport.**

18 MAI

19.00 Jurnalul televiziunii. 19.10 Pentru tineretul școlar: **Miniaturi tehnice (I). 19.40 REVISTA SPECTACOLELOR: „Moartea unui artist"** de **Horia Lovinescu** — Teatrul Național „I. L. Caragiale"; **„Rinocerii"** de **Eugen Ionescu** — Teatrul de Comedie; **„Eu și materia moartă"** de **Mircea Crișan, Al. Andy și Radu Stănescu** — Teatrul Țăndărică. Premiere care vor fi comentate în emisiunea noastră. **20.30 POVESTEA UNEI PENSULE. 20.50 Artiști amatori în Studio:** Program prezentat de elevii Școlii populare de artă din București. **TELESPORT.** În încheiere: **Buletin de știri.**

19 MAI

18.30 UNIVERSITATEA TEHNICĂ LA TELEVIZIUNE. **METODE DE INCERCARE NEDESTRUCTIVĂ A CALITĂȚII BETOANELOR** de ing. **Nicolae Tănăsescu. 19.00 Jurnalul televiziunii. 19.10 Știți să desenați, copii?! „POVESTE DE PE STRADA MEA"** de **Octav Pancu-Iași. 19.25 MOTANUL, NEVĂSTUICA ȘI IEPURAȘUL. 19.40** Emisiunea de știință: **Oameni în adîncuri (IV)** de ing. **Mihail Lefterescu. 20.00** Transmisiune de la Teatrul pentru tineret și copii: **„CHIRIȚA ÎN PROVINCIE"** de **Vasile Alecsandri. Distribuția: Coana Chirița** (Arcadie Donos); **Grigore Bîrzoi** (Gh. Gimă); **Guliță** (Marin Moraru); **Luluța** (Magda Popovici); **Safta** (Neofita Pătrașcu); **Domnul Șarl** (Tudorel Popa); **Leonaș** (Florin Vasiliu), **Ion** (Alexandru Lungu); **Țăranii** (Vasile Gheorghiu, Ion Gh. Arcudeanu, Gh. Crăciun); **Țiganca din prolog** (Genoveva Preda); **Musafirii** (Luiza Marinescu, Margareta Papazian, Pompilia Vasiliu, N. Niculescu Stere). **Direcția de scenă:** Sanda Manu. În pauză: **ȘAH.** În încheiere: **Buletin de știri. Buletin meteorologic.**

21 MAI

19.00 Jurnalul televiziunii. 19.10 Echipajul Val-Vîrtej și taina Muntelui Magnetic (IV) COMOARA DE PE INSULĂ. 19.45 O vooe de neuitat: TITTA RUFFO. 20.15 Filmul **„A FOST PRIETENUL MEU".** În încheiere: **Buletin de știri. Buletin meteorologic.**

22 MAI

18.30 UNIVERSITATEA TEHNICĂ LA TELEVIZIUNE. **RECEPTOARE** (I) de ing. **Liviu Macoveanu. 19.00 Jurnalul televiziunii. 19.10 Primele versuri. 19.30 ÎN GRĂDINA ZOOLOGICĂ. O plimbare prin grădina zoologică din Varșovia. 19.40 Retrospectiva AL. CIUCURENCU.** Emisiunea, semnată de criticul Jack Brutarul, **își propune să prezinte aspecte din activitatea de peste trei decenii a pictorului. 20.00 SĂPTĂMÎNA. 21.00 LINIȘTE. Foileton satiric la adresa celor care tulbură liniștea în blocuri și pe stradă. O producție a Studioului „Al. Sahia". 21.15 Pagini din opere și balet. Își dau concursul:** Iolanda Mărculescu, Lucia Stănescu, Octav Enigărescu, Garbis Zobian, Dan Iordăchescu, Cornel Stavru, **artiști emeriți,** Vera Rudeanu, Elisabeta Neculce-Carțiș, Adriana Ciuciu, Emil Rotundu, Tomiță Popescu, Vasile Hojda, Mircea Emandi, Mircea Mavrodin. **Coregrafia:** Tilde Urseanu, În încheiere: **Buletin de știri.**

23 MAI

19.00 Jurnalul televiziunii. 19.10 Drag mi-e cîntecul și jocul. Program de muzică și jocuri populare românești. 19.40 ÎN FAȚA HĂRȚII 19.50 Filmul **„MEDICAMENTUL CARE UCIDE"** (partea I). **21.25 CABANA MELODIILOR. Emisiune muzical-distractivă de H. Nicolaide, I. Berg și George Mihalache. În distribuție:** Elena Burmaz, Coca Enescu, Lucky Marinescu, Ioana Radoslavescu, Gloria Bordea, G. Trestian, Dem. Rădulescu, Ștefan Bănică, D. Rucăreanu, Marius Iorga, Dan Spătaru, **Nițu Zisu și alții. Conducerea muzicală:** Valentiu Grigorescu. **Coregrafia:** Stere Popescu. **În încheiere: Buletin de știri. Sport. Buletin meteorologic.**

Note de telespectator

Spectacolul de teatru pe care ni l-a oferit săptămîna aceasta micul ecran a cuprins cunoscuta piesă — desigur cea mai bună lucrare din dramaturgia lui Mihail Sebastian, „Steaua fără nume". Noutatea spectacolului nu o aducea, de astă dată și pentru cei mulți, piesa în sine, care a mai fost reprezentată în fața telespectatorilor, cît interpretarea, care aparținea acum ansamblului de viitori actori, tineri studenți din anul IV (clasele Beate Fredanov și Costache Antoniu) al Institutului de artă teatrală și cinematografică din București. Trebuie s-o spunem din capul locului: spectacolul a fost foarte reușit, el s-a ridicat foarte aproape de nivelul la care l-a stabilit echipa de interpreți a Teatrului Național „I. L. Caragiale". Un ansamblu omogen și bine pregătit, în care deținătorii rolurilor secundare și episodice s-au străduit și au reușit creații actoricești la fel de meritoase ca deținătorii rolurilor principale. Am reținut totuși, cum era și normal, creațiile izbutite de Ion Caramitru și Ilinca Tomoroveanu. Interpreții lui Marin Miroiu și al Monei au jucat sobru, discret, dar cu multă căldură și putere de transmitere, cu naturalețe și stăpînire a mijloacelor actoricești. Dacă Ilinca Tomoroveanu este mai obișnuită cu evoluția prin fața aparatelor de luat vederi și a puternicelor proiectoare de studio, ca una care a susținut mai multe roluri cinematografice, jocul degajat și sigur al lui Ion Caramitru în asemenea condiții dificile, a dezvăluit frumoase posibilități actoricești, pe care le așteptăm exprimate pe toată întinderea lor în rolul titular din viitoarea premieră a Naționalului, „Eminescu", de Mircea Ștefănescu. Este drept că o serioasă contribuție la realizarea în studio a spectacolului au adus regia de emisie și munca operatorilor. Spectacolul televizat a avut o singură lipsă: calitatea inegală a sunetului.

Înainte cu o seară, luni, studioul a mai oferit iubitorilor de teatru un prilej de satisfacție. În cadrul „Vitrinei literare", telespectatorii au făcut cunoștință, în mod operativ și foarte plăcut cu noul roman al scriitorului Eugen Barbu, „Facerea lumii". Redactoarea emisiunii, Eva Dragomir, a extras din romanul recenzat în felul acesta mai multe episoade dintre cele mai semnificative, a creat legătura între ele prin intervențiile monologate ale unuia dintre personaje și a realizat un scenariu suficient de închegat și de limpede pentru ca privitorul să pătrundă în lumea eroilor cărții, să le descifreze psihologia și locul în problematica povestirii. Nu se poate crede că vreunul din cei care au urmărit ecranizarea la televizor nu va fi pătruns de dorința de a citi cartea. Un merit cu totul deosebit în realizarea acestui scop final al „Vitrinei literare" îl au și actorii chemați de studio, și mai ales interpreții personajelor centrale, Gh. Cozorici și L. Vrabie.

Șt. RADU

PRIETENA MEA, CARTEA

ÎNDEMN LA DRUMEȚIE*)

De astă-dată vom pune cartea deoparte. Cititorul s-o deschidă — fără altă invitație — și să-și arunce privirile pe oricare din paginile ei. Sîntem convinși că nu se va mai putea dezlipi ușor de ea. Miniaturile lui Ionel Pop cu lumea lor mirifică, necunoscută, cu tainele și frumusețile ei, îl vor subjuga curînd.

Lectura cărții ne-a îndemnat să-l căutăm pe autorul ei, care a avut amabilitatea să ne acorde un ceas din timpul său prețios. Dr. Ionel Pop este un om la vîrsta de 75 de ani, înalt, voinic, într-o formă sportivă impecabilă pentru vîrsta sa, volubil, spiritual. Convorbirea noastră s-a înfiripat repede, lucru ce nu ne produce mirare avînd în vedere că ne aflăm în prezența, înainte de toate, a unui vînător. Și totuși...

— Citindu-vă cărțile — mă refer atît la *„Întîlniri cu animale"* cît și la *„Din fauna noastră"* și mai ales la *„Hoinăreli în natură"* pe care ați scris-o în colaborare cu Demostene Botez — am încercat tot timpul un sentiment straniu. Paginile dumneavoastră despre lumea celor ce nu cuvîntă, conțin atîta dragoste, atîta lirism și gingășie încît îmi puneam adeseori întrebarea: cum de mai pune mîna acest om pe pușcă?

— *Este veșnica contradicție dintre vînător și om. După fiecare succes vînătoresc orice vînător adevărat simte o strașnică amăreală care-l împinge să-și spună: nu mai pun mîna pe armă niciodată. Numai că pentru mine vînătoarea a fost doar un pretext pentru a-mi petrece mai plăcut ceasurile libere, a hoinări fără țintă în mijlocul naturii, observînd-o și bucurîndu-mi sufletul de frumusețile ei. Am început ca toți liceienii prin a alerga după colecții de fluturi și flori și am fost unul dintre fericiții care au rămas cu pasiunea hoinărelii în frumoasele noastre plaiuri. Mulți ani, după primele fierbințeli vînătorești, cele ale tinereții vînătorului, m-am limitat să împușc cîte un singur exemplar, iar restul timpului să port arma neîncărcată și să privesc în jurul meu cu nesaț. Căci observarea naturii, a animalelor sălbatice îți oferă mari satisfacții...*

În odaia povestitorului se lasă o liniște dulce, punctată din cînd în cînd de cîntecul discret al unei căldărușe care emite o adevărată sonată pentru flaut.

— *Oricine are posibilitatea să cunoască, dacă vrea, aceste frumusețí. Nu mă refer numai la vînători, ci la orice om. Chiar și o vrabie, dacă ai răbdare s-o privești mai mult, îți oferă la un moment dat emoția unor descoperiri. Cu atît mai mult cel ce umblă. O zi de vacanță, dacă are puțină șansă, îi oferă lucruri de necrezut, îi deschide încă o ferestruică spre psihologia animalelor. Uite, bunăoară, guguștiucile, specia aceasta de turturele venite în țara noastră acum 30—35 ani, din Asia Mică. Privește la zborul lor de nuntă, numai primăvara îl poți întîlni. Uite cum se ridică cu aripile zbătîndu-se repede, apoi cum se transformă în planoare și se lasă în jos, lent. Sînt în extazul iubirii și zborul pe care-l vezi e zborul de cucerire a femelei. Dar să vezi dropioiul sau cocoșul de munte! Sau să asculți boncăluitul cerbului îndrăgostit! Animalele sălbatice îți oferă nenumărate prilejuri de a le pătrunde obiceiurile, firea, întîmplări neașteptate și mai ales neașteptate prilejuri de meditație. Asta însă numai dacă ai răbdarea să le privești și mai ales dacă ai șansa să le surprinzi în viața lor intimă, liniștită. Scena lupoaicei jucîndu-se cu pui, sau aceea a lupului care înfruntă primejdia pentru a-și căuta săptămîni de-a rîndul fratele împușcat, a godacului sălbatec înfruntînd moartea lîngă trupul mamei ucise și altele asemănătoare, te fac în mod invariabil să te apropii de ele, să îndrăgești animalele. Și drept să spun, unul dintre gîndurile care m-au făcut să însemn pe hîrtie toate aceste întîmplări, a fost și acela de-a îndemna oamenii să-și facă timp să cunoască natura patriei noastre atît de frumoase și bogate.*

— Un îndemn deci, pentru drumeție.

— *Întocmai. Nu vor regreta niciodată.*

— Ultima dv. carte are 7 capitole. La care țineți mai mult? Și, în altă ordine de idei, sînt acestea întîmplări cu adevărat reale?

— *Trăite de mine văzute și auzite de mine, cele mai multe. Unele sînt relatate de pădurari sau alți prieteni ai mei în care am deplină încredere. În nici un caz nu sînt povestiri vînătorești. Nu, că aș avea ceva împotriva lor: din contră, poveștile vînătorești — atunci cînd sînt scrise cu spirit — sînt savuroase. Eu am vrut însă să înfățișez realitatea și nu să înmulțesc multele erori ce există deja în legătură cu viața animalelor.*

— Și totuși o preferință pentru o întîmplare sau alta, care să vă fi impresionat în mod deosebit.

— *Mă rog, poate întîmplarea cu iedul orfan* (vezi pag. 308, n.n.) *sau Fuga din serai a ciutei* (idem p. 227). *Dar, insist, e greu să mă pronunț. De altfel se va pronunța cititorul.*

— Planuri, proiecte?

— *Oricît de paradoxal ar fi ca la vîrsta de 75 de ani să mai faci proiecte, îndrăznesc totuși. Mai am în straiță multe de povestit. Am încă un volum terminat și altele. Și cum în țara noastră, datorită măsurilor luate de stat, s-au înmulțit mult căprioarele și cerbii, și urșii, și caprele negre, și fazanii, și cum posibilitățile celor mulți de a ieși în drumeție sînt tot mai numeroase, aș vrea să-i ajut să pătrundă în universul acesta uimitor al sălbăticiunilor, nu pentru a le prigoni, ci pentru a le înțelege și ocroti. Vor încerca mari satisfacții, vă asigur.*

Convorbirea cu autorul „Instantaneelor din viața animalelor" s-a prelungit mult. Amintiri deosebit de interesante are Ionel Pop din peregrinările cu maestrul Sadoveanu. Poate că-și va face timp să le împărtășească și cititorilor „Magazinului".

Minzu RADIAN

**) „Instantanee din viața animalelor".*

MISTERELE Carpaților

Povestire ilustrată pentru tineret

— Ce-ai înebunit, mă Zamfirescu! Oare, nu știi de glume? Văd c-ai luat-o în serios. Și spunînd acestea, el voi să-și lase una din mîini în jos.

— Încă o mișcare și am tras! — strigă atunci inginerul.

— Poți să lași mîinile în jos, domnule — se auzi atunci o voce puternică din fundul camerei.

Tresărind, banditul întoarse capul și cînd văzu că în spatele lui sînt cinci milițieni, se uită și spre ușă unde-și făcuseră apariția alți trei. Nu mai exista deci, decît fereastra, dar și ea era blocată, căci și acolo apăru o pușcă automată. Neputincios, banditul coborî mîinile și căzu greoi pe scaun.

. . . . . .

Revedere după 12 ani

Costel, buimăcit de somn, ieși să vadă cine-i căuta, mai ales că auzise un glas cunoscut. Bărbatul, cum îl văzu, îi adresă o ploaie de întrebări:

— Ce faceți băieți aici? Mi se pare că v-am trezit! Dar de ce dormiți așa tîrziu? Și-ale cui sînt buclele blonde pe care le-am zărit prin crăpătura ușii, strengarilor! De unde-a mai apărut și Ea printre voi? Ei! Ia spune o dată aventurierule! Cum a fost acolo, jos?... De ce taci?

— D-ta ești, tăticule? — au fost singurele cuvinte pe care tînărul apucă să le spună, căci îmbrățișarea afectuoasă ce urmă îl opri să mai vorbească. Bucuria revederii cu tatăl său fu însă de scurtă durată, căci amintindu-și ceva, fața i se întristă imediat și un torent de reproșuri îi urmară.

— Și-acum ce-o să spună prietenii mei? Nu-s nici 48 de ore de cînd ne-am despărțit la București și iată c-ai alergat într-un suflet să mă cauți, de teamă ca nu cumva să i se fi întîmplat ceva odorașului d-tale... Tăticule, știu că mă iubești, dar nu mă împac deloc cu felul în care îți manifești dragostea ce-mi porți! Se vede că tot copilaș mă crezi, deși am trecut de 16 ani... Fii sigur că-ți dădeam de știre, așa cum ne-am înțeles la plecare... Te rog să mă ierți, tată, dacă nu te așteptai la o asemenea primire, căci bănuiesc că vorbele mele te-au supărat, dar a sosit momentul să înțelegi că adeseori prin atitudinea matale, îmi creezi atmosferă printre colegi, care de multe ori mă iau în zeflemea.

— Nu-s supărat, băiete, mai ales că în parte ai dreptate! Am spus în parte, pentru că-s în trecere numai pe aici. Iar pentru gestul meu, numai inima, bat-o s-o bată, este de vină. Eu m-a îndemnat să fac acest drum, deși puteam foarte bine să plec direct spre locul unde-am fost trimis. Gîndindu-mă însă că s-ar putea să nu ne vedem un timp mai îndelungat, n-am rezistat ispitei, am făcut un mic ocol și am venit să te văd. Acum sînt liniștit!... Dar stai! Noi vorbim, și-n acest timp colegul meu și-o fi pierdut răbdarea tot așteptînd...

— Alo! Tovarășe Zamfirescu! Vino să ți-l prezint pe fiul meu. Iată-l.

— Inginerul Zamfirescu.

— Costel Matei.

O dată făcută cunoștința, Costel îi spuse tatălui său:

— Tată, roagă-l pe dumnealui să stea cu dumneata vreo zece minute pînă-i înștiințez pe toți colegii de sosirea voastră și să ne-îmbrăcăm. Apoi vom putea sta de vorbă.

— Cine-a venit, Costele? Tatăl tău? Dar parcă s-au auzit mai multe glasuri...

— Da, băieți. Tata a trecut pe-aici ca să mă vadă înainte de a pleca într-o misiune unde va sta mai mult timp. Împreună cu el este un coleg de-al său, se pare că tot inginer geolog. Ne așteaptă, așa că grăbiți-vă!

După puțin timp, tinerii își făcură apariția în camera alăturată, unde începură prezentările de rigoare.

— Valentin Zamfirescu, întinse mîna Speologul către tatăl lui Costel. Apoi își repetă numele, dînd mîna cu colegul acestuia.

Auzind numele tînărului care i se prezentase, inginerul Zamfirescu tresări, ca electrizat.

— Nu te supăra, tinere, cum ai spus că te numești?

— **Valentin Zamfirescu**, răspunse de astă dată cu glas apăsat șeful grupului „Exploratorii adîncurilor".

— Și de unde ești?

— Din București.

— O! Sîntem deci din același oraș! Dar tatăl dumitale ce meserie are?

— Nu știu! Poate o să vi se pară ciudat acest răspuns, dar nu vă pot răspunde altfel, deoarece într-adevăr nu știu!

— Totuși, nu se poate să nu fi aflat cîte ceva despre tatăl dumitale...

— De aflat, am aflat eu unele lucruri, însă nu l-am mai văzut de cînd aveam patru ani... De atunci a dispărut... O mai fi trăind sau nu, nici asta nu știu!.. Ceea ce știu însă este că n-a mai dat semne de viață. Vă rog să nu mi-o luați în nume de rău, dacă vă voi spune că nu-mi place să mi se amintească de el.

La ripostа hotărîtă a băiatului, inginerul se văzu nevoit să înceteze discuția, deși ar fi voit să-l mai întrebe multe. Tot timpul cît se făcură prezentările și mult după aceea, el rămase tăcut, cu privirea ațintită asupra lui Valentin. Era furat de avalanșa gîndurilor, încît aproape nu mai auzea nimic altceva decît din cînd în cînd glasul fiului său. Da! După 12 ani își regăsise unicul copil... Era sigur! Numele, vîrsta, situația acestuia, toate coincideau. Se afla acum la numai cîțiva pași de el... Tînărul vînjos din fața lui era micul său Valentin, de-al cărui dor tînjise atîta... Crescuse, nu glumă! Părea chiar mai înalt ca el... Vlăjganul acela plin de sănătate era deci copilul lui... Cum își închipuise el această întîlnire și iată cum avea loc!... Mai mult încă, după vorbele băiatului își dădea seama că prăpastia sufletească dintre el și Valentin se adîncise într-atît încît, pentru a se încumeta s-o străbată, avea nevoie de curajul unui încercat alpinist. Se afla exact în situația unui turist care urcînd pe vîrful unui munte privește cu teamă enorma adîncime ce se deschide înainte-i. Problema era dacă să urmeze instinctul drumețului ce se dă cîțiva pași înapoi, speriat de hăul ce i se înfățișa, sau, atras de prăpastie să încerce orice spre a trece dincolo? Era oare bine ales momentul? Putea el să mizeze pe o simplă încercare de a străbate această distanță? Ce să facă? Să i se destăinuie, explicîndu-i lui Valentin cauza plecării precipitate din țară în ziua aceea nenorocită? Va înțelege el motivele care l-au făcut pe tatăl său să-l părăsească și să-l lase în voia întîmplării? Nu-l va judeca și mai aspru după ce va afla micimea lui sufletească, egoismul lui feroce? Nu. N-avea nici un argument care să-i dea cît de cît iluzia că va fi iertat! Era prea vinovat! Da! N-avea nici o circumstanță atenuantă. Totul pleda împotriva lui. Acum își dădea seama de grava greșeală ce-o făcuse fugind ca un laș din țară. Greșise profund nu numai față de copilul său, față de familia sa, ci și față de neam, de popor...

— Tovarășe Zamfirescu, de ce te-ai retras așa? — auzi el deodată un glas prietenos. Vino dragă să bem un pahar cu bere. Iată, tinerețea ne cheamă cu insistență!... Lasă gîndurile negre încolo și hai să ne veselim și noi! Lîngă atîția adolescenți, simți cum întinerești, cum bucuria lor de viață ne cuprinde și pe noi.

Inginerul, vrînd, nevrînd se pomeni la o masă dintr-o cameră a bufetului din localitate. Încercă, la început, să fie mai vorbăreț, dar nu reuși. Gîndurile nu-i dădeau liniște. Vocea lui Valentin, figura lui îl atrăgeau ca un magnet. Și de cîte ori acesta spunea ceva, îi sorbea cuvintele. Avea impresia că aude o melodie suavă, încîntătoare. Bău și el un pahar cu bere și apoi din nou se dezlănțui furtuna. Deși nu era urmată de ploaie, fulgere sau tunete, așa cum se declanșează fenomenul acesta în natură, ciocnirea formidabilă de idei contradictorii luase proporții, ideile înfruntîndu-se în mintea inginerului cu tot mai mare violență. Iată o frîntură din partea finală a acestei dezlănțuiri.

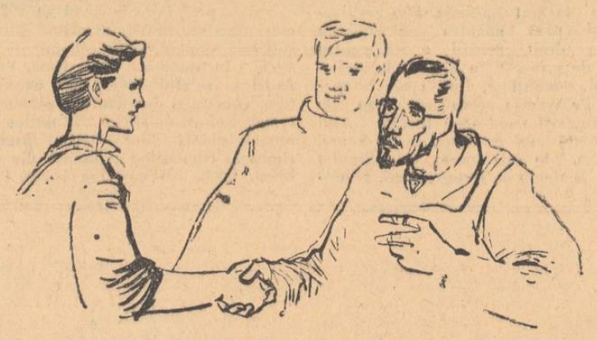

Acum, după ce l-am găsit, pot pleca mai departe, despărțindu-mă de băiat? Nu! Trebuie să-i aflu măcar adresa sau... Și un gînd salvator îi lumină dintr-o dată fața, făcîndu-l să zîmbească. Da! Găsise soluția! Era bucuros, și fără să vrea se pomeni vorbind.

— Tinere, n-ai vrea să vii și d-ta cu noi? — se adresă inginerul către Valentin.

— Unde să merg? — îi răspunse mirat băiatul.

— Lasă, lasă, vom discuta noi amănunțit...

— Totuși, m-ați făcut curios!

— Ei, nu-ți pot explica în cîteva cuvinte despre ce este vorba. Peste puțin timp vei afla totul.

Inginerul Zamfirescu îl luă apoi prietenos de braț pe colegul său Matei și, între patru ochi, îi spuse ce are de gînd, rugîndu-l în același timp insistent să fie de acord cu propunerea lui.

— Dar, ce-ți veni frate, să mai luăm și-un tinerel după noi? Ai uitat că nu mergem la plimbare? Și-apoi răspunzi dumneata dacă i se întîmplă ceva băiatului? Căci cine știe cu cine-om mai da ochii prin acele coclauri...

— Îl iau pe răspunderea mea. Am motive serioase să procedezi așa, dragă Matei. Te rog, te implor, dă-mi o mînă de ajutor. Nu-ți pot spune acum mai mult, însă văd că totuși trebuie... Ei bine! Băiatul acesta trebuie, auzi, trebuie să nu se despartă de mine! Știu că mă vei privi curios, că nu vei înțelege care-i motivul hotărîrii mele de a-l atrage într-o asemenea acțiune, dar vei afla totul în curînd. Matei, știu că-mi ești prieten. Ajută-mă!...

Mirat la culme, inginerul Matei dădu mai întîi din umeri și apoi îi răspunse:

— Bine, omule, dar tu crezi că ceilalți tineri îi vor lăsa să plece? Ce le vom spune?

— Le vom arăta în cîteva cuvinte scopul misiunii noastre și dacă într-adevăr băieții se vor opune, atunci să vie cîți vor. Plătesc eu transportul lor!

— O iei cam ușor, Zamfirescule! Cînd vei fi luat la întrebări, atunci să te văd pe unde vei scoate cămașa...

— Las pe mine, Matei dragă! Singurul lucru ce te rog e să mă susții.

— Dacă insiști atît, se vede că urmărești ceva. Bine, voi căuta să nu-ți bag bete în roate.

După această discuție, inginerul Zamfirescu se apropie de grupul tinerilor și le spuse următoarele:

— Colegul vostru Valentin a fost surprins puțin mai înainte de propunerea ce i-am făcut-o. Iată că acum sînt gata să vă dau cîteva lămuriri în legătură cu ea. Împreună cu inginerul Matei am fost trimiși în Munții Apuseni spre a căuta o comoară ascunsă într-o peșteră. Avem cu noi toate indicațiile unde se presupune că s-ar afla aceasta. Și cum voi, după cîte am aflat, ați participat la o acțiune asemănătoare, cred că ne-ar fi de folos ca măcar unul dintre voi să ne însoțească.

— Dar de ce l-ați invitat în mod special pe Valentin? — se auzi atunci glasul Nanei.

Inginerul, care se aștepta la această întrebare, păru lovitura imediat:

— M-am gîndit la Valentin, pentru că mi s-a spus că el a fost șeful grupului expediționar de aici.

Simion SĂVEANU
Desene de Romeo VOINESCU

(Urmare în numărul viitor)

PRINTRE PICĂTURI...

de DAN DEȘLIU

Duminică, precum știți, a plouat, pentru că norii s-au jurat să nu ne ierte anul acesta ori de cîte ori avem etapă completă la fotbal. D-aia, pesemne, federația — grijulie — le tot ciopîrțește... A mai plouat, ce-i drept, și cu goluri : numai pe „23 August", în cadrul cuplajului interbucureștean, s-au înscris zece.

Înfruntînd cu stoicism vitregia vremii și tristele experiențe cu diverse soiuri de pomi lăudați, marea majoritate a spectatorilor a rămas în tribune pînă spre sfîrșitul meciului Steaua — Dinamo, cînd igrasia s-a accentuat și chiar cei mai dîrzi au fost nevoiți să caute adăpost, — care pe unde a nimerit. Deși soarta partidei era pecetluită, nimeni nu s-a îndurat să-și părăsească locul decît sub imperiul aversei finale. Gurile rele pretind că ar fi existat o sincronizare secretă între gălețile din văzduh și dușul rece servit de „steliști" actualilor lideri ai campionatului. Alții sînt de părere că Sfîntu Ilie (care, nu uitați, e și el sportiv !), scos din sărite de trompeta lui Tudorică-Grand, a hotărît să se răzbune pentru concurența pe care i-o face, de la un timp, zgomotosul suporter al „feroviarilor"...

Circulă, de asemenea, zvonul că dezlănțuirea sistematică a elementelor naturii ține de un program special — elaborat, firește, de Ploeșteanu ! — avînd menirea să-i familiarizeze pe selecționabili cu circumstanțele dificile : asta așa, pentru orice eventualitate. Alte surse ventilează ideea că ploaia duminicală are rostul de a da apă la moară jucătorilor mai slabi la capitolul „tehnică". Aici, nu-i vorbă, Popa și Ivan ar avea dreptul să protesteze, adăugînd că mai mult decît au făcut ei, duminică, pentru înaintarea adversă, n-ar fi putut realiza nici cea mai teribilă rupere de nori... Adevărat, din cînd în cînd mai făceau și cîte ceva... contra (o talpă, un cot peste gură, o tentativă de a-l deposeda pe concurent, prin alunecare, de ambele picioare etc., etc.), dar să nu uităm de legea compensației !

În rest, au ieșit în evidență verva de joc a lui Ion Ionescu, plăcajele necruțătoare ale lui Nedelcu, egoismul organic al lui Dumitriu II, izolarea lui Frățilă — duminica trecută, unicul atacant dinamovist — calmul lui Datcu, care ne-a evocat perfect forma din primul sfert de oră al meciului cu danezii, la București.

Și asta ar fi totul... Ba nu, să nu uit : a reintrat Gherghely despre care se spuneau lucruri bune, mai deunăzi, și care pe teren a fost — poate și din motive meteorologice, — cam apă de ploaie...

Bob Cousy - în fruntea celei mai bune formații a baschetului profesionist american

Una din manifestările sportive interesante ale lunii mai este turneul selecționatei celor mai buni jucători profesioniști de baschet din S.U.A. Vom avea posibilitatea de a vedea „la lucru" o formație de baschet de peste ocean, alcătuită din jucători a căror faimă a făcut de mult înconjurul lumii.

Cunoscutul antrenor american Red Auerbach, *care pregătește încă din 1950 echipa* Boston Celtics, *de 6 ori cîștigătoare a campionatului profesionist al S.U.A. a selecționat în lotul pe care îl prezintă la noi în țară 8 jucători :*

Bob Cousy *(34 ani — 1,85 m — 79 kg),* Bill Russel *(30 — 2,08 — 100),* Tom Heinsohn *(30 — 2,01 — 98)* și K. C. Jones *(32 — 1,85 — 91) de la* Boston Celtics, Jerry Lucas *(24 — 2,035 — 103)* și Oscar Robertson *(26 — 1,97 — 93) de la* Cincinnati Royals, Bob Pettit *(32 — 2,06 — 97) de la* St. Louis Hawks și Tom Gola *(31 — 1,98 — 93) de la* New York Knickerbockers.

Desigur, majoritatea numelor sînt cunoscute iubitorilor acestui sport. Bob Cousy *este considerat și astăzi ca cel mai mare jucător de baschet din toate timpurile, tehnica sa fiind încă inegalată. Împreună cu* Bob Pettit, *o altă figură marcantă a baschetului american, el a fost ales timp de 9 ani în primul „5" al baschetului de peste ocean.*

Jerri Lucas — *eroul Olimpiadei de la Roma — este mezinul lotului și cel mai proaspăt recrut al baschetului profesionist (nu activează la „Cincinnati Royals" decît de cîteva luni). Nu mai puțin cunoscută este și cariera coechipierului său* Oscar Robertson *(The big „O", cum este denumit în S.U.A.), care a avut de asemenea, o contribuție importantă la succesul formației americane la J. O. de la Roma. În sfîrșit* Bill, Russel, *gigantul echipei, este la fel de mult apreciat de amatorii de baschet, ca și de cei care urmăresc reuniunile atletice. Russel are la activul său nu numai 493 de meciuri în campionatul profesionist (7 sezoane), dar și o performanță de 2,064 m la săritura în înălțime ! Alături de aceștia,* T. Gola, T. Heinsohn *și* K. C. Jones *figurează, de asemenea, pe locuri de frunte în lista celor mai buni jucători americani publicată anual de N.B.A. (National Basketball Association). Dintre cei 8 jucători de mai sus, trei sînt sportivi de culoare :* Russel, Jones și Robertson. *Pe toți aceștia îi vom putea urmări astăzi și mîine în cadrul unor meciuri demonstrative pe care selecționata le va susține pe podiumul patinoarului „23 August".*

BREVIAR OLIMPIC

În întreaga lume se intensifică pregătirile în vederea Jocurilor Olimpice. Prezentăm în cele ce urmează cîteva noutăți.

METODĂ ORIGINALĂ DE ANTRENAMENT

Atletul englez Adrian Metcalfe, specialist în proba de 400 m, are o metodă originală de antrenament. Zilnic timp de o oră, el poate fi văzut pe stadionul Ifley Road din Oxford, alergînd pe pistă cu o centură în jurul corpului. Centura este la rîndul ei legată de o enormă roată de cauciuc. Metcalfe pretinde că în acest fel își dezvoltă mai bine rezistența și forța.

FĂRĂ VIZĂ

Comitetul olimpic japonez a făcut cunoscut în mod oficial că în urma aprobării date de guvern, atleții, ziariștii și viitorii spectatori din străinătate, care vor sosi în Japonia în perioada întrecerilor, nu vor mai avea nevoie de viză de intrare pe pașapoartele lor. Măsura a fost luată pentru a se evita formalitățile.

EXPERIENȚA INNSBRUCK-ULUI

În cadrul unei emisiuni de televiziune, senatorul american Hubert Humphrey a cerut președintelui Johnson să ia măsurile necesare pentru ca sportul american să fie cît mai bine reprezentat la Jocurile Olimpice de la Tokio. Plecînd de la rezultatele nesatisfăcătoare înregistrate de sportivii americani la Innsbruck, senatorul Humphrey cere desemnarea unei comisii speciale care, pe baza unui program corespunzător și a fondurilor puse în acest scop la dispoziție, să caute să asigure o pregătire cît mai temeinică sportivilor americani.

HERBERT ELLIOT DIN NOU PE PISTĂ ?

Recordmenul mondial și campionul olimpic Herbert Elliot s-a stabilit definitiv la Melbourne. Cu ocazia sosirii sale în acest oraș el și-a vizitat prietenii de sport și a nimerit, firește, și pe stadion, unde a fost văzut mai tîrziu în echipament sportiv executînd un ușor antrenament. Asaltat de ziariști, Elliott (care și-a anunțat retragerea din sport și n-a mai participat la vreo competiție din anul 1961), a declarat că nu intenționează să revină pe stadion. Se pare, totuși, că antrenorul său Percy Cerutty, încearcă să-l convingă să participe la proba de 1500 m la Tokio. Elliott n-a dat un răspuns afirmativ, dar un fapt este sigur : în ultimele săptămîni el a fost văzut mereu antrenîndu-se sub conducerea celebrului său antrenor.

PROBLEME ORGANIZATORICE ALE C.I.O.

Conform regulamentului Comitetului Olimpic Internațional, președintele acestui for poate fi ales în această calitate pentru o perioadă de opt ani și apoi reales pentru alți patru ani. Avery Brundage, actualul președinte, a fost ales în 1952 la Helsinki și reales în 1960, la Roma. Înseamnă deci că la sesiunea C.I.O., prevăzută pentru toamna la Tokio, conform statutului ar urma să fie ales un alt președinte. Menționînd această situație, ziarul francez „L'Equipe" subliniază că tot în acest an expiră și mandatul a numeroși membri cooptați în C.I.O. și că, sub acest aspect viitoarea sesiune va avea de făcut față unor probleme organizatorice importante a căror rezolvare va fi urmărită cu multă atenție în întreaga lume.

PE SCURT

● S-a anunțat în mod oficial că echipa americană va defila la Tokio cu pălării de... cowboy ! (bine înțeles numai bărbații).

● Comitetul olimpic japonez a pregătit nu mai puțin de 12.729 drapele ale tuturor țărilor participante, care vor flutura în zilele întrecerilor în orașul Tokio.

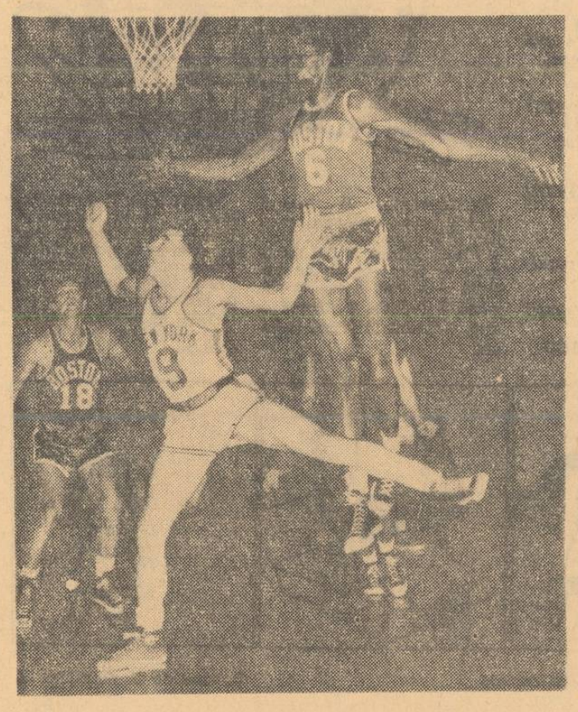

De cîteva zile în centrul atenției pasionaților sportului din lumea întreagă se află cea de a 17-a ediție a „Cursei Păcii", Varșovia — Berlin — Praga. Cicliști din patru continente, America, Africa, Australia și Europa, au răspuns cu entuziasm invitațiilor lansate de organizatorii Cursei. Printre participanți se află unii dintre cei mai buni rutieri amatori ai lumii, campioni olimpici și mondiali, învingători ai marilor curse cicliste internaționale.

Chiar în aceste zile, în interviurile pe care alergătorii le dau celor peste 100 de ziariști acreditați pe lîngă biroul de presă, se află numeroase referiri la Jocurile Olimpice de la Tokio și poți citi pe fețele multora dintre rutieri dorința de a izbîndi acolo, cît și aici.

Pentru iubitorii sportului din țara noastră, această Cursă prezintă un interes deosebit. La ora cînd scrim aceste rînduri, Gabriel Moiceanu este sărbătorit pentru splendida sa victorie de la Wroclaw, iar comentariile elogioase cu privire la buna comportare a echipei Republicii Populare Romîne în etapa contra-cronometru n-au încetat încă. În numeroasele telegrame sosite din țară, pe adresa delegației noastre li se transmit cicliștilor romîni călduroase felicitări și urări pentru noi succese.

Fără îndoială că dumneavoastră, stimați cititori, cunoașteți din ziare desfășurarea la zi a Cursei.

Paris – Varșovia

Zilele trecute la Varșovia a sosit pe adresa Constantin Dumitrescu —Varșovia—Cursa Păcii, o telegramă din Paris. Conținutul (o să-mi ierte Gigi indiscreția) : „Te iubesc. Succes !" Ați bănuit, fără îndoială, că expeditorul nu era altul decît soția cunoscutului nostru ciclist, în timp ce Constantin Dumitrescu apără culorile Republicii Populare Romîne în Cursa Păcii, soția lui, Mariana, duce solia artei românești pe marile scene ale Europei. Ea face parte din Ansamblul „Rapsodia Română", care — așa după cum știm — se află într-un lung turneu prin Europa.

Deci, succes întregii familii Dumitrescu !

Mulți ani trăiască !

În camera 414 a hotelului Varșava am ascultat, în dimineața zilei de 10 mai, un cor emoționant : cicliștii și ceilalți membri ai delegației noastre cîntau tradiționalul „La mulți ani" lui Walter Ziegler, care împlinea 26 de ani. L-am îmbrățișat cu toții și i-am oferit un tort, i-am urat sănătate și succese în sport.

În aceeași zi, Walter Ziegler a fost unul dintre cei mai buni oameni ai echipei în etapa contra-cronometru. Era în aceasta și un răspuns la atenția cu care colegii l-au înconjurat în acea zi de sărbătoare pentru Walter.

Instantanee din „CURSA PĂCII"

— Corespondență specială din Wroclaw —

Tocmai de aceia, în rîndurile care urmează vă voi relata cîteva fapte inedite.

Gabriel Moiceanu – pentru a treia oară învingător în Cursa Păcii

Joi, la Wroclaw cunoscutul nostru ciclist a cucerit cea de a treia victorie de etapă în Cursa Păcii. El a mai cîștigat cîte o etapă în 1959 și 1961. Este interesant că din cele cinci locuri întîi cîștigate, de sportivii noștri în Cursa Păcii, Moiceanu a obținut trei, Ion Cosma (1961) și Marin Niculescu (1948) cîte unul. Gabriel Moiceanu împlinește 30 de ani la 12 august 1964 și activează de 12 ani pe arena sportului cu pedale. El este de mai multe ori campion al țării la diferite probe, cîștigător al Turului ciclist al R.P.R. și învingător în cursa „Paris— Rouen—Paris" — 1963. Gabriel Moiceanu a făcut parte din echipa Republicii Populare Romîne, care a cucerit locul șase la Jocurile Olimpice de la Roma, în proba de 100 km contra-cronometru.

Valorosul nostru ciclist este căsătorit, și are doi copii : o fetiță de cinci ani și un băiat de 8 luni. Cea mai mare dorință a sa : să se claseze pe primul loc în actuala ediție a Cursei Păcii.

Un dar de preț

Cînd Gustav Schur — cunoscutul ciclist din R. D. Germană, de două ori campion mondial și de două ori învingător în Cursa Păcii — a ajuns la Varșovia, îl aștepta o veste mare : în noaptea de 6-7 mai soția sa i-a dăruit o fetiță. Înconjurat de ziariști, Schur a spus că lui Gusti, acesta este numele fetiței, trebuie să-i facă un cadou. Și ar prefera o victorie în Cursa Păcii.

Echipa celor trei continente

Cu două săptămîni înaintea Cursei Păcii se preconiza alcătuirea unei formații din cicliști proveniți din patru continente. În ultimul moment s-a anunțat însă că din Cuba va sosi o formație completă, așa încît organizatorii au alcătuit echipa cu rutieri din Australia, Africa și Europa. Mai precis din libanezul Aboul Zahb, australianul Benger, norvegienii Westby și Andersen și suedezii Linden și Bjorklund. S-a pus problema — firește —cum se vor înțelege acești cicliști. Sportivii au rezolvat foarte simplu : au învățat fiecare din limba celuilalt cuvintele uzuale. Așa că, atunci cînd discută, cei șase formează un mic univers. Este, desigur, un exemplu al contribuției pe care sportul o aduce la realizarea înțelegerii, la cimentarea prieteniei între tineri din toate colțurile lumii.

O veste neașteptată

La Lodz, echipa celor trei continente s-a descompletat. Suedezii au fost nevoiți să abandoneze, deși aveau resurse să încheie bine această importantă cursă. Ce s-a întîmplat ? Lui Linden i-a venit ordin de încorporare, iar pe Bjorklund l-a rechemat patronul său. În ceea ce-l privește pe cel de al doilea, s-au făcut numeroase intervenții. Bjorklund a telegrafiat patronului cu gîndul ca acesta să-i acorde concediu fără plată. Dar patronul a răspuns categoric : NU ! În această situație, la Lodz, cei doi rutieri, cu lacrimile în ochi, au fost nevoiți să-și ia la revedere de la colegii de echipă și să plece la Stockholm.

Comentarii după victoria lui Gabriel Moiceanu

Luni seara la Wroclaw, centralista a făcut legătura ziariștilor cu toate capitalele Europei. S-a vorbit cu Moscova, Paris, Londra, Copenhaga, Berlin, Praga, Bruxelles, Varșovia, București etc. Toate comentariile începeau cu elogii la adresa ciclistului nostru Gabriel Moiceanu a cărui victorie clară a impresionat întreaga caravană. Comentarii elogioase au mai transmis ziariștii : Raymond Meyer (L'Equipe—Paris) Zigmund Weiss (Przeglad Sportowy —Varșovia) Lothar Branzke (Sport Echo-Berlin) Igor Nemuhin (Sovietski Sport —Moscova) Abel Michel (L'Humanité—Paris) și alții.

Cursa Păcii continuă. Cicliștii noștri sînt puși pe fapte mari. Ei au o excelentă pregătire și dorința de a se impune în anul olimpic 1964. Așadar, am speranța că vă voi putea transmite noi vești îmbucurătoare de aici, de pe traseul Cursei Păcii.

H. NAUM

Gabriel Moiceanu trecînd primul linia de sosire pe stadionul din Wroclaw

Telefoto : AGERPRES

SAH

În lupta pentru calificarea în finala Olimpiadei de șah prin corespondență

Trei noi partide decise de curînd — din care două victorii — au mărit șansele de calificare ale echipei noastre în finala celei de a V-a Olimpiade de șah prin corespondență. Prin victoriile obținute de Vladimir Sălceanu la Laurson (Danemarca) și A. Braunstein la M. Braczko (R. P. Polonă) — și o pierdere a lui Braunstein la Bernstein (S.U.A.) — reprezentativa noastră s-a detașat cu un punct de principalul concurent, formația Canadei. În clasament continuă să conducă S.U.A. cu 21 puncte din 30 partide, urmată de R.F.G., cu 18 puncte din 25 partide, R.P. Romînă cu 12,5 puncte din 22 partide, Canada 8 (17), Danemarca 7 (23), Franța 4,5 (16), R. P. Polonă 4 (13).

În întîlnirile directe, situația echipei noastre este următoarea :

R.P.R. — Danemarca 3-2
R.P.R. — R.P. Polonă 3,5-0,5
R.P.R. — Canada 3,1/2-0,5
R.P.R. — S.U.A. 1,5-2,5
R.P.R. — Franța 1-2
R.P.R. — R.F.G. 1,5-2,5

În finala Olimpiadei se califică primele trei echipe clasate în semifinală.

Rezultatele din „Cupa Magazin"

FINALA EDIȚIEI A II-A

Mircea Dabija (Cîmpina) — Virgil Zaharescu (Buc) 1-0, Suzana Makai (Oradea) — Mihai Candin (Sibiu) 0-1.

SEMIFINALA EDIȚIEI A III-A

GRUPA E. P. Răduică (Bălești) — Eug. Burlacu (Buc) 1-0, Eug. Burlacu — Filip Eckestein (Timișoara) 0-1.

După cum ne comunică arbitrul turneului Kugel Sigismund (Brad), primul calificat în finala din această grupă este Ioan Zaharie (Cugir) cu 7 puncte din 8 posibile. Pentru celălalt loc în finală continuă lupta.

Alb — Suzana Makai
Negru — Mihai Candin

Jucată în cadrul finalei „Cupei Magazin" ediția a II-a

1. e4, c5	11. g4, e:f4
2. Cf3, d6	12. N:f4, Cc6
3. d4, c:d4	13. Cd5, C:d5
4. C:d4, Cf6	14. e:d5, Ce5
5. Ce3, a6	15. C:e5, d:e5
6. f4, Dc7	16. Ng3, Nb7
7. Nd3, e5	17. Ne4, Td8
8. Cf3, Ne7	18. Dd3, g6
9. 0—0, 0—0	19. Tae1 ?
10. h3, b5	

19... N:d5	36. a:b5, a:b5
20. N:d5, Dc5+	37. g:f5+, g:f5
21. Nf2, D:d5	38. Nd2, Tg1+
22. De4, D:e4	39. Rf2, Nd4+
23. T:e4, f6	40. Ne3, N:e3+
24. Tfe1, Td2	41. T:e3, Td1
25. Tle2, Tfd8	42. Te3, Re5
26. Nb6, Td5	43. Tc7, Td2+
27. Na5, T:e2	44. Re3, Th2
28. T:e2, Rf7	45. Tc5+, Rf6
29. Rg2, Re6	46. T:b5, T:c2
30. Rf3, f5	47. h4, Tc3+
31. Ne1, e4+	48. Re2, Th3
32. Rg3, Nf6	49. b4, T:h4
33. b3, Te5	50. Tb8, Rg5
34. Nb4, Td5	și după cîteva mutări albul cedează.
35. a4, Td1	

Clasificarea compozitorilor de probleme și studii

În ultimul număr al „Revistei de șah" — 4/1964 — este publicat regulamentul pentru clasificarea compozitorilor de probleme și studii. Sînt prevăzute următoarele clasificări : maestru, candidat maestru, categoriile I, a II-a și a III-a.

În timp ce categoria a III-a se acordă tuturor problemiștilor neclasificați care au publicat cel puțin trei probleme în decurs de trei ani consecutiv, celelalte clasificări se obțin pe baza unui anumit punctaj realizat la concursurile de compoziție din țară și străinătate. Pentru obținerea titlului de maestru, de pildă, un jucător de categoria candidat maestru, trebuie să obțină în decurs de cel puțin trei ani un total de 30 puncte, din care cel puțin 10 din turnee internaționale, inclusiv un loc fruntaș (1-4) în campionatul republican. Pentru obținerea categoriei a II-a un șahist de categoria a III-a trebuie să aibă minimum 10 puncte în trei ani de zile. Categoria I se acordă compozitorului de categoria a II-a pentru cumularea de 15 puncte, iar titlul de candidat maestru îl poate obține un compozitor de categoria I care realizează 20 puncte, din care jumătate în campionatul republican.

În revistă este publicat și tabelul detaliat al criteriilor de acordare a punctelor.

„Ghidul spectatorului de fotbal"

Dovada cea mai evidentă că acest ghid interesează pe iubitorii sportului cu balonul rotund, este faptul că a fost nevoie de tipărirea unei noi ediții. Editura Uniunii de Cultură Fizică și Sport s-a îngrijit ca această ediție, a doua, să fie revizuită și adăugită, pentru a fi mai aproape de actualitate.

Autorul ghidului, Petre Gațu, a reușit să prezinte în mod atractiv regulamentul jocului, nu numai explicîndu-l, dar și îndrumînd spectatorii să-l înțeleagă mai bine, să devină mai buni cunoscători ai acestui joc care se bucură de atîta popularitate. Ceea ce trebuie subliniat în mod deosebit este că ghidul folosește în largă măsură exemplificarea, bogată în date și situații. De asemenea, este utilizat sistemul întrebărilor și al răspunsurilor, care nu obligă pe cititor să citească, monoton, textul regulamentului. Întrebările sînt bine alese, referindu-se la chestiunile cele mai controversate, ce se pretează la felurite interpretări.

După cum afirmă, pe bună dreptate, în prefață, Eugen Barbu, ghidul are meritul de a se adresa nu numai spectatorilor, ci poate interesa în egală măsură și pe arbitrii și mai ales pe jucători.

Atractivitatea lucrării mai este asigurată și de ilustrația, realizată cu multă vervă de Matty. În adevăr caricaturile sînt suculente, cu un umor de calitate.

Rubrica „Pentru agenda dv.", cuprinde date tehnice utile pentru informarea cititorului (rezultate privind întrecerile în care au participat și fotbaliști romîni, rezultate din cadrul diverselor cupe, clasamente etc.).

Bună este și ideea prezentării stadioanelor și terenurilor din Capitală. Păcat însă că nu găsesc aceiași atenție și cele mai mari stadioane din țară. Ele sînt menționate, ce-i drept, la sfîrșit, însă doar în două rînduri, fără a fi prezentate planurile lor. Ar fi fost utilă aceasta și pentru iubitorii fotbalului care populează atîtea stadioane mari și frumoase din țară, construite nu de multă vreme.

C. ȘERBAN

Campionatul categoriei A LA FOTBAL în CIFRE ȘI DATE

Simbătă 16 mai

Steaua—Petrolul
Dinamo București—Crișul
C.S.M.S. Iași—Progresul
Siderurgistul—Steagul roșu
Știința Timișoara—U.T.A.
Știința Cluj—Farul
Dinamo Pitești—Rapid

Clasamentul general

Din. Buc.	**19**	**13**	**2**	**4**	**40:18**	**28**
Rapid	**19**	**11**	**3**	**5**	**35:25**	**25**
Steaua	**18**	**11**	**1**	**6**	**50:30**	**23**
Petrolul	**19**	**8**	**4**	**7**	**24:13**	**20**
Steagul roșu	**19**	**8**	**4**	**7**	**24:19**	**20**
Progresul	**19**	**8**	**4**	**7**	**34:38**	**20**
Farul	**20**	**9**	**2**	**9**	**23:26**	**20**
Dinamo Pitești	**20**	**8**	**3**	**9**	**21:28**	**19**
U.T.A.	**19**	**7**	**4**	**8**	**23:23**	**18**
Știința Cluj	**20**	**8**	**2**	**10**	**30:31**	**18**
Crișul	**20**	**7**	**4**	**9**	**20:35**	**18**
C.S.M.S.	**19**	**7**	**1**	**11**	**28:35**	**15**
Știința Tim.	**19**	**6**	**3**	**10**	**23:29**	**15**
Siderurgistul	**20**	**4**	**3**	**13**	**16:41**	**11**

Clasamentul acasă

1	Petrolul	10	7	2	1	17: 5	16
2	Din. Pit.	10	8	0	2	16: 9	16
3	C.S.M.S. Iași	9	7	1	1	20: 6	15
4	Farul	10	7	1	2	16: 5	15
5	Din. Buc.	9	7	1	1	25: 8	15
6	Șt. Cluj	10	7	1	2	23:13	15
7	Crișul	10	5	4	1	12: 7	14
8	U.T.A.	11	6	2	3	18:12	14
9	Șt. Tim.	9	6	1	2	19: 9	13
10	St. Roșu	10	5	2	3	17: 5	12
11	Steaua	9	6	0	3	34:11	12
12	Rapid	10	6	0	4	21:16	12
13	Progresul	9	5	2	2	20:17	12
14	Siderurg.	9	3	3	3	12:10	9

Clasamentul în deplasare

1	Rapid	9	5	3	1	14: 9	13
2	D. Buc.	10	6	1	3	15:10	13
3	Steaua	9	5	1	3	16:19	11
4	Progr.	10	3	2	5	14:21	8
5	St. Roșu	9	3	2	4	7:14	8
6	Farul	10	2	1	7	7:21	5
7	Petrolul	9	1	2	6	7: 8	4
8	U.T.A.	8	1	2	5	5:11	4
9	Crișul	10	2	0	8	8:28	4
10	Șt. Cluj	10	1	1	8	7:18	3
11	Din. Pit.	10	0	3	7	5:19	3
12	Siderurg.	11	1	0	10	6:31	2
13	Șt. Tim.	10	0	2	8	4:20	2
14	C.S.M.S.	10	0	0	10	8:29	0

Clasamentul returului

1	Rapid	6	6	0	0	13: 0	12
2	Steaua	6	5	0	1	18: 7	10
3	Din. Buc.	6	5	0	1	10: 5	10
4	Șt. Cluj	7	4	1	2	17: 9	9
5	Din. Pit.	7	3	1	3	8:13	7
6	Petrolul	6	3	0	3	8: 5	6
7	St. Roșu	6	2	2	2	4: 3	6
8	Șt. Tim.	6	2	2	2	7: 8	6
9	U.T.A.	6	2	1	3	8: 7	5
10	Crișul	7	2	1	4	7:15	5
11	C.S.M.S.	6	2	0	4	9:13	4
12	Farul	7	1	2	4	5:10	4
13	Siderurg.	7	1	1	5	5:15	3
14	Progr.	6	1	0	5	8:17	2

Golgeterii

1. Țîrlea (U.T.A.) 14 goluri.
2. Constantin *(Steaua),* Pavlovici *(Steaua), 13 goluri.*
3. Frățilă *(Dinamo București),* Voinea *(Steaua),* Ion Ionescu *(Rapid), 12 goluri.*
4. Dridea I *(Petrolul), 11 goluri.*
5. Voica *(C.S.M.S.),* Lereter *(Știința Timișoara),* Adam *(Știința Cluj), 9 goluri.*
6. Mureșan II *(Știința Cluj),* Mateianu *(Progresul), 8 goluri.*
7. Stoicescu *(Progresul),* Codreanu *(Rapid),* Milea *(CSMS) 7 goluri.*
8. Petru Emil *(Dinamo București),* Donciu *(Crișul),* Tufan *(Farul), 6 goluri.*
9. Țîrcovnicu *(Dinamo București),* Unguroiu *(Dinamo București),* Hașoti *(Steagul roșu),* Szabo *(Știința Cluj),* Dumitru II *(Rapid),* Seredai *(Steagul roșu),* Mafteuță *(Progresul), 5 goluri.*

Etapa viitoare

Crișul—Știința Cluj
Farul—Steaua
Steagul roșu—C.S.M.S.
Rapid—Știința Timișoara
U.T.A.—Dinamo Pitești
Progresul—Siderurgistul
Petrolul—Dinamo București

Fotbal pe ploaie...

— ... și de cîte ori s-a atras atenția ca echipele să nu-și mai pună tricouri asemănătoare... !

Arbitrul după meci

— Acum se vine de la meci ? — Să nu răcesc, hîc, am făcut... încălzirea !...

— Ia-ți dragă, fulgarinul !...

Desene de GH. CHIRIAC

Moda

Rochia de zi este dreaptă, simplă, cu talia foarte discret marcată prin croială sau prin cordon — de preferință îngust. Cu mîneci sau fără, gulerul — dacă există — este mare și foarte depărtat în jurul gîtului. Garnitura o formează linii înguste în lungime însă nu prea multe la număr.

Materialele preferate sînt șantungul, olanda, poplinul mai gros iar culorile, în general pastelate.

Noile țesături „pline" oferă o gamă foarte mare de modele și culori potrivite pentru aceste rochii.

Desene de Tanți PFENNINGS

Sfaturi practice

Rufele care urmează a fi spălate se înmoaie cu o seară înainte astfel : rufele albe sau colorate care nu ies la spălat se înmoaie separat în apă rece sau călduță în care se adaugă : resturi (coji) de săpun, sodă (10 g la 1 litru de apă) amoniac (o linguriță la 5 litri apă) sau leșia rămasă de la alt spălat. Batistele se înmoaie separat în apa în care s-a introdus un pumn de sare.

În special în cazul cînd rufele se spală cu mașina de spălat, este absolut necesar ca ele să fie înmuiate în prealabil, pentru a îndepărta astfel o parte din murdărie. În mașina de spălat se introduce cantitatea de rufe prescrisă de instrucțiuni, altfel rufele nu se curăță bine.

Și acum : două rețete de spălat rufele fără a le supune la fierbere, deci fără foc :

Rețeta nr. 1. **La 20 litri apă se adaugă 400 g săpun dat pe răzătoare și se agită bine pînă se face clăbuc. Se adaugă 2 linguri de amoniac și 2 linguriță de esență de terebentină. Se înmoaie rufele în această soluție și se lasă 10—12 ore. Se freacă apoi acolo unde sînt pete pe rufe (gulerele și manșetele cămășilor). Se limpezesc rufele cu multă apă rece.**

Rețeta nr. 2. **Pentru 1 kg de rufe (atenție, numai rufe albe) 5—6 litri de apă fierbinte (80—85°C), 8—10 g perborat de sodiu (de la farmacie), 40—50 g săpun de rufe dat pe răzătoare. Se înmoaie rufele numai în albie de ciment sau emailată.**

Se dizolvă săpunul, apoi perboratul de sodiu în puțină apă și se adaugă în apa cu săpun. Se introduc apoi rufele uscate și se lasă 4—6 ore în soluția aceasta. Se freacă apoi ușor, se limpezesc și se usucă. Rezultatele sînt satisfăcătoare dacă rufele nu au fost prea murdare.

Perboratul de sodiu este un decolorant puternic și un oxidant. Utilizarea acestei soluții contribuie însă la uzura mai rapidă a rufelor. Deci, mare atenție la folosire și numai în anumite cazuri.

Ghidul gospodinei

Meniul săptămînii

— Supă limpede de zarzavat cu găluști de griș ; chifteluțe de cartofi cu sos de roșii ; savarină.

— Omletă cu ceapă ; miel cu tarhon ; compot.

— Salată a la russe ; mîncare de fasolică cu smîntînă ; rulouri cu cremă de cacao.

— Borș de miel ; șnițel de miel — salată verde ; fructe.

— Supă de chimen ; ștevie cu orez ; papară de pîine.

— Ochiuri cu spanac ; musaca de tăieței cu carne ; compot.

— Sparanghel cu sos tartar ; pui umplut cu ciuperci; cataif cu frișcă.

SPARANGHEL CU SOS TARTAR

Cantități pentru 6 persoane : 1 kg. sparanghel, 2 gălbenușuri, 2 dl. untdelemn, 1/2 dl. oțet, o lămîie, 1 buchet de tarhon care a fost ținut în oțet, sare, piper și un castravecior acru. Se opărește sparanghelul în apă cu sare și se servește împreună cu un sos tartar făcut din maioneză la care adăugăm tarhonul tocat mărunt și castraveciorul, mărunțit și el. Sosul se servește în sosieră.

PUI UMPLUT CU SOS DE CIUPERCI

Cantități pentru 6 persoane : Un pui mare, ficatul și pipota de la pui, 250 g. carne macră, piper, sare, puțină pîine albă, 100 g. grăsime, 50 g. ciuperci. **Sosul** de ciuperci : 50 g. unt, 50 g. făină, 50 g. ciuperci, 1 dl. smîntînă, sare după gust. **Umplutura :** ficatul de pui, pipota și ciupercile care se toacă mărunt, se amestecă cu carnea de vacă dată prin mașină, sare și piper. Toată această compoziție se prăjește puțin în grăsime la care se pune și pîinea muiată în lapte și stoarsă. Cu acest amestec umplem puiul care se coase apoi, se bagă la cuptor. Avem grijă să-l stropim încontinuu cu grăsime. Separat se face un sos de ciuperci făcut din grăsime încinsă în care presărăm făina, ce trebuie să se rumenească, apoi ciupercile care au fost înăbușite în unt și la sfîrșit smîntîna și sarea. După ce a dat în clocot, se ia de pe mașină. Sosul se servește în sosieră.

CATAIF CU FRIȘCĂ

Se face o foaie ca pentru tăieței, dar fără nici un pic de apă, din 2 ouă. După ce am întins foaia, oît se poate de subțire, se lasă să se usuce, apoi se taie tăiețeii, foarte subțiri. Într-un vas punem 25 g. unt în care prăjim tăiețeii, atît ca să se rumenească. Avem grijă ca atunci cînd îi întoarcem cu furculița să nu-i sfărîmăm. Tăiețeii rumeniți îi așezăm într-o tavă, într-un strat cît se poate de uniform. Peste ei turnăm un sirop fierbinte făcut dintr-un pahar și jumătate de apă și 100 g. zahăr plus 2 plicuri de zahăr vanilat sau o jumătate baton de vanilie. Se bagă la cuptor unde se lasă pînă ce siropul a fost complet absorbit. Cînd este gata tăiem tăiețeii în pătrate și după ce s-au răcit complet punem frișcă bătută cu zahăr. Se ține la rece pînă se servește.

Întreținerea mobilierului de lemn

Mobila de lemn vopsit în alb se spală cu apă caldă și săpun. În apă se adaugă sodă (50 g la litru).

Dacă mobila este foarte murdară și pătată se procedează astfel : se îndepărtează mecanic petele, cu hîrtie șmirghel fină, nisip cernut sau puțină cenușă. Petele grase se scot cu pudră de talc îmbibată în oțet. Se presară pe pată, se lasă astfel cîteva minute și se spală. Petele de cerneală sau de fructe se scot cu apă și sare de lămîie.

Mobila de lemn vopsită în culori închise se șterge cu o flanelă. Mobila de lemn lustruit se șterge cu o cîrpă moale. Locurile care și-au pierdut lustrul, se freacă concentric cu un amestec din două părți ulei de parafină și o parte esență de terebentină. Pentru frecare se folosește un tampon de flanelă.

Petele de pe mobilă provenind de la glastrele cu flori, se pot îndepărta frecînd locul cu o flanelă îmbibată în ulei de măsline, apoi ștergînd bine locul cu o cîrpă uscată.

Petele de vin, alcool, apă de colonie și parfum de pe mobilele lustruite nu vor dispărea decît după ce se va lustrui din nou locurile atinse.

Petele de cerneală, dacă sînt proaspete, se pot îndepărta și cu apă caldă și zeamă de lămîie.

Pardesie

Pentru serile răcoroase

1) Din stofă în dungi havan cu alb, foarte modern în colorit cît și în desen, un pardesiu pe linie dreaptă cu patru clape aplicate oblic. 2) Pardesiu din stofă uni cu o tăietură interesantă în față. 3) Din gabardină, un pardesiu tineresc cu buzunare aplicate oblic, epoleți și garnitură de tighele. Un fular din stofă în desen de șah. Din același material și bereta. 4) Pardesiu drept, închis pînă jos cu nasturi mici. Cele patru buzunare aplicate și cordonul îngust, plasat mai jos de talie, subliniază genul acestui pardesiu.

Desene de Rada SOLOMONICĂ

SFATURI COSMETICE

Datorită acțiunii sale congestive, masca de parafină este indicată în special în cazul tenurilor uscate. Ea se aplică așa cum vom arăta mai jos, în stare lichidă la o temperatură suportabilă pentru piele. Prin răcire se formează un strat izolator impermeabil la aer și umiditate. În felul acesta este activată secreția glandelor sebacee și sudoripare care nepuțindu-se evapora îmbibă țesuturile, ceea ce face ca pielea să apară catifelată și netedă. De asemenea ea ajută la eliminarea impurităților pielii și la hrănirea ei cu substanțe nutritive.

Masca se va aplica pe o față care a fost curățată în prealabil și apoi unsă cu o cremă hrănitoare.

Prepararea măștii de parafină se face prin topirea într-un ibric, pe baie de apă a 20 g parafină solidă, 8 g lanolină și 12 g ulei de parafină pentru uz intern.

Aplicarea se face cu ajutorul unei pensule respectînd următoarele direcții : de la bărbie în spre tîmple, de la colțurile gurii în spre urechi, pe mustăți, de o parte și de alta a nasului, de la mijlocul frunții spre tîmple și de sub bărbie în spre decolteu. Se exceptează sprîncenele și pleoapele. Pentru mărirea efectului putem aplica deasupra o mască confecționată din mătase sau pînză lăsînd libere, ochii, nasul și gura. Pentru a evita arsurile, masca se încearcă mai întîi pe mînă. Datorită faptului că se întărește repede se pot aplica 2—3 straturi.

O condiție pentru obținerea efectului dorit este aplicarea și menținerea ei într-o stare de perfectă relaxare în care scop vom rămîne timp de 15—20 de minute (cît păstrăm masca) în poziție culcată. Orice mișcare a mușchilor feței influențează nefavorabil rezultatul.

Masca de parafină are avantajul că poate fi refolosită de nenumărate ori. Ea se îndepărtează folosind o lopățică cu care desprindem marginile apoi tragem de sub bărbie în sus, avînd grijă să nu o rupem. Dacă rămîn resturi, acestea vor fi îndepărtate cu o compresă caldă sau cu un tampon de vată.

Anca BOGDAN

„Far" — un detergent utilizat la mașinile de spălat rufe

Rufele — în prealabil înmuiate — se spală în mașina de spălat cu „Far", la temperatura de cel puțin 50°C. Conținutul unui pachet asigură obținerea a 60—80 l. leșie de spălare. Deci, după mărimea mașinii de spălat, se adaugă 1/4—1/2 din conținutul pachetului la apa de spălare.

Cu o leșie de spălare se poate spăla de mai multe ori, după cît sînt de murdare rufele. Pentru a obține albituri de un alb strălucitor, se recomandă — după spălare — fierberea lor timp de 15—30 minute cu „FAR" (în aceeași proporție ca la spălare). După spălare, se clătește cu apă caldă, apoi treptat cu apă rece.

Interesant și util de știut

De foarte multe ori alimentele proaspete pe care le cumpărăm din piață și în special legumele, zarzavaturile și fructele, pot fi infectate cu microbi ai bolilor molipsitoare (febră tifoidă, dizenterie, icter infecțios etc.) și cu ouă de viermi intestinali (limbrici, oxiuri, panglică etc.).

Microbii ajung pe fructe, legume și zarzavaturi, fie aduși de vînt din praf, fie din pămîntul în care cresc legumele, fie prin stropirea legumelor și zarzavaturilor cu apă infectată. Înghesuind în sacoșa de piață pîinea

alături de zarzavaturile, fructele și legumele nespălate, — fiindcă microbii nu se văd cu ochiul liber — pîinea, aparent curată, este infectată. Pîinea și alimentele care nu se spală, nu se fierb și nu se pregătesc, trebuie ferite de contactul direct cu alimentele ce pot fi infectate.

Legumele, zarzavaturile și fructele ca și carnea și peștele, trebuie spălate înainte de a fi prelucrate. Spălarea trebuie să fie făcută cu atenție și repetată de mai multe ori, de preferință sub un șuvoi de apă curgătoare, la robinet. Dacă în unele ocazii nu avem siguranța că apa de spălat este curată, e bine să o fierbem și să o răcim. Aceasta se cere mai ales cînd știm de existența unei epidemii cu care ocazie se cere chiar să opărim fructele, legumele și zarzavaturile pentru a distruge microbii de la suprafață.

Sub influența temperaturii ridicate a fierberii, prăjirii etc., microbii sînt distruși.

Peștele, insuficient sărat sau prăjit ușor, în frigare, consumul icrelor crude sau prea puțin sărate poate să fie dăunător prin larvele de paraziți intestinali, care trăiesc în pește. După tăierea peștelui crud, gospodina trebuie să se spele foarte bine pe mîini. Din aceleași motive, peștele trebuie prăjit și fiert bine, cam o jumătate de oră, iar peștele mare să fie tăiat în bucăți, înainte de a-l pregăti.

La fel de atentă trebuie să fie făcută fierberea și prăjirea cărnii celorlalte animale, pentru că în ea se pot găsi larvele unor alte specii de viermi parazitari, ce pot îmbolnăvi omul. În carne se pot găsi și microbi proveniți atît din animalul bolnav sau purtător de microbi, fără a părea să fie bolnav (febra tifoidă) sau proveniți de la persoanele care au manipulat carnea cu mîinile murdare sau în condiții neigienice. Acești microbi cînd dau de condiții favorabile pentru ei, ca de pildă în tocături păstrate mai mult timp, se înmulțesc cu repeziciune și dau toxiinfecțiile alimentare. În urma trecerii cărnii prin mașina de tocat, microbii, care se găsesc mai ales pe suprafața cărnii, se răspîndesc în tot volumul tocăturii.

Hrana din abundență pe care o găsesc aici, uneori și căldură prielnică înmulțirii fac foarte periculoase preparatele produse din carne tocată (pîrjoale, chiftele, pateuri etc.), dacă carnea nu a fost bine spălată sau mîinile gospodinei nu au fost curate, ca și masa de bucătărie, fundul de tăiat, cuțitele, mașina de tocat etc. Se recomandă ca mașina de tocat carne să fie desfăcută și spălată cu migală în apă fierbinte, apoi uscată și păstrată într-un dulap închis. Tocătura nu trebuie făcută cu mult timp înainte de a pregăti masa și trebuie păstrată la rece. Pentru tocăturile preparate cu carne fiartă (budincă, plăcintă, etc.), se recomandă să se folosească o altă mașină de tocat decît aceea folosită pentru carne crudă sau dacă folosim aceeași mașină, aceasta să fie foarte bine spălată pentru a nu aduce microbi din tocătură. De asemenea, se cere ca plăcinta și budinca să fie foarte bine coaptă. La fel de repede se alterează și mîncărurile preparate din organe (ficat, rinichi, limbă etc.), și piftia.

Coltul celor mici

ISTEȚUL BOMBO

Desen de Gh. CHIRIAC

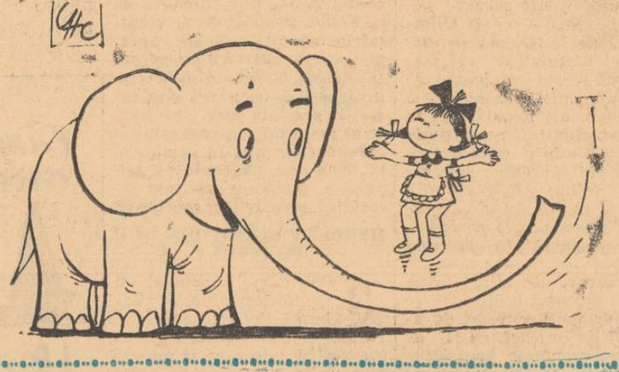

Ghicitori

De n-ar fi cît un vițel
Ai credea că-i Motănel
Îl privești cu mult curaj...
Cînd stă pe după grilaj !
(TIGRUL)

Cin-să fie, cin-să fie
Macaraua aceasta vie ?
(ELEFANTUL)

Seamănă cu cerbul nostru
Dar e blînd, bun de
căpăstru !
Prin nămeți fuge ca trenul
Și-al lui nume este...
(RENUL)

Are-n frunte un cucui
Ce-ai putea și corn să-i spui
Pielea-i este cum e fierul
Și se cheamă...
(RINOCERUL)

Spune-mi cine e căluțul
Care are aripi ?...
(STRUȚUL)

Dinsul e mătăhălos
Și de apă pofticios
De prin Africa-i e neamul
Și-i spunem...
(HIPOPOTAMUL)

St. FĂTULESCU

BROASCA

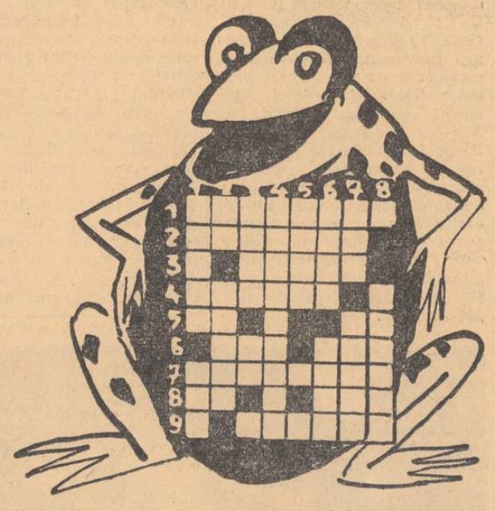

ORIZONTAL : 1) Broască mică 2) Lacuri artificiale pentru pești 3) Are țepi dar nu-i cactus! 4) Plantă culinară 5) Cal dobrogean — Lene ! 6) Eu pe latinește — Îl bați în cap cu ciocanul 7) Podoabă 8) Măsură de timp — Haină 9) Plante la dosar.

VERTICAL : 1) Patria broaștelor — Vorba broaștei ! 2) Rece ! — Totdeauna 3) Formatul oului — Gene ! 4) Pîrleaz 5) Floare cu miros puternic 6) Unchi, bade (reg.) — Animal de pădure cu coarne mari 7) Expresie de uimire — Cu ea începe săptămîna (articulat) 8) Omogen.

Pentru cei operați de gușe

Tiroida este o glandă care are un rol deosebit de important în organism. Ea îndeplinește mai multe funcții. Cu ajutorul ei se face creșterea, dezvoltarea copilului, cu ajutorul secrețiilor ei, numite hormoni tiroidieni sau iodați, ne apărăm contra frigului, contra infecțiilor. Ea este o glandă cu secreție internă. Hormonii secretați de ea în sînge ajung la toate celulele din orice parte a corpului și le ajută să facă arderile. Dacă hormonii tiroidieni sînt prea puțini, arderile se fac încet, omul este mai friguros, se produce mai puțină energie și de aceea el obosește mai repede. Pielea este mai aspră, bolnavul este constipat, se îngrașă, uită, este mai încet, mai lent la treabă și la gîndire. În unele cazuri, sub influența unor cauze sau sub înrîurirea cauzelor externe ale mediului înconjurător, glanda tiroidă se mărește, apare astfel gușa. Gușa poate fi mare, mică, dură, moale etc. Unele guși trebuie tratate cu medicamente ; altele însă trebuie operate. După operație, bolnavul se simte într-adevăr bine însă numai o perioadă de timp, dacă el nu-și continuă tratamentul endocrin.

Orice bolnav de gușă care a fost operat, trebuie să fie apoi tratat timp îndelungat la medicul endocrinolog. Se va face rechilibrarea stării nervoase și la nevoie tratament de înlocuire a secrețiilor scăzute, pe care restul de glandă le mai produce.

Scoaterea gușei — operația — lasă organismul într-o situație specială, dezechilibrată. Din această cauză, după operația glandei tiroide, tratamentul complex, care trebuie făcut bolnavului, se va continua regulat, sub controlul specialistului timp îndelungat.

Dacă, după scoaterea gușei, nu se face tratament endocrin, atunci pot apare diverse tulburări ; una dintre ele este recidiva gușei, în unele cazuri gușa crescînd din nou, a trebuit să fie operată de 2—3 ori și chiar de 5 ori, tocmai pentru că s-a așteptat totul numai de la operație și nu s-a urmat un tratament endocrin post-operator.

Acest tratament trebuie început imediat după ce s-a scos gușa, trebuie controlat mereu și continuat timp îndelungat după operație. Bisturiul a scos gușa, dar nu și cauzele care au produs-o. Aceste cauze trebuie tratate cu atenție și perseverență.

Dr. Petru BABACA
Medic specialist endocrinolog

MEDICUL vă sfătuiește

ACTUALITĂȚI MEDICALE

● STIMULAREA CREȘTERII. Din S.U.A. se anunță că s-a reușit să se obțină stimularea creșterii la tinerii suferinzi de deficiențe funcționale ale glandei hipofize. În acest scop se utilizează un preparat purificat de prolactină de oaie.

● STRIDIILE ÎN LUPTĂ CU INFECȚIILE. În revista „Science et vie" se menționează recent că stridiile ar avea o puternică acțiune contra bacteriilor și virusurilor. Cu preparate din stridii s-ar putea opri într-un procent foarte ridicat dezvoltarea și efectele a numeroși agenți patogeni.

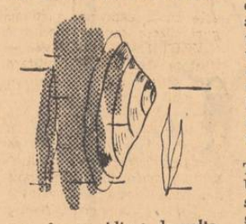

● CALCULATOR ELECTRONIC UTIL ÎN ARSURI. În Uniunea Sovietică s-a construit un aparat electronic care precizează instantaneu suprafața arsurilor în raport cu suprafața totală a corpului. Datorită acestui calcul precis și rapid, se poate diagnostica imediat gravitatea arsurii și lua măsuri corespunzătoare de tratament.

● APARAT PENTRU ANALIZE COMPLEXE. De curînd s-a pus la punct un nou aparat — „Sanguinometrul" — cu care în mai puțin de un minut se execută 12 examene importante ale sîngelui înaintea operațiilor ce trebuie efectuate urgent. Aparatul este format dintr-un circuit röntgen — televiziune, un microscop electric de dimensiuni mici și un dispozitiv electronic de calculat.

● CHIRURGIA ÎN TRATAMENTUL HIPERTENSIUNII ARTERIALE. La Institutul de chirurgie clinică și experimentală din Moscova, profesorul Boris Petrovsky aplică în tratamentul hipertensiunii arteriale o metodă chirurgicală cu care obține numeroase vindecări. În cazurile în care hipertensiunea este datorită trombozei arterei rinichiului, se deschide artera, se înlătură trombusul (chiagul de sînge) care astupă acest vas și apoi se reface peretele arterial prin aplicarea unui „petic" din material plastic.

Dr. I. LEGIC

Organismul — în plină primăvară

Caracteristicile meteorologice ale acestei primăveri, atît de capricioase, ne-au convins, o dată în plus, cît de răscolitoare este această perioadă a anului, atît din punct de vedere fiziologic cît și psihologic. Situația geografică a țării noastre explică, în bună măsură, profilul ei climatologic. Țara noastră este situată într-un climat în care cele patru anotimpuri sînt bine distincte prin temperatura, presiunea aerului, umiditatea relativă, cantitatea de radiații, mișcarea aerului, încărcătura electrică a mediului etc.

Primăvara nu este numai sezonul cel mai răscolitor din punct de vedere fiziologic și psihologic ci și anotimpul care ne prilejuiește cele mai multe reflecții biologice.

Caracteristicile climaterice ale sezonului de primăvară sînt în general cunoscute și ar fi interesant să le examinăm în raport cu influența lor fiziologică asupra organismului nostru.

Apropierea pămîntului de soare aduce o creștere treptată a temperaturii, o cantitate de radiații solare crescută și o modificare corespunzătoare a umidității, a mișcării curenților de aer, a presiunii, a încărcării electrice etc.

Modificarea temperaturii aerului, solului și apelor, este destul de sensibilă primăvara, diferența de temperatură dintre zi și noapte atinge 10—15°C. Aceasta obligă organismul să intensifice procesele de termoreglare, ceea ce are drept urmare o creștere a debitului sanguin pe minut și o creștere a masei sanguine, respirația devine mai amplă, iar metabolismul se intensifică.

La această stimulare a proceselor fiziologice contribuie într-o mare măsură și cantitatea de radiații solare crescute, în special creșterea cantității de ultraviolete, apoi mișcarea sporită a aerului.

Organismul sănătos are capacitatea deplină de a se adapta acestor factori și caracterul excitant, stimulant al anotimpului primăverii este, în genere bine suportat și chiar util regenerării sale biologice. La aceasta contribuie și faptul că ieșirea din iarnă înseamnă, de regulă, pentru cei mai mulți, o invitație de a părăsi sedentarismul, de a ne mișca mai mult, de a face exerciții fizice și sport.

Toate acestea cer însă un consum sporit de energie ! Deaceea unele persoane surmenate, convalescente, sau persoanele bolnave suportă mai greu această trecere. La aceasta contribuie și faptul că organismul se găsește la începutul primăverii ceva mai slăbit datorită alimentației unilaterale și lipsite de unele vitamine și biostimulatori, din timpul iernii.

Treptat însă lucrurile se aranjează, consumul verdețurilor și zarzavaturilor noi aduc o prețioasă cantitate de vitamina C, atît de utilă organismului și oboseala de primăvară lasă loc unei stări de vioiciune și voie bună înnoitoare.

Dr. V. IVANOV

Fără cuvinte

Desene de C. GHEORGHE

Cosmonauții lumii oglindiți în filatelie

Istoria explorării nemijlocite a spațiului cosmic de către om, aceasta este tema noii emisiuni de mărci poștale românești ce va fi pusă în circulație. Emisiunea, deosebit de bogată, cuprinde nu mai puțin de 20 de mărci (10 dantelate și 10 nedantelate), toate pentru poșta aeriană, precum și o coliță. Nominalul total este de 12,80 lei. Adăugînd cele 7 plicuri „prima zi" care completează această emisiune, ne dăm seama că seria „Cosmonauții lumii" adaugă cîteva pagini excepțional de frumoase la albumul filatelic.

Seria dantelată cuprinde următoarele 10 valori cu un nominal total de 5,40 lei :

— 5 bani (albastru-violet închis, roșu, galben), reprezintă portretul cosmonautului sovietic Iuri Gagarin, primul om din lume care, la 12 aprilie 1961, a făcut, în Cosmos, o rotație în jurul globului, la bordul lui „Vostok 1".

— 10 bani (violet-albăstrui închis, roșu, galben) — cosmonautul sovietic G. Titov, care la 6 august 1961, la bordul lui „Vostok 2", a făcut 17 rotații în jurul globului ;

— 20 bani (oliv închis, roșu, albastru) — cosmonautul american J. Glenn care la 20 februarie 1962, la bordul lui „Friendship 7", s-a rotit de 3 ori în jurul Pămîntului ;

— 35 de bani (gri-albăstrui închis, roșu, albastru) — cosmonautul american S. Carpenter, care la 24 mai 1962 pe „Aurora 7", a făcut trei rotații ;

— 40 bani (albastru ultramarin, roșu, galben) — cosmonautul sovietic A. Nicolaev, care a realizat 64 rotații la 11 august 1962, cu „Vostok 3" ;

— 55 bani (albastru ultramarin, roșu, galben) — cosmonautul sovietic P. Popovici care într-un zbor simultan cu precedentul, pe „Vostok 4", a parcurs 48 de rotații, la 12 august 1962 ;

— 60 de bani (brun închis, roșu, albastru) — cosmonautul american W. Schirra, realizatorul a 6 rotații, la 3 octombrie 1962, pe „Sigma 7" ;

— 75 bani (albastru violet închis, roșu, albastru) — cosmonautul american G. Cooper, cu 22 rotații, la 15 mai 1963, pe „Falith 7" ;

— 1 leu (roșu lila, roșu, galben) — cosmonautul sovietic V. Bîkovski care la 14 iunie 1963, pe bordul lui „Vostok 5", a înfăptuit 81 rotații ;

— 1,40 lei (roșu lila, roșu, galben) — V. Tereșkova, prima femeie cosmonaut din lume, într-un zbor simultan cu precedentul, la bordul lui „Vostok 6", a făcut la 16 iunie 1963, 48 de rotații în jurul globului.

La fiecare marcă, deasupra portretului, se află drapelul de stat respectiv.

Mărcile de 5, 10, 20, 35, 60 și 75 bani au format rombic, celelalte sînt pătrate.

Seria nedantelată, cu același nominal, se deosebește de cea dantelată și prin culoarea portretului schimbată, precum urmează : 5 bani — violet albăstrui, 10 bani — albastru violet, 20 bani — gri albăstrui închis, 35 bani — oliv închis, 40 bani — roșu lila, 55 bani — roșu lila, 60 bani — albastru verzui închis, 75 bani — brun închis, 1 leu — albastru ultramarin, 1,40 lei — albastru ultramarin.

Coliță (albastru cobalt închis, albastru ultramarin, galben, de crom, gri) reprezintă o rachetă care se rotește în jurul globului, avînd ca fond cerul înstelat. Valoarea nominală, 2 lei.

Machetele grafice ale acestei emisiuni au fost realizate de pictorul D. Stiubei. Plicurile „prima zi a emisiunii" sînt obliterate cu o ștampilă specială.

CRONICĂ RIMATĂ

Ah! Primăvara asta...

Ah, primăvara asta, parol, e ca nici una,
S-a îmbătat de soare și frunze face-ntr-una :

A ciugulit caișii ce-abia deschis-au ochii
Iar albele petale le-a imprimat pe rochii...

Se zbenguie pe schele, pe scări, pe macarale
Și parcă prin cofraje trec seve vegetale...

Gustoase zarzavaturi a scos de prin răsaduri
Iar inspirației, iată, croitu-i-a noi vaduri...

A alungat pe creste și caprele și cerbii,
Ca Guliver stîrnit-a oastea pitică-a ierbii...

Și face să zvîcnească un puls discret de floare
Ca o albastră vînă pe-o tîmplă gînditoare...

A smuls din tihnă oameni, care pornesc grămada,
Cu parfumate straturi să-și decoreze strada.

Iar în priviri, șireata, a pus un strop de lună,
Că oamenii visează, ba singuri, ba-mpreună...

Se ține, cum se vede, de pozne, o mulțime !
Și dulcea ei beție eu o aștern în mine

Iar dacă pe alocuri cam poticnit e versul,
Așa e la beție : se mai încurcă mersul...

Ștefan TITA

MICA BIBLIOTECĂ „MAGAZIN"

Mai bine era o reclamație!

SCHIȚĂ DE D. KANEVSKI (RSS Ucraineană)

Stropi reci de ploaie o loveau în obraz și îi răpăiau pe fulgarinul subțire. Pantofii — de ultimă modă — lunecară, împotmolindu-se în noroi. Niciodată nu i s-a părut drumul atît de anevoios ca de data aceasta.

Dar iată, în sfîrșit și mult așteptata salvare. Pînă la stația de autobuz mai erau două sute de metri. În față îi licăriră, ademenitoare, două lumini roșii. „Tocmai bine", se bucură Galina și grăbi pașii. Se și vedea așezată pe un scaun moale în autobuzul confortabil.

Dar ce-i asta ? Luminile în loc să se apropie se depărtează, dispărînd în întuneric.

Deodată pe față o cuprinse frica. Își dădu seama în ce situație grea se afla : plecase ultimul autobuz. Întîrziase doar două-trei minute.

Pe șosea treceau în goană multe mașini. Ploaia nu înceta. Sufletul i se umplu de tristețe și îngrijorare.

Deodată o lumină orbitoare scoase din întuneric silueta ei singuratică. Brusc, lîngă Galina, stopă o „Volgă" albastră.

— Unde vrei să mergi ? auzi ea un glas răgușit de răceală.

— În oraș, răspunse Galina.

— Urcă-te, spuse scurt șoferul.

Fata ezită : o să-i ajungă oare o rublă să-i plătească ?

— Urcă-te, nu te mai gîndi, mă grăbesc.

Ce-o fi, o fi, își spuse Galina.

Cînd mașina porni, șoferul întoarse capul și își privi cu atenție pasagera. „Acum va începe să-mi facă curte", îi trecu prin gînd Galinei. Se trase într-un colț, ghemuindu-se toată. „Numai să încerce !" Mașina însă zbura înainte, șoferul fredona un cîntec, fără să dea vreo atenție pasagerei.

În curînd apărură luminile orașului.

— Unde mergi ?

Ea spuse strada.

— Nu mi-e în drum, spuse șoferul, dar ce să mă fac cu tine, pasagerule !

Cîteva minute mai tîrziu „Volga" se opri lîngă casa ei. Galina coborî din mașină, mulțumi și-i întinse șoferului o bancnotă mototolită. Acesta îi strînse puternic mîna și rîzînd îi spuse :

— Cumpără-ți bomboane.

Și tot așa, pe neașteptate, cum apăruse, „Volga" albastră, dispăru în întunericul nopții.

„Ce om minunat", gîndi fata, regretînd că n-a putut să-i vadă fața așa cum trebuie.

Trecuse o lună. Această nocturnă întîmplare Galina o uitase.

Într-o zi stătea la tejgheaua magazinului „Articole de voiaj" unde lucra ca vînzătoare și vorbea cu o prietenă.

Nu se văzuseră de-o săptămînă și firește se adunaseră o mulțime de noutăți. Galina, atît de mult se antrenase în discuții încît uitase și de cumpărători.

— Fetiță, sînt tare grăbit, i se adresă pentru a doua oară un bărbat îmbrăcat într-o scurtă de piele.

— Dar eu nu vă rețin, răspunse Galina cu o indiferență prefăcută.

Bărbatul o privi atent și deodată ceru condica de reclamații. Galina tresări, însă era prea tîrziu.

Lasă să scrie, dădu ea din umeri.

În suflet însă îi părea foarte rău. Un an de zile nici o reclamație, și acum așa de-odată.

Una din fete încercă să salveze situația. Ea însă spuse în zeflemea :

— Dacă n-ar fi atît de supărat, ar fi simpatic.

Omul însă nici nu clipi. Scrise ceva cu litere mari și apăsat în condica de reclamații apoi ieși repede din magazin. Fetele se repeziră îndată la condică.

— Ura ! strigară într-un glas. Nu-i nici o reclamație !

— Dar ce-i acolo ? întrebă Galina.

— Niște fleacuri, răspunse o fată.

— Pur și simplu a vrut să cocheteze, lămuri o altă fată.

Galina luă condica și citi : „Altă-dată ai să mergi pe jos !".

Pleznind din palme, ea fugi în stradă. Dar „Volga" albastră era prea departe.

Cînd se întoarse în magazin avea o față tristă și pierdută.

— Ce s-a întîmplat ? alergară spre ea prietenele.

— Mai bine era o reclamație ! răspunse Galina, aproape plîngînd.

În românește de I. BABIN

Ilustrația : Beca RIND

A. RIK

— Măseaua trebuie scoasă imediat !
— Vai, am venit prea tîrziu ?
— Cred și eu, peste zece minute trebuie să plec !

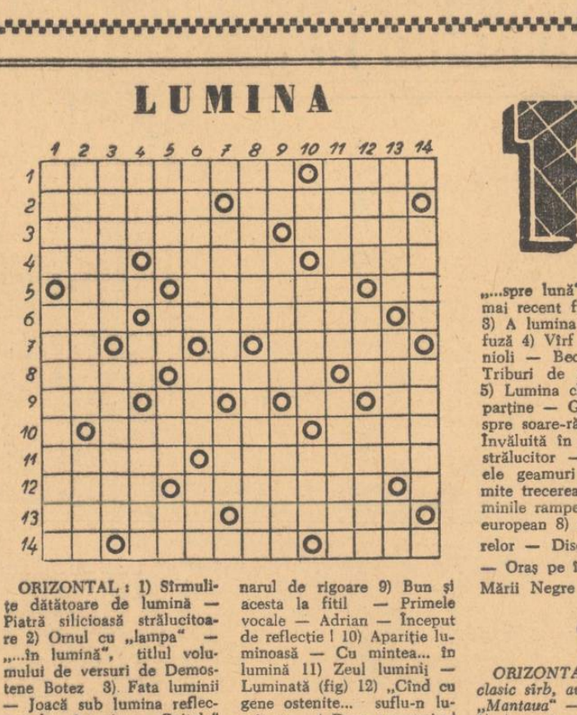

— Îmi puteți rezolva hîrtia asta pînă luni ?
— Pînă luni ?... să vedem ce face mîine „Rapidul"...

FRED GHENĂDESCU

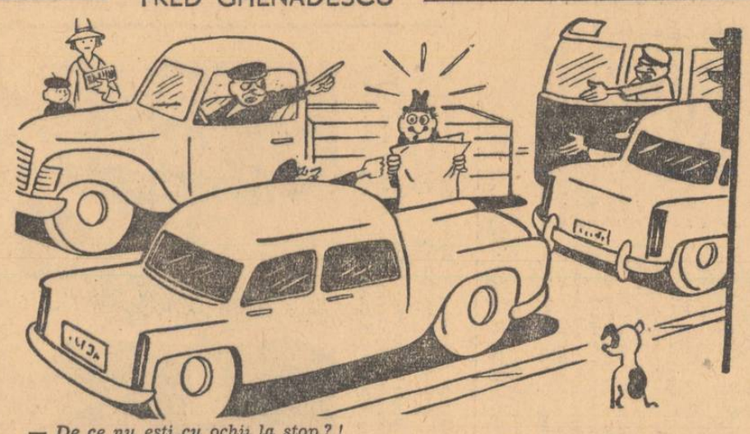

— De ce nu ești cu ochii la stop ? !
— Zău ! ca să mă calce vreo mașină ?...

Auto-stop

A. ANTON

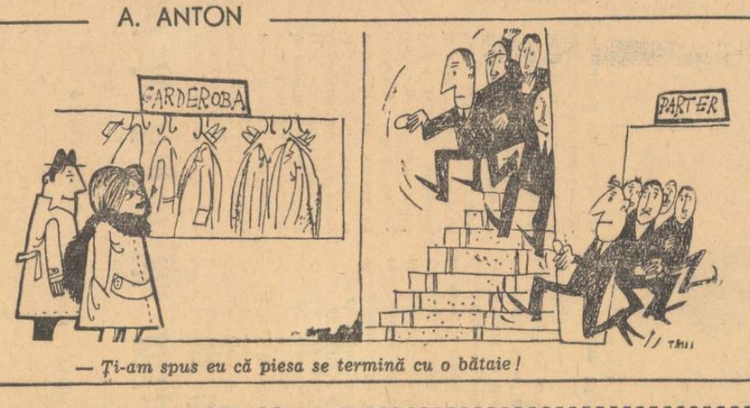

— Ți-am spus eu că piesa se termină cu o bătaie !

Poșta redacției

N. EVA — P. Neamț. Dacă ați absolvit Facultatea muncitorească și aveți diploma, ea echivalează cu învățămîntul mediu.

ȘTEFAN SPINU — Hunedoara. Instrucțiunile în vigoare prevăd că după terminarea școlii profesionale este necesară o practică în producție de trei ani și numai după aceasta se dă examen de absolvire pentru a obține carnetul de muncitor calificat. Măsura este luată pentru a se vedea cum foștii elevi aplică cele învățate și cum practica îi ajută să-și îmbogățească teoria pentru a deveni muncitori cu o înaltă calificare.

VASILE SIMIONESCU — Iași Adresați-vă Ministerului Minelor și Energiei Electrice din București care se ocupă de șantierul respectiv pentru a afla ce vă interesează.

NICOLAE PASCA — Baia de Arieș. Puteți urma învățămîntul superior la fără frecvență însă numai într-o specialitate apropiată de munca ce o desfășurați în prezent. La primele două întrebări răspunsul este afirmativ.

UN GRUP DE MEDICI — Cîmpulung. Dacă cunoașteți cazuri concrete de difuzori care fac speculă cu revista, vă rugăm să ni le transmiteți pentru a putea sesiza organele competente în vederea luării măsurilor necesare.

GH. TAMAȘ — Oradea. Dacă considerați că vă putem ajuta, este bine să ne scrieți detaliat ce necazuri aveți și vom face tot ce depinde de noi pentru a rezolva problemele ce vă frămîntă.

MIHAI SANDU și DORU IANCU — comuna Brăești — Suceava. Răspunsul secției de învățămînt este legal în sensul că nu aveți dreptul la indemnizație de instalare, neavînd examenul de stat dat atunci cînd ați fost încadrat în postul respectiv.

VIORICA KLEPER — Timișoara și N. DIACONU, Voineasa Rm. Vîlcea. Avînd examenul de maturitate luat și lucrînd ca asistenți medicali, puteți urma medicina, însă numai la frecvență. Instrucțiunile în vigoare prevăd că învățămîntul superior fără frecvență poate fi urmat după o vechime în cîmpul muncii de cel puțin 3 ani și la o facultate apropiată de specificul muncii pe care o prestează solicitantul.

O. A. din Maramureș. Puteți face contestație la Ministerul Sănătății și Prevederilor Sociale din București, care va cerceta dosarul de pensionare și va hotărî dacă se va lua în considerare vechimea respectivă.

N. ADRIANA — Anina. Pentru a urma un Institut pedagogic aveți nevoie de școala medie. După absolvirea acesteia puteți să vă interesați și de materiile pentru examenul de admitere la secția de învățămînt a raionului respectiv. Cît privește a doua problemă este bine să vă adresați unui medic.

GH. CONSTANTINESCU — București Numai Ministerul Învățămîntului poate să vă spună precis cu ce echivalează școala absolvită. Dacă acesta nu v-a răspuns la intervenția făcută, este bine să mergeți personal la direcția școlilor medii.

I. M. — Moinești. Fiind elev al școlii tehnice de maiștri, curs de zi, nu vi se poate schimba încadrarea pînă ce nu terminați cursurile și intrați iarăși în producție.

I. GHEORGHE — Călărași. Numai prin O.N.T. Carpați puteți merge în excursia pe care o doriți.

LUMINA

ORIZONTAL : 1) Sîrmulițe dătătoare de lumină — Piatră silicioasă strălucitoare 2) Omul cu „lampa" — „...în lumină", titlul volumului de versuri de Demostene Botez 3) Fata luminii — Joacă sub lumina reflectoarelor în piesa „Gaițele" 4) Prezent... în amurg ! — Ochi ce văd și pe întuneric — Întreținea lumina opaițului 5) Iradia pe jumătate ! — Autoarea volumului intitulat „Raze de lumină" (Elena) — Luminată fără lumină ! 6) Asociați luminii măsoară depărtări — Mici reflectoare cosmice 7) Resturi de lumină ! — La soare te puteai uita, dar la dînsa... ! — În lumina veghei 8) Necesar pentru cucerirea... obiectivului — ...nesam — Circulă pe boltă fără felinarul de rigoare 9) Bun și acesta la fitil — Primele vocale — Adrian — Început de reflecție ! 10) Apariție luminoasă — Cu mintea... în lumină 11) Zeul luminii — Luminată (fig) 12) „Cînd cu gene ostenite... suflu-n lumînare, / Doar ceasornicul urmează lung-a timpului cărare. / ..." etc. (Eminescu) — Nemărginirea pe măsura anilor lumină 13) Autoarea volumului de versuri intitulat „Țara luminii" — Cadru pentru „Luminile orașului"... 14) ... și finalul filmului în chestiune — Dacă reflectă lumini multicolore — Poeți pierduți în negura vremii.

VERTICAL : 1) Strălucire — „Și la noi va arde lampa lui Ilici" astfel se intitulează unul din tablourile sale 2) Luminate artificial — Cu margini 10) Capăt de sîrmă ! Filament (Vorbim de lup... !) — Față 11) Dansuri pe sub candelabrele trecutului — Instrument muzical oriental 12) Podoabă luminoasă a lui Saturn — Rumegător din Tibet — Isprăvi cu Aladin și lampa-i fermecată 13) Deslușit — Văzut ca prin ceață — În plină rază ! 14) Orbit de mînie pe Ulise, și-a pierdut mințile și s-a sinucis — Cînd luminile rampei nu s-aprind...

R. DUMITRESCU

Cuvinte cunoscute mai puțin : Adi, Aso.

REBUS

„...spre lună", titlul celui mai recent film al lui Gopo 3) A lumina — Lumină difuză 4) Vîrf în Pirineii spanioli — Bec sfărîmat ! — Triburi de origină sarmată 5) Lumina chipului — Îi aparține — Golf și vulcan în spre soare-răsare — Însă 6) Învăluită în tenebre — Puf strălucitor — Uneori au și ele geamuri pentru a permite trecerea luminii 7) Luminile rampei (pl) — Fluviu european 8) Mînerele felinarelor — Disoretă 9) Dînsa — Oraș pe însoritul țărm al Mării Negre (U.R.S.S.) — *Zece ! — Dînsa — Pronume 11) Port oltenesc — Nu se poartă bine 12) Eroul unui film polonez ale cărui peripeții au loc în jurul unei pălării — Slujitoarea focului... sub haină !*

VERTICAL : *1) Clasic al picturii noastre, autorul tabloului „Femeie în albastru" — Un ac și un cap de ață ! 2) Poartă noaptea... ce poartă altii ziua — A pictat tablourile „Bal costumat în atelier" și „Femeie cu rochie neagră" 3) Un alt pictor romîn printre tablourile căruia se află și cel intitulat „Fata în bleu" — A umbla cu periuța ! 4) Textilă — Fata cu codițe și rochiță înflorată — Armăsar 5) Casa de Economii și Consemnațiuni — Conjuncție — Trei sferturi de ifos ! 6) Autorul picturii „Tătăroaică în albastru" — La salopetă ! — Țesătură fină pentru rochii 7) Specific portului — Fluviu în U.R.S.S. 8) Exclamație — Ne-au prezentat „Omul cu pantaloni scurți" 9) Purtătoare de veste 10) Spre — ...Ciocîrlia — Udrea Vasile — S 11) Compozitor francez, autorul operei „Dominoul negru" — Costum pus în vitrină 12) Îmbrăcați de circumstanță cu haine de împrumut.*

Ion CROITORU

GARDEROBA

ORIZONTAL : 1) Scriitor clasic sîrb, autorul povestirii „Mantaua" — Haină de casă 2) Autorul versurilor „Iar colo bătrînul dascăl cu-a lui haină roasă-n coate, / Într-un calcul fără capăt tot socoate și socoate"... — Material pentru hainele din povești 3) Te obligă să iei paltonul — A scris povestirea „Travestiții" — Negație 4) Urare — La rever ! — Poartă uniformă 5) Purta toga... — ...și o poartă ! 6) Zeflemea — Constanța (abrev.) 7) Întrebare — Manta... Ion (pl.) — Din petice ! 8) Măsuri agrare — Croiți ! 9) Nume feminin — Se simte cu musca pe căciulă 10) Acum (mold.) — Zece ! — Dînsa — Pronume 11) Port oltenesc — Nu se poartă bine 12) Eroul unui film polonez ale cărui peripeții au loc în jurul unei pălării — Slujitoarea focului... sub haină !

VERTICAL : 1) Clasic al picturii noastre, autorul tabloului „Femeie în albastru" — Un ac și un cap de ață ! 2) Poartă noaptea... ce poartă alții ziua — A pictat tablourile „Bal costumat în atelier" și „Femeie cu rochie neagră" 3) Un alt pictor romîn printre tablourile căruia se află și cel intitulat „Fata în bleu" — A umbla cu periuța ! 4) Textilă — Fata cu codițe și rochiță înflorată — Armăsar 5) Casa de Economii și Consemnațiuni — Conjuncție — Trei sferturi de ifos ! 6) Autorul picturii „Tătăroaică în albastru" — La salopetă ! — Țesătură fină pentru rochii 7) Specific portului — Fluviu în U.R.S.S. 8) Exclamație — Ne-au prezentat „Omul cu pantaloni scurți" 9) Purtătoare de veste 10) Spre — ...Ciocîrlia — Udrea Vasile — S 11) Compozitor francez, autorul operei „Dominoul negru" — Costum pus în vitrină 12) Îmbrăcați de circumstanță cu haine de împrumut.

Ion CROITORU

TOATE PÎNZELE SUS

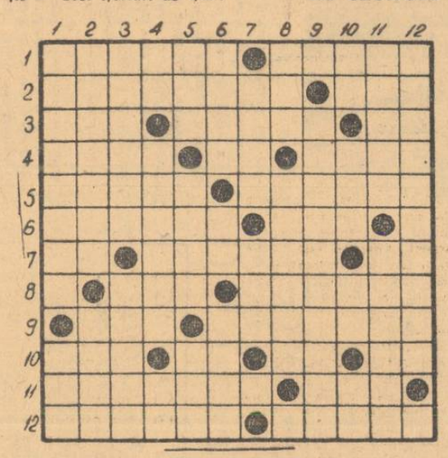

ORIZONTAL : 1) Navă mare, pusă în mișcare de un motor — Oprire prevăzută în itinerariul unui vapor 2) Li s-au înecat corăbiile ! — Oraș ieșit din radă ! 3) Cîntărețe marine. spaima corăbierilor — Partea de dinainte a unei nave (pl.) 4) O jumătate de galeră ! — Platformă fixată pe catarg, post de observație la navele cu pînze — Grigore 5) ...teritoriale, zonele marine de-a lungul coastelor — A tărăgăna 6) Vorbește verzi și uscate — A pune în afara pericolului echipajul unei nave în primejdie 7) Trei fără două ! — Ieșită din mare ! — Prima consoană 8) Exagerare marină ! — Servește la adăpostirea navelor într-un port 9) Pronume — Uluită — Tudor E. Voicu 10) Produc încurcături ! — Șase ! — Absolut necesare navigației 11) Mlaștină în Argolida unde se găsea hidra ucisă de Hercule — Totalitatea drapelelor care se înalță pe catargul unei nave la ocazii solemne 12) Corabia plecată în Colhida după lîna de aur — „Toate pînzele sus", exprimat prin figuri, litere sau semne !

VERTICAL : 1) Nave — Unitate de nave militare care acționează pe fluvii și pe mări în vecinătatea litoralului 2) Grad în marina militară — Ambarcațiune cu aburi sau cu pînze care se deplasează rapid 3) Prelungiri ale bordurilor unei nave deasupra punții superioare — Unitate de lucru mecanic 4) Ceasuri — Permite vizionarea „Crucișătorului Potemkin" — Lac în Africa 5) Cerc de metal pentru acostarea navelor — Nume generic dat vaselor de navigație 6) Reprezintă „Titanic Vals" — A chiui 7) Pronume — Bere ! Bazin în care intră vapoarele spre a fi încărcate sau descărcate — Peste 8) „Oceanul" de Al Stein — Căpitanul corăbiei Pequod dușmanul balenei Moby Dick 9) Partea unei nave, care stă în apă — Localitate pe Coasta de Azur 10) Insulă daneză — Pasăre marină, asemănătoare cu pescărușul 11) Loc pe mare depărtat de țărm — Navă mică de război care navighează în apropierea litoralului 12) Autorul volumului intitulat : „Amiralul oceanului „Cristofor Columb" — Vas de război cu tonaj mic și viteză mare.

Marina IONESCU

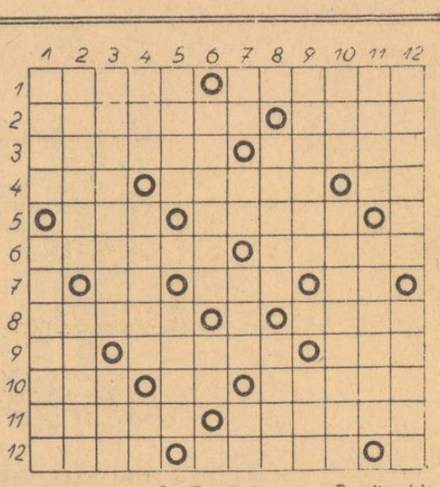

Dezlegările jocurilor apărute în numărul trecut

LEMNE

ORIZONTAL : Tănase — Viori — Arac — Miambal — Ignoranți — Ci — Ahile — Er — Che — Te — Operații — ZT — Alt — Roți — Bîrnui — Roman — U — Uiz — Cuie — L — Țăndără — Ague — Urc — Țupa — Elm — Cehi — Grav — EN — Iliac — Așchii.

APELE PRIMĂVERII

ORIZONTAL : Ghiocel — Va — Lăstun — Măr — Ima — Ceruri — Ebru — Rază — A — Magie — D — Arbori — Eco — B — Araci — On — April — Raci — Cocs — Șipot — Elită — Soră.

Redacția : Piața Scînteii, Tel. 17.60.10. Administrația : 17.60.20. Interior 1.400. Abonamentele se primesc la toate oficiile poștale, factorii poștali și difuzorii din întreprinderi și instituții. Tiparul Combinatului Poligrafic Casa Scînteii 40.240

ATENEUL

De cîteva luni încoace Ateneul este obiectul unei atenții permanente din partea unui corp numeros de arhitecți, ingineri, zidari, ciopliței în piatră, meșteri în pictură murală și în stereofonie, în decorarea interioarelor și în arta mobilierului. Presa ne-a dat în cîteva rînduri noutăți cu privire la opera grea și plină de răspundere artistică a restaurării frumosului monument arhitectonic, care impodobește capitala. În drumurile noastre obișnuite trecem zilnic de cîteva ori prin prejma Ateneului, dar puțini cunosc istoria acestui valoros monument și felul în care

Lucrările de pictură și ornamentație ale plafonului din holul mare se apropie de sfîrșit.

el a apărut, la sfîrșitul veacului trecut, în inima Bucureștilor. Nu, să nu vă închipuiți că el a fost opera statului. Ani de zile, în deceniul opt al secolului trecut au umblat prin București echipele unor entuziaști cu listele de subscripție, și cutia milelor în mîini, și cu faimosul refren pe buze :

Dați un leu
pentru Ateneu.

Acest distih a ajuns atît de cunoscut, încît de pe străzi a trecut în paginile gazetelor și de aci pe scenele trupelor de revistă, semnificînd pînă la urmă, prin deriziune, crasa lipsă de interes a cercurilor diriguitoare de pe vremuri față de cultură în special și față de nevoile poporului în general. Așadar, Ateneul a fost zidit prin obolul public. Inaugurat în anul 1888, Ateneul stă pe temelia unui proiectat circ de iarnă, ridicat numai pînă la un metru deasupra pămîntului. El este opera arhitectului francez Galleron.

Locul era încă destul de falnic împădurit, așa cum sînt astăzi, de exemplu, grădina Icoanei sau aceea a Cișmigiului și se chema „Livedea Văcărești". Aici a fost, într-o clădire de mult dispărută, o școală de muzichie, la care, prin 1786, un oarecare dascăl Mihalache învăța pe elevi sonurile și melopeele muzicii orientale și bisericești. Ultimii copaci din marea „Livede a Văcărășcului" au fost tăiați și smulși din pămînt între cele două războaie mondiale, astăzi rămînînd doar sgurarul din fața Ateneului cu cei cîțiva pomi și cele două alei cu pietriș.

O carte postală ilustrată, datată din 1912, ne păstrează imagini din acea vreme a parcului din fața Ateneului, cu o mare și lată alee ce deschidea o frumoasă perspectivă cădirii, cu două șiruri de socluri cu busturile lui Eminescu, Traian Demetrescu, Kogălniceanu, Th. Șerbănescu, Kiriac, V. A. Urechia și Muzicescu, înălțate sub coroanele copacilor seculari.

O altă fotografie, apărută prin ziare în toamna anului 1944, ne arată clădirea Ateneului așa cum fusese ea lovită de bombele aviației hitleriste. Se văd bine porțiunile năruite și sfîrtecate din cupola clădirii, grămezile de cărămizi și moloz. După aceea, curînd, rănile războiului au fost vindecate. S-a construit aripa nouă a Palatului Republicii, s-a deschis pînă în piață strada Știrbei Vodă cu șirul ei de blocuri moderne, iar acum clădirea Ateneului e supusă unei îndelungi și meticuloase lucrări de restaurare și modernizare. Nu peste multă vreme, sala unde au cîntat Enescu și Lipatti, sala unde au conferențiat Hașdeu și Delavrancea, Vlahuță și Odobescu, se va redeschide întinerită și vor reîncepe manifestările artistice care alcătuiesc tradiția și gloria acestui minunat lăcaș de cultură.

Petru VINTILA

De peste hotare

● *„DOCTOR FOLAMUR" se intitulează noua creație satirică a regizorului american Stanley Kubrick în care, cu un umor acid, el înfierează iluzia nebunești ale celor care visează un apocalips atomic.*

● *LESLIE CAROL, reputata și încîntătoarea artistă engleză este protagonista filmului „Camera indiscretă", în regia lui Bryan Forbes. Ea interpretează rolul unei tinere franțuzoaice care locuiește într-unul din cartierele vechi ale Londrei.*

● *ABEL GANCE, veteranul cinematografiei franceze continuă să fie activ pe platourile de filmare. Noul său film prezentat pe ecrane se intitulează „Cyrano și D'Artagnan" și se bucură de o distribuție de prim rang : Jose Ferrer, Michel Simon, Silvia Koscina...*

● *NELLY BENEDETTI, una dintre noile artiste de film ale cinematografiei occidentale, este distribuită într-unul din principalele roluri feminine din filmul „Piele moale", în regia lui Francois Truffaut, prezentat în selecția franceză a festivalului de la Cannes de anul acesta.*

● *JEAN-PAUL BELMONDO, LINO VENTURA ȘI BERNARD BLIER au fost distribuiți de Henri Verneuil, regizorul francez care acum cîțiva ani ne-a vizitat țara, în rolul său film „O sută de mii de dolari în soare", a cărei acțiune se petrece în Africa.*

● *SURISURI PE LUNĂ" se intitulează comedia cuplează în regia lui Richard Lester, care se inspiră din tema actuală a cuceririi spațiului cosmic.*

● RENATO SALVATORI (*„Rocco și frații săi", „O zi cu leii" etc.*), *face parte, împreună cu Annie Girardot și Anna Karina, din distribuția filmului „Fete pentru armată" ce va fi realizat în Iugoslavia, după un roman al scriitorului italian Ugo Firro de către Valerio Zurlini.*

ANSAMBLUL „PERINIȚA"

(Urmare din pag. 1)

terpretativă se împrospătează neîncetat cu elemente provenite din rîndul uriașei mișcări artistice amatoare.

Ca și Maria Pietraru, Ștefania Rareș, a parcurs un drum similar. În formele învățămîntului profesional, organizat în cadrul ansamblului, tinerii membri ai ansamblului (și media de vîrstă a acestuia este sub 25 de ani) își ridică necontenit măiestria artistică. Ei sînt ajutați cu competență de dirijorii Șt. Ciutac și T. Tîrcolea, de maeștrii de balet P. Bodeuț și E. Popescu-Județ. Alături de soliști vocali mai pot fi citați și soliștii instrumentiști ca naistul Stanciu Simion, fluierașul Ion Lăceanu, taragotistul Ion Milu, precum și soliștii dansatori Margareta Motaș, Alexa Avrămoiu, Victor Ianculescu și Ion Negoiță. Și măiestria lor a fost apreciată atît în țară cît și peste hotare. În turneele efectuate în nouă țări europene și în patru țări ale Orientului îndepărtat, spectacolele „Periniței" au fost vizionate de circa 600 000 de spectatori, iar premiile și distincțiile obținute de „Perinița" în străinătate constituie și ele o confirmare a prestigiului de care s-a bucurat acest reprezentant al artei noastre populare.

În 1958, la concursul internațional „Sărbătoarea migdalului în floare" de la Agrigento (Italia), ansamblul a obținut premiul I. La Viena, în 1959 (călușarii" obțin premiul I la Festivalul mondial al tineretului) iar la festivalurile folclorice internaționale de la Veneția și Terani (Italia), de la Sarajevo (R.S.F. Iugoslavia), la „Sărbătorile Genevei", „Perinița" a obținut de asemenea succese.

★

„Cine joacă Perinița..." spune cîntecul și în fluturarea batistei, în ritmul viu al muzicii un tînăr dansator dă roată tradiționalei hore româneștî. Este o imagine des întîlnită la festivalurile internaționale ale tineretului, simbolizînd înfrățirea tinerei generații sub stindardul păcii și prieteniei între popoare.

Și cîntecul și jocul românesc, exponent al veșnicei tinereți a artei noastre populare, duc pe toate meridianele o asemenea solie.

P. SLAVESCU

IN ROLUL AIDA

Pe scena Teatrului de Operă și Balet din București a apărut o nouă interpretă a rolului Aidei de Verdi. Este vorba de tînăra cîntăreață Agatha Druzescu cu ce-și face debutul într-un rol de operă, de mare amploare. Și acest debut a fost promițător.

În aceste zile, Agatha Druzescu împreună cu tenorul Ion Buzea întreprinde un turneu în R.D. Germană. Programul turneului cuprinde duete din opere.

Colțul discofilului

Pe strune de vioară

În rafturile magazinelor muzicale au apărut noi discuri cu înregistrări de muzică simfonică în care rolul principal îl deține vioara iar mînuitori ai arcușului sînt artiști prestigioși.

Referindu-ne la casa de discuri „Electrecord" trebuie menționat discul ECD 1054 care cuprinde un recital al tînărului nostru violonist Ștefan Ruha. Pe cele două fețe ale discului sînt imprimate piese dintre cele mai valoroase din literatura muzicală pentru vioară. Cu multă sensibilitate, cu măiestrie, Ruha, acompaniat la pian de P. Weiss, interpretează atît tema slav în sol major de Dvorak cît și rondino pe o temă de Beethoven de Kreisler, rapsodia nr. 1 pentru vioară și pian de Bartok, sau capriciu opus 24 de Sarasate, și cel în mi bemol major, opus 1, nr. 14 de Paganini precum și sonatina în la minor de Paul Constantinescu.

Calitatea înregistrării demonstrează că „Electrecordul" este în continuu progres.

Este de semnalat de asemenea prezența unui disc sovietic și a altuia cehoslovac. Marele violonist David Oistrach ne prezintă concertul în mi minor, nr. 64 de Felix Mendelsohn-Bartholdy, dirijor Kondrașin, iar violonistul ceh, Iosef Suk, cunoscut publicului nostru, acompaniat la pian de Jan Panenka ne oferă un program de sonate pentru vioară de Antonin Dvorak.

Iată dar trei discuri, cuprinzînd o mare varietate de piese pe care vioara le traduce în limbajul ei atît de expresiv.

Un spectacol de mare tonaj și o umbrelă aventuroasă

De vorbă cu regizorul B. Fălticineanu

Pe scena Teatrului muzical gălățean se joacă, de cîtva timp, un spectacol de revistă pe care autorii — Horia Șerbănescu, Sadi Rudeanu și Aurel Felea — l-au numit „Concert de mare tonaj". „Constructorul" spectacolului a fost regizorul bucureștean B. Fălticineanu, căruia i-am cerut să ne spună cîteva cuvinte despre încărcătura concertului, despre interpreți.

— „Concertul de mare tonaj", care aud că se bucură de succes își propune să ilustrezo viață nouă a orașului și regiunii Galați. E un spectacol cu caracter local și totuși nu cu cel puțin cîteva melodii pe care le vor îndrăgi și chiar învăța.

Mi-a plăcut mult colectivul artistic și tehnic, un colectiv tînăr, dornic de a realiza cît mai mult.

— *De la acest concert și pînă la spectacolul ce-i pregătiți acum la Estrada bucureșteană, ce-ați organizat ?*

— E vorba de trei amenajări. Mi s-a încredințat pregătirea a două turnee : *„Invitație la dans"* și *„O seară de muzică ușoară"*. Primul se desfășoară în prezent, în țară, al doilea e pe terminate. Spectacolele cuprind selecțiuni. Mă tăților vizitate cît și pentru cei ce le prezintă.

— *Ce ne puteți spune despre viitoarea premieră, „Aventurile unei umbrele" de Nell Cobar ?*

— Deocamdată pot să vă dau doar unele date tehnice. Vă pot spune că e vorba de un pretext muzical, că Nell Cobar folosește un gen original de prezentare cu caricaturi, diapozitive, desene animate, că distribuția cuprinde, printre alții, pe Dorina Drăghici, Zizi Șerban, H. Căciulescu și o seamă de apreciați cîntăreți de muzică ușoară, că Edmond Deda are conducerea muzicală, că Nell Cobar face pentru prima dată decoruri de teatru.

— *Dar ce este cu umbrela ? În ce constau aventurile ei ?*

— Deocamdată n-am dezlegare de la autor să mă pronunț.

Desigur, în asemenea condiții, nu poți pretinde de la regizor mai mult, decît doar să te invite la o repetiție pentru a putea „de visu" să cunoști „pretextul".

Totuși o întîlnire întîmplătoare cu Nell Cobar, ne-a lăsat iluzia unei clarificări.

— *Ce este cu umbrela ? În ce constau aventurile ei ? I-am întrebat pe însuși autor.*

— V-aș spune cu plăcere, dar nu am dezlegare de la regizor.

Totuși, cerîndu-i un desen sintetic al spectacolului, Cobar a dezvoltat ceva în instantaneul ce-l publicăm mai jos.

Privindu-l, te lămurești : este vorba despre o umbrelă și niște aventuri...

Mai multe — vorba lui — la premieră.

Const. SÎRBU

Aspect de la o repetiție cu spectacolul : „Aventurile unei umbrele". Pe scenă cîțiva din interpreți : Dorina Drăghici, regizorul B. Fălticineanu, Horia Căciuleseu, Aurelian Andreescu, Zizi Șerban, Edmond Deda.

văzuți de Nell COBAR

Tineri actori la Teatrul din Bîrlad

De curînd, bucureștenii au avut ca oaspete colectivul Teatrului din Bîrlad care a prezentat — în premieră pe țară — piesa dramaturgului italian Aldo Nicolaj, *„In lumea apelor"*, în regia lui Cristian Nacu. Din colectivul artistic au făcut parte doi proaspeți absolvenți ai Institutului de teatru, debutanți la teatrul bîrlădean : Valeriu Dogaru și Valer Bobu.

De aceea convorbirea pe care am avut-o într-una din pauzele spectacolului cu tov. Ion Petrovici, directorul teatrului, a început cu această problemă.

— **Una din preocupările noastre principale**, ne-a spus el, **este completarea colectivului cu cadre tinere și talentate. Numai în cursul acestei stagiuni au interpretat roluri importante patru absolvenți : Mihai Andrei, Antoaneta Ionescu, Valeriu Dogaru, Valer Bobu. Și vă mărturisesc că speranțele noastre n-au fost înșelate.**

Vom continua pe aceeași linie și în viitoarele stagiuni, asigurînd tinerilor absolvenți ai institutelor de teatru condiții cît mai bune de creație, încredințîndu-le roluri în care se pot releva.

— Care sînt perspectivele viitoarei stagiuni ?

— **Din repertoriul clasic vom prezenta „Oedip rege" de Sofocle și „Mult zgomat pentru nimic" de Shakespeare, iar din cel contemporan „Moartea unui artist" de Horia Lovinescu, și „Mielul turbat" de Aurel Baranga. Totodată, secretariatul nostru literar lucrează la definitivarea piesei „Cazul doctorului Jitaru" cu autorul local Ch. Iancu.**

Marian SANDU

CRONICA TEATRALĂ • CRONICA TEATRALĂ • CRONICA TEATRALĂ

TEATRUL EVREESC DE STAT

„OMUL CARE A VĂZUT MOARTEA"

DE VICTOR EFTIMIU

În istoria dramaturgiei și teatrului nostru cîntre cele două războaie, rare au fost succesele comparabile cu acela înregistrat de această comedie a lui Victor Eftimiu. *Omul care a văzut moartea* s-a jucat în numeroase țări, piesa a fost tradusă și citită în numeroase limbi, contribuind la concentrarea vazului interes al Europei pentru literatura română — de loc obișnuită, pe atunci, să treacă hotarul. Indemnul pe care T.E.S. îl implică în reluarea acestei opere a lui Victor Eftimiu este bine venit.

Geneza comediei este un act de solidaritate de breaslă, un impuls de generozitate profesională și colegială. O mică trupă de actori, la mare ananghie, la seceta totală a mijloacelor de viață — atît de frecventă, pe vremea aceia, în cariera boemei și hazardului teatral, — punîndu-și ultima speranță în organizarea unui turneu necostisitor, ușor de înghebat, cu o piesă atractivă, cu distribuție redusă și cu decor nepretențios, o soluție obligată, cu care se putea trece, cît de cît, hopul. Oamenii se adresează lui Victor Eftimiu, și acesta le răspunde prompt. *Prompt ?* Desigur, dacă a serie în *trei zile* o comedie în trei acte se numește „prompt". Fapt este că Eftimiu scrie în trei zile *Omul care a văzut moartea*, și o înmînează acelor actori, să-și încerce norocul, în disperatul lor turneu provincial. De aci a ieșit succesul comediei, „lansată" la București de V. Maximilian și Tony Bulandra, jucată pe toate scenele din țară, reprezentată de atîtea ori prin alte țări...

Era prin anul una mie și nouă suto douăzeci și opt, îmi pare. Anul are importanță lui. În oglinda satirică a lui Eftimiu întrevedem imaginea unei mici-burghezii provinciale, încă surîzătoare și calmă, sigură pe posesiunea ciorapului umflat cu bani economisiți în ani îndelungați, al ciorapului suficient de umflat pentru a da posesorului senzația eternității și fumurile ambițiilor de putere și mărire, ale gloriei politice, la nivelul cuiva consiliului comunal de tîrgușor patriarhal. Sîntem în ajunul marei crize a capitalismului ; familiile Filimon și Leon — viticultorul rentier și farmacistul — își duc micul lor război pe un teren social care s-a subțiat ca foaia de țigare, și pe care primele falimente ale bănci or și industriilor capitaliste îl vor pulveriza într-o clipită, trezindu-i pe fostii posesori de economii la realitatea tragică și crîncenă a subrezeniei poziției lor sociale și a fragilității mediocrului lor ideal de viață. Vor mai avea multe de tras, multe de învățat. Dar Eftimiu îi zugrăvește la acest punct al înșelătoarei stabilități, în ajunul eruptiei și al exploziei, cînd lupta pentru consiliul comunal, ajutîndu-se prin manevrarea celor două consimțăminte, necesare pentru unirea odraslelor celor doi adversari politici, mai putea constitui centrul unui univers cît o gămălie de ac. Scriitorul nu crută deloc pe cei cinci eroi provinciali, a căror imagine, individuală și de viață, cuprinde toate elementele caricaturii și grotescului. Dar, la viziunea istorică a lui Eftimiu din 1928, era fatal, aproape, că perspectiva comediei să coincidă cu limita caricaturii și destinul micii burghezii provinciale pare să-și garanteze durata prin întoarcerea în sine, prin ridicolul happy-end care împacă cele două familii rivale, într-o politică și iubire : ridicolul, anormalul, dezgustătorul situației se relevă în însăși natura imaginii umane, și numai în ea.

Totuși, dramaturgul a întărît necesitatea unei a doua perspective, pe fondul căreia hilariantele tribulații ale eroilor trebuiau să se reliefeze mai adînc, să prindă un conținut mai substanțial, și care, în definitiv, să constituie originalitatea și nervul dramatic al comediei. Această perspectivă este deschisă prin personajul Vagabondul, *omul care a văzut moartea*, sinucigașul redat vieții, în ultimul moment, prin intervenția vizibilă a micului burghez, adică tocmai a omului care nu știe ce e viață, care, de fapt, trăiește în afara vieții. Pentru că *a văzut moartea*, Vagabondul își ia misiunea de a proclama realitatea și frumusețea vieții. O face, evident, la modul apropape abracadabrant, de a o face, și aceasta răsoțarnă, într-o clipită, toate șubredele valori ale universului mic-burghez. Pînă la urmă, mesajul lui nu e ascultat, e greșit interpretat, — rămîne fără urmări. De ce ? Poate pentru că nu e precis, poate pentru că se adresează unor urechi înfundate, poate pentru că e tardiv, poate pentru toate aceste cauze, pe care scriitorul însuși nu și le-a lămurit. atunci. Oricît ar părea de curios, vorbind despre o comedie de teșătură atît de realistă, personajul Vagabondului tine de lumea poeziei, nu prin structura, comportarea și exprimarea lui, ci prin misiunea lui simbolică. Tot ce e mai bun în Eftimiu, în întreaga lui operă, vine din poezie, din vizionarismul poetic, din apariția lirică spre o altă lume, spre realitățile cărora poezia a fost, pe atunci, singura lui cale de acces.

Spectacolul realizat de T.E.S. este dintre cele mai multumitoare, dovedind, din partea regizorului Franz Auerbach, hotărîrea de a nu plăti tribut nici unei formule îndelung cristalizate, devenită tradițională în nenumăratele înscenări pe care le-a cunoscut comedia, nici tendințelor de transformism „modern". Utilizarea acestora din urmă ar fi fost, în cazul de față, destul de ușor de susținut, căci comedia conține o doză de grotesc rece, parabolic, ale cărei virtualități sînt lesne de exploatat pe linia absurdului. Auerbach s-a mentinut în cadrul general al structurii eftimiene, dar imaginea realizată de el suferă din punctul de vedere al încadrării istorice, de un anume anacronism : acționea pare să se desășoare înaintea primului război mondial, ceea ce nu e în conformitate cu textul, care, fără precizioni cronologice, sugerează multilateral că ne aflăm între cele două războaie mondiale. Dar, în sine, atmosfera comediei este excelentă, ritmul e susținut, iar hazul ecrosiv al replicilor și al situațiilor curge și crește spontan, fără piedici de fabricație și elaborare.

În distribuție, în general excelentă, se remarcă două creații superioare. Prima este a lui Benno Popliker, interpretul bătrînului Filimon, de o naturalețe, de un haz și, în același timp, de o ironie care relevă personajul micului burghez provincial. Cea de a doua este a lui Carol Feldman, interpretul dificilului rol al Vagabondului, care a înțeles foarte bine natura intenției autorului, realizînd, în același timp, dificila sarcină de a aduna toate datele convergente și centrifugale ale acestei intenții, ale acestei viziuni simbolice, în limitele unei organizări de autenticitate umană. Interpretul a jucat variat și stăpînit, exploatînd toate posibilitățile de surpriză și contrast cuprinse în comportările neașteptate ale eroului. În rolul Ralucăi Filimon, am văzut-o pe Lili Elinovski, dînd suficientă viață satisfacției sarbede a unei mame provinciale, fixată pentru eternitate în mentalitatea și gesticulația ei strîmtă, dar nu și momentelor de stupoare comică prin care trece împreună cu ceilalți eroi. Pe farmacistul Leon, adversarul lui Filimon, l-a interpretat Abram Naimark, cu mult aplomb, cu o rigiditate pretențioasă de bun efect, dar cam monoton, cam neschimbat de la un cap la altul. Lora Hönig, în rolul Alicei, fiica Filimonilor, a fost cum nu se poate mai „fata mămichii și a lui tăticu", și ni s-a părut cam prea satisfăcută de a fi scutită de vibrație proprie, tinerească. În sfîrșit, în rolul lui Georges, logodnicul său, Bebe Bercovici s-a mulțumit cu o schită comică, cu care a trebuit să ne mulțumim.

Radu POPESCU

VĂ POVESTIM FILMUL :

Tînărul de pe vasul „Columb"

O PRODUCȚIE A STUDIOURILOR SOVIETICE

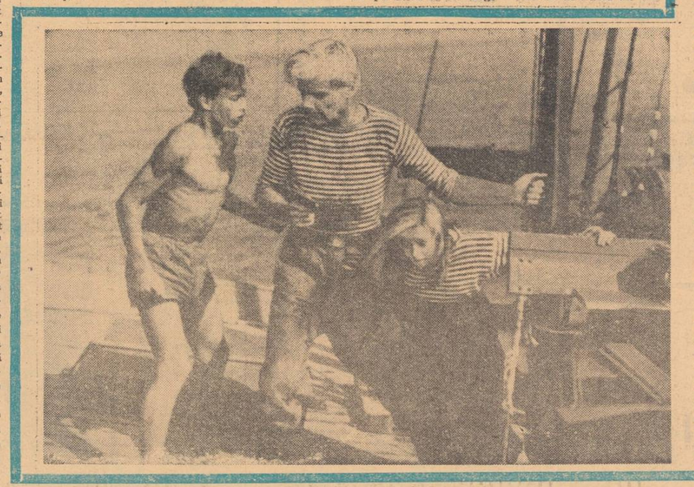

Dintr-o căsuță singuratecă, așezată la marginea unui sat lîngă malul mării, se aud în pragul serii, urletele unui cîine. Un grup de copii care se întorc de la școală se opresc curioși să vadă ce se petrece aici, în casa inspectorului piscicol Kovalciuk. În subsol, tremurînd de frică, o găsesc pe Katea, fiica lui, care fusese închisă aici. Copiii se ascund cu toții în pod pentru a urmări ce se va mai petrece. Astfel, ei află că stăpînul casei este un spion și că, cu ajutorul său, pătrunseau în țară agenții unor puteri străine.

După plecarea diversionistului, care-l doborîse pe Kovalciuk cu o lovitură de pistol, copiii hotărăsc să acționeze pentru prinderea lui. Katea plecă să anunțe descoperirea agentului dușman iar Liuda și Marko se îndreaptă cu o barcă spre postul de grăniceri.

În zorii zilei, copiii care plecaseră cu barca ce s-a scufundat pe drum, sînt salvați de un vechi vas pescăresc cu numele de „Columb". În apropierea lor, se afla submarinul cu care diversionistul și un alt spion se îndreptau spre transoceanicul „Caiman". ancorat în apele neutre. Cum însă grănicerii sovietici tineau sub observație zona, spionii sînt nevoiți, să părăsească submarinul. Îmbrăcînd uniforme militare sovietice ei vin pe o barcă pneumatică la bordul vasului „Columb", unde se dau drept naufragiați. Scoțînd imediat pistoalele, spionii obligă echipajul vasului să-i ducă în direcția transoceanicului care încălcase granița și pătrunsese în apele sovietice pentru a-i putea îmbarca cît mai repede. Marko însă anunță prin stația de radio postul de grăniceri în vreme ce cei doi marinari de pe vas angajează o luptă pe viață și pe moarte cu dușmanii. În ajutorul lor sosesc helicopterele și submarinele sovietice care fac ca încercările spionilor ca și ale echipajului vasului „Caiman" de a scăpa cu fuga să eșueze definitiv.

BIBLIOTECA CENTRALĂ
SIBIU

Pe sub un măr înflorit, oşene din Negreşti se îndreaptă spre stîmbră

„SÎMBRA OILOR"

Reportajul în pagina a 3-a

Nu mai constituie o noutate. In Bucureşti, la Braşov, Iaşi, Reşiţa, Oneşti s-au construit zeci de blocuri din panouri mari prefabricate. Cu toate acestea, ori de cîte ori te afli pe un şantier unde cărămida a ieşit din actualitate lăsînd loc panourilor mari şi sudurii, ai o revelaţie. De acelaşi sentiment, mai pregnant chiar, eşti cuprins vizitînd una din unităţile de confecţionat panouri prefabricate, întreprinderi care au primit denumirea de „fabrici de case". O titulatură semnificativă. Printre acestea, cea de la poarta de sud a Bucureştiului este cea mai însemnată.

In urmă cu cîţiva ani, într-un mic atelier, sau poligon cum era denumit de constructori, se experimenta executarea primelor panouri mari prefabricate care alimenta şantierul Pieptănari — un întreg ansamblu arhitectonic dat de mult în folosinţă. Vecinătatea cu gara „Progresul" a făcut ca atelierul să împrumute numele acesteia. Dezvoltarea continuă a transformat „Progresul" în cea mai mare fabrică de acest fel din ţară. Zilnic trailerele transportă pe şantierele Capitalei cîte 12 apartamente. Paralel cu „construirea" de apartamente, în fabrică se produc şi alte sortimente tot atît de necesare. Însoţiţi de aparatul de fotografiat, recent, am vizitat fabrica de case „Progresul".

In secţia panouri, am găsit o activitate de „vîrf". In marea hală, în zeci de tipare se confecţionează diferitele elemente ale apartamentului. Proaspăt încă panoul este transportat în depozit, de unde porneşte mai departe, pe şantier. Am cercetat unul din panouri. Gradul de prefinisare a suprafeţei panoului este atît de fin încît la palpare nu simţi asperităţi. Zidarii vor transforma uşor pe şantier această prefinisare într-o finisare de calitate mai bună. Alături de tiparele aflate în producţie aşteaptă altele ce urmează a le lua locul. Acestea vor modela un nou tip de apartament după un proiect îmbunătăţit avînd un grad de confort mult mai ridicat.

Intr-una din secţiile fabricii, se execută un produs ce nu intră în componenţa blocurilor, dar care are o legătură directă cu ele. Este vorba de tuburile de beton precomprimat de presiune ce se folosesc la alimentările cu apă. Anual, aici se produc peste 100 km de tuburi atît de mari încît un om poate trece destul de uşor prin ele. Lîngă această secţie, vecină cu ea, se găseşte secţia de stîlpi. Producţia dintr-un an a fabricii poate asigura stîlpii necesari unei reţele electrice lungă de sute de kilometri. Gradul înalt de mecanizare a operaţiilor, caracteristic pentru întreaga fabrică, face ca în acest loc de muncă să întîlneşti foarte puţini oameni. Alte secţii confecţioncază diferite piese necesare agriculturii sau altor sectoare.

Anton DROST

FABRICA DE CASE

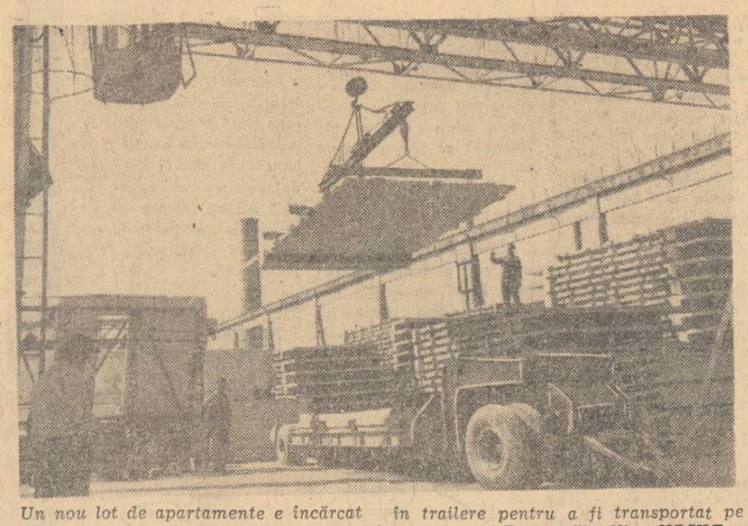

Un nou lot de apartamente e încărcat în trailere pentru a fi transportat pe şantier **Fotografii : Nicu VASILE**

Inginerul principal Iuliu Iordan controlează încă o dată calitatea tuburilor, înainte ca acestea să iasă din fabrică

Proletari din toate ţările, uniţi-vă!

Magazin

ANUL VIII — Nr. 346 • Sîmbătă 23 mai 1964 • 8 pagini — 1,50 lei

Copiii de la Comarca

Crenelurile masive de stîncă deschid o priveliştе — am spune unică — prin cromatismul ei. Pe verticala de piatră se caţără, prin sălaşuri de muşchi şi licheni, brazi singuratici cu reflexe albastre sub neclintirea înălţimilor. O cortină vegetală de fagi străjuieşte trecerea prin defileu a pîrîului de munte, într-un colorit care amestecă pe o pînză inegalabilă aproape toate tentele naturii. De la roşcatul arămiu cu sclipiri de argint, pînă la verdele crud cu viguroasă prospeţime de clorofilă, toată această desfăşurare pastelată se topeşte într-o subtilă revărsare de nuanţe. Ceaunul monoton al Oläneştilor se prelungeşte prin linia sinuoasă care străpunge îngrămădirea de stînci pînă la superbul baldachin de beton, făcut de priceperea constructorilor, la izvorul 24.

De aici crezi că toate s-au terminat. Încep fruntariile inaccesibile ale stîncii înlănţuite. Nici gînd să treci mai departe. Dar un drumeag forestier pleacă timid prin pădure spre un necunoscut greu de întrezărit. Nu e capătul lumii. Abia faci cîţiva paşi, şi solitudinea se animă, iar tăcerile se sting, dînd viers unor sunete de clopoţel. Glasuri cristaline cu ecoul lor prelung răzbat pînă sus, pe epiderma granitului, adormit de veacuri.

Îţi aminteşti ? Asistenta medicală Ana Marusiac zîmbeşte din fotografie împreună cu una din micile ei prietene.

Cine să fie oare ? N-aveţi de unde să ştiţi. Sînt copiii de la Comanca.

...Satul cu numele acesta e undeva mai departe. Pe un platou solitar, avînd multe asemănări cu Poiana Braşovului, se înalţă cîteva construcţii zvelte, inundate de soarele care îşi croieşte cu dărnicie drum pînă aici. Pe frontispiciul uneia din ele, afli numele aşezării : Tabăra de copii de la Comanca. Micii vilegiaturişti stau aici cîte 24 de zile. Şi vin în tot timpul anului. Bine, dar

Copii din Comanca, împreună cu mica lor familie.

şcoala ?, veţi spune poate. Da. Nu îşi pierd în timpul acesta nici orele de cursuri, deoarece au la dispoziţie profesori pricepuţi care ajută, în cadrul acesta feeric al naturii, la dezlegarea problemelor de arhitectură şi la lucrările de ştiinţe naturale şi geografie.

Şcolarii aceştia, cu aspect de vilegiaturişti, îşi petrec de fapt în acest loc o convalescenţă activă sub cea mai emoţionantă şi atentă supraveghere. Acum sînt sănătoşi, dar au fost bolnavi cu luni în urmă şi, avînd încă sechele posthepatice, fac în timpul acesta cură de ape minerale de la sursa inepuizabilă a izvoarelor care răsar aici din belşug din robinetul stîncilor. Este vorba de o injecţie generoasă de soare şi lumină. Se vor întrema în preajma cărţilor de şcoală, în ambianţa aceasta caldă şi părintească.

Cronicarul acestor rînduri cere îngăduinţa cititorilor să mărturisească faptul că, în drumurile umblate prin ţară a întîlnit atîtea şi atîtea semne delicate ale grijii pentru cei mici, dar poate că nicăieri nu l-a impresionat atît de mult veghea asupra semnelor suferinţei încă neşterse de pe chipuri. Gîndiţi-vă dumneavoastră că aceşti şcolari, aflaţi sub terapeutica tonică a naturii şi a medicilor, pleacă de aici mai sănătoşi ca oricînd, nesimţind de loc că în timpul acesta au trăit cîteva săptămîni de viaţă sanatorială. N-au simţit şi nici n-au cum să simtă, deoarece la tot pasul există dezmierdarea unor adevăraţi părinţi, îmbrăcaţi, după natura profesiilor lor, în halate albe.

...Am nimerit tocmai la ora mesei. N-am să insist asupra meniurilor consistente, cu friptură în sînge şi dulciuri aflate din belşug pe mesele de o şchioapă. Am să mă opresc, cu voia dumneavoastră, asupra gestului bucătăresei Florica Vasii care, după ce a terminat de gătit, în loc să plece acasă, (orele de serviciu se terminaseră), a rămas lîngă fiecare masă să puie şerveţelele la gîtul şcolarilor. Mezinul taberei, Radu Paulică, are numai şase ani şi jumătate şi de aceea nu participă încă la „cursuri". Să manevrezi cuţitul în ditamai farfurie cu friptură, nu-i aşa de uşor. Mătuşa Florica este însă acolo şi în fiecare felie tăiată văd afecţiunea ei de mamă, simplă şi bună ca o pîine albă.

...Asistenta medicală Ana Marusiac are un album întreg de fotografii. Sînt aici amintiri din fiecare serie. O vezi pe fetiţa aceasta cu cozi bălane ? Mi-a

D. TABACU

(Continuare în pag. a 4-a)

Măria sa... secunda

Folosirea judicioasă a timpului, a timpului de muncă în primul rînd, constituie în zilele noastre o preocupare de căpetenie. Este şi foarte firesc să fie aşa. Ştim doar cu toţii că orice cîtime de vreme nu este o cantitate neglijabilă, ci, dimpotrivă, o treaptă spre noi înfăptuiri.

În ordinea aceasta de idei, îmi amintesc că marele filozof al antichităţii, Democrit, compara timpul cu seminţele. Ca şi ele poate rodi sau poate rămîne sterp. În adevăr, totul depinde de cum îl foloseşti. Ca şi seminţele aruncate în brazdă, clipele rodesc în mod diferit, se ştie că nu toate ogoarele sînt la fel de fertile. În tot cazul, de pe cele bine îngrijite recolta obţinută este mai abundentă. O confirmă cu elocvenţă scurte ştiri inserate în ziare, de felul acestora : „La uzinele „Electroputere" cele 480 de minute sînt folosite integral, ceea ce a determinat o creştere simţitoare a productivităţii muncii" *sau* „La şantierele navale din Galaţi s-a realizat un flux tehnologic continuu, nici un minut nu mai este irosit".

La scara economiei naţionale, aceste biruinţi locale, mai restrînse, capătă dintr-o dată relief, iradiază cu o strălucire nebănuită. Citarea cîtorva date din Anuarul Statistic, menţionate şi în comunicatele periodice ale Direcţiei centrale de statistică, pune în evidenţă aspectul major al problemei despre care discutăm. Sînt iarăşi cifre, dar înţelegem repede că nu sînt cifre oarecari, ci depline confirmări ale adevărului că în ţara noastră oamenii muncii, în luptă cu timpul, preţuiesc tot mai mult fiecare minut, fiecare secundă.

Parcurgînd amintitele cifre, parcă te întîmpină o cascadă de vitalitate, de forţă creatoare, dar şi mărturia chibzuinţei gospodăreşti concretizată în bunurile cele mai felurite. Iată, ca nişte revelaţii, datele spicuite :

În 1963, în fiecare minut, industria noastră socialistă producea 5,1 tone de oţel, 19,5 de cărbune, 4 630 de litri de benzină, 770 metri pătraţi de ţesături, 22 000 kWh de energie electrică. Aceste date statistice, simple cifre, ni se par iarăşi pline de sens. Înţelegem şi mai bine semnificaţia lor, deîndată ce aflăm că, în 1963, un singur minut însumat la numărul mediu scriptic al muncitorilor din industria textile echivalează cu munca a 319 muncitori pe durata unui schimb, iar în industria construcţiilor de maşini cu activitatea a 624 muncitori.

Gîndiţi-vă singuri ce sărace pot fi uneori cuvintele cînd ele trebuie să exprime operaţii aritmetice de proporţia celor ce ne dezvăluie, pe ansamblul economiei, importanţa minutului, a celor 60 de secunde pe care ici şi colo se mai întîmplă ca unii să le mai irosească cu seninătate.

Tudor Arghezi o spune, cu miraculosul lui verb, parcă dorind să întărească o mai veche convingere legată de adevărul epocii noastre : timpul este izvorul belşugului, prin el omul devine farul atîtor biruinţe :

„Secunda, numai una-n vecie,
o clipită
Va hotărî să bată, sunată sau
dogită.
Izbînda, dacă sorţii n-o fură
s-o ascundă,
Atîrnă-n întregime de-o parte
de secundă".

H. ZALIS

Arheologul Vasile Barbu măsoară un mormînt descoperit recent în necropola de sud-vest a Tomisului

ORAŞUL DE SUB CONSTANŢA

Alte vestigii în necropola Tomisului • Se extinde muzeul arheologic în aer liber • Cetăţenii în sprijinul arheologilor • Noi lucrări la Istria • Şantierele arheologice din Dobrogea

Constanţa îşi schimbă an de an înfăţişarea. Pe arterele sale principale care duc spre port, spre noua gară sau către Mamaia, noi blocuri semeţe se înalţă spre cer. În orice sector al şantierelor de construcţii de locuinţe unde maşinile răscolesc pămîntul calcaros, alături de constructori mai întîlneşti şi alţi oameni care urmăresc cu atenţie săpăturile. Ori de cîte ori cupa excavatorului întîlneşte un obstacol, ei scormonesc locul cu migală, întocmesc planuri şi schiţe. Cine sînt aceşti oameni ? Lucrători ai Muzeului regional de arheologie, cercetători pasionaţi care scot la suprafaţă vestigiile străvechiului Tomis. Se poate spune că aproape toate blocurile de locuinţe înălţate în ultimii ani la Constanţa, care scriu noua istorie a oraşului-port, au permis în acelaşi timp să se afle veşti din ce în ce mai interesante din istoria trecută a Tomisului.

Nu de mult, cînd oamenii lucrau pe taluzul şoselei ce duce spre noul pasaj din apropierea porţii nr. 3 din port, constructorii au descoperit cîteva morminte din epoca romană. Două dintre acestea prezintă un interes deosebit pentru specialişti. Un sarcofag din lespezi mari de calcar situat pe marginea şoselei, lucrat neglijent pe dinafară, are interiorul pictat în întregime în mai multe culori. Ramuri de măslini, şerpi încolăciţi, inimioare pictate în verde, roşu şi cafeniu îmbracă cei patru pereţi ai sarcofagului. O pictură ca aceasta, ale cărei culori s-au păstrat destul de viu de mai bine de 16 secole, este întîlnită foarte rar în lume. Cu toate că a trecut prin atîtea veacuri, pictura s-a menţinut destul de bine.

Avem în faţă o hartă topografică a Constanţei întocmită de arheologi. Coordonatele ei nu se referă doar la străzile şi noile cartiere. Harta mai cuprinde şi alte elemente pe care ochiul liber nu le vede la suprafaţă dar pe care gîndirea arheologilor le-a completat cu date precise asupra mărturiilor civilizaţiilor străvechi aflate sub oraşul actual. Harta a fost întocmită cu cîţiva ani în urmă, iar acum coordonatele sale subpămîntene se dovedesc a fi calculate cu exactitate. Despre ce plan este vorba ? Despre cele cinci zone ale necropolei Tomisului, oraş care a avut o viaţă de 12 secole, timp în care frămîntările interne, luptele şi războaiele, distrugerile repetate, au năruit de multe ori ceea ce se construia cu trudă. In necropolă — oraşul celor morţi — conservarea se prezintă ceva mai bine. Cu toate că „cetatea durerii" cum o numesc poeţii a fost şi ea

Viorel LUPU

(Continuare în pag. a 3-a)

Arhitravă cu flori, lucrată în stilul epocii romane

În parcul din Piteşti **Fotografia : Ionel POPOVICI**

Din sumar • Din sumar

Tezaurul din Marea Nordului — pag. a 2-a

MODĂ • UMOR — pag. 6-7

Mica bibliotecă „magazin"

Noutăţi ştiinţifice — pag. a 4-a

De pretutindeni

DE PRETUTINDENI

IN CURSUL reparațiilor efectuate la o casă veche, din München (R.F.G.), a fost găsită într-o firidă a unui

perete o sticlă. Specialiștii au stabilit că vechimea ei este de peste 200 de ani. Tot specialiștii sînt de părere că ea este perfect comestibilă.

●

IN S.U.A. a fost construită o instalație pentru prevenirea incendiilor, în care se folosește uraniul natural. O parte a instalației este formată dintr-o cameră sensibilă la particulele de fum. Cînd aceste particule ajung în cameră, se declanșează un semnal de alarmă, astfel încît incendiul poate fi lichidat încă înainte de a izbucni flăcările. În camera de ionizare există o placă mică acoperită cu un strat de uraniu natural, al doilea electrod fiind însuși corpul camerei fabricat din metal perforat și izolat de plăcuța cu uraniu. Ionizarea gazelor între plăcuță și corpul camerei intervine atunci cînd particulele de fum ajung în cameră. Acest impuls se întărește și se transmite instalației de semnalizare.

LA O FERMĂ de păsări din localitatea franceză Chermasin-Pluvidelle, a avut loc o întîmplare neobișnuită. Într-o șură în care erau adăpostite 4 000 de bibilici în timpul nopții, ardea întotdeauna un bec electric. Păsările urmau să fie tăiate. Înainte de a fi trimise, ele au fost adăpostite într-o încăpere neluminată. A doua zi, toate cele 4 000 de bibilici au fost găsite moarte. Specialiștii au stabilit că motivul pieirii păsărilor a fost frica pe care au încercat-o sensibilele păsări.

●

LOCUITORII din orașul spaniol Denia au hotărît să înalțe un monument climei din localitatea lor, climă după părerea lor ideală. Monumentul se va înfățișa sub forma unui monolit de piatră impodobit cu un termo-

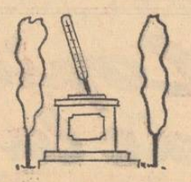

metru gigantic și va purta următoarea inscripție : „Numai aici, la Denia, găsiți o temperatură plăcută, o climă uscată ca în Alicante, blîndă ca în Malaga, invariabilă ca în Majorca.

IN SUD-ESTUL ANGLIEI, există un mic orășel, Towistoque, în împrejurimile căruia de aproape 100 de ani circulă un tren local. Cîndva, pe această linie de cale ferată, se transportau pietre de pavaj. Cum cariera s-a închis de mult urma să fie desființată și calea ferată. Atunci a luat ființă Asocia-

ția prietenilor căii ferate. Contribuția anuală în bani a membrilor asociației, care au astfel dreptul de a călători gratuit, și încasările de pe urma biletelor vîndute, permit întreținerea în bune condiții a liniei de cale ferată lungă de 12 km, a vagoanelor și a minusculei locomotive care, în pofida anilor serviți mai face treabă.

●

AUSTRALIANUL John Belghir din Adelkida a hotărît să ducă un mod de viață sedentar după ani îndelungați de peregrinare. Nu dispunea însă de mijloace pentru a închiria o locuință, de a o mobila. Dornic totuși de un colțișor al său, el s-a furișat într-o închisoare unde a stat ascuns aproape un an. A fost descoperit întîmplător de supraveghetori și trimis în fața judecății, care l-a condamnat pentru „prezență ilegală într-o celulă de închisoare" pe termen de un an.

●

ROMANII credeau în sensibilitatea neobișnuită a gîștelor. După cum se știe, gîștele au salvat Capitoliul. Direcțiunea unei fabrici de vinuri din Scoția a înscris recent pe statele de salarii în funcția de paznici un număr

de 70 de gîște. De îndată ce în uriașele crame în care se păstrează butoaiele cu whisky își face apariția o persoană străină, gîștele stîrnesc un zgomot infernal. Întreținerea acestor paznici este foarte avantajoasă, ei mulțumindu-se doar cu mîncarea și, ceea ce este mai de preț, nu se lăcomesc la băutură !

●

FRANCEZUL Pierre Defournelle a avut fii care s-au născut fiecare în alt secol : primul — în 1 699, celălalt — în 1 738, iar cel de al treilea fiu — în 1 801. Pentru a treia oară, Defournelle s-a însurat cînd avea 120 de ani, soția fiind în vîrstă de... 19 ani. Defournelle a trăit pînă la 129 de ani. Certificatele de naștetre ale celor trei frați născuți la intervale de secole au fost publicate recent de revista „Magasin pitoresque".

●

PENTRU A NU ÎNTÎRZIA la oficierea căsătoriei sale, tînărul John Murphy, mecanic din Bicester (Anglia), a aterizat, sărind cu parașuta, însoțit de cavalerul său de onoare și de un prieten, pe un cîmp în apropiere de locul ceremoniei. În schimb, mireasa a venit cu întîrziere, pierzîndu-și buchetul de flori în învălmășala provocată de sosirea, cel puțin neașteptată, a viitorului ei soț... căzut din cer.

DE PRETUTINDENI

De pretutindeni

Studiul apelor
La harta întregii lumi

Apele trebuie exploatate rațional

Așa cum a subliniat și interlocutorul nostru, tov. Constantin Diaconu, înainte de a intra în detaliile hotărîrii adoptate de UNESCO cu privire la organizarea „Deceniului hidrologic internațional", este necesar să se relateze, fie și sumar, cîte ceva despre hidrologie ca știință și aplicațiile ei. În dicționare, definiția acestei ramuri de activitate este destul de laconică : „știința aplicată care studiază proveniența și mișcările apelor subterane, captarea și folosirea lor pentru alimentările cu apă sau efectele lor terapeutice, dacă sînt ape minerale, reci sau calde".

Studierea judicioasă a apelor avînd în vedere atît uriașul lor potențial energetic cît și posibilitatea omului de a le supune și transforma în folosul societății, este o problemă care interesează fiecare țară. Într-un document elaborat de UNESCO, definindu-se scopurile generale a ceea ce va fi „Deceniul hidrologic internațional", se arăta că puternica dezvoltare demografică și aspirația tuturor popoarelor la un nivel de viață mai ridicat au condus oamenii la utilizarea apelor în cantități sporite, atît în agricultură cît și pentru folosințe industriale, orășenești și menajere, astfel încît problema surselor de apă a devenit una din preocupările importante legate de punerea în valoare a pămînturilor aride, ca și a multor regiuni climatice de pe glob. Înmulțindu-se utilizările apei, s-a ivit necesitatea absolută de a raționaliza fără încetare folosirea acesteia, considerată ca un element vital al mediului uman.

Starea apelor fiind influențată de climă, de precipitații, de vînturi și zăpezi, hidrologia a antrenat și meteorologia la găsirea în comun a celor mai eficace soluții de rezolvare a problemelor ce se ridică în acest domeniu. Pentru studiul științific aprofundat al fenomenului sînt necesare colaborarea internațională, schimbul reciproc de informații și de experiență. Este important să se acumuleze în fiecare țară o documentație suficientă și sigură și să se așeze pe principii științifice, stabilite pentru toate ramurile hidrologiei, utilizarea și conservarea resurselor de apă. Cum, în unele țări, serviciile meteorologice au însă numeroase insuficiențe care privesc colectarea și prelucrarea datelor privind cercetarea și utilizarea apelor, se vădește și mai mult necesitatea unei colaborări internaționale și a unei asistențe reciproce între statele interesate.

De aici, necesitatea organizării „Deceniului hidrologic internațional", al cărui obiectiv general este intensificarea studiului resurselor de apă și a regimului lor, în scopul de a permite exploatarea lor rațională în interesul întregii omeniri, de a face să fie înțeleasă necesitatea cercetării și a învățămîntului hidrologic peste tot în lume.

Un vast program internațional

„Deceniul hidrologic internațional" va începe la 1 ianuarie 1965. Pregătirile pentru organizarea lui au început încă anul trecut, cînd a avut loc, la sediul UNESCO, din Paris, „Adunarea pregătitoare a experților în domeniul hidrologiei științifice". Participanții au stabilit în comun programul activităților ce se vor desfășura în cursul „Deceniului" cu asentimentul țărilor interesate.

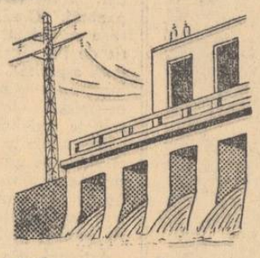

Cercetările vor cuprinde șapte operațiuni fundamentale, printre care : studiul critic al cunoștințelor actuale privind hidrologia întregii lumi și identificarea lacunelor principale, normalizarea observațiilor, a tehnicii și terminologiei utilizate la colectarea, centralizarea și comunicarea datelor, stabilirea rețelelor de bază și ameliorarea rețelelor existente, în scopul de a se obține date fundamentale despre sisteme hidrologice de dimensiuni diferite, începînd cu micile bazine de recepție, pînă la scara întregii planete. În acest vast program internațional sînt prevăzute și recomandări de natură să ducă la formarea teoretică și practică a specialiștilor în hidrologie și în disciplinele conexe, la schimburi sistematice de informații, din acest domeniu, între state.

Acțiunile din cadrul programului „Deceniul hidrologic internațional" se vor axa, în principal, asupra apelor continentale, noțiune în care sînt cuprinse și insulele. Întreaga lume va fi împînzită de o rețea de stații de observații pentru precipitații, debite, evaporații, ca și pentru măsurarea transportului solid al apelor (de material aluvionar) și altele. Pentru îmbunătățirea calității rețelelor, mai ales a celor de pluviometre ordinare și de stații hidrometrice, un mare număr din acestea, care există sau vor fi înființate, vor primi denumirea de „stații ale Deceniului hidrologic", iar datele furnizate vor face obiectul publicațiilor din diferite țări.

În țările care iau parte la programul hidrologic internațional, se va forma cîte un Comitet național al „Deceniului", care se va ocupa de aplicarea acțiunilor din acest domeniu, în statul respectiv.

Introducere la „Deceniul hidrologic internațional"

În a doua jumătate a lunii trecute, s-a încheiat, la Paris, Conferința interguvernamentală a experților hidrologi, organizată de UNESCO. Între reprezentanții celor peste 50 de state participante, s-a aflat și o delegație a țării noastre, compusă din : inginer SORIN DUMITRESCU, directorul Institutului de cercetări hidrotehnice din Capitală și inginer CONSTANTIN DIACONU, șeful secției de hidrologie din același institut. O convorbire cu unul din membrii acestei delegații — tov. inginer Constantin Diaconu — a constituit un prilej binevenit de a afla o seamă de date interesante despre o nouă acțiune importantă întreprinsă de către UNESCO și, în același timp, despre contribuția Rominiei în această direcție.

Contribuția delegației romîne

La elaborarea acestui important program de colaborare internațională, țara noastră și-a adus contribuția sa. Ea a fost reprezentată și la Adunarea pregătitoare de anul trecut și la Conferința interguvernamentală a experților hidrologi din acest an. O serie de propuneri făcute de delegații romîni au fost incluse în programul internațional al „Deceniului". La conferința din luna trecută, șeful delegației romîne, inginerul Sorin Dumitrescu, a fost ales președintele unui grup de lucru.

De pe acum, se iau măsuri de participare a țării noastre la programul „Deceniului". După cum arată inginerul Constantin Diaconu, în cadrul „Deceniului hidrologic internațional", în țara noastră se vor întreprinde o serie de acțiuni prevăzute în program cum sînt : obținerea de date de bază privind ploile, stratul de zăpadă, evaporația (din sol, de la suprafața apei, a zăpezii), scurgerea apelor de suprafață pe versanți și în rîuri, transportul solid (de material aluvionar) în rîuri, compoziția chimică a apelor și se vor efectua cercetări asupra apelor subterane freatice și de adîncime. O mare atenție se va acorda publicării anuarelor hidrologice, elaborîndu-se, totodată, lucrări de sinteză și de generalizare, precum și monografii, volume de studii și alte cărți.

Concomitent, la noi în țară se va dezvolta activitatea de hidrologie experimentală, urmărindu-se, în perspectivă, ca omul să poată interveni tot mai mult în direcția dirijării fenomenelor conform necesităților. Încă din acest an, vor intra în funcțiune, cu toată capacitatea, două stații hidrologice experimentele : una la Voinești și alta la Contești.

Conferința interguvernamentală a experților hidrologi a constituit o nouă dovadă a posibilităților largi de colaborare internațională care există și care trebuie valorificate în condițiile menținerii și consolidării destinderii încordării internaționale. Iar aplicarea programului din cadrul „Deceniului" va fi, fără îndoială, o altă confirmare a foloaselor pe care le poate aduce omenirii politica de coexistență pașnică între state cu sisteme sociale diferite.

Vasile INOAN

TEZAURUL
din Marea Nordului

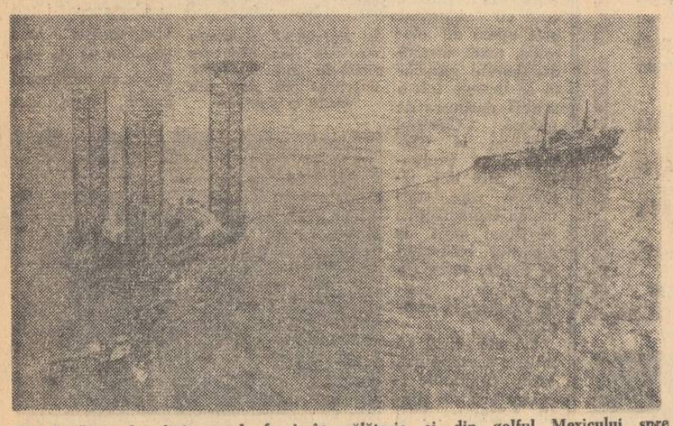

„Mr. Cap", insula plutitoare de foraj, în călătoria ei din golful Mexicului spre țărmurile Mării Nordului.

Corespondentul diplomatic al ziarului englez „Financial Times" a relatat cu cîteva zile în urmă, în cadrul unui comentariu publicat la loc de frunte în prima pagină, că „exploatarea petrolului din Marea Nordului începe curînd". Este vorba, evident, de explorări întreprinse de companii britanice. Pe de altă parte, „New York Times" informează că luna aceasta companii americane urmează să înceapă foraje în aceeași regiune. Societăți petroliere din alte țări sînt de asemenea anunțate ca participante la explorarea zonelor de fund ale Mării Nordului. Cursa pentru tezaurul submarin de hidrocarburi din partea de miază-noapte a continentului este, astfel, în plină desfășurare.

Un nou El Dorado al aurului negru ?

La Haga, într-unul din birourile trustului „Royal Dutch Shell", directorul L. E. Jan Brawer l-a primit cu cîtva timp în urmă pe un redactor al ziarului vestgerman „Die Welt" și i-a acordat un interviu cu privire la situația petrolieră a lumii. El s-a referit, între altele, și la zăcămintele din Marea Nordului.

— Cercetările seismice, a arătat el ziaristului, au dat indicații foarte interesante...

Și a pomenit, apoi de riscuri...

În literatura petrolieră, zona din Marea Nordului este pomenită abia de cîțiva ani. După ce în provincia Groningen-Olanda, la gurile rîului Emms, în apropierea litoralului Mării Nordului au fost descoperite imense rezerve de gaze — unele evaluări merg pînă la 1 100 miliarde m.c. ! — specialiștii au ajuns la concluzia că zăcămintele trebuie să se prelungească pînă departe în mare, pe zone foarte largi, că din punct de vedere geologic structura teritoriilor care mărginesc Marea Nordului este asemănătoare. Așadar, de la coasta belgiană pînă la cea daneză, de la coasta de sud a Angliei și pînă la valea Senei, este mai mult decît probabil că se întinde un vast tezaur de aur negru.

Dintr-o dată, interesul pentru această regiune a crescut rapid. În afară de companiile „Esso" și „Shell", care acționează la Groningen, au manifestat interes deosebit pentru explorări în partea de miază-noapte a continentului nostru și alte mari societăți. Pentru Europa occidentală, însetată de hidrocarburi, se deschiseseră perspective nebănuite.

La bursă, cursul acțiunilor societăților care au pornit ofensiva pentru concesiunea și organizarea forării au început să crească vertiginos...

„A-1" înlătură pe „Mr. Cap"

Unul din primii concurenți în cursa pentru petrolul Mării Nordului a fost societatea americană „Caltex". Aceasta s-a grăbit să asigure transportarea din golful Mexic în Marea Nordului, în apropierea insulei vestgermane Borkum, a unei mari instalații de foraj submarin : „Mr. Cap", remorcată de un puternic șlep maritim „Zwarte Zee". Dar, în aceeași regiune, „Caltex" a întîlnit concurența altor societăți și, în primul rînd, a acelora din „Consorțiul Mării Nordului", în care s-au grupat, în principal, companii vestgermane. Consorțiul miza să facă descoperiri importante cu ajutorul altei insule plutitoare — „A-1" ; un ziar vest-german scria atunci că dacă și alte societăți vor începe să foreze în aceeași regiune (Borkum), atunci „fiecare grup va încerca să răpească vecinului cît mai curînd posibil producția de gaze. Acest lucru ar dăuna extrem de mult intereselor societăților vest-germane..."

Intervențiile și contraintervențiile societăților, — o luptă de culise aprigă, ușor de bănuit — s-au soldat cu rezultate concrete, un purtător de cuvînt al Ministerului economiei de la Bonn declarînd că „societatea petrolieră „Caltex" nu va obține aprobarea de a efectua cercetări în regiunea Mării Nordului".

Cu alte cuvinte, „A-1" îl învinsese pe „Mr. Cap"...

„Petropar" intră în acțiune

Zăcămîntul de la Groningen asigurînd o producție de gaze cu mult mai mare decît nevoile Olandei, Shell și Standard Oil-Esso au inițiat tratative pentru exportarea unor importante cantități — 5 miliarde mc anual — în Franța. În cursul negocierilor s-a ivit însă o problemă foarte controversată : cui va aparține conducta prin care vor fi transportate aceste gaze ? „În calitate de societăți care au concesionat zăcămintele olandeze — scria „Die Welt" — Shell și Standard Oil ar dori să preia pe cont propriu construirea conductei, deoarece în acest caz ele ar fi singurele care ar profita de pe urma livrărilor către Franța". Dar dorința nu se poate realiza, întrucît societatea de stat „Gaz de France" deține monopolul pentru transportul de petrol și gaz metan în interiorul statului francez. S-a ivit și o altă controversă, cu privire la prețul gazului. Același ziar citat puțin mai înainte scria că obiecțiunile celor două companii în ambele puncte controversate „par a fi de natură tactică. Cele două concerne internaționale de petrol urmăresc mai mult să determine guvernul francez să revizuiască prevederile privind importul de petrol în Franța decretat în februarie 1963. Aceste prevederi asigură o poziție preferențială clară societății de stat franceze „Union Gén rale de Petrol", dezavantajînd în Franța societățile surori ale marilor concerne internaționale de petrol".

Într-o corespondență din Paris, ziarul „New York Herald Tribune" scria cu cîtva timp în urmă că „francezii mizează mult pe viitorul zăcămintelor din Marea Nordului", înființînd societăți în diferite țări. Ziarul parizian „Les Echos" a adus precizări. Vorbind despre „întîietatea Mării Nordului", ziarul vorbea de patru inițiative pe care le-a luat societatea franceză de stat „Petropar". Ea a participat în Anglia la înființarea lui „Coartal Oil Company", care a primit șase permise de foraj pe o suprafață de 480 km.p. în zona comitatului York. „Petropar" a participat și la constituirea unei companii în R. F. Germană — „Société Amphitrite Erdöel", care să concureze cu alte societăți create de concernele americane „Socony Mobil Oil" și „Standard Oil of Indiana". „Petropar" a înființat societăți și în Norvegia și în Danemarca, în aceasta din urmă însă abia după îndelungi negocieri.

Cursa pentru petrolul din Marea Nordului continuă cu înverșunare și, fără îndoială, ea va aduce în scenă, în următoarele luni noi elemente revelatoare.

U. VĂLUREANU

„SOLIST" — CANARUL

O casă de discuri din Franța a pus în circulație o placă mai puțin obișnuită. Este vorba de un disc pe care s-a înregistrat vocea lui Manso, care nu e nimeni altul decît un... canar ! Acest disc este recomandat să fie folosit de către cei ce au păsări cîntătoare. Păsărelele ascultînd de obicei seara și într-un loc mai puțin luminos trilurile lui Manso, încep și ele să dea un veritabil concert. Pentru cei ce vor să înregistreze acest nou concert, există o singură dificultate : convingerea „cîntăreței" să stea lîngă microfon.

Fără covor zburător...

În dimineața uneia din primele zile ale lui mai, locuitorii din Arford, o mică localitate din Kent, sudul Angliei, au descoperit cu uimire în piața din centru, un grup de corturi care adăposteau 17 beduini, inclusiv copiii lor, îmbrăcați în burnusuri tradiționale.

Ciudații oaspeți ai Arfordului nu știau o boabă englezește, așa că a durat cîtăva vreme pînă ce poliția locală a reușit să constate că dispun cu toții de pașapoarte în regulă, eliberate de principatul Kuweit, și pînă ce primarul să le explice — și ei să înțeleagă — că trebuie să părăsească localitatea, deoarece legea interzice stabilirea nomazilor pe teritoriul ei.

În cele din urmă beduinii și-au demontat corturile, le-au încărcat, împreună cu restul bagajelor, într-un camion cu remorcă și au plecat într-o direcție necunoscută.

Sesizată de autoritățile britanice competente, ambasada Kuweitului din Londra și-a exprimat convingerea că trebuie să fie vorba de vreo șotie pusă la cale de niște studenți poznași. „Totul face impresia unui basm din o mie și una de nopți", a declarat un purtător de cuvînt al ambasadei, adăugînd, nu fără o anumită ironie, că poate că compatrioții lui „vor fi venit cu vreun covor zburător", căci altfel n-ar fi explicabil ca ei să fi ajuns în Anglia, fără știrea ambasadei.

Dar, chiar a doua zi, corturile beduinilor au reapărut, de astădată în apropierea Londrei. Dispunînd acum de un interpret, autoritățile polițienești au reușit să se înțeleagă cu beduinii și să afle de la ei că sînt originari dintr-o regiune de la frontiera dintre Moscat și Bahrein și că au hotărît să plece în străinătate în urma unui conflict izbucnit din cauza rivalității dintre triburi. Pînă să ajungă în Anglia, ei au trecut prin mai multe țări între care : Irak, Liban, Turcia, Italia, Franța.

În fața acestor lămuriri, autorităților polițienești nu le-a mai rămas altceva de făcut decît să le explice acestor ciudați turiști din străinătate că în Anglia ei nu-și pot ridica oriunde corturile, ci numai pe terenurile special amenajate pentru camping...

O POZIȚIE INCOMODĂ

Cu prilejul unei lupte de tauri care a avut loc la Madrid, un toreador a fost azvîrlit în sus de către taurul cu care se bătea. În cădere, toreadorul a „aterizat" pe spinarea patrupedului, care l-a purtat în această poziție incomodă de jur împrejurul arenei. Turul victoriei a revenit, deci, taurului și nu toreadorului.

Delfinul salvat de...copii

Pe plaja de la Capte, aproape de Hyéres (Franța), numeroși copii profitau de o simbătă călduroasă și făceau prima lor baie din acest an. La un moment dat, un delfin, apropiindu-se foarte mult de țărm, a eșuat pe nisip.

Puțin speriați, copiii s-au strîns în jurul cetaceului, dar după cîteva minute au îndrăznit să se apropie de el. Acesta respira cu greu pe nisipul cald, vărsînd apă pe nări, în jurul său.

Descumpăniți, copiii nu știau ce să facă cu delfinul care se zbătea pe viață și pe moarte.

„Trebuie să-l redăm mării", spuse o fetiță de circa zece ani, care părea mai curajoasă decît ceilalți.

Și, după cum scrie ziarul „France Soir", care relatează întîmplarea, toți cei aflați acolo și-au unit puterile pentru a tîri pe nisip delfinul de circa 300 de kg. Acesta, simțind că va fi salvat, se ferea să facă cea mai mică mișcare pentru a nu-și speria salvatorii.

Copiilor le-a trebuit mai bine de un sfert de oră pentru a salva delfinul naufragiat. Iar cînd el a ajuns în apa mării și a putut să înoate, cei adunați pe malul mării au izbucnit în strigăte de bucurie.

Pîlc de oșeni în drum spre sîmbră

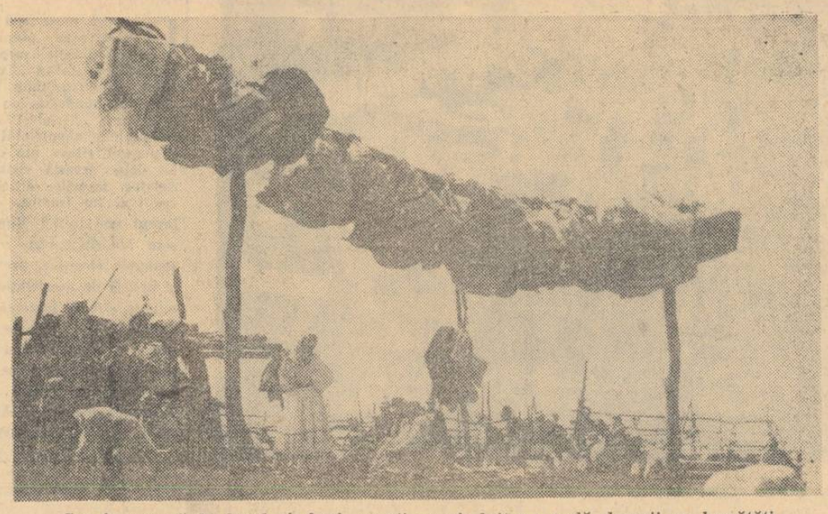

Sus în poiană la locul sîmbrei, oșenii au rînduit pe rudă desagii cu bunătăți

„SÎMBRA OILOR"

Din îndepărtate vremi se păstrează în Oaș datina „Sîmbrei oilor" — cea mai mare serbare cimpenească de prin aceste locuri — prilejuită de pornitul turmelor la pășunea de munte.

La „Sîmbra oilor", țăranii care se învoiesc să-și pună laolaltă oile într-o stînă, nu lasă să treacă prilejul ca această înțelegere să nu fie consfințită prin tradiționalul „aldămaș", de care oșenii nu uită niciodată, în nici o împrejurare, oricît ar fi ea de neînsemnată. Acesta se numește „aldămașul sîmbrei" și propriu-zis este primul pas în pregătirea serbării.

În terminologia din Țara Oașului, pentru acest eveniment al ieșirii oilor la pășunea din deal se mai întrebuințează și alte denumiri sinonime ca: „Alesul oilor" (adică alegerea oilor cu lapte, a „mulgărilor" și separarea lor de oile sterpe și de miei); „Număratul la strungă" (adică socotirea numerică a oilor fiecăruia, de care trebuie să dea seama baciul — „păcurarul"); „Măsuratul la cupă" (indicînd principalul eveniment din acea zi și anume măsurarea cu scrupulozitate a laptelui provenit la prima mulsoare, potrivit căruia fiecare va obține produse la strînsul brînzei).

În după masa zilei din ajunul sîmbrei se pregătesc, la locurile stabilite dinainte, coliba păcurarilor și staulul oilor, comarnicul pentru uscatul cașilor etc. De cu seara, se adună oile la staul și se mulg „pe stimb" sau „de încredere" (adică nici un gospodar nu își mulge oile proprii pentru ca să nu fie vreo îndoială că nu ar fi mulse bine). Laptele provenit din această mulsoare este denumit „lapte drept".

Nici o zi din viața oșenilor nu este așteptată cu atîta nerăbdare și adevărată bucurie ca aceea a sîmbrei. Cu o zi înainte, femeile pregătesc mîncări alese ca: miel umplut, miel prăjit, sarmale — vestitele „boace" oșenești, nelipsite la ospețe — colaci de dimensiuni respectabile, cu ornamente migăloase. De asemenea, se îngrijesc să aibă la sîmbră și cîrnați, șuncă și slănină, precum și prăjituri, iar în ultimii ani — chiar și tort. Toate aceste bunătăți le așează cu multă grijă în desagii frumos ornați.

În dimineața mult așteptatei zile, pe ulițele și pe cărările ce ies din sate, vezi grupuri de femei, fete, copii și bărbați cu desagii pe umeri, îndreptîndu-se spre locurile sîmbrelor. Potecile pe care trec străbat locuri încîntătoare: la început, pe lîngă văile cu ape învolburate de munte în care mișună păstrăvi, apoi pe cărări ce urcă spre poieni în care se răsfață cireșii și merii în floare.

Ajunși la locul sîmbrei, femeile așează desagii pe o rudă și în clincere, așteptînd pînă ce se face rînduiala din veac a număratului oilor la strungă, a mulsului și a măsuratului laptelui.

Numărul oilor se înseamnă și azi pe „răbojul de lemn", apoi după muls se face măsuratul laptelui. Unitatea de măsură este „cupa" sau „ceaunocul" avînd ca subdiviziune „dărabul" sau „picurii". Numărul acestor unități, oarecum standard pentru Țara Oașului, se trece tot pe răboj, urmînd ca proporțional cu laptele provenit la acest muls să-și primească fiecare gospodar laptele cuvenit, din care se face cașul și din acesta brînza, în perioada de trei săptămîni după sîmbră, cînd oile sînt „pe brindza dintîie".

Natural, în cadrul gospodăriilor agricole colective se ține evidența laptelui provenit de la oile proprietate obștească, după toate normele evidențelor primare și contabile. Obiceiul simbrei, la care ne referim, îl păstrează însă colectiviștii care au oi în gospodăria lor personală.

După ce se termină măsuratul laptelui, urmează veselia propriu-zisă: desagii sînt luați, conținutul lor se așterne pe iarbă verde și începe masa comună denumită „pe două rînduri".

Bărbații și feciorii iau tulnicul numit în Țara Oașului „trîmbiță" și cîntă „hora oilor" de răsună munții pînă în depărtări.

După ce cinstiții meseni s-au înfruptat din mîncări și din nelipsita lor „pălincă", iar vinul a dezlegat limbile și a trezit un dor de petrecere adevărată, melodia ritmică a dansului iute oșenesc cheamă irezistibil la învîrtită. Se încinge „danțul" în loc deschis, care de cele mai multe ori e o „obcină" de pe care priveliștea e de-a dreptul încîntătoare și „țipuriturile" sîmbrașilor se răsfrîng peste plai și văi, pînă în fețele munților.

Grija dintîi se îndreaptă spre oi și la măsuratul laptelui

După ce s-a făcut măsurișul începe masa îmbelșugată „pe două rînduri"

Seara, grupuri de sîmbrași se întorc în sat chiuind, oprindu-se destul de des să mai închine în sănătatea lor și a oilor care de acuma au rămas pînă la prima zăpadă în grija păcurarilor.

Text și fotografii: Ioniță G. ANDRON

Negrești-Oaș

Pe cînd sfîrșește masa sosesc feciorii cu ceterașii îmbiind lumea la „danț"

Copiii — „coconii" — cum le zic oșenii, află și ei la sîmbră bucurie, îngăduindu-li-se joaca cu mieluții

File de istorie

Clădirea atrage imediat atenția oricărui vizitator al Brașovului. Atît prin așezare — în mijlocul pieței centrale a orașului, în vecinătatea celebrei Biserici Negre — cît și prin detaliile de arhitectură: turnul impunător, loggia în stil baroc, totul acoperit de patina vremii.

Izolat, sobru și maiestos, acest monument istoric, care adăpostește astăzi Muzeul regional Brașov, a fost, secole după secole, martorul istoriei zbuciumate a locuitorilor cetății de la poalele Tîmpei. Sediu al forului administrativ și judecătoresc al orașului și ținutului Țării Bîrsei, clădirea este pentru prima oară pomenită într-un document scris din anul 1420 cînd, peste cele două încăperi existente, proprietate a breslei cojocarilor, se construiește încă o sală. Cu trecerea anilor, se adaugă mereu noi încăperi, arhitectura clădirii purtînd amprenta necontenitelor transformări (gotic tîrziu la interiorul parterului, baroc la exterior etc). Aspectul actual al clădirii datează din 1774 cînd, ca urmare a incendiului din 1689, clădirea a fost treptat restaurată.

Această veche primărie a Brașovului a fost martoră la invaziile turcești din secolul al XV-lea, a adăpostit în 1600 Dieta Transilvaniei care l-a primit pe învingătorul Mihai Viteazu, a asistat, în 1688, la decapitarea conducătorilor răscoalei breslei cizmarilor, a supraviețuit evenimentelor revoluționare din 1848 care au dus la desființarea privilegiilor patriciatului urban.

Noi exponate... vechi

Călăuză prin sălile care adăpostesc secțiile de istorie veche și medie ne-a fost profesorul Florea Costea, un bun cunoscător al evoluției orașului-cetate și împrejurimilor sale. Discuția, firesc, s-a îndreptat spre cele mai noi achiziții ale muzeului, respectiv spre cele mai recente descoperiri arheologice.

Una dintre acestea este un mormînt din prima perioadă a epocii bronzului, de cultură Snekemberg, descoperit la Codlea. Lîngă fiecare dintre cele 4 cadavre dezgropate se afla cîte un mic vas pentru alimente. O altă achiziție de preț este tezaurul cuprinzînd 61 monede de argint din Tasos și Macedonia prima, găsit la Sînpetru; el datează din mijlocul secolului II î.e.n.

O seamă de exponate constituie noi mărturii importante în ceea ce privește continuitatea vieții pe teritoriul Transilvaniei, după retragerea armatelor romane din Dacia. Cești dacice din sec. I—IV s-au găsit fie la sate, în așezări dacice, fie în castre romane, demonstrînd conviețuirea dintre cele două popoare. Pentru perioada de după retragere, printre noile exponate procurate, importantă este monograma descoperită la Biertani, lîngă Mediaș și datînd din secolul IV. Această monogramă făcea parte dintr-un candelabru dăruit de un misionar din Asia Mică unei comunități creștine din Dacia. In aceeași perioadă se situează numeroase lucarne (opaițe) de factură romană, precum și depozite de unelte vechi dezgropate în comuna Bratei. O descoperire însemnată este și cetatea romînească de pămînt de la dealul Lempeș, lîngă Hărman, datînd aproximativ din secolul al XII-lea, din perioada feudalismului timpuriu. S-au găsit aici obiecte de ceramică și unele arme printre care o măciucă din metal.

Sala breslelor

Sălile muzeului cuprind și numeroase alte exponate care, chiar dacă dăinuiesc aici de mai multă vreme, nu sînt mai puțin interesante.

Atrage atenția în mod deosebit sala breslelor, unde sînt prezentate produse realizate în decursul vremii de celebrii artizani brașoveni, precum și numeroase obiecte orientale ajunse prin schimb, dovadă a marii dezvoltări pe care a avut-o aici comerțul.

Numeroase produse de aurărie realizate de meșteri localnici figurează în multe muzee ale lumii. Și la muzeul din Brașov o seamă de cănі, talere, pahare din argint încrustat, lucrate de Igell Barteș, Petre Barteș junior III, Michaelmay II, atrag admirația vizitatorilor. Ca și numeroase unelte folosite cîndva de medici și farmaciști, printre care un microscop datînd din secolul al XVI-lea. Atrage atenția și o originală compoziție pentru orgă din 1681 aparținînd lui Daniel Croner și folosind o veche notație, de mult dispărută.

Cetatea și fortificațiile ei

Clădirea vechii primării brașovene adăpostește doar o parte a muzeului de istorie. „Bastionul țesătorilor", situat chiar în incinta cetății, este sediul unei alte secții: cea care prezintă „Cetatea Brașovului și fortificațiile Țării Bîrsei".

Pentru cei îndrăgostiți de istorie secția prezintă mare interes. In primul rînd, prin însăși așezarea ei într-unul dintre puținele bastioane ale cetății care a supraviețuit timpului. Apoi, prin datele inedite pe care le oferă. Puțini știu, de pildă, că așezarea Brașovului a apărut, prin secolul al XIII-lea, în altă parte decît se află acum și anume la poalele dealului Sprenghiu. Lipsa tot mai acută de apă i-a îndemnat pe localnici să-și mute sălașul lîngă Tîmpa, iar în 1395 regele Sigismund hotărî, printr-un document, începerea fortificării orașului. Fiecare breaslă se obliga să lucreze o parte a cetății astfel că fiecare bastion și turn al ei poartă denumirea unei grupe de meseriași. Bastionul țesătorilor, bunăoară, a fost construit în mai multe trepte, între anii 1421—1573. In ultimii ani, acest bastion a fost restaurat, iar partea sa interioară transformată în muzeu. Printre cele mai importante exponate de aici — în totalitatea lor aproape 2 000 — se află o machetă — la scară mare — a Brașovului din secolul al XVII-lea (înaintea marelui incendiu care a pustiit orașul), numeroase arme de tot felul, armuri etc.

Brașovul contemporan

De la bastionul situat chiar la poalele Tîmpei pînă la secția de istorie modernă și contemporană a muzeului, situată pe strada Lungă, sînt doar cîteva sute de pași. Și totuși distanța e de secole. Căci aici, în a treia secție a muzeului regional, este prezentată istoria orașului și regiunii de la 1848 încoace.

Clădirea nu a fost aleasă întîmplător, fiind și ea un monument istoric. Aici s-au înființat, după 1880, primele cercuri muncitorești din oraș, aici s-au pregătit demonstrațiile muncitorești de la 1 Mai 1903.

Reorganizată de curînd, secția prezintă în mod deosebit aspecte ale dezvoltării mișcării muncitorești pe teritoriul regiunii. O seamă de exponate — în special fotografii — prezintă primele întreprinderi industriale capitaliste din Brașov, în care muncitorii lucrau în condiții inumane, precum și o seamă de produse ale acestora. In fotografii sînt prezentate și unele clădiri care amintesc de mișcarea muncitorească; clădirea din str. Republicii care adăpostea sediul cercului muncitoresc (1880—1890), casa din str. Matei Basarab unde în 1929 au fost aleși delegați la Congresul sindicatelor unitare; casa din str. 7 Noiembrie unde se afla în ilegalitate sediul U.T.C.

Cea mai mare parte a secției este însă rezervată prezentării marilor realizări înfăptuite în regiune în anii puterii populare. Nenumărate exponate — produse ale industriei, machete, hărți, fotografii — prezintă furtunoasa dezvoltare pe care a luat-o industria, agricultura, transporturile, numeroasele realizări social-culturale. Sînt lucruri pe care oamenii le cunosc, le văd zilnic, pe fiecare în parte, cu ochii lor. Inmănunchiate laolaltă, ele dau însă o imagine de ansamblu asupra uriașelor prefaceri realizate pe meleagurile brașovene — ca de altfel pe întreg teritoriul țării — în cei 20 de ani de la eliberare.

Paul MARIAN

Orașul de sub Constanța

(Urmare din pag. 1)

distrusă de repetate ori de către cei care au ocupat vremelnic orașul de pe malul mării, de cele mai multe ori aceasta s-a întîmplat numai la suprafață, la monumentele care erau așezate de-asupra mormintelor.

Iată-ne pe unul din cele mai proaspete șantiere arheologice ale Constanței. E situat în zona necropolei din sud-vestul Tomisului. Aici se lucrează cu febrilitate: echipa profesorului Vasile Barbu se află în fața unui mormînt din secolul II din epoca romană. Este vorba de o cameră mortuară, o adevărată construcție din blocuri masive de piatră avînd dimensiuni de 5×6 m. Interiorul este tencuit, dar pictura s-a spălat de-a lungul secolelor din cauză că acoperișul boltit s-a năruit. La început s-a făcut determinarea exactă a dimensiunilor interioare și exterioare. Apoi s-a continuat cu săpăturile către pardoseala din plăci de cărămidă rostuită. Din cauză că mormîntul a fost jefuit în antichitate, oasele scheletelor la care au ajuns tocmai acum arheologii, sînt deranjate. De aceea, fiecare mișcare pe care o execută cercetătorii este făcută cu multă grijă. Omul care stă aplecat deasupra pardoselii și mînuie cu dibăcie spaclul, profesorul Vasile Barbu, un tînăr pasionat de cercetările arheologice ale Tomisului, ține să ne spună cîteva cuvinte despre munca și planurile sale de viitor: **„Lucrez de cîțiva ani la redactarea unei cărți despre mormintele antice din vechiul Tomis. Din an în an însă amîn publicarea ei. De ce? Pentru că aproape în fiecare zi descopăr cîte o altă noutate în necropolă, lucru ce-mi permite să completez datele obținute cu noi elemente. In cei cinci ani de cînd lucrez în acest sector de activitate am descoperit circa 500 de morminte. Trăim emoții și satisfacții deosebite ori de cîte ori scoatem din adîncuri noi urme ale așezărilor dispărute de milenii".**

Arheologii constănțeni nu sînt singuri în activitatea lor de cercetare a vestigiilor trecutului îndepărtat. An de an li se alătură un număr tot mai mare de cetățeni ai orașului. Iată un fapt: Recent, Ion Lica din str. Străjerului nr. 10 a descoperit în timpul săpăturilor unui șanț de canalizare, într-un cartier mărginaș al Constanței, la circa un metru sub pavaj, un mormînt străvechi. Anunțînd de urgență muzeul, arheologii au scos din pămînt un inventar funerar bogat: opaițe, cănі de lut, vase de sticlă o figurină de plumb, patru monede de bronz etc.

Mormintele recent descoperite prezintă o deosebită importanță arheologică și istorică. Pe baza lor se reconstituie noi mărturii despre legăturile comerciale pe care le-a avut orașul acesta antic într-o anumită epocă, riturile practicate aici, influența băștinașilor asupra grecilor și romanilor veniți pe aceste meleaguri.

★

Pentru ca vizitatorii care-și vor petrece concediul în vara aceasta pe litoral să cunoască cît mai multe elemente din istoria străvechiului Tomis, colectivul Muzeului regional de arheologie se străduiește să expună piesele monumentale de ordin arhitectural și sculptural de-a lungul și de-a latul întregului teritoriu din partea peninsulară a orașului. Parcul arheologic aflat în centru se va extinde în curînd de la porțile de intrare în cetate pînă la mozaicul din Piața Ovidiu și mai departe pe faleza din fața Cazinoului. Tovarășul Vasile Canarache, directorul Muzeului regional de arheologie, ne-a informat că în cel mult doi ani colectivul de aici va pune în valoare sub cerul liber alte peste 100 de exponate care vor lărgi nucleul de bază al Muzeului de arheologie constănțean.

★

Studiile și cercetările făcute în ultimii ani în diferite localități din Dobrogea au demonstrat că cea mai mare parte a teritoriului dintre Dunăre și mare prezintă mărturii însemnate ale trecutului istoric. Așadar, cercetătorii Muzeului regional nu se limitează doar la investigațiile din incinta vechiului Tomis. Ei se preocupă să pună în valoare în afară de Tomis și alte cetăți antice, aflate pe cuprinsul regiunii, care în ultimii ani au devenit obiective turistice însemnate. Se lucrează la amenajarea monumentelor de la Istria pentru ca acest centru să fie cît mai bine prezentat din punct de vedere estetic și muzeistic.

La plecarea din Constanța, directorul muzeului ne-a vorbit despre obiectivele de viitor ale arheologilor constănțeni. **„După Istria, începînd din anul viitor, ne vom ocupa și de alte centre importante de pe cuprinsul Dobrogei. Dintre acestea amintim splendida cetate romano-bizantină de la Enisala (Heracleea) de lîngă Jurilovca, monumentalele ziduri de incintă de la Mangalia (Calatis), impunătoarea cetate romano-bizantină și medievală de la Hîrșova (Carsium), precum și așezarea neolitică din acest oraș. Și aceste lucrări importante vor contribui la îmbogățirea tezaurului muzeistic al Dobrogei".**

Viorel LUPU

COLECȚIONARUL DE NIMICURI

Recidivist înrăit. Antecedentele lui datează încă de acum 30 de ani cînd maică-sa, vrînd să-i calce costumașul marinar pentru o onomastică, i-a descoperit în pantalonii scurți un lung șir de obiecte: briceag, șfoară, aparat de întors genele, nasturi, creion chimic, inele de perdea, un cîrlig de rufe, capsule de sticle de bere și un lanț de instalații sanitare. S-a declanșat un scandal monstru — între bunică („ce dacă-i băiatul strîngător?") și mamă („poartă toate mizeriile la el și te miri pe urmă de unde vin microbii!"). A fost pedepsit prin mijloace contondente pentru deformarea buzunarelor, averea lui dosită cu grijă a căpătat calificativul de „insanități", iar el, obligat sub amenințarea de tăierea cinematografului duminical, să se spele pe mîini din oră în oră. A fost prima lovitură pe care a primit-o din partea vieții și prima decepție sentimentală. Dar și primul prilej de constatare că pentru lucrurile dragi trebuie să lupți — ceea ce dovedea eficiența educativă a scandalului.

Intr-adevăr, cînd și-a cîștigat dreptul la pantalon lung și cameră proprie, a învățat să lupte mai bine. Potrivit cu importanța lor — și era o adevărată încercare de tărie morală să le ierarhizeze, de vreme ce le considera pe toate importante — își ascundea lucrurile pasibile de aversiunea mamei, în locuri bine gîndite. Pe tăblia de sus a șifonierului avea ustensile tehnice: o roată de cauciuc spartă și uscată, o pompă de flit care nu pompa, fire de traforaj rupte, o ciosvîrtă de furtun, cîteva piroane, șpițe de bicicletă, ace de cap, țevi galvanice etc. — iar sub rama studioului sălășluiau elementele literare: stilouri stricate, arcuri de dosare, plaivazuri cu gumă, tuburi goale de pelicanol, pensule fără coadă, clame de hîrtie, peniță klaps și cîte și mai cîte.

Pînă la urmă a ales Politehnica și a plecat la București. Stătea în gazdă la o pensionară cu pisici multe. Ea nu avea timp să-i facă curățenie din pricina pisicilor, el era bucuros să nu-i cotrobăie prin lucruri. Gusta adevărata libertate, învăța mult și era fericit. Pînă cînd s-a îndrăgostit. De o colegă din anul III, cu ochi verzi și cosițe lungi — așa se purta. Și ea-l iubea, și-i scria numele de zeci de ori pe ultima foaie de „Rezistența materialelor". Cînd a venit la el prima oară, și-a plîmbat ochii verzi în jur, a rîs puțin crispat și a declarat că „se cunoaște că ești burlac, e o harabură aici la tine...".

S-au căsătorit și atunci a trăit momente grele: după ce că nu avea măcar un scaun ca oamenii, nu putea să aducă cu el și „harabura", cum o numise ea. Și pentru ea a renunțat la toate și a hotărît să renunțe și la mania de colecționar de nimicuri.

Dar după un an a constatat că ochii aceia verzi sînt și ageri, nu numai frumoși. Descopereau și acul de gămălie căzut pe covor, și firul de praf așternut pe pervaz, dar-mi-te obiectele inutile păstrate de el. Intr-o zi, ea i-a zis:

— Dragule, de cînd sîntem împreună tu te-ai bărbierit de 294 de ori.

— M-ai urmărit de fiecare dată?

— Nu, mai simplu: am numărat lamele ruginite, știrbe și uzate pe care le-ai adunat în dulăpior. In fond, folosesc măcar la statistică nu?

Ironia l-a învrăjbit și, ca să nu bată la ochi, a lăsat să treacă cîteva zile, apoi i-a spus:

— Te rog să fii atentă ce arunci, că sînt multe lucruri de care am nevoie. Să mă întrebi întotdeauna.

Și ea a început să-l întrebe:

— Radiografiile astea dentare de la dintele scos astă-vară îți mai trebuie?; Rezervele goale de la stiloul cu pastă mai sînt bune la ceva?; Recipisa de recomandată pe care ai trimis-o de revelion lui nenea Vasile, s-o păstrez?; Programul de curse din 24 mai 1953 îl folosești pentru documentare?

El găsea mereu răspunsuri și justificări salvatoare. Dar cu fiecare întrebare și cu fiecare an care trecea, ochii verzi căpătau o sclipire metalică, rece și vrăjmașă.

Năravuri și moravuri

— Nu mai am unde să le pun, spațiul ăsta a devenit cît un coteț. Fă bine și cere să ne dea casă!

— Cum o să cer cînd n-avem dreptul la mai mult?

— Dar eu cum o să mă mișc în chichineața asta?

— Bine!

— Bine?

La prînz, cînd s-a întors de la servici, ochii verzi erau strălucitori și calzi ca în anul III de facultate:

— Dragule, am găsit! De azi dimineață am muncit ca un rob, dar am găsit! Am găsit soluția! Uite-o...

Și i-a dat o listă. Avea titlul: „Obiecte devalizate de la colecționarul de nimicuri", și dedesubt scria: „o cutie carton de radio vechi, 47 creioane știrbe, 7 perechi pantofi scîlciați, o șurubelniță fără coadă, o rotiță de la mașina de scris vîndută în '959, pămătuf fără păr, 3 brațe de discuri sparte, 23 cutii țigări de metal goale, o pilnie de gramofon, un binoclu de cîmp cu un singur ochi fără lentilă, o pereche papuci cazoni cu gaură..." și etc-ul se întindea pe patru pagini scrise mărunt pe ambele fețe.

A fost un scandal monstru — între el („Ce nu pot să țin în casa mea ce vreau?"), și ea („ce, o să mor asfixiată de toate insanitățile?)". Au orut să divorțeze. Dar în timpul scandalului a început meciul la televizor și n-au mai avut timp. Era fotbal!

Pia RADULESCU

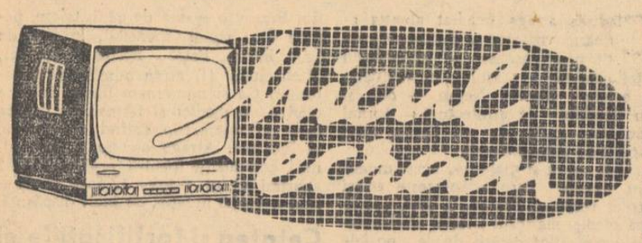

Săptămîna la televiziune

24 MAI

8.50 Gimnastica de înviorare la domiciliu. **9.00 EMISIUNE PENTRU COPII ŞI TINERETUL ŞCOLAR:** STICLETELE. **10.30 REŢETA GOSPODINEI. 11.00** Emisiunea pentru sate. **Din cuprins:** ● **La ordinea zilei:** Îngrijirea culturilor de cimp. ● Sfaturi pentru crescătoarele de păsări. ● Noutăţi din agricultură. ● Artişti amatori în Studio. **19.00 Jurnalul televiziunii. 19.10 CA PE SOMEŞ.** Montaj folcloric de cintece şi dansuri. **19.55 MEDICAMENTUL CARE UCIDE.** (Partea a II-a). **21.25 ÎNTR-UN MAGAZIN UNIVERSAL.** În încheiere: **Buletin de ştiri. Sport. Buletin meteorologic.**

25 MAI

19.00 Jurnalul televiziunii. 19.10 Pentru tineretul şcolar: **În pas de dans. 19.55 SONETE DE SHAKESPEARE.** Prezintă poeta **Maria Banuş. 20.20 CHOPIN ÎN PATRIE. 20.40 AGENDA MUZICALĂ** de **Jack Bratin** şi **Boris Stegărescu. 21.40 TELESPORT.** În încheiere: **Buletin de ştiri. Buletin meteorologic.**

26 MAI

18.30 UNIVERSITATEA TEHNICĂ LA TELEVIZIUNE. **CONTROLUL CALITĂŢII MATERIALELOR DE CONSTRUCŢII** de ing. **Nicolae Tănăsescu. 19.00 Jurnalul televiziunii. 19.10** Pentru copii: **Val-Virtej şi taina muntelui magnetic (IV). 19.40** Emisiune de ştiinţă. **20.00** Transmisiune de la Teatrul „C. I. Nottara": **Scandaloasa legătură dintre d-l Kettle şi d-na Moon** de **J. B. PRIESTLEY.** În **romînește de** Sima Zamfir şi C. Grigoriu. În pauze: **HOŢUL DE PARATRĂZNETE. Film de desen animat. DIN VIAŢA PEŞTILOR EXOTICI.** În încheiere: **Buletin de ştiri. Buletin meteorologic.**

28 MAI

19.00 Jurnalul televiziunii. 19.10 Pentru tineretul şcolar: **Miniaturi tehnice** (II). **19.40 Mici piese instrumentale. 20.15 CAIDUL. 21.45** Poşta televiziunii. În încheiere: **Buletin de ştiri. Buletin meteorologic.**

29 MAI

18.30 UNIVERSITATEA TEHNICĂ LA TELEVIZIUNE. **RECEPTOARE** (II) de ing. **N. Luncescu. 19.00 Jurnalul televiziunii. 19.10 Album artistic pentru tineretul şcolar. 19.45 Muzeul regional de artă plastică din Bacău. 20.00 SĂPTĂMINA. 21.00 IOLANTHA.** În încheiere: **Buletin de ştiri. Buletin meteorologic.**

30 MAI

17.00 Suita de balet de Jean Philippe Rameau. Transmisie de la Festivalul „Primăvara la Praga" **19.00 Jurnalul televiziunii. 19.10** Pentru copii: „TRANDAFIRUL TRIST" Prelucrare după o povestire populară engleză de **Valentin Plătăreanu** şi **Andrei Brădeanu. 19.25 Maeştrii genului scurt: PROSPER MERIMÉE. 20.40 ÎN FAŢA HĂRŢII. 20.50 ACTUALITATEA CINEMATOGRAFICĂ. 21.30 Muzică uşoară instrumentală...** În încheiere: **Buletin de ştiri. Sport. Buletin meteorologic.**

NOTE DE TELESPECTATOR

Telegenizarea emisiunilor

Săptămîna trecută a fost pusă în unde cea de a treia emisiune Clubul tinereţii, constituind, ca şi primele două emisiuni, o adevărată încintare pentru telespectatorul de orice virstă şi mai ales pentru cel tînăr. Un evident efort de redacţie şi de regie asigură emisiunii calitatea ei esenţială, a naturaleţei, a prospeţimii. Cei care apar pe platoul studioului sînt tineri din diferite medii, cu preocupări variate, dar toţi preocupaţi de indeletnicirile şi de pasiunile lor, toţi înflăcăraţi de idealurile şi de perspectivele care le stau în faţă. Fie că sînt elevi sau studenţi, fie că lucrează în uzină sau în laboratorul de cercetări, ei îşi împărtăşesc cu volubilitate şi voioşie gîndurile şi aspiraţiile şi fac aceasta în mod atît de firesc şi de degajat, parcă toată viaţa ar fi evoluat prin faţa camerelor de luat vederi.

Prin diversitatea şi spontaneitatea ei, prin montajul bine închegat şi prin ritmul viu în care se desfăşoară, emisiunea Clubul tinereţii, are tipice calităţi telegenice. Într-o zi, va merita să fie discutat mai mult despre conţinutul tematic al acestor emisiuni, care deocamdată nu au avut putinţa să abordeze decît unele dintre preocupările tineretului nostru.

Eforturi pentru telegenizarea emisiunilor a făcut studioul şi cu alte prilejuri. Această grijă caută să fie o linie de conduită bine trasată. Sfatul medicului era pînă acum o rubrică, desigur interesantă şi cerută, dar nu întotdeauna şi atractivă. De cele mai multe ori, medicul îşi citea conferinţa şi-şi tampona, mai mult sau mai puţin discret cu batista, broboanele de sudoare de pe obraz.

În ultima emisiune de acest gen, dr. Iancu Gonţea ne-a vorbit „despre greşeli în alimentaţie", dar expunerea făcută a fost urmărită uşor şi cu interes, deoarece a fost bogat ilustrată. Ideea foarte bună — aceea a desenelor satirice şi a caricaturilor, care deschideau ochii telespectatorilor asupra unor pericole ivite de pe urma alimentaţiei nepotrivite, neraţionale.

Calităţi telegenice, pe lîngă calităţile artistice şi spectaculare pe care trebuie să le aibă orice emisiune şi cu deosebire cele de sîmbătă seara, a vădit şi programul de muzică distractivă, pe care l-am ascultat la 16 mai. Aceasta, în primul rînd, datorită soliştilor vocali. Mezzosoprana Ruxandra Ştefănescu-Vlad, tenorul Corneliu Fănăţeanu, baritonul Gabriel Gheorghiu şi în oarecare măsură soprana Maria Dumitreasa au interpretat cu muzicalitate, cu căldură, piese de mare popularitate din repertoriul de café-concert. O menţiune specială pentru Ruxandra Ştefănescu-Vlad, care a prezentat — ca şi în emisiunile anterioare — piese noi într-o interpretare originală. Mai puţin izbutită — şi de astă dată — tehnica sincronizării imaginii cu banda de sunet şi destul de anemic acompaniamentul orchestrei conduse de Marcel Ionescu.

Şt. RADU

Copiii de la Comanca

(Urmare din pag. 1)

scris de la Suceava. S-a îngrăşat de cînd a plecat de aici cu patru kilograme. Sau băieţelul acesta măsliniu, cu ochii ca două boabe de mărgean. Cînd a venit era slăbuţ şi firav, acum s-a fortificat şi, iată, am primit chiar acum o scrisoare că a ieşit primul la crosul pe şcoală. Scrisoarea mai cuprinde o veste bună: are zece pe toată linia.

O privesc pe fata aceasta înăltuţă (are 22 de ani) şi mă gîndesc ce trăsături noi şi edificatoare, atît de caracteristice oamenilor de azi, se desprind din întregul ei fel de a fi. Toată viaţa asistentei medicale Ana Marusiac se desfăşoară în perimetrul acesta străjuit de brazi şi de stînci, unde cu pasiune şi dragoste adevărată veghează ca aceşti copii să fie robuşti şi plini de sănătate, să dispară ultimele semne ale unei maladii trecute. Tot aşa am cunoscut-o aici şi pe doctoriţa Lucia Buciu, ca şi pe atîţia alţi oameni care nu pregetă nimic pentru a-şi face cu prisosinţă datoria.

Tocmai cînd să plec, şcolarii scriu acasă. I-am privit aplecaţi asupra colilor de hîrtie pe elevii Ion Anghel din Giurgiu, pe Ion Grigore din Mizil, pe Alexandru Bogdan din Sinaia. Scrisul stîngaci, şcolăresc, cuprindea cuvinte de adîncă mulţumire pentru grija ce li se poartă. Pe filele albe, cu litere înseilate în grabă, am văzut parcă priveliştea paturilor albe din dormitoare, asupra cărora, după miezul nopţii, privirile se opresc stăruitoare, veghind somnul copiilor de la Comanca. Nu te-ai culcat, soră Ana, căci au cîntat de mult cocoşii? Nu. Radu Paulică are obiceiul să se dezvelească noaptea şi mai trec să-l învelesc. Ce să-i faci? N-are nici şapte ani.

Clipe neasemuite de gingăşie şi frumuseţe omenească. Ce păcat că, uneori, cuvintele sînt prea sărace şi nu pot însoţi bătăile calde şi simple ale inimii.

D. TABACU

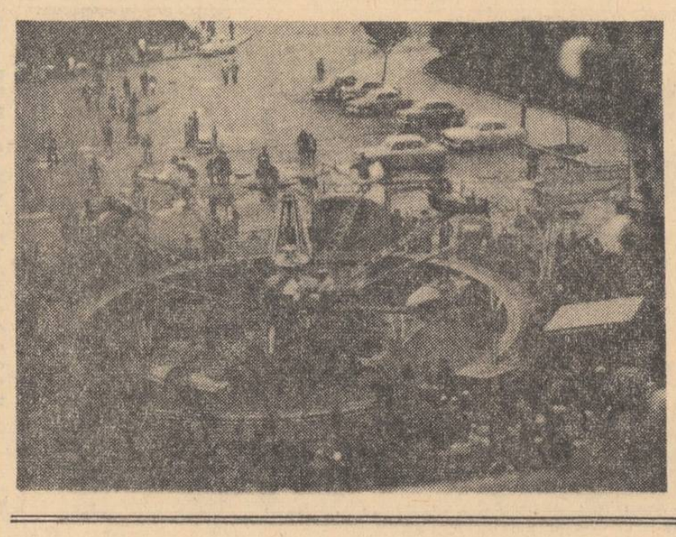

Din cei peste 300 000 de oameni care s-au plimbat pînă acum prin oraşelul surprizelor — parcul de distracţii italian „Luna parc", — instalat de cîtva timp în Obor, să-l urmărim, bunăoară, pe Filip Costache, strungar la „Metalo-Globus" care la insistenţele nepoţelului său Lucreţiu, a poposit cîteva ore aici. N-a regretat deloc această vizită, deoarece varietatea jocurilor distractive i-a descreţit şi lui fruntea. Dar cu ce să începi mai întîi? Bunicul şi nepotul s-au hotărît pentru o plimbare pe scuterele electrice, prevăzute cu volan şi pedală de acceleraţie. Peste cîteva minute „trenul fantomă" îi poartă prin labirinturi întunecoase, în vuiet de sirenă şi zgomote asurzitoare. La fiecare cotitură apar figuri grotești: şerpi încolăciţi în desişul junglei, mumii egiptene, sirene care răsar din spuma mării, eroi din cele 1001 de nopţi.

Filtrele şi folosirea lor (VII)

FOTOGRAFIA ÎN 20 LECŢII

Filmul fotografic are un fel propriu de a interpreta, de a reda în nuanţe de gri culorile din natură; niciun film nu redă perfect aceste culori, deşi emulsiile ortopancromatice posedă un bun echilibru cromatic, fiind capabile să redea culorile din natură în valori de gri aproape proporţionale cu luminozitatea lor, cu excepţia culorii albastre la care emulsiile de orice tip sînt mult mai sensibile decît ochiul omenesc. Pe negativ nuanţele de albastru apar mai închis, iar pe pozitiv mai deschise.

Fenomenul mai sus amintit poate fi înlăturat prin micşorarea intensităţilor razelor albastre, adică prin absorbţia lor parţială. Fotografiind, avem nevoie cîteodată să reproducem cît mai fidel realitatea, iar altă dată să interpretăm aceeaşi realitate, în forma dorită de noi. Ambele aceste lucruri se realizează cu ajutorul filtrelor.

Filtrele ne permit: să intensificăm valorile de gri redate de film, să favorizăm redarea unei culori în detrimentul alteia, sau să ne depărtăm voit de redarea fidelă a naturii, obţinînd o interpretare proprie a acesteia.

Filtrele folosite de fotoamatori sînt executate din sticlă de bună calitate optică, (mai ales în ceea ce priveşte paralelismul suprafeţelor) colorată în masă. Să vedem, pe scurt, care este acţiunea filtrelor.

Un filtru de anumită culoare lasă să treacă radiaţiile de aceeaşi culoare şi reţine, în funcţie de densitatea sa, parţial sau total acele ale culorii complimentare.

Un filtru galben mediu reţine o mare parte din albastru şi nu lasă să treacă decît o mică cantitate care impresionează emulsia filmului. Un filtru verde reţine o mare parte din albastru şi o parte mai puţin mare din roşu.

Există două feluri de filtre: filtre de corecţie, care ameliorează echilibrul cromatic al emulsiilor pentru a reda mai bine în alb şi negru diferite culori din natură; filtre care măresc contrastul între două culori care, în unele cazuri, tind să fie redate pe fotografie în valori echivalente de gri.

S-a constatat că o bună parte din fotoamatori folosesc filtrele după idei preconcepute, transmise pe cale orală sub formă de „schimb de experienţă". Cel mai bun mijloc pentru clarificarea situaţiei, în afară de tabelul de utilizare al filtrelor, constă în respectarea regulilor de mai jos:

1. Utilizarea restrînsă a filtrelor — Amatorul care doreşte să utilizeze filtrele exclusiv pentru corecţie, în vederea reproducerii cît mai fidele a realităţii, poate conta pe două filtre: un filtru galben mediu şi un filtru galben-verde mediu.

2. Utilizarea lărgită a filtrelor. — Autorul care doreşte să redea cîteodată fidel realitatea, iar cîteodată s-o interpreteze după gustul său, în afară de filtrele de mai sus poate să-şi procure: un filtru roşu deschis; un filtru oranj mijlociu.

Utilizarea principalelor filtre împreună cu emulsiile pancromatice

Filtre de corecţie

Filtrul	Factor de prelungire (Lumină) zi	Factor de prelungire (Lumină) art.	Acţiunea asupra cerului	Acţiunea asupra verdeţei (frunziş)	Contrastul	Utilizare	Observaţii
Galben mediu	2 x		Corecţie	Corecţie	Normal	Peisaj cu cer albastru, bună redare a norilor, naturi moarte, toate obiectele colorate, portrete	Filtrul nu se va utiliza pentru păduri rare, o mare albastru închis, lacuri alpine
Verde mijlociu	4 x	3 x	Puternic	Deschide	Normal	Peisaje cu dominantă verde	Nu se va utiliza pentru subiecte de culoare roşie pe care o absoarbe

Filtre de contrast

Roşu deschis	8 x	6 x	Foarte închis pînă la negru	Foarte umbrită fără detalii	Puternic	Depărtări clare, efecte de cer în furtună, efecte de noapte.	Nu se va utiliza la verdeaţă, păduricee, suprafeţe de apă. Suprimă detaliile în umbră
Oranj	5 x	3,5 x	Întunecă	Umbrită, detalii puţine	Puternic	Aceleaşi efecte ca mai sus dar mai puţin accentuate	Idem
Verde închis	7 x	7 x	Întunecă	Deschide verdeaţă (frunziş)		Peisaje cu dominanţă verde şi păduricile	Întunecă puternic subiectele cu dominanţă roşie

Filtrele folosite de fotoamatori se prezintă sub forma unei plăcuţe rotunde de sticlă colorată, introdusă într-o montură metalică, cu ajutorul căreia se aplică sau se înşurubează pe obiectiv. Pe montură se găsesc de obicei inscripţii care indică tipul filtrului. Fotografiind prin filtru, o parte din lumină este absorbită de către acesta, din care cauză expunerea trebuie mărită comparativ cu expunerea fără filtru. Cifra care indică de cîte ori se măreşte expunerea la folosirea filtrului, comparativ cu expunerea fără filtru poartă numele de factor de prelungire. La folosirea oricărui tip de filtru trebuie să se ţină neapărat seama de acest factor de prelungire.

O categorie separată de filtre o formează filtrele speciale. Ele sînt: filtre UV — pentru absorbţia razelor ultraviolete (la înălţimi peste 2000 m, filtre de polarizare — pentru eliminarea reflexelor de pe suprafaţa obiectelor, filtre Duto — pentru obţinerea unei neclarităţi artistice (la portrete).

Ing. Leonida TĂNĂSESCU

Telefon pentru surdo-muţi

Cercetătorii experimentează în prezent un telefon de un tip nou, care ar putea permite surdo-muţilor să comunice între ei. În principiu, noul telefon ar cuprinde un emiţător, prevăzut cu o claviatură cu cinci clape. Prin apăsarea cu degetele asupra acestei claviaturi sînt provocate vibraţii. Acestea sînt captate de un receptor, prevăzut cu o membrană elastică. Prin intermediul acestei membrane vibraţiile pot fi simţite prin atingerea sa cu ajutorul degetelor.

În esenţă deci, „conversaţia" cu ajutorul telefonului descris s-ar desfăşura cu ajutorul vibraţiilor provocate de... degetele mîinii. Emiţătorul le-ar „emite", iar receptorul le-ar „capta". Şi, bine înţeles, descifrarea vibraţiilor ar urma să se facă cu ajutorul unui cod de semnale, întocmit special în acest scop.

În stadiul actual, acest gen de telefon a şi fost pus la punct. Dar dacă problemele tehnice au fost rezolvate, aceasta nu înseamnă încă înlăturarea tuturor piedicilor existente pînă la intrarea sa în funcţiune. A mai rămas — deocamdată — nesoluţionată: problema codului.

Din acest punct de vedere este în discuţie folosirea unui cod al vibraţiilor pe frecvenţe simple sau multiple. Un cod folosind trei frecvenţe, de pildă, ar trebui să permită întrebuinţarea unui vocabular de 5.000 de cuvinte. O frecvenţă mai înaltă ar da naştere unui vocabular mai cuprinzător.

Este studiat, de asemenea, şi aspectul psihologic al noului tip de „conversaţie" vibratorie: punerea la punct a unor metode simple de lectură a vibraţiilor, timpul care ar fi necesar pentru învăţarea unui cod.

Mai mult decît atît: oamenii de ştiinţă sînt de părere că pînă şi comunicaţiile cu astronauţii ar putea căpăta mai multă precizie datorită folosirii noului cod. Aceasta datorită faptului că — în comunicaţiile la mari distanţe — este posibil ca vocea umană să fie percepută în mod deformat. În cazul utilizării vibraţiilor, un asemenea inconvenient ar dispare.

Mîncaţi... metale

Este cunoscută legătura care există între metale şi viaţă. Exemplele care s-ar putea da, în acest sens, sînt nenumărate. Să ne mărginim a aminti doar faptul că în structura hemoglobinei — fără de care respiraţia ar fi imposibilă — intră un metal „preţios" ca fierul. Şi asemenea metale au fost găsite într-un număr apreciabil în corpul omenesc, de ele fiind legate funcţionarea acestuia în condiţii normale.

Iată însă că, în ultima vreme, zincului şi vanadiului le-au fost descoperite „calităţi" speciale. Interesant este faptul că cercetătorii au pornit pe calea stabilirii unor asemănări izbitoare existente între lichidele care scaldă celulele organismului omenesc şi reprezintă o parte apreciabilă din greutatea sa totală — şi apa de mare filtrată. De aici, ei au tras concluzia că, pentru ca echilibrul acestui mediu să se menţină, ar fi necesar ca — o dată cu alimentele consumate — să se introducă în corp şi elemente minerale de felul celor existente în apa de mare.

Este poate interesant faptul că analogia amintită are implicaţii cu mult mai adînci. Din punct de vedere al filogenezei, ea ar putea servi ca argument puternic în favoarea ideii că primele organisme ar fi trăit în mediul marin, că viaţa ar fi „păsit" din apă spre uscat. Astfel, mediul intern al organismului ar fi — în linii generale — mediul extern „marin", modificat şi adaptat, de-a lungul vremii, necesităţilor noului mediu de viaţă.

Să revenim însă la zinc şi vanadiu. Aceste metale, care se găsesc în mari cantităţi în peştii de apă sărată, adăugate în proporţii infime în regimul alimentar al omului, ar reduce simţitor frecvenţa accidentelor cardiace. În afară de aceasta, vanadiul singur ar avea însuşirea de a scade procentul de colesterol sanguin şi de a reduce posibilitatea apariţiei calculilor biliari. În ceea ce priveşte zincul, acesta ar îngădui o mai bună refacere a proteinelor din organism, scăzînd totodată incidenţa bolilor de piele.

MISTERELE Carpaţilor

Povestire ilustrată pentru tineret

REZUMAT: În vara anului 1960, trei tineri porneso în căutarea unui zăcămînt metalifer. Datorită unui mesaj lansat pe suvoiul din fundul peşterii în care pătrunseseră, ei primesc ajutorul a cinci băieţi şi al unei fete din Bucureşti. După o serie de peripeţii, exploratorii descoperă un tezaur şi apoi şi mult căutatul zăcămînt. Ieşind la suprafaţă, ei s-au îndreptat spre prima comună din cale, adăpostindu-se peste noapte în camera de oaspeţi a sfatului popular. A doua zi dimineaţa inginerul geolog Zamfirescu, care venise în localitate împreună cu un coleg care voia să-şi vadă fiul înainte de a pleca într-o misiune, avu o deosebită surpriză. El recunoscu în şeful expediţiei subterane pe unicul său copil pe care-l părăsise în urmă cu 12 ani. Inginerul se gîndi imediat să-şi ia fiul în expediţia din Apuseni, unde mergea el, făcîndu-i o propunere în acest sens.

— Vă mulţumesc pentru invitaţie, tovarăşe inginer... Mă iertaţi, însă n-am reţinut numele d-voastră — făcu o pauză Valentin — dar eu n-am venit singur şi-apoi dacă acum mă vedeţi teafăr, aceasta se datoreşte în mare măsură celor 6 tineri care au sosit în ajutorul grupului nostru. Deci, chiar de aş vrea să merg cu dv., singur nu pot hotărî. Vă rog să ne lăsaţi puţin timp de chibzuială şi-apoi vă vom comunica răspunsul nostru.

— Bine, băieţi! Sînt de acord! Aştept răspunsul vostru — le spuse inginerul, făcîndu-se că a uitat să se prezinte. I se părea că nu e momentul oportun să-şi spună acum numele.

În timp ce tinerii intraseră în camera în care au dormit peste noapte spre a discuta propunerea inginerului, acesta din urmă umbla îngîndurat de colo pînă colo, pe afară, uitîndu-se din cînd în cînd la ceas.

— Ce ai, Zamfirescule? Dai impresia unui om care aşteaptă o veste importantă. Văd că eşti nervos, nu glumă! Fii pe pace, omule, că toate se vor aranja. N-am înţeles încă de ce ţii morţiş să-l iei pe tînărul acela cu noi, dar iaca nu mă mai amestec, deşi, să-ţi spun drept, mi se pare cam ciudată dorinţa ta. Sper că pînă la urmă ai să-mi destăinuieşti pricina purtării tale misterioase...

— Matei, ai încredere în mine şi la momentul potrivit vei afla absolut totul!... Dar ce-o fi cu băieţii de nu mai vin? S-au cam întrecut cu gluma!... A trecut destul timp şi nu se văd ieşind din casă...

Într-adevăr, discuţia tinerilor se prelungise cam mult. La început unii spuneau că nu înţeleg de ce îi venise ideea acestui inginer să-l ia cu el pe Valentin şi-apoi nu erau de acord să se despartă tocmai acum. Părerile erau împărţite.

— Băieţi, propun ca întregul nostru grup „Exploratorii adîncurilor" să plece în noua misiune. Şi spun acest lucru pentru că mi se pare interesant scopul acestei acţiuni. De altfel, noi tot trebuia să mai stăm în tabără vreo zece zile şi n-ar strica să vizităm şi Munţii Apuseni. Dacă inginerul vrea să ne ia pe toţi trei, atunci să ne învoim — spuse Emil.

— Cred că ideea nu e rea — luă atunci cuvîntul Petrică. Şi deşi tare aş dori să merg şi eu cu voi, n-am ce face, trebuie să mă resemnez şi să mă întorc la Bucureşti, unde desigur că unchiul mă aşteaptă îngrijorat. Aceeaşi situaţie o au şi ceilalţi colegi din grupul nostru. Deci singurii care ar putea pleca sînt numai cei trei membri ai grupului „Exploratorii adîncurilor".

Propunerea fiind aprobată în unanimitate, tinerii ieşiră gălăgioşi afară, căutîndu-i pe cei doi ingineri.

— Ei, băieţi, care vi-e hotărîrea?

— Tovarăşe inginer, — spuse Valentin adresîndu-se inginerului Zamfirescu, după discuţii îndelungate răspunsul nostru este următorul: Singur nu pot pleca cu dv... Dacă totuşi insistaţi să merg, atunci trebuie să luaţi pe toţi membrii micului meu grup, compus din Emil Laurenţiu, Gică Filimon şi cu mine. Poate să vă pară ciudată hotărîrea noastră, dar împreună am pornit în explorarea peşterii de aici şi tot împreună vrem să mergem în Munţii Apuseni.

— Cam grea condiţie îmi puneţi... Dar, fie! Nu ne rămîne decît să ne pregătim de drum.

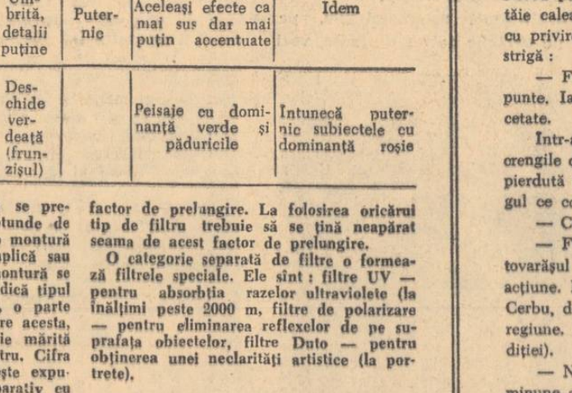

II.

În drum spre comoară

O surpriză plăcută au avut-o exploratorii mergînd cu un tren în miniatură condus de faimoasa „mocăniţă" pe calea ferată cu linie îngustă. O zglobie panglică de apă i-a însoţit îndeaproape pe tot parcursul. Ţinîndu-se strîns de mînă cu şarpele argintiu al şoselei, năvalnicul şi spumosul fiu al munţilor îi conducea cu mîndrie prin încîntătoarea vale ce şi-o croise, arătînd călătorilor splendorile rezultate din titanica sa încleştare cu un alt uriaş: calcarul.

Ajunşi într-un tîrguşor de munte, aveau întîpărite pe retină zeci şi sute de imagini de neuitat, ochii fiindu-le plini de frumuseţile întîlnite. De-aici au pornit spre nord îndreptîndu-se spre un pod înalt de piatră, creat cu multă măiestrie, de cel mai vestit arhitect al vremurilor: Natura. Acoperit cu păşuni şi străbătut de văi adînci, el face parte din Munţii Gilăului.

Poiana ce se încolăceа prin întregul masiv le dădea de veste, cu salba-i strălucitoare, că n-au greşit drumul. Străbăteau regiuni sălbatice cu stînci negre, cu desişuri de brazi sau luminişuri formate de nenumărate pîraie cărora melodia suavă a culorilor le-a împrumutat şi denumirea populară.

La o altitudine de peste 1 000 metri, găsesc un punct de reper spre ţinta călătoriei. Este o comună aşezată la poalele unui masiv care-şi ridică culmile semeţe în bătaia razelor solare.

O salvă de armă, în tăcerea pădurii

Grupul expediţionar mergea spre vest, după indicaţiile inginerului Zamfirescu, care din cînd în cînd controla o bucată de hîrtie ce-o ţinea în portmoneu. Urcau mereu pe o potecă îngustă şi destul de abruptă, cînd o văgăună întunecoasă le tăie calea. În fundul ei auziră clipocitul tumultuos al apei. Tocmai cînd căutau cu privirea pe unde-ar putea ocoli prăpastia, simpatica călăuză, moş Grigore le strigă:

— Faceţi un pas la dreapta, tovarăşi! Nu vă fie teamă, e acolo un fel de punte. Iar după ce-o treceţi, ţineţi din nou cărarea. Ea ne va duce drept la cetate.

Într-adevăr, moş Grigore se dovedi un bun cunoscător al locurilor. Printre crengile copacilor, după ce au trecut peste puntea improvizată, au găsit o cărăruie pierdută în umbra arborilor. Şi în timp ce voioşi parcurgeau în monom drumeagul ce cobora în pantă, o pocnitură de armă îi opri brusc pe toţi.

— Ce-o mai fi şi asta — exclamă unul din ei.

— Fiţi cu ochii-n patru! Fiecare să aibă revolverul pregătit — şopti atunci tovarăşul Iliescu. (Era ofiţerul de miliţie detaşat în mod special pentru această acţiune. El se alăturase grupului împreună cu miliţienii Marinescu, Barbu şi Cerbu, deoarece se primiseră indicaţii că un grup de bandiţi se ascundea în acea regiune. Avînd în vedere acest lucru, li s-au dat arme tuturor membrilor expediţiei).

— Ne apropiem de cetate. Încă vreo 100 de metri şi veţi vedea o adevărată minune a naturii — le atrase atenţia călăuza. Cărarea face un mic ocol şi-apoi...

Moş Grigore nu putu termina cele ce voia să spună, deoarece glasu-i fu acoperit de salvele unei puşti mitraliere.

— Culcaţi! Toată lumea ascultă ordinele mele! — spuse atunci pe un ton poruncitor locotenentul Iliescu. Nu e nimeni rănit?... Dumneata, tovarăşe Zamfirescu şi dumneata tovarăşe Matei, veniţi să ne sfătuim împreună cu colegii mei Marinescu, Barbu şi Cerbu.

Tînărul Valentin auzindu-şi numele se tîri încet, încet către locotenentul Iliescu. Ajuns, îl găsi stînd de vorbă cu cei doi ingineri şi cu ceilalţi miliţieni.

— Am venit, tovarăşe locotenent. Sînt la dispoziţia dv., îi spuse tînărul.

— Dar nu pe dumneata te-am chemat!...

— Cum? V-am auzit doar pronunţîndu-mi numele...

— E o neînţelegere la mijloc, tinere. (În acest moment Valentin surprinse un curios schimb de priviri între unul din ingineri şi ofiţer).

Cetatea din adîncuri

După cîteva minute începu asaltul şi tiptil, tiptil, înaintau spre poarta cetăţii. Mai aveau o mică distanţă şi cărarea făcea o cotitură. Atunci moşul o luă repejor înainte şi se apropie de locotenent, spunîndu-i cîteva cuvinte la ureche. Erau acum cu toţii curioşi să vadă ce vor face. Nu dură mult şi ei cunoscură taina călăuzei. El se apropie de crengile unui brad scorburos şi le dădu cu vigoare într-o parte lăsîndu-le privirii o mică văgăună. Se pare că cineva tăiase cu fierăstrăul în tulpina pomului, în realitate fiind vorba de o deschidere în munte ascunsă vederii. Imediat, fără a face cel mai mic zgomot, unul cîte unul membrii expediţiei se strecurară prin ferestruica dispărînd în adîncul muntelui.

Se aflau din nou în lumea beznei. Galeria cobora vertiginos şi, la lumina lămpilor, ei observară din fugă lărgirea şi înălţarea coridorului în care se aflau. Pretutindeni, pereţii de piatră purtau amprentele unui sculptor deosebit de talentat. Mergeau cam de zece minute, cînd moş Grigore îi opri şi le ceru o funie. O prăpastie în formă de puţ se căsca la picioarele lor. Pe aici au coborît într-o altă galerie, care după cîţiva metri făcea o cotitură de 90 de grade şi începea să urce. Apoi surprizele se ţinură lanţ. Cu cît înaintau, tot ce-i înconjura le dădea impresia unei clădiri uriaşe, un adevărat castel subteran.

— Nu degeaba oamenii de prin partea locului cred că aici a fost cetatea voievodului Gelu, zise moş Grigore. Iată coloanele de colo, sau bolţile celea uriaşe, puteţi să nu credeţi că sînt făurite de dalta unor vestiţi sculptori de pe vremuri? Sau sala în care vom intra acum?...

Grandoarea încăperii în care au ajuns, blocurile pătrate de piatră roşcată ce pardoseau podeaua îi făcură să meargă cu gîndul departe în trecut şi să-i dea dreptate bătrînului.

— Ei, acum ne apropiem de locul cu pricina. În fundul acestei săli se află un fel de fereastră care duce în curtea cetăţii. Tovarăşe locotenent, de-acu, comanda ţi-o las dumitale, spuse zîmbind moşul.

În bîrlogul bandiţilor

— Cine-i mai agil dintre dv.? întrebă atunci locotenentul Iliescu. Am nevoie de cineva care să se strecoare cît se poate de încet şi în acelaşi timp fără a face vreun zgomot prin deschiderea de sus, spre a vedea dacă nu cumva stă vreun bandit de pază acolo. N-aş apela la dv., dar miliţienii mei nu pot trece pe-acolo, fiind şi mai corpolenţi decît mine...

— Trebuşoara asta-i tocmai bună pentru Pisicuţa noastră, tovarăşe locotenent — zîmbi Valentin, uitîndu-se cu drag către prietenul său Emil. Dacă-i vorba numai de-atît, el e omul căutat!...

Simion SAVEANU
Desen de Romeo VOINESCU

(Urmare în numărul viitor)

Momente memorabile din „Cursa Păcii"

Corespondență specială pentru „Magazin"

A 17-a ediție a „Cursei Păcii", Varșovia-Berlin-Praga, constituie un succes de seamă pentru ciclismul românesc. O succintă trecere în revistă a performanțelor obținute ne arată că sportivii români au cucerit trei victorii de etapă, (Gabriel Moiceanu la Wroclaw, Ion Stoica la Leipzig și Constantin Dumitrescu la Aue), au cîștigat cea de-a IX-a etapă pe echipe și s-au clasat, prin Constantin Dumitrescu, pe locul III în cursa contracronometrului. Acestea sînt numai rezultatele realizate pînă la intrarea pe teritoriul Republicii Socialiste Cehoslovace și ele au adus reprezentativei Republicii Populare Române locul II în clasamentul general pe echipe. Este, fără îndoială, cea mai bună performanță realizată de ciclismul românesc. Felicitări celor 6 cicliști (Gabriel Moiceanu, Constantin Dumitrescu, Ion Stoica, Walter Ziegler, Ludovic Zanoni și Ion Ardeleanu) cît și antrenorului lor, Ernest Golgoți, care le-a asigurat un judicios program de pregătire.

Și acum cîteva aspecte de pe traseu.

„Cursa Păcii" și-a cucerit un loc bine meritat. O dovadă a imensei simpatii de care se bucură această întrecere închinată păcii, este cadrul sărbătoresc care i se asigură, pretutindeni. De la Varșovia pînă aici, la Aue, cursa a străbătut un adevărat culoar viu, format din sute și sute de mii de cetățeni, veniți pe traseu să-i aplaude pe acești giganți ai șoselei.

Ion Stoica intră victorios pe stadionul din Leipzig

Ion Stoica și Constantin Dumitrescu despre victoriile lor

Detaliile succesului obținut de Gabriel Moiceanu la Wroclaw vi le-am relatat în numărul trecut. Acum a venit rîndul celor doi învingători. De această dată le-am cerut chiar lor să vorbească cititorilor „Magazinului".

ION STOICA: „Pînă acum n-am reușit încă să mă impun într-o mare competiție internațională. Îmi era ciudă de faptul că în acești 5 ani de cînd concurez în „Cursa Păcii" n-am reușit să vin și eu o dată printre primii zece. Nutream speranța că într-o zi voi reuși. În dimineața zilei de 15 mai, la start a venit lîngă mine un fotoreporter cehoslovac. M-a întrebat ce am de gînd să fac astăzi și eu i-am răspuns, rizînd, că vreau să cîștig etapa. A luat-o și el ca o glumă. Aceasta mai ales pentru faptul că marii favoriți ai etapelor din R.D. Germană erau firește cicliștii germani. În timpul etapei, m-am gîndit însă intens la acest lucru. Am studiat toate posibilitățile și mi-am spus că nu mai în finalul etapei îmi pot realiza șansele. Mai bine de 190 km am stat în fruntea plutonului, atent la fiecare acțiune. Cu 2 000 metri înainte de sosire, mi-am luat inima în dinți și am sprintat. Nu m-am uitat nici o clipă înapoi, ci numai înainte. Abia după ce am trecut linia de sosire, am privit în spate. Plutonul era lîngă mine..."

Cîteva amănunte despre Ion Stoica: are 24 de ani, este student în anul II la cursurile fără frecvență ale Institutului de cultură fizică și face parte din clubul „Steaua".

CONSTANTIN DUMITRESCU: „Marea mea speranță a fost legată de etapa contra timp. Dar au apărut ca din pămînt Smolik și Spruyt. Deși m-am clasat al 3-lea, n-am avut nici o bucurie. Mă uitam la treapta pe care stătea Smolik pe podium și rîvneam la ea. M-am urcat o clipă chiar lîngă ciclistul cehoslovac. Este cu totul altfel. Lumea se vede mai bine de la această înălțime. În etapa Oberhof-Aue, deși foarte lungă, m-am simțit bine. Întotdeauna am mers bine la munte. Cînd a fugit Dohliakov din pluton, n-am ezitat. M-am gîndit că pot aduce echipei un nou avans. Și am fugit cu el, cu Smolik, Spruyt și Mickein. Spre final, mă tot gîndeam cum să-i întrec. Dintre ei, eram cel mai slab la sprint. Rămînea o singură șansă: să fug cu cîțiva kilometri înainte de final. Înaintea mea a încercat Mickein. I-am lăsat pe ceilalți să-l prindă și, cînd s-au liniștit, am țîșnit pe partea opusă a șoselei. Mi-am adus aminte că sînt recordmen la 4 000 de metri pe velodrom și cum pînă la sosire erau numai 3 km, am apăsat tare pe pedale. Și nu m-au mai prins!"

Constantin Dumitrescu împlinește 30 de ani la 10 august 1964. Este ploieștean și a parcurs primii kilometrii sub ochii vechiului ciclist Gh. Șandru. Practică acest sport de 14 ani și a îmbrăcat tricoul reprezentativei naționale de 77 de ori. Este de meserie strungar și face parte din clubul sportiv „Olimpia".

25.000 de kilometri!

Gustav Schur participă anul acesta pentru a 12-a oară la „Cursa Păcii". Marți, 12 mai, în timp ce se desfășura cea de-a 4-a etapă (Wroclaw-Poznan), cunoscutul ciclist german a parcurs, în dreptul localității Koscian, cel de-al 25 000-lea kilometru în „Cursa Păcii". Colegii de echipă l-au bătut prietenește pe umăr, iar el a zîmbit mulțumit. Avea și de ce: 4 271 kilometri, două victorii, în edițiile a 8-a (1955) și a 12-a (1959), alți 1 677 kilometri îi însumează cele 9 etape cîștigate pînă acum, iar numeroși kilometri au fost dăruiți celor 4 victorii ale echipei (1953, 1957, 1960, 1962). Se poate spune pe drept cuvînt, că Schur a folosit bine cei 25 000 kilometri!

Jan Smolik, urmașul lui Jan Vesely

Tot mai mulți sînt cei care aici, în „Cursa Păcii", îl compară pe tînărul Jan Smolik (R.S. Cehoslovacă) cu cunoscutul ciclist cehoslovac Jan Vesely, care a cîștigat „Cursa Păcii" în anul 1949 și cele mai multe victorii pe etapă: 16. Într-adevăr, pînă acum, Jan Smolik a dovedit că este un ciclist complet: bun sprinter, remarcabil la contra timp și cățărător de manieră, un... alpinist. Ceea ce l-a impus îndeosebi a fost felul lejer în care a bătut de două ori la sprint și agerimea cu care își apără poziția. Jan Smolik este tehnician și împlinește 22 de ani la 24 decembrie 1964. Participă pentru a doua oară la „Cursa Păcii" (anul trecut a ocupat locul 38). A mai concurat în Turul Franței pentru amatori (1963) și în alte cîteva întreceri internaționale. A fost anul acesta, împreună cu ceilalți rutieri din echipa R. S. Cehoslovace, oaspetele cicliștilor noștri, concurînd la cîteva întreceri amicale desfășurate în centrul Bucureștiului. Jan Smolik este selecționat în echipa R.S. Cehoslovace care va concura la Tokio.

C. Dumitrescu, purtînd cununa de lauri, face turul de onoare pe stadionul din Aue

★

Trăim cu înfrigurare aceste ultime zile ale cursei Varșovia-Berlin-Praga. Echipa țării noastre atacă cu multă fermitate locul I. Ne aflăm la 3 minute de lideri și băieții muncesc în fiecare zi cu puteri sporite pentru a cuceri tricourile albastre, semnul distinctiv al echipei care conduce în clasamentul general. Cicliștii din formația R.D. Germane, care sînt înaintea noastră, ca și cei din formația R.P. Polone, clasați după noi, sînt foarte buni. Și noi trebuie să ne dovedim mai buni ca ei. Sîntem convinși că miile de iubitori ai ciclismului din țara noastră urmăresc cu emoție această dispută. Pentru noi, aici, emoțiile sînt și mai mari, pentru că sîntem pe „față", simțim fiecare efort, întreaga dăruire a cicliștilor noștri.

H. NAUM

Reflecții într-o zi de odihnă

de DAN DEȘLIU

Indiferent de configurația finală a clasamentului, se poate afirma de pe acum (înaintea etapei a 10-a, N.B.) că rutierii români și-au înscris în palmares cea mai bună comportare din toate cele optsprezece ediții ale Cursei Păcii la care au participat. Aflați în permanență pe primul plan al întrecerii, tricolorii noștri au cîștigat trei etape și au ocupat locuri fruntașe în majoritatea celorlalte, nefiind depășiți în competiția echipelor decît de favorita nr. 1, redutabila formație a R. D. Germane. Și dacă Dumitrescu ar fi rulat la adevărata valoare încă de la începutul traseului, este foarte probabil că am fi putut saluta, la ora de față, prezența culorilor noastre pe cea mai înaltă treaptă a podiumului. În două etape alpine, Gigi a refăcut un mare handicap, de pe la centrul clasamentului, în vecinătatea imediată a primelor zece locuri.

Excelent a mers și Gabriel Moiceanu, candidat la postul de lider, pînă la jumătatea cursei. Ucigătorul povîrniș contra-cronometru Erfurt-Oberhof i-a răpit, din păcate, aproape nouă minute față de primul clasat, scoțîndu-l, practic, din lupta pentru întîietate. Spre deosebire de alte împrejurări, Moiceanu a găsit de astă dată suficiente resurse de energie și bravură pentru a depăși punctul critic, revenind imediat printre protagoniști. Se poate deduce că atît el, cît și colegii săi de echipă, resimt în mod favorabil efectele intensei pregătiri de la începutul primăverii, în deosebi participarea la Turul Tunisiei și la concursul de verificare din Cehoslovacia.

Desigur, ultima treime a cursei poate aduce numeroase alte schimbări — unele chiar esențiale — încît orice afirmație categorică referitoare la șansele reprezentanților noștri ar fi prematură. Mi se pare însă necesar și util să ne amintim, cu acest prilej, că atari performanțe sînt rodul unei mișcări rutiere de dimensiuni reduse. Într-adevăr, numărul alergătorilor noștri pe distanțe lungi a scăzut simțitor în ultimul timp: startul celor mai importante competiții de șosea nu reunește, de obicei, mai mult de 50—60 de concurenți. Prin prisma acestei situații, rezultatele obținute de sextetul român la cea de-a XVII-a ediție a Cursei Păcii capătă o semnificație aparte. Nu mi se pare necesar să invoc argumente suplimentare pentru a demonstra către ce treaptă am putea năzui, în ierarhia ciclismului amator internațional, dacă „vîrfurile" noastre s-ar selecta nu dintre cîteva zeci — ci dintre sute și chiar mii de pedaleuri calificați. Secțiile asociațiilor și federația de specialitate au, în această problemă, cuvîntul hotărîtor.

MAGAZIN
revistă săptămînală editată de ziarul
ROMINIA LIBERA
★
Redacția și administrația, Piața Scînteii, tel. 17 60 10
★
Abonamentele se primesc la toate oficiile poștale, factorii poștali și difuzorii din întreprinderi și instituții
★
PUBLICITATEA SE PRIMEȘTE LA ADMINISTRAȚIA REVISTEI tel. 17 60 10 interior 14 00

BREVIAR OLIMPIC

Cifre, cifre...

Comitetul de organizare a Jocurilor Olimpice de la Tokio a făcut cunoscut că cele mai numeroase delegații care vor sosi în capitala Japoniei vor fi cele ale Uniunii Sovietice (392 de sportivi) și S.U.A. (385 de participanți). Urmează apoi, în ordine, Anglia (301), Australia (234), Italia (190), Filipine (155), R.A.U. (152), Franța (144) etc. În ceea ce privește numărul de participanți la diferitele discipline, pe locul întîi se situează atletismul, la care s-au înscris reprezentanți ai 67 de țări, din cele 77 cîte vor lua parte la Olimpiadă. În continuare urmează boxul, înotul, halterele, tirul, ciclismul, luptele etc. Două țări vor fi reprezentate simbolic, de cîte un atlet și un oficial: Monaco și Congo (Leopoldville).

Nutreturi din Franța

Pe baza unui referat al unei comisii speciale a federației franceze de călărie, care a vizitat nu de mult Tokio și a apreciat că nutreturile din Japonia nu sînt corespunzătoare pentru hrana cailor, Comitetul olimpic francez a hotărît ca, o dată cu plecarea delegației, să trimită și o mare cantitate de nutreturi necesare alimentării patrupezilor.

Întîlniri atletice postolimpice

Federația japoneză de atletism a dat publicității programul concursurilor care vor avea loc după desfășurarea Jocurilor Olimpice, cu participarea unui mare număr de concurenți din diferite țări. Vor avea loc, în total, opt reuniuni, între 27 și 31 octombrie, în orașele Himedi, Kyoto, Matsuyama, Kahanabara, Nagoya, Shizonka și Odawara. Separat, programul prevede o întîlnire de atletism triunghiulară: Japonia—S.U.A.—Anglia.

John Konrads în căutarea... formei

Unul dintre cei mai buni înotători din lume, australianul John Konrads, a înregistrat recent, în cadrul a două concursuri consecutive, rezultate foarte slabe (în primul concurs el a și abandonat în proba de 1 500 m) acuzînd ulterior o stare fizică necorespunzătoare. Consultat de medici, s-a constatat că are în sînge prea multă glucoză, datorită unor greșeli în alimentație. Antrenorul său, Don Talbot, e convins că elevul său, după o scurtă pauză, va fi din nou capabil să-și cîștige locul în echipa olimpică pentru Tokio.

MOZAIC

● *PENTRU CĂ a făcut șapte meciuri în cadrul unui campionat regional de baschet, deși era suspendat, un tînăr jucător, Michel Tripier, de la clubul C. S. Voltaire, a fost suspendat de federație pînă la data de 27 aprilie... 1977 (nu-i nici o greșeală!). Probabil ca să aibă timp să reflecteze în privința încălcării regulamentului.*

● *VESTEA anunțată de președintele clubului F. C. Santos, Athi Curie, despre căsătoria apropiată a lui Pele, a produs vîlvă în Brazilia, mai ales că celebrul jucător anunțase că va rămîne celibatar. Grupuri de ziariști și fotoreporteri au asediat pur și simplu locuința logodnicei sale, în vîrstă de 17 ani, Rose Mary Cholbi, care locuiește în vecinătatea lui Pele. După ce a refuzat timp de trei zile să dea ochi cu ei, viitoarea soție a „perlei negre" a cedat insistențelor și a acceptat să apară în fața reporterilor și a televiziunii. În acest cadru, Rose Mary Cholbi a încercat să dezmintă știrea căsătoriei sale, afirmînd că între ea și Pele există doar o strînsă prietenie. Cu toate acestea, cercurile apropiate de familia lui Pele afirmă că ceremonia căsătoriei va avea loc într-un viitor apropiat.*

● *NUMELE navigatorului Jean Lacombe este cunoscut din anul 1960, cînd a reușit să străbată Oceanul Atlantic pe bordul unui cuter de tip „Cap Horn". Recent el a anunțat că va încerca aceiași traversare cu ajutorul unui cuter francez, denumit „Golif", în lungime de 6,5 metri, construit din material plastic și considerat cel mai mic vas transatlantic de curse (numai cu un singur ocupant). Jean Lacombe va pleca direct din orașul Plymouth (Anglia) și va încerca să ajungă direct la New York (S.U.A.).*

● *CU PRILEJUL unor concursuri atletice desfășurate la Madison Square Garden, pe pistă au apărut într-o cursă simbolică cîțiva atleți celebri care au activat acum 30 de ani. Printre cei care au evoluat s-au numărat Gene Venzke, Glenn Cuningham, Bill Bonthron și Jesse Owens.*

● *FEDERAȚIA australiană de tenis a hotărît să excludă din lotul care se pregătește pentru Cupa Davis pe jucătorii Roy Emerson și Ken Fletcher. Măsura aceasta este apreciată ca o sancționare a atitudinii adoptate de jucătorii respectivi care s-au declarat împotriva unor măsuri ale forului de specialitate.*

VARIETĂȚI-VARIETĂȚI

Fotbalistele din Italia

La Roma există o organizație care se ocupă cu activitatea echipelor feminine de fotbal, al căror număr este din ce în ce mai mare. Recent, această organizație s-a adresat forurilor superioare italiene de sport, cu cererea de a li se recunoaște în mod oficial activitatea și dreptul de a organiza un campionat. Întrucît cererea le-a fost respinsă, reprezentantele organizației s-au adresat unei instanțe judecătorești superioare din Roma, care — spre disperarea solicitatoarelor — și-a declinat competența.

În așteptarea găsirii unei soluții, organizația continuă deocamdată să-și desfășoare activitatea în mod ilegal, prin programarea unor meciuri amicale...

Un boxer — virtuos al viorii

Numele lui este Erick Friedman. În S.U.A. el și-a cîștigat o dublă celebritate: este un boxer tînăr și talentat, care s-a făcut remarcat în meciurile disputate între cele 12 corzi ale ringului, fiind în același timp un tînăr violonist virtuos, care s-a remarcat pentru talentul cu care mînuiește arcușul pe cele 4 corzi ale viorii.

Erick Friedman consideră că între cele două mari pasiuni ale sale nu există nici o contradicție și că ele se completează în mod firesc.

Se renunță la prăjina din fibre de sticlă?

În urma discuțiilor purtate în presă și la diferite congrese, Federația internațională de atletism a luat în fine hotărîrea de a se ocupa de problema folosirii prăjinii din fibre de sticlă. În acest scop, membrii comisiei tehnice și alți specialiști din întreaga lume au primit un chestionar.

Un mare număr din răspunsuri au și sosit la Londra și deși nu s-a comunicat nimic oficial, din surse sigure s-a aflat că majoritatea lor sînt împotriva folosirii prăjinii din fibre de sticlă. În nici un caz nu este vorba ca utilizarea ei să fie interzisă în anul 1964 întrucît, conform cu regulamentul în vigoare, nici o regulă tehnică nu poate fi modificată în cele 12 luni premergătoare Jocurilor Olimpice.

Din surse oficiale s-a comunicat însă că, după Jocurile Olimpice de la Tokio, această problemă va fi reluată în mod serios și că sînt șanse foarte mari ca să se interzică prăjina din fibre de sticlă și să se revină la cea metalică.

Un original admirator al ciclistului, Anquetil

Fără îndoială că numele francezului Jacques Anquetil va rămîne înscris în istoria sportului cu pedale ca unul dintre cele mai ilustre ale tuturor timpurilor. Nu e de mirare deci, că el se bucură de o imensă popularitate nu numai în țara sa, ci și peste hotarele Franței. Numai astfel se explică cum unul dintre ei, mai precis M. S. Nickson din Park Mount Dove, Machesfield, Cheshire (Anglia) a hotărît ca locuința sa să poarte numele lui Anquetil. În acest scop, el a instalat în fața casei o firmă cu numele lui, iar deasupra silueta în relief a unui ciclist. Originalul admirator l-a invitat pe Anquetil să vină în Anglia pentru a-și petrece concediul.

Din lumea boxului profesionist

„Nu ne trebuie negustori"

Dl Abe Green, președintele lui „World Boxing Asociation", a făcut recent declarații presei în legătură cu situația boxului profesionist american. Printre altele, el a spus:

„Pentru a salva boxul profesionist american este necesar ca toți factorii interesați să renunțe la preocupările lor egoiste și să facă toate eforturile pentru a contribui la îndreptarea situației deosebit de critice în care se află boxul.

Trebuie să se pună de urgență capăt grupărilor sau societăților de genul celor conduse de Sonny Liston, care în dorința de a obține beneficii cît mai mari, nu se dau înlături de la metode care n-au nimic comun cu adevăratul sport. Nu ne trebuie negustori, ne este necesară o atmosferă corespunzătoare pentru buna desfășurare a mișcării pugilistice și singurul remediu îl poate constitui o intervenție hotărîtă a guvernului".

Referindu-se la hotărîrea societății de televiziune A.B.C. de a nu mai retransmite meciuri de box, dl. Abe Green a spus: „Această măsură constituie o adevărată lovitură de grație pentru box".

O măsură neașteptată

Hotărîrea Societății de televiziune A.B.C. (American Broadcasting Company) de a renunța în luna septembrie a anului 1964 la contractul care prevede retransmiterea unui meci de box important pe săptămînă, a făcut senzație în S.U.A. După declarațiile unor reprezentanți ai acestei societăți, măsura a fost luată în urma constatării că telespectatorii manifestă o accentuată lipsă de interes față de calitatea mediocră a meciurilor și față de reputația dubioasă a majorității boxerilor.

Comentînd această măsură, numeroși specialiști apreciază că ea va determina o scădere considerabilă a activității pugilistice profesioniste, întrucît din fondurile realizate de televiziune, sume importante erau puse la dispoziția cluburilor care pregăteau boxerii solicitați să apară pe ecranele televizoarelor și că pugiliștii vor fi nevoiți să primească burse cu mult mai mici și, implicit, vor refuza să mai boxeze.

SPORT! de Nell Cobar

Microbistrul...

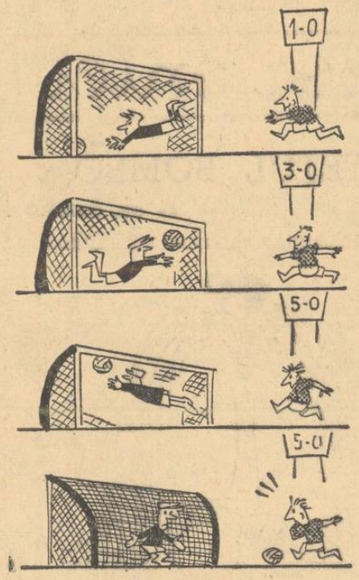

Fără cuvinte

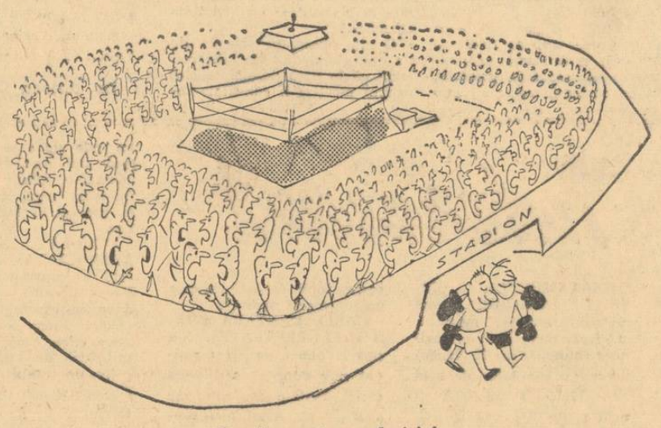

După anunțarea deciziei...

— Alo! Iar d-ta?! De cîte ori să-ți spun că aici nu e îngerașul d-tale?!

Concursul nostru de „Instantanee"

Sub acest titlu au fost propuse spre rezolvare cititorilor șahiști ai revistei noastre următoarele două probleme:

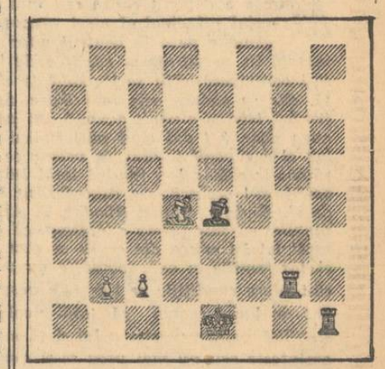

Unde trebuie pus regele negru pentru ca albul să poată da mat într-o mutare?

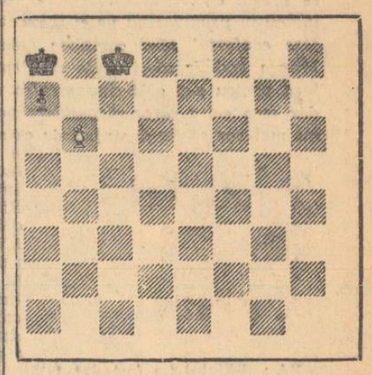

Albul își ia ultima mutare și dă mat într-o mutare.

Aparent ușoare (un cititor a protestat chiar împotriva simplității lor, dar nu a reușit să le rezolve!), problemele prezintă totuși unele dificultăți, solicitînd toată atenția dezlegătorului.

În prima problemă, singurul cîmp pe care poate fi pus regele negru pentru ca albul să poată da mat într-o mutare este f3. În acest caz mutarea de mat este **1.O-O!**. Lucrarea are și o cursă în care au căzut mai mulți dezlegători. Și anume, s-ar părea că se poate da mat, tot prin rocadă mică și dacă regele e pus pe cîmpul c1. Numai că, în acest caz, întrucît regele negru nu putea ajunge pe c1 decît prin cîmpul d1 sau d2, este evident că regele alb se deplasase anterior de pe e1 — pentru a permite intrarea tizului său negru — și că, în consecință, nu mai poate face rocada. Este interesant de arătat că în poziția de control, care este doar un auxiliar al diagramei, s-a strecurat o mică greșeală, pionul de pe cîmpul c2 fiind notat pe c3. Or, dacă pionul s-ar afla pe c3, atunci nu mai poate fi demonstrată nevalabilitatea rocadei, întrucît regele negru ar fi putut ajunge pe c1 și prin cîmpurile a2 sau c2. Mai mulți participanți au sesizat și această... subtilitate neintenționată a problemei!

La problema a doua mulți participanți au indicat doar că ultima mutare a albului a fost Rc7-c8 — ceea ce e incomplet. Dacă aceasta ar fi fost ultima mutare atunci se poate pune întrebarea: care a fost și ultima mutare a negrului? Nu există. Atunci? Atunci, înseamnă că regele alb mergînd pe cîmpul c8 a capturat o piesă neagră ce se afla acolo și care putuse efectua ultima mutare a negrului. Dar ce fel de piesă? Damă și turn evident nu, căci regele alb ar fi fost în șah. Nebun? Nu, pentru că nu s-ar mai putea da mat cu c6-c7. Deci piesa capturată a fost cal, ultima mutare a albului fiind Rc7:Cc8.

Iată lista celor ce au trimis soluții și au rezolvat corect ambele probleme: **Valeriu Otto** (Buc.), **Mircea Petrescu** (Sinaia), **Nicolae Drăgan** (Dej), **A. Sperda** (Hunedoara), **Stoica Valentin** (Buc.), **Emil Dumitrescu** (Ivești), **Alex. Gama** (Brebu), **Adriana Cozul** (Oradea), **Radu Stegărescu** (Buc.), **Alex. Radovici** (Arad), **Eugen Iane** (Buc.).

Au indicat corect soluția problemei a doua dar nu au indicat la problema întîi Rf3 — sau au indicat 1.Rf3 dar nu au dat soluția Rc7:Cc8 la problema a doua: Ianuarie Doru (Galați), Toma Garai (Oradea), George Gîrbea (Ineu), Nicolae A. Drăgan (Dej), Matei Vasile (Borșa), A. Gherman (Rm. Sărat), Ghișu Ștefan și Sinculici Francisc (Baia Mare), Erich Huniar (Jimbolia), Adrian Ionescu (Buc.), Const. Fluerașu (Iași), Gh. Pamfil (Brașov), Nicu Zbuchea (Hațeg), Gh. Pecu (Buc.), Const. Baghina (Brașov), Petre Țăranu (Reșița), Ștefan Ungureanu (Iași), Ioan Crețu (Bîrlad), Corniș Vasile (Carei), Vissa Horia (Bușteni), Caliop Paraschiv (Suici), Dionisie Oneșeiuc (Sighet), Ioan Ciupe (Arad), Manu F. Gh. (Lehliu), Zdrula Radu (Buc.), Gh. Dobrică (Făgăraș), Ion Moisei (Sibiu), Nicolae Davidescu (Făgăraș), Virgil Scărlătescu (Craiova), Dan Aprihăneanu (Buc.).

Au mai trimis soluții incomplete: Pop Ovidiu (Oradea), C. Albișoru (Buc.), Crăiniceanu (Buc.), un cititor din Cernavodă care a uitat să semneze, Paul Zorescu (Brașov), Gh. Inreci (Oradea), Const. Georgescu (Galați), Ioan Turtureanu (Buc.), Stroe Ilarian (Buc.), Marcel Berinde (Ploiești), Imre Ehrenwerth (Cluj), Ștefan Buzatu (Mitreni), Tiberiu Ungureanu (Huedin), Cristian Popovici (Buc.), Aurel Urzică (Buc.), Sanda T. Chivu (Suceava), familia Puiu Răduică (Băilești), Aurelian Popescu (Buc.), Camil Florescu (Buc.), Radu Drăgoescu (Buc.), Dorel Ghizdavu (Buc.), Ștefan Ciric și Tudor Moldoveanu (Pecineaga), Maier Vladimir (Sibiu), Nicolae Davidescu (Făgăraș), Octavian Leoca (Gherla).

Mircea e în impas

Mircea a devenit cauza sau mai bine zis personajul principal al unui proces. Mica lui persoană e pusă în centrul unor discuții, e pomenită în paragrafe și capitole de legi. Unii vor să-l ocrotească, alții se leapădă de el; soluții există, dar se caută cele mai bune. Și toate astea fiindcă Mircea a venit acum 9 ani pe lume, fiindcă avea doar 3-4 ani cînd părinții lui s-au despărțit iar el a revenit tatălui, în vreme ce surioara lui a rămas la mama lor, fiindcă tatăl lui deși a fost de acord să-l crească, s-a descotorosit în mare grabă de el, dîndu-l familiei Niculae T. Așadar, Mircea e vinovat că între timp a crescut, că e la școală, că tatăl lui își aduce din ce în ce mai rar aminte de el, iar familia în care locuiește nu are posibilitatea să-i ofere condițiile ce i-ar fi necesare. El e vinovat de bună seamă că tatăl neglijează și plata stabilită pentru creșterea lui și că mama nu-și mai amintește sau nu mai vrea să-și amintească, acum cînd și-a refăcut viața, că are totuși un băiat care chiar dacă i-a fost dat tatălui este și copilul ei...

Între asemenea pierderi grave de memorie care se repetă cu insistență, între oameni care se iubesc în primul rînd pe ei și nu vor să-și deranjeze confortul, să-și complice cumva existența, Mircea trebuie să-și caute un drum. E prea mic încă pentru a-și găsi singur calea cea mai bună, dar cum cei a căror răspundere pentru soarta lui nu mai vor să fie deranjați de existența băiatului, a fost nevoie de intervenția biroului de tutelă al Sfatului popular orășenesc Ploiești. Mircea a ajuns o persoană cunoscută. Noroc că n-a luat parte la discuțiile care s-au dus aici cu mama și tatăl lui.

PĂRINȚI ȘI COPII

EA: „Băiatul i-a fost dat tatălui. El s-a angajat să-l îngrijească. Eu am fetița. Mai am acum încă un copil. Nu pot face nimic pentru băiat. Să-l crească taică-su!"

Motive puternice, nici vorbă, pentru o mamă. Vorbește de parcă ar fi vorba de un copil oarecare, nu de propriul ei băiat!

EL: „Nu pot să-l iau la mine. Sînt recăsătorit și am doi copii. Am greutățile mele. Ce să fac cu el?"

Un tată iubitor și conștient de răspunderea pe care și-a asumat-o atunci cînd a primit să crească băiatul...

Între ei doi, Mircea e ca o minge pe care fiecare caută s-o paseze celuilalt. Nici o clipă de părere de rău, nici o licărire de omenie pentru soarta băiatului, dacă mai e cazul să apelăm la „omenia" unor părinți pentru copilul lor!

Așa a devenit Mircea cauza unui proces în curs de judecare. La cererea biroului de tutelă, justiția trebuie să-și spună cuvîntul, să hotărască în locul părinților ce va face băiatul, cine se va ocupa de el, cine-l va îndruma și ajuta în școală, acasă și, mai tîrziu, în viață. Va trebui, fără îndoială, să se facă apel la cineva care dorește să-l crească, sau chiar să-l înfieze, să i se găsească o casă și o inimă caldă de părinte, fiindcă inimile părinților lui adevărați au înghețat ori s-au închis într-o carapace de indiferență și cruzime.

Viața lui Mircea, care are acum nouă ani, este din nou în impas. Și încă unul mai greu decît atunci cînd, la despărțirea părinților, tatăl își asumase grija băiatului. Desigur, în statul nostru se vor asigura acestui copil condițiile de care are nevoie pentru a crește, pentru a se forma ca om și cetățean. Posibilități există foarte multe. Aceasta însă nu poate scuza atitudinea celor doi părinți care dacă nu mai au sau nu mai vor să aibă sentimentele obișnuite unui părinte pentru copilul său, ar trebui măcar să se simtă rușinați în fața celor ce-i cunosc, în fața prietenilor sau vecinilor, în fața opiniei publice care le dezaprobă vehement comportarea. Măcar atît...

Lucia MANOLESCU

Moda

...de vară își are regula ei care nici anul acesta nu se dezice: linie simplă și materiale ușoare, colorate. Fie rochiță, fie două piese, linia dreaptă ușor evazată jos și cu talia marcată discret va fi cea mai răspîndită. Culorile destul de vii ale imprimeurilor vor avea înflorări și arabescuri mari, iar nasturii, ori deloc, ori — dacă sînt — mulți. Fentele și gulerele vor fi bordate cu bieuri înguste în nuanța dominantă a imprimeului.

Desene de Tanți PFENNINGS

Ghidul gospodinei

Meniul săptămînii

— Borș de lobodă: praz cu măsline; budincă de griș.
— Ouă umplute: musaca de vinete; mere la cuptor.
— Ciorbă de salată: ardei umpluți cu orez: cremă de vanilie.
— Sufle de spanac: iofca cu brînză; biscuiți cu rahat.
— Brînză cu ridichi; papricaș de pui; compot.
— Supă de verdețuri dreasă cu smîntînă: șnițel — salată verde; strudel cu nuci.
— Ciorbă de miel: stufat de miel: salată de fructe.

OMLETE DESERT

Rețeta de bază: pentru fiecare persoană un ou, ½ linguriță de făină, ½ ceșcuță de cafea neagră cu lapte. Se dizolvă făina în lapte, la ea se adaugă gălbenușul și la sfîrșit albușul bătut spumă. Se încinge grăsimea — unt sau untdelemn — în tigae, se varsă compoziția, se prăjește pe amîndouă părțile.

Omletă cu fructe. Batem 4 ouă cu două linguri de zahăr pudră. La ele adăugăm 125 g. fructe tăiate mărunt (vișine, caise, conservate prin frig). Acest amestec îl răsturnăm în grăsimea bine încinsă. După ce s-a rumenit omleta pe o parte și alta, o rulăm și o așezăm pe un platou. Separat se face un sos dintr-un gălbenuș de ou, 25 g. zahăr, un pachețel de zahăr vanilat și o ceșcuță mică de cafea neagră concentrată. Totul se amestecă pe un foc potrivit, fără să dea în fiert, pînă se îngroașă puțin. Acest sos se răstoarnă deasupra omletei.

Omletă cu sos de rom. Se amestecă 3 linguri de făină cu 3 linguri de zahăr pudră și 1 pahar de lapte. La ele adăugăm 3 ouă bine bătute. Din această compoziție se face o omletă pe care o prăjim pe amîndouă părțile. Separat se încinge o bucățică de unt la care adăugăm o lingură de zahăr, o jumătate lingură făină, 3 linguri de rom. Se amestecă totul foarte bine, se lasă să se înfierbînte, fără să clocotească. Se toarnă peste omletă în momentul cînd o servim.

Omletă sufle cu cafea. Se prepară dintr-un pahar de vin alb, o ceșcuță de cafea neagră foarte concentrată și 3-4 linguri de zahăr pudră. Se bate cu telul această compoziție timp de 10 minute după care se adaugă 4 gălbenușuri de ou și 50 g. migdale sau nuci tăiate mărunt. La sfîrșit se pun albușurile bătute spumă. Totul se răstoarnă într-o formă rezistentă la foc, bine unsă. Se tine la cuptor 10 minute.

Mobila de grădină

Odată cu sosirea primăverii, grădina și terasa sau balconul sînt în primul plan al preocupărilor noastre în orele de răgaz. Amenajarea acestora se poate face cu puțină osteneală și multă imaginație.

Într-un colț însorit de grădină se poate așeza o masă cu 2-3 scaune, șezlonguri sau fotolii. Dacă mobila este de lemn, se vopsește proaspăt. Pe scaune se așează perne îmbrăcate în creton în culori vii. Roșu, verde, galben, albastru deschis, sînt culorile indicate.

Mobila cu picioare metalice și îmbrăcată în masă plastică este rezistentă și ușor de întreținut. Este preferabilă mobila pliantă care seara se strînge și se adăpostește în sală, sau în casă.

Amatorii de plajă vor amenaja un șezlong capitonat cu perne și avînd alături o masă unde să se poată așeza cartea, lucrul de mînă, ochelarii de soare etc. În orice caz se va ține seama de proporții. Într-o grădină mică nu se vor așeza scaune multe sau fotolii monumentale. Uneori, un scaun și o măsuță sînt suficiente pentru un spațiu restrîns.

Mobila veche de pai împletit se reîmprospătează prin spălare cu apă caldă și detergent (Alba) apoi se freacă cu zeamă de lămîie sau apă oxigenată (1 lingură la 5 litri apă) pentru a-i albi paiul.

Accesorii de vară

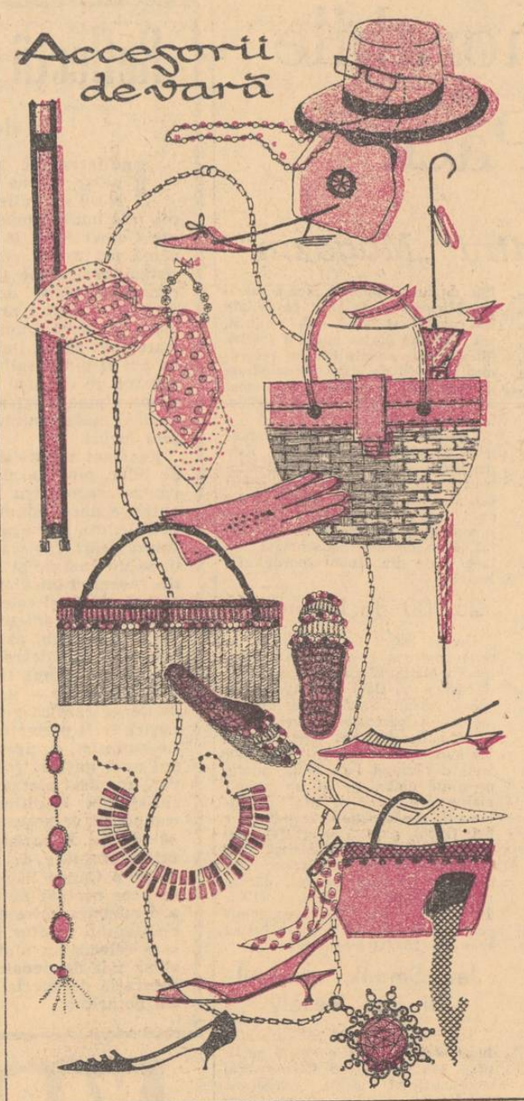

MODA

...bărbătească, are variațiuni atît de mici încît este greu să se remarce vre-o schimbare temeinică. La costume, reverele mai înguste și rotunjitura mai marcată jos la haină (stînga și mijloc), iar haina de vară (dreapta) de culoare închisă, care merge la orice pantalon, dreaptă, la două rînduri însă numai cu doi nasturi, sînt singurele lucruri mai evidente în tendința actuală a modei bărbătești.

Cum se păstrează țesăturile de mătase

Mătăsurile vechi sînt delicate și uneori „arse" de vreme. O mătase nu se păstrează împăturită, ci înfășurată pe un sul, făcăleț, rulou etc. Rochiile de mătase se păstrează învelite în huse, ferite de aer și lumină.

Mătăsurile se spală cu apă călduță, fără detergent, dacă acesta nu este prescris în modul de folosire al detergentului. Se clătesc în apă caldă, nu se storc și se lasă la umbră și departe de o sursă de căldură.

Mătăsurile albe au tendința de a se îngălbeni; clătirea în acest caz se face cu apă în care s-a pus puțină scrobeală albastră.

Întreținerea frigiderului

În trecut, revista noastră a publicat o serie de sfaturi pentru posesorii de frigidere. Considerăm că vor fi utile articolele ce ne-am propus a le publica în coloanele revistei noastre despre modul de exploatare și întreținere a frigiderului.

Instalarea frigiderului *joacă un rol important în buna lui funcționare. Locul trebuie să fie lipsit de umiditate, praf și căldură ridicată. Temperatura în camera unde se instalează frigiderul nu trebuie să depășească +30° C în zilele cele mai călduroase, iar frigiderul să fie ferit de radiații directe de căldură, ca: radiații emanate de sobe, radiatoare, mașini de gătit sau raze de soare. Locul de instalare trebuie să permită accesul ușor la spatele frigiderului, în vederea curățirii periodice de praf a țevilor agregatului, accesul ușor la priza electrică, posibilitatea de a lega frigiderul la pămînt. Pentru a crea curenți de aer în vederea răcirii agregatului, este indicat ca frigiderul, în special cel cu absorbție, să se instaleze în fața unei ferestre care poate rămîne deschisă în zilele călduroase.*

Pardoseala în locul unde se așează frigiderul trebuie să fie dreaptă și solidă. În caz contrar, frigiderul se va așeza pe un postament din lemn gros de 5-6 cm., bine încheiat. După aceea, se verifică cu o lampă de masă priza de curent dacă este sub tensiune (are curent). Odată cu această verificare se determină și tensiunea electrică din priză.

Determinarea tensiunii electrice din priză este obligatorie pentru funcționarea mașinii frigiderului și ea trebuie să corespundă cu indicațiile de pe tăbliță frigiderului. În caz contrar se apelează la un transformator sau autotransformator cu o putere de circa 200 wați. O putere mai mică distruge transformatorul sau autotransformatorul.

Stelian BUCUR

Întreținerea mașinii de cusut

Iată cîteva sfaturi pentru buna ei întreținere.

Cu o perie moale se elimină praful. Se unge apoi cu cîteva picături de ulei. Din cînd în cînd se verifică dacă cureaua este bine întinsă. Nu se folosește gaz pentru ungere. Cînd se lucrează la mașină, nu se trage pînza sau stofa, întrucît se poate rupe acul. Cînd pasul mașinii nu este normal, înseamnă că acul este sau prea gros sau prea subțire sau montat greșit.

Iarăși despre obezitate

Cîte nu mai încearcă oameni, mai ales femeile, care au depășit o anumită greutate considerată normală, ca să-și mențină „silueta" sau să mai slăbească puțin: unii fac masaje, gimnastică, sudații, alții iau laxative, diuretice, medicamente pentru diminuarea poftei de mîncare sau țin un regim de slăbire citit undeva (vezi și „Magazinul" nr. 288/963) ori recomandat „personal" de un medic, iar alții, în fine, încearcă... „din toate cîte puțin". Numai ce trebuie nu fac, adică **să se abțină de a mînca mai mult decît trebuie.** Aproape că nu există obez care să recunoască sincer acest lucru. Cu toții afirmă că ei nu mănîncă „aproape deloc".

Din păcate, puțini sînt aceia care reușesc cu adevărat să-și impună voința atunci cînd trebuie, adică să-și înfrîneze plăcerea de a mînca orice, oricît și oricînd.

Sînt persoane, care deși reușesc să păstreze un regim rațional, continuă să se îngrașe sau unele care nu suportă sub nici un fel senzația de ușoară foame, atît de necesară în cura de slăbire. Pe acestea le sfătuim să discute cu medicul problema unei eventuale boli cauzale și să o trateze în consecință. Anumite tulburări metabolice, nervoase sau hormonale pot influența atît apetitul cît și încorporarea sau eliberarea grăsimilor din organism. Așa, de exemplu, tulburările funcționale ale pancreasului sau ale glandelor sexuale, tiroida hipofiză pot favoriza îngrășarea ca și sedentarismul, scăderea activității fizice, deprinderile alimentare vicioase.

Dar de aici nu trebuie să tragem concluzia că toți cei ce se îngrașă trebuie să sufere, să fie bolnavi de ceva. Mai degrabă invers, obezii se îmbolnăvesc mai ușor. Chiar și atunci cînd există o boală favorizantă (tratabilă de altfel), **îngrășarea nu se produce decît atunci cînd organismul primește în mod sistematic, zi de zi, o cantitate de alimente mai bogată în dulciuri și grăsimi cu mult peste nevoile sale energetice.** Altfel **nimeni** nu se poate îngrășa.

În fond, pofta de mîncare — ca și întreaga activitate de nutriție — este reglată de un așa numit „centru alimentar" situat în creier. Acest centru dirijează nutriția pe baza informațiilor primite, atît prin intermediul organelor de simț (ochi, urechi, limbă etc.) cît și prin intermediul sîngelui (nivelul glicemiei, adică al zahărului din sînge) și a altor reflexe provenite de la tubul digestiv și organele interne. Omul, pe lîngă reflexul necondiționat (înăscut) de a se alimenta pentru a-și conserva viața, își formează de-a lungul vieții, în legătură cu alimentele și tot ce e legat de actul alimentației, anumite reflexe condiționate (dobîndite), adică anumite deprinderi, obiceiuri, o „educație a alimentației" care joacă un rol considerabil în declanșarea apetitului și în digestie. Gustul, vederea (aspectul), mirosul, zgomotele și tot ce e legat de alimentație au devenit reflexe condiționate. Unii doar gîndindu-se la o prăjitură preferată salivează în mod reflex și nu rezistă tentației de a intra în prima cofetărie pentru a și-o procura, eventual chiar în dublu sau triplu exemplar. Alții pățesc la fel cînd simt mirosul unei fripturi de porc la grătar sau aud zgomotul așezării tacîmurilor la masă. În fine, **alții** rezistă unor asemenea tentații și își impun o anumită disciplină a alimentației: mănîncă numai la orele de masă și atunci nu mai mult decît trebuie. Fiindcă, într-adevăr, dorințele trebuie stăpînite, iar apetitul nu trebuie să fie considerat un copil răsfățat. Cine nu-și poate stăpîni voința în acest domeniu, cu greu și-o va putea stăpîni și în alte domenii. Trebuie deci să ne formăm o educație a voinței și în această direcție, prin exerciții repetate, perseverente, progresive, încă din timpul copilăriei, deși nici la o vîrstă mai înaintată nu e prea tîrziu...

În concluzie, în marea majoritate a cazurilor, îngrășarea excesivă se datorește lipsei de voință în stăpînirea și dirijarea reflexelor legate de alimentație, în stăpînirea apetitului.

În legătură cu această „delicată" și mereu actuală problemă, care aduce atîtea prejudicii de ordin nu numai estetic ci și de sănătate celor în cauză, iată și cîteva păreri mai recente ale unor personalități competente în materie.

Un dietetician american — ca urmare a unei serii de studii — afirmă că, în strădania celor interesați să scadă în greutate, ceea ce contează mai mult este **cantitatea** și nu calitatea alimentelor consumate (deși aceasta din urmă are și ea un rol subiectiv, de asigurare a sațietății, destul de important în regim).

Dacă interpretăm mai atent această idee, rezultă că nu contează atît de mult ce mîncăm ci **cît** mîncăm. Cu alte cuvinte: mîncați ce vă poftește inima dar... puțin. Desigur acest lucru cere multă voință celor mîncăcioși. Ce să se facă ei cu „golul" din stomac, greu de suportat? Aci s-ar putea aduce un corectiv: completarea acestui „gol" cu legume și zarzavaturi (carote, ridichi de lună, sfeclă roșie, țelină, sparanghel, conopidă, salată verde, dovleac, varză, spanac, castraveți, roșii) și fructe (mure, fragi, pepeni, coacăze, citrice și mai ales mere), care aduc un foarte scăzut aport calorigen.

Un alt mijloc de a ajuta pe obezi să-și mențină greutatea

Strofe pentru noul agronom

Un tînăr mărunțel — dar strașnic om:
așa e noul nostru agronom.
Modest, conștiincios și pregătit:
întocmai cum ni l-am închipuit...

Nu vreau să se deducă de aci
că n-ar avea și... lipsuri personale.
În primul rînd, în fiecare zi,
lipsește... din biroul dumisale,
nu-i place ... să se-ngroape în hîrtii
și cînd îl cauți, umblă... pe tarlale...
. . . . . .
Era în primăvară (mi se pare)
și peste nesfîrșitele ogoare,
tractoarele porniseră să are.
Iar agronomul înfigea măsura,
să vadă cît de-adîncă-i arătura...
Moș Vlad se rezemase de un pom,
privea (satisfăcut) la agronom
și-apoi — surîzînd — a prins să-mi spună:
— Ne-a mai venit un doctor în comună!...
— Cînd?... Unde e?... Nu-l văd!...
— Ei, na-ți-o bună!
Nu-l vezi cum calcă printre arătură?
El e!... E doctor... în agricultură...

Mircea CODRESCU

Păpădia și busuiocul

Se spune că pe-o coastă crescură la un loc
Un fir de păpădie și-un fir de busuioc
Și că, feriți o vreme de grindini și furtuni,
Trăiră laolaltă ca doi prieteni buni.
Numai că păpădia, în zile de zăduf,
Văzînd ce umbră mare îi stă sub pămătuf,
Își dete astfel seama cît este de pufoasă
Și nici nu-ncape vorbă că deveni făloasă.
Ar fi dorit cocoana altă vecinătate
Cu busuiocu-alături zicînd că nu mai poate.
„Ce mi te bagi în suflet?" îl tot lua la rost.
Privește-te mai bine să vezi cît ești de-anost.
Total lipsit de farmec, aș spune chiar urît,
N-ai nici un pic de formă, iar puf n-ai nici atît!"
Nu după multă vreme, un vînt bătu-n rafale
Și-i spulberă tot puful mînîndu-l către vale.
În schimb, cîmpia toată se aromi pe loc
Cu-n dulce și puternic miros de busuioc.

Rămasă goală pușcă și șuie ca un băț,
Fudula păpădie se-alese cu-n învăț:
Că frumusețea are durată și tărie
Doar dacă-și trage seva, adînc, din modestie.

Nicolae CULCEA

M. STANESCU

Unii salariați vin sîmbăta, la servici, echipați pentru excursie.

Și pentru ca excursia să decurgă în bune condițiuni, e nevoie de un șef!

V. TIMOC

— Pentru bucățica de svaițer să vă fac pachet separat?

A. ANTON

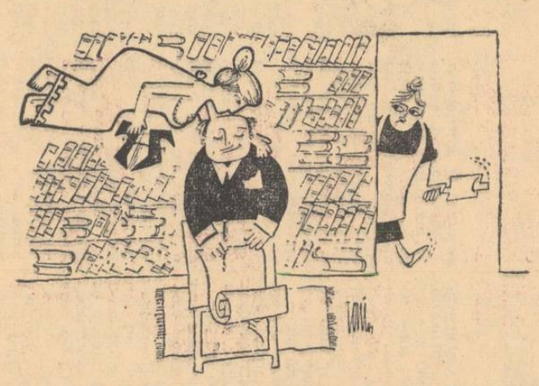

Fără cuvinte

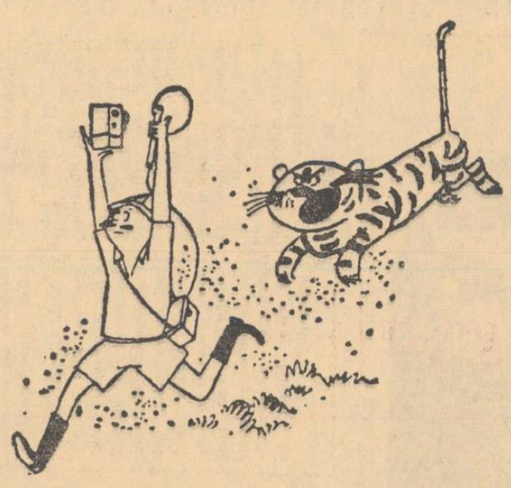

Ultima fotografie.

UMOR străin

— Dă-mi, te rog, costumul de baie. Este în poșetă, sub stilou...

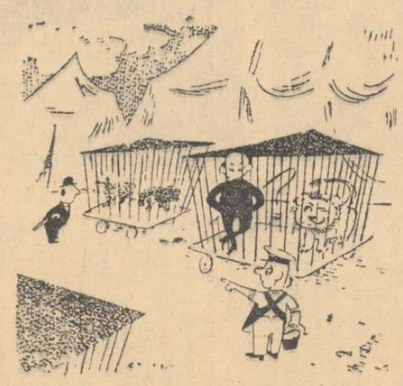

— A venit croitorul cu socoteala...
— Să poftească înăuntru...

Istoria radioului

Doamna Giuseppini către soțul ei: „Spune-mi, te rog, înainte de a se fi inventat radioul, televiziunea și benzile stereofonice, cu ce se plictisea lumea?"

★

Un turist parizian aflat în munții Savoia nimerește într-un sătuc pierdut printre văgăuni. Întîlnind un bătrîn, turistul îl întrebă foarte serios:

— Spune-mi, moșule, pe meleagurile acestea nu există nici o întreprindere?

— Ei bine, tinere, se adresează un bancher pretendentului la mîna fiicei sale, eu dau copilei mele o zestre de 30 000 000. Dumneata ce dai în schimb?

— O chitanță, domnule, răspunse ofensat acesta.

★

Una dintre vorbele de duh ale actorului italian de film Ugo Tognazzi: „Vrei să știi cît de neînsemnat e aportul tău la servici? Cere o mărire de salariu. Dar dacă vrei să afli cît de valoroasă e munca ta, cere o zi învoire"...

★

Doamna și domnul Jones își iau „breackfastul". Doamna Jones aduce soțului său, cufundat în lectura ziarului „Times", o ceașcă de ceai.

— Pe toți dracii, ceaiul n-are zahăr — urlă domnul Jones, după ce a sorbit o înghițitură.

— Știam, răspunde flegmatică soția sa, dar nu ți-am spus-o fiindcă am vrut să te văd deschizînd gura...

★

Cunoscutul actor și regizor italian, Vittorio Gassman, era asaltat mereu de diferiți solicitanți de roluri, pe bază de recomandații. Ca să se răzbune pe unul dintre acești nechemați, îi oferi o dată un rol de nimic într-o piesă.

— Domnule Gassman, se revoltă acesta într-o zi, aceasta-i doar figurație. Ceea ce am eu de făcut în piesă este să intru în scenă și să aduc o scrisoare.

— Da, răspunse acesta foarte serios, dar vezi că e vorba de o scrisoare recomandată.

★

O vorbă de duh a lui Fernandel: „Conversațiile dintre Adam și Eva trebuie să fi fost foarte dificile, dat fiind faptul că nu aveau despre *cine* vorbi".

La Scotland Yard telefonul de servici sună strident, apoi se aude o voce strangulată:

— Veniți repede în Kensington Street 497. În casa doamnei Plumcake a intrat un hoț. Viața unui om e în pericol.

— Venim imediat, răspunse agentul de servici. Dar cine-i la telefon, doamna Plumcake?

— La naiba, răspunse vocea, e chiar hoțul.

★

Marele savant Albert Einstein avea renumele unui om foarte distrat. Într-o zi, în tramvai, scăpă ochelarii pe jos. O fetiță de lîngă el se aplecă și-i ridică.

— Mulțumesc, draga mea, îi spuse genialul fizician, ai fost foarte drăguță. Cum te cheamă?

— Clara Einstein, papa!!

★

Remarcabilul comic italian Aldo Fabrizi este apreciat în cercurile artistice pentru spiritul său deosebit de ascuțit. Iată, de pildă, una din „cugetările" sale: Animalul cel mai folositor de pe lume este găina, deoarece ea poate fi mîncată atît înainte, cît și după naștere!

★

— Și unde va locui doamna Durand dacă amîndouă fiicele s-au măritat?

— Păi, unul dintre gineri o vrea la Le Havre, iar celălalt, la Cannes.

— Ce gineri cumsecade!

— Nici pomeneală! Cel de la Cannes o dorește la Le Havre, în timp ce acela de la Le Havre o vrea la Cannes...

REBUS

HAI LA DRUM!

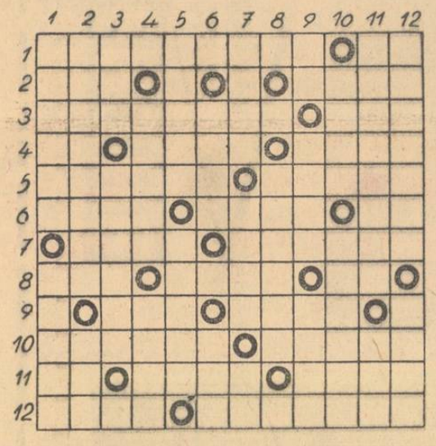

ORIZONTAL: 1) Cabană în munții Ciucaș — Sud-vest 2) Frumosul lac de lîngă Tușnad, des vizitat de excursioniști — 1 400 sau 1 500, în drum spre Vîrful cu Dor 3) Cărăușul lemnelor din Carpații răsăriteni — Floarea din... hamac 4) În temă! — O cabană din munții Sebeșului —... și alta în Retezat 5) Vîrf în munții Vrancei (1 777 m.) — Arbust cu flori albe și fructe roșii 6) Moral — Locuitor de la munte — Culese din munți! 7) La mare înălțime, în munții Rodnei (2 280 m.) — Culmi de munți din nordul Moldovei (sing.) 8) Repriză la volei — „Piatra Mare" — Nichel 9) Mai marele vînturilor (mit.) — Invidie 10) Verb cu destindere, în excursii — Baia de... 11) În turism! — Sinaia, Poiana Țapului, Bușteni... — Rezultă la întrecerile sportive 12) Lac pitoresc în munții Rodnei — Realizare.

VERTICAL: 1) Bătrînele din Bucegi — Cabană în Făgăraș (1 490 m.) 2) Însuflețire (nu lipsește de la nici o excursie!) — Epocă 3) Voce joasă — „La cabana Trei Brazi" 4) Vîrf în cutreieratul masiv al Ceahlăului (1 904 m.) — Instrument muzical 5) Are vestitele stînci și vîrfuri calcaroase numite „Pietrele Doamnei" — Lac și cabană în Făgăraș 6) Acești (reg.) — În barcă! 7) Primită la examen — Ioc de cărți — Alifie 8) Peștera din Bucegi, Bilea din Făgăraș sau Scărișoara din Apuseni 9) Stîncă înaltă — Anecdotă — O foarte cunoscută piatră... 10)... și o persoană din Bucegi — Neatins 11) Prepeal, Sovata, Călimănești, Stîna de Vale ș.a. — Domoale 12) Timpul excursiilor și taberelor la munte și la mare — Cristianul.., cabană pe Postăvar.

Ion PASCAL

SE FACE CALD...

ORIZONTAL: 1) Cifră în creștere, în acest sezon 2) Regiune cu vară veșnică — Metodă de... răcorire 3) Petec de verdeață și flori — Șahist de renume mondial — Înfierbîntă piramidele 4) I-au înghețat... cuvintele — Perlă a Mării Negre, una din atracțiile verii... 5) ...și o vecină a ei — Lungu Horia 6) O dată în Mangalia și de două ori în Mamaia! — În mare! — Poartă blană, sărmanul, chiar și vara 7) Prototipul șingelui... rece — A sta sub arșița soarelui (fig.) 8) Cerb... la gheață — Fin, mătăsos 9) Sprijine — Acum (pop.) 10) Ondulație a feței lacului — Un munte care ar fi fost o dată înconjurat de ape imense 11) Maree de două ori! — Temperatură, vînt și ploaie, la un loc (pl.).

VERTICAL: 1) Loc de ascensiuni pentru... Mercur 2) În excursie, un răspuns al... muntelui — Din vară pînă-n vară — Mușul somnifer 3) Punct de atracție, în sezonul cald — Expresia cifrică a căldurii 4) Apă în Italia — Pitorescul mal al mării 5) Și latin — Pietriș transportat... la gheață (pl.) 6) Pune totul pe roate! — La marginea mării... 7) Bronzat de soare — Se apropie cu pași repezi (pl.) 8) Personaj shakespearean — Posed 9) Ieșit din mare! — Căldura... de pe plajă! 10) Mediu bun pentru camping, vilegiatură etc. — A început să plouă! 11) Astfel — Acum, se poartă din ce în ce mai subțiri (dim.).

E. SOARE

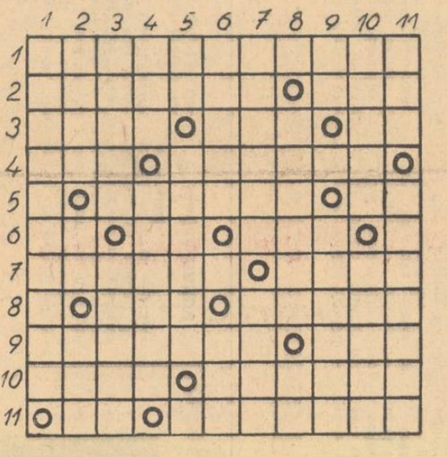

DE LA OM LA OM

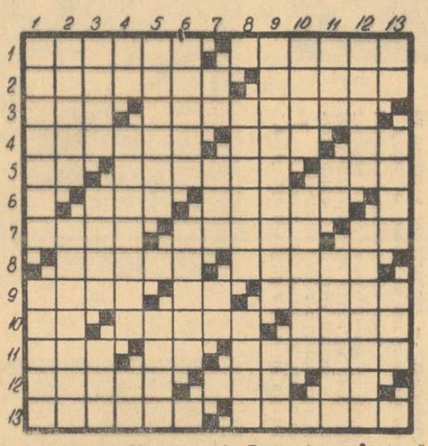

ORIZONTAL: 1) Filozof grec care a afirmat că „omul este un animal cu două picioare" și căruia înțeleptul Diogene i-a trimis ca răspuns un cocoș jumulit numindu-l „omul lui..." — Oameni de piatră! 2) Pierde omenia — Din lumea noastră 3) A scris povestirea „Dincolo de pădurea vieneză" — Autorul versurilor „Voi sînteți urmașii Romei? Niște răi și niște fameni!/ I-e rușine omenirii să vă zică vouă oameni!" 4) Oameni răi — Prefix pentru opt — Sînt 5) Campion — Vătămătoare pentru om — Culoare la cărți 6) Un om bătrîn... — ...și unul mic 7) Comunitate gentilică caracteristică comunei primitive, formată din oameni legați prin relații de rudenie și de limbă — Pasăre pe lîngă casa omului — Nora Oprescu 8) Oameni plecați (fem.) — Liste de erori 9) Preot musulman — Măsură agrară — O are orice „om de suflet" 10) Pronume — „Omul cu 1 000 de fețe" — Varietate de agat fin 11) Literă arabă — Soare antic — A trage oamenii pe sfoară 12) Vîrstă — Mamă (od) — Literă grecească 13) Oameni fără îndrăzneală — Cîntă omul și munca lui.

VERTICAL: 1) Istoric grec care a scris „Viața oamenilor ilustri ai Greciei și Romei" — Om cu cap 2) Autorul poeziei „Omul comun pleacă din birou" — Referitoare la lumea noastră 3) Omul de la macaz — Ne dă viață — Veche măsură olandeză 4) În toi! — Scrisoare de la o necunoscută! — Pronume 5) Cu multă omenie — Concepția cuiva despre viață 6) Om de..., nulitate — Grup de oameni 7) Pronume — Lac în Paraguai — În proză! 8) Un om candid — Om și atom 9) Oameni de pe stradă — Dromader 10) Acest — A scris poezia „Am văzut și eu oameni plecînd" 11) Baston de biliard — Țepușă — Oameni în floarea vîrstei 12) Om cu gura căscată! — Om cu inima de piatră 13) Îndrăznește! — Autorul volumului de povestiri „Pornesc oamenii" — Osie.

Florian SFETCU

Mica bibliotecă „Magazin"

FACEM BAGAJUL

Schiță de Willy Breinholst (Suedia)

Ne facem bagajul ca să petrecem cîteva zile de concediu sub un alt cer. Uneori e foarte util să vezi ceva nou, purtări și obiceiuri noi; de aceea ne hotărîserăm să plecăm pe opt zile la Julland. Și acum, după cum spusei, puneam lucrurile în cufăr.

— Tu ce iei? mă întrebă Mariane, în timp ce îndesa cam șaisprezece rochii în cufăr...

— Eu?, întrebai nepăsător. Nu prea multe. Mîine dimineață o să-mi pun în cufăr peria de dinți și aparatul de ras. Nu-mi place să car o garderobă de lucruri, cu care apoi n-ai ce să faci.

Asta era o „indirectă" la adresa celor șaisprezece rochii ale ei.

— Ține, spuse ea și-mi întinse o foaie de hîrtie și un creion fă-ți o listă cu tot ce iei cu tine și eu pun totul în cufăr...

— Nu-i nevoie, spusei. Nu-mi iau decît peria de dinți...

— Nu, mulțumesc, mă întrerupse Mariane tăios. Povestea asta o cunoaștem noi. Ca apoi să trebuie să aud nesfîrșitele tale mofturi, c-ai uitat ba una, ba alta. De data aceasta o să ai bunătatea să-ți însemni totul, ca să nu uiți nimic.

— Bine, bine, răspunsei și începui să scriu: regenerator de păr, cremă de ras, apă de colonie, aparatul de ras, și după cum am mai spus, peria de dinți.

— Și cămăși. N-o să iei și cîteva cămăși?

— Da, ai dreptate, uitasem.

Notai cămășile și pusei jos creionul.

— Și o pijama? Sau ai de gînd să apari în ața cameristelor înfășurat într-un cearceaf?

Am notat și pijamaua. Doar nu-i place nimă ui să fie acuzat că umblă să-și facă reclamă.

— Ce-ar fi să-ți iei și o haină de casă?

— E oare absolut necesar?

— Nu, dacă ai destul curaj să alergi în chilo le lînă pe coridor.

Trecui și haina de casă pe listă.

— Pantofi?

Notai, ascultător.

— Ajung o pereche? — întrebai sarcastic. Sau să iau o duzină? Doar așa ca să îndes cît mai mult înăuntru. Sper că nu cumva îți închipui c-ai să poți să închizi cufărul ăsta?

N-am primit nici un răspus. Între timp se făcuse tîrziu și ne-am dus la culcare. Către miezul nopții mă trezii; cineva mă scutura de umăr.

— Ciorapi?

Sării în sus și privii înspăimîntat în jur.

— Unde? — întrebai.

— Ce... unde?

— N-ai spus adineaori ceva?

— Da, am spus ciorapi. Să nu uiți că trebui să-ți iei și cîteva perechi de ciorapi.

— Da, da, o liniștii și mă culcai din nou.

— Trece-i pe listă!

Pe jumătate adormit bîjbîii prin dormitor și scrisei „ciorapi" pe prima foaie de hîrtie pe care o găsii.

A doua zi dimineața plecarăm. Prima noapte ne oprirăm într-un mic hotel confortabil.

— Nu e plăcut să știi că de data asta, nu a uitat nimic acasă? mă întrebă Mariane, în timp ce urcam ca să ne luăm în primire camera.

— Firește, aprobai eu și încercai să nu-ntîlnesc privirile căci nu îndrăzneam să-i comunic că deși fuseseră luate din timp toate măsurile, totuși uitasem ceva: Cufărul!

În romînește de ION COSTIN

Desen de BECA RIND

Claudio se întoarce acasă de la școală, după o oră de matematică.

— Cum a mers azi, dragul meu, îl întreabă mama

— Bine, avem un profesor evlavios!

— Cum vine asta, evlavios?

— Păi să vezi, mamă! De fiecare dată, cînd îi răspundeam la întrebări, profesorul ridica ochii spre cer și exclama: „doamne, dumnezeule".

— Pentru a treia oară îți spun să scoți limba afară!...

— Dar eu o țin numai afară!...

Poșta redacției

GELU — Brașov. **Vă promitem că vom publica un articol privind cataracta.**

M. DAMIAN — Bicaz Ardelenesc. **Vom publica articolul cerut în numerele viitoare. Despre sforăit am publicat unele date în revistă. Dacă nu sînt legate de tulburări ale căilor respiratorii, fapt ce poate fi constatat de medicul O.R.L., nu poate fi tratat.**

MARIA C. și ACHIANA C. — Ocna Mureș. **Condițiile pentru angajarea ca „stewardesă" le puteți afla de la Ministerul Transporturilor și Telecomunicațiilor. Ceea ce vă putem spune este că trebuie să cunoașteți la perfecție cel puțin o limbă străină.**

MICUȚA S. G. — București. **Citiți la rubrica „Medicul vă sfătuiește", articolul nostru „Din nou despre obezitate". În ceea ce privește Nefrixul, nu este un medicament greu tolerat. Dacă se mănîncă suficiente fructe, este mai ușor suportat.**

VICTOR STOICA — Brașov. **Nu puteți fi trecut în altă categorie de salarizare neavînd vechimea necesară. Răspunsul dat de întreprindere este deci legal.**

G. B. — Loco. **Numeroase fabrici de medicamente lansează în țările capitaliste, cu mult zgomot, medicamente care nu se dovedesc în practică eficace. Acesta este și cazul medicamentului de care vă interesați.**

MIHAI — Făgăraș. **Trebuie să vă prezentați la un medic dermatolog. Puteți lua cîte III tb. Anafilin, așa cum vi s-a recomandat.**

RADU VICTOR — Beiuș. **Crișana. Pentru pregătirea examenului de admitere la învățămîntul superior cu frecvență puteți cere un concediu fără plată, și, în funcție de nevoi, instituția vă poate planifica.**

D. M. Victor — Slobozia. **De repetate ori ne-am referit în răspunsurile noastre la faptul că literatura de popularizare veche prezenta deformat problema care vă interesează. Adevărul este că urmările nu sînt atît de grave. Mai grav este că omul își pierde încrederea în posibilitățile pe care le are și de aceea capătă un complex de inferioritate pe care este greu apoi să-l depășească.**

LEONTE TRAIAN — Comuna Rafaila — Iași. **Dacă nu vă dați examenul de stat nu puteți fi angajat în meseria pentru care v-ați pregătit. Într-o altă facultate puteți intra numai după o vechime în cîmpul muncii de cel puțin trei ani. Bursa sînteți obligat să o restituiți atîta timp cît refuzați să mergeți să lucrați în domeniul pentru care v-ați pregătit. La ultima întrebare răspunsul este afirmativ.**

FLORIN POPESCU — Ploiești. **Nu înțelegem ce neclarități aveți și de aceea este bine să reveniți.**

NICOLAE MOHA — Cîmpulung-Muscel. **În situația pe care o aveți, numai Comitetul de stat pentru probleme de muncă și salarii vă poate spune precis dacă pe baza studiilor și a vechimii ce o aveți, puteți fi încadrat pe post de tehnician.**

ANA — Galați. **Așa cum v-a spus și doctorul care v-a operat, tumoreta mică ce a fost extirpată, așa cum a arătat examenul la microscop, nu era de natură canceroasă, așa că nu trebuie să vă temeți. Tot ce trebuie să faceți este să vă prezentați din cînd în cînd la control.**

DOINA TOLOLICI — Dorohoi. **Adresați-vă muzeului regional din Suceava care se ocupă de achiziționarea pieselor de artă.**

UN PROFESOR DIN ARAD. — **În revistă am publicat și vom mai publica articole privitoare la rolul gimnasticii. Socotim însă că urmărind radioul, vă puteți satisface mai bine dorința lăudabilă și justificată de a face gimnastică dimineața.**

AX. S — Teiuș. **Problema ridicată nu poate fi rezolvată decît dacă se prezintă la medic și se constată dacă nu sînt și cauze obiective. Dacă nu sînt, atunci prea multe nu se pot face. Nașterile nu au putut însă îmbunătăți ci dimpotrivă au înrăutățit situația.**

A. D. Am mai publicat articole în legătură cu constipația, o să mai revenim.

REN — Suceava. **Aparatul la care ne-am referit nu este valabil decît pentru tuberculoza osoasă.**

ȘTEFAN FLOREA — Tg. Lăpuș. **Numai sfatul popular orășenesc sau regional poate aproba intrarea definitivă în orașul respectiv.**

AMALIA. — Ploiești. **Nu fiți îngrijorată. Nu s-a întîmplat nimic. Fenomenul respectiv este un lucru firesc, la vîrsta aceasta. Și totul este normal.**

ILEANA DELIA — Timișoara. **Desigur că este posibil. Trebuie făcută o perineu-rafie.**

L. F — Brașov. **În legătură cu ictioza o să scriem curînd un articol la rubrica Medicul vă sfătuiește.**

Dezlegările jocurilor apărute în numărul trecut

LUMINĂ

ORIZONTAL: Filamente — Mică — Aladin — Oameni — Luminiță — Aneta — Amu — Ageri — Ulei — Ira — Mătase — T — Ani — Sateliți — X — Na — Ba — R — Treaz — Atac — Netam — Car — Seu — Ae — A — Ad — Re — T — Răsărit — Abil — Apolo — Inițiată — Sară — Univers — S — Isanos — Cinema — Ui — Irizat — Aezi —

GARDEROBĂ

ORIZONTAL: Nușici — Ialat — Eminescu — Au — Ger — Cehov — Ba — Urat — Re — Elev — Latin — Ieșire — Ironie — Cta — S — Ce — Actori — Et — I — Ari — Bătuți — Ada — Vinovat — Amu — Io — Ea — Li — Calafat — Rea — Anatol — Vestă.

TOATE PINZELE SUS!

ORIZONTAL: Vapor — — Escală — Amăriți — Arad — Sirene — Prore — Era — Gabie — Gr — Ape — Trenă — C — Flecar — Salvă — L — Tr — Udă — Be — Ocean — O — Radă — Tu — Năucă — — Tev — Ite — Vi — Hărți — Lerna — Pavoaz — Argo — Rebus — O.

Redacția Piața Scînteii, Tel. 17.60.10. Administrația: 17.60.20. Interior 1.400. Abonamentele se primesc la toate oficiile poștale, factorii poștali și difuzorii din întreprinderi și instituții. Tiparul Combinatului Poligrafic Casa Scînteii 40 240

Un aspect din sala de lectură a stațiunii balneare Vatra Dornei. Aici cei veniți la odihnă au la dispoziție cărți și ziare pe care le citesc cu interes. Biblioteca le oferă toate noutățile.

Fotografia : Sorin DAN

Instantanee dintr-o librărie

Cărțile, cu mirajul tinereții și înțelepciunii lor, vă opresc pașii, vă cheamă și nu le rezistați. Nu-i așa, stimați cititori ?

— Așa e, răspundeți zîmbind, dar vă grăbiți să adăugați : — dar și librarul !

Da, și librarul. As îndrăzni să spun că, în primul rînd librarul. De aceea, poate, nu orice librărie vă atrage ; există librari și librari. Despre cei mulți însă, despre librarii-prieteni, despre acei primi cititori și critici de carte (cu mult înainte de a fi vînzători de carte), oameni cu gust și discernămînt, despre aceștia e vorba în rîndurile de față.

La librăria nr. 17 din bd. Bălcescu, puteți întîlni asemenea librari. De aceea, poate, oricînd veți intra în librăria veți găsi animație. Amabile, pricepute, cunoscînd cartea, vînzătoarele vă dau informații, emit păreri asupra unei opere sau alteia, vă sfătuiesc în alegerea dv. Printre ele, responsabila, tov. Ana Lupescu.

— Vindem cărți, asta facem, răspunde ea zîmbind întrebării noastre, arătîndu-ne cu un gest, magazinul plin de oameni. Noutăți ? Sînt prin rafturi. Multe, și unele foarte interesante. Din ce în ce mai multe și...

— ...din ce în ce mai interesante, nu ?

— Da, dar eu vroiam să spun că sînt totuși puține față de cerințele tot mai mari.

Tov. Lupescu ne aduce, drept argument, un mare număr de titluri și tiraje apărute în ultima lună. Un grafic întocmit după datele ce ni le oferă ar lua forma unei săgeți în urcare, atît numărul titlurilor cît și tirajele cărților fiind în continuă creștere.

— Dar interesul cititorilor pentru carte crește într-un ritm și mai mare, ne spune ea. Ca și gustul lor de altfel. Acesta este și marele nostru beneficiu, căci, trebuie s-o recunoaștem, învățăm mult de la cumpărători.

Voind parcă să ilustreze cele spuse de director, mereu alți oameni intră în birou (ușa stă de altfel în permanență deschisă), ca la ei acasă. Sînt primiți cu prietenie, cererile sînt satisfăcute în măsura posibilităților, pe loc, într-un cuvînt asistăm la relații în care cartea joacă rolul prietenului comun. Se întîmplă uneori ca o carte să lipsească, e nevoie de un efort deosebit, dar :

— Un librar trebuie să uite cuvîntul „n-avem". Ni se întîmplă, uneori, ca un client să ne solicite o carte care nu se găsește în librărie. O căutăm în depozit, la o altă librărie, uneori chiar și la anticariat.

Tov. Lupescu nu amintește, din modestie desigur, și de sustinuta muncă de îndrumare și formare a gustului cititorului pe care lucrătorii librăriei o îndeplinesc cu pasiune. In schimb ne vorbește cu satisfacție despre cursurile de perfecționare și specializare la care au acces librarii ca și de școala organizată de Centrala Editurilor.

Curiozitatea ne îndeamnă s-o întrebăm care este cartea cea mai cerută.

— Dacă vă referiți la genuri, ar fi greu de răspuns. Iată, bunăoară, poezia : înainte constituia pentru noi o problemă. Acum se epuizează în cîteva zile, ba citeodată în cîteva ore. Și asta deși tirajul lor lor a crescut mult în ultimii ani. Sînt căutate și poeziile celor mai virstnici, dar și cele ale tinerilor. Intîlnirile cititorilor cu autorii, sau cum le spunem noi, „prima întîlnire cu cartea", organizate de librăria noastră, sînt elocvente. N-ai loc nici unde să arunci un ac.

— Și cînd te gîndești că cititorii vă imputa faptul că organizați prea puține asemenea întîlniri.

— Au dreptate, deși cred că, chiar dacă am organiza în fiecare seară o altă întîlnire, tot n-am putea mulțumi pe toți. Le sîntem însă recunoscători pentru atenție și îi asigurăm că vom depune eforturi mai susținute.

— Încă ceva, vă mai rugăm. Care sînt preferințele cititorilor, cele ale scriitorilor și cele ale librarilor ?

— Să încep cu cititorii, bineînțeles în limita în care le cunosc eu gusturile, preferințele. In materie de beletristică, ne solicită mai multe romane originale, cu teme contemporane. Dacă se poate, opere de proporții mai mici, dar mai dense. Îi interesează foarte mult lucrări de critică literară, reportaje, note de călătorie, versuri. Se cer mult reportaje din regiunile patriei. Apoi documentare. Ca, de pildă, ghidul Bucureștiului în format mic, promis de atîta vreme și care mai întîrzie. Mă oprese aici deși ar fi multe încă de spus.

In ceea ce privește cerințele scriitorilor—și în primul rînd prezentarea în condiții bune a cărții — facem eforturi. Am găsit, după cum vedeți și formula vitrinei închinate unei cărți și autorului ei (fotografie, pagini de manuscris ș.a.), după cum ne vom strădui să asigurăm o frecvență mai mare întîlnirilor cu cititorii.

In sfîrșit, dacă interesează și cerințele noastre, ale librarilor, aș spune că ele se adresează în aceeași măsură scriitorilor și cititorilor. Pe scriitori îi rugăm să ne dea cît mai multe cărți bune. Iar pe cititori am dori să-i păstrăm printre prietenii noștri. Subliniez încă odată că pentru competența și bunăvoința lor le rămînem profund recunoscători.

M. RADIAN

„SKOPLJE 1963" se intitulează un emoționant documentar realizat în regia cineastului iugoslav Veljko Bulajic, înfățișînd drama locuitorilor acestui oraș, distrus de groaznicul cutremur din anul trecut. Filmul prezintă, de asemenea, acțiunea de reconstrucție a orașului în vederea căreia a fost acordat un larg sprijin internațional.

JERRY LEWIS, excelentul comic american pe care l-am putut vedea, nu de mult, în filmul „A dispărut o navă", este protagonistul unei noi comedii cinematografice în regia lui Frank Tashlin, intitulată „Șeful unui raion exploziv", a cărui acțiune se petrece într-unul din marile magazine newyorkeze.

ANDREJ WAJDA, cunoscutul regizor polonez, se pregătește să dea primul tur de manivelă pentru noul său film intitulat „Cenușă", a cărui realizare va fi încheiată anul viitor. Conceput pentru ecran panoramic, filmul va evoca speranțele înșelate ale polonezilor de a obține independența — în vremea războaielor napoleoniene.

„LOGODNICII" este titlul noului film italian în regia lui Ermanno Olmi, o poveste de dragoste. Plecînd în Sicilia, eroul îi trimite scrisori logodnicei sale și, astfel, împărtășindu-și reciproc gîndurile, cei doi învață să se cunoască mai bine.

VALPARAISO este denumirea unei văi din Chile supranumită „valea paradisului" datorită încîntătoarelor ei frumuseți naturale. Aici, cineastul olandez Jorris Ivens a realizat un documentar care redă viața locuitorilor de pe aceste meleaguri sud-americane, film intitulat „La Valparaiso".

De peste hotare

PRIN TEATRE cu aparatul de fotografiat

Pelicula sensibilă a filmului a înregistrat noi momente din piesele de teatru ce sînt prezentate în aceste zile spectatorilor din diverse orașe. Și de data aceasta rubrica noastră cuprinde piese scrise în epoci diferite, cu tematici foarte variate, jucate de teatre aflate în puncte opuse pe harta țării.

Actorii craioveni au pus în scenă multiseculara dramă a lui Euripide — „Troienele", în premieră pe țară. Regia a fost încredințată Georgetei Tomescu.

Impreună cu piesa „Dl. Biedermann și incendiatorii", spectacolul a fost prezentat și publicului bucureștean, în recentul turneu organizat în Capitală. (fotografia din stînga sus).

Teatrul de Stat „Victor Ion Popa" din Birlad a adus pe scenă piesa „Vlaicu Vodă" de Al. Davilla în regia lui Ion Petrovici (fotografia din mijloc, sus). *In grupul boierilor se văd personajele Vlaicu Vodă (George Musceleanu), Mircea Basarab (C. Petrican), Doamna Clara (artista emerită Anny Braeski de la Teatrul Național din Iași), Domnița Anca (Smaranda Manoliu).*

O scenă din piesa dramaturgului grec Dimitris Psathas, „Se caută un mincinos", jucată de artiștii Teatrului de Stat din Reșița. Aceasta este a cincia premieră din această stagiune și este regizată de Eugen Vancea. In clișeul nostru; Jeni Petrescu și Costin Prișcoveanu (fotografia din dreapta, sus).

In sfîrșit Teatrul din Sibiu prezintă „Despot Vodă" de Vasile Alecsandri, în regia lui Janis Veakis, piesă prezentată în turneu și în Capitală. Imaginea vă prezintă pe Angela Costache și Adina Atanasiu-Poenaru (fotografia din stînga, jos.)

★

Patru clișee, patru piese, patru spectacole urmărite cu interes de public.

O nouă operetă romînească

„TÎRGUL DE FETE"

La Teatrul de Operetă din București se desfășoară intense repetiții la noua operetă romînească „Tîrgul de fete" de Filaret Barbu, pe libretul lui Traian Țancu. Principalii realizatori sînt : Ion Dacian, asistat de I. Mavrodin (direcția de scenă), Oleg Danovsky (coregrafia), Elena Agapie (decoruri), Costel Rădulescu (dirijorul corului) și Mircea Ionescu (direcția muzicală).

— Deosebită ca partitură de operetele „Ana Lugojana" și „Pluțașul de pe Bistrița" — ne-a spus compozitorul Filaret Barbu — noua mea lucrare „Tîrgul de fete" are un limbaj muzical care îmbină diferite elemente folclorice, într-o formă specifică operetei romînești. Libretul poartă spectatorul în trei medii diferite. In mijlocul minerilor din Lupeni, în București și pe muntele Găina, la tradiționalul tîrg de fete. Muzica operetei „Tîrgul de fete" este o paletă care conține diverse genuri muzicale.

— In noua operetă romînească, a spus Lili Dumitrescu, am prilejul să redau figura luminoasă a unei tinere inginere. Interpretarea ridică o întreagă gamă de probleme pe care, cu ajutorul direcției de scenă —, sper să le rezolv.

Marian SANDU

CRONICA TEATRALĂ ○ CRONICA TEATRALĂ ○ CRONICA TEATRALĂ

TEATRUL ȚĂNDĂRICĂ :

„EU ȘI MATERIA MOARTĂ"

de Mircea Crișan, Al. Andy și Radu Stănescu

Nu știu dacă, pentru a încăpea în cadrul scenei păpușilor și marionetelor, Mircea Crișan a supus genresul și abundentul său volum la o anumită compresiune și reducție sau dacă, dimpotrivă, suszisa scenă și-a lărgit cadrul la maximum pentru a-l cuprinde pe simpaticul și popularul comic ; fapt e că o modificare a intervenit în natura ambilor, avînd drept rezultat un gen pe care mă grăbesc să-l declar foarte plăcut, foarte atractiv.

La o cercetare mai atentă, la o drămuire mai grijulie a acestui proces de osmoză, ni se arată că modificările s-au produs mai ales în domeniul specific al Teatrului Țăndărică, adică în arta păpușilor și marionetelor, reduse acum la rangul de fond și replicant al monologului crișanian și prin aceasta decăzute de la năzuința portretistică, dramatică și epică. In primul rînd, scenariul a condamnat păpușile și marionetele la o mutenie aproape deplină : între ele nu mai există dialog, ele nu mai au replică decît, din cînd în cînd, pentru a puneta monologul lui Crișan, în timp ce de roluri nici nu mai poate fi vorba. Astfel construîse păpușile și marionetele, care au viața lor, simțul pericolului și instinctul conservării, s-au refugiat în zone exogene și au adoptat deghizări variate, cu scopul de a păstra un minimum de prezență pînă la trecerea primejdiei. Și, cu toate că misiunea acestor transformări este derizorie, nu se poate spune că au fost lipsite de îndrăzneală. Diferitele tablouri care se pot numi marionetistice sau păpușerești — aceasta numai din cauza scenei și tehnicii animatoare — imită direct lanterna magică, desenul animat sau se inspiră direct din aceste arte: un balet de discuri și tringhiuri, un cuplu de imagini realizat prin linii și figuri geometrice dezarticulate, care pînă la urmă își redistribuie elementele componente pentru a figura o căsuță-cuib de tineri îndrăgostiți etc. Alteori, minuitorii intră direct în scenă, fie pentru a realiza un twist în trei, de excelent efect, fie pentru a conduce, purtînd mască și joben, o enormă păpușă — cîntăreață de cabaret, totul constituind, în fond, un număr de muzic-hall, de asemenea foarte bun. In sfîrșit, avem păpușa de dimensiuni umane, de fapt un simplu costum al omului însuși, care, îmbrăcînd haină de animal sau de clown, realizează comicul prin această demascare voită de sub un travesti intenționat rizibil și derizoriu. Păpușa propriu-zisă nu apare decît de două, trei ori, — tot ce ține de arta specifică e secundar — fond sau intermezzo — încît impresia este că ne aflăm într-un alt teatru, care găzduiește cîteva numere de păpuși și marionete și nu în chiar-teatrul nostru, gazdă a unui element alogen.

Toate acestea le spunem pentru a informa pe cititor despre natura spectacolului, nu pentru a judeca intențiile și concepția. E treaba teatrului de păpuși dacă și cît trebuie să se mențină în cadrul specificului său, dacă e nevoie să caute alți și încrucișări cu alte specii. Treaba noastră e să apreciem calitatea realizării în sine și, din acest punct de vedere, păstrăm cea mai bună impresie, sau aproape niciuna. Dacă, în spectacolul acesta, artiștii și arta teatrului de păpuși par să fi trimis cîteva ambasade într-un alt teatru, Crișan în schimb pare pur și simplu la el acasă nu pentru că s-a adaptat stilului teatrului-gazdă, ci, pur și simplu, pentru că cel din urmă s-a retras și s-a făcut mic în fața lui, dîndu-i scena în deplină stăpînire. Cele mai multe episoade ale spectacolului, zdrobitor cele mai multe, se puteau desfășura în orice teatru, pe orice scenă, oriunde există un podium, de la operă pînă la cinematograf sau pînă la o sală de ședințe. Arta lui Crișan nu este teatrală, nu este scenică în înțelesul modern al cuvîntului, este o artă histrionică, populară, la modul cel mai străvechi, de pe vremea cînd actorul, mînat de un spirit colectiv, îndeplinea o misiune solitară și aproape anonimă, în direct apropiere cu folclorul. Crișan nu are nevoie de nici o mijlocire vrăjită și înșelătoare, el nu are nevoie de partener, de decor, de costum și de recuzită, și dacă uneori îmbracă fracul, își pune pe cap un chipiu sau măcar o floare la butonieră, aceasta e nu pentru a completa intrarea în pielea altui personaj, ci numai pentru a putea fi identificat în mulțime și văzut de la distanță. Artei lui îi este indiferent dacă se realizează pe scena Operei sau în aer liber, și lui însuși cred că-i este indiferent. Arta lui este depozitară a unora dintre cele mai vechi tradiții ale artei, ea continuă, în esență lor, aceste tradiții. Iar Crișan este, fără îndoială, unul dintre cei mai străluciți reprezentanți ai acestei arte bătrîne și inepuizabile.

Fiind o artă individuală, care se exprimă în monolog, esențialul este textul, căci esența acestei arte este ideea și cuvîntul, nemijlocite. Crișan are deci nevoie de texte bune, și nu mă îndoiesc că succesul său, strălucita sa realizare artistică nu se datorese atît minunatelor sale calități actoricești, cît faptului, rar și fericit, că el este în acelasi timp și autor de texte, că, deci, are darul de a intui spiritul popular și conștiința critică de la un strat mult mai profund. Nu e mai puțin adevărat că, atît cît l-am putut urmări în nenumăratele sale hăliăduiri de ici, colo (am spus că lui îi este indiferentă scena și aparatura tehnico-fictivă), se dovedește că autorul, chiar asigurîndu-și concursul altor autori, nu e totdeauna la fel de inspirat, și nici măcar la egalitate de inspirație cu actorul, care poate fi sigur de succes chiar menționîndu-se statornic la nivelul său mediu, la standardul său de utilizare permanentă.

Aceasta s-a întîmplat și cu ocazia scenariului intitulat *Eu și materia moartă*, la elaborarea căruia eforturile sale, unite cu ale lui Al. Andy și Radu Stănescu, nu au dat, din păcate, rezultate prea grozave. Chiar un om care nu cunoaște foarte bine acest domeniu recunoaște cu ușurință decalcul uzat și chiar cîlțoi unor vechi numere. Monologul quiproquo-ului cu pisica este, poate nou, dar dintre cele mai slabe. Recursul la actualizarea satirică a lui Marius Chicoș Rostogan e de un efect întortocheat și tardiv. Numărul auto-intimidării, cu simbolul reptilei, nu are dezvoltare, iar pe cel al sobrietății și frugalității culinare l-am auzit de o sută de ori. Sînt, fără îndoială, și monologuri bune, cel al vînătorului, al pedantului științific, al simucigașului. Dar în general, nu există spirit ascuțit, nou, îndrăznet.

Acum, am să spun ceva care poate părea paradoxal : defectele textuale nu au prea mare importanță. Cum vine asta, o să fiu întrebat, la o artă care se întemeiază pe idee și pe cuvînt ? Spiritul acestei arte se prezintă ca zăcămintele de metal rar : trebuie să extragi tone întregi de țărînă, pentru cîteva grame de metal. Dacă într-o seară întreagă de vorbă, Crișan extrage cîteva revelații morale și psihologice memorabile, sarcina lui e împlinită cu prisosință.

In general, un spectacol bun, bine jucat, agreabil.

Radu POPESCU

Opera „Isteața" pe scena timișoreană

Colectivul Operei de Stat din Timișoara a prezentat în premieră pe țară, opera „Isteața" sau, cum a mai numit-o autorul, „Poveste despre rege și fata cea isteață", de compozitorul german Carol Orff. Noutatea premierei constă în abordarea unui gen care iese oarecum din obișnuit. Muzica, simplă în structura ei melodică, susține un joc scenic viu, conturînd cu claritate sensul alegoric al textului inspirat din-tr-un basm al fraților Grimm.

Publicul a apreciat strădu-ința lui Nicolae Boboc, artist emerit, care, în colaborare cu Delia Giurgiu, a realizat versiunea romînească, cum, de asemenea, a apreciat munca sa de dirijor în pregătirea partiturii.

A plăcut și regia artistică a lui Dan Nasta de la Teatrul de Stat care, completată de scenografia lui Constantin Rusu, a avut darul să introducă pe spectatori în atmosfera vremii. Reușita noii premiere se datorește în aceiași măsură protagoniștilor Marieta Grebenișan, în rolul titular, Emil Rotundu, în rolul regelui, Francisc Kadar, Mihail Dumitrescu, Francisc Dinier, Iuliu Mare, Tomiță Popescu, Ionel Maier și Marius Sola.

Virgil LAZAR

Pe scena Palatului culturii din Brașov

„Mitică Popescu"

Generos în manifestări artistice, programul Palatului culturii din Brașov s-a îmbogățit de curînd cu o nouă premieră : spectacolul cu piesa „Mitică Popescu" de Camil Petrescu.

Colectivul de amatori a insuflețit textul acestei comedii într-o manieră care justifică întru totul căldura cu care a fost primită de publicul brașovean.

Sălile arhipline din localitate ca și succesul obținut în deplasările de la Zărnești și Codlea răsplătesc pe merit cele 4 luni de muncă, în pregătirea spectacolului, ale colectivului îndrumat de regizorul George Grindănușu de la Teatrul de Stat din Brașov.

O mențiune aparte pentru valoroasa creație realizată în spectacol merită lăcătușul mecanic Sandu Alexe, interpretul rolului titular, tehnicianul I. Mihăilescu, în rolul subdirectorului, N. Chendea (în Jean Goldenberg) și funcționara Mariela Encica (în Ilona Demetriade). Din distribuție au mai făcut parte elevii Maria Tutulea, R. Peclovici, jurist, Marilena Guth, profesoară, A. Ioanid și alții. Scenografia, deosebit de sugestivă, este semnată de P. Moga.

Succesul de care se bucură spectacolul brașovean justifică interesul cu care acesta este așteptat la Făgăraș, Sibiu și Predeal.

T. BALAJ

In fotografie : **doi dintre protagoniștii spectacolului : Sandu Alexe (Mitică Popescu) și N. Chendea (Jean Goldenberg).**

Vă prezintăm

O PRODUCȚIE A STUDIOURILOR ITALIENE

CU MACARIO ȘI PEPPINO DE FILLIPPO

Giocondo, Gaudenzio, Martino și Crespino — eroii filmului „Cei patru călugări" —, escroci notorii, hotărăsc să îmbrace haina monahală pentru a pune astfel mîna pe veniturile provenite din daniile credincioșilor catolici. Travestiți în slujitori ai bisericii, ei încearcă să obțină sprijinul unui arhiepiscop al Vaticanului pentru a li se încredința un castel și a putea să emită liste de donații pe care visează să încaseze milioane de lire.

Trimiși la mînăstire să-și petreacă restul vieții în post și rugăciuni, cei patru se gîndesc mai întîi la o evadare. Întîmplarea face ca tocmai acum să-l cunoască pe tatăl Lolei, grădinarul care-și bătea fata ce fusese necinstită de către Baronul Cimino. De la tatăl Lolei, cei patru află însă că fata avea un logodnic — pe gangsterul Saruzzo Messina, a cărui apropiată reîntoarcere din America era așteptată cu groază de toți locuitorii. Travestindu-se în Saruzzo, Gaudenzio procură prin șantaj sume de bani provenind de la măcelar, zarzavagiu, farmacist. Calogero, singurul care îndrăznește să se opună temutului bandit este atras în cursă și închis în osuarul mînăstirii.

Dar tocmai cînd trebuirle le mergeau din plin apare... adevăratul gangster. Atunci, presupușii călugări îl eliberează pe Calogero și, cu ajutorul lui, reușesc să-l bată pe Messina. Cum acesta se plînge poliției, toată pandimaua iese la iveală. Condamnați la un an închisoare pentru escrocherie, șantaj, violență și sechestrare de persoană, Giocondo, Gaudenzio, Martino și Crespino socotesc totuși că, pentru ei, oricum e mai bine la închisoare decît la mînăstire și plănuiesc de pe acum pe ce căi vor obține alți bani atunci cînd vor fi iarăși în libertate.

BIBLIOTECA CENTRALĂ
SIBIU

Proletari din toate țările, uniți-vă!

magazin

ANUL VIII — Nr. 347 • Sîmbătă 30 mai 1964 • 8 pagini — 1,50 lei

Ajun de iunie

DE VERONICA PORUMBACU

Ceea ce însemn în rîndurile de mai jos e departe de a fi o cronică literară. Poeziile Rodicăi Doroftei sînt în majoritate inedite, și autoarea lor e, ca „profesie de bază", elevă în clasa a VI-a a școlii medii de pe Mîntuleasa și își dedică timpul liber studiului la vioară. Am auzit-o prima oară cîntînd la o șezătoare în raion, și, înainte de a schimba o vorbă, i-am zărit sufletul, prin cea mai străvezie fereastră: muzica. Fata aceasta mărunță de stat, cu păr negru, are, în limpezimea digitației simplitatea pe care ți-o dă o îndelungă trudă a pasiunii pentru desăvîrșire. Se spune că pictorul Ingres avea și o altă pasiune decît a picturii — muzica. De unde a și rămas zicala, pentru orice înclinație secundă: „Vioara lui Ingres". Pentru violonista de 12 ani, vioara lui Ingres e... poezia. Am fost și continui să fiu martorul multor încercări ale Rodicăi Doroftei. Dintre toate, aceea pe care o păstrez mai aproape de sufletul meu, fiind mai aproape de ea însăși e dialogul fetei cu vioara, în timpul convalescenței după o boală mai lungă. Vioara vorbește Rodicăi chiar și fără să-i atingă strunele: *Bucură-te, Rodică, afară-i primăvară! / Bucură-te o dată cu tot pămîntul! / Bucură-te că din vîrfuri ascuțite de muguri / Ies petalele primăverii! / Bucură-te că o rază mai caldă îți mîngîie pă-*

rul / Bucură-te că-ți vin sub streașină prieteni cu aripi, / Bucură-te că peste o clipă vom fi din nou împreună"... Interesant e că în exploziile în lanț ale comparațiilor ce urmează, instrumentul îi sintetizează credința în forța muzicii, în capacitatea de a o exprima liric, dar și în puterea ei de a schimba pe oameni.

Da, poezia e la Rodica Doroftei vioara lui Ingres. Dar tînăra violonistă scoate uneori și pe această vioară sunete adevărate și emoționante: oda la propriul instrument devine un elogiu al muzicii, cu atît mai prețios cu cît e exprimat la vîrsta de 12 ani!

★

Și Revuca Sălăgean scrie poezii. Fără s-o cunosc pe autoarea lor, născută la Ruschița, versurile am ajuns să i le citesc pe altă cale. Pe mama ei, Floarea Sălăgean, am cunoscut-o încă din 1950. Îi țin minte multe cuvinte rostite atunci; îi țin minte gîndurile și speranțele care se învîrteau toate, de pe atunci, în jurul copilului dorit mai mult ca orice pe lume. Și iată, după 14 ani, am primit, o dată cu scrisoarea mamei, și primele versuri ale primei ei născute, care a împlinit vîrsta de 11 ani. Și juna poetă ruschițeană e de profesie elevă. Lumea fetei e satul cu cariera de marmură. O colonie muncitorească. O familie în care tatăl a privit la început copilul îndelung așteptat cu oarecare rezervă, fiindcă nu era băiat: *„Sînt fetiță cu codiță / Și mă duc la grădiniță / Tăticutu-i supărat / Fiindcă nu am fost băiat"*. Fetița nu s-a lăsat impresionată de această rezervă trecătoare. Înainte vreme, părinții s-ar fi putut altfel bizui pe un fiu, pe forța și pe perspectivele lui. Dar astăzi și o fetiță din Ruschița poate visa, la cămin încă, la profesia ei viitoare: *„Eu mă duc la grădiniță / Să mă fac o doctoriță"*...

Sînt sigură că Revuca Sălăgean își va putea împlini visul și tatăl ei va fi mîndru de fată! E doar un copil al Republicii noastre...

Sunetul și cuvîntul intră azi, prin mărturia celor două fete, una la un capăt, alta la altul al țării, în aceeași „odă a bucuriei".

METAMORFOZA LUTULUI

În urmă cu aproape douăzeci de ani zidarul Luca Radu din Alba Iulia pleca de acasă în zorii fiecărei zile, luîndu-și în tașcă mistria alături de bucata de pîine. În vremea aceea repara casele năruite de război. Eugen, băiatul lui, împlinise șapte ani și începuse să deslușească slovele abecedarului.

Astăzi, tatăl și fiul străbat în fiecare dimineață drumul spre același șantier. Tatăl a înlocuit mistria cu betoniera și macaraua. De zidit, „zidește" nu cu cărămizi obișnuite ci cu panouri mari prefabricate. Fiul maistrului, băiețașul cu ochii neastîmpărați de acum douăzeci de ani, a parcurs cît se poate de firesc drumul între cartea de aritmetică de clasa întîia și titlul de inginer constructor. Astăzi el conduce unul dintre principalele loturi ale fabricii de produse refractare ce se înalță la marginea bătrînului oraș transilvănean. Două generații își împletesc aici străduințele pentru executarea amplei lucrări într-un timp cît mai scurt.

★

În urmă cu mai bine de un an, cînd pe apa Mureșului pluteau încă sloiuri de gheață, din luncă și pînă sub dealul Bilagului s-a auzit puternic duduit de tractoare. Tractoristul Ion Mărgineanu, betonistul Nichie Jeleriu, liniorul Trifu Partenie, inginerii Eugen Luca, Nicolae Huruiocea și Petre Șerban, zeci și zeci de alți constructori o luaseră înaintea primăverii, venind din diferite colțuri de țară să-și unească priceperea și hărnicia la ridicarea unui important obiectiv industrial.

Ceea ce în urmă cu un an exista doar în schițele proiectului și în imaginația constructorilor a căpătat astăzi contururi de dimensiuni majore realizate din fier și beton. Ingeniozitatea specialiștilor Institutului de proiectări metalurgice din București, așternută în tuș pe hîrtie de calc și în coloane de cifre, s-a transformat într-un ritm impresionant, în arhitectonică industrială modernă care acoperă o suprafață de 50 de hectare.

Realizată la cel mai înalt nivel al tehnicii contemporane, fabrica de produse refractare de la Alba Iulia, va satisface necesitățile industriei siderurgice din țara noastră.

Anual, această fabrică va produce 150 000 de tone de șamote, 100 000 tone de produse refractare, 1 000 tone de cărămizi ușoare și 10 000 de tone de mortar refractar. Fabrica va putea fi comparată cu un imens laborator. Liniile tehnologice vor fi complet automatizate. Întregul proces de fabricație va fi dirijat pînă în sectorul preselor puternice prin intermediul a patru cabine de dispeceri, înzestrate cu panouri sinoptice. Cea mai mare parte a utilajului se realizează în uzinele țării.

Obținerea produselor finite necesită executarea a circa 1 000 de repere. Complicatul proces al transformării materiei prime în produse refractare se va desfășura în această fabrică într-un ritm impresionant. De la stația de descărcare argila străbate drumul amestecului, granulării, înnobilării, arderii, măcinării și presării într-un timp foarte scurt. Procedeele tehnice moderne și utilajul de prim rang cu care va fi înzestrată fabrica vor asigura realizarea unor sortimente de înalt nivel calitativ. Cuptoarele rotative și cuptorul-tunel, de pildă, au un regim termic de 1 650 de grade permițînd obținerea unor produse care să întrunească condițiile generale cele mai pre-

C. IONESCU

(Continuare în pag. a 3-a)

DIN SUMAR

Impresii din Italia
DE IRINEL LICIU
Artistă emerită
(Pagina a 2-a)

Vulcanul „sec"
(Pagina a 2-a)

Va putea fi prevenit cancerul?
(Pagina a 4-a)

Noul televizor românesc E. 43

Sîntem la Magazinul Universal București, secția aparate și mașini electrice și încercăm să descoperim secretul zumzetului neîntrerupt pe care-l fac cîteva zeci de voci alături de cîteva megafoane în funcțiune. Primul pe care-l rugăm să ne lămurească ce-i cu larma din jur este ajustorul Nanu Alecu de la grupul de șantiere nr. 2 București.

— Vreau să-mi cumpăr aparat de radio. Cel pe care-l am de zece ani a îmbătrînit. Acum e timpul ultrascurtelor. Îmi trebuie un radio care să țină pasul cu timpul. Dar hotărăște-te dacă poți cînd ai de ales între atîtea ispite: „Darclée", „Carmen", „Miorița", „Delta", „Select"? „Greutăți" îi mai fac tovarășului Nanu și vînzătorii, fiindcă unul laudă linia elegantă a „Mioriței", celălalt tăria aparatului „Darclée" (are — zice el, „extensie de bandă") iar al treilea, imparțial, le laudă pe toate.

— Toate sînt reușite și fac treabă bună... În plus, un cumpărător îi dă asigurări că „Delta"... n-are moarte.

— Unde mai pui că e lucrat cu tranzistori și-l duci și în concediu dacă așa ți-i voia inimii...

Așa ne-am pus în gînd să facem o vizită la uzinele „Electronica".

O uzină muzicală

Poate că nu e cel mai potrivit mod de a o prezenta, dar este sigur că aceasta a fost prima impresie de îndată ce am sosit pe poarta marii întreprinderi. Din hale iese la lumina zilei un caier sonor din care se rostogolesc melodii. În sala de montaj radioreceptoare, același fond muzical. La început parcă cineva ciupește o strună uriașă care vibrează în etape și cu tonalități asemănătoare. Apoi disting și nuanțe. Sînt sunetele produse de diferite operații care presupun acordaje, reglări, verificarea circuitelor etc.

Fac cunoștință la banda de montaj cu tovarășa Constantinescu Eufrosina. Este prima care îmi explică sunetele operațiilor la care asist. Și tot prima care îmi vorbește aici despre bătălia pentru calitate.

— În colectivul nostru fiecare verifică operația care a precedat-o pe a lui. Evităm astfel neglijențele, micile scăpări.

H. ZALIS

(Continuare în pag. a 3-a)

MEDICINA NUCLEARĂ

De cîteva luni funcționează în cadrul Institutului de endocrinologie din București o unitate de medicină nucleară. Înființată în scopul tratării anumitor maladii cu izotopi radioactivi, unitatea a necesitat o grijă deosebită în construcția sa, deoarece trebuia asigurată protecția împotriva iradierii. Constructorii au folosit toate mijloacele moderne pentru a preveni orice accident de iradiere.

Încercați, de pildă, să pătrundeți în unitate, prin ușa grea de plumb care o desparte de restul instituției. Nu veți reuși. Ușa se deschide numai la comanda telespikerului care se află în hol și cu care solicitatorul poate comunica prin microfonul fixat în ușă. În hol, o masă de comandă semicirculară este prevăzută cu numeroase butoane și ecrane care răspund fiecare în cîte un laborator. Instalația semnalizează permanent orice doză radioactivă care ar scăpa prin containerele de plumb și care, aflate în stare de libertate, ar fi primejdioase. Fiecare lucrător poartă, de asemenea, prins la reverul hainei, un mic medalion albastru — un dozimetru — iar în buzunar un stilodozimetru care înștiințează imediat pe purtător de existența radiațiilor. Protecția este, de asemenea, asigurată de ușile interioare care se încuie automat, cînd în preajma lor apare o sursă de iradiere. O igienă minuțioasă a pereților, a pardoselilor și mobilierului din material plastic, schimbarea totală a aerului din încăperi, din 10 în 10 minute prin sisteme de ventilație speciale, sînt o garanție în plus pentru protejarea sănătății bolnavilor și a personalului medical.

Să vizităm laboratoarele și cabinetele pentru tratament unde, în ultimele luni, numeroși bolnavi și-au recăpătat sănătatea.

Tratamentul unei afecțiuni tiroidiene

Laboratorul fierbinte se numește încăperea în care se manipulează, în siguranță, cantitățile de izotopi. Aici, aparatele numeroase sînt dominate de o impunătoare cutie albă în greutate de 4 tone. Pereții de plumb, ferestrele din sticlă de plumb, au între 5 și 10 cm grosime. Două tije minuite de un tehnician pătrund etanș prin perete și repartizează în fiole mici, plasate în cutiuțe de plumb, un lichid incolor, iodul 132.

— Acesta este un izotop al iodului — ne spune dr. Niculescu Zinca, șeful unității. Îl folosim în testarea funcției tiroidiene și în restabilirea acestei funcții.

Laboratorul vecin, de radiobiochimie, are aspectul unui obișnuit și mo-

A. MIHALCEA

(Continuare în pag. a 3-a)

LA PAS PRIN BUCUREȘTI

Prin poarta vie

Nu e figură de stil. Cînd vii cu trenul de la Constanța știi că ai intrat în București în clipa în care sub roțile vagonului trepidează podul de la Băneasa, iar ochiului i se înfățișează aleile frumos croite din Parcul de cultură. Cînd vii cu mașina de pe șoseaua națională simți prezența Bucureștiului exact la aeroportul Băneasa, iar mai apoi primești confirmarea prin defilarea de pomi și flori de la șosea. Cînd vii cu avionul din cine știe ce colț al țării admiți că ai pășit hotarul aerian al Bucureștiului doar cînd vezi licăririle roșii de pe Casa Scînteii și cînd, cu nasul lipit de geam, încerci să identifici podoabele vii de la intrarea orașului: „alea sînt sălciile de pe marginea lacului, ceilalți castanii de pe șosea...".

Și dacă delimitarea nu este foarte exactă și nu respectă reguli pur științifice, are în schimb scuza că este foarte personală și respectă regulile inimii veșnic îndrăgostite de frumosul Bucureștiului.

Pia RADULESCU

(Continuare în pag. a 3-a)

De prin prin prin

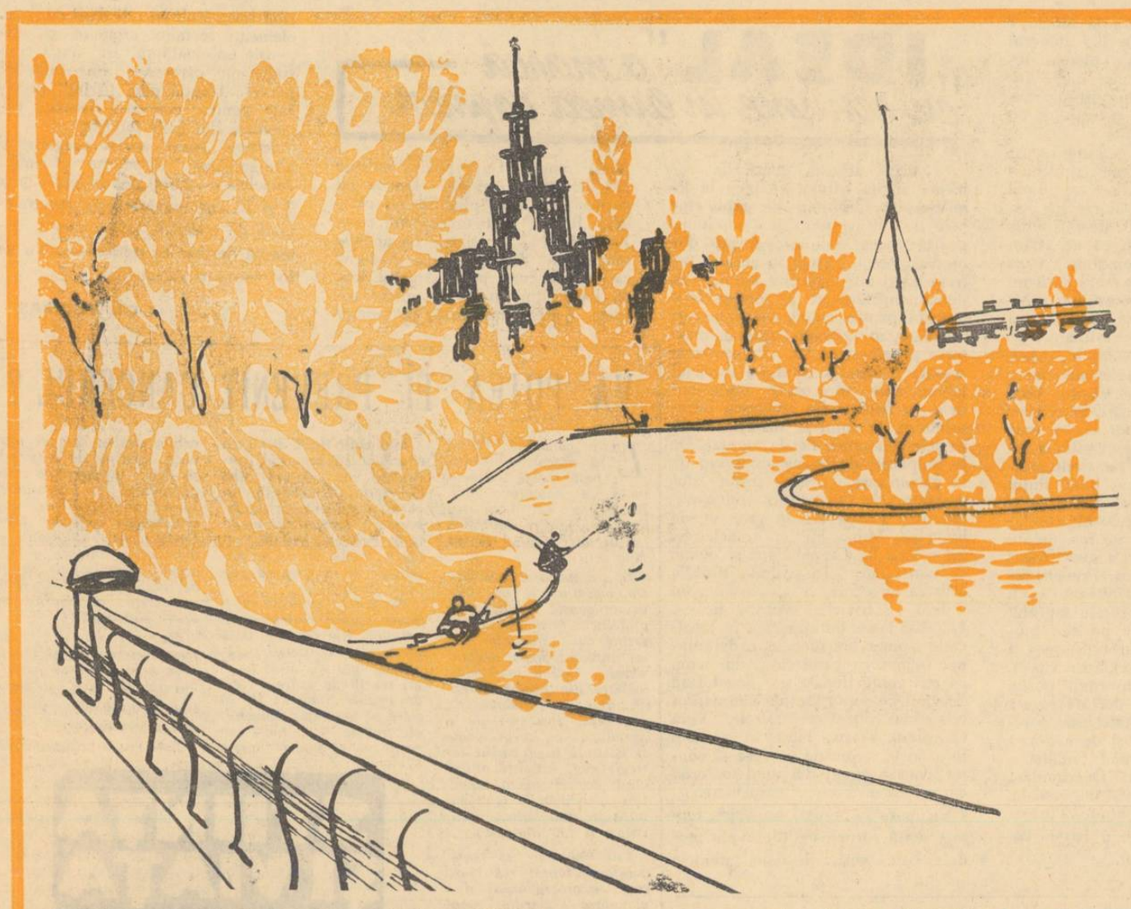

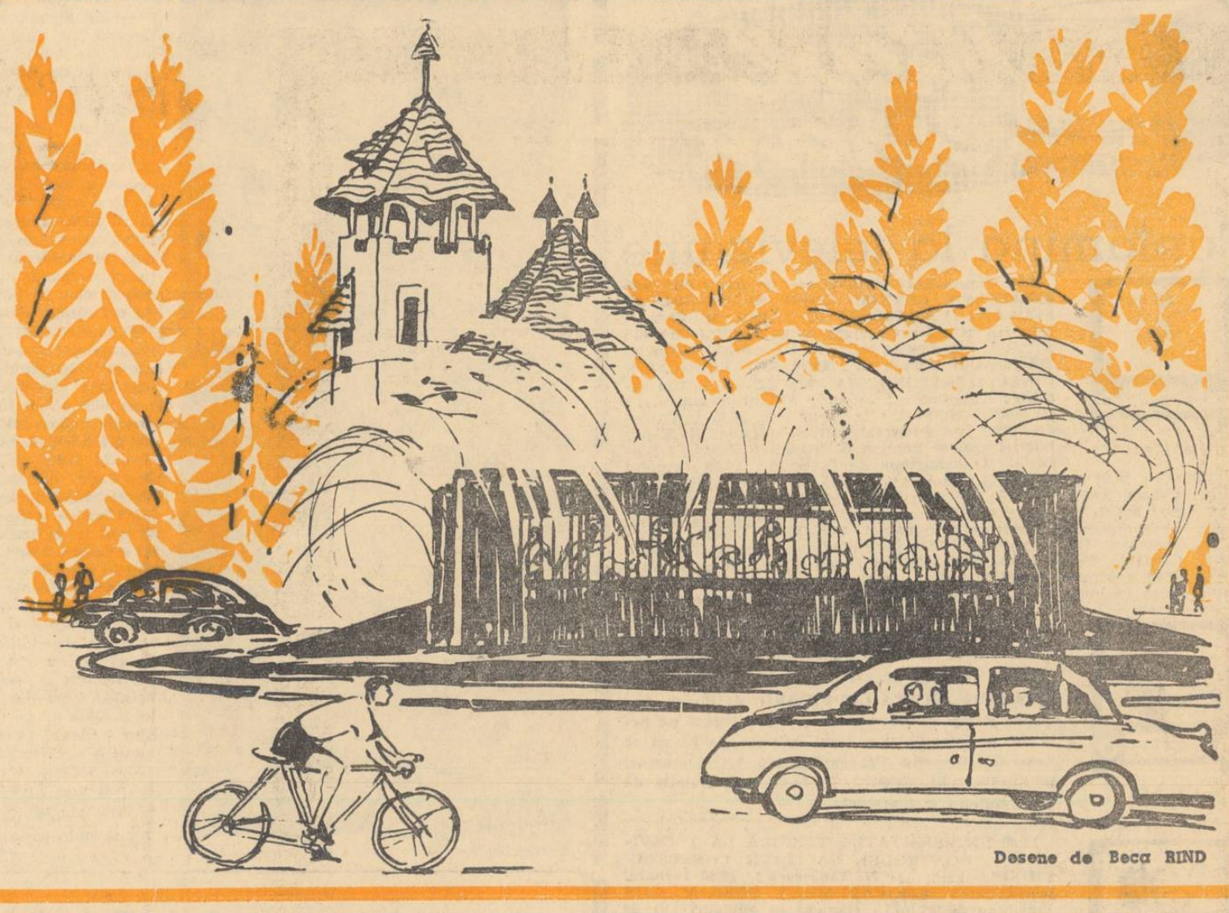

Desene de Becu RIND

La pas prin București

(Urmare din pag. 1)

Tocmai datorită frumuseții lui, acest lac a rămas, în ciuda anilor și a serioasei concurențe pe care o reprezintă acum multe alte cartiere ale Capitalei, locul de predilecție pentru mărturisirile romantice și pentru plimbările de duminică.

Înainte vreme aici era punctul de reciprocă „vizionare" a celor din „lumea aleasă", care veneau în echipaje scumpe, cu lachei în livrea și perne de catifea cu monogramă, sau în trăsurile birjarilor cu anteriuri lungi și dungate și cu cai negri sau vinețirotați, aduși de prin străinătăți. Și punctul terminus al plimbării era „rondul II", unde este Arcul de Triumf.

Astăzi, mai iuți decît caii sînt motocicletele, mai frumoase decît echipajele apar limuzinele, mai comode decît trăsurile se oferă autobuzele și troleibuzele. Iar plimbarea nu se termină nici măcar la Piața Scînteii — de cele mai multe ori deabia de acolo începe. Un singur lucru a rămas identic: plăcerea bucureșteanului de a se plimba pe-aici.

Să pornim așadar de la locul unde autobuzul 31 oprește ca să coboare toată lumea, anunțînd că a mai străbătut o dată orașul de la un cap la celălalt. Piața largă prinde într-un uriaș inel de verdeață cele trei corpuri ale clădirii albe, deasupra căreia tronează turnul de televiziune.

Aici, în această clădire, nu există zi sau noapte. De la ferestrele ei vezi cum doarme Bucureștiul sub clipocirea somnoroasă de lumini și cum soarele se scoală din adîncuri cu raze viorii. De aici... Dar AICI nu există somn, pentru că nu există zi sau noapte — ci doar timp, al cărui ritm îl bat linotipele și a cărui trecere o măsoară rotativele.

De sus, se desfășoară privirii în toată splendoarea lui noul cartier de locuințe de pe Calea Griviței — de partea opusă, oglinda lacului.

De departe, privirea deslușește contururile în linii drepte și maiestuoase ale Vilei Dr. Minovici, sau „Vila cu clopoței" cum i se mai spune, datorită zecilor de clopoței care înveselesc pridvorul prin sonoritatea lor limpede și gingașe. Este, fără îndoială, unul dintre cele mai frumoase și reprezentative monumente de arhitectură românească pe care le avem în țară. Cînd a fost construită Vila Minovici, părea o extravaganță ridicarea unei case mai „cu pretenții" în acest colț de București, unde cîmpurile și bălăriile se înfrățeau cu ogrăzile și maghernițele satului, după cum tot o extravaganță părea și mobilarea unei vile în stil românesc. În arhitectură ca și în artă, „lumea bună" prefera să aducă stiluri și influențe de oriunde, decît să le caute în tradițiile de veacuri ale poporului nostru.

În față, fîntîna „Miorița" trimite spre soare miliarde de picături de rouă care, în lumina dimineții, se transformă în valuri irizate de albastru, mov, portocaliu și galben. Plăcerea copiilor să prindă stropii în pumn și a oamenilor mari să privească jocul de lumini lichide.

De-odată, șoseaua se adîncește păstrînd o distanță respectuoasă pentru încrucișarea drumului de fier cu cel de asfalt. Aici, în acest punct, care și-a cîștigat un loc glorios în istoria Bucureștiului, a țării, au purtat ostașii români lupte cu cotropitorii fasciști în zilele lui august 1944. Dar în primele decenii ale acestui veac șoseaua era la același nivel cu linia ferată care o traversa; fiind o arteră foarte circulată, era adesea blocată din pricina barierelor care anunțau trecerea trenurilor și se producea mare aglomerație de care, căruțe și mașini care așteptau ridicarea barierelor. La același nivel era pe atunci și mica bisericuță ridicată de neamul Văcărești lor — monument istoric refăcut acum cîțiva ani — și care, o dată cu tăierea șoselei în pantă, a rămas ciudat cocoțată pe costișa dealului.

Puțin mai sus dai de alt pod — de data aceasta peste apă. Înainte vreme era de lemn și traversa ape mlăștinoase, murdare și rău mirositoare. Acum, podul acesta din beton-armat și malurile lacului asanat, reprezintă unul din locurile foarte frecventate de pescarii bucureșteni și de suporterii ocazionali ai sportului cu undița.

Magazine de tot felul, troleibuze și autobuze, motociclete și turisme, circulație intensă — toate dovedesc că această parte a Bucureștiului este foarte departe de ceea ce se înțelegea altădată prin noțiunea de sat. O dovedesc în plus blocurile pastelate, ridicate doar cu cîțiva ani în urmă, care se înșiruie pe partea stîngă pînă aproape de locul de unde-și iau zborul păsările cu aripi de oțel. Aeroportul...

Imensa cupolă strălucitoare adăpostește săli de marmură și emoții de călătorie, birouri de comandă și valize cu etichete, urări de bun rămas și anunțuri care încep la fel: „Cursa de avioane în direcția...". Cînd intri aici ești mereu emoționat și bucuros: de atmosferă, de zgomotul trepidant, de coloșii de metal care sub ochii tăi părăsesc pămîntul ca să sfideze cerul. Mulți vin aici și cînd nu au bilet de plecare: vin să se uite, atrași de mirajul păsărilor de oțel. Și tu îi vezi — mici, mai mici, și mai mici și nu mai știi care sînt ai tăi și care veniți la întîmplare. Dar parcă are vreo importanță? Toți sînt ai tăi — bucureșteni, veniți să te petreacă cu un gînd cald din partea bătrînului București.

Pia RADULESCU

Călătorie prin țara sunetelor și a imaginilor

(Urmare din pag. 1)

Tovarășul Mirea Vasile, depanator-radio, îmi întărește spusele cu cîteva exemple. Experiența pe care a dobîndit-o în cei nouă ani de cînd este în uzină, îi dă posibilitatea să facă unele comparații.

— Acum este infinit mai ușor decît ne-a fost nouă la început. Aparatele se lucrează după o tehnologie avansată, bine pusă la punct — precizează tov. Mirea. Soluțiile de detaliu ca și planurile sînt concepute cu pricepere, cu mai multă preocupare pentru durabilitate. La „Darclée", de pildă, în condițiile circuitelor imprimate, dezlipirea legăturilor este posibilă numai accidental. Ultrascurtele au bloc modern și este o plăcere să le încerci clapele cînd treci de la o lungime de undă la alta. Într-un cuvînt soluțiile tehnologice sînt ingenioase iar finisajul tot mai aspectuos.

Privim la cei care lucrează în secție. Foarte mult tineret. Execută cu plăcere operațiile, cu anume dăruire chiar. Deși aș vrea să mai întîrzii în preajma lor, obligațiile mă duc mai departe. Străbat sălile largi, aerisite, asist la verificarea unui set de piese de televizor, urmăresc pe bandă asamblarea televizoarelor „Tonitza".

Am simțit cu adevărat ce înseamnă mîndria creației, bucuria muncii de calitate cînd la proiectantul șef l-am întîlnit pe tov. inginer Șulea Cornel, unul din realizatorii noului televizor românesc. De la ing. Șulea, pasionat de profesia lui, am aflat că viitorul televizor, în întregime de concepție românească, întrunește o serie de calități la nivelul tehnicii mondiale. Prezintă o imagine de foarte bună calitate în sensul unei corecte reproduceri a imaginii transmise de emițător, o sensibilă reducere a perturbațiilor, îmbunătățirea controlului automat al amplificării. Are o casetă asimetrică, cu butoane de comandă în față și lateral, ceea ce oferă o exploatare comodă. Diagonala măsoară 43 cm, iar linia elegantă, modernă, garantează de pe acum o masivă apreciere.

Inginerul Șulea îmi spune toate acestea cu o febrilă încîntare. O încîntare juvenilă dacă n-ar fi pe chipul lui o umbră de îngîndurare.

— Vedeți, de la zece ani meșteream la fierul de călcat electric, la telefon, la sonerii și faruri de automobil. Dar nici nu visam să ajung o zi cînd răspunderea mea să privească fabricarea a mii și mii de piese, ca astăzi. În colectivul nostru, condus de ing. Gh. Zamfir și în care lucrăm umăr la umăr încă patru ingineri: Octavian Juman, Tudor Plesisch, Mihai Silișteanu și Tudor Drîmbă, a prins parcă aripi. Figurat vorbind, uzina întreagă ne îndrumă să zburăm. Numai că pentru noi, inginerii, zborul, adică aplicarea practică a cunoștințelor noastre, încununează o lungă trudă care se numește cercetare și proiectare.

Din nou despre zbor

„Indemnul spre zbor", iată o metaforă surprinzătoare la un om al tehnicii exacte, minuțioase. Dar o metaforă firească fiindcă la „Electronica" cea mai mare parte a personalului e alcătuită din tineri (media de vîrstă — cu ceva peste 28 de ani). Și chiar cînd nu sînt toți tineri în ce privește numărul anilor, sînt tineri prin frumusețea realizărilor.

În cabinetul tehnic aflu că o brigadă de inovatori compusă din Florea Brunat, Gheorghe Negoiță, Gheorghe Căruntu și Nicolae Măgeanu a realizat o mașină care simplifică execuția matrițelor. Mașina realizată de cei patru inovatori mai are meritul că mărește productivitatea la fabricarea contactelor cu 300%. E ceva, nu?

Tot aici, de la inginerul Mihăilescu Eremia aflu că numai în primul trimestru inovatorii și raționalizatorii au economisit prin soluțiile create de ei o jumătate de milion de lei. Secretul lor? Ingeniozitatea, firește, dar și setea de informare, documentarea științifică. La „Electronica" peste 75 la sută din muncitori și tehnicieni citesc în bibliotecile tehnice presa de specialitate, extrase tehnologice și cele mai noi apariții editoriale. 3 000 de cititori, iată o cifră care spune multe.

Prețuirea de care se bucură produsele uzinelor „Electronica" se verifică zilnic în magazine. Se verifică și prin scrisorile primite, prin numărul tot mai scăzut de sesizări critice și tot mai sporit de încurajări adresate de cetățeni și de sugestii prietenești făcute colectivului.

Dar o dovadă elocventă a acestei prețuiri mi se pare faptul că tot mai multe exponate purtînd emblema uzinei, iau drumul expozițiilor internaționale. Anul acesta televizorul E 43 și radioreceptoarele „Darclée 3", „Select 3" și „Delta" vor reprezenta prestigiul uzinelor „Electronica" în toate cele patru colțuri ale lumii.

...Nu încape, cred, nici o îndoială că un asemenea zbor cinstește faima poporului nostru harnic și talentat.

H. ZALIS

NĂRAVURI ȘI MORAVURI

Două prietene

Și ce bune prietene erau! Nu exista după-amiază să nu se întîlnească la o cafeluță, ba la una, ba la alta și să pună lumea la cale. În zori, cînd se duceau după coșnița prin piață, numai ce le auzeai strigîndu-se:

— Coană Veto, cică s-a adus brînză proaspătă la Alimentara. Să-ți iau și dumitale?

— Coană Lenuțo, mă duc pînă la Matache după miel, că i-e dor lui bărbatu-meu de o ciorbă. Eu zic să-ți aduc și dumitale vreo două kile.

Ce mai, prietenie la cataramă! Pînă și-a băgat dracul coada. De fapt dracul a fost de data aceasta motanul coanei Veta care, atras de apetisantul miros al cozonacului cu nucă, pus de vecină pe balcon să se răcească, a vrut să verifice personal mult lăudatele calități de gospodină ale coanei Lenuța.

Și atunci, spuneți dumneavoastră: poți să nu te superi? Și dacă te superi poți să nu țipi? Și dacă țipi poți să nu te încaieri? Ostilitățile pornite vajnic de Lenuța, profund jignită în onoarea ei de gospodină, s-au desfășurat pe un front larg. S-a trecut în revistă reciproc, întreaga biografie a celor două părți în dispută, accentuîndu-se asupra celor mai infamante amănunte, începînd din frageda copilărie și pînă la deplina maturitate. Seriozitatea cu care au fost examinate aceste chestiuni rezultă din faptul că analiza nu a trecut cu vederea legăturile de rudenie, pînă și cele mai îndepărtate, ale împricinaților.

— Semeni cu mătușe-ta, hahalera aia de o cunoaște tot cartierul!

— Las' că și despre nepoată-ta, Aneta am auzit niște lucruri...

De pe plan verbal, lucrurile au luat o turnură mai acuțită și mai... materială. Toate mijloacele tehnicii moderne, împletite cu cele mai tradiționale și mai banale metode, au fost folosite în luptă. Instalat strategic lîngă peretele vecinei, aparatul de radio al coanei Veta își încerca intensitatea maximă exact cînd coana Lenuța închidea lumina să se culce; la rîndul ei, coana Lenuța pîndea momentul cînd vecina se odihnea după-amiază ca să pornească zbîrnîitul aspiratorului de praf. Prima victimă în bătălie a fost Pusi, motanul, apucat brusc de suspecte crampe care i-au adus obștescul sfîrșit.

Și lucrurile au ajuns la comisia de împăciuire. Timp de două ore s-au străduit oamenii să descurce ițele conflictului și să împace pe cele două foste prietene. Dar ți-ai găsit! Vorba ceia: cînd un prost aruncă o piatră în apă...

S-au întîlnit din nou la tribunal. Dosarul, cuprinzînd 517 file, a necesitat munca a trei oameni timp de o săptămînă. Avocații celor două părți au pledat cu înflăcărare pentru cauza dreaptă a ofensatei coane Lenuța, a nemîngîiatei coane Veta. S-au adus argumente de nezdruncinat pro și contra, s-au desfășurat adevărate recitaluri de elocvență. Și tribunalul, covîrșit de greutatea argumentelor, a hotărît: vinovate sînt ambele părți. Drept care amîndouă „coane" au avut de plătit o amendă zdravănă.

Nici nu se putea o soluție mai echitabilă! De o săptămînă, la taifas la cîte o cafeluță, Veta și Lenuța comentează și nu se mai dumiresc:

Auzi domnule, să ne pună la amendă... Asta-i dreptate? Păi n-are voie omul să se mai certe! Dacă-i așa, la ce-s bune tribunalele?

Paul MARIAN

Medicina nucleară

(Urmare din pag. 1)

dern laborator de chimie. Aici se lucrează cu radioactivitate slabă. Vizităm alte laboratoare și apoi partea clinică a unității. Pretutindeni, întîlnim aparate electronice de calculat, de măsurare a radiațiilor și multe aparate, care, în majoritatea lor, poartă inscripția: Cuanta „I.F.A.", ceea ce înseamnă că sînt construite la institutul nostru de fizică atomică, unde, de altfel, sînt produși și izotopii radioactivi.

Într-unul din cabinete o instalație mare, prevăzută cu un con de plumb ne atrage atenția.

— Aparatul depistează metastazele cancerului tiroidian, gușile nodulare, urmărește rezultatele tratamentelor chirurgicale sau cu radioiod. Este ca un ochi care pătrunde prin țesut și descoperă răul acolo unde mijloacele obișnuite n-o pot face, — ne spune tov. dr. Zincă.

— După ce descoperiți cancerul tiroidian, în ce fel și cu ce rezultate îl tratați?

— Administrăm bolnavului o doză de iod radioactiv. Acesta se fixează pe tumoare și o distruge. Tratamentul se aplică succesiv, pînă cînd analizele arată dispariția completă a celulelor canceroase. Toate cazurile de cancer tiroidian tratate aici, au avut succes.

Și interlocutorul nostru ilustrează afirmațiile sale cu fotografii. Fișa și fotografia bolnavului E.N. din Craiova — internat în stare gravă — arată o invazie a celulelor canceroase, pornind de la tiroidă pînă în plămîni. După cîteva luni de tratament, pacientul a fost salvat.

— Ce alte maladii tratați cu iod radioactiv?

— Hipertiroidele sau cum se spune popular, gușa. Altădată acestea se vindecau prin tratament medicamentos sau prin operație. Uneori însă, nici calea aceasta nu mai folosea. Astăzi tratamentul cu radioiod distruge gușa fără operație și definitiv.

— În timpul acestor tratamente bolnavii sînt internați?

— Desigur, internați și izolați pînă cînd dispare din organism radioactivitatea și bineînțeles după ce tratamentul și-a făcut efectul.

Vizităm saloanele în care sînt găzduiți bolnavii. Sub fiecare pat un aparat măsoară și indică radiațiile emanate de bolnav, pentru a se ști la ce distanță și cît timp medicul și surorile pot sta lîngă pat fără să depășească doza de iradiere permisă.

Ne îndreptăm spre ieșire. Trecem printr-un cadru de ușă neobișnuit. Aparatele înregistrează și indică la diferite nivele dacă am fost iradiați. Nu! Atît dozimetrul cît și tabloul din fața ușii ne arată că radiațiile nu ne-au atins. Protecția funcționează excelent, cu toată marea cantitate de iod radioactiv mînuită.

A. MIHALCEA

METAMORFOZA LUTULUI

(Urmare din pag. 1)

tențioase privind rezistența la șoc termic, la compresiune, la atac chimic și la temperatura începutului deformării sub sarcină.

Fabrica de la Alba Iulia va realiza sortimente variate de produse refractare. Numărul mare de categorii al acestor produse se datorește condițiilor diferite de temperatură și fizico-chimice în care funcționează diferitele părți constructive ale agregatelor siderurgice. Foarte solicitate sînt cărămizile silico-aluminoase. Acestea sînt întrebuințate, de pildă, la vatra cuptoarelor Martin.

★

Cîndva, la marginea orașului Alba Iulia cîțiva oameni se străduiau să transforme lutul argilos în oale, țigle și cărămizi. Anul 1964 consemnează înălțarea, pe același loc a unei fabrici moderne în care oamenii, stăpîni pe tehnica modernă, vor produce sute de mii de tone de materiale refractare, necesare siderurgiei noastre în plină dezvoltare.

C. IONESCU

Născudeancă
Fotografia: Pop LIVIU—Craiova

Fotografia: C. ISAILĂ—Craiova

COLȚUL FOTOGRAFULUI AMATOR

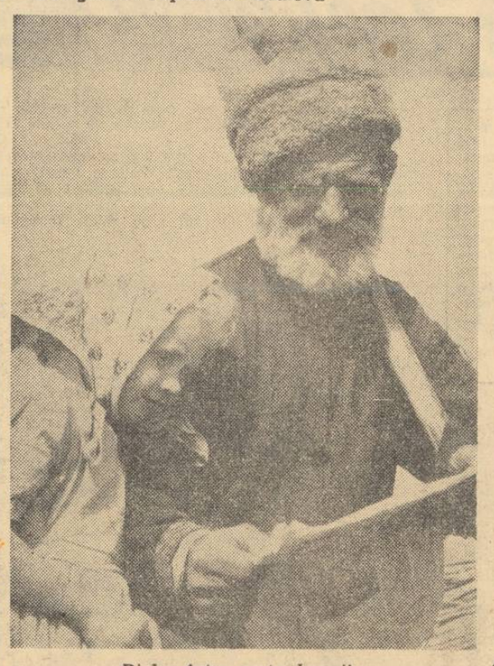

Dialog între șapte decenii
Fotografia: Petre IORDĂNESCU

În peștera de gheață „Focul viu" din Munții Apuseni
Fotografia: N. ANGHELIDE

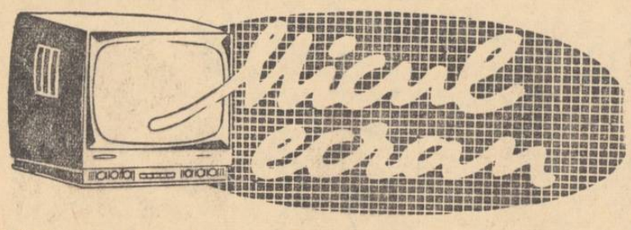

Săptămîna la televiziune

31 MAI

8.50 Gimnastica de înviorare la domiciliu ; **9.00 EMISIUNEA PENTRU COPII ŞI TINERETUL ŞCOLAR :** VAL-VIRTEJ ŞI TAINA MUNTELUI MAGNETIC (IV). Comoara de pe insulă **(reluare)** ; START ! **Concurs de biciclete, tricicIete şi trotinete;** Telejurnalul pionierilor ; **10.30 REŢETA GOSPODINEI ; 11.00 EMISIUNEA PENTRU SATE. Din cuprins :** Telejurnalul satelor : **Filmul documentar :** OAMENII NOŞTRI ; În jurul orei **17.55** Întîlnirea de fotbal dintre **reprezentativele olimpice ale Republicii Populare Romîne şi Republicii Populare Bulgaria. Transmisiune de la Sofia ; 19.50 Jurnalul televiziunii ; 20.00 VARIETĂŢI : Momente vesele de :** Alexandru Andy, Mircea Crişan, Radu Stănescu. **În distribuţie :** Magda Ianculescu, Bimbo Mărculescu, **artişti emeriţi,** Stela Popescu, Margareta Pislaru, Eugenia Olteanu, Anca Agemolu, Beatrice Abramovici, Constantin Drăghici, Corneliu Fînăţeanu, Dem. Rădulescu, Horia Căciulescu, Ştefan Tapalagă, Ştefan Glodariu, G. Pogonat, Radu Voinescu, Ion Alexe, Retas şi alţii. **21.00 Filmul documentar „EGRETELE" ; 21.15** Partea a II-a a emisiunii de varietăţi. În încheiere : **Buletin de ştiri. Sport. Buletin meteorologic.**

1 IUNIE

19.00 Jurnalul televiziunii ; 19.10 ÎN FIECARE ZI E ZIUA TA ! de Octav Pancu-Iaşi. O emisiune veselă pentru copii, cu prilejul zilei lor ; 19.50 Comedia satirică „NUNTA LUI FIGARO" de Pierre Augustin Caron de Beaumarchais, înregistrată pe peliculă în interpretarea unui colectiv de actori ai Teatrului Comedia Franceză ; 21.25 Artişti amatori în Studio. TELESPORT. În încheiere : **Buletin de ştiri. Buletin meteorologic.**

2 IUNIE

18.30 UNIVERSITATEA TEHNICĂ LA TELEVIZIUNE : **CONTROLUL CALITĂŢII CONSTRUCŢIILOR,** de inginer **N. Tănăsescu ; 19.00 Jurnalul televiziunii ; 19.10 CARUSELUL BOREAL ; 19.25** Emisiune de ştiinţă : **Oameni în adîncuri** (V) de inginer **Mihail Lefterescu ; 19.45** Emisiune de teatru : **„ÎN LUMEA APELOR" de Aldo Nicolaj, interpretată de colectivul** Teatrului de stat din Galaţi. În pauză : **ŞAH.** În încheiere : **Buletin de ştiri. Buletin meteorologic.**

4 IUNIE

19.00 Jurnalul televiziunii ; 19.10 Pentru copii : **Cum se fabrică un telefon ; 19.40** Cercul literar „Orizonturi" din Sibiu... **20.00 TU EŞTI MINUNATĂ. Discurile şi emisiunile radiofonice ne-au făcut cunoscută vocea plină de farmec a cîntăreţei** Caterina Valente. **În această seară, „micul ecran" va fi gazda acestei interprete ; 21.25 Din comoara folclorului nostru. Montaj de cîntece şi jocuri populare din diferite regiuni ale ţării.** În încheiere : **Buletin de ştiri. Buletin meteorologic.**

5 IUNIE

18.30 UNIVERSITATEA TEHNICĂ LA TELEVIZIUNE : **APLICAŢII ALE ELECTRONICII** de ing. **Radu Vrînceanu ; 19.00 Jurnalul televiziunii ; 19.10 Concert educativ pentru tineretul şcolar.** În program : **lucrări de Beethoven, Bach, Mozart, Enescu; 20.00 SĂPTĂMÎNA ; 21.00** Filmul documentar **„Dr. GHEORGHE MARINESCU" ; 21.20** Cîntă **Lila Cristescu şi Ion Stoian.** În încheiere : **Buletin de ştiri. Buletin meteorologic.**

6 IUNIE

19.00 Jurnalul televiziunii ; 19.10 „O poveste cu o găină, un peşte şi trei mese îmbelşugate" de Mioara Cremene ; 19.30 „O ÎNTÎLNIRE NEAŞTEPTATĂ" de Paul Everac. Ditribuţia: Radu Bolocan (Gheorghe Aurelian, artist emerit); **Niculina Bolocan** (Silvia Dumitrescu-Timică, artistă emerită) ; **Doina Bolocan** (Stela Popescu); **Titel Ghimpu** (Dumitru Rucăreanu); **Florin Dumitrache** (Dan Puican) ; **Responsabilul** (Ovid Teodorescu); **Un lăutar** (Ştefan Bănică). **Decorul: arh.** Teodora Dinulescu. **Regia :** Sorin Grigorescu ; **20.20 ÎN FAŢA HĂRŢII; 20.30** Opereta **„SÎNGE VIENEZ" de Johann Strauss. Distribuţia :** Constanţa Cîmpeanu, Vali Niculescu, Marica Munteanu, Nicolae Ţăranu, Silviu Gurău, Constantin Drăghici, Dodu Ionescu, Gheorghe Bănică, Traian Zecheru şi alţii. În încheiere : **Buletin de ştiri. Sport. Buletin meteorologic.**

— Care este situaţia la montaj ?

— Merge bine. De la atelierul mecanic au sosit toate piesele. Ies astăzi din fabricaţie mai multe turisme din tipurile autosport şi limuzină. Mîine vom livra probabil şi un lot de scutere...

Am fost martorul acestui scurt dialog în atelierul de montaj al unei întreprinderi din Mediaş. La prima vedere convorbirea dintre ing. A. Barth şi maistrul F. Benţeanu putea să ne facă să credem că ne aflăm într-o uzină de automobile. Prea departe de adevăr nu eram dacă nu ţinem seama de dimensiunile vehiculelor care se fabrică aici şi nici de cei cărora le sînt destinate.

Dumneavoastră ca om în toată firea, poate că nu aţi reţinut marca acestei întreprinderi. Copiii însă, mai mici sau mai mari, o cunosc prea bine. S-au întîlnit cu ea încă de cînd mama grijulie îi plimba într-un landou elegant pe aleile scăldate în soare ale unui parc. Puţin mai tîrziu, un cărucior sport a completat parcul de vehicule al copilului. Cînd cărucioarele au fost urcate în pod, de la magazin a sosit tăticul cu o tricicletă sub braţ. Primele încercări s-au făcut anevoie prin casă, cu mici accidente datorate faptului că scaunele sau masa nu sînt mobile. Pe trotuarul din faţa casei a avut loc apoi întîia cursă de viteză. După un an sau mai mult poate, s-a realizat o veche dorinţă legată în mod sigur de promisiunile copilului de a mînca tot şi de a dormi după-amiaza : în garajul familiei a intrat o mică limuzină. Deocamdată nu cu motor, ci numai cu pedale. În rest nu-i lipseşte nimic. Pînă şi farurile alimentate de o baterie se pot aprinde pe înserat.

„IDEAL" o marcă cu renume în lumea copiilor

Şi toată această gamă de vehicule, de la cărucioare pînă la limuzine, reprezentînd de fapt etapele de dezvoltare ale copilului, poartă marca fabricii „Ideal« din Mediaş. Am cunoscut în această întreprindere un colectiv harnic, în permanenţă animat de dorinţa de a executa pentru copiii noştri lucruri frumoase, atrăgătoare, utile în creşterea şi educarea lor. Preocuparea aceasta o afli începînd cu serviciul tehnic unde se creează noile modele, în fiecare din atelierele întreprinderii. Şi totul se materializează în cele din urmă aici la montaj. De la tîmplărie, de la macanică sau de la galvanizare, piesele sosite sînt montate de muncitori pricepuţi. Dumitru Florea are în grijă micile limuzine, Mihai Müller tricicletele, iar echipa lui Cornel Popa se ocupă de cărucioare. În curînd Rozalia Pop va sărbători o aniversare : un milion de triciclete vopsite de ea. La cărucioare introducerea în fabricaţie a unor noi modele, a determinat înlocuirea caroseriei din lemn cu cea confecţionată din policlorură de vinil pe suport textil. Tîmplarilor le-au luat locul croitoresele. Vera Chintişan, Viorica Pleşca şi celelalte fete de la croitorie croiesc şi confecţionează acum din noul material caroseriile elegantelor cărucioare.

Pe masa de finisaj au ajuns tocmai două cărucioare din noile modele. Este vorba de două modele foarte reuşite. Unul poartă numele „Modern" şi este un landou cu partea superioară pliabilă, iar celălalt, „Rodica", este un cărucior combinat, landou şi sport. La ambele modele se distinge linia modernă care după cum ne-a asigurat ing. A. Barth, ţine pasul cu moda actuală. Aceasta înseamnă în primul rînd şasiu înalt pe roţi mari cu spiţe, elemente metalice cromate, o suspensie îmbunătăţită, şi după cum spuneam caroserie din material plastic. Atenţie deci părinţi, preferaţi pentru noii dv. născuţi cărucioare din noile modele.

Marca „Ideal" are în pregătire şi alte surprize : cărucIorul „Crinul", bicicleta cu 2 roţi pentru copii între 7 şi 10 ani, modele noi aerodinamice de triciclete... Cei mici le aşteaptă desigur cu nerăbdare. Nu ne îndoim că şi părinţii lor.

Gh. TODIRAŞ

VA PUTEA FI PREVENIT CANCERUL ?

Este cunoscut faptul că organismul omenesc poate deveni imun la anumite boli. Rezistenţa sa împotriva bolilor poate fi dobîndită fie în mod natural fie în mod artificial.

În primul caz, unul dintre mecanismele de imunizare constă în faptul că proteinele existente în bacteriile sau virusurile care au provocat boala, declanşează — ca o reacţie de apărare din partea organismului — formarea de anticorpi. Însuşirea de a „produce" anticorpi poate fi păstrată în decursul întregii vieţi astfel că, atunci cînd acelaşi agent infecţios „atentează" la sănătatea fostului bolnav, anticorpii îl fac inofensiv.

Este necesar să evidenţiem faptul că fiecare microorganism declanşează apariţia unui anumit tip de anticorpi, specific fiecărei boli în parte. Această specificitate este atît de riguroasă, încît ea permite identificarea precoce a unei boli cu ajutorul analizei proteinelor-anticorpi, care apar — încă de timpuriu — în organismul bolnav.

Trecînd la problema cancerului, trebuie precizat de la început faptul că, şi în cazul acestei boli, există o reacţie de apărare din partea organismului — de diferite intensităţi — şi că ea se desfăşoară şi pe plan imunologic. Fie că la originea acestei boli ar fi o cauză de natură virotică, fie că ea s-ar datora unei dereglări celulare care ar avea ca urmare — între altele — apariţia unor substanţe proteice care nu există în mod normal în organism, se poate presupune că fiind prezentă, în toate cazurile, o reacţie imunologică.

Existenţa unui mecanism imunologic natural de luptă împotriva cancerului este dovedită de numeroase exemple.

S-a reuşit, de pildă, transmiterea cancerului — în cazul animalelor de laborator. Experienţa a dovedit însă că nu întotdeauna tumora canceroasă „prinde" şi se dezvoltă atunci cînd ea este grefată unui animal sănătos. Există deci organisme refractare bolii şi aceasta ar fi o dovadă concludentă a existenţei unei apărări bazate pe reacţii imunologice.

Mai mult decît atît : s-a constatat că tumorile canceroase pot regresa pînă la resorbţia spontană, în cazul unor animale de laborator. Literatura medicală de specialitate citează cîteva cazuri asemănătoare şi în ceea ce priveşte oamenii.

Exemplele amintite au o foarte mare însemnătate practică. Ele vin în sprijinul ideii că dacă organismele pot declanşa uneori reacţii de apărare atît de intense, încît să fie în stare să învingă cancerul, ele trebuie — în toate cazurile — să lupte, într-o măsură mai mare sau mai mică, împotriva acestei boli.

Dacă mai adăugăm la acestea un alt fapt de viaţă, atunci ideea posibilităţii creării unui vaccin anticanceros apare ca fiind posibilă. Astfel, animalele la care tumora canceroasă s-a resorbit — fie spontan, fie ca urmare a tratamentului — devin rezistente la o nouă grefă canceroasă. Se poate deci vorbi, în acest caz, despre existenţa unei imunităţi durabile.

În unele cazuri, s-a reuşit protejarea animalelor de laborator împotriva unor forme de cancer pe baza unor reacţii imunologice de transmitere pasivă de anticorpi, sau provocîndu-se „fabricarea" acestora. Succesele obţinute au fost variabile. Ele au demonstrat însă faptul că fiecare formă de cancer — în parte — declanşează un anumit tip de reacţie imunologică.

Munca de cercetare ştiinţifică pe acest tărîm mai are însă de răspuns multor întrebări esenţiale legate de imunologie în boala canceroasă. Este greu să se prevadă momentul cînd oamenii vor beneficia de roadele acestor cercetări. Experienţele de laborator dovedesc însă că un cancer grefat nu este niciodată asemănător unuia apărut în mod spontan. În primul caz, s-ar petrece invadarea organismului cu celule străine care ar provoca apariţia de anticorpi şi, deci, declanşarea mecanismului de imunitate. În cel de al doilea caz, proliferarea celulelor canceroase — datorîndu-se unor cauze interne — reacţia organismului ar fi deosebită, deşi, se pare, şi în aceste împrejurări ar apare anticorpi.

Este vorba deci de reacţii deosebite, şi lămurirea esenţei lor va contribui într-un mod substanţial la rezolvarea problemei cancerului.

Este posibil ca anticorpii anticancerosi să fie prezenţi şi la omul bolnav, şi dacă proba directă — care să demonstreze că tumorile canceroase provoacă apariţia de anticorpi — nu s-a adus încă, există o dovadă indirectă în acest sens : faptul că unele cancere dau înapoi de la sine, vindecîndu-se. Este drept că asemenea cazuri sînt extrem de rare şi sînt citate ca excepţionale în literatura medicală. Ele sînt însă semnificative şi clarificarea procesului intim de apărare a corpului omenesc în aceste cazuri ar putea aduce o lumină nouă în înţelegerea şi tratamentul cancerului.

Cercetările legate de imunologia cancerului sînt încă departe de momentul aplicabilităţii lor practice — în clinică. Este însă interesant de relevat faptul că ele au pus pe tapet problema depistării precoce a acestei boli. Într-adevăr, punerea la punct a unor metode serologice de depistare a anticorpilor anticancerosi într-un moment cînd boala nu-şi face încă simţite simptomele clinice, ar permite diagnosticarea ei într-o fază cînd trătamentul — chiar şi cu mijloacele actuale — poate aduce maximum de succes. Şi, în prezent, se poate afirma că aceasta reprezintă unul din obiectivele majore ale cercetărilor medicale asupra bolii canceroase.

I. ADRIAN

STIINŢA ŞI VIAŢA

Fotografia în 20 de lecţii

DESPRE LUMINĂ ŞI ROLUL EI (VIII)

Primele fotografii ne aduc de obicei primele bucurii dar şi primele îndoieli, deziluzii. Deziluzii, pentru că pe fotografie n-a apărut totul exact la fel cum a fost în momentul fotografierii.

În ce constă greşeala noastră ? Nu este nici o greşeală, ci numai faptul că am uitat că aparatul fotografic „vede" întrucîtva altfel decît ochiul omenesc. Aparatul fotografic are, comparativ cu ochiul omenesc, două particularităţi.

Mai întîi el fixează totul fără părtinire, fără să posede însă capacitatea omului de a-şi concentra atenţia asupra principalului, asupra esenţialului. Numai omul se poate orienta în lumea înconjurătoare, separînd esenţialul de neesenţial. Aparatul fotografic nu posedă, bineînţeles, această particularitate : el fixează doar mecanic poziţia obiectelor în cursul unui interval foarte scurt de timp. Alegerea momentului convenabil de fotografiere este sarcina noastră. De aceea se spune că fotografiază omul şi nu aparatul.

O a doua particularitate care trebuie luată în consideraţie constă în faptul că fotografia obişnuită redă toate culorile transformîndu-le în gradaţii între alb şi negru. Ar fi greşit să credem că limbajul alb-negrului este limbajul simplificat, sărac al fotografiei, comparativ cu fotografia în culori.

Imaginea alb-negru se deosebeşte totuşi de cea pe care o vedem direct. Ea redă conturul, silueta, gesturile, expresiile ochilor, strălucirile metalului sau crăpăturile scoarţei de copac, însă nu redă îmbujorarea obrazului şi culoarea ochilor, albastrul cerului şi nuanţele fine ale petalelor de flori. Acela care nu ţine seama de toate acestea va fi decepţionat. Nu în culoare, ci în umbră şi lumină constă frumuseţea fotografiei, din care cauză iluminării trebuie să i se dea atenţia cuvenită.

Lumina este limbajul fotografiei. După cum pictorul lucrează cu vopsele, fotograful lucrează cu lumina. Cu ajutorul luminii se poate reda forma şi textura obiectelor, anotimpul, ora.

Fotografii amatori, examinînd o fotografie reuşită, se interesează adesea de aparatul cu care a fost executată, obiectivul, filmul, revelatorul şi hîrtia folosită, fără să acorde atenţie modului cum a fost folosită lumina. Lumina permite obţinerea unei fotografii interesante, vii, care are ceva de transmis privitorului.

Ca sursă de lumină se poate folosi orice obiect care radiază sau care reflectă lumină. Astfel soarele, cerul, pereţii albi sînt din punct de vedere fotografic, surse de lumină, diferenţa constînd numai în intensitatea şi caracterul iluminării obţinute.

Lumina poate avea concentraţii sau intensităţi diferite. Astfel lumina dirijată, adică lumina unui proiector, lumina soarelui pe cer senin, luminează puternic o parte a obiectelor, lăsînd în umbră puternică partea opusă. Lumina dirijată scoate în evidenţă forma şi volumul obiectelor. Dacă avem la îndemînă o singură sursă de lumină dirijată, cu toate că vom obţine o bună reliefare a obiectelor, umbrele vor fi prea puternice.

De obicei umbrele sînt într-o măsură mai mică sau mai mare, luminate : pe străzile însorite de către lumina care vine de la cer sau nori, iarna de către lumina reflectată de zăpadă, iar în încăperi de către lumina reflectată de pereţi şi tavan. Această lumină poartă numele de lumină difuză, pentru că nu se poate indica direcţia de unde vine. Ea vine din toate părţile, iluminînd uniform toate suprafeţele. Această lumină face ca obiectele să pară plate, aproape lipsite de umbre ; trecerile de la alb la negru pe care le vedem în fotografie sînt rezultatul culorii proprii a obiectelor şi nu al iluminării. Lumina difuză se întîlneşte în locurile deschise în zilele fără soare, cînd norii care acoperă cerul, formează sursa de lumină.

Lumina dirijată şi lumina difuză se folosesc rar singure în fotografie. De obicei ele se combină una cu alta în diferite proporţii. În funcţie de iluminarea predominantă se poate vorbi de o lumină mai dură sau mai moale. Variaţia iluminării de la dură la moale se poate observa uşor cînd soarele începe să se acopere cu nori. Părţile luminate ale obiectelor îşi pierd strălucirea, iar umbrele devin mai puţin intense, mai transparente.

Se recomandă ca fotografiile să se facă în momentul cînd soarele este acoperit de nori rari, transparenţi. Lumina rămîne încă dirijată, însă este mult atenuată ; forma obiectelor este bine conturată, însă umbrele nu formează pe fotografie pete negre. Cînd soarele este complet acoperit de nori, lumina devine difuză. Această lumină poate fi folosită de fotoamatorii începători pentru portrete, fără teamă că umbrele puternice şi nereuşit repartizate vor deforma faţa modelului. Ea nu va fi nici prea plată. Cu toate că subiectul este iluminat din toate părţile, cantitatea cea mai mare de lumină vine de sus, de la cer. Astfel cu toate că lumina rămîne difuză, ea va avea şi un oarecare efect direcţional, modelînd bine faţa. Lumina difuză mai are un avantaj : ea nu impune determinarea precisă a expunerii, absolut necesară la lumina dirijată.

Lumina difuză are totuşi o întrebuinţare limitată. Se preferă totuşi lumina dirijată. Soarele face ca obiectele înconjurătoare să capete viaţă, optimism.

Lumina dă strălucire, însă cîte o dată o lumină dirijată greşit poate deforma obiectul fotografiat. Să vedem în linii mari influenţa direcţiei luminii asupra imaginii fotografice.

Lumina directă este lumina care vine exact din spatele aparatului (lumină frontală). Lumina frontală nu dă umbre, dacă privim dinspre aparat, din care cauză mai poartă numele de lumină plată. Lumina plată trebuie evitată. Lumina care vine lateral, scoate în evidenţă volumul, dă umbre expresive. De obicei se foloseşte o lumină laterală îndreptată la un unghi de 45° şi puţin de sus. Pentru majoritatea obiectelor aceasta este lumina cea mai favorabilă.

Lumina din spate, cînd sursa de lumină se găseşte în spatele obiectului fotografiat se foloseşte destul de frecvent în fotografie, şi poartă numele de „contra-lumină". Ea separă obiectele de fond, conturînd cu o dungă luminoasă aceste obiecte. Contra-lumina folosită în exclusivitate, face ca partea dinspre aparat a obiectelor să fie puternic umbrită şi duce la dispariţia amănuntelor.

Lumina care vine din spate, puţin lateral, combină calităţile contra-luminii şi a luminii laterale, fiind recomandabilă la fotografierea zăpezii, a fumului, a ţesăturilor subţiri etc. Transparenţa şi strălucirea lor sînt puse în valoare mai ales la o asemenea iluminare. La fotografierea în contra-lumină, trebuie să fim atenţi ca razele de soare să nu intre în obiectiv. Pentru aceasta se va fotografia din umbra unui pom, a unei clădiri, se protejează obiectivul cu palma, cu un ziar sau se va folosi parasolarul (un tub negru în interior, care se aplică pe obiectiv).

Parasolarul nu trebuie considerat ca un accesoriu de lux, necesar numai pentru a proteja obiectivul împotriva razelor directe. Orice lumină parazitară, care intră în aparat strică imaginea.

Rămîne să mai amintim despre influenţa direcţiei luminii asupra expunerii. Ea va fi mai mică la lumina plată, deoarece obiectul este lipsit de umbre. La o lumină laterală expunerea va fi bineînţeles mai mare, deoarece apar umbre mai mult sau mai puţin profunde. La contra-lumină expunerea va fi determinată după porţiunile importante ale obiectului.

Ing. Leonida TĂNĂSESCU

Note de telespectator

Redacţia televiziunii foloseşte forme mai diverse şi mai atractive — cînd nu are „Varietăţi" — pentru alcătuirea şi prezentarea programelor sale de sfîrşit de săptămînă. Concertului de muzică uşoară, stereotip şi, prin aceasta, monoton, îi iau locul programe de estradă destul de închegate, în care muzica uşoară, bogat reprezentată încadrează în acelaşi timp scenete şi scheciuri satirice (sau cu această pretenţie) şi constituie suportul muzical pentru desfăşurarea unor tablouri coregrafice aproape totdeauna originale şi atrăgătoare.

De altfel, trebuie subliniată ca foarte pozitivă colaborarea strînsă dintre studio şi artiştii coregrafi ai teatrelor noastre muzicale, colaborare în egală măsură profitabilă ambelor părţi : micului ecran, care-şi îmbogăţeşte şi-şi înfrumuseţează emisiunile ; artiştilor coregrafi, cărora li se oferă largi posibilităţi de creaţie, un puternic stimulent în activitatea lor artistică.

Din acest punct de vedere, programul transmis duminică seara („Într-un magazin universal") a fost ilustrativ. El a prilejuit dansatorilor evoluţii graţioase şi spectaculoase, fie în dansuri comice, fie în compoziţii pe ritmuri moderne. Partea coregrafică a întrecut partea muzicală, dar vom reţine dintre interpreţii vocali pe Gigi Marga, care şi-a însuşit cel mai bine tehnica specifică cerinţelor televiziunii, aceea a sincronizării imaginii cu înregistrarea prealabilă a sunetului.

Am avea desigur motive şi argumente ca să putem aprecia, în aceeaşi măsură, programul de estradă pus în unde simbătă seara. În „Cabana melodiilor" s-a făcut haz, s-a dansat, s-au spus cuplete, s-au jucat scheciuri şi din nou s-a cîntat. Au cîntat, de astă dată, mai mult cîntăreţi tineri, aflaţi cam la începutul alfabetului interpretării. Şi s-au descurcat mulţumitor. Cu o singură excepţie · Gloria Bordea. Nu i s-a făcut nici un serviciu acesteia (şi cu atît mai puţin telespectatorilor), că a fost adusă în faţa camerelor de luat vederi. Nu vedem cu nimic justificat acest loc, cu atît mai puţin apariţia cîntăreţei ca după un plonjon în valurile agitate ale mării, cu atitudini şi gesturi de un gust îndoielnic. Eleganţa, discreţia, bunul gust sînt indispensabile artiştilor. Dar, după cum ni se pare, vina pentru toate acestea este, în principal, a redactorului de emisie şi a regizorului, responsabili de programarea şi îndrumarea ei pe platoul studioului.

Montajul intitulat „Scene din opere", difuzat şi prin Interviziune, ne-a plăcut pentru precizia interpretării, pentru bogăţia punerii în scenă şi, în mod special pentru repertoriul său, care a cuprins opere mai puţin cunoscute.

Nu putem încheia fără a remarca emisiunea „Întîlnire cu tinerii poeţi", pe care scriitorul şi poetul Marcel Breslaşu a avut-o în faţa micului ecran cu cîţiva elevi, adolescenţi sau abia în pragul vîrstei poeziei, — ei înşişi ademeniţi de vraja muzelor. Discuţia, din păcate prea expediată în scurtul răgaz al emisiunii, a fost urmărită cu interes nu numai de telespectatorii tineri, cărora le era adresată. Este, de altfel, unul din meritele celor mai multe dintre emisiunile pentru copii şi tineretul şcolar.

Şt. RADU

— Trecusem deja de sala cea impunătoare şi ne aflam în apropierea minunatelor coloane sculptate, cînd un zgomot asemănător cu acela pe care-l face un om ce se împiedică şi apoi un zumzet de glasuri ne-a atras atenţia. Am stat şi am ascultat. Din cîte am înţeles (se schimbau cuvinte şi într-o limbă străină), ne-am dat seama că cei din faţa noastră făceau parte din grupul inamic. Voind să ne prindă între două focuri, răufăcătorii puseseră şi ei în aplicare, ca şi noi, acelaşi plan. Situaţia devenise dramatică. În orice moment ne puteam aştepta la un atac. Am stins imediat lămpile, clipa răfuielii fiind foarte apropiată.

— Sus mîinile ! — strigă atunci locotenentul, şi în acelaşi timp o fîşie puternică de lumină porni dintr-un reflector orbindu-l aproape pe un individ ce-avea o armă automată în mînă şi se afla la vreo 10 metri în faţa noastră. Zăpăcit de şuvoiul de raze ce tîşnea ca o flacără, banditul încercă să mai facă o mişcare, dar nu reuşi, fiind înlănţuit de braţele noastre. Legat fedeleş, cu funiile, el a fost dus într-un colţ al peşterii şi lăsat în paza unui miliţian.

Urmărirea continuă. Locotenentul Iliescu, Emil, ing. Matei, cei doi miliţieni şi cu mine am înaintat pînă în apropierea gurii puţului pe unde urma să urcăm în galeria de sus. Mai aveam cîţiva paşi şi ne gîndeam cum să prindem funia, cînd o

ploaie de gloanţe ne întîmpină. Întunericul beznă din peşteră şi zidul din faţa puţului ne-au fost adevărate scuturi, ocrotindu-ne de primejdie... Bineînţeles, că nici noi n-am stat între timp cu mîinile în sîn, dovadă că unul dintre răufăcători se prăbuşi horcăind, lovindu-se de colţurile stîncilor.

Nu se risipise bine ecoul gloanţelor şi urechile ni se umplu din nou de zgomotul lor. Din galeria de sus se auzi un violent schimb de focuri. Mai întîi nu ne veni a crede. Ştiam doar că acolo sînt banditii. Oare, începuseră să se bată între ei ? Misterul se dezlegă curînd. Din depărtare venea către noi lumina unei lămpi cu acetilenă, a cărei flacără pîlpîia, mişcîndu-se într-o parte şi în alta, de parcă o ţinea un om beat. Apropiindu-se ne-am dat seama că era colegul inginerului Matei, care cum ne recunoscu, începu să strige : Tovarăşi, i-am prins ! Veniţi să vedeţi ce drăguţi sînt, mînca-i-ar viermii...

Ducă ce spuse aceste cuvinte, inginerul se clătină, apoi căzu pe podea. O dîră de sînge i se prelingea din haina înroşită. Locotenentul alergă spre rănit, îi ridică puţin capul şi cînd acesta îşi reveni puţin căută să afle de la el cum de a ajuns acolo.

— Cum de vă veni ideea aceasta fericită, tovarăşe inginer Zamfirescu ?

— Ideea nu-i numai a mea este a întregului nostru grup. Ne-am gîndit să vă venim în ajutor căzînd în spatele inamicului. După cum vedeţi, bine am făcut — vorbi Zamfirescu cu greutate şi apoi leşină.

Transportat afară din peşteră, se constată că un glonte străpunsese braţul inginerului din care cauză acesta pierduse mult sînge. Medicul îi spălă rana, îl pansă şi apoi ceru ca bolnavul să fie transportat de urgenţă la un spital. Locotenentul făcu atunci legătura prin radio cu Clujul şi ceru să fie trimis un avion sanitar.

Simion SAVEANU
Desene de Romeo VOINESCU

(Urmare în numărul viitor)

MISTERELE Carpaţilor

Povestire ilustrată pentru tineret

REZUMAT : În prima parte a povestirii, urmărim peripeţiile prin care trece un grup de tineri bucureşteni plecaţi în vara anului 1960 în căutarea unui zăcămînt metalifer. Cu acest prilej, facem cunoştinţă cu mai multe personaje prezente şi în acţiunea care urmează. Astfel, inginerul geolog Zamfirescu, recunoscînd în Valentin pe unicul său copil pe care-l părăsise în urmă cu 12 ani, îl convinge pe acesta să-l urmeze în Munţii Apuseni unde voia să caute o comoară. Aflîndu-se de prezenţa unor banditi în acea regiune, membrii expediţiei sînt însoţiţi de un ofiţer de miliţie şi trei miliţieni. În drumul spre o cetate naturală din munţi, grupul este întîmpinat cu salve de arme. Datorită călăuzei, care cunoaşte bine locurile, ei pătrund într-o peşteră unde stîncile sînt atît de frumos sculptate încît le dă impresia că se află într-un castel subteran. Ajungînd la o ferestruică ce dădea în curtea cetăţii, locotenentul apelează la unul dintre tineri ca să se urce acolo spre a vedea dacă drumul nu e ţinut sub observaţie de banditi.

Emil nu aşteptă să i se mai spună o dată, ci cu agilitate felină urcă cele cîteva trepte şi-apoi se ridică pe deschizătură. Stătu aşa puţin şi, după ce-şi legă frînghia de un colţ de stîncă, se lăsă dincolo în jos.

Urmă o linişte mormîntală, fiecare trăgînd cu urechea doar-doar o prinde un cît de mic zgomot. Liniştea fu întreruptă deodată de salturile din ce în ce mai mici ale unei prietricele aruncate de Emil pe podeaua de granit. Şi, ca la un semn magic, cu toţii se înveseliră. Însemna că drumul e liber şi că puteau să-l urmeze.

Cei doisprezece membri ai expediţiei examinau acum cu atenţie locurile. (Trebuie să dăm aici cititorilor o explicaţie : în afară de Valentin, Emil şi Gică, precum şi de cei doi ingineri, am văzut că mai participau la această misiune călăuza, — moş Grigore, — locotenentul Iliescu, însoţit de trei miliţieni, un speolog şi un medic din Cluj. N. A.). Imaginea din faţa lor le dădea iluzia că se aflau în curtea unui castel părăsit, castel ale cărui turnuri păreau surpate de mulţimea anilor ce trecuseră peste ele.

— De unde-o fi tras banditii asupra noastră, moş Grigore ? — îl întrebă încet locotenentul Iliescu. În ce direcţie se află poteca pe care, în condiţii normale, trebuia să intrăm aici ?

— Intrarea în cetate este după dîmbul de colo — răspunse moşul, arătînd cu mîna o movilă de pămînt ce se afla la vreo 30 de metri la dreapta.

— Ei, Pisicuţo ! Ia să-ţi mai vedem îndemînarea ! Pînă acum ne-ai dovedit că băieţii n-au greşit dîndu-ţi această poreclă. Du-te pînă la movila de colo, încearcă de-o ocoleşte şi adu-ne răspuns dacă drumu-i liber...

Trîntit pe iarbă, întregul grup stătea şi se uita cum Emil îşi

execuţa misiunea. Ochii tuturor erau aţintiţi în direcţia unde dispăruse el şi aşteptau din moment în moment să vadă botişoru-i vesel, semn că totul era în ordine.

O urmărire ca în filme prin subteranele munţilor

Atunci se declanşă una din cele mai primejdioase acţiuni din expediţia în Apuseni...

Un viu schimb de focuri, urmat de-un ţipăt prelung, îi făcu pe toţi să lase de-o parte orice măsuri de prevedere şi să alerge în ajutorul lui Emil.

. . . . . .

L-au găsit pe băiat dincolo de movilă, văitîndu-se. Văzîndu-şi alături prietenii, uită parcă de rană, se ridică brusc şi porni vijelios în direcţia ieşirii din cetate, strigînd :

— Repede, tovarăşi ! Individul cu pălăria de vînătoare care a tras în mine a şters-o pe-acolo.

Şi atunci a început o urmărire ca-n filme.

Ascunzîndu-se după fiecare colţ de stîncă, banditii trăgeau la întîmplare nenumărate gloanţe. Schimbul de focuri dură vreo 10 minute. Apoi duşmanii nu mai trăseră nici un glonte. Părea că obosiseră. Peste cetate şi pădurea înconjurătoare se aşternu din nou liniştea.

— Cum a fost, Emile ? Ce s-a întîmplat cînd te-ai apropiat de movilă ? — îl întrebă locotenentul.

— Ajunsesem lîngă ridicătura de pămînt şi făcusem primele mişcări dincolo de ea, cînd observai ţeava unei puşti îndreptate spre mine. Am vrut să mă retrag, însă nici n-am apucat să mă mişc măcar, că un glonte se şi înfipse în imediata mea apropiere. Dîndu-mi seama că singura-mi salvare era să dobor inamicul, am căutat să ţintesc în ochii ce mă priveau cu ură. Dar mîna mi-a tremurat şi cartuşul porni. N-am mai avut timp să trag din nou, deoarece am simţit o durere puternică în umăr, durere care mă făcu să ţip.

Întregul grup era acum în jurul lui Emil. Scotîndu-i-se haina, se constată că rana nu era prea serioasă, glontele zdrelindu-i numai pielea. Medicul expediţiei îl pansă şi Emil deveni în curînd vesel de parcă nu pătise nimic.

— Îmi pare bine că Emil nu e rănit grav. Băiatu-i dezgheţat şi mi-a devenit drag — spuse locotenentul. Dar să lăsăm pe mai tîrziu discuţiile. A sosit momentul să trecem la o acţiune deosebit de serioasă. M-am gîndit la un plan pe care trebuie să ne străduim să-l realizăm întocmai. Aşa le vom veni de hac răufăcătorilor, căci îi vom prinde ca într-o capcană de şoareci.

Locotenentul Iliescu le expuse apoi planul său. Unii din membrii expediţiei urmau să rămînă pe poziţii, iar ceilalţi trebuiau să taie drumul banditilor, trecînd prin cetatea subterană, spre a le cădea în spate.

Şi cum Gică făcea parte din grupul ce s-a întors în peşteră, îi dăm cuvîntul spre a relata cele întîmplate.

La început de sezon, ambarcațiunile sînt pregătite cu grijă

După o lungă absență...

de DAN DEȘLIU

Una din cele mai venerabile cifre de pe tabela recordurilor atletice ale țării noastre a fost depășită duminica trecută, după o existență de aproape 16 ani. Pe zgura mediocră a stadionului de lîngă Arcul de Triumf, hurdlerul Valeriu Jurcă și-a permis luxul de a parcurge în două rînduri 200 metri în 21 secunde, zmulgînd astfel nu mai puțin de trei zecimi anticei performanțe a lui Moina. Atît rezultatul în sine cît și circumstanțele în care a fost realizat, merită cred, o atenție specială.

În ultimele săptămîni, singura ispravă similară s-a produs pe coasta Mării Negre, într-un concurs de verificare a olimpicilor sovietici: autor — Zubkov. Concomitent, la Lisabona, în extremitatea opusă a continentului, celebrul Delecour realiza o zecime în plus, iar colegul său de ștafetă, Piquemal era creditat la Nisa cu 21,4 — timp mai slab decît cel al lui Zamfirescu în competiția de la Atena. Pe White City, în cadrul tradiționalelor campionate internaționale ale Angliei, cîștigătorii celor două grupe (Jones și Steane) nu puteau coborî sub 21,7. Cifre superioare se întîlnesc tocmai la Los Angeles, unde giganții sprintului mondial, Carr și Hayes, obțin 20,6 și respectiv 20,8 într-o dispută în care noul nostru recordman ar fi ocupat locul trei la egalitate cu Morris. Să nu uităm însă că Jurcă n-a avut de înfrînt decît rezistența cronometrelor, fiind lipsit de adversari capabili să-l „întindă". După cum știm, un asemenea context dezavantajează categoric tentativele de record. Adăugînd că la antrenamentul matinal sprinterul român înregistrase 10,3 pe suta de metri, vom căpăta o perspectivă mai largă asupra resurselor acestui admirabil atlet, a cărui gamă se dovedește de-a dreptul senzațională. Deținător al celor mai bune timpuri pe 200 și 400 m garduri, Valeriu și-a adjudecat duminică al treilea titlu în materie lăsînd să se înțeleagă că nici distanțele minime nu-i sînt indiferente! Într-adevăr, în forma actuală, el pare foarte autorizat să corijeze în plus recordurile celor mai concise probe de stadion, la plat ca și la garduri — fără a elimina din sfera veleităților sale clasicul tur de pistă... Un alergător care aspiră la supremație în toate probele de sprint, cu și fără obstacole, constituie, incontestabil, un caz rarissim nu numai în analele atletismului național.

Iată deci, că după o atît de lungă absență viteziștii de pe malurile Dîmboviței reintră în atenția generală, urmînd desigur să confirme recentele rezultate prin comportări prestigioase în cele mai selecte companii. Deosebit de îmbucurător este faptul că pe lîngă vîrfuri ca Jurcă și Zamfirescu, există talente autentice (Tudoraș cu, Ciobanu ș.a.) capabile să imprime oricînd un impuls suplimentar luptei pentru supremație.

Marile performanțe s-au născut mai totdeauna din mari rivalități; ne amintim în acest sens duelurile epice dintre Iordache și Moina, Moina și Zenide, Lupșa și Wiessenmaier... Nădăjduim că noul cuplu de lideri ai distanțelor scurte va angrena în dispută sa cît mai multe elemente de valoare, aducînd sprintului nostru strălucirea pe care o așteaptă de atîta vreme.

Echipajul reprezentativ de 8+1 fete, în antrenament

Cu gîndul la Tokio!

Introducere în sezonul sporturilor nautice

Profitînd de întreruperea campionatului, să sustragem puțin atenția cititorilor noștri de la „problemele" complicate ale fotbalului și clasamentelor sale (și, vai, sînt atîtea !...) și, — pentru că au venit zilele calde — să-i readucem în actualitate pe unii din cei mai buni sportivi ai noștri: practicanții sporturilor nautice.

Hangarele bazelor nautice și-au deschis porțile, pontoanele au fost scoase la apă, schifurile zvelte și rapidele caiace brăzdează valurile Snagovului sau ale Herăstrăului, iolele și starurile primesc vîntul „cu toate pînzele sus". Duminică, pe Snagov, am asistat și la premieră: „Cupa Dinamo" o competiție deplin reușită, cu rezultate care ne dau dreptul să privim cu încredere viitorul apropiat.

Sporturile nautice s-au aliniat și ele, viguros și optimist, la startul bogat al acestui an olimpic. Îi cunoaștem bine pe sportivii pistelor de apă, i-am aplaudat de atîtea ori, le-am admirat perseverența,, talentul, puterea de luptă. Pe tabelul de onoare al sportului nostru, ei și-au înscris numele de atîtea ori...

Pentru ei, 1964 e un an greu: Jocuri olimpice, campionate europene, atîtea și atîtea mari regate internaționale.

După o minuțioasă pregătire de iarnă, loturile noastre reprezentative ies acum pe apă.

Să le însoțim...

Succese care obligă

Să începem cu caiaciștii și canoiștii. Multiplii noștri campioni mondiali (performanțele lor de anul trecut sînt încă vii în memoria noastră) muncesc asiduu pentru a-și menține primul loc în lume, cîștigat la Jajce. În „linia întîi", îi întîlnim pe Aurel Vernescu, Vasile Nicoară, Haralambie Ivanov, Nicolae Artimov, Andrei Contolenco, Ștefan Pocora, Anton Ivănescu, Mircea Anastasescu, caiaciști care, după medaliile campionatelor mondiale și europene, așteaptă această toamnă pentru... recolta olimpică. La fel — maeștrii canoei Simion Ismailciuc, Alexandru Iacovici, Achim Sidorov, Andrei Igorov. Lotul olimpic cuprinde și alți concurenți valoroși, unii foarte tineri (ca Nicolae Terente, Marian Ionescu, Turcaș și Afanasie Sciotnic), care asaltează viguros pozițiile „senatorilor de drept".

În înșiruirea de mai sus, un nume reține atenția: Mircea Anastasescu. El deține o performanță cu care puțini sportivi se pot mîndri: a participat la 3 ediții ale J.O. După Helsinki, Melbourne, și Roma, iată-l în lotul olimpic pentru cea de-a patra ediție a jocurilor. El egalează astfel performanța pe care o mai dețin doar alți 3 sportivi români: Iosif Sîrbu, Lia Manoliu și Dumitru Pîrvulescu. La cei 33 de ani ai săi, Mircea se simte la fel de tînăr ca acum 12 ani cînd se pregătea pentru prima sa Olimpiadă. Și cum ar sta altfel lucrurile cînd, la Roma, suedezul Gert Fredriksson devenea campion olimpic la 44 de ani! Dar să nu căutăm exemplele prea departe: anul trecut, Ismailciuc al nostru ieșea campion mondial la 33 de ani!

Și fetele...

Mondialele de anul trecut dovedesc că la caiac-canoe există ceea ce se numește o „școală" românească. De crearea și dezvoltarea ei sînt strîns legate numele antrenorilor emeriți Radu Hușan și Nicolae Navasart (antrenorii principali actuali ai loturilor), a căror pricepere și dragoste de muncă au fost în repetate rînduri relevate. Prestigiul antrenorilor noștri peste hotare este și el bine consolidat. Să amintim doar faptul că în această primăvară N. Navasart a fost invitat pentru o lună de zile în Japonia, după ce (în vara trecută) un grup de caiaciști și canoiști japonezi au venit la noi, pentru schimb de experiență cu sportivii romîni.

Existența școlii românești de caiac-canoe implică și o creștere a performanțelor în probele feminine. Se lucrează temeinic și cu lotul feminin și se speră că locul 5 de la proba de caiac dublu de anul trecut de la „mondiale" va fi depășit. Seriozitatea pe care o dovedesc în antrenament Hilde Lauer, Cornelia Sideri, Ema Mihăilescu, Valentina Serghei, Elena Lipalit și celelalte componente ale lotului e o garanție. Unele dintre ele (Ema Mihăilescu, Cornelia Sideri, Hilde Lauer) au și obținut rezultate bune în primele concursuri duminicale, desfășurate în București sau în „Cupa Dinamo".

Pe ele, ca și pe ceilalți, îi așteaptă însă (pînă în octombrie) concursuri peste concursuri, verificări cu elita mondială a acestui sport. Să răsfoim puțin calendarul...

La 20—21 iunie, verificare pe trei fronturi: la Hanovra, în R.F.G., unde va participa un lot de 15 sportivi care se duc acolo dornici să reediteze cele 8 victorii de anul trecut în aceeași competiție; pe lacul Himki de lîngă Moscova și — în fine — la un concurs în Cehoslovacia. După o săptămînă, o competiție la Poznan, iar între 3 și 5 iulie tradiționala noastră „Regata Snagov". Această întrecere, apreciată drept o veritabilă repetiție olimpică, va reuni concurenți din 12 țări, cărora li s-au adresat invitații. Vor urma apoi, în iulie și august, concursuri la Copenhaga, la Essen, în R.S.F. Iugoslavia, pe lacul Albano de lîngă Roma, iar la 5 și 6 septembrie, pe lacul Tata din R. P. Ungară, ultima verificare înainte de plecarea la Tokio.

Cine va face deplasarea? E mult prea devreme pentru a ne pune întrebarea. Un lucru e însă cert: programul probelor olimpice de caiac-canoe fiind mult mai redus decît cel al europenelor, iar numărul sportivilor noștri de valoare destul de mare, se va da o adevărată bătălie pentru locurile în echipă. Și din aceasta va cîștiga calitatea...

Și „europene" și olimpiadă

În majoritatea ramurilor sportive, în anii olimpici nu se mai țin campionate europene și mondiale. La canotaj academic nu se respectă însă regula. Astfel încît canotorii noștri se pregătesc, sub îndrumarea unui tînăr antrenor, ridicat nu de mult din rîndurile lor, Ion Bulgioiu, atît pentru campionatele europene (Amsterdam, 6—9 august) cît și pentru J.O. Îi întîlnim în lot, pentru probele de rame, pe Petrov, Riffelt, Pongrat, Vereș, Tudose, Covaci, Radu, Husarenco, Jiva, Tarara, precum și pe mai tinerii Aposteanu, Ciocoi, Larion, Pavelescu și alții, pentru vîsle. Canotorii noștri ne-au adus, de-a lungul anilor, medalii la campionate europene și mondiale; cele olimpice lipsesc deocamdată din „bagajul" lor. Tokio e un prilej bun și... apropiat. Poate la 2+1, poate la vreun „patru", poate la alta din cele 7 probe ale programului.

Iată acum „etapele" pe care le au ei de absolvit pînă atunci: un concurs la Grünau, în R.D.G., la 20—21 iunie, după care — la sfîrșitul lui iulie — lotul se va împărți în două și va participa la regatele de la Amsterdam și Bydgoszcz (R.P. Polonă). În august, participare la „europene" și apoi la „Regata Snagov", care se va desfășura între 11 și 13 septembrie, în același timp cu campionatele noastre republicane.

Și, pentru că vorbim despre canotajul academic, să amintim că lotul nostru feminin se pregătește pentru ediția a 10-a, jubiliară, a campionatelor europene. De remarcat că această ediție se dispută tot la Amsterdam, acolo unde în 1954 s-a desfășurat prima ediție a competiției. Lotul nostru cuprinde canotoare bine cunoscute ca Lia Bulgioiu, Florica Ghiuzelea, Emilia Rigard, Ana Tamaș, Magda Varga, Maria Trinks, Mariana Limpede, Margareta Stoian și altele. Dintre ele, una singură (Lia Buligoiu) a participat la ediția inaugurală. Dorința ei: să încheie ciclul cu o victorie în proba de 4+1 rame, reconfirmînd succesul de acum doi ani, de la Berlin, unde fetele noastre au cîștigat medaliile de aur ale „europenelor".

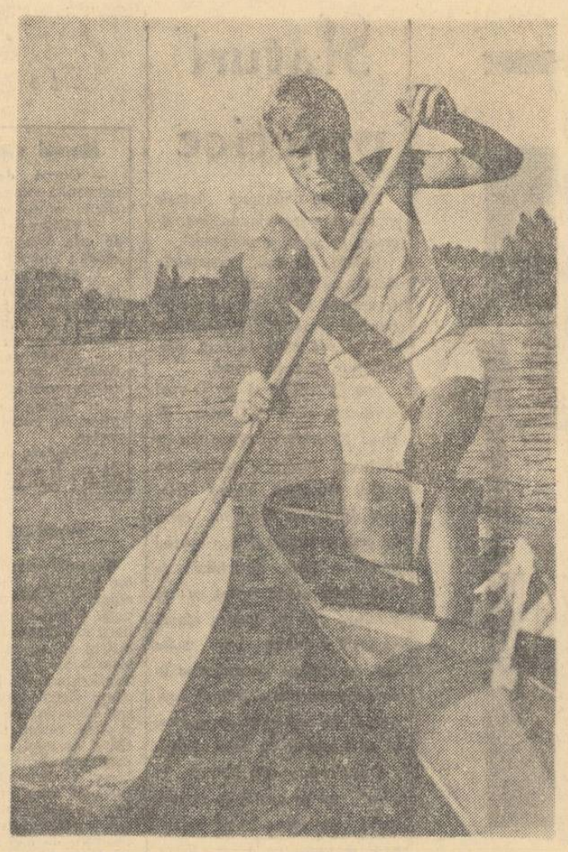

Andrei Igorov, component de bază al lotului de canoe

O ramură care „vine"...

Veliștii noștri au și ei în față un sezon bogat. Ei visează participarea olimpică la două clase de ambarcațiuni cu pînze: star și finn. După concursurile de verificare de la Tallin și Warnemünde, ei vor da examene decisive la campionatele europene de la Marsilia (pentru star) și din Danemarca (pentru finn). Veliști de valoare ca N. Calcan, I. Zamfir, I. Naum, B. Petrescu, M. Dumitriu, P. Purcea se antrenează în.. a-și aservi vîntul și a-l face să le umfle cît mai bine pînzele. Iahtingul românesc — care a făcut anul trecut pași însemnați — se pregătește să dea acum un nou asalt spre consacrare.

★

Pentru caiaciști și canoiști, pentru schifiști, pentru veliști, am făcut un calcul. La Jocurile Olimpice, în afara atletismului (34 de probe), doar natația și sporturile nautice mai „aruncă în joc" un număr atît de mare de medalii. La cele 8 ramuri nautice (canotaj academic, caiac-canoe, iahting), se ia startul în 19 probe.

Sportivi ai apelor noastre, vă așteaptă — așadar — 57 de medalii...

Radu URZICEANU

Breviar olimpic

Către un alt sistem de desfășurare a competiției de box?

În ultimul timp, în presa sportivă de peste hotare, se discută despre găsirea unei noi modalități de desfășurare a turneului olimpic de box. Care este problema? După atletism, boxul este ramura sportivă cu cei mai mulți participanți. Spre deosebire de alte discipline în intervalul de la 11-23 octombrie boxerii trebuie să susțină meciuri la fiecare 2—3 zile, drumul spre finală transformîndu-se de cele mai multe ori într-o loterie deoarece favoriții categoriilor sînt, datorită capriciilor unei trageri la sorți, obligați să lupte între ei chiar în turul 1 și 2. De multe ori există riscul ca una din medalii să revină unui participant cu mai puține însușiri, dar care a beneficiat de avantajele unei trageri la sorți favorabile

La sporturile pe echipe Comitetul Olimpic Internațional a hotărît să participe un anumit număr de echipe (de exemplu la baschet, volei, hochei, polo, fotbal etc.) pe baza unor turnee de calificare disputate în toată lumea cu mult înainte de desfășurarea Jocurilor Olimpice.

Iată de ce propunerea ca să se organizeze turnee, eventual continentale (din Europa să se califice cîte doi boxeri) iar învingătorii să se califice pentru J.O se pare că ar fi fost cea mai potrivită și ar evita desfășurarea complicată, extenuantă și plină de neprevăzut a actualului sistem.

Problema aceasta urmează să se discute cu ocazia viitorului congres al C.I.O. care va avea loc la Tokio.

MAGAZIN
revistă săptămînală editată de ziarul ROMÎNIA LIBERA
★
Redacția și administrația, Piața Scînteii, tel. 17 60 10
★
Abonamentele se primesc la toate oficiile poștale, factorii poștali și difuzorii din întreprinderi și instituții
★
PUBLICITATEA SE PRIMEȘTE LA ADMINISTRAȚIA REVISTEI tel. 17 60 10 interior 14 00

MÎINE LA SOFIA

Returul întîlnirii de fotbal R.P.R.-R.P.Bulgaria

Pe stadionul „Vasil Levski" din Sofia se dispută mîine întîlnirea retur dintre selecționatele olimpice de fotbal ale R.P. Române și R.P. Bulgaria, contînd pentru preliminariile turneului olimpic de fotbal. Învingătoare în primul meci cu 2—1, echipa noastră va încerca la Sofia să-și mențină avantajul luat la București și să-și cîștige astfel biletele pentru Tokio. Nu va fi o sarcină ușoară, cunoscută fiind atît valoarea cît și dîrzenia (mai ales pe teren propriu) jucătorilor bulgari. Va fi, în primul rînd, un meci al nervilor și în această privință trebuie să contăm pe experiența și pe maturitatea unora dintre jucătorii noștri, care au datoria de a impune meciului ritmul și ambianța convenabile.

Echipa bulgară a intensificat pregătirile în ultima săptămînă. După meciul de verificare pe care l-a susținut duminica trecută cu formația braziliană Bonsucceso, în care nu au jucat patru titulari, echipa bulgară a susținut un nou joc de antrenament miercuri. După acest antrenament, antrenorul Ormandjiev a anunțat formația care va evolua duminică: Deianov-Șalamanov, Vutov, Stoianov, Gaganelov-Penev, Dimitrov-Popov, Dișkov, Kotkov, Vasiliev. Față de formația care a evoluat la București, antrenorul a operat o singură modificare: Vasiliev pe aripa stîngă.

Lotul olimpic al țării noastre a plecat vineri dimineață la Sofia, în următoarea componență: Suciu, Adamache, Greavu, M. Georgescu, Nunweiller III, Ivan, C. Dan, D. Niculae, Jenei, Kozka, Petru Emil, Sorin Avram, Pîrcălab, Constantin, Ion Ionescu, Voinea, Creiniceanu. Ieri, fotbaliștii noștri au făcut un ușor antrenament pe stadionul din Sofia. După noul antrenament care va avea loc azi, se va anunța echipa care, probabil, va avea următoarea alcătuire: Suciu-Greavu, Nunweiller III, C. Dan, Ivan-Jenei, Kozka-Pîrcălab, Sorin Avram, Constantin, Ion Ionescu, Creiniceanu.

Meciul va fi condus de arbitrul olandez A. van Leuwen, ajutat la tușe de compatrioții săi, D. van Male și A. J. Neuvenhoff.

Posturile noastre de radio și televiziune vor transmite în întregime desfășurarea meciului.

Congresul U.E.F.A. va rezolva probleme importante ale fotbalului european

Fiecare țară: două jocuri internaționale pe an la aceleași date • Proiect de reorganizare a F.I.F.A. • Organizarea unui campionat european • Între „tinerii" de la U.E.F.A. și „bătrînii" de la F.I.F.A.

La 17 iunie va avea loc la Madrid, cu ocazia finalei „Cupei Europei" (inter țări) o importantă adunare generală a forului suprem fotbalistic din Europa: U.E.F.A.

Presa de specialitate din toate țările acordă o deosebită atenție viitoarelor lucrări, întrucît pe ordinea de zi vor figura probleme deosebit de interesante.

Printre altele se va discuta propunerea prin care federațiile de fotbal vor fi invitate să fixeze data întîlnirilor internaționale la aceleași date comune, de două ori pe an: în prima duminică din luna octombrie și în prima duminică a lunii aprilie. Avantajul acestei măsuri ar consta în faptul că disputarea meciurilor în cele două zile ar permite o largă confruntare internațională și o privire de ansamblu asupra fotbalului european. Ideea are numeroși susținători care argumentează că în plus la aceleași date se pot organiza numeroase întîlniri amicale între cluburi și că în acea perioadă se suspendă simultan desfășurarea campionatelor naționale.

Cu ocazia acestei reuniuni, U.E.F.A. dorește să abordeze și un proiect de reorganizare a F.I.F.A. (federația internațională de fotbal). Comisia însărcinată cu acest studiu vrea să propună cîteva măsuri deosebite. Printre altele se numără problema reconsiderării egalității în vot a unor țări cu dezvoltare fotbalistică diametral opusă (exemplu: Brazilia cu Surinam sau U.R.S.S. cu insulele Fidji) și organizarea unor confederații continentale (Europa, Asia, Africa, America de sud etc.) conduse de F.I.F.A. și care vor duce la prezența la congres nu a reprezentanților fiecărei țări în parte, ci la prezența unor delegați de confederații.

De aci ar decurge și posibilitatea ca aceste confederații să organizeze și întîlnirile în cadrul grupelor de calificare pentru campionatul mondial de fotbal.

Pe ordinea de zi mai figurează și o altă propunere: transformarea actualei competiții „Cupa Europei inter-țări" într-un campionat european care să servească în același timp drept criteriu de calificare pentru campionatul mondial.

Agenda consfătuirii mai cuprinde problema condițiilor în care se vor putea utiliza pe viitor în echipe naționale jucători naturalizați și, de asemenea, fixarea candidaților U.E.F.A. pentru Comitetul executiv al F.I.F.A. în locul lui A. W. Floer (Norvegia) și A. de la Fuente (Spania) vor fi propuși trei candidați: A. Chiarisoli (Franța), A. Mermingas (Grecia) și B. Pico (Spania), președinții federațiilor de fotbal din țările respective.

După cum se poate constata, este vorba de unele propuneri foarte interesante pe care U.E.F.A. vrea să le propună F.I.F.A. Urmează să se vadă în ce măsură vor fi luate în considerare, mai ales dacă avem în vedere că „bătrînii" de la F.I.F.A., în frunte cu Stanley Rous, nu prea privesc cu plăcere preocupările „tinerilor" de la U.E.F.A. care vor să dea mișcării fotbalistice din Europa un nou avînt, noi forme de manifestare.

SAH

Rezultate din „Cupa Magazin"

FINALA EDIȚIEI A II-A

Mircea Dabija (Cîmpina)-V. Zaharescu (Buc.) 1—0, Schächter Alfred (Suceava)-Suzana Makei (Oradea) remiză, Hang Eugen (Cluj)-Pîrvu Matei (Făgăraș) 1—0 prin depășirea timpului de gîndire, Hang-Popa Nicolae (Orăștie) 1—0 d.t.g., Hang-Paul Popescu (Buc.) 1—0 d.t.g., Dan Nițescu (Buc.)-Paul Popescu 1—0 d.t.g., Nițescu — Pîrvu 1—0, V. Zaharescu-Theodor Munteanu (Bîrlad) 1—0.

Alb — DAN NIȚESCU (Buc.)
Negru — PÎRVU MATEI (Făgăraș)
Jucată în finala prin corespondență a „Cupei Magazin" ediția II-a

1. d4, d5	13. Cb3, a6
2. Cf3, Cf6	14. Cbd4, Cf8
3. e3, e6	15. g4, f6
4. Nd3, c5	16. Nf4, f:e5
5. c3,Cc6	17. C:e5, Nd6
6. Cbd2, Dc7	18. Cd:c6, b:c6
7. O—O, Ne7	19. g5, N:e5
8. De2, O—O	20. N:e5, Df7
9. Tfe1, Te8	21. Tab1, Cg6
10. e4, c:d4	22. Dh5, Cf8
11. e5, d:c3	23. N:h7+! și negrul
12. b:c3, Cd7	cedează.

În notele sale la această partidă, Dan Nițescu amintește faptul că jocul a decurs în deschidere ca în partidele Alehin-Flohr, Berna 1932 și Gilg-Alehin, Kecskemet 1927 și subliniază faptul că sacrificiul de pion oferit prin 11. e5! permite albului să obțină blocarea flancului stîng negru, care rămîne nedezvoltat pînă la sfîrșitul partidei.

SFERTURILE DE FINALĂ ALE EDIȚIEI A IV-a

GRUPA 6-B. Eug. Szabo (Tim.) — Fănel Lupescu (Craiova) remiză. Nicolae Popa (Orăștie) și Dumitru Costescu (Buc.) au pierdut prin abandon.

GRUPA 7-B. Șandu Eugenie (Buc.)— Zara Dan (Ploiești) 0—1, Șandu Eug.— Const. Prelipceanu (Buc.) 0—1, Zara-Sara Goldstein (Reghin) 1—0.

GRUPA 8-B. Franz Karcher (Constanța) a cîștigat la Dona Șerban (Răstoace), Eug. Revici (Cluj), Zilli Florea (Buc.) și remizat cu Teodor Chivu (Buc.).

GRUPA 15-A. Au pierduț prin abandon Gabriel Stroescu (Constanța) și Popa Constantin (Copșa Mică).

GRUPA 16-A. Sabău Grigore (Buc.)-Alex. Dumitru (Copșa Mică) 1—0, Foghel Dumitru (Vaslui) — Weber Matei (Tim.) 1—0.

GRUPA 42-A. Dan Drăghici (Cluj) — Șt. Golea (Cluj) 1—0, Nic. Ionescu (Dumbrăvioara) — Drăghici 0—1, Nic. Chiricuș (Scăieni) — Aurel Vornicu (Scînteii) 0—1, Vornicu-Dumitru Florescu (Lupeni) remiză.

Rezultatele ne-au fost comunicate de arbitrii grupelor Ovidiu Mocuț (Sucevița), Dumitru Tepeneag (Buc.).

Alb — ZARA DAN (Ploiești)
Negru — SARA GOLDSTEIN (Reghin)
Jucată în cadrul sferturilor de finală ale „Cupei Magazin" ediția a IV-a

1. e4, c5	9. D:d4, e6
2. Cf3, Cc6	10. Nf4, C:d5
3. d4, c:d4	11. O—O—O, Cb6
4. C:d4, Cf6	12. De5, Dc6
5. Cc3, d5 ?	13. Cb5, Re7
6. Nb5, Nd7	14. Td6, Cd7
7. e:d5, C:d4	15. Ng5 + și negrul
8. N:d7+, D:d7	cedează.

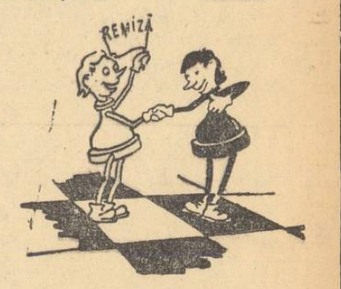

Alb — BISQUIER
Negru — BENKO
Jucată în campionatul S.U.A. 1964 și distinsă cu premiul de frumusețe

1. d4, Cf6	17. C:a5, C:e2+!
2. c4, g6	18. Rh1, Tc1
3. Cc3, d5	19. D:c1, C:c1
4. Cf3, Ng7	20. T:c1, N:f1
5. Db3, d:c4	21. Tc8, Nf8
6. D:c4, O—O	22. Ce3, Na6
7. Nf4, e6	23. Td8, e6
8. e4, b5	24. Cg4, Rg7
9. Dd3, Da5	25. e5, Ne7
10. Ne2, b4	26. Te8, Ng5
11. Cd1, c5	27. h4, N:h4
12. O—O, Na6	28. g3, Nb5
13. Dc2, c:d4	29. Cf6, N:e8
14. C:d4, Te8	30. C:e8+, Rf8
15. Db1, Ch5	31. Ce7, Nd8 și albul
16. Cb3, C:f4	cedează.

Alb — KAJ BLOM
Negru — BENT LARSEN
Jucată în campionatul Danemarcei 1964

1. d4, Cf6	22. Dd2, N:e3
2. Cf3, g6	23. T:e3, b:c4
3. g3, Ng7	24. b:c4, Cb6
4. Ng2, 0—0	25. Nf1, Dh6
5. O—O, d6	26. a4, Ca6
6. c4, Ng4	27. a5, Cd7
7. Cc3, Dc8	28. Td3, Df4
8. Te1, c5	29. D:f4, e:f4
9. d5, Ca6	30. Ce2, Ce5
10. Nf4, Cc7	31. Tdd1, Cb4
11. e4, Cd7	32. a6, g5
12. h3, N:f3	33. Ce3, g4
13. D:f3, e5	34. h:g4, Tg8
14. Nd2, f5	35. Nh3, h5
15. g4, f:g4	36. f3, C:f3+
16. D:g4, Tf7	37. Rf2, Ce5
17. Ce2, Df8	38. Th1, Cbd3+
18. Cg3, Rh8	39. Re2, f3+
19. Ne3, b5	40. Re3. f2
20. b3, Nh6	și albul cedează.
21. De2, Tb8	

VARIETĂȚI-VARIETĂȚI

Unul contra doi

Organizatorii galelor de catch sînt tot timpul în căutarea unor noi puncte de atracție pentru spectatorii acestor reuniuni. În presă s-au publicat numeroase formule folosite pînă în prezent, capabile cît de cît să stîrnească interesul publicului (vă reamintim de întîlniri între femei, lupte de catch în patru etc).

Recent, un organizator a lansat o nouă formulă. Avînd la dispoziție sa un tînăr cu o putere herculeană, numit... Hercule Cortez, în greutate de 160 kg, care era evitat de alți luptători, el a anunțat că acesta va lupta în ring cu... doi adversari deodată!

Pentru început, desigur că se vor găsi spectatori interesați de acest „număr" nou. Dar pe urmă?

Boxerul robot

Un profesor de box din Franța, Henri Senechal, a fabricat cu ajutorul unor specialiști un robot care dă lecții de box... Acest „sparing-partener" neobișnuit știe să pareze loviturile și să lovească cu destulă eficacitate.

Probele care s-au efectuat pînă acum au dat rezultate bune, atît de bune încît unii din elevi au fost scoși din luptă prin K.O.! Elevii pretind că robotul are două mari neajunsuri: te poate pune K.O., în schimb nu-l poți dobori prin K.O.!

În rest e, cum s-ar putea spune, perfect!

Provocare

Luptătoarea profesionistă Hamida Banu din Bombay, este cunoscută în întreaga Indie pentru puterea ei herculeană: nimeni n-a reușit încă s-o învingă. Hamida Banu dorea însă să se mărite și pentru a-și alege un soț pe măsura ei a adresat tuturor luptătorilor de gen masculin următoarea provocare:

„Mă voi mărita cu acela care va reuși, în urma unui meci public, să mă învingă atingînd umerii mei de podeaua ringului. În schimb, cei care nu vor reuși se angajează să abandoneze activitatea sportivă".

S-au găsit numeroși pretendenți la mîna „gingașei" luptătoare (121 kg), dar cu toții au fost învinși. În fine s-a găsit un luptător colos care a izbutit, în aplauzele asistenței, să obțină victoria!...

Întîmplarea aceasta, publicată în cartea „Coeur a rire" de Mina și Andre Guillois, nu precizează însă, dacă pînă la sfîrșit, nunta a avut loc...

O formulă eficace!...

În orășelul Melbourne din S.U.A. s-a petrecut un fapt puțin obișnuit: antrenorul echipei feminine de baschet din localitate, V. Watson, a fost dat în judecată de părinții unei jucătoare, care cer 50 000 dolari drept daune morale.

Ce s-a întîmplat?

După un antrenament al echipei sale, Watson, nemulțumit de

lipsa de disciplină a tinerei Judith Finlee, în vîrstă de 17 ani, n-a găsit un alt mijloc educativ decît să-i aplice o corecție... tradițională

Tribunalul a decis să respingă plîngerea familiei Finlee, susținînd că pentru păstrarea disciplinei antrenorul a găsit, poate, o formulă învechită, dar, în orice caz eficace!

Anchetă la Londra

La Londra a produs o lovitură de teatru comunicatul Federației engleze de box, care a anunțat că organele judiciare au cerut deschiderea unei anchete în legătură cu activitatea boxului profesionist.

S-a aflat apoi că ancheta a fost inițiată în urma unor denunțuri care afirmau că în lumea boxului englez funcționează un „sindicat" de tip american, care și-a propus să exercite un control desăvîrșit asupra activității pugilistice engleze.

În fața comisiei de anchetă special instituită au fost chemați numeroși organizatori, boxeri și manageri. După cîte s-a putut afla, cunoscutul organizator Jack Solomons a refuzat să facă declarații, în vreme ce alții, printre care Tommy Daly și John Briane, au făcut mărturisiri din care rezultă existența unei bande care exercita un control sever, impunea organizarea unor întîlniri în care erau direct interesați și încasau de la pugiliști sume importante.

Cercetările continuă și ele anunță desigur noi și semnificative revelații.

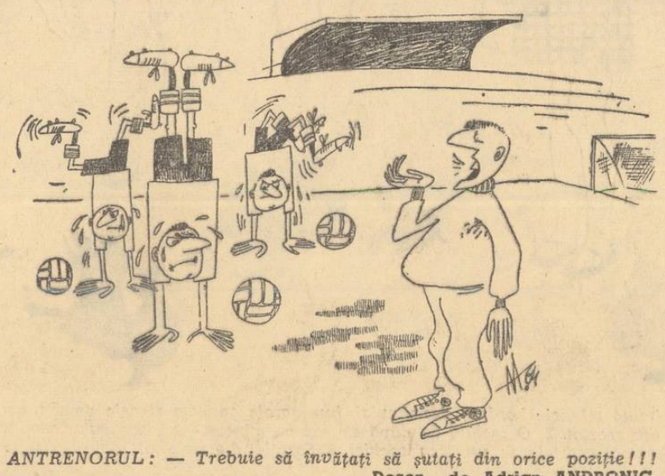

ANTRENORUL: — Trebuie să învățați să șutați din orice poziție!!!
Desen de Adrian ANDRONIC

Sfaturi practice

Vara se părăsesc hainele groase și costumele de lînă. Acestea se pun „la naftalină".

Rochiile de lînă, veșmintele de lînă se curăță înainte de a fi așezate în dulapurile cu lucruri de iarnă. Stofele subțiri de lînă se pot spăla în casă, păstrîndu-se anumite reguli.

Apa de spălare să nu fie prea fierbinte; circa 40°C sînt de ajuns. Se spală cu săpun dat pe răzătoare, pentru a obține un clăbuc abundent. Nu se folosesc detergenți decît în cazul în care detergentul este special pentru spălarea obiectelor de lînă. Stofa nu se freacă, ci se presează ușor în apa cu săpun, se spală astfel în mai multe ape, se clătește cu apă rece în care s-a introdus o lingură amoniac la 5 l apă și nu se stoarce, ci se suspendă cu două cîrlige.

Dacă rochia este lucrată în „bie" nu se agață, ci se presează ușor într-o cîrpă uscată, apoi se usucă pe o masă de lemn peste care se așează o cîrpă curată. Rochiile de lînă spălate, se calcă atunci cînd sînt ușor umede, aplicînd o cîrpă deasupra.

Ghidul gospodinei

Meniul săptămînii

— Cremă de cartofi cu smîntînă; mîncare de ștevie; clătite cu dulceață.

— Mazăre sote cu crochete de griș, tocană de miel cu ceapă; compot de caise.

— Salată orientală; budincă de parmezan; cozonac.

— Ouă umplute în coajă; friptură la grătar — salată verde; rahat cu biscuiți.

— Ciorbă de lobodă; budincă de lăptuci; cornulețe cu marmeladă.

— Spanac au gratin; papricaș de miel; compot de vișine.

— Omletă sufle; friptură de pui la cuptor — salată verde; cartofi de ciocolată.

BORȘ DE ȘTEVIE

Cantități pentru 6 persoane: 500 g ștevie, 1 litru de apă, o ceapă, o legătură zarzavat de supă, o lingură de orez, 4 dl de borș, o legătură leușteau. Se curăță și se oparește ștevia, se pune la foc cu apă fiartă, ceapa tocată și zarzavatul întreg. După cîteva clocote se adaugă și orezul. Cine dorește poate să pună și cîțiva cartofi tăiați în cuburi. Odată ce totul este bine fiert se potrivește de sare, se adaugă borșul — fiert separat — și leușteanul tocat mărunt. Acest borș se mai poate prepara și cu ceapă prăjită într-o jumătate de decilitru de ulei și cu un praf de făină cu care se leagă zeama.

BORȘ DE LOBODĂ

Cantități pentru 6 persoane: 500 g lobodă, 1 litru de apă, o ceapă mare, sare, piper, un morcov. Se acrește cu borș sau corcodușe sau chiar zeamă de prune verzi. Se curăță loboda, se spală bine. Separat se pune la fiert apa cu ceapa, sare piper și un morcov. După ce au fiert legumele se adaugă loboda care în prealabil a fost frecată cu puțină sare. La sfîrșit se acrește cu zeamă de prune verzi, corcodușe sau cu borș. Cînd se servește la masă se mai pun și cîteva linguri de smîntînă.

BORȘ DE VERDEAȚĂ

Se pun la fiert cîteva frunze de sfeclă, de lobodă, mărar, pătrunjel, leușteau, cîteva fire de ceapă verde tăiate mărunt, sare. Separat se fierbe borșul care se varsă peste verdețurile fierte. Se lasă să mai dea cîteva clocote. Înainte de a se servi la masă se drege ciorba cu un gălbenuș de ou și 2—3 linguri de smîntînă.

BORȘ DE URZICI

Se aleg urzici tinere care se spală în mai multe ape, se opăresc și după aceia se pun la fiert într-o oală cu 1 litru de apă. Se adaugă o ceapă tăiată mărunt sau cîteva fire de ceapă verde, o lingură de orez. La sfîrșit se pune borșul fiert. Se lasă să mai dea un clocot; se servește la masă.

Întreținerea frigiderului (II)

În prima parte am arătat cum se alege locul de instalare. Acum vom arăta cum se leagă firul de pămînt și cum se așează frigiderul.

Firul de legătură la pămînt trebuie să fie format dintr-o sîrmă din cupru sau aluminiu, învelită în cauciuc sau masă plastică și trebuie să aibă un diametru de 1—1,5 mm care se leagă cu un capăt de șurubul de la frigider montat în locul indicat iar celălalt capăt de o țeavă de apă, calorifer sau un cui de fier, lung de 15 cm, înfipt în pămînt.

Firul trebuie să fie ceva mai lung și răsucit în spirală pentru a permite deplasarea frigiderului.

Apoi se desfac, după indicațiile instrucțiunilor frigiderului, șuruburile amortizoare ale motocompresorului, altfel frigiderul în timpul funcționării va produce un zgomot supărător.

După legarea firului se așează frigiderul pe locul stabilit și se verifică poziția de așezare; o așezare corectă este atunci cînd evaporatorul frigiderului stă într-un plan perfect orizontal.

Subliniem că așezarea corectă a frigiderului are un rol hotărîtor în funcționarea mașinii și în economiile realizate în bani. Verificarea orizontalității la frigiderul Fram se face după firul cu greutate cu care este prevăzut. Acolo unde nu există firul cu greutate, verificarea se face în două feluri: 1. cu o nivelă cu bulă de aer de dimensiuni mici așezată în evaporator, bula de aer la o așezare corectă trebuie să stea între repere și 2. într-una din tăvițele pentru fabricat gheață se toarnă apă pînă la înălțimea de ¾, după care se introduce în evaporator, la cele cu serpentine multiple pe a doua sau a treia serpentină, și se așteaptă liniștirea apei. Dacă apa în tăviță stă într-o parte este un indiciu că evaporatorul este și el înclinat și trebuie adus în poziția orizontală, introducînd sub tălpile frigiderului bucăți de carton de grosime corespunzătoare.

Înainte de așezarea pe locul lui este bine ca întreg frigiderul să fie curățat de praf la exterior, în special mașina frigoriferă și spălat în interior.

Spălarea interiorului se face cu apă călduță în care s-au dizolvat cîțiva fulgi de săpun sau un vîrf de cuțit de „Alba" sau „Perlan alb". După spălarea cu un burete de baie, se clătește cu apă rece și apoi se șterge cu o cîrpă uscată.

Cînd totul a fost terminat se poate pune frigiderul în funcțiune.

Punerea în funcțiune se face astfel: *se deschide ușa frigiderului și se așează butonul termostatului pe poziția „STOP", „O" sau „Oprit" și apoi se introduce fișa cordonului electric în priză. La introducerea fișei în priză, becul din interiorul frigiderului trebuie să lumineze, în caz contrar e o defecțiune în instalația de iluminat, în priză sau becul este ars. Se rotește apoi butonul termostatului pe diviziunea maximă (5, 7, I sau frig) și se lasă frigiderul cu ușa deschisă timp de: 2 ore pentru frigiderul cu compresor, și 6—8 ore pentru cele cu absorbție, timp necesar pentru a intra în regim normal de lucru, după care se pot introduce alimente la răcit.*

BUCUR STELIAN

GARSONIERĂ

Prezentăm două variante de împărțire și mobilare a unei garsoniere în funcție de numărul și sexul celor ce o locuiesc.

a) Garsonieră pentru o tînără pereche, cu nișă de dormit obținută printr-o separare cu caracter decorativ (perdea, trestie, rafie, fir de material plastic). Rămîne o suprafață de 18 m.p. pentru lectură, lucru, televizor, muzică, masă. Dulapul este accesibil din nișa de dormit.

b) Garsonieră pentru două persoane — rude apropiate (frați, surori). Printr-o bibliotecă, un perete ușor cu vitralii și rafturi se pot obține două încăperi ce comunică printr-o ușă sau perdea.

În prima încăpere, de o suprafață mai mare se poate lua masa lăsînd totuși spațiul cît mai degajat și liber. Tot aici se poate instala și un pat dublu.

b1) Iată un colț de lucru și toaletă, bibliotecă, colț foarte practic pentru un tînăr.

Desene de arh. PAUL PFENNINGS

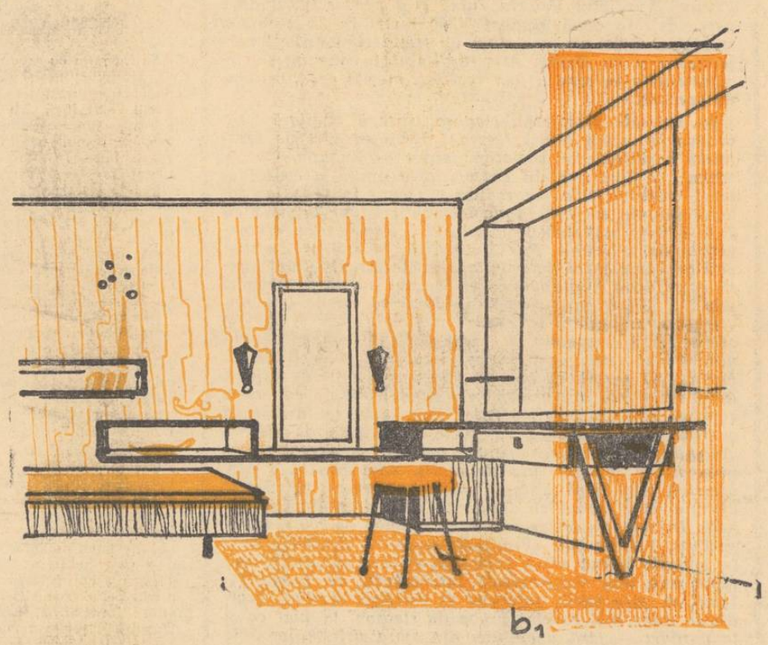

E bine să știți...

Cu o *fiertură de tărițe de grîu* (cca. 100 de gr. la 1 litru de apă), se curăță ramele de lemn vopsit de la tablouri.

Cu *coji de ceapă* sau chiar funia rămasă de la ceapă, fierte în apă, se curăță lemnul aurit al mobilei și se freacă podelele de scînduri pentru a le albi.

Cu *scrobeală albastră* praf se obține luciu la o oglindă după spălarea ei cu apă.

Cu *gaz (petrol) și sare fină* se curăță mobila de lemn sau giurgiuvelele ușilor pentru a îndepărta diferite pete sau urme.

Cu *cenușă* se freacă mozaicul sau cimentul folosind o cîrpă udată și bine stoarsă, muiată apoi în cenușă.

Cu *o felie de cartof și cenușă* se curăță argintăria.

Cu *tărițe de porumb și oțet* se freacă obiectele de alamă; după curățire se freacă cu o cîrpă ușor umezită cu ulei.

Coltul celor mici

Invitație

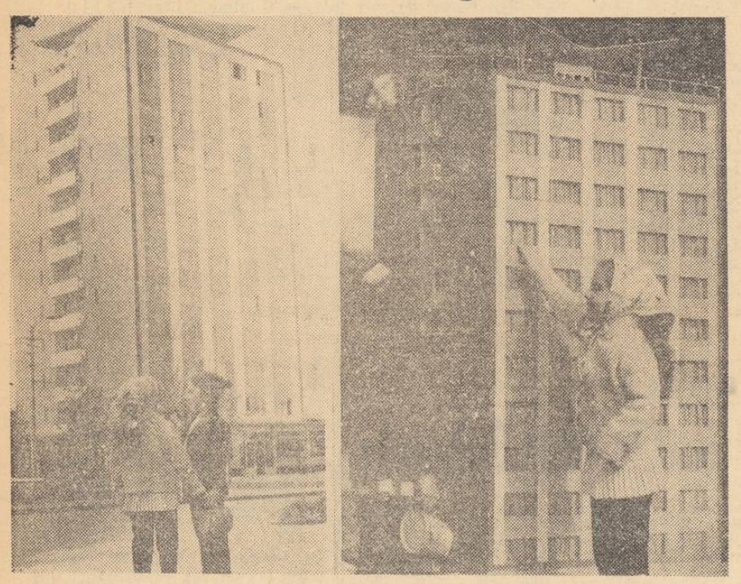

INSTANTANEU CLUJEAN

— *Ghiță, cînd treci pe la mine?* — *Aici.*
— *Dar unde stai?*

Fotografii: Puiu VAGNER

Să crești mare!

Să crești mare, să crești mare!
Îți urează fiecare,
Mare și voinic să crești
Într-o țară ca-n povești.

Codrul cel cu șoapta lină
Se apleacă și se-nchină
Să-ți ureze din frunzare:
„Să crești mare, să crești mare!"

Iar pămîntul cel bogat
Îți urează ne-ncetat:
„Să crești mare, să crești mare",
Ca să-i umbli-n buzunare.

Mare și voinic să crești,
Să faci țara ca-n povești
Că partidul, părintește,
Pașii ți-i călăuzește.

Ana MARCU

ISTEȚUL BOMBO

de GH. CHIRIAC

Ghicitori

Am recunoscut cu toții
Că el e podoaba nopții!

(LUCEAFĂRUL)

Satelitu-acesta are
Următoarea însărcinare:
Din a soarelui uzină
Să ia cu-împrumut lumină,
Și mai trebuie de vreți,
Să inspire pe poeți!!!

(LUNA)

O asemenea șopîrlă
Ca o barcă stă pe gîrlă!
„Gîrla" se numește Nil
Iar „șopîrla"...

(CROCODIL)

Acești iepuri uriași
Sar opt metri din doi pași
Iar atunci cînd vor să șadă
Scăunel își fac din coadă.

(CANGURII)

ST. FĂTULESCU

CONFECȚII DE VARA PENTRU COPII

1. O rochiță imprimată fără mîneci; bordura decolteului, buzunarele aplicate și cele două fundițe sînt dintr-un material uni asortat. 2. O rochiță de după amiază cu mîneca chimono, cu un decolteu discret și o fundiță elegantă asortată cu culoarea rochiei. 3. Șorțuleț din material uni cu buzunare aplicate, dintr-o țesătură asortată. 4. Pantalon de joc cu un buzunar fantezi. 5. O fustiță creată din material imprimat cu 2 buzunare tăiate. 6. Pantalon scurt și bluză pentru băieți.

Asemenea confecții, precum și alte lucruri pentru copii, găsiți la magazinele de specialitate din Capitală și din întreaga țară.

RIK AUERBACH

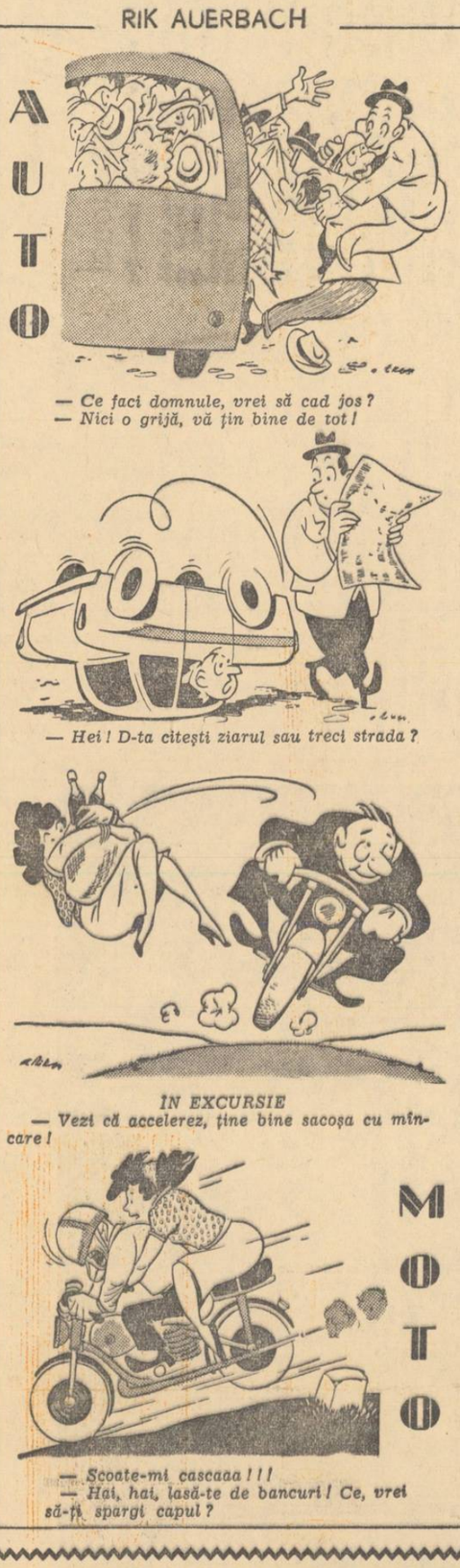

— Ce faci domnule, vrei să cad jos?
— Nici o grijă, vă ţin bine de tot!

— Hei! D-ta citeşti ziarul sau treci strada?

ÎN EXCURSIE
— Vezi că accelerez, ţine bine sacoşa cu mîncare!

— Scoate-mi cascaaa!!!
— Hai, hai, lasă-te de bancuri! Ce, vrei să-ţi spargi capul?

GH. CHIRIAC

DIRIJORUL LA EL ACASĂ
...Pianissimo, te rog!...

Cîntec de leagăn

— ...şi la ce instrument cînţi?
— ...la cobză!

Muzică şi flori

— Tăticule, toba e foarte îndărătnică. Pentru ca să cînte, trebuie s-o baţi!...

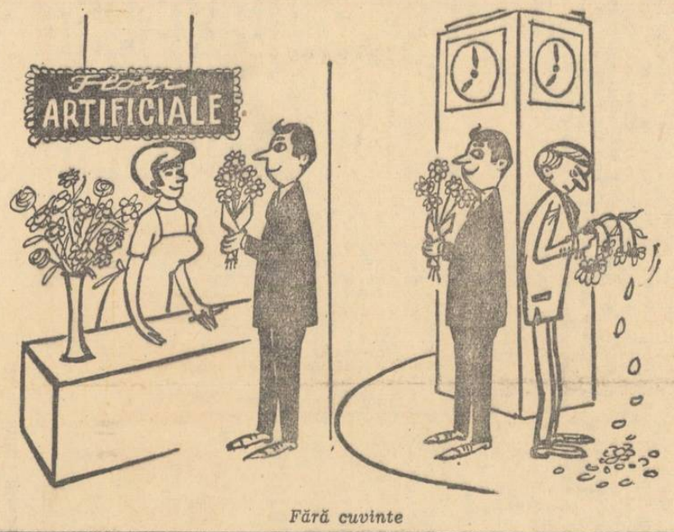

Fără cuvinte

Vieţuitoarele apelor au mai fost oaspeţii filateliştilor, în repetate rînduri. Cele mai multe din acestea sînt prea spectaculoase, ca ele să nu fi tentat pe machetatorii de mărci poştale.

În anul 1957, în cadrul seriei de mărci „Fauna din Delta Dunării", pe una din cele 8 valori şi anume cea de 50 bani, a apărut o zveltă păstrugă; iar în anul 1960, pe prima din cele 6 valori ale emisiunii „Monumente ale naturii", o gustoasă lostriţă (20 bani). După acest debut, tot în anul 1960, în albumul filatelic apare o serie întreagă (7 valori) reprezentînd peşti:

„Acvariul de la Constanţa" în miniatură

crapul, şalăul, calcanul, scrumbia de Dunăre, somnul, cega, nisetrul. În 1962, filateliştii... pescari, au tresărit din nou, dar mai puţin justificat: apăruse emisiunea „Pescuitul sportiv" (8 valori), dar pe care se văd doar pescari şi numai uneori, ca „personaj" cu totul secundar, cîte un peşte.

Anul acesta, însă, vieţuitoarele adîncurilor îşi fac din nou reintrarea în filatelia noastră: apare seria „Acvariul de la Constanţa".

★

Cu toate că, în afară de denumirea seriei, nimic nu arată că e vorba de acvariu şi că e vorba de Constanţa, este o emisiune interesantă, frumos realizată.

„Acvariul de la Constanţa" cuprinde 8 valori cu un nominal total de 6 lei.

Prima marcă din serie, cea de 5 bani, înfăţişează o scorpie de mare (denumită şi porc de mare), un peşte necomestibil din Marea Mediterană şi Oceanul Atlantic.

Marca de 10 bani reprezintă un cocoş de mare, care trăieşte în Marea Neagră.

Pe valoarea de 20 de bani întîlnim o cunoştinţă mai apropiată: stavridul, familiar tuturor celor ce au vizitat litoralul nostru.

Tot un peşte cunoscut apare pe marca de 40 bani: nisetrul, care urcă în Dunăre pînă la Porţile de Fier.

Doi nostimi căluţi de mare ne întîmpină pe marca de 50 de bani; unul din cei mai frumoşi şi mai plăcuţi la gust peşti din Marea Neagră, rîndunica de mare.

Uriaşul Mării Negre, morunul, este prezent pe marca de 1 leu; iar pisica de mare, pe ultima marcă din serie, de 3,20 lei.

Mărcile sînt tipărite la ofset, fiecare în cîte patru culori, pe hîrtie cretată. Machetele grafice sînt realizate de Silviu Zarimba. Emisiunea este completată cu două plicuri „prima zi" obliterate cu o ştampilă specială.

REBUS

FLORI

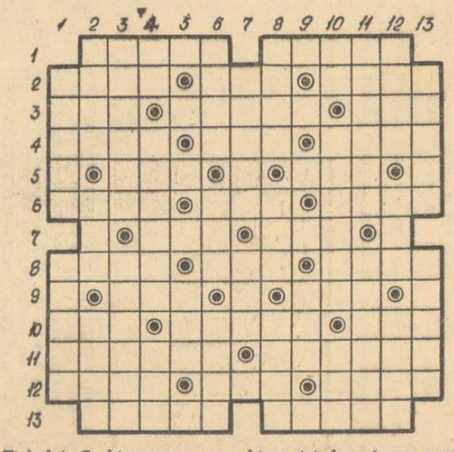

ORIZONTAL: 1) În floarea vîrstei — Plantă erbacee cu flori galbene-deschise, sau albe, folosită ca plantă alimentară 2) Culoarea macului — Hrana zilnică a florilor — Culori pentru flori 3) Riu în U.R.S.S. — A pune la vedere — Încărcat cu flori de mai defilează la paradă 4) Atacă viţa de vie — Păcălit — Părăluţe! 5) Compozitor francez (n. 1754) — Cîmpul cu flori! 6) Oraş în Franţa, cu fabrici de parfumuri — Aşezare rurală — Insulă în arhipelagul Sonde, cunoscută pentru florile sale 7) Patria nuferilor — Nimfa pădurilor 8) Flori... pe toate drumurile — A se ivi — Pomi cu flori albe şi fructe gustoase 9) Fluviu în U.R.S.S. — Ţesătură fină (pop.) 10) Sclav — Floare în embrion — Povară de porumb 11) Fiul lui Cephis care s-a îndrăgostit de propriul său chip, privindu-se în apa unei fîntîni, transformîndu-se apoi în floarea care-i poartă numele — A scris fabula „Florile" 12) Convoi — Gen de poezie — La motocicletă 13) Arbore înrudit cu paltinul — Flori pe pereţi!

VERTICAL: 1) „Laleaua neagră" — Autorul poeziilor „Floare şi genune" şi „Floarea Oltului" 2) Nume masculin — Fir... dar nu de floare — Vas pentru flori 3) Poeta care a scris poezia „Nu vă scuturaţi, florilor" — Îţi oferă „Laleaua neagră" sau „Doamna cu garoafe" 4) Negaţie — Flori ornamentale albe, roşii sau roz — Adverb 5) Pronume 6) Mac... pe lac! — A şti (arh.) — Floare la ureche 7) Patria violetelor — Tren (trans.) 8) „Trandafirii din Sud" — Arbore ale cărui flori sînt folosite în medicină — Stropit cu apă 9) Vioară siameză 10) Bir! — Flori în formare — Plantă alimentară 11) Cu o floare nu se face primăvară — Cusături cu flori 12) Pictor romîn, autorul tabloului „Anemone" — Gura lor e o floare! Salcîm 13) Arbori cu frunze rotunde şi cu flori verzui-roşietice ce cresc pe malul rîurilor de munte — Înfloreşte pe buze!

Anca GRĂDINARU

DII, CALUŢUL!

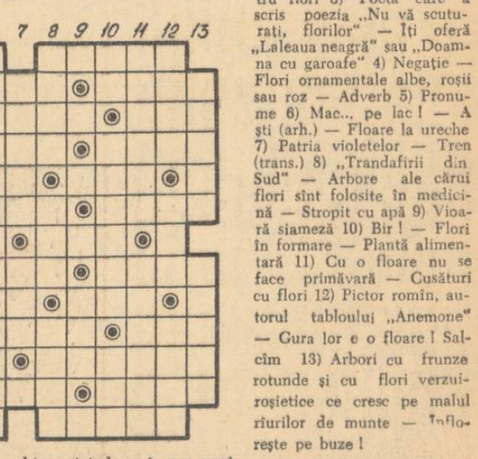

ORIZONTAL: 1) Priveşte la „Omul cu mîrţoaga" — Calciu 2) Calul îndrăgit de poeţi — Personaj mitologic, al cărui cal ar fi salvat Troia dacă ar fi băut apă din fluviul Xanthe 3) Verbal — Cai tineri 4) Înlocuire a cailor în cursul drumului — Idem — Cezar nu e de acord! 5) Unt dublu! — Firidă — Mersul liber al calului 6) Sare a acidului iodic — Caleaşcă trasă de cai 7) Preţul oferit de Richard al III-lea pentru un cal! — Oraş în Franţa 8) Oraş în Belucistan — Este şi în car şi în căruţă! — Sigure 9) „El poartă calul, dind... în trap grăbit, în pas domol" (Coşbuc — El-Zorab) — Un bou nu ca toţi boii! — Stau în frig! 10) Autorul unui „Bolero" celebru — Pată de păr alb pe fruntea unui cal 11) Element al scheletului — „Doar spicele şi caii din... Or să tînjească veşnic după mine". (Esenin) — Nume dat unui cal cu părul cenuşiu 12) Popasul cailor putere de la drumul lor de fier — „Calul bălan" de R. Benatzky (pl.).

VERTICAL: 1) Implică atît călăria cît şi calul de gimnastică — Animal fabulos cu cap de cal, cu corp de cerb şi cu un corn în frunte 2) Ecran pentru cai verzi (pl.) — Unde locuiesti 3) Remiză într-un final de cai! — Rasă de cai din ţara noastră 4) Cele greceşti erau sinonime cu paşnic cailor — A vătăma 5) Tănase Scatiu — Clondir — Notă muzicală 6) Loc de plecare într-o cursă de cai — Comună în Italia 7) Un cal de lemn i-a fost fatal... — Oraş în India 8) Personaj legendar — De rezonanţă sau de viteză 9) Sat în regiunea Hunedoara — Un cal egal cu 75 de kilogrammetri pe secundă 10) Funcţie pe care Caligula o conferi calului său Incitatus — Zeu în mitologia nordică 11) Reputat cu un cal breaz (pl.) — Do 12) Ruda sărăcă a calului — Operaţie inaplicabilă calului de dar.

Ion CALARAŞU

COPILĂRII...

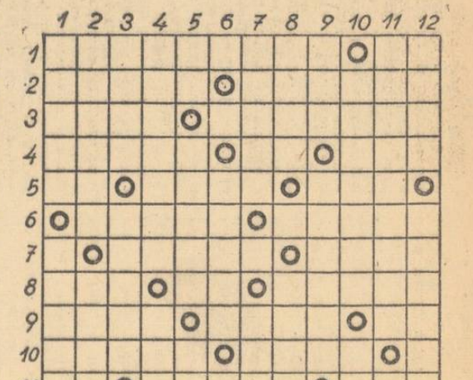

ORIZONTAL: 1) Copilul cu arcul... — ...„proiectilele" sale... — ...şi ţinta lor 2) După copilărie şi adolescenţă — Mama... pe vremea străbunicilor 3) Pur şi simplu copii! — Primăvară... fotbalistică 4) Copiii... lui Azor — Erou al basmelor orientale 5) Vorba gîştei — La bonă! — Mezinul... tablelor 6) Asmuţă cîinii — Oficiile de primire ale... noilor născuţi 7) Suport pentru... mititei! — Băiat de şcoală 8) Împreţurime (reg.) — Te face din copil, om! — Copilaş (pop.) 9) Antipodul copilăriei — Ion cel mic sau... mare! 10) La intervale mici — Copile — Poezie 11) Ustensile ale copilăriei... studioase — Mustaţa adolescentului.

VERTICAL: 1) A scris „Inimă de copii" — Bile colorate, pentru socotit 2) „Zîna bună" a copiilor — Loc de joacă, la ţară 3) Boală frecventă la copii — Păr nepieptănat 4) Itinerare — Surorile mele, pentru copiii mei 5) Alăturat — Mi-e frică 6) Permite trecerea... numai celor mici — Bărbat cu copii 7) Contacte... cu nuiaua (fam.) — Bănut la Paris (abr.) 8) A scris „Timur şi băieţii lui" — Micuţii de la stînă 9) La fete şi la băieţi! — Copilul copilului meu 10) Un copil... grozav — Curat 11) A se acri 12) Firicel — Privitor la creşterea... puişorilor şi bobocilor 13) Nici copil, nici om — Strandurile celor mici 14) Maria e... aproape mare — Şapte fraţi, într-o cămaşă-mbrăcaţi.

I. MITITELU

Dezlegările jocurilor apărute în numărul trecut

DE LA OM LA OM

ORIZONTAL: Platon — Statui — Lăcomie — Reală — Uba — Eminescu — Tirani — Oct — Is — As — Nocivă — Atu — R — Mos — Pitic — T — Clan — Cocoş — Ne — Umile — Erate — Imam — Ar — Inimă — Se — Actor — Onix — Tsa — Ra — Inşela — Etate — Ima — Ro — Timizi — Artist.

SE FACE CALD...

ORIZONTAL: Temperatură — Ecuator — Duş — Rond — Tal — Ra — Mut — Mamaia — O — Eforie — LH — Ma — Ar — Urs — A — Englez — Topi — T — Ren — Velin — Reazeme — Acu — Undă — Aparat — Ee — Climate.

HAI LA DRUM!

ORIZONTAL: Babaruncă — S.V. Ana — A — O — Cotă — Bistriţa — Mac — Em — Oasa — Buta — Lăcăut — Călin — Etic — Iţan — Ut — Inău — Obcină — Set — Rocă — Ni — U — Eol — Inat — M — Recrea — Aramă — Ur — Gări — Scor — Lala — Creaţie.

Poşta redacţiei

R. POPESCU — Craiova. „Acţiunea de divorţ" scrisă de soţia unui umorist, ar fi interesantă dacă n-ar fi enorm de mult lungită. Cînd se ajunge la expunerea motivelor, se constată că ele strălucesc prin eclipsă.

Întrucît socotim că aveţi de spus lucruri interesante şi într-o formă originală, v-am sfătui să-i ziceţi înainte, pînă vom ajunge la materialul publicabil.

FLORIAN ŞERBANESCU — BUCUREŞTI, str. Gala Galaction nr. 27, raion Griviţa Roşie şi CONSTANTIN VELESCU str. Cpt. Mircea Vasilescu nr. 25, raion N. Bălcescu, posedă colecţia revistei Magazin de la apariţie şi pînă în prezent şi o pune la dispoziţia doritorilor.

DORINA RĂDUCANU — Sighişoara Actorului preferat, ce a apărut în mai multe emisiuni de „Varietăţi", scrieţi-i pe adresa Televiziunii.

N. EVA — Ploieşti. Deocamdată sînteţi începătoare în poezie. Pentru a realiza mai mult, trebuie să învăţaţi mai mult. La 18 ani acest lucru e perfect posibil. Aşa că...

A. MIRCEA — BUCUREŞTI. Şcoala respectivă aparţine de Ministerul Transporturilor şi Telecomunicaţiilor.

GEO NEAGU — Hîrşova. Probabil că dialogurile ce ni le-aţi trimis sînt destinate a fi „explicaţii" la unele caricaturi. Dacă aşa stau lucrurile, atunci aceste explicaţii nu au calitatea corespunzătoare: nu au umorul cuvenit şi nici nu abordează probleme principale.

ING. C. CONSTANTINESCU — Feteşti Vă recomandăm să citiţi monografia lui Alşvang despre Beethoven. Lucrarea a apărut în Editura muzicală. Care sînt cele mai frumoase arii din opera „Pescuitorii de perle" de Bizet? Ca să vă răspundem ar însemna să facem o afirmaţie absolută, dar subiectivă. Ariile cele mai frumoase sînt cele preferate. Iertaţi-ne că vă dăm un răspuns atît de puţin lipsit de originalitate, dar aceasta e situaţia.

MARIANA LOZANU — Eforie Sud. Ne bucură aprecierile ce le faceţi în legătură cu revista noastră. Am fi dorit să aflăm însă de la dv. şi aprecieri critice, să aflăm ce propuneri aveţi de făcut. Ca sportivă, poate că aţi avea de făcut sugestii în legătură cu pagina sportului din revistă. Aşteptăm rîndurile viitoarei scrisori. Amănunte în legătură cu actorul de care scrieţi, din păcate, nu avem.

MIRCEA GEORGESCU — PLOIEŞTI. Răspunsul dat în nr. 343 al revistei noastre privind pensia alimentară este legal şi se întemeiază pe legislaţia în vigoare. Pensia se hotărăşte de Tribunalul raional şi ea poate fi prelungită pînă la terminarea studiilor superioare.

Copilul bea prea multă apă

Arta de a creşte un copil pretinde părinţilor să fie necontenit atenţi la o serie întreagă de aspecte. Unele de maximă importanţă, altele mai de amănunt. Dar şi amănuntele — cînd e vorba de sănătatea şi dezvoltarea copilului — trebuie luate în considerare, oricît ar părea de neînsemnate. Asupra unui astfel de amănunt dorim să atragem atenţia prin rîndurile de faţă.

Ne referim la copilul care, ajuns la vîrsta de 4—5 anişori, bea prea multă apă la masă şi între mese. Ca orice abuz, nici acesta nu e bun. Apa în exces provoacă o distensie de nedorit a stomacului încă mic şi neîncăpător al copilului şi diluează sucurile gastrice. De aci îşi trag uneori originea lipsa poftei de mîncare şi greutăţile la masă prin care unii copii îşi aduc la disperare părinţii. Pe urmă, excesul de apă suprasolicită aparatul urinar printr-un exces de diureză, de asemenea de nedorit.

Explicaţia consumului exagerat de apă nu trebuie căutată în vreo necesitate fiziologică a organismului copilului. Copilul bea apă peste setea lui, bea pur şi simplu pentru că îl amuză, îi face plăcere să-şi toarne, să ducă paharul la gură, să-i imite pe acei oameni mari la care a întuit, cu spiritul lui ascuţit de observaţie, că beau (nu chiar apă!) pentru că le place şi nu neapărat pentru că le trebuie. Sau, priviţi ţînitoarea din parc. Cît este de distractiv să te ridici în vîrful picioarelor, să prinzi cu abilitate jetul răcoros care vrînd-nevrînd îţi stropeşte şi amîndoi obrajii!

În sfîrşit, băutul peste măsură al apei mai poate fi şi

manifestarea unui spirit de independenţă, oarecum explicabil. La vîrsta grădiniţei, prea multe le hotărăsc alţii pentru tine: cînd să te scoli, cînd să te culci, ce să mănînci, cum să te îmbraci... Asta e voie, asta nu e voie. O bomboană, o prăjitură sau o îngheţată, nimic din bunătăţile astea nu poţi să-ţi oferi din proprie iniţiativă, ci numai dacă ţi se dă. Pe cînd apa e oricînd la îndemînă. Ajunge să vrei, şi gata.

Tocmai de această inocentă tendinţă la independenţă credem că este bine să se ţină seama în luarea măsurilor de corectare. Interdicţia severă şi fără explicaţii nu ni se pare soluţia cea mai potrivită. Printr-un mecanism care ţine de psihologia vîrstei, vulgara apă va dobîndi dulceaţa fructului oprit, se va transforma în cel mai sublim nectar.

— Dacă bei atîta apă o să faci broaşte în burtică! ameninţă unii părinţi, comiţînd dintr-o singură lovitură două greşeli serioase. Prima, că nu se cuvine să sperii copilul. A doua, că nu se cade să denaturezi într-un mod atît de grosolan fenomenele naturii vii. La vîrsta lui nu contează! Nu-i adevărat, contează. În plus, cine nu vrea să-şi vadă copilul mincinos trebuie să fie primul care să nu-i spună minciuni. În general, copiii înţeleg totdeauna mai multe decît ne închipuim noi părinţii. Decît să ne facem ridicoli în faţa copilului cu asemenea plăsmuiri, este preferabil să-i explicăm, cu blîndeţe şi răbdare, în aşa fel încît să ne priceapă, de ce nu e bine pentru el să bea atîta apă. S-ar putea să obţinem ceva mai tardiv rezultatul dorit, dar dacă vom persevera îl vom obţine şi va fi pentru totdeauna.

Dr. Al. GHEORGHIU

MEDICUL vă sfătuieşte

Alcoolismul şi alimentaţia

Prin termenul de alcool nu trebuie înţeles numai băuturile alcoolice rafinate, ci orice băutură care conţine alcool. Importantă este cantitatea şi „perseverenţa" cu care se consumă băuturile alcoolice. Dacă dozele mari duc la beţii şi în timp duc la un întreg cortegiu de boli, consumul de alcool permanent în doze mijlocii, chiar dacă nu duce la beţie, este urmat de aceleaşi boli grave, adevărate manifestări ale degradării fizice şi psihice ale persoanei umane.

Este adevărat că alcoolul posedă calităţi nutritive (un gr alcool ars în organism produce 7 calorii) dar această calitate nu poate constitui o justificare a consumului permanent de alcool.

Este de circulaţie curentă, părerea că alcoolul ar duce la o încălzire a organismului (necesară în condiţii de temperatură scăzută) precum şi la creşterea forţei musculare. Afirmaţiile acestea nu sînt justificate. Alcoolul produce o dilataţie a vaselor sangvine şi căldura organismului se pierde mai uşor dînd posibilitatea organismului, ca atare, să „răcească" mai uşor. Nici forţa musculară nu creşte, iar folosirea ei la diverse mişcări este mai puţin economică.

Urmările alcoolismului cronic asupra persoanei şi a descendenţilor sînt ciroza, polinevritele, diversele forme de psihoze, tulburările de vedere, îmbolnăvirea inimii (miocardozele) care, adăugate la faptul că durata medie de viaţă la alcoolici este cu 12 ani mai mică decît la nealcoolici şi la faptul că frecvenţa delictelor sociale este mai mare la alcoolici, ne dau o idee încă prea generală despre urmările grave ale abuzului de alcool.

Consumarea alcoolului duce la începutul la îngrăşarea unora dintre alcoolici, ca mai apoi prin limitarea consumului de alimente datorită scăderii poftei de mîncare şi antrenării unei carenţe multiple de vitamine să determine o scădere treptată în greutate pînă la denutriţie, ce se manifestă ca o adevărată „topire" a maselor musculare.

Cum putem preveni şi combate alcoolismul? Este cunoscut faptul că alcoolul,

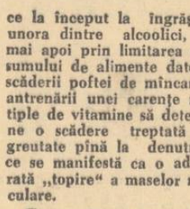

produce sete şi că setea atrage după sine consumul mai mare de alcool. Substituirea alcoolului cu răcoritoare sau sucuri de fructe care „taie" setea, în special în locurile de muncă ce necesită eforturi mari, aceasta este o măsură binevenită. Este ştiut, de asemenea, că alcoolul este cu atît mai dăunător cu cît este luat pe nemîncate sau fără să se consume concomitent alimente. Asigurarea unei mese substanţiale diminează, la intrarea la lucru ar putea să scadă din nevoia de a bea alcool. Pentru a preveni denutriţia în cazul consumului de alcool, regimul alimentar trebuie să fie cît mai complet, adică să conţină toate principiile alimentare (zaharuri, grăsimi — în special de origină vegetală-proteine), bogat în vitamine (în special cele din grupul B şi C existente în lapte, derivate lactate şi zarzavaturi, fructe) echilibrat, însă nu cu un exces moderat de proteine (carne, ouă, lapte) şi suficient în calorii sau chiar mai bogat în calorii dacă există o scădere în greutate a organismului. Regimul nu trebuie să conţină sare sau condimente în cantitate mare deoarece acestea favorizează setea şi pot duce la mărirea ingestiei de alcool.

Iată deci cîteva măsuri simple dietetice, care alături de eforturile celelalte de ordin terapeutic şi social ar putea să contribuie la limitarea alcoolismului.

Dr. V. LAZĂR

ŞTIAŢI CĂ

...INDIENII din America, cu mult timp în urmă tratau scorbutul — provocat de diminuarea considerabilă a vitaminei C din alimentaţie — cu ace de pin care de fapt conţin mari cantităţi de vitamina C?

...IN GENERAL, tuberculoza este considerată o boală antagonistă cancerului? Într-adevăr, observaţiile medicale confirmă raritatea cancerului printre bolnavii de tuberculoză.

...ANESTEZIA prin frig, — ca metodă pentru diminuarea durerilor — a fost probabil cunoscută încă din timpuri străvechi? Istoria medicinii pomeneşte de Marcus Aurelius Severinus, care a obţinut anestezia unui membru ce trebuia amputat, prin aplicarea de bucăţi de gheaţă pe locul respectiv. De asemenea, Larrey, chirurgul şef al armatelor lui Napoleon I, a făcut numeroase amputaţii cu ajutorul acestei metode, după sîngeroasa bătălie de la Eylau. Se spune chiar că unul dintre operaţii săi — după ce i se amputase un braţ din umăr, în plin cîmp, pe un ger aspru — a încălecat imediat pe un cal şi a plecat spre Franţa, unde a ajuns... vindecat.

...INIMA omului bate în medie de 100.000 de ori în 24 de ore? Frecvenţa acestor bătăi variază între 98.000—135.000, fiind în funcţie atît de vîrstă cît şi de profesie.

...PESTELE — atît de răspîndit în toate apele şi atît de bogat în proteine şi vitamine — nu intră decît în proporţie de 1% în hrana populaţiei globului, cu toate că producţia alimentară a apelor ar putea fi tot atît de bogată ca cea pe care o dă solul?

...PRIMA PUNCŢIE în regiunea cervicală a fost făcută în martie 1908 de vestitul psihiatru romîn, prof. Obreja.

...S-A OBSERVAT o diminuare cu 33% a bolilor respiratorii şi cu 6% a bolilor nervoase la persoanele care consumă cantităţi mari de mere?

...IN MOD experimental au fost cercetate pe 400 de oameni normali — care sînt eforturile mintale şi fizice la care este supus un conductor auto? În cele 400 de cazuri, nu au apărut modificări patologice. Dar la bolnavii cu insuficienţa vaselor coronare (care hrănesc inima) apar — după conducerea automobilului — modificări patologice suplimentare vizibile pe electrocardiograme. În legătură cu diferitele situaţii ale drumului parcurs cu maşina, se observă şi o creştere a tensiunii arteriale. Infarctul miocardic produs la volan este puţin frecvent şi a provocat foarte rare accidente de circulaţie. Însă la cei care au tulburări în circulaţia sîngelui şi o leziune miocardică, efortul mai ales nervos — de conducere a automobilului — poate provoca un infarct miocardic. De aceea, pentru cei care suferă de angină de piept, conducerea auto este categoric contra indicată

Dr. Mircea OLTEANU

Redacţia: Piaţa Scînteii, Tel. 17.60.10. Administraţia: 17.60.20. Interior 1.400. Abonamentele se primesc la toate oficiile poştale, factorii poştali şi difuzorii din întreprinderi şi instituţii. Tiparul Combinatului Poligrafic Casa Scînteii 40.240

Al III-lea Concurs și Festival Internațional George Enescu

Aniversînd tradiția sa din trei în trei ani, în septembrie, orașul București să devină locul de întîlnire al muzicienilor din întreaga lume. Concursul și festivalul internațional ce poartă numele marelui nostru compozitor și interpret, George Enescu, se bucură de o tot mai largă popularitate. Interpreți și dirijori din țară și de peste hotare aduc un profund omagiu marelui muzician, fac să se audă operele ce ni le-a lăsat acesta, lucrări de o excepțională valoare artistică, intrate în patrimoniul muzicii clasice universale.

Grandioasa manifestare are, de asemenea, meritul de a înfăptui un rodnic schimb de experiență în domeniul muzical desfășurat sub semnul prieteniei, al întăririi păcii între popoare.

Cel de al III-lea Concurs și Festival se anunță a fi și mai fructuos ca precedentele. Impresiile lăsate de manifestările anterioare au stîrnit un deosebit interes în cercurile muzicale din străinătate. În cele ce urmează, vom prezenta cîteva cifre care arată ecoul produs și larga participare la acest important eveniment muzical internațional.

Concursul va avea loc între 5—20 septembrie și va cuprinde probe pentru vioară, pian, canto. La concurs participă interpreți care nu au depășit vîrsta de 33 ani. Juriul va decerna 5 premii și 8 mențiuni pentru fiecare disciplină.

Din juriu și-au anunțat participarea o seamă de personalități muzicale de valoare între care : Joseph Calvet (Franța), Fritz Ehlers (R. D. G.), Henri Gagnebin (Elveția), Gonzales Mantici (Cuba), H. Sittner (Austria), G. M. Tiganov (U.R.S.S.), Istvan Antal (R. P. U.), Nadia Boulanger și marchizul de Gontaut Biron (Franța), Aram Haciaturian (U.R.S.S.) Emil Hajek (R.S.F. Iugoslavia), Josef Palenicek (R.S.C.), H. Sztompka (R.P.P.), Magda Tagliaferro (Brazilia), Prof. Ting Shan Te (R.P. Chineză), William Mc. Alpin (Anglia), Ewa Bandrowska Turska (R.P.P.), Antiochos Evanghelatos (Grecia), Galina Wisnewskaia (U.R.S.S.), Kim Borg (Suedia) și alții.

Anul acesta manifestările artistice ale Festivalului vor cuprinde un număr sporit de lucrări din creația enesciană și a compozitorilor romîni contemporani, aceste manifestări fiind extinse și în centre ca Iași, Cluj și Timișoara.

Programele zilnice vor fi transmise prin posturile de radio și televiziune, cuprinzînd concerte simfonice, concerte de muzică de cameră, recitaluri, spectacole de operă și balet. Vor participa dirijori, soliști și cîntăreți de renume mondial, orchestre simfonice, ansambluri de operă și balet romînești și de peste hotare. Pînă acum și-au anunțat sosirea dirijorul Herbert von Karajan în fruntea filarmonicii din Viena, baletul Teatrului Mare din Moscova, dirijorii André Ciuytens, Zubin Mehta, John Pritchard, Aram Haciaturian, pianiștii Arthur Rubinstein, John Ogdon, Li Min Cean ; violonceliștii Andre Navarra și Gaspar Cassado ; instrumentiștii Hans Pischner — clavecin și Janos Liebner; cîntăreții Mc. Alpin, Kim Borg, Ayhan Baran, Miroslav Cangalovic, Patricia Johnson și Galina Wisnewskaia.

In vederea concursului, concurenții romîni desfășoară o intensă activitate de pregătire. Tinerii selecționați lucrează la pregătirea spectacolului sub supravegherea profesorilor, iar Institutul de Istoria Artei pregătește o monografie științifică „George Enescu" ce va cuprinde peste 600 de pagini.

Precum se vede, cel de-al III-a Concurs și Festival Internațional „George Enescu" se profilează ca un eveniment artistic de o deosebită amploare.

C. ȘERBAN

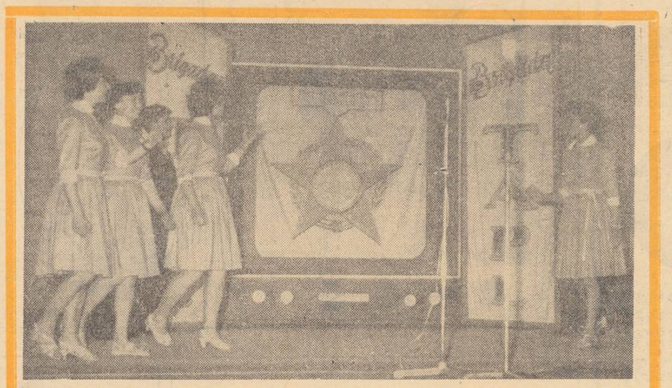

Una dintre cele mai harnice brigăzi de agitație din orașul Turnu Severin este și cea a lucrătorilor din T.A.P.L. Iată un aspect dintr-un recent spectacol. Interpreții prezintă un număr dedicat fruntașilor în întrecerea socialistă.
Fotografia : Ștefan ONEC!

Tinerete

Cîteva cuvinte despre Filarmonica gălățeană

Ocasă masivă, așezată sub acoperișul de frunze al bătrînilor copaci ce străjuiesc bulevardul central al orașului Galați, servește ca sediu al filarmonicii locale. Cine trece prin dreptul ei aude, de dimineață și pînă seară, acorduri de vioară, glas de alămuri, fragmente din lucrări simfonice repetate executate de întreg ansamblul. E semnul cel mai bun că aici se muncește, că aici prind viață lucrări vechi și noi înscrise pe scara portativelor.

Zilele trecute l-am reținut un ceas pe dirijorul ALECU SFETCU, *directorul Filarmonicii gălățene* pentru a ne spune cîte ceva despre activitatea acestei instituții ce-și desfășoară munca cu sîrguință și modestie.

Mai întîi am putut afla că filarmonica împlinește, în toamna anului viitor, zece ani de activitate.

— *Concertul inaugural al filarmonicii noastre*, ne-a spus tov. Sfetcu, *a fost închinat celui de al doilea Congres al Partidului. Începeam cu un program festiv care însemna o dovadă a recunoștinței față de partid. Pentru prima oară Galațiul avea o orchestră simfonică și aceasta abia în anii puterii populare. Pînă atunci, încercările firave ce s-au făcut pe această linie n-au dus la rezultatele dorite. Amatorii ce au inițiat unele acțiuni de înghebare a unor formații simfonice s-au izbit de indiferența oficialităților burgheze. Și firește că n-au mai continuat.*

Acum, în pragul acestui deceniu de existență putem spune cu satisfacție că filarmonica noastră a realizat lucruri însemnate. La pupitrul ei și ca interpreți s-au aflat personalități marcante din țară și de peste hotare.

— Știm că una din preocupările de seamă ale orchestrei din Galați este cea a prezentării muzicii romînești originale. V-am ruga să ne spuneți ceva în această privință.

— *Colectivul nostru tînăr și ca vîrstă și ca activitate, este entuziasmat de dorința de a prezenta ascultătorilor cît mai multă muzică romînească, nou creată. Dorim și ne străduim ca în orice program să figureze și o piesă de muzică autohtonă.*

Deși Galațiul nu dispune încă de un mijloc pe care îl folosește cît poate mai bine. Clădirea în care ne aflăm dispune de o mare orgă. Pentru a nu o lăsa neutilizată, cerem sprijinul cunoscuților organiști din țară. Prin participarea lor reușim să credem audiții și de asemenea natură, ce se bucură de succes.

— Ce vă preocupă mai mult, actualmente ?

— *Firește, dorim ca ziua de 23 August să o întîmpinăm sărbătorește. In acest scop pregătim un festival de muzică simfonică românească, iar orchestra de muzică populară un concert cu lucrări din folclorul nou al regiunii. Pregătim de asemenea un recital de muzică românească, un concert-lecție cu titlul : „Succesele muzicii simfonice romînești în anii de la eliberare".*

★

Convorbirea a abordat multe alte subiecte. Ne rezumăm însă la aceste cîteva chestiuni care ține și de informarea cititorului. Și poate că nu ar fi rău dacă tot cu acest prilej am ridica cîteva chestiuni mai generale, de mai mare interes, care privesc viața muzicală gălățeană în ansamblul ei.

De un mare număr de compozitori, cu toate acestea cei existenți au fost sprijiniți să scrie și să-și audă apoi creațiile. Mă refer la o cantată scrisă de D. Macarie, la suita dedicată colectiviștilor și lui Florin Dumitriu și la concertul pentru cor și orchestră „Primăvara nouă" de Corneliu Arbore), pe care am prezentat-o săptămîna trecută.

Vreau să menționez că un sprijin mare l-am primit din partea corului intersindical de la Brăila. Vom căuta ca și pe viitor să ne folosim de el, în scopul prezentării unor lucrări simfonice mai de amploare. De altfel, prin mijlocirea lui realizăm o „conectare" a Brăilei la activitatea Filarmonicii noastre. Aici am organizat stagiune permanentă. După ce prezentăm marțea programul în Galați, a doua seară el poate fi auzit de brăileni.

— Ce alte forme de activitate, în afara concertelor simfonice, obișnuite, mai prezentați ?

— *Sîntem mult interesați ca publicul nostru să audieze și să îndrăgească muzica de cameră. Deocamdată asemenea concerte le organizăm aici, în sediu. Pe măsură însă ce numărul iubitorilor muzicii de cameră va crește, vom organiza asemenea concerte într-o sală mai mare. Filarmonica noastră mai aflată în suspensie de cîtva timp, rezolvarea ei stînd în atribuțiile sfatului popular regional. Este vorba de programele de sală tipărite. Din motive, considerate de economie, s-a sistat publicarea lor, prezentarea fiind făcută verbal, înaintea concertului.*

Aceste prezentări, oricît de bune ar fi, nu ating valoarea primelor. Ar fi cazul ca această problemă să fie reluată în discuție și să se facă ceva pentru ca spectatorul să dispună de un program tipărit care să-l orienteze, să-l facă să înțeleagă mesajul operelor interpretate.

Const. SIRBU

In fața pianului cu... Temistocle Popa

Creator al unor compoziții care s-au bucurat de bună apreciere a ascultătorilor, dintre care „Onești", „Fata de la Săvinești", „Lalele", „Orașul de la Dunăre", „Zorile", Temistocle Popa se pregătește în momentul de față pentru cel de al doilea Festival și Concurs de muzică ușoară de la Mamaia, unde va fi prezent cu două noi compoziții.

— Ambele compoziții le-am dedicat tineretului, *ne-a spus compozitorul Temistocle Popa.* In primul cînt viața minunată, mereu mai frumoasă a patriei noastre, iar pe cel de al doilea l-am dedicat păcii.

— *Cum vă stabiliți temele lucrărilor dumneavoastră ?*

— Ele îmi sînt sugerate din întîlnirile pe care le am cu oamenii muncii. Cunoscînd îndeaproape preocupările lor, îmi fixez și subiectul noilor mele compoziții. Așa, bunăoară, melodiile „Onești", „Fata de la Săvinești" și „Orașul de la Dunăre" s-au născut în urma unor vizite pe care le-am făcut în locurile respective. Adesea-ori am — în fabrici — împreună cu alți compozitori, convorbiri cu iubitori ai muzicii ușoare. Ele sînt foarte rodnice și interesante pentru noi. Gazdele ne dau subiecte, ne spun ce-ar dori să conțină melodiile noastre. Și nu rareori au fost create cîntece în urma sugestiilor primite.

Mergînd pe drumul tradiției muzicii ușoare românești, avînd la bază intonații inspirate din minunatul nostru folclor, fără îndoială că melodiile noastre se vor bucura de tot mai multă apreciere din partea ascultătorilor. Uneori nu-mi dau seama din primul moment de deficiențele unei melodii ; se mai întîmplă ca abia după ce ea a fost lansată, ascultînd-o, să nu mă felicit pentru propria mea compoziție. Lucrul acesta însă mă ajută, îmi ține mereu trează străduința de a crea cîntece mai frumoase.

— *Ce aveți în momentul de față în lucru ?*

— Finisez partitura muzicală a unei operete intitulată „Vis de dragoste", al cărui subiect este inspirat tot din viața tineretului. O primă formă a lucrării a fost prezentată Teatrului de Operetă din București și Teatrul Muzical din Deva.

Marian SANDU

Vă povestim filmul :

„Omul din fotografie"

O PRODUCȚIE A STUDIOURILOR IUGOSLAVE

In Belgradul anilor 1942, gestapoul caută cu înfrigurare un vajnic partizan — cu denumirea conspirativă „Albul" — care conduce acțiunile de sabotaj. Pentru identificarea lui, copoii se folosesc de o fotografie. Întîmplarea face însă ca un funcționar mărunt, părăsit de nevastă și cu doi copii mici, Zika Tasik, să aibe o asemănare izbitoare cu cel căutat.

Adus în fața lui Schultz, șeful gestapoului, Zika recunoaște toate acuzațiile și semnează toate mărturisirile din care rezultă că el este cel căutat. A doua zi se anunță în ziare senzaționala „captură" realizată de gestapo. Soarta lui Zika este astfel pecetluită.

Dar lucrurile nu se opresc aici. Partizanii, care nu vor să lase un om nevinovat să moară numai pentru că i-a fost frică să spună adevărul, fac cunoscut că „Albul" continuă să se afle în libertate. Cercetînd mai atent cazul, Schultz constată justețea celor dovedite de partizani în manifestul lor și-i dă drumul lui Zika cu obligația de a sluji, ca informator, gestapoului.

Primit acasă, de către vecini, ca un adevărat erou, el este însă pus curînd în fața obligației de a-i denunța pe ilegaliști. Pentru a scăpa de o asemenea situație, Zika hotărăște să plece la țară pînă la sfîrșitul războiului.

Dar împrejurările nu-i permit așa ceva. Aflîndu-se că e un provocator, este înfierat de toți cei care-l admiraseră pînă atunci, inclusiv de croitoreasa Milka, pe care o iubea. Pentru prima oară acest om cenușiu, fricos, pe care teama de propria-i piele îl dusese pînă la trădare, simte în el apelul conștiinței. Trimițînd o scrisoare de adio iubitei, Zika pornește să dejoace mașinațiunile poliției și să ajute partizanilor ucigîndu-l cu propriile-i mîini pe Schultz. Dar Zika Tasik își răscumpără lașitatea de care dăduse dovadă, cu cel mai scump preț : în lupta angajată de partizani cu poliția, el cade ciuruit de gloanțe.

UN PORTRET PE SĂPTĂMÎNĂ

Michel Simon

Incărunțit, cu fruntea, brăzdată de grifile unei vieți modeste, dar bravînd necazurile cu aerul său mucalit și risul molipsitor ce-i luminează chipul — un soi de Svejk la vîrsta pensiei — așa apăsea reputatul artist de comedie Michel Simon în rolul bătrînului Jerôme Chambard din ultimul său film proiectat pe ecranele noastre — „Dracul și cele zece porunci". Dar spectatorii și-l reamintesc și din alte filme, ca de pildă „Frumusețea diavolului" și „Vaporul lui Emil".

Născut în Elveția, Michel Simon a debutat în anul 1912 ca... dansator acrobat în Franța, la Montreuil-sous-Bois, în același spectacol cu mama Edithei Piaf care, de asemenea, era cîntăreață. Doi ani mai tîrziu s-a reîntors în țara natală fiind mobilizat în primul război mondial. După război, a lucrat la Geneva ca fotograf și fotogravor. In acei ani a avut și revelația teatrului văzînd un spectacol cu Georges Pitoëff. Din întîmplare, cîteva zile mai tîrziu, Pitoëff vine să facă 9 fotografie la atelierul său, iar Michel Simon îi spune că este dansator acrobat și că ar dori să devină figurant. Pitoëff îl angajează imediat în trupa sa distribuindu-l în figurația piesei „Hamlet". Incepînd de atunci, numele său a apărut de zeci și sute de ori pe afișe de spectacole, pe generice de filme, la televiziune...

Și totuși, Michel Simon declară și astăzi că „teatrul e formidabil" în raport cu cinematograful. Tot astfel cum declară, că de fapt a vrut să se facă... aviator !

CRONICA TEATRALĂ · CRONICA TEATRALĂ · CRONICA TEATRALĂ

Teatrul de Comedie

„RINOCERII"

de Eugen Ionescu

Cu Rinocerii se întoarce printre noi, aproape ca un necunoscut, un scriitor de care ne leagă și ne despart în același timp foarte multe.

Eugen Ionescu este născut pe pămîntul Romîniei; limba lui maternă este limba romînă, nu cea franceză, cum afirmă, pe baza unor informații usuratice și necontrolate, unii biografi și critici literari occidentali, care n-au luat act de existența sa decît la momentul destul de tardiv al consacrării. După un debut în „Revista literară" a liceului „Sf. Sava", a desfășurat o intensă activitate de presă literară, a participat la atmosfera vieții literare dintre cele două războaie și a publicat primele sale volume : volumul de versuri „Elegii pentru ființe mici" și cel de critică și eseistică intitulat cu sensul mult mai profund decît al unui simplu teribilism, „Nu".

Nimic nu lăsa să se vadă în viața, în activitatea și în psihologia lui Eugen Ionescu, acea măcar vagă distanță și disponibilitate care caracterizează pe oamenii stăpîniți de sentimentul că ei sînt de altundeva, ai altei țări, ai altei lumi și de hotărîrea de a-și realiza destinul acolo. Dacă odiosul regim fascist nu ar fi însemnat o atît de directă și brutală amenințare la libertatea și demnitatea oamenilor nefasciști, (nu mai vorbim despre antifasciști, amenințați direct în existența fizică) cred că pot să afirm că Eugen Ionescu nu ar fi părăsit niciodată țara. De altminteri, chiar cînd a luat hotărîrea de a pleca, această plecare în mintea sa nu era definitivă, nu era decît o soluție de moment. De aici încolo însă, începea pentru el imprevizibilul și incalculabilul, începea un joc de cauze și efecte, pe care n-are rost să-l căutăm a-l descifra. Dar, cînd a plecat trecuse bine de treizeci de ani, vîrstă la care, desigur, se pot încerca și deșăvîrșiri multe, în nici un caz însă uitarea sau dizolvarea cimentului definitiv închegat în timpul acestor treizeci de ani, fără riscul totalei uscări de la rădăcină.

In cuprinsul imprevizibilului și incalculabilului de care pomeneam mai sus, și numele lui Ionescu, confirmă la cea mai justă a lor valoare însușirile excepționale, de mult cunoscute nouă ale lui Ionescu.

Sînt și multe lucruri care ne despart de Eugen Ionescu, acestea sînt cuprinse în opera lui, a cărei idee de bază constă în *absurditatea* fundamentală a condiției umane, în caducitatea rațiunii și acțiunii noastre asupra împrejurărilor istorice, în zădărnicia oricărei încercări de comunicare inter-omenească etc, etc. Teoria absurdității existenței omenești nu acoperă însă întreaga variație a creației lui Ionescu în care fenomenul absurdului este deseori identificat de către autor cu un fenomen și cu un moment istorie anume, devenind un considerabil mijloc de demascare a automatismului și vidului vieții burgheze. Totuși nu ortodoxia cea mai pură și litera cea mai strictă a doctrinei absurdului au prezidat la crearea „Rinocerilor", cea mai importantă, pînă la ora actuală, dintre multele opere dramatice ale lui Eugen Ionescu.

Și aici e vorba de imitație pînă la uniformizare și de uniformizare pînă la automatism, caracteristice pare să convină și chiar s-o afirme explicit Eugen Ionescu, prin atît de simpaticul său erou Berenger, — care se conservă, impotriva epidemiei și asaltului fascist dezumanizant, printr-o închisă, aproape tainică dar indisolubilă credință față de ea însăși. Singur în orașul stăpînit de rinoceri, închis între cei patru pereți ai camerei sale, cu arma în mînă, Berenger a hotărît să apere omenia sa cu orice preț. Dar, evident, apărarea omeniei nu poate fi rodul acestei credințe, a unui izolat față de sine, al acestei comuniuni, oricît de fierbinți cu sine însuși. Apărarea omeniei se realizează prin afirmare colectivă, nu prin conservarea tainei individuale între patru pereți. Imaginea fiilă a lui Berenger, nu lipsită de noblețe, evocă mai curînd decît pe aceea a unui luptător pentru omenie într-o competiție activă, pe aceea a unei amfore care a rămas intactă, printre ruinele și cioburile unei lumi îngropate, păstrînd în ea, printr-un fantastic hazard, o picătură de licoare minunată...

Rinocerii este cea mai romînească dintre dramele lui Eugen Ionescu și cine a trăit cumplitele vremuri ale dominației fasciste, recunoaște cu un profund fior o variantă concretă, proprie împrejurărilor noastre, de atunci (aceasta, în ciuda configurației abstract franțuzești a acțiunii). Poate că aceasta a dat o trăsătură încă mai apăsată limitelor filozofico-ideologice ale dramei. Scriind-o la vreo cincisprezece ani după prăbușirea fascismului, Eugen Ionescu pare să fi privit prea mult în amintirile sale personale și prea puțin în lecția istorică de ansamblu. Dar oricum ar fi, **Rinocerii** este o puternică demascare a fascismului și o operă dramatică de mare forță, de o excepțională originalitate.

Spectacolul realizat de Teatrul de Comedie este excelent, constituie examenul unei drame dificile, scrisă de la un capăt la altul pe muchea de cuțit care desparte autenticul de artificial, ridicolul de firesc, abstractul diabolic de concretul uman. Regizorul Lucian Giurchescu a înțeles bine ce parte trebuie făcută rigidității teoretice și polemice a „teatrului pur", pînă la ce punct aceasta poate ajuta relevării intențiilor scriitorului, și de la ce punct înainte le poate trăda, după cum a înțeles și care este partea deosebită a **Rinocerilor** în ansamblul operei scriitorului. Rezultatul a fost că, după ce am verit la teatru plini de nenumărate aprehensiuni, am plecat cu tot atîtea satisfacții. Nimeni nu a pierdut nimic din numeroasele argumente și din mai numeroasele nuanțe tragico-satirice ale piesei, tuturor mesajul antifascist limitat dar tăios, al operei, le-a aparut cu o deosebită claritate.

Trebuie spus însă că toate calitățile regizorale și interpretative ale spectacolului au fost favorizate în cristalizarea lor de creația cu totul excepțională a lui Radu Beligan, în rolul lui Berenger, care a operat ca un magnet în pilitura de fier. Rolul lui Berenger este de mari proporții și de subtile exigențe. In interpretarea lui s-au încercat actori mari și vestiți ca Jean Louis Barrault și Lawrence Olivier. Cu o constiință de artă care a mers biruitor împotriva propriilor sale posibilități, de a realiza efecte puternice, sigure, dar facile, Beligan și-a dominat atît capacitățile comice cît și pe cele sentimentale năzuind la realizarea unui haz amar, a unei indignări stîngace dar profunde, a unei derute derizorii pe al cărei fond se simte înfiripîndu-se și înălțîndu-se omenia, ca sunetul cornului englez din și peste haosul fondului orchestral în simfonia I de Brahms.

In rolul severului campion al modului de viață burghez, Jean, prietenul lui Berenger, l-am văzut pe Ion Lucian, — și în schwung, luptînd grozav cu dificultăți cum rareori sînt date unui actor, și învingîndu-le cu brio, cu forță, cu siguranță. Mircea Balaban și Mircea Constantinescu au constituit un cuplu comic de mare efect, la egalitate cu Costel Constantinescu și Gh. Dinică, interpreții funcționarilor burghezi. In rolul jalnic al tinerei Daisy, Sanda Toma a fost mai șovăielnică, mai incertă în primele două tablouri ale piesei, pentru a găsi apoi tonul just și îndrăzneala necesară unui final excelent. Nu suficient de convingător, dar plin de detalii relevabile, a fost modul în care Stefan Tapalagă l-a interpretat pe intelectualul, pretențios și carierist, Dudart. Tilda Radovici, Dorina Done, Iarina Demian, Ina Dan au completat tabloul actului întîi, cu figuri demne de laudă, foarte necesare fondului social al spectacolului.

Radu POPESCU

MICHÈLE BOEGNER, tînăra pianistă franceză în vîrstă de 23 de ani care s-a afirmat pe plan internațional la primul Concurs și Festival „George Enescu", numărîndu-se printre laureați, a avut, în continuare, strălucite succese în Franța, Anglia, Grecia, Elveția, Olanda, Portugalia, Algeria și Statele Unite. Săptămîna aceasta ea a apărut la televiziunea franceză în cadrul programelor cu mari interpreți.

LA PARIS se află în prezent în turneu prima trupă de music-hall sovietică creată acum cîțiva ani, sub conducerea lui Alexandr Konnikov. Ea este alcătuită din cîntăreți, dansatori precum și o echipă de tinere interprete de estradă, denumită „Curcubeul". Numeroși interpreți își prezintă numerele în limba țării gazdă.

BENY GOODMAN și quartetul său a oferit recent publicului american o gală de jazz în marea sală Carnegie Hall din New York. Repertoriul a cuprins bucăți de mare succes pe care acest maestru al jazzului le-a făcut celebre încă în deceniul al treilea și al patrulea cînd se afla la începutul strălucitei sale cariere muzicale.

DANY CARREL, tînăra artistă franceză care a apărut pe ecranele noastre pentru prima oară în filmul „Porte de Lilas" este protagonista filmului polițist realizat de Sergio Gobbi sub titlul de „Bluffeurul". Eroul filmului, urmărind să-și refacă viața după ședințe unei pedepse, apelează la aceleași mijloace din trecut, dar de astă dată îl costă viața.

UN CUNOSCUT regizor belgian — Maurice Begar — a pus în scenă într-o concepție nouă, opereta „Văduca veselă".

Spectacolul de la Opera de stat din Bruxelles a provocat un răsunător scandal. Regizorul a strămutat acțiunea cunoscu-

Departe de hotare

tei operete în perioada premergătoare primului război mondial. In spectacol se fac auzite pe neașteptate, ecouri ale unor salve de artilerie. Soldați belgieni cu baioneta la armă apar pe scenă și trag în direcția sălii. Toate așa zisele inovații au stîrnit nemulțumirea publicului chiar la spectacolul de premieră. In curînd, regizorul va apare în fața tribunalului, acuzat de denaturarea unei opere clasice.

OPERA „Boris Godunov" va fi prezentată la festivalul de la Salzburg din anul 1965. Rolul titular va fi interpretat de cunoscutul bas bulgar Nikolai Ghiaurov. Conducerea muzicală a fost încredințată lui Herbert von Karajan.

REGIZORUL Ingmar Bergman a hotărît ca în următorii doi ani să se consacre în întregime teatrului. Iată cîteva spicuiri din planurile sale : „Svejk în cel de al doilea război mondial" de Brecht, „Legenda" de Hjalmar Bergman, „Cum vă place" de Shakespeare. Totodată Ingmar Bergman este preocupat de deschiderea unui teatru special pentru tineret în care să monteze, printre altele „Jurnalul Annei Frank", „Romeo și Julieta" etc.

BIBLIOTECA CENTRALA SIBIU

CE E NOU în Magazin

Proletari din toate țările, uniți-vă!

ANUL VIII — Nr. 348 • Sîmbătă 6 iunie 1964 • 8 pagini — 1,50 lei

SCRISORI DE PE ȘANTIERE

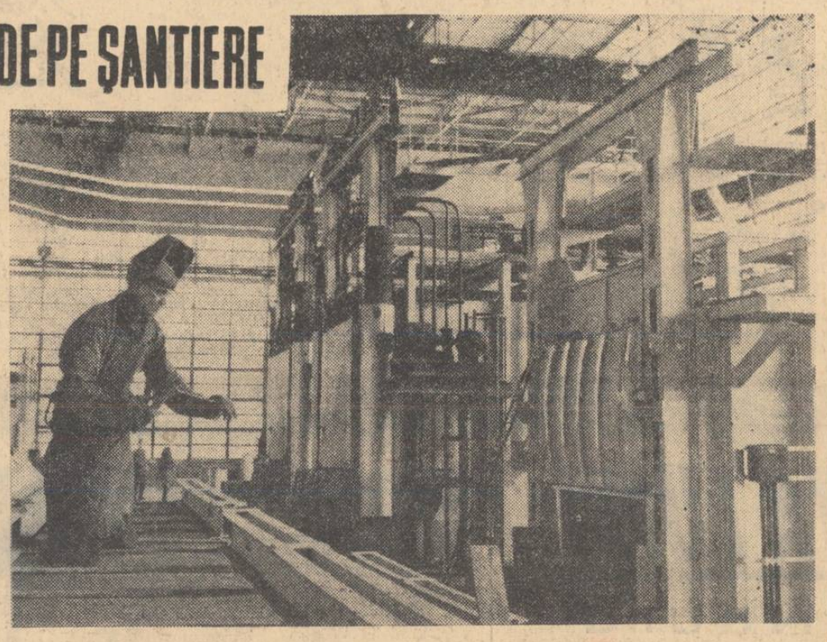

Lucrări de montaj la noua forje a Uzinei constructoare de mașini din Reșița

Cînd m-am așezat la masă ca să scriu această scrisoare din Reșița, intenționam să prezint cîteva șantiere de pe malul Birzavei, constructori ce au devenit vestiți la lucrările înfăptuite în ultimii ani pe malurile acestui riuleț intrat în istoria cetății de foc. Poeți, prozatori și cineaști au înfățișat nu o dată, prin mijloacele specifice artei lor, povestea Birzavei și a oamenilor de pe valea ei, făuritori ai metalului și ai unor mașini apreciate în toată țara și dincolo de hotare. Nenumărate pagini s-au scris și poate se vor mai scrie despre cîntecul Birzavei, despre drumul ei printre hale industriale noi sau altele aflate în construcție.

Îmi spunea mai demult un maistru constructor întîlnit la Reșița: de valea Birzavei, noi constructorii sîntem poate cei mai legați. Nu o dată a trebuit să-i schimbăm drumul pentru a putea să înălțăm schele, nu de puține ori am ridicat în calea ei oprelișți temporare, pentru a putea lucra. Dar noi, constructorii, de cîte altele nu sîntem legați! Prin natura muncii ce o executăm, mii de fire se întind de la noi spre atîtea și atîtea locuri, mai apropiate sau mai

Tudor GHEORGHIU

(Continuare în pag. a 3-a)

EMINESCU ÎN DOCUMENTE IEȘENE

Hîrtii îngălbenite de vreme, scorojite pe la margini. Sute de mii, milioane de hîrtii. Oamenii le-au adunat cu grijă, le-au aranjat în nenumărate rafturi după criterii stabilite de știință și oferă astfel actualității și posterității mărturii asupra vieții, frămîntărilor și gîndurilor oamenilor din vremuri de mult apuse.

Nu, Arhivele Statului nu sînt, nu mai sînt, un simplu depozit de hîrtii moarte. Documentele de tot felul depozitate aici constituie pentru cercetători o sursă inepuizabilă de informații folosită în anii noștri pe scară largă.

Din cele aproape un milion și jumătate de piese aflate la Arhivele Statului din Iași, personalul acestei instituții în frunte cu Gh. Ungureanu, neobosit căutător a tot ce e nou în documente vechi, a selecționat de curînd, ca un pios omagiu adus marelui poet, mărturii despre Mihail Eminescu. Scrisori, acte, însemnări, aceste documente, deși disparate, punctează diverse momente din viața poetului dînd posibilitatea unei originale reconstituiri.

Să începem dar cu mitrica pentru născuți și botezați de la Botoșani care atestă la data de 15 ianuarie 1850, la nr. 3, nașterea lui Mihail, fiu al lui Gheorghe Eminovici, căminar și al soției sale Ralu, fiica stolnicului Vasile Iurașcu din Botoșani.

Mihail se născuse în momente grele pentru familia căminarului Gheorghe Eminovici. Situația lor materială era dintre cele mai precare. Despre acest fapt vorbește un document din 2 iunie 1850, la cîteva luni după nașterea poetului. Mama sa adresa atunci o jalbă judecătoriei din Botoșani pentru a i se „sigurarisi" zestrea din

M. PAULIAN

(Continuare în pag. a 8-a)

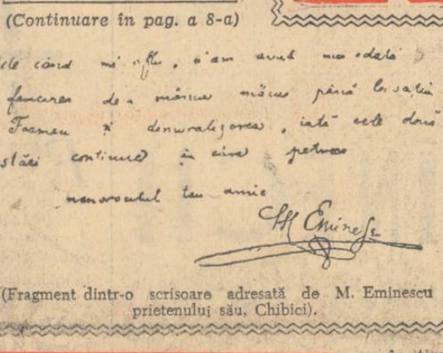

de cînd mi-ați dat, o'am avut mo edată fericirea de a mînca măcar pînă la sațiu. Fiecare zi e domnească, iată este dară stării continuă în cinci petrecu

mereu la tine amicul tău amic

Gh. Eminescu

(Fragment dintr-o scrisoare adresată de M. Eminescu prietenului său, Chibici).

E greu de spus ce-ți place mai mult: frumosul port național sau chipul celei ce-l poartă

Fotografia: Petre IORDĂNESCU

Prin mii de fire

Interviul „MAGAZIN" • Interviul „MAGAZIN" • Interviul „MAGAZIN"

cu tov. inginer BUJOR IONIȚĂ, director adjunct în Direcția generală a poștelor și telecomunicațiilor din Ministerul Transporturilor și Telecomunicațiilor

- NOI STAȚII PRINCIPALE DE RETRANSLAȚIE
- UN TIP PERFECȚIONAT DE ANTENĂ COLECTIVĂ
- EXTINDEREA TRANSMISIILOR DIRECTE DIN TIMIȘOARA ȘI BRAȘOV
- ROLUL SATELIȚILOR ARTIFICIALI.
- ȘI CEVA DESPRE TELEVIZIUNEA ÎN CULORI

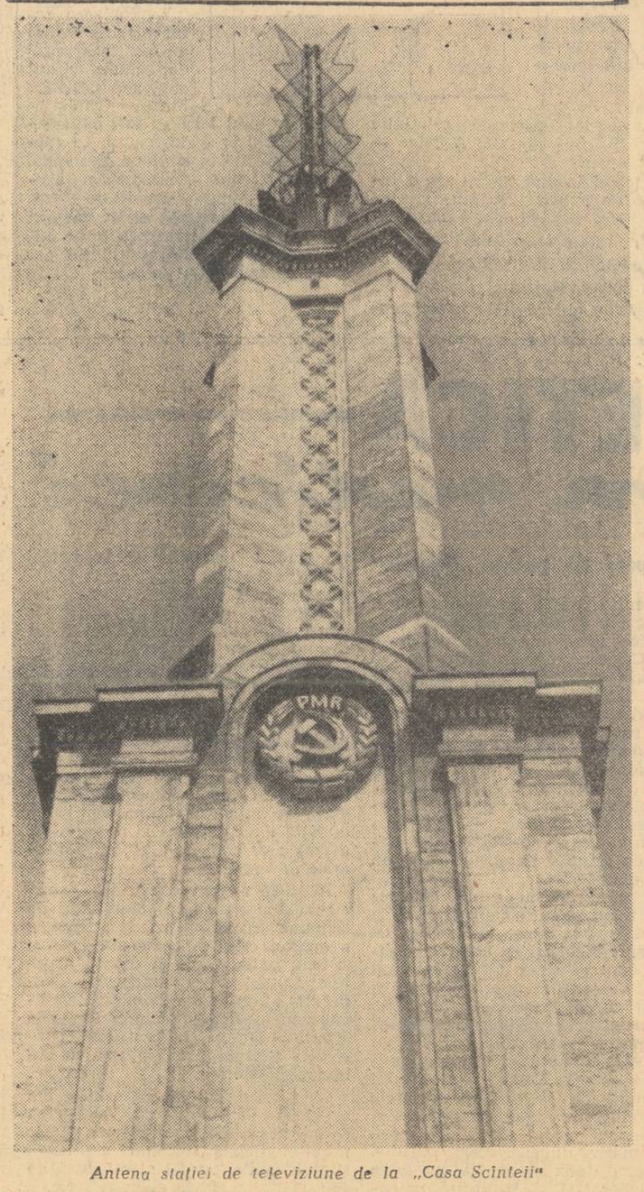

Antena stației de televiziune de la „Casa Scînteii"

La 8 februarie 1963, crainicul studioului de televiziune București anunța prima transmisie **prin interviziune** din țara noastră. Au urmat apoi altele, urmărite cu viu interes de telespectatorii noștri. În ziua de 9 martie 1963, emisiunea de muzică și dansuri populare românești a ansamblului „Ciocîrlia" a fost transmisă simultan, prin interviziune, telespectatorilor din două țări vecine. Astfel au început primele schimburi directe de programe de televiziune cu alte țări.

Ce este interviziunea și cum se efectuează schimburile de programe de televiziune? Iată întrebări puse de diferiți telespectatori. Căutînd să le răspundem în mod cît mai competent, am apelat în acest scop la unul din specialiștii din acest domeniu: **tov. inginer BUJOR IONIȚĂ, director adjunct în direcția generală a poștelor și telecomunicațiilor din Ministerul Transporturilor și Telecomunicațiilor.** Profitînd de acest prilej am căutat însă — în prealabil — să ne informăm asupra dezvoltării rețelei noastre de televiziune, asupra rea-

Mircea SCRIPCĂ

(Continuare în pag. a 3-a)

Patru frați ...la volan

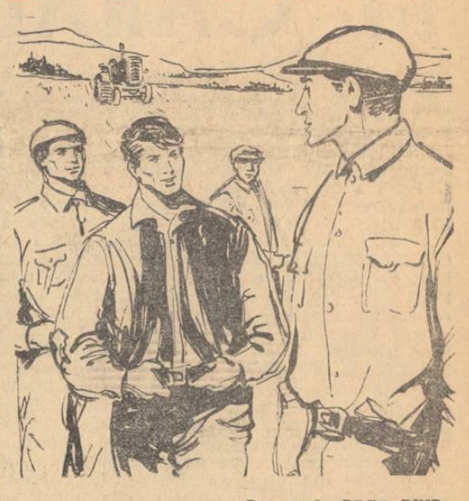

Desen de BECA RIND

De patrusprezece ani, Gheorghe Lupu, un tînăr cu priviri limpezi ca seninul cerului de vară, ascultă pe ogoare — în timpul muncilor agricole — „simfonia motoarelor". De patrusprezece ani își strunește tractorul cu o dibăcie de invidiat. De fiecare dată cînd zăpezile se topesc, cînd cîmpurile se trezesc la viață scăpate din încleștarea gerurilor, Gheorghe Lupu simte aceeași bucurie ca și acum patrusprezece ani cînd i s-a încredințat întîia oară conducerea tractorului. Nu va uita niciodată acea clipă. Parcă aude și acum glasul lui nea Prodan, cel de la care a învățat meseria:

— Fii atent, Gheorghiță, virează la stînga, ai grijă la capătul tarlalei să nu uiți plugul în brazdă.

Între un capăt și altul al locului, deși nu erau mai mult de cinci-șase sute de metri, lui Gheorghe Lupu i s-au părut kilometri. Și-a amintit atunci și de cuvintele meșterilor de la fierăria gospodăriei agricole de stat „Flamura roșie" din raionul Negru-vodă unde lucrase înainte. „Ca să devii tractorist bun, îi spuneau ei, trebuie să fii și un fierar bun". Fierăria și mecanica au oarecare contingențe, dar ei îi spuneau așa ca să-i mai astîmpere dorul de a se urca pe tractor. Făcea ce făcea și de la fierărie, o ștergea la cîmp. Pînă nu dădea două-trei ture cu tractorul alături de nea Prodan nu se întorcea la atelier.

— Din băiatul ăsta o să iasă un tractorist strașnic. Ce-ar fi să mi-l dați mie ca ajutor pe tractor — i-a spus într-o zi Prodan Tobă, directorului gospodăriei.

Cînd i-a adus vestea, Gheorghe Lupu l-a îmbrățișat pe Prodan ca pe un părinte drag. De atunci, un an de zile nu s-au

I. ARABOLU

(Continuare în pag. a 3-a)

La scara 1: 1.000.000 • O greșeală... fericită • Bombardamentul electronic • Celulele „însetate"

Începea una din fantasticele călătorii în universul invizibil. Priveam fascinată harta fotografică. Un peisaj lunar cu cratere, mări și aglomerări concreționare. Ținta călătoriei? Drept răspuns, vîrful unui stilou se opri deasupra unei zone delimitată de un perimetru circular. O mare? Un lac glaciar? Nu. *O celulă.*

Diametrul ei pe fotografie — 5 cm. Diametrul real — 5 microni. Pe teritoriul ei au fost identificate însă formațiuni ale căror dimensiuni sînt de un milimicron (a milioana parte dintr-un milimetru). Cum vom ajunge pînă la ele?

— Accelerați emisia de electroni!

Un ecran dreptunghiular se luminează intens. Privirile sînt ațintite pe cadranul de control. 60... 80...

— 100 kV!

— Pregătiți pentru fotografiere.

Notez: la 100 kV se obține o imagine de 250 000 de ori mai mare decît obiectul fotografiat. Un alt aparat intră în acțiune și imaginea din clișeu crește de patru ori. Un milion! O mărire la scara 1:1 000 000 la care o cutie de chibrituri s-ar transforma într-un bloc turn cu 15 000 de etaje! Pe această scară aveam să urce acum lumea nevăzută pentru ca cercetătorii Institutului „Dr. I. Cantacuzino" să-i urmărească procesele intime.

Uzină a mecanismelor vitale, sistem complex ale cărui mistere continuă să țină încordată atenția tuturor biologilor și inframicrobiologilor. Celula — un adevărat univers situat în infinitul mic. Cum au ajuns oamenii să-l exploreze? Cun au verificat *practic* îndrăznețele ipoteze elaborate de gîndirea științifică?

Pe prima treaptă

Anul 1590. Walcheren — o pitorească insulă în apropierea coastei olandeze. Într-una din casele Middelburgului lucrau pînă noaptea tîrziu cei doi Jansen, tată și fiu, renumiți șlefuitori de lentile. Furat de o clipă de neatenție — consemnată în istoria științei ca o greșală fericită — Hans zgîrie lentila pe care abea o terminase. Zgîrietura nu era vizibilă. N-o descoperi nici ochiul experimentat al bătrînului meșter. Însă Hans știa bine că zgîrietura era undeva acolo, pe suprafața sticlei șlefuite. O vor găsi cu ajutorul unei alte lentile! Și în timp ce tatăl potrivește distanța și unghiul de lumină, o muscă rătăcită se așează sub lentila zgîriată. Surpriză! Mica insectă capătă proporții uriașe. O iluzie optică? Jansen repetă experiența și își dă

Catinca MUSCAN

(Continuare în pag. a 4-a)

ARTĂ ÎN LEMN

În compartiment, veneam cu trenul de la Reghin spre Capitală, am întîlnit un pasager dispus să schimbe o vorbă, ca la drum lung.

— Merg la București cu niște lucrușoare. Nici nu îndrăznești să le atingi de frumoase ce sînt.

— Mă rog. Eram la urma urmei indiferent față de lucrușoarele vecinului meu de compartiment. Îmi închipuiam că duce niscai daruri la rude.

— Dar ce lucrușoare! Bijuterii nu alta. Și doar sînt făcute din lemn.

— Din lemn?

— Firește. Stai să le vezi numa...

Omul meu scoate rînd pe rînd cîteva obiecte ambalate cu grijă și le așează pe măsuța de lîngă fereastra vagonului. Le despachetează apoi, cu grijă parcă să nu se spargă, și le înșiră din nou pe măsuță. Erau cîteva farfurii, vaze, portchibrituri, scrumiere.

— Se fac la noi la Reghin, după prototipurile Institutului de Cercetări Forestiere din București. Acolo mă și îndrept, să le vadă.

Iată-ne, așa dar, la secția de încercări și elemente de construcții din lemn de la Institutul de Cercetări Forestiere. Aici, printre altele, se realizează și obiectele de artizanat văzute la pasagerul din tren.

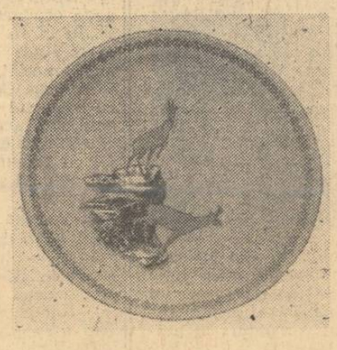

În general, după cum ne-a informat șeful secției, obiectele de artizanat confecționate din lemn sînt împodobite cu ornamente realizate cu ajutorul picturii, încrustăturilor sau al pirogravurii. Sînt ornamente care se obțin prin construcții lamelare din diferite esențe de lemn estetic, sau prin efect decorativ rezultat din strunjirea materialului.

După cum ne-a informat inginera Adela Ursulescu, cercetătoare la secția de încercări și elemente de construcții, pînă în momentul de față au fost realizate numeroase prototipuri de obiecte de artizanat care au și fost înaintate IPROFIL-urilor de la Tg. Mureș, București, Arad, Satu Mare, Militari-București, comple-

Ion BECHERU

(Continuare în pag. a 4-a)

Din sumar

S-a întîmplat pe Canalul Mînecii — Pagina a 2-a

Muntele de fier — Pagina a 2-a

Mica bibliotecă „Magazin" — Lecția dintîi — SCHIȚĂ DE GEORGES COURTELINE — Pagina a 7-a

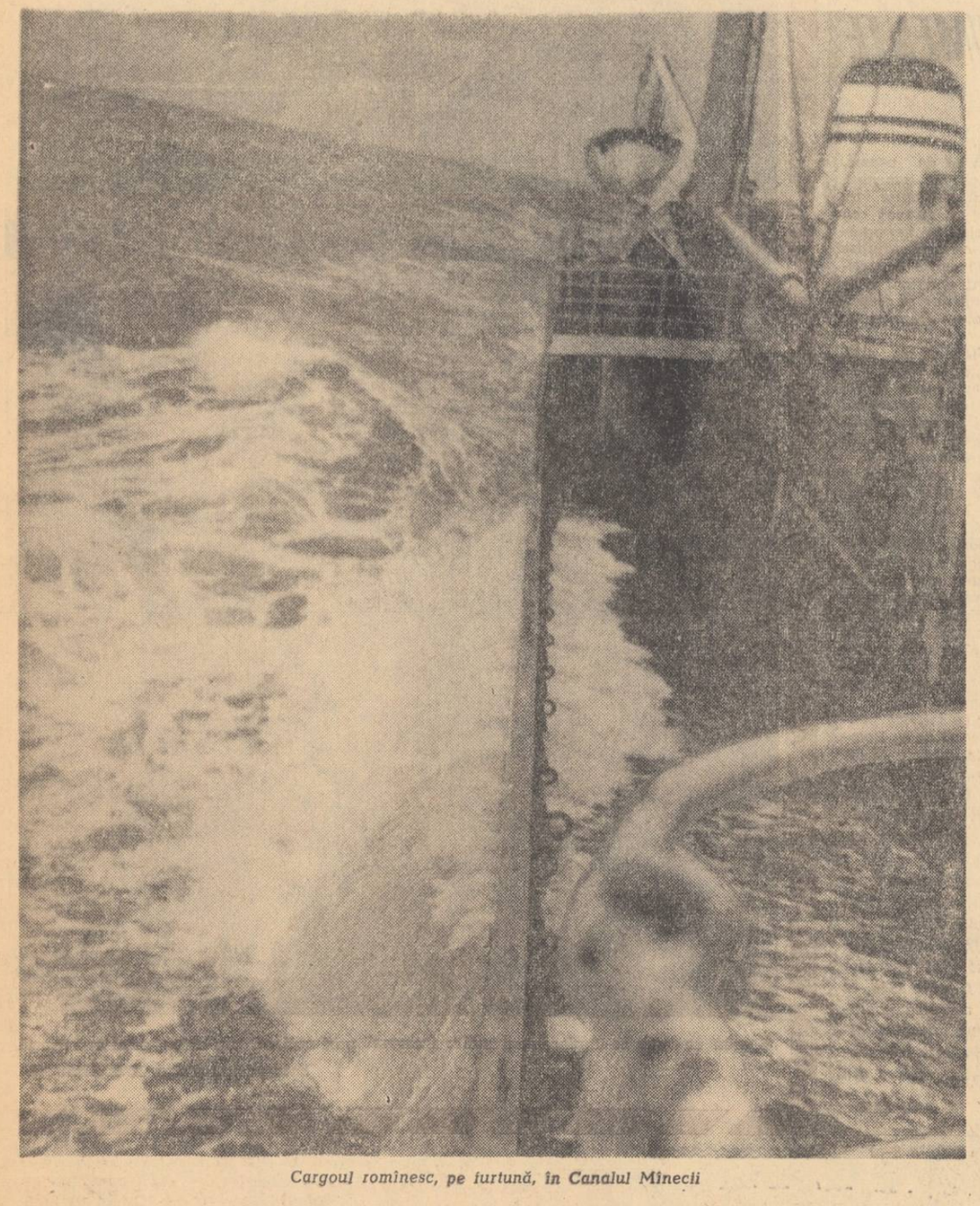

Cargoul românesc, pe furtună, în Canalul Mînecii

S-a întîmplat

PE CANALUL MÎNECII

Postașul mi-a adus nu de mult o scrisoare expediată dintr-un port din nordul Europei. Fusese expediată de către doi cunoscuți: Victor Rădulescu, comandantul cargoului românesc „Oradea" și Petre Slave, ofițerul sanitar de la bord, care-mi împărtășeau o întîmplare. O redau mai jos:

...S-a întîmplat în acest an în Canalul Mînecii. În drum spre Lisabona cargoul „Oradea" a fost surprins de o furtună puternică. Ca din senin, o herghelie de nori negri, cenușii, compacți, a început să galopeze deasupra Canalului Mînecii. Vîntul bătea în rafale și scormonea marea în lung și-n lat, aruncînd pachete de apă sărată pînă peste punte. Furtuna nu i-a înspăimîntat pe marinari, fiind obișnuiți cu asemenea fenomene. În afară de cîțiva marinari, — timonierul care sta de veghe cu mîna pe cavile, ofițerul cu navigația, comandantul, motoriștii din serviciul de cart și telegrafistul considerat în fiecare moment urechea trează a navei — toți ceilalți membri ai echipajului se aflau la clubul navei. Unii susțineau cîte o partidă de șah, alții se desfătau citind o carte interesantă luată de la bibliotecă sau ascultau la magnetofon o melodie înregistrată la plecarea din Constanța.

Buna dispoziție a fost însă întreruptă de o veste neașteptată. Telegrafistul a recepționat cu cîteva minute înainte un mesaj. Stația de coastă „Niton-Radio" comunica o radiogramă către toate navele aflate la ora aceea în zona Canalului Mînecii: „S.O.S.... S.O.S.... Traulerul oceanic francez „Claude Gisèle" s-a scufundat la 49°02' latitudine nordică și 02°32' longitudine vestică. (Cam la jumătatea distanței dintre Anglia și Franța). Veniți în ajutorul celor naufragiați"... Vestea tragică s-a împrăștiat cu iuțeala fulgerului. În ciuda faptului că calculele făcute pe hartă demonstrau că vasul românesc se află la o depărtare de peste 33 de mile de locul catastrofei, comandantul a hotărît să întrerupă călătoria spre portul de destinație, să răspundă chemării pentru a salva oamenii aflați în primejdie. Viteza motorului a început să sporească. Iar telegrafistul transmitea incontinuu răspunsul la mesajul primit: „Aici „Oradea" S.O.S. Ne îndreptăm spre punctul anunțat".

Nu departe de vasul românesc se distingeau siluetele vaselor „Fausta", sub pavilion liberian, a cargoului japonez „Bounard", care și-au întrerupt și ele călătoria pentru a veni în ajutorul oamenilor aflați la discreția valurilor. Pe calea undelor își anunțau participarea la salvare cargoul sovietic „Egorevsk" și traulerul francez „Melpomene". Cinci echipaje ale unor nave sub pavilioane diferite acționau ca unul pe furtună, demonstrînd încăodată bine cunoscuta solidaritate marinărească.

După trei ore cargoul „Oradea" a ajuns printre primele vase, la punctul naufragiului. De pe puntea etalon, doi oameni manevrau proiectorul. Zeci de ochi priveau de-a lungul fișiilor orbitoare care brăzdau marea în lung și-n lat pe întunericul ca smoala. În timp ce valurile spălau puntea, toți marinarii erau de veghe scrutînd cu privirile orizontul. Pînă și bucătarul și-a oferit serviciul de observator, alături de ceilalți în căutarea naufragiaților de pe „Claude Gisèle". O noapte întreagă au durat căutările și nimeni n-a închis ochii în acest interval de timp. În zorii zilei, cînd furtuna s-a mai potolit, echipajele celor cinci vase: un cargou românesc, liberian, japonez, sovietic și un trauler francez — au zărit pe apa mării, o pată de ulei. O dată cu „Claude Gisèle", care a fost înghițit de valuri au dispărut și oamenii echipajului.

Cîteva zile mai tîrziu, presa franceză, comentînd naufragiul traulerului, relata că au fost descoperite trei cadavre ale marinarilor de pe „Claude Gisèle" încleștate pe resturile de lemn rămase la suprafață de pe puntea navei lor.

Viorel LUPU

BROASCA TESTOASĂ TERESA

Ceea ce se vede în fotografie nu este altceva decît... broasca țestoasă Teresa. În fotografie: momentul debarcării ei de pe vas. Dimensiunile broaștei sînt, în comparație cu suratele ei, neobișnuit de mari: are o lungime de aproape 2 metri. După o „călătorie" de nouă luni prin Oceanul Indian, între care și insulele Seychelles, Teresa s-a întors în grădina zoologică a portului Plymouth. (Anglia).

De pretutindeni

POTRIVIT datelor Institutului Național de Statistică din Franța, din cei care urmăresc în fața televizoarelor programele transmise, 54 la sută dorm.

●

UN COPIL de 13 ani se juca cu prietenii săi într-un cinematograf din centrul Madridului. La un moment dat, el a căzut de la balcon pe scaunele orchestrei. Timp de două zile, copilul a stat singur acolo, rănit la un braț și un picior, pînă cînd el a fost descoperit de personalul cinematografului.

●

ÎN URMA unor săpături, conduse de specialiști genevezi, efectuate în piața Grenus (Elveția), au fost descoperite 18 amfore și 6 schelete. Potrivit primelor aprecieri, se pare că e vorba de fundamentul unei piramide din secolul I sau II și de un mormînt din secolul al III-lea e.n. Amforele vor fi prezentate Muzeului de artă și istorie, iar scheletele depuse la Institutul de antropologie elvețian.

●

ÎN JUNGLELE din Brazilia trăiesc două triburi mici de indiene amazoane. Triburile sînt alcătuite exclusiv din femei și copii și populează regiunea din apropiere de frontierea Braziliei cu Guyana franceză. Amazoanele zilelor noastre duc un mod pașnic de viață, se ocupă de vînătoare și pescuit. Ele mînuiesc cu pricepere lancea și harponul. Bărbații acestor triburi trăiesc departe de așezarea amazoanelor. Ei își pot vizita soțiile o singură dată pe an și să rămînă la ele timp de două săptămîni.

●

CEL MAI BOGAT om din lume a fost împăratul Asiriei, Assurbanipal. În anul 631 î.e.n. cînd a murit, el a lăsat moștenire o cantitate de talanți de aur, care recalculată în dolari și în prețurile de astăzi, echivalează cu peste 1566 miliarde dolari.

●

ÎNTR-O grădină zoologică japoneză maimuțele se află în libertate, iar pentru vizitatori este amenajată o uriașă cușcă de unde ei pot observa în voie și în siguranță comportarea animalelor.

●

DE OBICEI, un submarin are o lungime de 30-50 m. Recent s-a aflat că un laborator din S.U.A. primește comenzi pentru construcția de submarine „cu gabarit redus", lungi de 6 m, avînd două locuri. Nava se poate scufunda pînă la adîncimea de 45 m și poate naviga sub apă pînă la 8 ore. Motorul său electric de cinci cai-putere, este alimentat de 10 baterii cu acumulatori. În prezent se elaborează un nou model de submarin cu cinci locuri care va putea naviga timp mai îndelungat, fără a ieși la suprafață.

●

ÎNAINTE de a se instala într-un hotel din Milano, cunoscuta cîntăreață Maria Callas încerca să obțină din partea direcției o reducere a tarifului pentru apartamentul ce urma să-l ocupe. Argumentul cîntăreței: „Puteți să compensați diferența, urcînd prețul camerelor învecinate. Locatarii acestora au avantajul că mă pot asculta cîntînd zilnic între orele 14 și 16".

●

SCRISORILE se trimit de obicei în plic. O scrisoare ambalată într-o sticlă, ar trezi desigur mirarea. Totuși, oamenii de știință folosesc acest mod de expediere a corespondenței. Rolul poștașului îl joacă în acest caz valurile mării, uneori și banchizele de gheață. Poșta cu ajutorul sticlelor este folosită în scopuri științifice. Așa, de pildă, au fost studiați curenții de suprafață în zona mărilor Ciukotka și Behring. În acest scop, un număr de 1653 sticle au fost expediate de la 35 de „oficii poștale". Plicurile de sticlă au înghețat împreună cu masele de apă și au călătorit cu masivele de gheață. Cîteva zeci de sticle au fost pescuite după un an, iar în anul următor, în afara primelor 129 de sticle, au mai fost descoperite alte 33. Astfel, a fost stabilită cu precizie viteza derivei ghețurilor în mările Ciukotka și Behring. Această viteză s-a dovedit de 0,5 pînă la 1 nod.

●

ÎN S.U.A. ziua de 1 aprilie, tradiționala zi a păcălelilor este denumită „ziua proștilor"; în Scoția „ziua cucului"; în Franța „ziua peștelui"; în Japonia „ziua păpușii", iar în Spania este „ziua blegilor".

●

LA BIBLIOTECA conservatorului Martini din Bologna, a fost descoperit un manuscris al lui Wilhelm Friedemann Bach, fiul marelui compozitor german. Este vorba despre transcrierea a trei fugi din „Clavecinul bine temperat".

●

ÎN BERLINUL OCCIDENTAL a avut loc nu de mult o întîmplare nostimă. Un student blond hotărîse într-o zi de arșiță să se răcorească într-un bazin de înot. Cînd a ieșit din apă, lumea a observat cu uimire ieșind din bazin un tînăr cu părul verde. Ulterior chimiștii au explicat această metamorfoză în primul moment inexplicabilă: s-a produs o reacție chimică între colorantul părului (tînărul avea părul vopsit) și clorul pe care îl conținea apa.

●

CERCETĂRI chimice efectuate au arătat că temperatura vîrfului de țigară aprinsă este de 1200 grade și prin urmare este superioară temperaturii de topire a cuprului, aurului sau argintului.

●

ÎN RENUMITUL club al mincinoșilor din Berlington (S.U.A.), premiul întîi a fost oferit într-un rînd lui John Malgreen pentru următoarea minciună: „În mormîntul meu s-a strecurat un șobolan care-mi pricinuia multe neplăceri. Ca să-l prind, am amenajat o scăriță de care am prins un termometru. Sub termometru am pus o bucățică de brînză bună. Apoi m-am ascuns și am stat la pîndă. A apărut șobolanul și a început să se înfrupte din brînză. Atunci am slobozit un răcnet atît de înfiorător încît șobolanul a înghețat de spaimă. Din această pricină, mercurul a coborît, a spart termometrul, iar cioburile au omorît șobolanul".

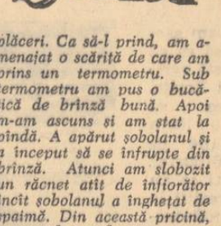

De pretutindeni

PE HARTA LUMII

Insula Nauru

Recent, la sediul Națiunilor Unite din New York, a început cea de-a 31-a sesiune a Consiliului de tutelă al O.N.U. Pe ordinea de zi a actualei sesiuni figurează, între altele, problema situației din insula Nauru, de sub tutela comună a Australiei, Noii Zeelande și Marii Britanii. Această problemă a fost dezbătută și în cadrul sesiunilor precedente ale Consiliului de tutelă al Națiunilor Unite, dar pînă în prezent autoritățile „tutelare "n-au luat nici un fel de măsuri de natură să ducă la înfăptuirea recomandărilor acestui organ internațional. În cadrul sesiunii sale din iunie anul trecut, de pildă, Consiliul de tutelă, luînd act de cerințele populației din insula Nauru, de a i se acorda independența, a chemat guvernele interesate să continue tratativele pentru soluționarea acestei probleme, permițînd o participare mai largă a băștinașilor la administrarea teritoriului lor.

În cele de mai jos, prezentăm cîteva date despre acest teritoriu.

Teritoriu sub mandat al Organizației Națiunilor Unite, insula Nauru este situată în Oceanul Pacific, în partea de nord-est a arhipelagului de insule Solomon, aproximativ la jumătatea drumului dintre aceste insule și grupul insulelor Gilbert, în imediata apropiere a Ecuatorului. Din anul 1947, această insulă se află sub administrația comună a Australiei, Noii Zeelande și Marii Britanii. Insula este condusă de un administrator numit de Australia, de comun acord cu guvernele celorlalte două țări care exercită „tutela" — Noua Zeelandă și Anglia.

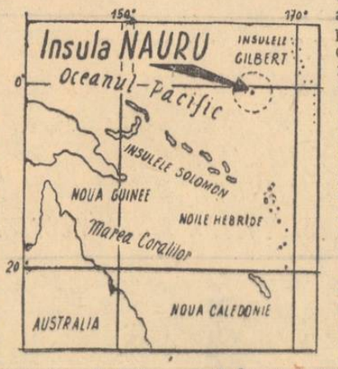

Teritoriul insulei Nauru are o suprafață de numai 21 km. p., iar populația ei numără doar 4 308 locuitori (după datele din anul 1959), cu o densitate de 205,1 locuitori pe kilometru pătrat. Majoritatea populației o constituie micronezienii (aproape 2 000 de oameni), iar restul sînt chinezi și europeni.

Ocupația principală a locuitorilor de pe insula Nauru, o constituie agricultura — mai ales cultivarea palmierului de cocos — pescuitul și meșteșugurile, între care se remarcă construcția de bărci-canoe și împletirea covoarelor. În subsolul insulei există mari zăcăminte de fosfați, ale căror rezerve sînt de circa 100 000 000 tone.

Exploatarea rezervelor de fosfați a fost acaparată de către trustul englez „British Fosfat Comissioners". În anul 1959 au fost exportate 1 220 000 tone de fosfați, în special în Australia și Noua Zeelandă. În aceleași țări se exportă, de asemenea, însemnate cantități de copra. Principalele articole ce se importă în această insulă sînt produsele alimentare și mașinile și utilajul necesar pentru extracția fosfaților.

Emilian GAINA

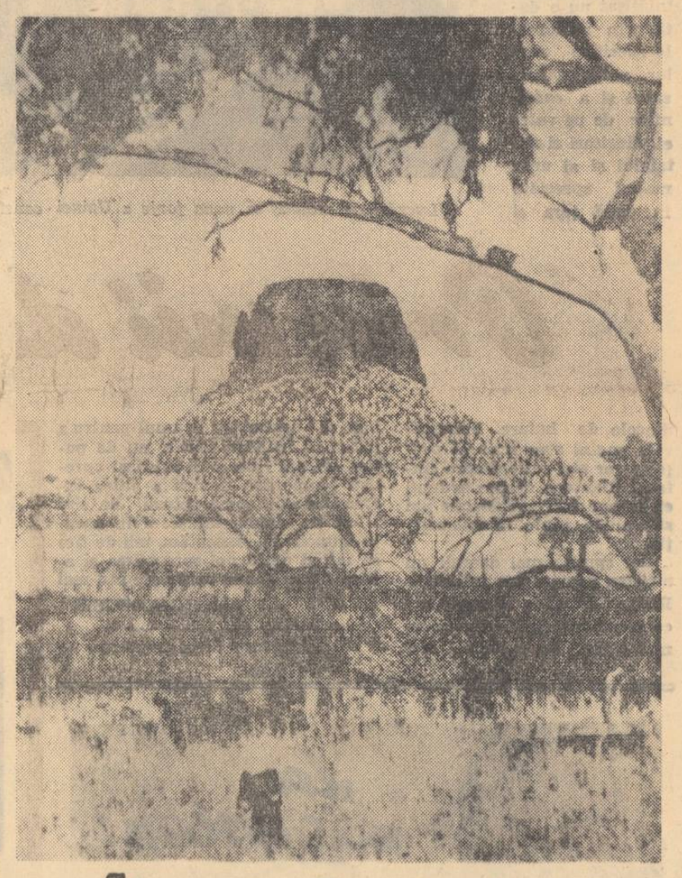

Muntele de fier

Am putea spune că totul a fost, într-un anumit sens, întîmplător. Cu doisprezece ani în urmă, un oarecare domn Hancock, proprietar de vite și explorator, trecînd printr-o trecătoare din regiunea Hamersley, din nord-vestul Australiei, a observat că pereții înalți ai trecătorii sînt compuși din... minereu de fier. Dar, cu toate acestea, abia după un an de zile, același domn Hancock s-a întors din nou la locul cu pricina, a luat cîteva roci și după ce le-a analizat, și-a dat seama că a făcut o mare descoperire. Rocile conțineau peste 30 la sută minereu de fier.

O dată cu descoperirea acestui natural depozit de minereu, lucrările au început să se desfășoare în mod rapid. Au fost chemați geologi, s-au creat consorții internaționale, s-au făcut investiții de milioane și milioane de dolari. După un timp foarte scurt dl. Hancock a obținut ajutor financiar; tot el l-a invitat pe geologul elvețian dr. Bruno Compana pentru a face prospecțiuni. De aici a început să apară dintr-o dată, așa cum apăruse și minereul de fier, „Hamersley Iron Property" — un consorțiu internațional format din trei mari societăți: „Consolidated Zinc" (Australia), „Rio Tinto" (Anglia) și „Kaiser Steel" (Statele Unite).

La început, acest consorțiu a făcut, numai pentru proiecte, o investiție de 78 000 000 dolari. Sînt în proiect și în faza de construcție o serie de obiective importante: pentru buna explorare a minereului se construiește un mare port la est de Roebourne; o cale ferată de la Hamersley pînă la țărm.

Geologii susțin că în acești munți se află cea mai mare rezervă de hematită din lume, cu cel mai mare procent de minereu de fier — 64 la sută (cele mai multe minereuri din Anglia conțin în jurul a 27 la sută fier).

După descoperirea acestei imense bogății, se fac prospecțiuni și pentru găsirea de noi minereuri. Astfel, la Cape Karandren, 80 de mile la est de Port Hedland, se fac prospecțiuni pentru descoperirea unor zăcăminte de mangan, plumb, cositor, ipsos, asbest, crom etc. În același timp, unei companii americane i s-a concesionat — în mod temporar — o suprafață de 30 000 mile pătrate, pentru prospectarea de alte minereuri.

CIBERNETICA — în slujba medicinei

Corespondență pentru „Magazin"

În U.R.S.S. s-a creat o proteză a mîinii cu dirijare bioelectrică. La elaborarea și studierea sistemelor de comandă bioelectrică, precum și la crearea protezei au participat medici, biologi, electro-fiziologi, matematicieni, ingineri specialiști în radiofonie, ingineri constructori și medici specialiști în proteze.

Toată această muncă vastă și complexă a fost condusă de A. Kobrinski, doctor în științe tehnice, specialist în domeniul teoriei mașinilor, cu care ne-am întîlnit recent la Institutul de studiere a mașinilor, unde conduce un laborator.

...În birou nu se vede nimic din ce ar putea aminti invenția. Sînt multe mașini, instalații, iar pe pereți — scheme care n-au nimic comun cu obiectul discuției noastre. În mod involuntar apare întrebarea: ce legătură există între proteza mîinii cu comandă bioelectrică și acel domeniu al științei în care lucrează savantul?

— Această întrebare mi-a fost pusă nu o dată și, acest lucru este firesc, — răspunde A. Kobrinski. Nespecialiștilor li se pare că între aceste două probleme nu există nimic comun. Dar să încercăm să facem o analogie.

Dacă noi vrem, de pildă, să strîngem mîna, de la creier prin nervi vor începe să treacă impulsuri bioelectrice spre mușchii corespunzători. Cu cît vrem să strîngem mai puternic mîna cu atît va fi mai mare frecvența acestor impulsuri care atinge cifra de zeci, iar uneori și de sute de impulsuri pe secundă. Alt exemplu: cînd un om desenează sau scrie, mîna se mișcă după un anumit „program". La realizarea acestui „program" pot participa concomitent zeci de mușchi și în fibrele fiecăruia dintre aceștia circulă curenți de diferite impulsuri care vin de la creier.

Noi urmărim cu ochii cum se mișcă mîna sau creionul în mînă și concomitent la creier vin curenți de impulsuri bioelectrice care semnalizează cum este realizat programul gîndit. Creierul compară programul stabilit cu cel realizat și în acesta apar neîntrerupt ordine care asigură mișcarea corectă a mîinii. Dar cum acționează numeroase automate moderne și printre altele marile mașini electronice de calcul și automatele de prelucrarea metalelor cu comandă cu cifre? Ele acționează aproximativ după aceeași schemă.

Pornind de la aceste idei, un grup de colaboratori ai Institutului pentru studiul mașinilor al Academiei de Științe a U.R.S.S. și de la Institutul central de cercetări științifice în domeniul protezelor și construcțiilor de proteze a hotărît să creeze o mînă artificială dirijată de biocurenți. Importanța acestei proteze este foarte mare. Cel de al doilea război mondial a lăsat în toate țările mii de invalizi, inclusiv oameni lipsiți de mîini, principala unealtă de muncă. Adăugați la aceștia pe oameni care au devenit invalizi în urma accidentelor în producție și în viața de zi cu zi. Mîna artificială dirijată îi va readuce la o activitate normală de muncă, la condiții normale de viață.

În 1957 a fost construită prima machetă a sistemului bioelectric de comandă în forma mîinii artificiale a omului care, la comenzile acestui sistem, putea îndoi și dezdoi degetele. După prima machetă a „biomîinii" a urmat o a doua care a trecut prin încercări îndelungate, iar la sfîrșitul anului 1959, a fost construită proteza antebrațului cu comandă bioelectrică.

Cînd omul dorește aceasta, mîna artificială se închide sau dacă vrea ea se deschide. El dirijează liber mîna artificială folosind deprinderile obișnuite. Astfel el mănîncă de sine stătător, apucă obiecte, scrie.

„Mușchii artificiali" ai protezei mîinii efectuează mișcările necesare sub influența biocurenților mușchilor de la ciotul menținut al umărului sau antebrațului.

Circa 200 de oameni din U.R.S.S. folosesc deja această proteză. Ei sînt oameni de diferite profesiuni. Astfel, Serghei Zubcov, căruia în 1942 i s-a amputat pe front antebrațul drept, în prezent lucrează ca mecanic la mașinile de calculat și scris. În numeroase orașe din țară se acordă acum gratuit invalizilor mîna artificială cu comandă bioelectrică.

Laboratorul extremităților superioare din Institutul central de cercetări științifice în domeniul protezelor și construcției de proteze perfecționează mai departe mîna artificială. De curînd a fost elaborată construcția protezei unei mîini care are degete mobile cu autcadaptare la forma obiectului apucat. În noua construcție s-a folosit capronul și lacul poliamidic.

Numeroși oameni de știință de peste hotare au luat cunoștință de lucrările acestui institut în domeniul protezelor bioelectrice. De curînd laboratoarele institutului au fost vizitate de un mare grup de specialiști englezi — ingineri, medici și oameni de afaceri. În prezent în Anglia se efectuează de asemenea lucrări pentru crearea protezei bioelectrice.

Fără îndoială că o asemenea aplicare a ciberneticii la sarcinile medicinii va crește repede. Colaborarea în muncă a biologilor, medicilor, fizicienilor, chimiștilor și inginerilor, va mai da numeroase rezultate remarcabile.

L. LOPATINA

Ce e nou în televiziune

(Urmare din pag. 1)

lizărilor și noutăților de ordin tehnic din acest domeniu.

— Primele emisii de televiziune — ne-a spus interlocutorul nostru s-au transmis la începutul anului 1956, de la „Casa Scînteii". De atunci numărul abonaților a crescut an de an. În anul 1963, creșterea numărului de abonați a fost de aproape 100.000, aceasta datorită dezvoltării programelor de televiziune, înființării de noi stații la Timișoara, Oradea, Iași și Cluj.

— Care este deosebirea dintre stațiile principale de televiziune și cele de retranslație ?

— Întrucît se face uneori confuzie între stațiile principale de televiziune și cele transiatoare, țin mai întîi să fac o precizare : stațiile de retranslație sînt stații mici de retransmitere, care recepționează programul de la o stație principală, îl amplifică și îl retransmit pentru a deservi o zonă restrînsă, cu o rază de circa 10-15 km. În prezent există 12 stații de retranslație printre care cele de la Cristian-Brașov, Craiova, Pitești, Bîrlad, Orașul Victoria, Reșița, Cîmpulung-Muscel etc.

Datorită noilor stații principale și translatoare, cît și construirii unei noi rețele de radio-relee, s-a creat posibilitatea ca mai mult de jumătate din populația țării să poată viziona programe de televiziune.

— Se preconizează și înființarea altor stații ?

— Firește. Chiar în prezent se află în construcție două stații principale de televiziune în regiunea Hunedoara și în regiunea Mureș-Autonomă Maghiară. Ambele stații vor intra în funcțiune în cursul acestui an. Fiecare din aceste două stații principale vor cuprinde cîte un emițător pentru transmiterea imaginii și un alt emițător pentru transmiterea sunetelor, precum și un dispozitiv menit să permită funcționarea laolaltă a celor două emițătoare, pe un sistem comun de antene. Cît privește stațiile de retranslație ele vor lua ființă — treptat — și în alte localități din țară.

— Cu ajutorul rețelei de radiorelee și a carelor de reportaj, pînă acum s-a asigurat transmiterea directă a unor spectacole și a altor manifestări de la Constanța, Cluj și Iași. Dacă transmiterea din ultimele două centre s-a dovedit de bună calitate, în schimb cea de pe litoral a lăsat uneori de dorit. Care au fost fenomenele care au influențat aceste transmiteri ?

— În urma studiilor și analizelor de ordin tehnic efectuate s-a constatat că transmisiile prin radioreleul care face legătura între București și Constanța, sînt afectate uneori de anomalii în propagarea undelor radioelectrice, legate de condițiile geografo-climaterice specifice bălților Dunării, care fac ca în anumite momente calitatea imaginii să scadă. S-au preconizat o serie de măsuri, care vor duce la ameliorarea situației.

— De unde se vor efectua transmiteri directe ?

— În prezent, se lucrează la asigurarea condițiilor pentru transmiteri din Timișoara și pentru experimentări de transmisii „pe direct" din Brașov.

— Trecînd la transmisiile din alte țări, am ajuns, așadar, din nou la interviziune...

— Spre deosebire de convorbirile telefonice, transmiterea la distanță a programelor de televiziune necesită mijloace tehnice speciale, cu o capacitate de transmisie mult superioară. În acest scop se folosesc cabluri coaxiale sau radiorelee de capacitate corespunzătoare, în țara noastră adoptîndu-se cea de-a doua soluție. Radioreleul constă dintr-un lanț de stații de emisie-recepție, amplasate la circa 50—60 km una de alta, fiecare dintre ele avînd rolul de a recepționa semnalele electrice de la stația precedentă, de a le amplifica și de a le transmite la stația următoare. Programul de la studioul de televiziune, introdus la o stație de capăt a radioreleului — denumită stație terminală — poate fi astfel transmis din stație în stație la distanțe de mii de kilometri. Pentru mărirea eficacității, transmiterea semnalelor între stații se efectuează cu ajutorul unor antene speciale.

O asemenea linie de radioreleu a intrat în funcțiune în trimestrul I—1963, ea mergînd pe teritoriul R.P.R. de la frontiera de stat cu U.R.S.S. — prin București — pînă la frontiera de stat cu R. P. Bulgaria și continuîndu-se pe teritoriile U.R.S.S. și, respectiv, R. P. Bulgariei. Această linie de radioreleu a permis conectarea țării noastre la rețeaua Intervizionii.

— Deci, interviziunea...

— ...Este sistemul Organizației Internaționale de Radiodifuziune și Televiziune (O.I.R.T.), creat pentru efectuarea schimbului de programe de televiziune, care asigură atît pe linie de programe, cît și pe linie de tehnică, coordonarea schimburilor. În „Interviziune" sînt membre organizațiile de televiziune din U.R.S.S., R.P. Bulgaria, R. S. Cehoslovacă, R. D. Germană, R. P. Polonă, R. P. Română și R. P. Ungară. Prin intermediul R. P. Ungare s-a făcut legătura cu „Eurovizionea", de la care am preluat manifestările sportive de la Innsbruck.

— Transmisia de la Washington a funerariilor fostului președinte al S.U.A., John Kennedy, ca și cea recentă în legătură cu pregătirile efectuate la Tokio în vederea jocurilor olimpice de vară, s-au efectuat — după cum știm — cu ajutorul sateliților artificiali. Ce amănunte ne puteți furniza în acest sens ?

— Avînd în vedere că microundele nu sînt reflectate de ionosferă, ci o traversează, recepționînd la bordul unui satelit semnalele transmise de o stație terestră, amplificîndu-le și apoi reemițîndu-le către o altă stație terestră, se poate obține prin intermediul satelitului legătura între două puncte de pe glob, situate la distanță de cîteva mii de kilometri, în funcție de înălțimea satelitului respectiv.

Spre deosebire de undele decametrice, folosite în radiocomunicațiile curente, utilizarea microundelor prin intermediul sateliților dă posibilitatea realizării unor comunicații de bandă largă, prin care se poate realiza transmiterea fie a unui fascicul telefonic de mare capacitate, fie a programului de televiziune. În acest fel s-a ajuns la ideea folosirii sateliților artificiali ai pămîntului în telecomunicații.

— Dar la Tokio, la Olimpiadă ?

— La Tokio se vor imprima pe benzi magnetice imaginile luate direct de la jocurile olimpice de vară. Aceste benzi vor fi expediate cu avionul la Hamburg sau Londra, de unde — prin radio-relee — se vor transmite prin „Eurovizione" și „Interviziune" și la noi.

S-a ajuns la această soluție, ținîndu-se seama că prin satelitul Telstar II nu se pot efectua transmisii decît pe durate scurte, de circa 24 minute ; în al doilea rînd, un impediment îl constituie decalajul de circa 8 ore dintre noi și Tokio, astfel că programele ar trebui transmise la ore necorespunzătoare. Totuși s-ar putea ca unele transmisii de scurtă durată să se facă direct prin sateliți.

— În ce privește calitatea recepționării programelor, în general, un rol bine definit îl are antena. S-a întreprins ceva pentru realizarea unor antene colective ?

— Da. Actualele antene individuale care împînzesc acoperișurile, pe lîngă faptul că dau un aspect inestetic clădirilor, nici nu asigură o calitate corespunzătoare a recepției pentru majoritatea locatarilor, din cauza neputinței de a asigura degajarea necesară a antenelor.

În scopul înlăturării acestor neajunsuri, s-a preconizat și la noi introducerea de antene colective atît pentru televiziune, cît și pentru radio. Potrivit noilor norme în vigoare, s-a stabilit ca la construcțiile noi cu mai mult de 10 apartamente să se prevadă instalații de antene colective. Uzinele „Electronica" au executat un tip de antenă colectivă, compusă din antena propriu zisă aflată pe acoperiș, un amplificator și o rețea de distribuție care are priză la fiecare apartament. Această antenă se află în experimentare la noul bloc din str. Serg. Nițu Vasile 25, urmînd ca — după examinarea rezultatelor obținute — să fie introdusă în producția de serie.

— După cum știm, sînteți autorul unei cărți de specialitate, apărută în Editura Tehnică și intitulată „Televiziunea în culori". De fapt, la problema aceasta — și la perspectivele ei — se referă și ultima noastră întrebare : ce perspective există în acest domeniu ?

— Pentru adoptarea unui sistem de televiziune în culori se prevăd anumite condiții tehnico-economice, ea : asigurarea unei înalte calități a imaginii ; compatibilitatea cu televiziunea în alb-negru, prin aceasta înțelegîndu-se asigurarea posibilităților ca televizoarele actuale să poată recepționa atît programele în alb-negru, cît și cele transmise în culori; simplitatea construcției ; prezentarea televizoarelor la un preț accesibil maselor largi.

În S.U.A., deși televiziunea în culori a fost introdusă de aproape 11 ani, ea a căpătat o răspîndire sub așteptări; aceasta, datorită pe de o parte costului ridicat al receptoarelor în culori — în prezent de circa 3 ori mai mare decît al celor în alb-negru — iar pe de altă parte din cauza necesității unui numeros și costisitor personal cu înaltă calificare pentru întreținere.

În U.R.S.S., Anglia, Franța, se efectuează emisiuni în culori cu caracter experimental; în Japonia, astfel de programe se transmit bisăptămînal. Pe baza studiilor comparative efectuate, în prezent specialiștii caută să stabilească un sistem de transmitere în culori care să corespundă cerințelor tehnico-economice. După ce va fi definitivat acest sistem, se va putea trece probabil la o răspîndire mai largă a televiziunii în culori, a încheiat tov. ing. Bujor Ioniță, interesantele sale relatări.

Mircea SCRIPCA

Sus, pe macara, operatorul Ovidiu Drugă fixează unul din cadrele ecranizării „Un joc neobișnuit", după scenariul lui Fr. Dürrenmatt

Vali Niculescu și Ion Stoian, la o repetiție a operetei „Frumoasa Galatheea" de Suppé

O emisiune nouă, primită cu viu interes de telespectatori : „Clubul tinereții"

Moment dintr-o repetiție a montajului „În lumea comediilor lui Shakespeare"

Patru frați... la volan

(Urmare din pag. 1)

mai despărțit. De la Prodan Tobă, n-a învățat numai „tainele" conducerii tractorului, ci și cum trebuie muncit pămîntul, cum trebuie făcute lucrările mecanice pe ogoare pentru ca recoltele să fie cît mai bogate.

Acum Gheorghe Lupu conduce brigada a cîncea de tractoare de la S.M.T. Chirnogeni. Și astăzi, întocmai ca atunci cînd era pe tractor, străbate cîmpul în lung și-n lat pentru ca băieții din brigadă să primească la timp sfaturile lui. Pentru priceperea și hărnicia sa este apreciat și stimat de colectiviștii din Tătaru, pe ale căror ogoare lucrează. Gheorghe Lupu privește adesea lanurile de grîu verde. I se întind în față ca niște covoare uriașe, lucrate de o mînă dibace. Și mîna aceasta este a tractoriștilor din brigada lui. De cîte ori nu le-a spus :

— Băieți, recoltele mari se obțin muncind bine pămîntul.

Și băieții nu l-au făcut de rușine. Au muncit pămîntul așa cum cere agrotehnica.

Acum, cînd plantele au răsărit, ți-e mai mare dragul să le privești. Adesea Gheorghe Lupu împreună cu inginerul gospodăriei vizitează tarlalele cu porumb.

— Privește, tovarășe inginer, — îi spune el cu mulțumire în suflet. Aici a lucrat Gheorghe Stîngă, iar aici Teodor Dicu. Parcela asta este semănată de Constantin Gorea... privește cîte rînduri drepte. Parcă sînt trase cu rigla.

Mulțumirea e și mai mare cînd știe că cei care au muncit aici au învățat meserie de la el. Aceștia împreună cu șeful lor alcătuiesc o brigadă de tractoare căreia i-a mers numele prin împrejurimi. N-a fost campanie în care să nu se evidențieze, în care să nu le apară fotografiile la panoul de onoare al stațiunii.

Cu cîțiva ani în urmă, într-o zi Gheorghe Lupu, după ce-și garase tractorul la sediul brigăzii, așternea pe un petec de hîrtie cîteva rînduri: „Dragă frate, vino și tu la noi. Ne-au sosit tractoare la brigadă noinouțe. Te aștept".

Răspunsul a întîrziat să vină. Lazăr Lupu, și el tractorist, lucra la un S.M.T. din Bărăgan. Avea condiții bune de muncă. A chibzuit mult și pînă la urmă a hotărît să vină în brigada unde lucra și fratele său mai mare. La început nu s-a ridicat la realizările celorlalți. E drept, terminase școala de tractoriști de puțină vreme și mai avea atîtea de învățat...

— Măi Lazăre, băiatule, — îi spunea din cînd în cînd Gheorghe Lupu — să nu mă faci de rușine.

Șeful de brigadă s-a ținut de capul lui. Băiatul făcea progrese văzînd cu ochii, ajungînd în scurtă vreme să-și măsoare forțele chiar cu fratele său care era cel mai bun tractorist...

Într-una din serile acestei primăveri, pe cînd Lazăr Lupu se întorcea la sediul brigăzii, Ion Snagof, un coleg de-al lui, i-a ieșit în întîmpinare.

— Lasă tractorul și du-te la stațiune. Te cheamă acolo nu știu pentru ce. Mai ai timp. Într-o oră ești înapoi.

În biroul directorului, erau și inginerul și contabilul.

— Ia loc, îl invită directorul stațiunii. Uite pentru ce te-am chemat. Ne-am gîndit să-ți încredințăm conducerea brigăzii a patra. Ce părere ai ?

— Dar... asta este o treabă de răspundere. Eu...

— Tocmai d-aia. Dumneata ai muncit cu multă răspundere, cu multă grijă...

Se înnoptase de-a binelea. Pe drumul dintre lanuri Lazăr Lupu zorea către sediul brigăzii.

Dimineața parcă nici n-ar fi fost șeful brigăzii, s-a dus direct la tractorul lui și a pornit la treabă cu ceilalți colegi. În timpul amiezii a discutat mult cu ei. De atunci, pe zi ce trecea, brigada înregistra alte și alte succese. Și iată că în scurt timp brigada condusă de Lazăr Lupu a ajuns repede să se numere printre cele fruntașe. La însămînțările de primăvară și acum la întreținerea culturilor se numără printre cele care au obținut rezultate bune.

Doi frați conduc două brigăzi de tractoare care lucrează pe tarlalele aceleiași gospodării. Lucrul acesta însă nu-i împiedică să se întrecă în muncă și „lupta" dintre ei e strînsă. Dovadă că brigada lui Lazăr se află în urmă doar cu două procente de cea a lui Gheorghe Lupu. Dar procentele în cazul de față au mai puțină importanță. Ceea ce interesează e că pe ogoarele gospodăriei se muncește bine și că lucrările sînt făcute la timp. Pentru asta, colectiviștii îi stimează și-i apreciază deopotrivă pe amîndoi.

În brigada lui Gheorghe Lupu, lucrează un tînăr de 19—20 de ani, cu părul bălai și mîini mușchiuloase. Cu greu îți dai seama, după înfățișare, că este fratele celor doi șefi de brigadă. Singura deosebire dintre ei este doar înfățișarea fizică, pentru că în muncă și Nicolae Lupu s-a dovedit tot așa de muncitor și de priceput, manifestînd aceeași pasiune pentru tractoare ca și frații săi mai mari. De cînd avea 13 ani dădea tîrcoale tractoarelor.

— Iată-mă și pe mine pe tractor, îi zicea el deseori fratelui său Gheorghe.

— Fugi, măi Niculăiță, că n-am timp de așa ceva acum, îi spunea Gheorghe Lupu ca să scape de el.

La școala profesională a învățat cu sîrguință. Cînd a dat proba practică nu s-a găsit nici unul să-l întrecă. Acum, pe ogoarele colectiviștilor din Tătaru, alături de frații săi, se străduiește să fie cît mai de folos, să lucreze cît mai bine. Dacă stai de vorbă cu el, îți dai seama cît e de mîndru de faptul că muncește într-o brigadă fruntașă pe stațiune. Și lucrul acesta nu-l ascunde nici fratelui său mai mic, Vasile Lupu, din brigada lui Lazăr.

— Ce zici, piciule — îi spune el cînd i se ivește prilejul ca să-l necăjească, noi sîntem înainte cu două procente.

Vasile Lupu, tractoristul cel mai mic din familia „Lupilor", nu-i răspunde. Ce să-i faci, e cu două procente în urmă. Dar mai tîrziu... Nu se știe, poate-i va veni și lui rîndul...

Cînd am ieșit din curtea S.M.T. Chirnogeni, la poartă, la panoul de onoare, am văzut înrămate frumos, fotografiile fruntașilor. Printre ele, 4 ne erau bine cunoscute. Am mai citit încă o dată numele lor : Gheorghe Lupu, șef de brigadă, Lazăr Lupu, șef de brigadă, Nicolae Lupu, tractorist, Vasile Lupu, tractorist.

I. ARABOLU

Prin mii de fire

(Urmare din pag. 1)

depărtate, spre oamenii cu care am lucrat sau lucrăm.

Mi s-a părut interesantă observația maistrului și demnă de reținut. Acum, aflîndu-mă în mijlocul constructorilor noii forje de la Reșița, ascultîndu-i și cunoscîndu-i mai îndeaproape, spusele lui mi-au venit din nou în minte. Dar unde duc miile de fire care pornesc de la acești oameni harnici care au ridicat aici — pe malul Birzavei — un nou obiectiv industrial care să se adauge la puterea Reșiței ? Să urmăm cîteva din ele.

În toamnă, hala forjei trebuia complet închisă. Montatorilor de utilaje și zidarilor de la cuptoare le era necesar nu numai un front de lucru, dar și condiții ca să-și desfășoare munca nestînjeniți. Acoperișul, ce-i drept, era gata, dar prin pereții laterali vîntul bătea în voie. S-a început imediat montajul geamurilor. Munca mergea însă fără nici un fel de spor. Gîndiți-vă că erau de montat circa 50 000 de ochiuri de sticlă armată pe o suprafață de peste 10 000 metri pătrați ! Doi maiștri și un inginer — Gh. Oprița, Ion Negoiță și Herman Theil — au imaginat și construit o schelă agățată. Mobilă, ușor de manevrat, noua schelă a înlocuit cu succes sistemul greoi care se folosise pînă atunci. De la simpla coală de hîrtie pe care raționalizarea celor doi maiștri și a inginerului a fost prima dată schițată, firele pasiunii pentru nou, pentru tehnică înaintată au mers pînă la construcția schelei mobile, materializîndu-se pînă la urmă într-un ritm rapid de montaj al miilor de geamuri armate, în închiderea la timp a halei ridicată de constructori.

Dar aceste fire au mers mai departe. Ele s-au împletit strîns cu activitatea celor care abia intrau în focul bătăliei construcției noii forje. În urmă oamenii au învins cerbicia apelor subterane și fierar-betoniștii lui Dumitru Oprea au putut împleti dantela lor masivă de oțel, iar betoniștii lui Vasile Bursuc au turnat fundațiile mari cît o casă. Blocul de beton armat al unei astfel de fundații pentru un asemenea agregat — este bine de reținut — cîntărește pînă la 500 tone !

Puțin înainte de sfîrșitul primei luni a acestui an — la 24 ianuarie — montatorii maistrului Petru Țibru au predat forjorilor primul ciocan pneumatic. Firele activității constructorilor se împletesc din acest moment cu acelea ale metalurgiștilor pentru care s-a ridicat noua forje. Echipa de forjori a lui Neacșu Mihalșcu, prima care și-a început munca în noua hală, lucrează piese pentru locomotive Diesel-electrice. Nici nu puteau bănui constructorii că firele muncii lor de fiecare zi vor ajunge așa de departe, pînă pe magistralele de oțel ale țării pe care aleargă în toate direcțiile modernele locomotive românești, ale căror puternice motoare se nasc aici în Reșița.

I-am cunoscut la noua forje și pe zidarii șamotori din echipa lui Gheorghe Pantea. Toți sînt acum concentrați la o serie de lucrări de finisaj ale halei. Despre Florian Crișan și Marin Țiță, mi s-a spus că urmează o școală de specializare. Cu puțină vreme înainte acești doi tineri au terminat școala de calificare. Mîndria cu care Gh. Pantea vorbește despre ei, este desigur explicabilă dacă mă gîndesc că el este cel care le-a pus prima dată mistria în mînă, care le-a arătat întîia oară tainele pretențioaselor înzidiri din cărămidă refractară. Am descifrat astfel cu ușurință firele, multe la număr și în acest caz, care duc de la muncitori experimentați la cei mai tineri în meserie, fire trainice ce leagă pe profesori îndrăgostiți de meserie de elevii lor sîrguincioși.

Mii de fire se întind de la noi spre atîtea locuri, mai apropiate sau mai depărtate, spre oameni cu care am lucrat sau lucrăm, spunea maistrul întîlnit mai demult la Reșița. Am găsit o parte din ele, am mers pe urmele lor, dar ele sînt infinit mai numeroase. Pornesc din hala aceasta modernă a noii forje reșițene și se desfășoară pînă la cei care au livrat materialele pentru construcția ei, izvorăsc din pasiunea oamenilor pentru munca pe care o fac, din experiența atîtor și atîtor șantiere anterioare, se împletesc strîns cu cele ale echipelor de forjori care au preluat primele agregate în funcțiune. Sînt mii și mii de astfel de fire trainice care pun în lumină constructori harnici și pricepuți, roadele muncii lor, pasiunile lor cele mai frumoase.

Tudor GHEORGHIU

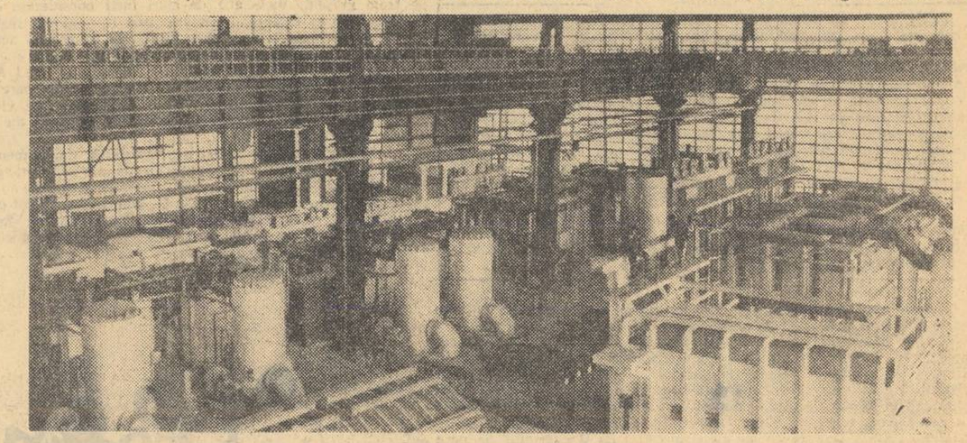

Aspect interior de la noua forje a Uzinei constructoare de mașini din Reșița

Reșița — iunie 1964

TÎNĂRUL CU GHITARA

Năravuri și moravuri

Cișmigiul și-a îmbrăcat haină nouă o dată cu primăvara. Pensionarii și-au reluat băncile părăsite peste iarnă, „Buturuga" seamănă din nou cu un uriaș butoi de bere și la chioșcul cu ape minerale se vînd ca și astă-vară, covrigi cu susan, ciocolată și pahare cu Buziaș, Borsec și Căciulata. Fotografii sînt gata să-ți pozeze copilul într-o lădiță cu roate sau cu aripi, imaginînd aproximativ un „Trabant" sau un avion, sau în șaua unui cal de lemn.

Dintre toate amintirile de astăvară, cu o promptitudine pe care am fi dorit-o măcar nițel întîrziată, a reapărut și falsul tenor, „tînărul cu ghitara". El a făcut cunoscut în Cișmigiu refrenul simili-aztec : „ay-ay", el a răgușit cîntînd „cia-cia", imitînd mai mult cu zgomote nemuzicale decît cu talent, vocile auzite prin filme. Și-a cumpărat o ghitară, din coardele căreia ciupește cu buricul degetelor niște acorduri bolnave de urticarie și în jurul său se adună buluc o galerie de melomani din palme, onomatopei și pingele. Tînărul cu ghitara are un umor îndoielnic și vulgar. Dacă prin fața talentului său trece o femeie cu doi sau trei copii, artistul strigă deodată :

— Copii, lăsați mamele să vină la mine !

Alteori glumele adresate trecătoarelor îți mîhnesc auzul și te fac să te depărtezi repede, ca de un loc fetid.

Să fim înțeleși : nu avem nimic împotriva ghitarei. Nici chiar talentul vocal nu este obligator, grădina fiind nu numai a canarilor, ci și a ființelor cu glas modest, dar necuviința și gluma indecentă alcătuiesc un acompaniament căruia trebuie să i se pună capăt.

Fără să vrem ne aducem aminte de învățătura simplă a fabulei care spune că nu-i dă-ajuns să ai urechi mari ca să poți cînta frumos. Nici nu știm dacă privighetoarea are cumva urechi. Poate le are minuscule cît două bobițe de mei. Dar n-a auzit-o încă nimeni cîntînd măscări.

Trubadurul cu ghitară, din Cișmigiu, suferă de trivialitate. După cîte ni se pare, asta n-ar fi o boală fără farmacopee și leac.

Petru VINTILĂ

Note de telespectator

Artiști amatori în studio

Cea în fiecare săptămînă, am putut urmări zilele acestea manifestări variate ale artiștilor amatori. Elevii școlii militare de aviație „Aurel Vlaicu" au cîntat muzică populară și ușoară, au dansat și au evoluat în frumoase exerciții de gimnastică; corul „Centrocoop", matur și foarte muzical, s-a produs cu cîntece de masă, cu piese folclorice și cu coruri din opere; orchestra de muzică populară (și soliștii respectivi) a uzinelor „Grivița Roșie", precum și echipele de dansuri a fabricii de țigarete „București" și a întreprinderii „Adesgo", au susținut programe folclorice. În fine, a fost încurajată o tînără studentă politehniciană, remarcată într-un recent „Club al tinereții" și căreia i s-a oferit un nou prilej, de astă dată în cadrul programului de „Varietăți" de duminica trecută, prilej pe care această artistă amatoare l-a folosit cu mult succes.

Iată, așadar, că mișcarea artistică de amatori, care și-a găsit loc (nici nu se putea altfel) pe micul ecran încă de la primele emisiuni, experimentale, ale televiziunii, îi îmbogățește mereu programele cu manifestările atît de diverse, atît de pitorești și de vibrante ale artiștilor amatori. Ca principală formă de cuprindere a acestei mișcări servește desigur emisiunea săptămînală „Artiști amatori în studio", dar aproape zi de zi există și alte prilejuri și posibilități pentru prezentarea artiștilor amatori de toate vîrstele și din toate genurile artistice. În programele pentru copii și tineretul școlar cu deosebire, în emisiunile de muzică populară și distractivă, în montaje literare, teatrale, de estradă, în proaspăta și atît de izbutita rubrică „Clubul tinereții", telespectatorul observă printre interpreți chipuri proaspete, talente autentice și tematică nouă: sînt ale artiștilor amatori, descoperiți de redacția televiziunii.

Fără îndoială că trebuie evitată tentația, care s-a manifestat uneori, de a se rezolva oarecari greutăți de alcătuire a programului și a unor distribuții, în principal cu artiști amatori. Nu acesta este rostul micului ecran, ca cea mai mare și mai cuprinzătoare scenă din țară. Dar spectacolele cu amatori aduc întotdeauna, cînd sînt bine alese și cu grijă pregătite, ceva din exuberanța și bucuria zecilor de mii de artiști amatori de a-și putea manifesta dragostea lor pentru muzică și dans, pentru poezie și pentru toate celelalte forme ale artei.

Frecvența apariției amatorilor în programele artistice ale micului ecran este cu atît mai justificată cu cît selectarea interpreților, pe genuri artistice, pe regiuni, pe vîrste, se face mai chibzuit, cu cît apare mai evidentă preocuparea redacției pentru pregătirea și mai temeinică a acestor emisiuni. Socotim că, în unele împrejurări, redacția ar putea merge mai departe decît în a prelua ca atare repertoriul sau programele ansamblurilor invitate în studio — regizorii și redactorii televiziunii ar putea organiza spectacole speciale, combinînd interpreți și ansambluri, împerechind genuri artistice, montînd programe susținute de artiști amatori, adevărate programe de varietăți.

Șt. RADU

Iată ce vom vedea

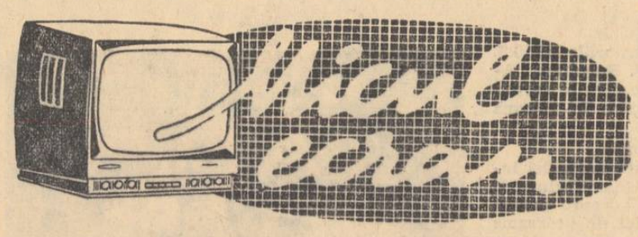

7 IUNIE

8,50 Gimnastica de înviorare la domiciliu. **9.00** Emisiune pentru copii și tineretul școlar: **„EMIL ȘI DETECTIVII".** Adaptare de **Tudorel Popa** după romanul lui ERICH KÄSTNER. **10.40 REȚETA GOSPODINEI. 11.10 EMISIUNEA PENTRU SATE.** Din cuprins: Filmul documentar **„PĂMÎNTURI SMULSE APELOR"**; Răspundem telespectatorilor; Cum va fi vremea?; Muzică populară românească. Cîntă o formație condusă de **Ionel Banu.** Soliști: **Olga Stănescu, Natalia Gliga, Ion Perju. 19,00 Jurnalul televiziunii. 19,10** Cîntă soprana **Eva Maria Grossmann (R.F.G.)** și tenorul **Ion Dacian, artist emerit. 19,35** Filmul artistic **„POLITICA CU... DELICATESE".** Ecranizare de **Mircea Ștefănescu,** după o schiță de **I. L. Caragiale. 20,00 ESTRADA MELODIILOR.** Își dau concursul: orchestrele de muzică populară și de stradă ale Radioteleviziunii. Dirijori: **Radu Voinescu** și **Sile Dinicu.** Soliști: **Irinel Liciu, Gabriel Popescu, artiști emeriți, Gigi Marga, Doina Badea, Maria Butaciu Dragu, Ana Gavrilescu, Pop Simion, Aurel Ioniță, Alexandru Jula, Ionel Miron** și alții. **20,45 REPORTAJ LA UZINELE „TRACTORUL".** Realizare a Studioului cinematografic „Al Sahia". **21.00** Partea a II-a a emisiunii „Estrada melodiilor". În încheiere: **Buletin de știri. Sport. Buletin meteorologic.**

8 IUNIE

19.00 Jurnalul televiziunii. 19.10 Pentru copii: **CINE A SPUS „MIAU"? și „POVESTE CU IEPURAȘI" 19,30** filmul **„CARTIERUL VISELOR"**, producție a studiourilor grecești. **21,10 Seară de romanțe... cu Ana Piuaru, Aurelia Jurj, Petre Gusti. 21.40 TELESPORT.** În încheiere: **Buletin de știri. Buletin meteorologic.**

9 IUNIE

18,30 UNIVERSITATEA TEHNICĂ LA TELEVIZIUNE: CREȘTEREA PRODUCTIVITĂȚII MUNCII ÎN CONSTRUCȚII, de ing. **Ștefan Gheorghiță. 19.00 Jurnalul televiziunii. 19.10** Pentru copii: **Ce știm despre gimnastica artistică?. 19.40** Emisiunea de știință: **APARATE CARE SALVEAZĂ VIAȚA. 19.50** Recitalul pianistei **KIYOKO TANAKA** (Japonia) **20.10** Cîntă **EDITH PIEHA 20.20 TEATRUL, ARTĂ REALISTĂ (XII)** Conf. univ. **OVIDIU DRÎMBA** va analiza **TEATRUL SPANIOL ȘI ITALIAN DIN VEACUL AL XVIII-lea. „CÎND FETELE SPUN DA"** de **Moratin.** Interpretează: **Silvia Dumitrescu-Timică, Septimiu Sever,** artiști emeriți, **Alexandrina Grigorescu, Melania Cîrje, Costel Constantin, Alexandru Repan. „VIRGINIA"** de **Alfieri.** Interpretează: **Sandina Stan, artistă emerită, Lucia Mureșan, Virgil Popovici, Gheorghe Stilu. „TEATRUL COMIC"** de **Goldoni.** Interpretează **Vasilica Tastaman-Jenei, Cornelia Postolache, Florin Vasiliu, Paul Sava, Vasile Hulubei, Ștefan Bănică, Sebastian Radovici, Dumitru Popescu.** În încheiere: **Buletin de știri. Buletin meteorologic.**

11 IUNIE

19.00 Jurnalul televiziunii. 19.10 VAL-VIRTEJ ȘI PASĂREA ROC (I) — **Fratele lui Val-Virtej. 19.40 ATENȚIUNE, PĂRINȚI!.** Ecranizarea a trei povestiri din „Cartea pentru părinți" a lui Makarenko. **21.10 Înaintași ai muzicii românești: GEORGE STEPHĂNESCU.** Prezentarea: **Ioana Ștefănescu.** Își dau concursul: soprana **Iolanda Mărculescu,** artistă emerită, violoncelistul **Serafim Antropov,** pianistul **Corneliu Gheorghiu,** tenorul **Corneliu Finățeanu,** basul **Marius Rintzler** și orchestra de Studio a Conservatorului de stat „Ciprian Porumbescu". Dirijor: **Grigore Iosub. 21,50 Poșta televiziunii.** În încheiere: **Buletin de știri. Buletin meteorologic.**

12 IUNIE

18,30 UNIVERSITATEA TEHNICĂ LA TELEVIZIUNE: ELECTRONICA ÎN PROTECȚIA MUNCII de ing. **Liviu Macoveanu. 19.00 Jurnalul televiziunii. 19,10** Album artistic în interpretarea unor formații de elevi. **19,40** Filmul documentar **„VINCENT van GOGH" 20.00 SĂPTĂMÎNA. 21.00 SOARE ȘI AER.** Acum, la început de sezon, cîteva sfaturi utile pentru plajă. **21.20 „MICI HAZURI CU NECAZURI", scherține muzical-coregrafice.** Suitele pentru formații de cameră **„Don Quijotte"** de **Telemann, „Pribautki"** de **Igor Stravinski** și **„Din isprăvile lui Păcală"** de **Tudor Ciortea.** Își dau concursul: **David Ohanesian,** artist emerit, **Eugenia Olteanu, Coca Nenciu, Ion Sabău, Andrian Caracaș, Adrian Gheorghiu, Ovidiu Stoica, Ștefan Ionescu** și un grup de balerini din ansamblul Teatrului de Operă și Balet al R.P.R. În încheiere: **Buletin de știri. Buletin meteorologic.**

13 IUNIE

19.00 Jurnalul televiziunii. 19.10 Pentru copii: **Năzdrăvăniile vulpii (VII) — URSUL PĂCĂLIT DE... VULPIȘOR. 19.45 Filmul științific „DIN VIAȚA ANIMALELOR"** (XI). **20.15** Cîntă **Margareta Pîslaru** și un sextet instrumental condus de **Paul Ghentzer. 20,45 ÎN FAȚA HARȚII. 21.00 Seară de operă.** Transmisiune de la Sofia. **21.30 ACTUALITATEA CINEMATOGRAFICĂ.** În încheiere: **Buletin de știri. Sport. Buletin meteorologic.**

Romanul „Dispariția unui om de rînd" e un roman neobișnuit. Aceasta fiindcă prilejuiește cititorului întîlnirea cu un erou a cărui triplă identitate semnifică trepte ale devenirii lui. Inițial, personajul care susține acțiunea este de profesie inspector financiar, un om de cifre cu mărturisite preocupări literare. Pasiunea lui, canalizată de multă vreme spre încercări epice cu caracter mai mult preliminar, izbucnește deodată paroxistic. Omul a găsit la un anticariat, într-o carte, scrisoarea unui necunoscut care îi fasdesăvîrșească studiile în Germania, datorită unei burse primite, el descoperă fascismul înainte ca acest odios flagel să îi apuce să se răspîndească. Momentul acesta este de răscruce. Tot ce se va petrece cu Avram Proțap de-acum încolo, mutațiile lui sufletești, chiar „reîncarnările" (căci Avram Proțap e văzut în mai multe ipostaze profesionale — ca om de știință, contabil, — contabilul urmînd să se „reîncarneze" în academician) — poartă pecetea unei singure credințe, a unei singure norme de comportare etică. În

PRIETENA MEA CARTEA

Istoria unei împliniri

cinează închipuirea. Epistola de iubire găsită devine astfel o invitație la cunoașterea existenței intime a semnatarului. Mai mult un îmbold către redactarea romanului inspirat de biografia lui (această biografie este, bineînțeles, a unui om ca toți oamenii, un om de rînd, cum îl recomandă și numele: Avram Proțap).

După cum rezultă din roman acest erou nu este o personalitate în accepția tradițională a cuvîntului. Adică nu are însușiri izbitoare, vanitatea de a le scoate în evidență, predispoziția de a-și atribui merite ce nu-i aparțin, sete de putere. Avram Proțap e un tînăr intelectual plecat din mediul țărănesc, și, ca orizont politic, un democrat convins. Nefiind un caracter ieșit din comun, nu are nici măcar o biografie excepțională. I se întîmplă ceea ce li s-a întîmplat și altor intelectuali, firi cinstite, dar insuficient de limpezite asupra mersului istoriei. Plecat să-și

toate etapele evoluției lui — trecînd prin faza tinereții zbuciumate și efervescente, prin cea a apropierii de mișcarea muncitorească ilegală, apoi prin experiența dură a frontului, pentru a culmina cu înrolarea în divizia Tudor Vladimirescu și uciderea lui Avram Proțap-contabilul, pe frontul cehoslovac, în ajunul capitulării Germaniei lui Hitler — eroul se manifestă unitar în nevoia lui de demnitate și puritate morală, în respectul valorilor civilizației și al idealului justițiar în care crede. Acest respect vibrant și adînc al valorilor umaniste și democratice constituie axul ideologic și artistic al feluritelor înfățișări pe care le ia Avram Proțap.

Aparent poate deruta această multiplicitate de fațete. Oricum, o biografie, oricît de încărcată, de agitată, nu poate avea variante. Dacă Mihai Beniuc a recurs totuși la această cale el a făcut-o din necesități de demonstrație. A

vrut să evidențieze, probabil, că oricît ne-am raporta la întîmplări deosebite una de alta, și la evenimente cu reflexe contradictorii, unul de rînd, adică omul care făurește epoca, este un creator și în măsura în care s-a scuturat de presiunile oprimatoare ale lumii burgheze, o personalitate vrednică de cea mai largă apreciere.

Moartea pe cîmpul de luptă a contabilului Avram Proțap și realizarea ca artist a poetului prețuit ce-i continuă activitatea în ambianța prezentului socialist (poet care poartă tot numele lui Avram Proțap și

ii seamănă la chip), vrea să spună că omul de rînd a devenit el însuși o personalitate proeminentă.

Acceptînd aceste date, mai exact această interpretare, discutabilă în unele privințe, dar în tot cazul emoționantă, vom înțelege că sensul ascuțit al cărții nu rezultă deloc din titlu. Căci departe de a evoca „dispariția unui om de rînd", romanul îi aduce laude și devine, în felul său, istoria împlinirii omului de rînd, a ascensiunii lui sub directa înrîurire a noilor realități revoluționare. Această evocare, pe rînd făcută, din incursiuni în trecut ce utilizează tehnica reconstituirilor, apoi din pagini eseistice despre contemporaneitate, urmate de altele iarăși epice sau pur reportericești, se remarcă prin inedit.

Recenta carte a lui Mihai Beniuc impune mesajul ei contemporan, insuflețit de încrederea profundă în popor, în virtuțile „omului de rînd".

H. ZALIS

LA MICROSCOP: CELULA

(Urmare din pag. 1)

seama că e o descoperire folositoare Prin cele două lentile *obiectul* se vede mărit de mai multe ori. Tatăl și fiul hotărăsc să le fixeze la capetele unui tub în care să nu pătrundă altă lumină.

Și astfel s-a născut primul *microscop* din lume (Instrumentul avea să-și primească însă numele mult mai tîrziu) Era un tub lung de 2 m cu un diametru de 2 cm, cu două lentile și un suport de bronz ornamentat cu trei delfini

Prin tubul cu două lentile — inventat de mai multe ori, modificat și perfecționat continuu — știința înregistrează succese strălucite în cunoașterea naturii. Prin tubul cu două lentile, Leuwenhoeck descoperă o lume nouă, ciudată, de necrezut, lumea microorganismelor. Microscopul e nelipsit de pe masa lui Pasteur, a lui Robert Koch, Mecinicov, Cantacuzino, Marinescu...

În zilele noastre microscopul optic e pe mesele tuturor laboratoarelor. De la mărirea modestă a microscopului cu delfini de bronz, microscoapele contemporane ajung să mărească pînă la 2 000 de ori.

Dar oamenii de știință aveau de rezolvat probleme tot mai dificile, mai complexe. Trebuiau să pătrundă tot mai departe în lumea invizibilă. Să cunoască tot mai bine structura materiei Să vadă cu proprii lor ochi mecanismele de bază ale vieții. Să găsească cele mai bune mijloace de luptă împotriva agenților patogeni, izvor al atîtor maladii. Microscopul optic, stimat și admirat veacuri de-a rîndul, se arăta însă limitat, insuficient. Atunci a fost chemat în ajutor *electronul*. În anii 1931—1932 se naște primul microscop electronic, iar după șapte ani utilizarea lui e generalizată

Electronul în acțiune

O steluță „infraastronomică" smulsă de pe orbita atomului pentru a lumina abisurile microcosmosului. Se naște într-un emițător, catodă, trece printr-o *lentilă condensoare*, străbate obiectul supus cercetării, trece printr-o *lentilă obiectiv*, recompune imaginea obiectului într-un plan intermediar și continuîndu-și drumul printr-o *lentilă proiector* își termină cursa pe un ecran sau într-o fotografie. Lentile într-un microscop electronic? Firește că nu. E vorba de cîmpuri electrostatice, magnetice sau electromagnetice (după tipul microscopului) care deviind determinat traiectoria fluxului de electroni joacă un rol analog lentilelor optice, acela de a focaliza imaginea. Un obstacol de sticlă ar absorbi electronii. Din același motiv nu se folosesc lamele de sticlă. Preparatele sînt plasate pe pelicule din mase plastice, membrane metalice s.a. de „grosimea" unei molecule, depuse pe grile metalice perforate. Cînd preparatul depășește o anumită grosime sau densitate este supus unor secționări fine ce se obțin cu ajutorul unui dispozitiv special — *ultramicrotomul*. În tubul microscopului electronic trebuie, de asemenea, asigurat un vid înaintat pentruca electronii să nu-și irosească energia ciocnindu-se cu moleculele de gaz. Nefiind perceptibili cu ochiul liber, electronii sînt captați pe un ecran fluorescent pe care-l luminează sau pe o placă cu emulsie fotosensibilă. Pentru evidențierea obiectului și a detaliilor sale, acestea sînt tratate cu diverse substanțe care absorb diferențiat electronii realizîndu-se astfel contrastul necesar fixării lor pe placa fotografică. *Obiectul* poartă nume diferite. În cazul materiei vii — celule animale ori vegetale, bacterii, rickettsii, virusuri.

Microscopul electronic? Așa dar, nimic mai simplu! De o simplitate genială ce caracterizează marile creații ale gîndirii umane. Aplecați asupra ecranelor, studiind clișeele fotografice, oamenii de știință înaintează pas cu pas pe căile necunoscutului.

Cînd necunoscutul devine cunoscut

Să pătrundem împreună în universul celulei. Minuscula particulă de viață e cuprinsă într-o membrană dincolo de care ne umește mulțimea organitelor — elemente constitutive aflate în citoplasmă: mitocondrii (adevărate pile electrice acționînd în procesul de oxidoreducție și respirație a celulei), ergatoplasma, microsomi, pigmenți, lisosomi și bineînțeles, nucleul, în interiorul căruia observăm nucleolul și cromosomii (acestora din urmă le datorăm ereditatea). Microscopul electronic a permis studierea acestui vast laborator, a utilajului și funcționării sale, lămurind procesul de creștere, reproducere și apărare a celulei la care participă organitele.

Într-o vreme, existența unora dintre organite — ca de pildă, lisosomii — fusese afirmată doar teoretic. Microscopul electronic a confirmat-o, făcînd posibilă lămurirea funcției ce o îndeplinesc în celulă. Lisosomii, care înlăuntrul membranei lor conțin enzime, substanțe acide, fie lizează, adică distrug toxinele eliminîndu-le, fie determină sinteza unor substanțe utile. Ei joacă totodată un rol esențial într-un proces important recent descoperit. Este vorba de fenomenul pinocitozei *) urmărit în prezent de cercetătorii Institutului „Dr. I. Cantacuzino".

Datorită condițiilor create prin grija partidului și guvernului, avînd la dispoziție mijloace tehnice dintre cele mai perfecționate, cercetătorii din țara noastră obțin succese remarcabile în descifrarea celor mai subtile procese din adîncurile materiei, realizările științei românești bucurîndu-se de un întemeiat prestigiu și peste hotare. Centrul de microscopie electronică din cadrul Institutului „Dr. I Cantacuzino" colaborează îndeaproape cu mai multe institute de medicină și institute de cercetări medicale din țară și de peste hotare.

★

Microscopul electronic a deschis ochiului omenesc o fereastră spre zonele cele mai profunde ale universului invizibil. Pînă de curînd, în lumea microorganismelor nivelul minim sesizabil era cel al particulei de virus. Virusul era considerat ca o unitate dintre cele mai simple, alcătuită dintr-o masă centrală de acid nucleic și un învelis proteic. În ultimii ani însă s-a ajuns la concluzia că nu poate fi vorba de simpla alăturare a unor componente sub formă de mase continue, că și aici trebuie să existe subunități. Nu a trecut mult pînă ce, prin tehnici speciale, microscopul electronic a evidențiat într-adevăr astfel de subunități. (Învelișul proteic = capsidă, subunitățile = capsomere). Dispoziția acestora, realizată după anumite planuri de simetrie, ca la cristale, dă diferitelor virusuri forma lor caracteristică.

Elaborîndu-se tehnici noi în microscopia electronică, sporindu-se necontenit calitățile instrumentului, sînt găsite totodată cele mai eficiente mijloace de luptă împotriva bolilor, pentru sănătatea oamenilor, pentru viață. Reflectorul cunoașterii științifice luminează pe un front tot mai larg microcosmosul, infinit în dimensiunile și varietatea fenomenelor sale.

Catinca MUSCAN

*) În timp ce prin fagocitoză (fagos = a mînca; citos = celulă) sînt devorate structuri rigide, celule, resturi de celule, microbi etc., prin pinocitoză sînt absorbite (pinos = a bea) picături, în lichidul cărora plutesc moleculele nutritive, prea mari pentru a străbate membrana celulei.

Fotografia în 20 de lecții

Despre compoziția fotografică (IX)

Privind unele fotografii realizate de foto-amatori, este adesea greu să stabilim ce a vrut să exprime fotograful. Acestor fotografii le lipsește compoziția.

Tema trebuie să fie clară de la prima vedere. Asta nu înseamnă că fotografia trebuie să cuprindă un singur obiect, ci că tema trebuie să se detașeze clar, iar toate celelalte să-i fie subordonate. Cum se realizează acest lucru?

Spre deosebire de pictori, care au posibilitatea să scoată și să adaoge anumite lucruri în tablourile lor, noi fotografii sîntem legați de ceea ce se găsește în fața aparatului. Este adevărat că pînă la un anumit punct, putem să includem sau să scoatem din cadru anumite amănunte prin schimbarea punctului de stație (punctul de fotografiere). Dacă am găsit acest punct, singura cale care ne mai rămîne pentru exprimarea temei constă în evidențierea sau atenuarea unor obiecte sau a unor aspecte ale acestora. Mijloacele folosite în acest scop sînt: tonalitatea, claritatea selectivă, mărimea obiectelor și aranjamentul lor și amplasarea subiectului.

Tonalitatea. Dacă tonul subiectului este mai deschis sau mai închis decît cel al fondului, sau a altor obiecte din fotografie, subiectul va tinde să iasă în evidență din mediul înconjurător, iar atenția privitorului va fi atrasă natural, fără efort. Dacă subiectul se găsește singur pe fotografie, este suficient ca el să fie bine iluminat pe un fond simplu. Dacă fotografia cuprinde și alte obiecte mai mult sau mai puțin egale ca tonalitate, subiectul trebuie scos în evidență pe altă cale.

Claritatea selectivă. Fotografiul are posibilitatea să îndrepte atenția privitorului asupra oricărei părți a fotografiei, executînd-o mai clară și mai detaliată și lăsînd restul în neclaritate, vag și estompat. Acesta este unul din mijloacele cele mai des folosite în fotografie și se reduce la o simplă problemă de punere la punct cît mai precis asupra porțiunii care se scoate în evidență, lăsînd restul în afara zonei profunzimei de cîmp.

Mărimea obiectelor. Pentru a da importanță subiectului din fotografia noastră, el poate fi prezentat mai mare, comparativ cu obiectele înconjurătoare. Putem varia această mărime a subiectului în raport cu alte obiecte de pe fotografie prin modificarea distanței dintre aparat și subiect. Dimensiunea aparentă a obiectelor se mărește pe măsura apropierii lor de aparat și se micșorează prin alegerea unui punct de stație mai îndepărtat. Un punct de stație mai apropiat este în general de preferat, deoarece scoate în evidență proporțiile subiectului și permite folosirea mai bună a suprafeței filmului.

Aranjamentul. Subiectul poate căpăta importanță și prin poziția pe care o ocupă în fotografie, prin locul pe care-l ocupă în raport cu celelalte elemente pe care le cuprinde fotografia și cu suprafața acesteia. Aranjarea se face respectînd cîteva reguli simple. Prima regulă constă în simplificarea fotografiei prin eliminarea tuturor obiectelor inutile. Simplificarea se face ca munca de aranjare să fie mai ușoară, tema fotografiei putînd fi înțeleasă mai clar și mai direct. În general, singura cale pentru eliminarea obiectelor de prisos constă în alegerea unui punct de stație mai apropiat. Datorită acestui lucru se poate elimina o parte din fond și din obiectele înconjurătoare. Un punct de stație coborît ne scapă de încurcăturile din prim plan și mărește importanța subiectului. O a doua grijă constă în a lăsa pe fotografie tot ce ar putea ajuta să conducă ochiul privitorului, pe cît posibil, spre partea cea mai importantă a acesteia. O metodă utilă este încadrarea detaliilor sau a obiectelor într-o formă geometrică astfel încît subiectul să se găsească în punctul culminant al acestei forme, ca de exemplu vîrful unui triunghi, centrul unui cerc, partea interioară a unei spirale etc. O deosebită atenție trebuie dată echilibrării formelor din fotografie. Forma principală trebuie să fie poziționată astfel încît să nu dea fotografiei o atmosferă grea și nesimetrică. Acest lucru se poate asigura prin echilibrarea formei principale, cu ajutorul unor forme mai mici însă cu tonalitate mai puternică în cealaltă parte a fotografiei.

Amplasarea subiectului. Regulile de amplasare a subiectului sînt foarte simple. Astfel: 1. Subiectul se va ține mai departe de colțurile fotografiei. Dacă subiectul este prea aproape de colț, restul suprafeței fotografiei va fi greu de umplut fără să distragă atenția de la temă.

2. Subiectul se va ține mai departe de centrul geometric al fotografiei. Amplasarea centrală se folosește pentru scoaterea puternică în evidență, dar duce la ceva formal și plictisitor.

Orizontul nu trebuie să împartă fotografia în două suprafețe egale. El se plasează deasupra sau dedesubt, pentru a preciza locul de prim interes al fotografiei (cer sau pămînt). Dacă orizontul nu este absolut necesar, este mai bine să fie eliminat. Fotografia va scăpa astfel de o forță puternică de distragere a atenției.

3. Vom lăsa mai mult spațiu în fața subiectului decît în spatele său. La un portret se va lăsa mai mult spațiu în direcția privirii; un obiect în mișcare se va prezenta mișcîndu-se spre interiorul fotografiei și nu înspre marginea ei.

★

Toate aceste metode de scoatere în evidență a subiectului, a temei, le vom aplica, pe cît posibil, chiar la fotografiere, deoarece este mai ușor să eliminăm obiectele nedorite prin schimbarea punctului de stație, sau a unghiului de fotografiere decît ulterior la copiere pe hîrtie.

Ar fi bine ca întreaga compoziție a viitoarei fotografii să fie executată în momentul expunerii. În practică acest lucru nu este însă întotdeauna posibil, din care cauză anumite îmbunătățiri de formă și conținut se pot face în timpul măririi. Astfel negativul se mărește doar parțial eliminînd părțile nedorite. Compoziția se mai poate îmbunătăți rotind hîrtia în vederea aducerii subiectului într-o poziție mai favorabilă comparativ cu cea de pe negativ. Atît timp cît pe negativ există suficient loc în jurul subiectului, putem alege între un format orizontal și unul vertical, îmbunătățind astfel compoziția.

Negativul poate conține citeodată destule subiecte ca să formeze baza a două sau mai multe fotografii independente, care se compun în timpul măririi.

Ing. Leonida TĂNĂSESCU

MISTERELE Carpaților

Povestire ilustrată pentru tineret

REZUMAT: În prima parte a povestirii urmărim peripețiile prin care trece un grup de tineri bucureșteni plecat în vara anului 1960 în căutarea unui zăcămînt metalifer. Cu acest prilej aflăm despre dramatica revedere dintre inginerul geolog Zamfirescu și unicul său copil pe care-l părăsise în urmă cu 12 ani. În continuare acțiunea se petrece în Munții Apuseni, unde o expediție științifică voia să descopere un străvechi tezaur. Ajungînd într-o cetate naturală din munți, cercetătorii sînt întîmpinați cu salve de armă. Atunci ei pătrund într-un tunel subteran care comunica cu curtea cetății. Aici are loc un viu schimb de focuri cu banditii și tînărul Emil este ușor rănit. Locotenentul de miliție, care însoțea expediția, lasă o parte din oameni pe poziție și se întoarce cu ceilalți prin peșteră urmărind să-i prindă pe răufăcători între două focuri. Banditii însă fac același lucru și astfel are loc în bezna tunelului subteran o luptă crîncenă, în urma căreia inginerul Zamfirescu este grav rănit.

Captura era importantă. Trei banditi legați cobză au fost duși în cetate și închiși într-o hrubă, milițienii făcînd cu schimbul de pază.

Valentin fusese martor la acțiunea curajoasă a inginerului Zamfirescu. Într-adevăr, inginerul își riscase viața atacîndu-i pe banditi chiar în bîrlogul lor, neținînd seama de pericole. De asemenea, Valentin asistase, fără voia lui, la discuția dintre locotenent și inginer și acum era frămîntat de gînduri. „Așadar, e adevărat, nu-i o închipuire! Îl cheamă tot Zamfirescu, ca și pe mine. Doar de două ori l-am auzit pe ofițer spunîndu-i așa... Dar de ce nu mi-a spus el cum îl cheamă? Se pare că ofițerul de miliție și cu inginerul îmi ascund ceva! Nu se pare, ci e sigur!... Da!... N-am uitat, mai ales momentul acela cînd, surprinși de venirea mea cei doi bărbați au schimbat între ei acea privire ciudată!... Da!... Este mai mult decît curios faptul că-l cheamă ca și pe mine... Acum se clarifică multe... Și întrebările lui referitoare la tatăl meu... Cine să fie oare? Să fie EL?... Aparențele duc la aceeași concluzie. Nu-mi rămîne decît să stau deschis de vorbă cu acest om — bineînțeles nu acum, ci atunci cînd s-o face mai bine".

Destăinuiri și regrete

Clipa așteptată de Valentin sosi mai repede decît crezuse. Trecînd să vadă ce mai face rănitul, el observă că acesta era culcat pe un fel de pat. Inginerul tresări imediat ce-și văzu vizitatorul. Bucuros de oaspete, bolnavul l-a poftit să stea lîngă el. Apoi, dîndu-și parcă seama de frămîntările tînărului, inginerul și-a deschis larg sufletul, relatîndu-i tot ce credea că-l interesează.

Valentin îl asculta pe omul din fața lui care-i devenise drag în ultimul timp, mai ales de cînd acesta fusese rănit în lupta cu banditii. Eroica sa acțiune îl ridicase mult în ochii tinerilor din grup. Și cînd a aflat chiar din gura acestuia că-i este tată, aparențele transformîndu-se deci în siguranță, o luptă crîncenă începu în creieru-i înfierbîntat și-n inima ce-i bătea cu putere. De i-ar fi luat cineva atunci temperatura, s-ar fi speriat... Iată-l pe cel care-l părăsise de mic copil, pe omul care-o lăsase pe mama lui să piară într-un pat de spital, fără a-i veni cît de cît în ajutor... El era autorul atîtor suferințe pricinuite bătrînului său bunic. Din cauza lui îi roșise adesea obrajii la simpla întrebare a colegilor și profesorilor: „Cine-i tatăl tău, băiete?"... Și-acum, stătea aici lîngă el și-i povestea liniștit trecutul său tumultuos. Cum se poate ca acest om, care și-a riscat viața pentru a-i prinde pe banditi, care l-a atras prin curajul său, să fi fost un laș?... Cum se poate?...

— Eram peste hotare și zi de zi mă gîndeam la tine, Valentine!... N-ai să mă crezi, poate, dar multe lacrimi am vărsat numai aducîndu-mi aminte de ceea ce făcusem... Unde mi-a fost capul? Cine m-a îndemnat la acel pas?... Și multe alte întrebări mi le puneam adesea atunci cînd, zbuciumat la culme, ochii, gîndurile și întreaga-mi ființă mi-erau îndreptate numai și numai spre țară, spre familie, spre tine...

— Dar cine v-a oprit ca, măcar atunci cînd ați revenit în București, să ne căutați și să încercați să vă reparați greșeala?...

— Ai dreptate, scumpul meu băiat! Ai dreptate să mă judeci atît de aspru, așa cum desigur mă vor judeca de altfel și alții... Socoteam greșelile mele atît de mari încît consideram că nu mă pot înfățișa așa în fața ta... Am vrut mai întîi să mă reabilitez, să nu-ți fie rușine de mine și apoi să te caut... În orice caz, acum îmi dau seama că mi-a fost teamă de clipa revederii. Acesta-i adevărul... Mi-a fost teamă... Am avut însă un mare noroc! Da! Am avut noroc de colectivul în care am lucrat în ultimul timp, care pe nesimțite m-a transformat într-atît încît mi-a demonstrat pe viu că nu sînt un paria, un izolat... Și așa toate susceptibilitățile mele s-au destrămat una cîte una.

...Oamenii aceștia care ne înconjoară, da, oamenii, sînt adevărate bijuterii și elanul lor, dorința lor de a realiza lucruri mari, punînd mai presus de orice interesul colectivității, mi-au schimbat și mie mentalitatea. Și nu-mi pare rău!... Dimpotrivă! Simt c-am reînviat, c-am devenit și eu un OM, omul unei societăți noi, cu alte principii, cu altă morală. Încet, încet, am început să mă dezbar de unele idei preconcepute și cea mai bună dovadă este prezența mea aici...

— Chiar, cum se face că ai fost trimis dumneata să cauți comoara și cum ai bănuit că banditii s-au îndreptat în această direcție?

— Da!... Am uitat să-ți povestesc unele amănunte. Imediat după prinderea celor doi periculoși spioni, am înștiințat miliția despre furtul testamentului și ce cuprindea acesta. Atunci, anchetatorii i-au interogat pe spioni și au aflat în cele din urmă că textul testamentului a fost predat unui om din bandă, care dispăruse. Între timp, miliția a interceptat o telegramă cifrată transmisă din Cluj de un alt membru al bandei. Evenimentele s-au precipitat apoi. Cu asentimentul directorului instituției unde lucrez, am plecat încoace împreună cu tatăl lui Costel...

. . . . . .

Ascultam, ascultam și iar ascultam explicațiile, în timp ce prin fața ochilor îmi treceau fie amintiri dragi ale celor ce mă îngrijiseră și-mi dăduseră căldura dragostei de familie, fie amintirea soartei crude ce mi-o crease cel ce-și adusese aminte — după atîta timp — că avea un fiu... și-i reînviase dragostea filială... Voiam acum ca aceste clipe să dureze cît mai mult, deoarece începuse să-mi fie și mie teamă de momentul cînd omul de lîngă mine îmi va cere un răspuns.

Este adevărat că timpul alină orice rană, dar cînd rana încă nu-i vindecată și-o mai și gîndără cineva, nu se poate încă vorbi de însănătoșire. Și totuși... E doar tatăl meu... Și după cum văd, oameni cinstiți, oameni în toată firea au acum încredere în el... Altfel nu-i dădeau această misiune importantă... Altfel nu era aici... se gîndea Valentin.

— Ei, s-a apropiat clipa cea mare, băiete! Mi-e greu să te întreb ce-mi stă pe buze și-n gînd de-atîta timp... Dar... Nu te speria!.. N-am să te pun în încurcătură!... Cînd vei crede de cuviință că poți face liniștit acest pas, cînd îți vei da seama că ți-am spus numai și numai adevărul, că regret din suflet cele întîmplate și că am devenit cu totul alt om, atunci să vii la mine și să-mi întinzi bărbătește mîna... Bineînțeles, dacă m-oi face sănătos. Sper însă că totul va trece, că mă voi vindeca și vom deveni buni prieteni... La revedere, Valentine...

Pietricica lui Moș Grigore

După ce s-au odihnit puțin, locotenentul Iliescu îi anunță că se duce să pună în funcție din nou aparatul de emisie-recepție, spre a intra în legătură prin radio cu Bucureștiul, aducînd la cunoștință capturarea banditilor. El le propuse ca între timp să discute asupra etapei următoare a cercetărilor pentru descoperirea comorii.

— Cred că ar trebui să studiem cu atenție curtea cetății și în mod special movila din mijlocul ei — vorbi inginerul Matei. De altfel, de aceeași părere este și colegul meu cu care am discutat în prealabil Din experiență, pot să vă spun că majoritatea tezaurelor îngropate din timpuri străvechi au fost descoperite în movile de acest fel, așa că n-ar fi deloc extraordinar ca să dăm și aici de surprize...

— Pe mine mă atrage mai mult turnul din fața noastră. Prea îmi dă impresia unei construcții ridicate de mîna omului, așa că mai mult din curiozitate aș vrea să încerc dacă nu se poate pătrunde în interiorul său — declară Valentin.

—

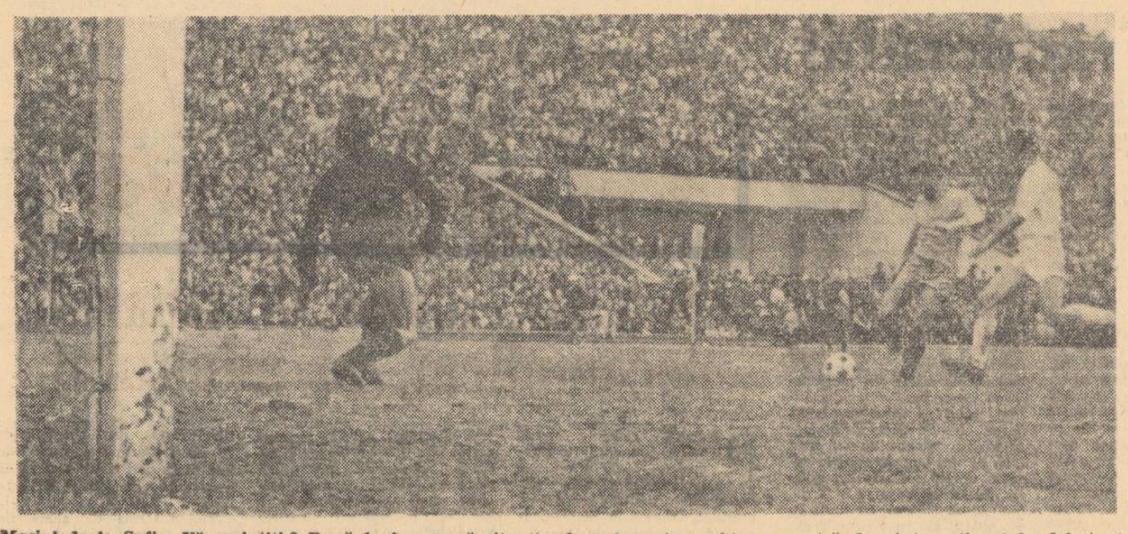

Meciul de la Sofia. Vă amintiți ? După 1—0, o nouă situație de gol pentru echipa noastră dar internaționalul debutant Sorin Avram, stăpînit de emoție, a tras pe lîngă bară. Iată în fotografie, această fază imortalizată...

Carnet olimpic

NOILE INSTALAȚII OLIMPICE

Președintele Comitetului internațional olimpic — A. Brundage, — a vizitat recent instalațiile sportive din Tokio și din celelalte localități unde se vor desfășura competițiile olimpiadei. El s-a declarat satisfăcut de mersul lucrărilor și a apreciat îndeosebi construcțiile din parcul Konadzawa, unde se află un nou teren de fotbal, arena pentru lupte, două terenuri de hochei de iarnă, terenuri de volei. Brundage l-a felicitat pe arhitectul Iosinobu Asihara, care a proiectat aceste construcții păstrînd stilul național japonez. Vizitînd satul olimpic, Brundage a spus că aici sportivii se vor simți, probabil, ca la ei acasă.

COMPETIȚIILE CICLISTE

se vor desfășura în localitatea Hakioji, situată la 44 km depărtare de satul olimpic. Aici va avea loc, la 14 octombrie, cursa contracronometrului pe echipe, în cadrul căreia cicliștii vor acoperi de trei ori un circuit de 36 km. Pe același traseu, la 22 octombrie, se va disputa cursa de fond cu plecarea în bloc, pe distanța de 184 km. Specialistul francez Rene Chesal a declarat că traseul este foarte pretențios, din cauză îngustimii șoselei, care în cîteva porțiuni este neasfaltată.

PRIMUL RECORDMEN AL OLIMPIADEI

este cunoscut de pe acum. Este vorba de călărețul suedez Henri Saint Cyr, care la vîrsta de 62 de ani, va participa pentru a 5-a oară la olimpiadă. Acest „matusalem" al sportului hipic a luat parte pentru prima oară la olimpiada din 1936. El a evoluat apoi pe stadioanele din Londra, Helsinki, Stockholm și Roma. La ultima olimpiadă, cînd avea 58 de ani, s-a clasat pe locul 4 în proba de dresaj.

UN MARE FAVORIT

Atletul negru Bobb Hayes (S.U.A) este unul din marii favoriți la probele de sprint. Anul acesta el a stabilit un nou record mondial la 100 yarzi, cu timpul de 9"1/10, ceea ce înseamnă sub 10 secunde pe „suta" de metri. Specialiștii au calculat că Hayes a alergat ultimii 30 yarzi (627,40m) în 2"2/10, ceea ce revine la o medie orară de 44.888 km ! Întreaga distanță de 100 yarzi a fost parcursă cu o viteză medie de 36,174 km pe oră.

MICHEL JAZY

crede că cele mai valoroase performanțe olimpice vor fi realizate la înot, haltere și în probele de sprint. Cunoscutul atlet francez a declarat că dificultățile cele mai mari le vor întîmpina jucătorii de fotbal și atleții în probele de viteză.

FILME DOCUMENTARE PREOLIMPICE

„Toți ochii lumii spre Tokio", se intitulează seria de filme documentare realizate de regizorii japonezi din diferite țări ale lumii ; filme care au ca subiect pregătirile olimpice. Pînă acum au fost prezentate pe ecranele din Tokio antrenamentele sportivilor din Mexic, S.U.A., Brazilia, Argentina.

NOUA ZEELANDĂ

își va pune candidatura pentru organizarea celei de a 20-a ediții a Jocurilor Olimpice de vară din 1972. După cum se știe, ediția a 19-a din 1968 va avea loc în Mexic. Congresul Comitetului Internațional Olimpic, pentru acordarea organizării Olimpiadei a 20-a va avea loc în 1967.

● Cu prilejul deschiderii Olimpiadei de la Tokio se intenționează transmiterea vocii (înregistrată pe disc) lui Pierre Coubertin, primul președinte al C.I.O. și fondatorul Jocurilor Olimpice moderne. Înregistrarea va reprezenta mesajul lui Coubertin la cea de-a 13-a ediție a Jocurilor Olimpice.

● Trinidad nu va fi reprezentată de prea mulți sportivi la Jocurile Olimpice, dar locuitorii acestei îndepărtate insule din Atlantic s-au gîndit să facă un dar participanților la olimpiadă. Ei vor trimite 3000 de lăzi cu portocale, ananas și grape-fruit pentru a le servi la mesele olimpicilor

● Jocul de fotbal a fost introdus oficial în programul olimpic la cea de-a 5-a ediție a Jocurilor Olimpice, desfășurată la Stockholm, în 1912 Anglia, țara de baștină a sportului cu balonul rotund, și-a adjudecat și prima medalie de aur. În 1920, la Anvers, titlul olimpic a fost cîștigat de Belgia, pentru ca la următoarele două olimpiade — Paris 1924 și Amsterdam 1928, Uruguaiul să realizeze un „event" senzațional, pe care îl vor repeta apoi și în campionatul mondial. Au mai cîștigat titlul olimpic la fotbal : Italia în 1936, Suedia în 1948, Ungaria în 1952. U.R.S.S. în 1956 și Iugoslavia în 1960, după ce fusese de trei ori finalistă. În actualul turneu olimpic s-au înscris 69 de țări, dintre care 16 vor participa la turneul final.

SE POATE !

Un cetățean cu-o mutră cam mofluză,
Pe care-l întîlneam pe la peluză,
Mi-a declarat în nu știu cîte rînduri
Că după ce-a stat foarte mult pe gînduri
A constatat : „Fotbal de calitate
La noi în țară — ce mai — nu se poate !"

Degeaba încercam să-i spun vreo vorbă,
Mă invita „să nu mă vîr în ciorbă".
Și îmi documenta cu trei „Mirroir"-e
Că „ăsta-i joc de cap, nu de picioare.
„Așa că, orice spui mata, nepoate,
La noi în țară — ce mai — nu se poate !"

La primul meci, cînd noi am scos 2-1,
După ce mă-mbicsise cu tutunul,
Amicul meu spunea cu enervare :
„Cu-așa un scor, nu văd calificare ;
E trist, îmi pare rău, dar, din păcate,
La noi în țară fotbal nu se poate !"

Pe-același ins cu mutra cam mofluză,
Cu care discutam pe la peluză,
L-am întîlnit și ieri, din întîmplare.
N-avea pe față pic de enervare.
Și cînd l-am întrebat : Ce spui, „nepoate ?"
Cu soare-n zîmbet mi-a răspuns : SE POATE !

Ciupi RĂDULESCU

Unul din numeroasele afișe care popularizează Jocurile Olimpice și care apar tot mai frecvent pe străzile din Tokio

Campionatul categoriei A LA FOTBAL în CIFRE ȘI DATE

Duminică 7 iunie

Crișul—Știința Cluj
Farul—Steaua
Petrolul—Dinamo București
Steagul Roșu—C.S.M.S. Iași
Rapid—Știința Timișoara
U.T.A.—Dinamo Pitești
Progresul—Siderurgistul

Clasamentul general

1.	Dinamo Buc.	20	13	3	4	41:19	29
2.	Rapid	20	12	3	5	36:25	27
3.	Steaua	19	12	1	6	51:30	25
4.	Steagul Roșu	20	8	5	7	24:19	21
5.	Petrolul	20	8	4	8	24:14	20
6.	Știința Cluj	21	9	2	10	33:31	20
7.	Progresul	20	8	4	8	34:40	20
8.	Farul	21	9	2	10	23:29	20
9.	U.T.A.	20	7	5	8	26:26	19
10.	Dinamo Pitești	21	8	3	10	21:29	19
11.	Crișul	21	7	5	9	21:36	19
12.	C.S.M.S.	20	8	1	11	30:35	17
13.	Știința Tim.	20	6	4	10	26:35	16
14.	Siderur.	21	4	4	13	16:41	12

Clasamentul returului

1.	Rapid	7	7	0	0	14: 0	14
2.	Steaua	7	6	0	1	19: 7	12
3.	Șt. Cluj	8	5	1	2	20: 9	11
4.	Din. Buc.	7	5	1	1	11: 6	11
5.	St. Roșu	7	2	3	2	4: 3	7
6.	Șt. Tim.	7	2	3	2	10:11	7
7.	Din. Pit.	8	3	1	4	8:14	7
8.	Petrolul	7	3	0	4	8: 6	6
9.	U.T.A.	7	2	2	3	11:10	6
10.	Crișul	8	2	2	4	8:16	6
11.	C.S.M.S.	7	3	0	4	11:13	6
12.	Farul	8	1	2	5	5:13	4
13.	Siderur.	8	1	2	5	5:15	4
14.	Progresul	7	1	0	6	8:19	2

Golgeterii

1. **TIRLEA** *(U.T.A.) 15 goluri.*
2. Constantin *(Steaua)* Pavlovici *(Steaua)* Frățilă *(Dinamo București), 13 goluri.*
3. Voinea *(Steaua),* Ion Ionescu *(Rapid), 12 goluri.*
4. Dridea I *(Petrolul), 11 goluri.*
5. Lereter *(Știința Timișoara), 10 goluri.*
6. Adam *(Știința Cluj).* Mureșan II *(Știința Cluj), 9 goluri.*
7. Voica *(C.S.M.S.), 9 goluri.*
8. Mateianu *(Progresul) 8 goluri.*
9. Stoicescu *(Progresul),* Codreanu *(Rapid),* Milea *(C.S.M.S.) 7 goluri.*
10. Petru Emil *(Dinamo București),* Donciu *(Crișul),* Tufan *(Farul),* Szabo *(Știința Cluj),* Dumitriu II *(Rapid),* Vornicu *(C.S.M.S.), 6 goluri.*

Clasamentul acasă

1.	C.S.M.S.	10	8	1	1	22: 6	17
2.	Șt. Cluj	11	8	1	2	26:13	17
3.	Petrolul	10	7	2	1	17: 5	16
4.	Din. Buc.	10	7	2	1	26: 9	16
5.	Din. Pit.	11	8	0	3	16:10	16
6	Farul	10	7	1	2	16: 5	15
7.	Steaua	10	7	0	3	35:11	14
8.	Șt. Tim.	10	6	2	2	22:12	14
9.	Crișul	10	5	4	1	12: 7	14
10.	U.T.A.	11	6	2	3	18:12	14
11.	St. Roșu	10	5	2	3	17: 5	12
12.	Rapid	10	6	0	4	21:16	12
13.	Progresul	9	5	2	2	20:17	12
14.	Siderur.	10	3	4	3	12:10	10

Clasamentul în deplasare

1.	Rapid	10	6	3	1	15: 9	15
2.	Din. Buc.	10	6	1	3	15:10	13
3.	Steaua	9	5	1	3	16:19	11
4.	St. Roșu	10	3	3	4	7:14	9
5.	Progresul	11	3	2	6	14:23	8
6	U.T.A.	9	1	3	5	8:14	5
7.	Farul	11	2	1	8	7:24	5
8.	Crișul	11	2	1	8	9:29	5
9	Petrolul	10	1	2	7	7: 9	4
10.	Șt. Cluj	10	1	1	8	7:18	3
11.	Din. Pit.	10	0	3	7	5:19	3
12.	Siderur.	11	1	0	10	6:31	2
13.	Șt. Tim.	10	0	2	8	4:20	2
14.	C.S.M.S.	10	0	0	10	4:29	0

Etapa viitoare

Dinamo Pitești—Petrolul
Dinamo București—U.T.A.
Siderurgistul—Rapid
C.S.M.S.—Știința Timișoara
Crișul—Farul
Steaua—Știința Cluj
Steagul Roșu—Progresul

MAGAZIN
revistă săptămînală editată de ziarul ROMINIA LIBERA
Redacția și administrația, Piața Scînteii, tel. 17 60 10
Abonamentele se primesc la toate oficiile poștale, factorii poștali și difuzorii din întreprinderi și instituții
PUBLICITATEA SE PRIMEȘTE LA ADMINISTRAȚIA REVISTEI tel. 17 60 10 interior 14 00

ȘI BUNE ȘI RELE

de DAN DEȘLIU

După aproximativ zece ani, fotbaliștii noștri reușesc să cîștige din nou în capitala Bulgariei, asigurîndu-și astfel participarea la Jocurile Olimpice.

Acest dublu succes are darul de a ne îmbuna într-o oarecare măsură după sistematicele deziluzii provocate de echipa noastră în mari competiții, ca preliminariile olimpice, calificările în Campionatul Mondial, Cupa Europei. Absenți de la Melbourne și Roma, colegii lui Constantin vor avea prilejul să demonstreze la Tokio că redresarea soccerului autohton este un proces real, în plină desfășurare. Fără îndoială, mai sînt încă multe de făcut în această direcție, încît ar fi absurd să ne culcăm pe laurii victoriei de duminică ; totuși făgașul cel bun pare a se fi conturat, urmînd ca acțiunile ulterioare să-l lărgească și să-l consolideze.

Meciul de la 31 mai a dovedit, între altele, că tehnicienii noștri știu să tragă concluzii juste din fiecare experiență ; de fapt, formația aliniată pe stadionul Vasil Lewski reprezintă o „autocritică vie", o recunoaștere a erorilor precedentei formule, care au dus la rezultatul nesatisfăcător din prima partidă. De astă dată, principiile au triumfat asupra oricăror preferințe subiective, contribuția celor șase înlocuitori fiind, evident, remarcabilă. Merite speciale, revin, după mine, cuartetului Nunweiler-Dan-Jenei-Koszka, luptători „sans peure et sans réproche", atît în propriul careu cît și în jumătatea adversă. După cum se știe, de băieți inimoși n-a prea dus lipsă fotbalul nostru, iar liniile defensivă și mediană ale reprezentativei se precizează tot mai amănunțit. Pentru a sălta dincolo de nivelul onorabil, ne trebuie însă — în primul, în al doilea și în al treilea rînd — trăgători la poartă. Avem încă prea puțini oameni care marchează, or, fără așa ceva, șansele de mai bine sînt minime. Dacă vom rezolva în timp util această problemă, putem emite pretenții în compania mult mai puternice decît aceea de duminică, inclusiv în turneul final din Țara Crizantemelor.

Cu două săptămîni înainte de finala Cupei Campionilor Europeni, rugbiștii feroviari au cedat de o manieră dezolantă celor de la Progresul. Rezultatul nu-i de natură să ne tonifice speranțele în legătură cu jocul de la 14 iunie. Stade Montoise — campioana Franței pe 1963 — care înlocuiește pe Agen, lidera anului precedent, la cererea acesteia, va alinia o garnitură extrem de valoroasă, hotărîtă să redideze succesul obținut acum cîțiva ani de maeștrii balonului oval de la Bézières. Pe de altă parte, victoria culorilor noastre a devenit o chestiune de prestigiu : după excelentul bilanț al naționalei în ultimele dispute cu Franța, ar fi penibil să ratăm, pentru a doua oară, decizia finală în C.C.E. — jucînd la noi acasă. Sperăm că „grivițenii" vor reflecta serios asupra acestei probleme...

Și fotbaliștii clubului din Giulești au pierdut duminică dimineața — dar înfrîngerea la limită din meciul cu „Bonsucceso" valorează, într-un anumit sens, mai mult decît o victorie la scor. Într-adevăr, deși lipsiți de aportul lui Ionescu și Greavu, rapidiștii au luptat de la egal la egal cu puternica echipă braziliană, furnizînd, îndeosebi în prima repriză, un spectacol rar întîlnit pe arenele noastre. Fără a se lăsa timorați de tehnica dezinvoltă a unsprezecelui din față, în ciuda dușului rece servit de Carlos în primele minute (nici publicul, nici portarul Andrei nu vor uita prea curînd acea uluitoare „foglia secca" !) reprezentanții noștri și-au dominat adversarii, sub raportul concepției de joc, dar paradele lui Antoninho, neșansa și — mai ales — inferioritatea execuțiilor tehnice (eternă poveste !) i-au privat de o concluzie echitabilă pe tabela de marcaj. În schimb, ce succes moral, reconfortant și de bun augur pentru proximele dispute interne și internaționale !

Douăzeci de mii de spectatori la o gală de box — iată, într-adevăr, o cifră semnificativă. Și e mai mult ca sigur că, în condiții optime, ea s-ar putea dubla... Cu alte cuvinte, Romînia este, la ora de față, una din țările în care „nobila artă" se bucură de o popularitate excepțională, deși așteptările publicului nu sînt răsplătite întotdeauna precum s-ar cuveni. Din fericire, gala finală a campionatului republican a oferit cîteva confruntări de mare spectacol, punctate pe alocuri de întorsături surprinzătoare. Lăsînd la o parte „efectul dramatic", și apreciind meritele învingătorului, am regretat totuși „mezaventura" lui Mihalic, unul din oamenii de bază ai lotului olimpic. Era oare cazul ca el să participe la finale, incomplet restabilit fizicește ? După cum n-a putut să nu mă surprindă — și cred că n-am fost singurul în această situație — atitudinea cronicarului de specialitate de la „Sportul Popular", care contestă în termeni categorici victoria lui Gheorghe Negrea în meciul cu Mariuțan. Ce-i drept, lupta a fost strînsă, și eventuale rezerve (serios argumentate) n-ar fi excluse. Însă de aici la afirmația răspicată că Mariuțan a fost frustrat de decizie ca și Gheorghioni în ediția anterioară — este o distanță enormă.

După mine — pentru a folosi tot un termen de comparație, Negrea s-a impus în același stil în care l-a întrecut Mariuțan, acum cîțiva ani pe Dante Cane, pe stadionul Dinamo. Dar — cine știe de ce — criteriile de apreciere ale unor situații similare diferă, uneori, în mod surprinzător...

Drumul gimnastelor noastre

DE LA ROMA LA TOKIO

De vorbă cu Elena Leuștean-Popescu

Probabil că puțini dintre cititorii noștri știu că Elena Leuștean-Popescu, gimnasta nr. 1 a țării, este una dintre cele mai multilaterale sportive din loturile reprezentative. Ea a practicat — și nu fără succes — handbalul, voleiul, baschetul, natația ; iar pe cînd era elevă la Școala medie tehnică de cultură fizică din Brașov, a jucat și... fotbal ! În clasa din care făcea parte nu erau decît zece băieți și pentru un meci amical și-au completat formația cu cea mai bună sportivă a clasei, pe atunci o pasionată jucătoare de handbal.

De aceea, nu ne-a surprins de loc reîntîlnind-o, de data aceasta ca spectatoare, în turul ringului finalelor campionatelor republicane de box. Discuția a pornit de la neașteptatul, dar meritatul succes al lui Ion Dinu în fața lui I. Mihalic, a continuat cu un pronostic, destul de exact, dat de Elena Leuștean pentru meciul de fotbal de la Sofia și a ajuns — cum era și de așteptat — la gimnastică, la viitoarele confruntări internaționale și mai ales, la pregătirile pentru Jocurile Olimpice de la Tokio.

De la Roma...

„Din punct de vedere moral — ne-a spus valoroasa noastră gimnastă — pregătirile lotului reprezentativ au început de la acel prestigios loc III pe care l-am ocupat în ediția olimpică de la Roma. Și acesta e un lucru foarte important !

Nu știu dacă mai există vreun sport, în afară de patinajul artistic și șahul, în care calmul dăruit de performanțele și succesele ulterioare să joace un rol atît de important ca în gimnastică.

— Bine dar echipa noastră feminină a ajuns încă de mult la o binemeritată reputație internațională !

— Tocmai la asta vroiam să mă refer. În momentul de față, echipa noastră este alcătuită din EMILIA LIȚĂ, SONIA IOVAN, ANASTASIA IONESCU care, împreună cu mine, alcătuim, ca să zic așa, nucleul de bază al formației. Alături de noi, vor mai concura două gimnaste mai tinere. Ei bine, pentru aceste două sportive, intrarea într-o echipă clasată pe locul III la ultima olimpiadă înseamnă un suport moral care — după părerea mea — le va permite să evolueze la valoarea lor maximă.

— Și dacă nu sînt prea indiscret (ca și cum un gazetar ar putea să fie și altfel !) care vor fi aceste două sportive ?

— Asta e greu de precizat, deocamdată. Și iată de ce. Lotul actual cuprinde, în afara sportivelor amintite, șase elemente tinere și destul de talentate. E vorba de Elena Tutan (București), Cristina Doboșan (Reșița), Elena Ceampelea (Ploiești), Rozalia Baiazad (Cluj), Nora Florian (Reșița) și Gabriela Parizianu (Timișoara). Ultimele două se află în pregătire pentru competiții mai îndepărtate ; așa că echipa reprezentativă va fi completată cu gimnaste de pe liste primelor patru amintite. Nu pot preciza exact care vor fi acestea. Elena Tutan — care a suferit un accident — are mari șanse dacă va reintra la aceiași cunoscută și apreciată valoare. Urmează, în ordinea posibilităților de care dispun, Cristina Doboșan și Elena Ceampelea.

...la Constanța

— Care este actualul stadiu de pregătire a lotului ?

— Consider că pînă acum ne-am încadrat perfect în programul de pregătire olimpică, alcătuit cu multă minuțiozitate de antrenorii și tehnicienii noștri. Exercițiile respective au fost integral însușite și parțial verificate în competițiile republicane desfășurate pînă acum. Verificarea integrală va avea loc cu prilejul Campionatelor internaționale de gimnastică ale R.P.R. la care se anunță o numeroasă și valoroasă participare.

— Cînd și unde va avea loc această competiție ?

— În frumoasa sală din Constanța, în zilele de 18, 19 și 20 iunie. În privința participării pot să vă spun doar că au fost invitați sportivi din Ungaria, Franța, Cehoslovacia, S.U.A., Polonia, Italia, Uniunea Sovietică, Suedia, Bulgaria etc. Așadar, un bun prilej de verificare și chiar de... evaluare a șanselor pentru Tokio.

...și apoi la Tokio !

— Care este programul de pregătire a lotului nostru după concursul de la Constanța ?

— După această competiție atenția noastră se va îndrepta asupra stilizării exercițiilor și a perfectării fiecărui detaliu tehnic. Vom intra, așadar, în etapa finală a pregătirilor — o etapă de durată care, prin specificul ei, solicită multă muncă, mult calm și o răbdare deosebită. Apoi cu prilejul concursului de la București, în care vom întîlni formația R. D. Germane, se va definitiva echipa cu care ne vom prezenta la apropiata ediție a Jocurilor Olimpice.

— Și acolo ?

— Greu de spus. Deocamdată doresc să asigurăm pe toți cei care se preocupă cu atîta dragoste de destinele sportului romînesc — și aici mă gîndesc și la entuziaștii noștri amatori de sport, sutele de mii de spectatori ai competițiilor sportive — că nu vom precupeți nimic pentru ca și aceste, departe de casă, de cei dragi — să reprezentăm cu cinste culorile scumpei noastre patrii.

Florin ȘERBAN

UMOR SPORTIV de GH. CHIRIAC

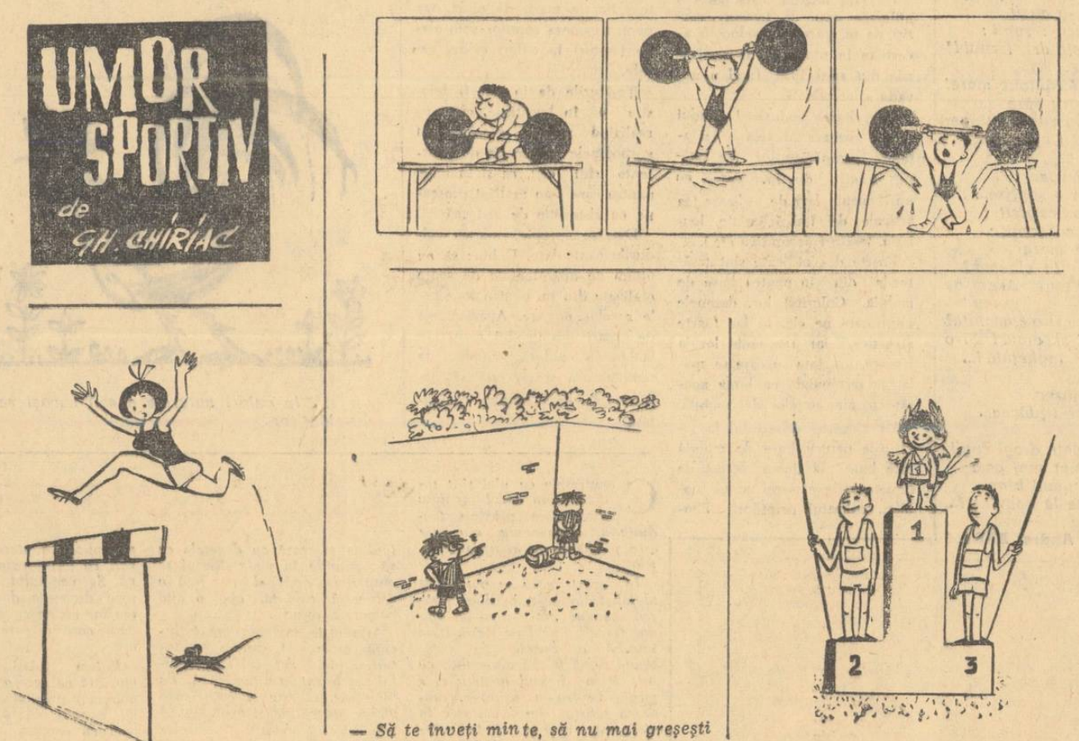

— *Să te înveți minte, să nu mai greșești loviturile de colț !...*

ȘAH

Rezultate din „Cupa Magazin" la șah prin corespondență

GRUPA A. Ioan Cătinoș (Galați) — Lucian Perșoiu (Buc.) 0-1, Perșoiu — Aurelian Munteanu (Buc.) 1-0.

GRUPA E. Ioan Zaharia (Cugir) — Filiș Edenstein (Tim.) 1-0.

GRUPA F. Nistor Baltig (Burdujeni) — Nelu Weinberg (Onești) 0-1, Weinberg — Nic. Doțe (Buc.) 1-0, Cernea Cristian (Tîrgoviște) — Weinberg 0-1, Weinberg — Vasile Gălbează (Buhuși) 1-0, **Weinberg s-a clasat pe locul I cu 7 puncte din 8 posibile. Iuliu Boloni (Buc.) a obținut 6 puncte din 8 posibile.**

Sferturile de finală ale ediției a IV-a

GRUPA 1—A. Const. Mandric (Buc.) — Hang Eug. (Cluj) remiză, Mandric — Vasile Călin (Buc.) 1—0 prin depășirea timpului de gîndire.

GRUPA 3—A. Mihail Moisescu (Buc.) cîștigă la Lucian Popescu, Stelian Georgescu, Petre Giurăscu, Marin Gh. și Nic. Trandafir, toți din București. Const. Tîrnăcop (Drăgănești) cîștigă la Popescu, Marin și Georgescu. Georgescu — Popescu 1—0, Alex. Dumitrescu (Buc.) — Popescu 1—0, Popescu — Giurescu 1—0, Marin — Popescu 1—0, Popescu — Trandafir 0—1, Băilă Toma (Buzău) — Popescu 1—0, Georgescu — Băilă 0—1, Băilă — Dumitrescu 1—0, Trandafir — Giurescu 1—0, Băilă — Marin 1—0, Marin — Trandafir 0—1. *Moisescu conduce în clasament cu 5 puncte din 5 posibile.*

GRUPA 4—A. Gavrilă Hasu (Tg. Mureș) — Dimitriu Boari (Arad) 1—0.

GRUPA 5—A. Alex. Andrei (Buc.) — Const. Lăzărescu (Galați) 0—1.

GRUPA 20—A. Prin retragere au pierdut toate partidele N. Bădescu (Buc.) și Ad. Ionescu (Tebea). N. Diaconescu (Ploiești) a pierdut prin d.t.g. la I. Popescu (Arad) și V. Dimitriu (Galați).

GRUPA 21. Au pierdut prin retragere Sabău și Nițoiu.

GRUPA 31—A. Prin retragere Schilha Frederic (Tim.) pierde toate partidele. Arbitrul grupei consideră ca abandonați — întrucît nu mai răspund partenerilor — pe Lancea și Ciucureanu.

GRUPA 32—A. Prin retragere, Gh. Stan și Mile Ioan au pierdut toate partidele. Lehni Alfred (Tim.) — Ioan Bănică (Buzău) 1—0.

GRUPA 33—A. Al. Ghederiu (Buc.) — Iosif Corneliu (Boicești) 1—0, Ghederiu — Mihai Moldoveanu (Buc.) 1—0 d.t.g., Moldoveanu — Iosif Corneliu 0—1.

GRUPA 34—A. Ad. Ciorănic (Onești) — Mihai Georgescu (Văcărești) remiză, Ciorănic — Mihai Pădureanu (Buc.) 1—0 Pădureanu — Scharf Solomon (Cîmpulung Mold.) 0—1, Pădureanu — Georgescu 0—1, Pădureanu — Alexiu Șt. (Craiova) 0—1.

GRUPA 36. Dobre Marin (Domnești) — Horia Pop (Buc.) 0—1, Staicovici, Ionescu și Cristea au pierdut prin d.t.g. la Paraschiv, Dobre, Nicolae Ion și Horia Pop.

GRUPA 37. Ciortan și Bugariu au pierdut prin d.t.g. la Emil Stăniloiu (Buc.), C. Eustațiu (Tim.), Ioan Bodnar (Stulpicani) și Aurel Mitric (Buc.).

GRUPA 41—A. Stan Anton (Brașov) pierde prin retragere toate partidele.

GRUPA 47—A. Vîssa Horia (Bușteni) — George Mihăilescu (Hunedoara) 0—1. Prin retragere Krampol și Nica au pierdut toate partidele.

GRUPA 48—A. Borșa Valeriu (Bistrița) — Const. Pătrău (Hunedoara) 0—1, Gego Ștefan (M. Kogălniceanu) — Eugen Coman (Suceava) 0—1, Coman — Adrian Atanasiu 0—1 d.t.g., Rudolf Wechselberger (Buc.) — Gego 1—0, Gego — Atanasiu 1—0 d.t.g.

GRUPA 50—A. E. Popovici (Buc.) — Const. Iordănescu (Buc.) 0—1, Ciocan și Pașca pierd prin retragere toate partidele.

GRUPA 1—B. Cupper Gustav (Reghin) — Gh. Varabiescu (Pitești) 0—1, Varabiescu — Valeriu Rădulescu (Buc.) 1—0, Matei Nazarin (Buc.) — Varabiescu 0—1.

GRUPA 2—B. Hui Remus (Cluj) — Tolgyi Viorica (Baia Mare) 1—0, Tolgyi — G. Henrich (Cristian) remiză.

Rezultatele ne-au fost comunicate de arbitrii turneelor *Caius Drăgan* (Cluj), *Marian Iacob* (Pitești), *Th. Munteanu* (Bîrlad), *Kugel Sigismund* (Brad), *Ismail Noman* (Constanța), *Mihai Cotic* (Brăila), *Victor Breban* (Bocșa Română), *Paul Popescu* (Buc.) și *Horia Bobeș* (Buc.).

Meniul săptămînii

— Ciorbă de verdeţuri, crochete de carne cu salată verde ; compot de cireşe.

— Salată de cruditäţi ; cartofi noi la cuptor cu brînză ; gogoşi din aluat.

— Supă de pasăre-găluşti ; pilaf de pasăre ; fructe.

— Sufle de spanac ; budincă de cîtite cu brînză de vaci ; pandişpan.

— Ciorbă rusească ; perişoare cu mărar ; compot de prune.

— Mămăliguţă cu ochiuri ; ciulama de ciuperci ; cremă de zahăr ars.

— Sufle de sparanghel ; antricoate cu sos de muştar-salată ; rulouri cu cremă de ciocolată.

Ghidul gospodinei

DULCEAŢĂ DE PRUNE VERZI

Umplem 3 pahare de apă cu prune verzi cărora le-am tăiat virfurile de la ambele capete şi le-am înţepat cu un ac în aceste locuri. Le punem în apă rece după care le legăm pe toate într-un tifon pe care-l introducem de 2-3 ori în apă clocotită. Risipim apoi prunele pe o sită ca să se scurgă de apă. Într-o tingire de dulceaţă punem 1 kg. de zahăr cu 2 pahare de apă să fiarbă. Il punem să se lege, dar nu prea tare apoi introducem prunele, o jumătate de lămîie tăiată felii subţiri şi jumătate de baton de vanilie — şi el tăiat bucăţele mici. În timpul fierbutului luăm spuma. Cînd dulceaţa este din nou bine legată o dăm deoparte, o lăsăm să se răcească puţin, după aceia o punem în borcane.

DULCEAŢĂ DE NUCI VERZI

Curăţim o sută de nuci tinere, ceva mai mici ca alunele, pe care le punem în apă rece. După aceia le fierbem în 4-5 ape lăsîndu-le doar 8-10 minute în fiecare apă. Din nou le spălăm în apă rece, le punem apoi într-o sită. În vasul de dulceaţă legăm zahărul, la 1 kg. zahăr punem 2 pahare de apă. În acest sirop introducem nucile, o jumătate de lămîie stoarsă şi o jumătate baton vanilie. Lăsăm să se lege bine.

DULCEAŢĂ DE VIŞINE

Se curăţă de codiţe, se scot sîmburii cu un ac, fără a strica fructa, se umplu 4 pahare de apă pline de vişine. Punem în tingirea de dulceaţă un pahar de vişine curăţite, altul de zahăr, din nou vişine şi zahăr pînă cînd le terminăm. Lăsăm să se topească zahărul după care le punem la un foc potrivit, pînă cînd încep să fiarbă. După aceia le punem pe un foc iute. În timpul fierberii luăm spuma care se formează.

Vişinele curăţite se pot pune şi de-a dreptul în siropul gata legat — 1 kg. zahăr la 2 pahare de apă. Cînd fierbe punem zeama de lămîie.

La fel se face dulceaţa de cireşe albe şi de cireşe amare.

Răspuns cititoarelor

ELENA ZAHARESCU — GIURGIU. — Husele pentru scaune, fotolii şi recamiere se fac fie din creton înflorat, fie din ţesături uni de in sau de bumbac. Într-o cameră de primire şi cu o mobilă modernă este mai potrivită husa uni. În ce priveşte perdelele pentru această cameră, recomandăm perdelele de relon care se găsesc în comerţ în modele atrăgătoare.

VLADIMIR T. — CÎMPINA. Petele de vopsea de ulei de pe un balonseide se scot astfel : Se îmbibă bine pata cu gaz şi se freacă între arătător şi degetul mare pînă cînd se fărămiţează vopseaua. Apoi cu o cîrpă moale (molton de flanelă) îmbibată cu neofalină se freacă bine pata pînă dispare toată vopseaua. Se întinde balonseidul pe o masă, se aşează sub locul pătat o cîrpă curată şi peste pată se presară talc. Se lasă aşa cîteva ore (preferabil de seara pînă dimineaţa), apoi se perie locul pentru îndepărtarea talcului.

COLŢUL celor mici

ISTEŢUL BOMBO

de GH. CHIRIAC

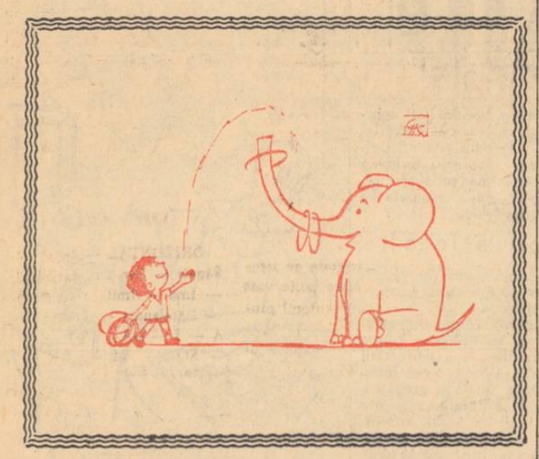

O poveste veche, veche c-unul tare de ureche

Al mămichii drag odor
E-un băiat ascultător.
N-o să-l auziţi nicicînd
Vre-un cuvînt urît spunînd.
Stînd la masă, nu-l auzi
Miorlăind cu ochii uzi :
„Nu mi-e foame ! Nu mai pot !“
Cît i-ai da, el papă tot.
Orice-i spune mama sa
Niciodat' nu zice ba.

S-ar părea că-i bun băiat
Precum nu s-a mai aflat.
Totuşi, are-o slăbiciune :
Urechiuşele-i nu-s bune.
Nu c-ar fi urîte, blege,
Însă nu prea înţelege
Cînd cei mari ceva îi spun...
'Asta-i, n-are-auzul bun.

Bunăoară, dimineaţa
Mama-i spune: „Spală-ţi faţa,
Dă-ţi şi pe urechi şi gît !
Vrei să fii murdar şi-urît ?“
Dar, neauzind nimica
Din tot ce i-a spus mămica
Băieţelul, la iuţeală,
Cu un strop de apă-şi spală
Vîrful nasului şi-atît.
Cum că are-urechi şi gît,
'Asta încă n-a aflat...
Doar auzu-i e-niundat !

'Altă dată, mama mare
Zice : „Haidem la culcare !
Ora e tîrzie foarte !“
...El, se joacă mai departe.
Că-i tîrziu, n-are habar,
Căci n-aude, v-am spus doar !

Mama se jelea mereu :
„E bolnav băiatul meu !“
Dar vecini, prieteni, rude
Îi spuneau : „Băiatu'-aude,
Nu-i el de ureche tare,
Sufere de alintare...“

Vrînd să afle adevărul
Mama-şi luă-ntr-o zi odorul,
Unui medic să-i arate
Urechiuşele-astupate.
Doctorul ghici îndat'
Boala bietului băiat
Şi-ntr-o doară-i spuse tare :
„În urechi te speli tu oare ?“
...Băieţelul n-a clintit,
Căci nimic n-a auzit.
Mamei, medicu-i şopti :
„Cinci injecţii-ar trebui !“

...Ce să vezi ? Minune mare!
Băieţelul nostru sare
De trei coţi în sus şi plînge:
„Mă înţeapă ? Curge sînge ?“

Pasă-mi-te auzise
Tot ce doctorul şoptise...
Mama pricepu-nsfîrşit
Şi i-a zis şi ea şoptit :
— *Vrei să mergi la cinema ?*
— *Cum să nu ? Acum aş vrea !*
— *Ai mînca şi-o ciocolată ?*
— *Chiar şi două ! Şi-o îngheţată !...*

...Vasăzică, auzea,
Însă numai ce-i plăcea...

Ia să-mi spuneţi, dragi copii!
Printre voi s-or mai găsi
Din acei ce n-aud bine
Decît doar ce le convine ?...

Andrei BART

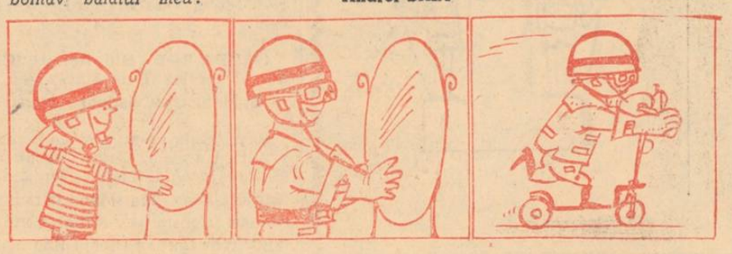

Desene de C. GHEORGHE

Intreţinerea frigiderului

Întreţinerea frigiderului este o operaţie care trebuie să preocupe pe fiecare posesor. O întreţinere atentă şi continuă poate prelungi durata de funcţionare a elementelor frigiderului. În cele ce urmează se va arăta modul cum trebuie făcută întreţinerea. Primul lucru constă în curăţirea periodică a întregului frigider, astfel : se spală camera de răcire la circa 10 zile o dată, aceasta în vederea îndepărtării mirosurilor ce se depozitează pe pereţi ; spălarea se face cu apă călduţă în care s-a dizolvat o cantitate — cît intră pe un vîrf de cuţit, — de fulgi de săpun, Alba sau Perlan. Nu trebuie uitate grătarele şi spatele uşii. După spălare se clăteste totul cu apă rece şi apoi se usucă cu o cîrpă uscată. În timpul spălării şi clătirii se va avea grijă ca apa să nu pătrundă pe sub rama în stratul de izolaţie ; de aceea tamponul cu care se spală se va stoarce uşor. O dată cu spălarea se va face şi dezgheţarea şi uscarea evaporatorului. Cu aproximativ o oră înainte de a începe spălarea interiorului, se opreşte frigiderul din funcţionare trecînd butonul termostatului pe poziţia „Stop“ pînă se dezgheaţă complet. Spălarea garniturii uşii se face numai cu apă rece după care se usucă bine cu cîrpa uscată şi apoi se pudrează cu talc. Deoarece unele piese metalice se oxidează (ruginesc) uşor, ca : şuruburile de sub garnitura uşii, evaporatorul în locurile unde stratul de zinc s-a îndepărtat etc., după spălare se indică, ca aceste şuruburi şi locuri să fie unse cu un strat subţire de vaselină medicinală. Ungerea se face cu un tampon de vată sau pensulă mică. Tot pentru a preîntîmpina ruginirea metalului imediat ce se constată locuri unde vopseua sau emailul (smaltul) a fost cojit, să fie reparate cu vopsea pe bază de nitro (vopsea care se usucă foarte repede). Partea exterioară a dulapului se şterge cu o cîrpă moale uscată. Luciul vopselei se obţine prin frecarea stratului de vopsea cu apă de lustruit (Sidol) procurată din comerţ. Nu este indicată spălarea vopselei cu apă şi săpun, deoarece înlătură luciul vopselei. Trebuie acordată atenţie şi scurgerii apei de pe pereţii camerei de răcire sau revărsării apei din tava de colectat de pe evaporator, pentru a nu pătrunde în stratul de izolaţie. Trebuie să se ştie că stratul de izolaţie umezit pierde peste 50 la sută din capacitatea lui de izolare. Apa pătrunde uşor şi în cantitate mare pe sub rama inferioară a cuvei : de aceea se indică ştergerea zilnică a părţii inferioare a cuvei cu o cîrpă uscată, iar apa din tavă să fie îndepărtată zilnic. În perioadele de întrerupere a funcţionării frigiderului pe timp mai îndelungat (10—30 zile) este bine ca frigiderul să stea în tot acest timp cu uşa larg deschisă în vederea uscării stratului de izolaţie. Se indică ca o dată la 2-3 luni să se şteargă de praf, cu aspiratorul sau cu o pensulă din păr, agregatul frigiderului. Praful depozitat pe tevile agregatului împiedică schimbul de căldură cu mediul ambiant.

Bucur STELIAN

PENTRU VARA

Anul acesta, linia rochiilor este dreaptă, foarte aproape de corp, totuşi necambrată, păstrînd nota de lejeritate. Fustele sînt în general drepte, uneori uşor evazate, sau cu o cută dublă. Talia este la locul ei, indiferent dacă este sau nu marcată prin cordon.

1) Genul furou este moda rochiilor din acest sezon. Acest model din in. are bordaj lat la gît. mînecă şi tiv. Asortat la colorit, o broderie pe corsaj.

2) Genul saratan, din nou în modă, cu răscroitura foarte adîncă şi bretelele lungi. Bretelele şi clapele se închid cu petliţe. Bluza în dungi.

3) Pe acelaşi gen, o rochie uni închisă la două rînduri de nasturi. Gulerul alb se termină cu o fundă în dungi.

4) Rochie imprimată, lucrată în gen sportiv cu clape şi buzunare.

De remarcat : Pantofii, de multe ori din material textil, în dungi sau carouri, combinat cu piele, sînt mai comozi, mai accesibili pentru toată ziua, cu tocuri plate sau de talpă care nu depăşesc 3—3,5 cm. Poşetele, indiferent de format, pot fi şi din material textil, fie asortat la rochie, jachetă sau pantofi. Se poartă mult poşetele pe umăr, fie cu mîner din lanţ sau piele.

Desene de Raia SOLOMONICA

Cîteva sugestii de bluze care se pot purta deopotrivă la o fustă clasică, dreaptă, sau la una cu patru cute duble. Pot fi executate din ţesături din bumbac, în sau mătase lavabilă.

MEDICUL vă sfătuieşte

Dieta în diabetul zaharat, necomplicat, al adultului

Diabetul zaharat, boală foarte frecventă în zilele noastre (5—20 din o mie de oameni, suferă de diabet zaharat) este o maladie cronică de nutriţie, datorită în marea majoritate a cazurilor unei insuficiente secreţii de insulină. Printre numeroasele cauze mai frecvent întîlnite sînt supra-alimentaţia cu făinoase şi dulciuri la cei care au suferit de o boală care a atins şi pancreasul (hepatită epidemică, oreionul etc), la cei care au în familie diabetici sau la obezi, hipertiroidieni şi sedentari.

Depistarea precoce a diabetului este obligatorie şi previne complicaţii grave ca arterita, bolile de rinichi, nevritele, coma diabetică. Apariţia setei, aparent nejustificate, a scăderii rapide în greutate în ciuda poftei de mîncare crescută, mîncărimea pielii şi uneori furunculoza trebuie să îndrepte bolnavul imediat la medic. Cîteva analize simple (dozarea zahărului în sînge şi în urină) confirmă de cele mai multe ori boala. De obicei aceşti bolnavi trebuie să rămînă în evidenţa policlinicii sau a centrelor antidiabetice care stabilesc şi remaniază regimul şi tratamentul după evoluţia bolii şi fac educaţia sanitară a diabeticilor.

Medicul stabileşte pe baza unor analize toleranţa bolnavului la un regim standard de glucide.

În funcţie de aceste rezultate introduce sau nu insulină, creşte sau nu cantitatea de glucide din raţia bolnavului, adică adaptează regimul stabilind atît cifra de calorii după greutate şi profesie, cît şi cifra necesară de proteine şi grăsimi. Diabeticul are datoria să respecte indicaţiile ştiind că poate să scadă sau să crească în greutate numai atunci şi numai atît cît consideră medicul necesar. Controlul greutăţii corporale ca şi cîntărirea unora dintre alimente, sînt practici obligatorii. Obezii diabetici trebuie să scadă în greutate pînă aproape de cifra ideală. Orice stagnare în greutate la un obez diabetic arată fie indisciplina alimentară, fie faptul că regimul alimentar prescris depăşeşte nevoile organismului, fie o lipsă de activitate fizică. Disciplina alimentară este un deziderat obligatoriu chiar dacă bolnavul primeşte sau nu insulină ori sulfamide antidiabetice, iar familia trebuie să se impună pe această linie. Reuşita tratamentului diabeticului depinde de însuşi bolnavul care trebuie să-şi menţină noile deprinderi alimentare create la începutul tratamentului. Abaterea de la regim în unele din zile, nefiind percepută de bolnav printr-o modificare imediată în starea sănătăţii lui, poate să-l încurajeze la repetarea abaterii şi să ducă în final la agravarea şi complicarea diabetului. De aceea disciplina alimentară a diabeticului nu acceptă abateri nici măcar pentru o zi.

În alcătuirea unui regim vom ţine seamă de alimentele complet interzise ca : zahărul, siropul, marmelada, mierea, rahatul, ciocolata, bomboanele, dulceaţa, gem-ul, prăjiturile, berea (un litru bere conţine 40 gr. zahăr), vinul dulce, mustul, strugurii, alcoolurile dulci, sosurile dulci, sosurile cu făină.

Există însă şi alimente care conţin o cantitate mică de glucide şi sînt permise fără nici un fel de restricţie : spanacul, varza, conopida, sparanghelul, ardeiul, salata, ştevia, castravetii, ardeiul gras, vinetele, dovleceii, bamele, fasolea verde, ciupercile, ridichiile, roşiile.

Altă categorie de alimente, cu conţinut diferit în glucide trebuie cîntărite. Dintre acestea, legumele „galbene“ sau legumele „roşii“ cum sînt : morcovii, ceapa, prazul, sfecla, ţelina, fasolea tucără, mazărea proaspătă sau din conserve, varza de Bruxelles, conţin 10% glucide ; cartofii, pastele făinoase şi orezul cîntărit fiert conţin 10% glucide ; pîinea de orice fel are 50% glucide. Fructele conţin zahăr în proporţie ce variază de la 10% (căpşuni, fragi, smeură, lămîie, mandarine, grappe-fruit, mure) pînă la 15-20% (mere, portocale, caise, pere, piersici, cireşe timpurii, prune, banane). Pepenele verde conţine glucide 6%, iar fasolea, mazărea, lintea uscată conţin o cantitate mare de glucide de 60—70%. Cartofii dacă se prăjesc în grăsimi ajung pînă la un conţinut de glucide de 45% la litru.

Ţinînd seama de alimentele contraindicate, regimul se va baza, în general, pe folosirea liberă a legumelor verzi care aduc elemente minerale alcalinizate şi pe cîntărirea pîinii, cartofilor, legumelor „galbene“, a făinoaselor şi a fructelor.

Pentru a evita monotonia meselor se folosesc tabele de echivalenţă ca de exemplu : 50 gr pîine (care conţine 25 gr glucide) = 125 gr cartofi = 200 gr mămăliguţă proaspătă = 250 gr. mere = 600 gr lapte, sau iaurt = 125 gr paste făinoase cîntărite fierte = 250 gr carote cîntărite fierte. Alimentele trebuie cîntărite totdeauna în acelaşi fel ; iar carnea se cîntăreşte de obicei preparată. Din regimul unui diabetic nu trebuie să lipsească zarzavaturile şi fructele. Modul de preparare al mesei va fi cît mai simplu (fiert, copt, fript la grătar, înăbuşit) evitînd sosurile cu rîntaş de făină şi prăjeală. Apa şi sarea se dau după dorinţă bolnavului cu corectivul că abuzul de sare poate favoriza hipertensiunea arterială. Alcoolul permis la cei ce-l suportă ca vin sec sau coniac 20—25 ml sau ţuică 20—25 ml, obligă la scăderea cifrei de calorii pe seama celorlalte alimente ştiind că 1 gr de alcool prin ardere produce 7 calorii. Pentru îndulcirea unor preparate se poate folosi liber zaharina, dar numai la alimentele gata preparate. Regimul dietetic trebuie să cuprindă 70—80 gr proteine, luate cea mai mare parte din carne, ouă, lapte, brînză şi grăsimi pînă la completarea raţiei calorice (cca 90 gr) în cea mai mare parte din uleiul de floarea soarelui şi în mai mică măsură din unt. Excesul de proteine trebuie evitat deoarece acestea se pot transforma în zaharuri. Excesul de grăsimi va fi de asemenea evitat, deoarece predispune în plus la obezitate şi acidoză.

Dr. V. LAZAR

Interesant

CÎND TEMPERATURA mediului e în creştere, diferenţa obişnuită de temperatură între pielea trunchiului şi pielea extremităţilor se şterge, ceea ce se explică prin creşterea frecvenţei pulsului şi a debitului sangvin pe minut, în legătură cu dilatarea vaselor sangvine periferice. Este interesant de ştiut că persoanele călite prezintă o diferenţă de temperatură mai mică între zonele centrale şi cele periferice. Sezonul actual este cel mai prielnic începerii călirii organismului.

ÎN CONDIŢIILE unui climat mai cald tensiunea sangvină atît cea maximală cît şi cea minimală, scade uşor, cu toate că tensiunea periferică rămîne adesea neschimbată şi frecvenţa pulsului creşte. Pentru bolnavii de boala hipertensivă pericolul principal al căldurilor excesive rezidă în accidentele vasculare cerebrale posibile, datorită vasodilataţiei periferice. De aceea se recomandă să poarte capul acoperit cînd umblă prin soare pentru a evita congestia cerebrală.

TIMPUL CĂLDUROS provoacă o hiposecreţie gastrică, or scăderea de suc gastric înseamnă scăderea poftei de mîncare. De aceea se recomandă ca după o activitate sau un drum mai lung prin soare să nu ne aşezăm imediat la masă, ci să lăsăm răgaz corpului să-şi revină şi să facem un duş răcoritor. In acest fel şi digestia gastrică va fi mai bună şi hrana mai bine folosită.

DACĂ într-un timp răcoros vîntul exercită o acţiune de răcire a corpului, în timpul căldurilor mari acţiunea poate fi inversă, de încălzire, datorită fierbinţelii curenţilor de aer. Această situaţie se întîlneşte însă mai mult pe străzile încinse ale oraşelor asfaltate şi pietruite, pe străzile înguste. Altminteri curenţii de aer dau chiar în zilele călduroase senzaţia de răcorire, datorită creşterii evaporării transpiraţiei de la suprafaţa pielii şi datorită acţiunii de excitare mecanică a receptorilor nervoşi din piele. Cel mai plăcut şi cel mai util răcoririi este curentul cu aer umed de pe malul apelor, al lacurilor sau briza mării.

Dr. I. V.

de ştiut

Ţesăturile de in

În ultimii ani industria inului s-a dezvoltat rapid în ţara noastră, cele peste 8 milioane m.p. de ţesături subţiri de in, care se produc în acest an în plus faţă de realizările din anul 1959, fiind o dovadă concludentă.

Dezvoltarea industriei inului este o urmare firească a cerinţelor cumpărătorilor de ţesături subţiri din in, care au un domeniu larg de utilizare (ca articole de îmbrăcăminte, lenjerie, ţesături decorative etc.).

Foarte des utilizate sînt ţesăturile din in pentru huse de mobilă. Coloritul lor, desenele imprimate pe ele, le fac foarte atractive, iar rezistenţa lor la frecare, uşurinţa cu care se spală, le recomandă ca bune apărătoare ale stofelor de mobilă.

La alegerea coloritului la ţesăturile pentru huse de mobilă este bine să ţinem seamă de dimensiunile camerei, stilul mobilei, coloritul pereţilor. Pentru mobila dintr-o cameră mică nu vom alege ţesături cu motive florale mari, de pildă, iar pentru camera copiilor vom alege ţesături în culori calde, vesele.

Ţesăturile de in pot fi folosite şi în bucătărie, creatorii realizînd şervete speciale (şi gospodinele cunosc cît de rezistente sînt ele), ca şi în baie, pentru care s-au realizat prosoape cu absorbţie de apă mărită.

Dar, se apropie vara cu căldurile caniculare. E bine să nu uităm de apărătoarele de soare realizate din in, pentru ferestrele caselor noastre. Apărătoarele de soare din in sînt rezistente la lumină, căldură, schimbări de temperatură şi nu lasă să pătrundă în casă căldura canculară.

Broderii

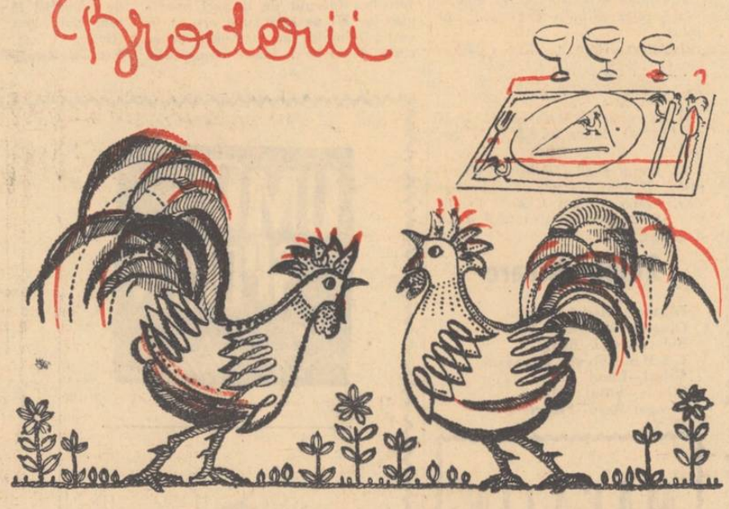

In culori naturale aceşti cocoşi se brodează în punct de coadă şi lănţişor.

Sfaturi cosmetice

Compresele cu ulei sînt indicate în cazul tenului uscat care prezintă tendinţa de descuamare sau care este predispus la apariţia ridurilor.

In acest scop se pot folosi uleiul de arahide, măsline, floarea soarelui etc. Cu uleiul călduţ (încălzit pe baie de apă) se îmbibă o bucată de vată, tăiată după forma obrazului, cu orificii în dreptul ochilor şi a gurii. Pentru a uşura pătrunderea substanţelor hrănitoare în piele este necesar ca temperatura uleiului să fie păstrată constantă. Pentru aceasta, vom aplica peste vată un prosop înmuiat în apă caldă. După îndepărtarea măştii, uleiul de pe faţă se maseză cu degetele ca să pătrundă în piele. Restul se absoarbe aplicînd pe faţă o compresă călduţă, apoi o altă compresă rece.

Masca de morcovi are influenţă favorabilă asupra ţesuturilor pielii datorită conţinutului său bogat în vitamină A. Ea tonifică, hrăneşte şi catifelează pielea prezentînd şi avantajul că se potriveşte oricărui tip de piele, dar în special tipului uscat.

Se prepară din morcovi de mărime mijlocie, de preferinţă mai galbeni, care se spală bine, se dau pe răzătoarea mică apoi se aplică ca atare sau amestecaţi cu puţin caimac sau caolină. Se vor evita morcovii mai roşii deoarece după îndepărtarea lor pielea capătă o coloraţie ocră care dispare după cîteva ore.

Putem folosi şi zeama de morcovi pe care o obţinem dînd morcovii prin maşina de tocat, iar zeama obţinută o amestecăm cu caimac, caolină, talc etc..

Cojile de castraveţi fiind bogate în vitamine se pot folosi de asemenea pentru hrănirea pielii. In acest scop curăţim castraveţii în lungime iar fişiile se aplică imediat pe faţa curăţată în prealabil. fişie lîngă fişie. Cojile de castraveţi trebuie folosite imediat după ce au fost tăiate deoarece sub influenţa aerului îşi pierd eficacitatea. Fişiile pot fi ţinute cu mîinile sau putem aplica peste ele o bucată de material. După îndepărtarea cojilor se lasă ca sucul de castraveţi să se usuce pe faţă.

In toate cazurile, în tot timpul menţinerii substanţelor respective pe faţă, vom rămîne în poziţie culcată, de preferinţă într-o cameră întunecoasă.

Anca BOGDAN

Artroza genunchiului

Termenul de artroză nelinişteşte de multe ori pe cel care are o suferinţă legată de o articulaţie mică sau mare. Artroza este o formă de reumatism cronic, degenerativ, de uzură, de îmbătrînire la care participă o sumedenie de factori.

Artrozele se manifestă de cele mai multe ori prin dureri. Femeile suferă mai mult de această boală datorită unor factori predispozanţi ca : tulburarea activităţii glandelor endocrine (ovare, hipofiză, tiroidă, hipotiroidie), suprarenala şi obezitatea.

Tulburările de statică legate de fracturi, luxaţii congenitale, poliomielită, picior plat şi apoi o supra încărcare prin grăsime, favorizează la vîrstă mai timpurie apariţia artrozelor (25% sînt persoane grase).

Dar traumatismele constituie cauzele determinante ale unei artroze de genunchi. Rupturi de menisc, contuzii (lovituri puternice sau repetate) luxaţii (scrîntituri) întinderi de ligamente sînt adeseori cauza artrozelor. Dar şi poziţiile vicioase legate de profesiune, mersul pe jos mult sau statul în picioare, munci ce se practică în genunchi (parchetari), pot provoca boala. Tulburările circulatorii însoţesc şi favorizează apariţia artrozelor (varice, flebite, tulburări de circulaţie venoase). Durerile dispar în repaos, dar apar în mers, la urcatul scărilor, statul mult în picioare. Aşezatul sau sculatul de pe scaun face ca durerile să crească. Pe lîngă dureri, articulaţia mai poate apare mărită de volum fie din cauza lichidului ce se formează uneori, fie din cauza măririi capetelor osoase.

Aici se nasc şi acele ciocuri (osteofite) care alarmează multe persoane suferinde. La unele femei grase apar nişte depozite de grăsime deasupra şi sub genunchi, determinînd o formă şi mai dureroasă.

Mai pot apare limitări de mişcări mai mult sau mai puţin accentuate în care se simt uneori frecături (ca un săculeţ de nisip) sau pocnituri (cracmente).

Boala evoluează uneori mai repede, alteori mai lent. Mulţi bolnavi, la consultaţiile de specialitate, privesc neîncrezători tratamentul, se întreabă dacă artroza „se vindecă“ ? Într-adevăr nu se poate vorbi de o vindecare. Boala odată constituită, artroza nu se vindecă, dar se pot reduce complet sau în mare măsură durerile.

Tratamentul de bază este repaosul. Vom căuta să combatem bolile asociate glandulare, obezitatea, poziţiile vicioase, tulburările circulatorii etc..

Se va evita urcatul scărilor, statul mult în picioare mersul prelungit iar în perioada dureroasă se recomandă folosirea unui baston şi a unei genunchiere (în capul artrozelor genunchiului). Cura balneară se recomandă de la caz la caz de către medic, în staţiunile Techirghiol, Amara, Lacul Sărat, Bazna, Govora, Olăneşti, Călimăneşti, Sovata, Monteoru, Herculane, Pucioasa, Slănic Prahova, Băltăţeşti, Cîineni, Ocna Sibiului etc..

Dr. Ioan MATACHE

NELL COBAR

OPTIMISM TENACE

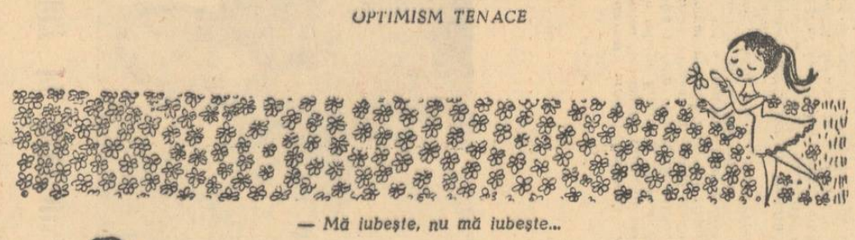

— Mă iubește, nu mă iubește...

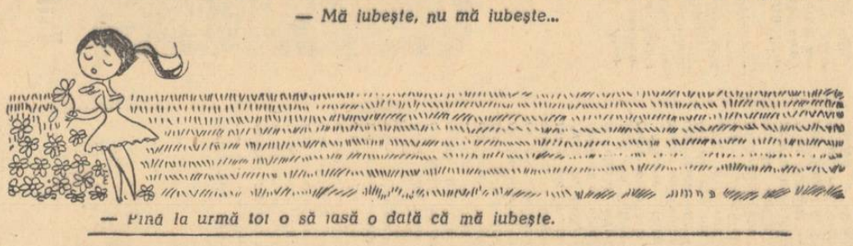

— Pînă la urmă tot o să iasă o dată că mă iubește.

Indiscreție.

— De cîte ori te îmbrățișez, mă simt ridicat în al 7-lea cer!

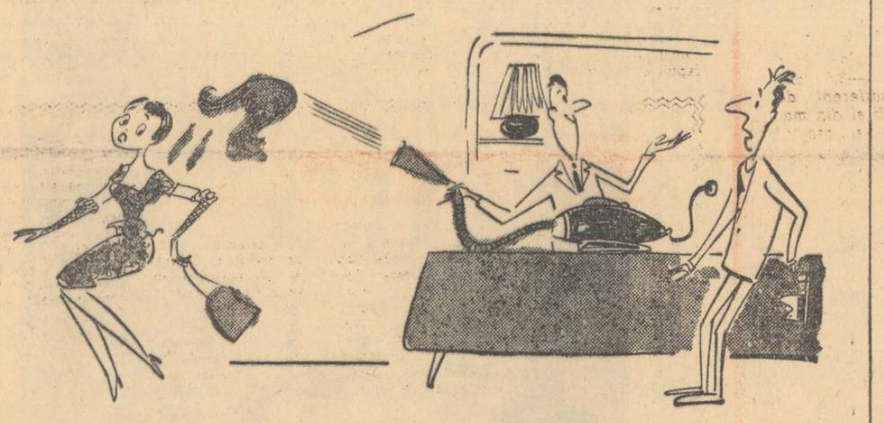

— V-am spus, e un aspirator foarte puternic!...

La iarbă verde.

PĂRINȚI GRIJULII

Părinții sînt foarte nemulțumiți de mine. După părerea lor, sînt un copil puțin dotat. Mereu îi aud spunînd:

— Alți copii de vîrsta lui sclipesc în răspunsuri, pun zeci de întrebări, vor să știe tot. Al nostru, nu!

E drept, nu întreb nimic pentru că n-am voie. Pe mama o plictisesc, așa zice; pe tata îl deranjez. Mă trimite la dicționarul enciclopedic.

— Ce facem cu el? a întrebat mama necăjită.

— Acum, ce să-i mai faci? E un copil nereușit. Nu cred să mai existe unul la fel în toată emisfera...

— Tăticule, ce înseamnă emisferă?

— Caută în dicționar. Copil rău ce ești! De ce ne întrerupi tocmai cînd discutăm? Îți închipui că e logic?

— Ce e aia logic?

— Poftim! Pe mine mă cuprinde o criză de disperare și lui îi arde să știe ce-i aceea „logic"!

Am luat dicționarul să aflu ce înseamnă o criză. De asemenea ce-i aceea „disperare". Enciclopedia asta este pentru mine ca o mamă, ca un tată și în plus nu mă repede.

Sosesc musafiri. Unchiul Alecu mă privește cu milă:

— Copilul ăsta de cînd îl știu este mereu cu ochii plecați. E o culme a cumințeniei.

— Culme, începe eu, culme este atunci cînd cineva ajunge la apogeu, este ceva ajuns la maximum.

— E bolnav, șoptește tata. A acumulat prea mult. N-a știut să se axeze pe probleme mari.

— Ce-i aia „axeze", tăticule?

— Caută în dicționar.

— Măi oameni buni, dar încă e prea mic pentru a se documenta singur dintr-o enciclopedie. Un copil trebuie îndrumat. De ce îl lăsați singur cuc?

— Cook! sar eu de pe scaun. A fost un navigator englez. A trăit între anii 1728—1779. A descoperit pămînturi noi în Polinezia... Tăticule, ce-i aia Polinezia?

Musafirii rîd cu poftă. Nu înțeleg de ce. Doar le știu pe toate. Părinții schimbă fețe-fețe. Tata s-a îngălbenit. Trebuie să caut ceva la litera „I".

Să citesc ce înseamnă icter...

Cornelia COSTIN

CIRCULAȚIE

ORIZONTAL: 1) Arteră de circulație — Circulă și cu viteză mai mare decît a sunetului 2) Circulă! — În circulație 3) Un vehicul bun de pus în circulație — Respiratii în circulație!.. 4) Supliment la motocicletă.. — ...și la păr! 5) Am ambiț, dar n am! — Un om pe dos — Circulația în timpul nopții 6) Pe o mare arteră de circulație — Oraș în Prusia 7) La motociclete, biciclete și trotinete — Spațiu poetic pentru circulație... după accidente! — După dărîmarea Troiei a circulat prin lume pînă cînd a ajuns în Italia 8) Iatac — De obicei, vibratili — Sfîrșit de accident 9) E și unul circulator (pl) — Cîntece de slavă 10) A lega — N-are voie să circule pe arterele principale ale marilor orașe 11) Sînt tot de circulație dar mai bine n-ar mai fi! — Avansați la urmă! 12) Mijloc de circulație pe apă — Poziție pe scara tramvaiului, incomodă și contraindicată.

VERTICAL: 1) A circula — Pentru circulația de-asupra unui rîu 2) Mijloc de circulație superior — triciclete — Și în car și în căruță 3) Dați din nou în circulație — Prinzi 4) Acasă — Atelieru! mijloacelor de circulație 5) Rodat dar nu în întregime — Regele nu mai poate să circule! — Cută 6) Mijloc viu de circulație! — Cale îngustă de circulație — Dumneaiei 7) Trei pătrimi din OSLO! — Care irită 8) Pentru circulația sîngelui! — Nu sînt expuși exceselor de viteză! 9) E întreținută și de circulația sîngelui — Jumătatea lui „3" — A început ieri (dar nu s-a terminat) 10) Cel accidentat nu este favorabil circulației — Își perfecționează în permanență mijloacele de circulație 11) O dată la plural! — Sancționată pentru că n-a respectat regulile de circulație 12) Mijloc de... educație (depășit) — Mijloc de circulație al viitorului.

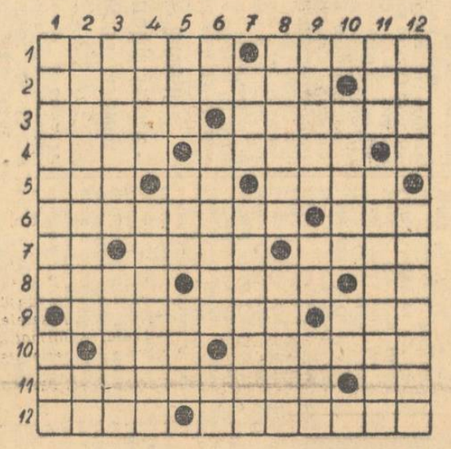

N. CORNEA

REBUS

A felicita — Se leagănă, în codru... 7) Dă murmur pădurii.. — ...din lunca! 8) Fir — Textilă — Arbust spinos cu fructe comestibile 9) „Pădurea spînzuraților" de Liviu Rebreanu, în curs de ecranizare — Plantă exotică cu frunze cărnoase 10) Poseda — George Coșbuc — A fugi... din canicula orașului spre răcoarea pădurilor 11) Cele de la Filipeștii de Pădure sînt de lignit — Epoci — Portiune dintr-o pădure 12) Lucia Demetrius față de piesa „Arborele genealogic" — Fructe care pot fi și... pădurețe.

I. PASCAL

VASE

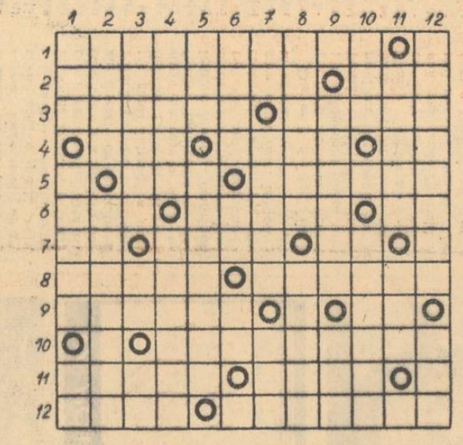

ORIZONTAL: 1) „Insușire" a vaselor (pl) 2) Autorul frumoaselor versuri: „Dintre sute de catarge / Care lasă malurile, / Cîte oare le vor sparge / Vînturile, valurile?" — Veche unitate de măsură de capacitate 3) Vas pentru... brînză — Ghiveci de flori (reg). 4) Trece din sticlă în pahar, apoi pe gît și... se suie la cap — Fluviu în Caucaz — Sodiu 5) Lighenaș ce servește la bărbierit — Oraș în Ardeal 6) Triați! — Folosește mai mult ca alții coța, căldarea, putina ș.a. — ...iar dinsa vasele de bucătărie 7) Consoană „dublă" — Vase mari cu diverse întrebuințări — Subsemnata 8) Vas... sportiv — Varietate de struguri 9) Mai mare peste vase — În căuș! 10) Autorul pînzei „Oală cu flori" 11) Aptitudine (fig.) — Corabia lui Noe 12) Pînză de corabie — L-a creat pe faimosul „Setilă", care bea butoaie cu apă.

VERTICAL: 1) Dop.. la butoi — „Lacul codrilor albastru / Nuferi galbeni îi încarcă / Tresărind în cercuri albe / El cutremură o..." (Eminescu: „Lacul") — Seve! 2) Valurile lui sînt brăzdate de ambarcații și-s cîntate într-un frumos vals — Vase acoperite cu un strat subțire de cupru 3) Plinică (reg.) — Vocală „dublă" — Vas de lut 4) A insufleți — Sticlă cu... pîntece mare și gît lung 5) Prefix — Pahar mare 6) Afluent al Dunării — Literă slavonă — În căldare! 7) Teodor Căldăraru — Unul din vasele de bucătărie cu coadă lungă — Distanțat 8) Poate fi și boreală — „Vasul fantomă" de Wagner (pl) 9) Nume masculin — Scriitor spaniol 10) Personaj legendar cu viață foarte lungă — N-are nevoie de coță sau căldare, căci îi vine apa în casă 11) Ambarcație pentru rîuri repezi — Pom fructifer 12) Șir de corăbii ale deșertului — A stropi.

Julieta FLOREA

Dezlegările jocurilor apărute în numărul trecut

FLORI

ORIZONTAL: Tînăr — Varză — Roșu — Apă — Rimă — Oma — Etala — Car — Mană — Arc — Bani — A — Ozi — M — Sol — N — Nisa — Sat — Bali — T — Lac — Eco — E — Cale — Îți — Cais — E — Iei — U — Til — U — Rob — Mugur — Tar — Narcis — Donici — Alai — Odă — Ataș — Arțar — Tapet.

COPILĂRII

ORIZONTAL: Amor — Săgeți — Om — Maturitate — Ima — Imitații — Retur — Cățelandri — Ali — I — A — I — GA — BO — EC — SO — Maternități — Grătar — Elev — C — Aret — Timp — Tică — Bâbuță — Ionică — Adese — Fete — Odă — Călimări — Tulei.

DII, CĂLUȚULE!

ORIZONTAL: Spectator — Ca — Pegas — Rhesus — Oral — Noateni — Releu — Id — Non — TT — Nisa — Pas — Iodat — Butcă — I — Regat — Toul — Nal — Ar — Certe — Ocol — Taur — Ig — Ravel — Stea — E — Os — Zăvoi — Sur — Gară — Operete.

HIPISM PE MĂRCI

Începînd cu seria de mărci românești „Călușorii" (denumită astfel pentru că reprezintă o trăsură cu șase cai în plină goană), pusă în circulație în anul 1903, în 8 valori, silueta elegantă a calului apare adesea pe cîte o marcă poștală.

Caii sînt prezenți și pe cele 4 valori și pe colițele din emisiunea „Asistența P.T.T." din anul 1944, o țărancă pe cal întîlnim pe o parte din cele cinci valori ale seriei dedicate, în 1946, Federației Democrate a Femeilor din România Frumusețea cailor noștri reiese din plin pe ultima din cele 4 valori care alcătuiesc emisiunea „Zootehnie" (1955).

În sfîrșit, fără pretenția de a fi epuizat subiectul, semnalăm: a treia și ultima valoare (55 bani) din seria „Centenarul industriei petrolifere române" unde vedem un cal care punea în mișcare, în trecut, sistemul de forare a puțurilor de petrol; valorile de 1,20 și 1,30 lei, emisiunea „Centenarul mărcii poștale românești" (1958), care reprezintă cai de poștă de odinioară; penultima din cele 9 valori ale seriei apărute în 1959, la 10 ani de la constituirea primelor gospodării agricole colective din țară, unde o căruță trasă de cai e încărcată din belșug cu produsele primite de un colectivist.

★

Emisiunea „Hipism" din acest an, cuprinde patru mărci, cu valoarea nominală totală de 3,85 lei.

Prima marcă din serie, 40 bani, în culorile: albastru, gri, violet, brun roșcat și negru albăstrui, arată cum se face dresajul cailor. A doua marcă, de 55 bani, în culorile: violet albăstrui, roșu, brun, negru brun, înfățișează proba completă de săritură. Marca de 1,35 lei (verde, roșu, ocru brun, brun închis) reprezintă săritura la obstacole. Ultima marcă, de 1,55 lei (ocru, albastru, roșu închis, negru roșcat) arată cai în galop.

Mărcile sînt tipărite la tiefdruk, pe hîrtie cretată. Machetele grafice sînt executate de Ion Dumitrana.

Emisiunea este completată cu un plic „prima zi", obliterat cu o stampilă specială.

Poșta redacției

CORNEL IONESCU — București. Catrenele dv. sînt neclare. Sînt epigrame? Sînt fabule? Ne vine greu să precizăm.

ERISTA NEGREA — Brașov. Avînd cinci ani și jumătate în cîmpul muncii veți primi ajutor social.

ASAN ȘEDIF — Medgidia. Fiind pensionat de boală, cu drept de muncă, întreprinderea vă poate da un post în raport cu posibilitățile dv. de muncă și cu nevoile întreprinderii. Nu este obligată însă să vă asigure salariul avut înainte de pensionare.

VASILE HERȚEA — Aiud. Pentru întocmirea cărții de muncă adresați-vă comitetului sindical din întreprinderea respectivă.

CONSTANTIN STINGU — Pitești. Instrucțiuni privind învățămîntul mediu pentru anul școlar 1964—1965 nu au apărut. Ele vor fi publicate la timp de către Ministerul Învățămîntului.

ELENA CONTIS și EVA BODNAR — Oradea. Pentru a urma I.S.E.-ul, este necesar să aveți școala medie terminată, cu examenul de maturitate. Școala medie tehnică de cooperație nu echivalează cu aceasta. Alte amănunte le puteți lua de la Institut, direct.

H. T. — Horezu. Nu trebuie să vă lăsați șantajat de persoana respectivă. Părerea noastră este să vă adresați cu toată încrederea organelor de stat, explicîndu-le situația, întrucît faptele sînt depășite.

Mica bibliotecă „Magazin"

„CEA DINTÎI LECȚIE"

SCHIȚĂ DE GEORGES COURTELINE

— Ține ghidonul mai degajat; bagă de seamă să nu iei picioarele de pe pedale, și dă-i virtos înainte! Ai încredere... Asta-i secretul! Haide, că te țiu eu.

Așa îmi vorbea din spate fermecătorul autor al Soțului Pacific, prietenul meu Tristan Bernard, maestru în arta de a scrie franțuzește și doctor în ciclism dacă îmi este îngăduit să mă exprim astfel. În același timp, însoțind cuvintele de gesturi, îmi apucase, cu dreapta lui solidă, șaua bicicletei, pe care mă aflam la primele mele încercări, și-mi menținea echilibrul așa de fragil.

— Te țiu, repeta el; haide... Fir-ar să fie! nu scăpa pedala!... Vezi să nu scapi pedala!... Vezi să nu scapi o clipă pedala!...

— Ei ar trebui mai degrabă să-i spui să nu mă scape, îi răspunsei puțin enervat, neliniștit, parcă presimțind clipa apropiată, în care mă voi întinde cît îs de lung, cu picioarele în sus, în pulberea de pe drum.

Fapt este că parcă pedala făcea înadins, atît era de evidentă încăpățînarea ei de a fugi de pingelele mele spre a se învîrti apoi în gol, cu rotația amețitoare a unui mosorel care se desfășoară. Dar, orbit de pasiune, Tristan Bernard nu voia să știe de nimic. Era, în discuție, de o părtinire revoltătoare, spunînd că eu nu am dreptate, că mă slujeam de picioare ca un purcel de coada lui, și că toate astea din cauză că-mi era grozav de frică.

Roșu ca racul de rușine, hotărîi să dau cea mai puternică dezmințire acestei afirmații mincinoase, și, proptindu-mă bine în pulpe, a căror încordare făcu să se întindă imediat ochiurile ciorapilor de lînă, pusei vehiculul în mișcare.

„Mașina" făcu trei învîrtituri de roate.

În spatele meu auzii:

— Foarte bine! Ai izbutit! spuse invizibilul Tristan Bernard.

Pe urmă, el repetă încă o dată: „Te țiu, n-ai grijă!" și adăugă: „N-o să cazi, te asigur eu!"

— Da, — declarai eu cu umilința bine prefăcută a omului care după ce s-a temut că se duce pe copcă, simte crescînd în el un curaj eroic, pe măsură ce inima i se umple iarăși de speranță — cred că totuși o să meargă.

Și, în totul, o Doamne, mergea treaba. Mergea prost, dar, chipurile, mergea. Roata din față înainta, nu știu cum să spun, ca o femeie beată, șovăind pe ce cărare s-o ia, făcînd întoarceri bruște, cînd la dreapta, cînd la stînga, care m-ar fi aruncat în mod inevitabil jos din șa, dacă n-ar fi fost mîna protectoare a admirabilului Tristan Bernard; dar ce are a face, în mintea mea era limpede că realizasem serioase progrese, și acest gînd îmi înzecea puterile, iar încrederea mea își trăgea forțe mereu noi din certitudinea, de acum înainte absolută, că nu mă mai pîndește nici o primejdie.

Din cînd în cînd, lacom să fiu încurajat, să culeg din nou laude meritate:

— Merge, nu-i așa? îl întrebam pe Bernard aplecat mereu peste șaua mea.

El, imediat:

— Foarte bine! Ești un adevărat talent.

— Fără glumă?

— Pe cuvîntul meu de onoare.

— Tristan Bernard, îți bați joc de mine!

Atunci, tot așa ca Alceste către Philinte:

— Nu-mi bat joc nici de cum! mă asigură el. Să n-am parte de sănătate dacă n-ai să poți merge singur peste două zile!

Cuvintele acestea mă umplură de speranță.

Totuși, se petrecea ceva ciudat: cu cît măream viteza, cu atît vocea lui Tristan Bernard își pierdea din sonoritate!... Parcă s-ar fi evaporat!... Îți venea să crezi că stratul subțire de aer dintre mine și interlocutorul meu se mărea puțin cîte puțin ca un burduf de acordeon, și mă bucuram în sinea mea de o mie de ori mai mult decît aș putea să o spun, fiindcă de bună seamă nu mă mai îndoiam de loc că autorului Soțului Pacific îi ieșea limba de un cot alergînd, în urma mea, grijuliu la menținerea și paza centrului meu de gravitate.

Ideea că serviabilul meu prieten putea să plătească amabilitatea lui cu un atac de apoplexie nu-mi displăcea deloc: dimpotrivă! Astfel că, închipuindu-mi cu mintea ochii lui injectați de oboseală și barba deasă și neagră șiroind de o umezeală rău prevestitoare, simțeam că-mi cresc la picioare aripile divinului Mercur, și că bicicleta mea, în ceasul acela, zbura pe pnevrile ei ca vîntul.

Se scurseră cîteva minute.

Deodată:

— Îți este cald, dragă? îl întrebai pe Tristan Bernard, cu o voce ușor ironică.

Cel întrebat nu răspunse.

— Nu mai scoate niciun cuvînt! mă gîndii, pufnind de rîs; nu mai poate să mai articuleze nici o vorbă!...

Pe urmă, cu glas tare:

— Nu te deranja din cauza mea. Vrei să te odihnești puțin?

Tăcere.

Asta devenea de neînțeles.

— Mă auzi, Tristan Bernard?

Iarăși nimic.

Deodată, mă cuprinse neliniștea. Ce însemna această tăcere? Cu picioarele lipite de pedale, cu degetele crispate de ghidon, aruncai o privire în urma mea... Dumnezeule! Eram singur!!! În dreapta, în stînga mea, cît vedeai cu ochii, se întindea imensul covor al cîmpurilor, presărate cu albăstrele și cu maci, în timp ce acolo jos, departe de tot o siluetă care se desprindea, cu contururi negre, pe fundalul limpede al orizontului, Tristan Bernard, așezat pe vîrful unui povîrniș, îmi făcea semn să continui.

Vai de mine!.. mă țineam deci pe bicicletă fără ajutorul nimănui?... De cinci minute poate, datorită numai puterilor mele străbăteam spațiul prin pulberea drumului?...

Ah! asta nu durează mult, v-o jur!

Trezirea bruscă la realitate, farmecul întrerupt, mă zgudui, chiar în aceeași clipă, ca o lovitură de picior în stomac. Venii de-a berbeleacul. Bicicleta căzu grămadă într-o parte, iar eu mă potolii cu fața în jos, înroșind cu sîngele care îmi curgea din nas nenumăratele muchii ascuțite ale unei grămezi de pietricele.

În româneşte de Tatiana ULMU

Redacția: Piața Scînteii, Tel. 17.60.10. Administrația: 17.60.20. Interior 1.400. Abonamentele se primesc la toate oficiile poștale, factorii poștali și difuzorii din întreprinderi și instituții. Tiparul Combinatului Poligrafic Casa Scînteii 40.240

UN PORTRET PE SĂPTĂMÎNĂ

ASPASIA PAPATANASSIOU-MAVROMATTI

Recent s-a decernat premiul Kotopouli Aspasiei Papatanassiou-Mavromatti, cunoscută publicului nostru din rolurile Electra și Medeea. Acesta e cel de al patrulea premiu obținut de celebra tragediană greacă într-un interval de numai cîteva ani. În 1960 i s-a decernat premiul Teatrului Națiunilor, în 1962 medalia de aur a orașului Atena, pentru merite artistice excepționale și în 1963 premiul internațional de la Palermo, pentru cea mai bună interpretare feminină a anului.

Aspasia a fost elevă a marelui regizor Dimitris Rondiris (cunoscut publicului nostru din montările pieselor prezentate de teatrul Piraikon), în trupa căruia activează de șapte ani. A debutat în anul 1941 și chiar de la început i s-au încredințat roluri de mina întîi : Fantine („Mizerabilii" de Victor Hugo), Eugenie Grandet (Balzac), Luise Miller („Intrigă și iubire" — Schiller), Clitemnestra („Orestia" de Eschil), Liusea („Ani de pribegie" de Arbuzov), Mario („Tarantela") de De Filippo etc.

Adeptă a unei înalte concepții despre arta teatrului și despre misiunea actorului, credincioasă acestui țel, Aspasia Papatanasiou-Mavromatti l-a afirmat din nou cu prilejul decernării ultimului premiu : „Fiecare artist este o unitate a unui ansamblu social. Pentru a putea fi demn de misiunea sa, are datoria, ca paralel cu exercițiile de zi cu zi pentru menținerea condiției sale fizice și a atributelor profesionale, să se străduiască a se desăvîrși ca om, să se instruiască la maximum și totodată să lupte ca să se elibereze de slăbiciunile omenești și, în special, de cel mai cumplit dușman al creației artistice : vedetismul. Artistul trebuie să fie cît mai sensibil față de problemele, frămîntările, bucuriile și durerile celorlalți. Înarmat din punct de vedere artistic și sufletesc, eu mintea și cu inima deschisă, să se străduiască a-i înțeleze pe oameni.

Am crescut într-o epocă frămîntată, plină de evenimente zguduitoare atît pentru țara noastră cît și pentru întreaga omenire. Tata mi-a fost un nepreținut îndrumător. El s-a străduit să-mi inspire dragoste pentru om și să mă facă să înțeleg înalta răspundere a moștenirii spirituale lăsată de strămoșii noștri. De foarte tînără am simțit nevoia să caut un mediu unde să pot sluji acestor idealuri și astfel m-am dedicat teatrului.

Aspasia Papatanasiou-Mavromatti, în lungile turnee întreprinse peste hotarele țării sale, aduce o adevărată solie a nemuritoarei arte a tragicilor greci.

Polixenia KARAMBI

Eminescu în documente ieșene

(Urmare din pag. 1)

averea sotului, avere care începuse a fi vînduită de ispravnicie pentru datorii. Din dosarul întocmit reiese că Ralu Eminovici o ducea greu, că se descurca anevoie cu puzderia de copii și era împovărată de lipsuri. Un an mai tîrziu, în octombrie 1851, aceeași Ralu Eminovici arăta într-o jalbă adresată ispravniciei ținutului Botoșani, îndreptată împotriva unei oarecare Smaranda Varlam, într-o pricină legată de închirierea unei case, că era „bolnavă, cu copii mici și cu căutare de doftor și stă în casele altora". Apoi, în 1855, Ralu e nevoită să-și vîndă, așa cum se atestă într-o mitrică, casa din Botoșani negustorului Iosăp Munteanu.

Despre micul Mihail, prima mărturie scrisă după cea referitoare la nașterea lui datează din 15 august 1857. Este vorba de cererea cămînarului Gheorghe Eminovici către secretariatul de stat al Moldovei pentru a se elibera — pe o sa chezășie — un pașaport fiilor săi Serban, Neculai, Gheorghe și Ilie pentru a merge la Cernăuți să-și continue studiile. Roagă să fie înscris în pașaport și al cincilea fiu, Mihail, în vîrstă de 7 ani care are următoarele semnalmente: „statul crescător, părul negru, ochii negri, nasul potrivit, fața smolită".

Timp de 10 ani apoi documentele arhivei nu mai pomenesc nimic despre Mihail. În 1875, la 24 august, îl întîlnim însă din nou. În urma inspecției din comuna Tansa, județul Vaslui, Mihail Eminescu, revizor școlar al județelor Iași și Vaslui, consemna într-un proces verbal starea proastă a localului, frecventa foarte redusă a elevilor, lipsa de manuale și materiale necesare școlii, fonduri minime în bugetul comunei pentru școală, toate fiind cauzate de „netrebnicia administrației comunale" care considera școala „ca un lucru de prisos".

1875 : În registrul de inspecții al școlii din Sărărie poetul constata insuficienta pregătire a elevilor și frecventa redusă. În același an consemnează în registrul de inspecție al „Școalei model" din comuna Bicolari rezultatele bune înregistrate și recomandă să se utilizeze manualul școlar „Metodă nouă" de Ion Creangă.

1876 : Printr-o circulară Eminescu făcea cunoscut direcțiunii școlii primare de fete din Tătarași-Iași, decretul domnesc din 30 decembrie 1875 referitor la introducerea obligatorie în școlile primare a unor manuale didactice printre care și metoda nouă de cetire pentru clasa I-a a lui Ion Creangă. Din același an figurează mai multe alte circulări, rezoluții și consemnări în condicile de inspecții, care dovedesc cu cîtă trezire de mîină și conștiinciozitate își făcea Eminescu treaba sa de revizor școlar.

Din 1876 datează și documente care vorbesc de un moment dureros din viața poetului. E vorba despre acuzația nedreaptă care i s-a adus de a fi sustras, în timpul cît a fost bibliotecar, cărți din biblioteca Universității din Iași. Dosarul inființat la 20 octombrie 1876 de procurorul tribunalului Iași în urma adresei Ministerului Cultelor și Instrucțiunii Publice cuprinde 46 file între care și răspunsurile la interogatoriul făcut lui Eminescu, scrise de mîna lui, o copie după procesul verbal, scrisă, de asemenea, de poet și alte acte. La sfîrșit dosarul cuprinde ordonanța județului de instrucție prin care scoate din cauză pe Eminescu.

Ultimii ani din viața marelui nostru poet, marcați de boală și cruntă sărăcie reies din cîteva scrisori ale poetului. La 12 ianuarie 1884 scria din Viena prietenului său Chibici Rîvneanu, despre starea în care se află la spitalul din Döbling. Eminescu își exprima dorința de a pleca cît mai grabnic de acolo, unde își dă seama că e ținut în mod inutil. Totodată își roagă prietenul să-l informeze de către cine este întreținut în acest spital unde „tratamentul pare a consista în mîncare puțină și proastă și în recluziune". Îl mai roagă să aibă grijă de cărțile sale încheind cu următoarele cuvinte : „foamea și demoralizarea, iată cele două stări continue în care petrece nenorocitul tău amic". La fel de tristă este scrisoarea din același an, datată Iași 20 octombrie și adresată aceluiași prieten la București. Eminescu povestește că locuiește la hotelul „România" (vechiul han a lui Petrea Băcălu), în condiții groaznice. Își vorbește despre sănătatea lui care s-a înrăutățit, îl roagă să-i mai pățrezte lada pînă la însănătoșire. În sfîrșit, ultimul document care se cere menționat datează din vara anului 1887 și se referă la situația listelor de subscripție ce fuseseră deschise din inițiativa elevilor școlii de pictură din Iași pentru ajutorarea poetului.

Un epilog dramatic care arată grăitor lipsa de înțelegere și de sprijin a „cîrmuirii cele crude și nedrepte" pentru cel mai mare poet al țării.

M. PAULIAN

Scenă din piesa „Vicleniile lui Scapin"

Comedia Franceză

CRONICA TEATRALĂ O CRONICA TEATRALĂ O CRONICA TEATRALĂ

Cel mai vechi teatru dramatic al Europei, numit Comedia Franceză, dar prenumit și mai ales supranumit „Casa lui Molière", ne-a făcut, la sfîrșitul săptămînii trecute, o vizită fulgerătoare, a cărei amintire va fi, însă, durabilă.

Ca spectacole ale Casei lui Molière, ale instituției care perpetuează o veche și solidă tradiție a teatrului francez, acestea ne-au apărut cu deosebire concludente : un exemplu care merită a fi meditat de oamenii de teatru, asupra raporturilor vii — acelea care se pot stabili în mod concret și armonic în cadrul unui spectacol — între clasicism și modernism, între tradiție și contemporaneitate, între literatură și artă a scenei. Cel ce a văzut cele trei spectacole prezentate la noi de Comedia Franceză și-a putut da singur seama de valoarea acestei opinii, și nici o demonstrație nu mai e necesară.

Ne-ar fi plăcut, evident, ca repertoriul turneului să fie mai variat, să ne dea o idee și despre linia de dramă și tragedie, și, de asemenea, de repertoriul modern al Comediei Franceze. Ceea ce ni s-a dat nu este, însă, puțin, și o coincidentă fericită face ca „Tartuffe" și „Vicleniile lui Scapin", două dintre celei trei opere reprezentate să figureze sau să fi figurat recent în repertoriul Național nostru, fiind proaspete în amintirea publicului nostru și scutindu-ne deci de analiză literară.

Am văzut un „Tartuffe", pe care regia lui Louis Seigner (interpret, la Paris și în alte orașe ale turneului, al rolului principal) nu l-a mai vrut construit piramidal și concentric, cu toate personajele, fixate prealabil în schemele moliéresti impuse, orientate spre servirea ideii de demascare a *impostorului*, deci spre servirea caracterului central. Dimpotrivă, accentele au fost distribuite egal și nepărtinitor asupra tuturor personajelor, ceea ce a avut de rezultat relevarea unei multimi de caractere și chiar de psihologii, între care, în primul rînd, a lui și a lui Orgon. Prin aceasta, comedia a căpătat multă viață, și mult mai multă complexitate dramatică decît i se acordă, de obicei, pe baza unui uzat clișeu de istorie literară și de manual. Fără a-și pierde de virulenta satirei sociale, o vină filozofic-moralistică, din sursa parcă, a lui La Bruyére, se face simțită, mai ales prin Cleante și Dorine. Fără a se reteza un singur vers, fără a se expedia cel mai nefavorabil moment, cu atît mai mult, fără a se renunța la întreaga suculență și la toate implicațiile marilor, faimoaselor scene capitale prea bine cunoscute, spectacolul are o dinamică și o vivacitate a căror desfășurare nu a fost împiedicată prin nimic. Calitate cu atît mai prețioasă, cu cît ea s-a îmbinat cu precizia cea mai riguroasă a ritmurilor individuale, la un mod care amînteșe muzica și baletul, implicînd însă spontaneitatea și firescul. Interpretul lui Tartuffe, Jean Marchat, ne-a prezentat o creație originală, în care impostura se însoțește cu o mai redusă doză de simulație ostentativă, de către explozii imprudente se explică prin trecutul personajului, pe care actorul nu a uitat să-l facă presimțit prin unele dezvăluiri de vulgaritate a tonului, de cel mai bun efect. François Chaumette, în rolul lui Orgon, ni s-a părut foarte interesant printr-o anumită căutare a personajului pe linia unei naivități întîrziate, a unei candori aproape visătoare, care a accentuat în mod original aberația credulității și grotescul convingerii. Cu o elegantă zdrobitoare, de natură să accentueze o discutabilă distantare față de pretextul dramatic dar, în același timp, înțelepciunea ironică și feminitatea matură a personajului, cunoscuta Annie Ducaux a creat o Elmira care cred că marchează un succes deosebit chiar în galeria atît de numeroaselor interprete franceze ale acestui rol. Nu mai puțin cunoscuta Lise Delamare, a interpretat celebrul rol al Dorinei cu o autoritate grea, cu o notă, parcă de asprime și dezabuzare, care nu intră în imaginea obișnuită a subretei moliéresti, dar care a făcut-o cu atît mai originală. Bernard Dheran a interpretat rolul lui Cleante cu o tendință uman-moralizatoare de cel mai bun gust, de cea mai fină precizie și pondere. Michèle André în rolul Marianei, a fost o ingenuă moliéreasă perfectă, cele mai bune efecte scoțîndu-le din găselnițe vocale, fapt pe care, la apusul ro-

mantismului, l-a practicat și Denise Gence, în minutioasa compoziție a rolului doamnei Pernelle. Mai scăzut, din punctul de vedere al dicțiunii și al debitului, ni s-a părut Michel Bernardy, în rolul lui Damis și de un comic cam schematic, Jean Louis Jemma, în rolul lui Valere. Dar de o artă și de un efect irezistibil, a fost Michel Aumont, în unica apariție a lui Loyal, agentul tribunalului.

Vicleniile lui Scapin în regia lui Jacques Charon s-a realizat prin împărtășirea, astăzi comună aproape tuturor teatrelor din lume, de la sursa farsei italiene, a comediei de artă. Ideea e foarte justificată și fără o mare originalitate, bufonadele lui Scapin s-au desfășurat în cadrul atractiv al unei atmosfere napolitane. Nu cred, totuși, că maniera clovnească reprezintă marea forță a acestei trupe, deși René Camoin, în Argante, și mai ales Michel Aumont, în Geronte au excelat sub înfățișări grotești și într-un contrast vocal irezistibil. Pe Scapin (inlocuindu-l pe titularul Robert Hirsch, prezent la noi numai în ipostaza de decorator) l-a jucat Jean Paul Roussillon, actor încă tînăr, care atacă rolul cu un aplomb, cu o imaginație și cu o frenezie care dezvăluie o excelentă și bogată natură de comedian. Actorul nu are însă registrul vocal destul de larg, nici nu posedă încă la perfecție arta îmitației verbale, astfel că faimoasa scenă a ciomăgirii lui Geronte, ascuns în sac, și-a pierdut mult din efect. Nu pot insista după cum merită, asupra calităților arătate de Catherine Samie, în Zerbinette și (din nou) de Michèle André în Hyacinthe, după cum nu se poate sublinia îndeajuns hazul lui Jean-Claude Arnaud în valetul Silvestre. Michel Bernardy își reabilitează dicțiunea. În Octave, în timp ce Jean-Louis Jemma e mult mai la largul său în Léandre. Masivei contribuții clasice a turneului i s-a adăugat un intermezzo romantic, sub forma încîntătoarei badinerii (cu concluzie morală foarte serioasă), *Un capriciu* de Alfred de Musset. Spectacolul pus în scenă de Maurice Escaude (celebrul actor al Comediei Franceze și actualul ei director) ni s-a înfățișat ca o pură bijuterie de finețe, grație, echilibru, melodie și orice altceva care poate sugera ideea unei opere sclipitoare de spirit, care și-a găsit, nu mă îndoiesc, în Annie Ducaux, o interpretă memorabilă. Arta cu care aceasta a împletit hazul discret cu seriozitatea adîncă, cu care a desfășurat gama întreagă a unei delicate farse, în stil salonard, cu care a dozat ofensiva îndulgentă cu defensiva ironică, constituie cred, materialul uneia dintre cele mai admirabile creațiuni actoricești pe care le-am văzut în această epocă.

Dar ar fi nedrept dacă am crede că pentru această strălucitoare piatră prețioasă, ceilalți doi interpreți au fost simplă *montură*. În rolul tinerei soții, Claude Winter a dovedit excelente calități de ingenuă sentimentală, vădite mai ales în gingășia cu care a rostit micul monolog al începutului. François Chaumette, cu totul altul decît în Orgon, a dat viață, eleganță autentică, contrastînd salomarță excelentă, rolului deloc avantajos al contelui de Chavigny, într-o imagine care a cuprins și admirațiile și dispreturile secrete ale lui Musset, cel de deasupra timpului său.

Radu POPESCU

„Plicul" la Bacău

La Teatrul de Stat din Bacău se prezintă comedia „Plicul" de Liviu Rebreanu, piesă în care este demascat politicianismul burghez și care este primită cu viu interes de publicul spectator.

Programul de sală cuprinde, printre altele, și un salut din partea soției scriitorului — Fanny Rebreanu.

În holul teatrului a fost eganizată o expoziție de cărți din opera lui Liviu Rebreanu.

SPECTACOLE FESTIVE

Cu ocazia împlinirii a 10 ani de activitate, la Teatrul Maghiar de Stat din Satu Mare au avut loc recent, spectacole festive cu piesele „Război și pace" după L. Tolstoi, „Ultima oră" de M. Sebastian și „Accidentul" de Maria Földes.

Lucrări muzicale

În Editura Muzicală a Uniunii Compozitorilor din R.P.R. au apărut o seamă de lucrări noi între care : „Album de lieduri de compozitori romîni contemporani", „Sonatină pentru vioară și pian" de Mircea Chiriac, „Sonatină pentru pian" de Constantin Derussi, „Sonata ostinato" de Cornel Țăranu, „Sonată pentru pian", de Mauriciu Vescan, precum și partituri de muzică ușoară : „Cîntă o mandolină" de Gherase Dendrino, „Ce frumoasă-i strada mea" de Eugen Teger.

Închiderea cursurilor Universității Populare - București

La 7 iunie, în sala mare a Palatului R.P.R. are loc manifestarea de închidere a cursurilor Universității Populare-București. După cuvîntul scriitorului Demostene Botez, președintele Consiliului pentru răspîndirea cunoștințelor cultural-științifice din Comitetul de Stat pentru Cultură și Artă, vor mai lua cuvîntul acad. Andrei Oțetea și scriitorul Eusebiu Camilar.

Va urma un spectacol literar-muzical, la care își dau concursul numeroși artiști precum și Ansamblul de cîntece și dansuri al M.F.A.

Clișeul nostru înfățișează pe cîțiva dintre membrii cercului de acordeon al Casei de cultură din Caracal. Tinerii instrumentiști pregătesc un nou spectacol intitulat „Întîlnire cu muzica"

TEATRU PE DISC

„TACHE, IANKE ȘI CADIR"

Prin apariția pe disc a piesei lui Victor Ion Popa — „Tache, Ianke și Cadîr" — *discoteca ni se îmbogățește cu o nouă lucrare valoroasă din dramaturgia noastră. Alegerea e binevenită deoarece comedia aceasta, ținută în ultimul timp pe scena Teatrului „Lucia Sturdza Bulandra", a înregistrat un succes remarcabil. Înregistrarea spectacolului a beneficiat de o bună distribuție din care fac parte doi artiști ai poporului (regretatul Jules Cazaban și Ștefan Ciubotărașu) care interpretează, respectiv pe Ianke și Tache. Rolul lui Cadîr e jucat de Ion Manta. Celelalte personaje sînt interpretate de Carol Kron (Ilie), Octavian Cottescu (Ionel), Anca Veresti (Ana), Virginia Stoicescu (Baba Safta). Adaptarea aparține lui M. Zirra, iar regia artistică lui N. Al. Toscani.*

Spectacolul înregistrat pe discuri „Electrecord" scoate în evidență în mod pregnant mesajul umanist al piesei lui Victor Ion Popa, căldura sufletească a celor trei eroi care reușesc să se cunoască și să lege o strînsă prietenie. E salutar faptul că acest spectacol bine regizat, executat în condiții impecabile, atît artistice cît și din punct de vedere tehnic, a fost imortalizat pe disc.

În 1932, la prezentarea piesei în premieră pe țară, ea a avut parte de o primire rece deși distribuția cuprindea artiști de mina întîi cum erau Ion Sîrbul, G. Timică, Al. Giugaru, Jules Cazaban, Mihai Popescu, Maria Mohor, Silvia Dumitrescu.

Și iată că acum, într-un climat cu totul nou, piesa atît de îndrăgită de public se joacă cu succes, ba i se rezervă și cinstea de a fi printre primele imprimate pe disc, alături de „Scrisoarea pierdută" a lui Caragiale, de „Revizorul" lui Gogol, de „Chiriță în provincie" a lui Alecsandri.

Noul disc trebuie considerat și ca un omagiu adus lui Victor Ion Popa, unul din oamenii noștri de teatru cu o pregătire multilaterală. Cuvintul călduros ce însoțește discul, scris de dramaturgul Mircea Ștefănescu, îl arată ca fiind în același timp actor, dramaturg, regizor, pictor scenograf, cronicar dramatic, director de teatru, profesor de conservator. Deosebit de aceasta, autorul s-a remarcat și ca romancier, poet, sculptor, caricaturist, critic de artă. Și, la necoie, așa cum spunea și Mircea Ștefănescu, el putea fi perucher, electrician, croitor, cizmar, timplar, tapițer, putea fi orice în dorința de a servi teatrul.

Recenta înregistrare a piesei lui Victor Ion Popa se înscrie printre reușitele „Electrecordului".

VĂ POVESTIM FILMUL :

„Cei doi colonei"

O PRODUCȚIE A STUDIOURILOR ITALIENE CU TOTO

QUARTETUL „MUZICA"

De cîtva timp, întîlnim tot mai des, alături de concertele marilor orchestre simfonice, afișele unor noi formații de muzică de cameră, manifestările lor artistice contribuind la împlinirea unei dorințe a iubitorilor acestui gen de muzică.

Dintre cele mai noi formații de muzică de cameră face parte quartetul „Muzica", format din George Hamza (vioara I), Costache Constantin (vioara II), Constantin Buică (viola), Ilia Cătălin (violoncel). Noua formație și-a înscris activitatea, încă de la primul său concert, atît pe linia promovării lucrărilor muzicale romînești cît și pe aceea a educației muzicale a tineretului. Repertoriul a fost alcătuit în așa fel încît în comert s-a putut prezenta ascultătorilor o gamă cît mai variată de lucrări, simple din punct de vedere al înțelegerii. În fruntea noului quartet se află violonistul George Hamza, laureat al concursurilor tineriior soliști. Pasiunea tînărului violonist de a prezenta lucrări ale compozitorilor noștri a fost răsplătită și de Uniunea Compozitorilor care i-a acordat Diploma pentru propagarea muzicii romînești în primă audiție.

— Ce ne puteți spune despre viitoarea activitate a quartetului „Muzica", l-am întrebat pe George Hamza.

— *Dorim în primul rînd să contribuim și mai mult la educația muzicală a tineretului. Pentru aceasta intenționăm ca începînd cu viitorul nostru concert să apelăm la un muzicolog, care înaintea lucrărilor mai dificile, să explice ascultătorilor esența compoziției respective. Vom pune un accent deosebit pe alcătuirea repertoriului, astfel ca pe lîngă o frumoasă ținută artistică, concertul să cuprindă creații reprezentative ale compozitorilor noștri. În momentul de față, el nu este încă complet alcătuit, dar printre alte lucrări va cuprinde cîteva cuartete scrise de Mihail Jora, Tiberiu Olah, Doru Popovici, Anatol Vieru. Pregătirea unui concert necesită mult timp. Tin să vă spun că pentru prezentarea primului nostru concert am făcut 55 de repetiții colective, în afară de numeroase exerciții individuale. Adică luni de muncă pentru un concert care durează două ore. În schimb satisfacția de a putea contribui la popularizarea muzicii romînești este atît de mare încît răsplătește pe deplin eforturile noastre.*

Marian SANDU

Fotografia : Ion POPOVICI

MICII BALERINI

Pe scena Teatrului Muzical din Galați, o mină de copii au dus deunăzi, pe umeri, o bună parte dintr-un balet clasic ce pune probleme chiar și balerinilor încercați. E vorba de cunoscuta lucrare a lui Ceaikovski — „Frumoasa din pădurea adormită" și de ciîva copii, școlari și preșcolari, îndrumați cu răbdare și dragoste de Dumitru Stan, prim balerin al teatrului pe a cărui scenă s-a desfășurat spectacolul.

Totul se petrecea la dimensiunile obișnuite : scenă autentică, decoruri normale, luminile veritabile ale rampei. În acest cadru, micii interpreți au știut să traducă prin mijlocirea gratioasă a dansului acțiunea baletului, să redea victoria binelui asupra răului, victorie ce a avut ca efect trezirea Frumoasei din somnul ei secular.

Bighiu Valerica în rolul principal, cele două zîne, Birsan Mariana și Țiutiu Nicuța și-au dovedit măiestria și o dată cu ele și micile interprete Brîndușa Antonina, Bogatu Liliana, Trifu Geta, Țîțu Gabriela, Lepădatu Aurora, Florea Gabriela, Patrichi Valeria, Manolescu Brîndușa și altele.

Fiecare își trăia rolul, interpretîndu-l cu o seriozitate solemnă. Cadrul larg al scenei nu le tuconada, iar publicul în fața căruia se afla și care umplea sala pînă la ultimul loc, nu constituia un prilej de intimidare. Acest lucru este valabil și pentru Luminița Onose, o fetiță de 4—5 ani, cu un păr bogat revărsat peste umeri, apărînd în rolul unui paj ghiduș.

Ceea ce făcea notă aparte era doar apariția vreunei mame, mai-greșiluri, în culise precum și asediul — în pauze — a ușii ce da spre scena de către numeroși aspiranți la cunoașterea tainelor artei dansului.

Baletul „Frumoasa din pădurea adormită" a demonstrat că în rîndul micilor balerini — unii dintre ei componenți ai ansamblului Clubului transporturi și telecomunicații — există multe elemente talentate ce trebuie ajutate în continuare.

În ei se întrezăresc viitori soliști de valoare.

C. ȘERBAN

De peste hotare

JEAN EFFEL, cunoscutul caricaturist francez care vreme de trei decenii a realizat, zi de zi, o cronică satirică a vieții politice franceze, publică recent o nouă culegere care include evenimentele anilor 1960—64, redate cu multă vervă de condeiul său.

TEATRUL DE ARTĂ DIN MOSCOVA, care a vizitat și țara noastră în anii trecuți, a sosit la Londra în cadrul unui turneu de trei săptămîni. Pe scena teatrului Aldwych, el va prezenta publicului englez „Livada cu vișini" de Cehov, „Orologiul Kremlinului" de Pogodin și „Suflete moarte" de Gogol.

ROBERT HOSSEIN care, în aceste zile, apare pe ecranele noastre în rolul mareșalului Lefebvre din filmul „Madame Sans-Gêne" face parte din distribuția noului film al regizorului francez Bernard Borderie alături de tînăra vedetă Michele Mercier, în vîrstă de 22 de ani.

TEATRUL „Piccolo" din Milano a prezentat nu de mult „Viața lui Galileo Galilei" de Bertolt Brecht. Datorită activităților unui proeminent regizor italian — Giorgio Streler — dramaturgia lui Brecht, nu de mult încă necunoscută publicului italian, a intrat în viața teatrală a orașului Milano și în general a Italiei ca o parte componentă a „ratiei teatrale zilnice". Drama lui Galilei — a arătat după premiera interpretului lui Galilei, Tino Cuazzeli — este nu numai o dramă individuală, dar și o expresie a contradicțiilor sociale ale epocii... Drama aceasta va aminti poate încă o dată oamenilor răspunderea savanților, al căror țel suprem trebuie să fie fericirea omenirii.

In timpul războiului, satul Montegreco este ocupat succesiv cînd de batalionul colonelului italian Antonio Di Maggio, cînd de către oștașii de sub comanda colonelului englez Timothy Henderson.

Această trecere continuă a satului din minile unora într-ale celorlalți este consemnată la han, prin schimbarea portretelor în sat, unde ostașii stabilesc legături de dragoste, prin însoțirea cu ofțuari a celor ce pleacă și promisiunea de a-i aștepta.

Într-una din zilele în care Antonio Di Maggio ocupase satul, Henderson vine pe furiș să-și pipa uitată la han. Fiind descoperit, el este luat prizonier. Același lucru i se întîmplă ulterior lui Di Maggio, ceea ce îi apropie pe cei doi colonei care se războiesc în această părticică de front în așteptarea nemărturisită a rezultatului final, ce urma să se hotărască în alte părți.

Stînd de vorbă, cei doi fac surprinzătoarea constatare că hangița Iride, care-și ascundea consortul, partizan, de furia ocupanților, le împărțea în egală măsură favorurile. De fapt însă, ea își bătea joc de amîndoi căci, în întunericul camerei, locul Iridei era deținut de bătrîna Penelope, urîtă ca o vrăjitoare.

Hotărîți să pună capăt luptelor cu prețul distrugerii satului, parașutiștii hitleriști de sub comanda maiorului Kruger sosesc la Montegreco. Di Maggio este luat prizonier și condamnat la moarte pentru pactizare cu inamicul. Dar, la momentul oportun, apare Henderson care-l salvează de la execuție. Este tocmai ziua de 8 septembrie 1943, cînd s-a semnat armistițiul.

BIBLIOTECA CENTRALĂ
SIBIU

1889 MIHAIL EMINESCU 1964

Proletari din toate țările, uniți-vă!

magazin

ANUL VIII — Nr. 349 • Sîmbătă 13 iunie 1964 • 8 pagini — 1,50 lei

Luceafărul poeziei noastre

de TUDOR TEODORESCU-BRANIȘTE

Se împlinesc trei sferturi de veac de la moartea lui Mihail Eminescu, cel mai mare poet romîn și unul din cei mai mari poeți ai lumii. În peisajul literaturii noastre, opera lui Eminescu se înalță ca un pisc uriaș. Nimeni nu i-a netezit drumul, nimeni nu i-a vestit apariția. „Întîmplarea — spune cu drept cuvînt G. Ibrăileanu — a făcut ca unul din cei mai mari poeți lirici ai secolului al XIX-lea, secol atît de bogat, cel mai bogat în lirici, să se nască la noi, într-un colț din fundul Moldovei. Iar dacă ne gîndim la calitatea pură și profundă a lirismului său, dacă ne gîndim că Eminescu a apărut într-o literatură începătoare, fără tradiții, fără modele, fără limbă artistică, fără limbă literară fixată ; dacă ne mai gîndim că el a avut de luptat cu mizeria, cu boala, cu obtuzitatea și răutatea oamenilor, dacă mai adăugăm că opera lui, creată în condiții așa de grele, a fost înfăptuită pînă la vîrsta de treizeci și trei de ani, pînă la vîrsta cînd un poet de o așa puternică gîndire abia începe să devină aceea ce e menit să fie,—atunci poate avem dreptul să spunem că în Eminescu natura crease pe cel mai mare liric modern și că, geloasă de propria-i operă, i-a plăcut să sfarme de timpuriu minunata oglindă în care s-a răsfrînt atît de încîntător".

Viața lui Eminescu s-a petrecut în lipsuri și suferințe, ca să sfîrșească într-o boală cumplită, care i-a întunecat ultimii șase ani. Cel mai mare poet al nostru a trebuit să fie, rînd pe rînd, sufleur la teatru, funcționar, revizor școlar. Caracteristic pentru simțul lui de răspundere și pentru demnitatea lui personală, e că în toate aceste îndeletniciri nu a primit niciodată să fie un sinecurist, cum se zicea pe vremuri, adică să ia o leafă fără a munci. Pretutindeni și-a împlinit datoria și mai mult decît datoria.

În această privință, cunoscînd pe Ion Slavici în redacția „Adevărului literar" — sînt mai bine de patruzeci de ani de atunci — am căutat să aflu oarecari amănunte despre viața de fiecare zi a lui Eminescu. „A fost cel mai chinuit dintre toți scriitorii noștri, mi-a spus bătrînul. Cel mai mare și cel mai chinuit ! Era de o sobrietate, cum rar mi-a fost dat să văd. Cerințele lui erau minime : o haină convenabilă, cîteva țigări, o masă modestă și cîteva cărți de citit. Nu-i trebuia mai mult. Din nefericire, adesea n-a avut nici măcar atît. Dar necazurile și sărăcia n-au atins niciodată marea lui conștiinciozitate în scris. Nu

(Continuare în pag. a 3-a)

SARA PE DEAL

de TRAIAN COȘOVEI

Un tulburător miracol mi-a fost dat să-l trăiesc la Ipotești, într-o noapte de vară. Un bătrînel vioi, cu plete albe mă purta să-mi arate tot ce avea el scump acolo, în Ipotești, legat de copilăria și de viața lui Eminescu. Umblam pe ulițele pe care a umblat Eminescu, vedeam case, grădini în care va fi intrat Eminescu. Moșneagul îmi arăta casa în care a crescut Eminescu și care acum era transformată în muzeu. Niște boieri fără simțire — niște dușmani disprețuitori — dărîmaseră acest leagăn al marelui poet — și casa fusese reconstruită — dar dărîmarea, nelegiuirea aceea stăruia încă în jurul casei reconstruite.

Aveam în față priveliștile în care a crescut Eminescu și mă gîndeam că întregul sat, ținutul întreg — toată partea aceea de țară și de lume au fost casa și leagănul lui Eminescu.

Bătrînul spunea :

— Hai acuma să-ți arăt pădurea — pădurea, unde se ducea Mihai și citea, scria poezii. Pădurea a fost tăiată de boieri însă noi știm locurile. A rămas ceva și din pădure.

În cîteva ceasuri am putut să văd că totul, aproape totul se schimbase. Era o după-amiază caldă și liniștită, luminoasă și peste sat, peste împrejurimi, Eminescu, ființa lui puternică, plutea asupra ținutului, ca un cer adînc, curat și tulburător.

— *Sara*, spuse bătrînul, șoptit, încredințîndu-mi un mare secret — *sara* — mai bine se arată. Poți vedea mai mult...

„Sara", da — sara, cînd am plecat din Ipotești, am avut parte de acel miracol, despre care spuneam mai înainte. În cîteva clipe, după asfințitul soarelui, în timp ce coboram din sat, să iau drumul Botoșanilor, s-a produs acel miracol despre care bătrînul știa ceva.

Întregul ținut, dealurile cu porumburi înalte, cu lanuri de floarea soarelui au tresărit și s-au înfiorat, atinse de boarea răcoroasă a văilor, apoi a început să se reverse peste Ipotești una din acele nopți fără asemănare care au umplut îndelung inima lui Eminescu. Pe drumeaguri, pe cărări ascunse se iveau copii, băieți și fete, mînînd din urmă cîrduri de vaci sau veneau călări și chiuiau. Pe văi se auzeau tălăngi înăbușite ; boarea purta miros de fum de la stîne și prin cîntarea largă a greierilor se deslușeau fluiere.

Răsărea luna drept de sub locurile unde fuseseră pădurile lui Eminescu și, în cîteva clipe, pădurile s-au revărsat și au crescut pînă în marginea satului, înalte și nepătrunse și mi se părea că deslușesc freamătul

(Continuare în pag. a 3-a)

Desen de Becu RIND

La casa-muzeu din Ipotești vin în aceste zile numeroși oaspeți din multe colțuri ale țării spre a aduce un omagiu luceafărului poeziei românești. Iată un grup de școlari care au vizitat această locuință unde s-a născut poetul.

„TOT MAI CITESC MĂIASTRA-ȚI CARTE"

Însemnări despre marele nostru poet

Dar ți-a fost dat să fii deasupra
Acestor inimi seci și strîmte
Și tu să-nduri toată durerea,
Pe care lumea n-o mai simte.

Să plîngi tu plînsul tuturora,
Din zbuciumul eternei lupte,
Să smulgi fulgerătoare versuri,
Bucăți din inima ta rupte...

AL. VLAHUȚĂ
„Lui Eminescu"

Acest Eminescu a suferit de multe, a suferit și de foame. Da, dar nu s-a încovoiat niciodată ; era un om dintr-o bucată și nu dintr-una care se găsește pe toate cărările.

I. L. CARAGIALE

Oamenii curioși care nu mai ostenesc cerînd operele din copilărie ale poetului, își sporesc investigațiile intrînd pînă în cele din urmă intimități ale omului. Pe noi ar trebui să ne intereseze numai spiritul celui ce a fost Eminescu. De fapt, în epoca dezvoltării sale Eminescu s-a supus unei discipline atît de aspre încît privind grămezile de manuscripte, ai dreptul să te întrebi dacă viața materială și-a putut păstra atunci intensitatea în felul cum pretind unii să ne-o arate. In epoca exploziei sale, poetul a covîrșit în chip monstruos, aș putea zice, cele materiale. Așa încît, orice-ar fi făcut acel Eminescu intim, asupra căruia se insistă indiscret, oricare i-ar fi fost mizeriile și micimile, artistul rămîne nu numai covîrșitor, ci exclusiv deasupra. Munca lui înverșunată și infernală, mărturisită în aceste manuscripte, în care un viers trece prin zeci și zeci de topiri și clarificări, nu ne îngăduie să atribuim materiei mai mult decît se cuvine. Și chiar dacă nu aș ajunge la această concluzie logică, îmi place mai mult să mă opresc asupra spiritualității acestui ales al neamului.

MIHAIL SADOVEANU

Să se vorbească despre Eminescu mai des și cît mai des e o datorie. El e doar unul din ctitori și ziditori. De ce să fim reticenți ? Mai mare ca toți... Inspirația lui Eminescu e, firește, variată, dar casetele în care ar putea sa fie adunate cristalele ei, nu se pot face nici după culoare, nici după carate, nici după transparență unele intrînd în toate celelalte. Că Eminescu lucra ca un bijutier o dovedește perfecțiunea la care a ajuns în unele versuri.

TUDOR ARGHEZI

Poet filozof, dar și învățat, Eminescu a fost una din personalitățile cele mai complexe ale secolului său și operele lui, traduse în multe țări, au fixat locul său în literatura lumii, ca pe acel al unui geniu romantic, a cărui seducție dulce și amară cucerește astăzi sensibilitatea oamenilor în multe limbi.

TUDOR VIANU

În definitiv trebuie să căutăm la Eminescu circonferința conștiinței sale, în care se oglindesc genial contradicțiile epocii în care a trăit.

GEORGE CĂLINESCU

Pe munte fără rucsac

Vremea concediilor de vară e aproape. Pentru cei cărora farmecul litoralului nu le-a stins pasiunea înălțimilor, Carpații rămîn o irezistibilă atracție, cu taine veșnic noi. Pentru ei, cît și pentru cei care gîndesc încă, poate, că urcușul este incomod și obositor, am făcut, în preajma deschiderii sezonului, o minunată călătorie prin văile și pe culmile împădurite ale Semenicului.

Călătoria am început-o... răsfoind un pliant, editat de Sfatul popular al regiunii Banat : Muntele Mic, Semenic, Debelagora, Văliug. Un itinerar cam încărcat pentru veleitățile noastre de turiști care reținusem înainte de toate o cifră ce ne promitea să ajungem la altitudinea de peste 1 400 de metri. N-aveam bocanci, n-aveam hanorac și nici rucsacuri. Cum s-ar spune, reportajul de față ne apărea ca o plăcută dar îndepărtată iluzie. Și totuși...

Ce întîlnești în cale

Totul începe la oră fixă dacă... nu întîrzie I.R.T.A. E zi cu soț și a venit la timp. Autobuzul pornește din „Cetatea de foc" a Reșiței și, de aici înainte frumusețile naturii ne aparțin. Pentru ca ele să ne fie cît mai accesibile, pe întinderi de kilometri care urmează șerpuitorul urcuș, constructorii așternd drum de piatră în calea noastră. Astfel, oameni și mașini, sînt petrecuți de civilizație pînă departe, în văile muntelui.

Străbatem printre pereți de stîncă a căror monotonie geologică este curmată brusc de prospețimea naturii întinerite de ploile abundente ale acestor zile. De umbra ocrotitoare a pădurii profită, în zilele cu soare, căsuțele gospodarilor din așezările prin care trecem — în majoritatea lor muncitori ai gigantului industrial din vale.

Și iată-ne, pe neașteptate, la malul unui lac. În oglinda lui copacii, coborînd vertiginos pînă la malul apei, își privesc cu uimire chipul. Este tocmai ceea ce probează farmecul inegalabil al acestor locuri de basm — unde muntele, pădurea și apa își dau întîlnire abea de cîțiva ani, datorită omului care a ridicat în calea torenților stavila calmă a unui baraj. Sfidînd barometrul, primele ambarcațiuni se leagănă domol pe luciul încrețit al apei, invitîndu-ne la o plimbare.

Este primul popas. Aici coboară cei care și-au ales ca loc de recreare cabana Crivaia sau Casa-Baraj. Celor ce se opresc în treacăt, noul

Tudor GHEORGHIU
și Eugen ATANASIU

(Continuare în pag. a 3-a)

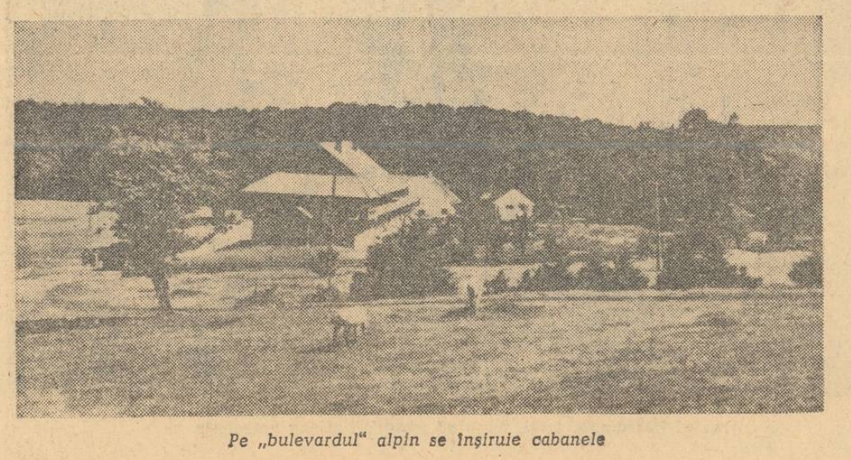

Pe „bulevardul" alpin se înșiruie cabanele

COMBINATUL modei

Două modele de vară din mătase imprimată

Tînăra muncitoare Maria Prodan este una din harnicele mașiniste din secția de confecții tricotaje. În același timp, ea este o pasionată sportivă.

O modestă etichetă însoțește, în fiecare zi, în drumul de la fabrică spre magazine, 110.000 articole de îmbrăcăminte : ciorapi sau îmbrăcăminte tricotată, lenjerie sau paltoane, costume de plajă sau rochii, taioare sau costume bărbătești. O etichetă modestă, un adevărat act de identitate arătînd locul de naștere al produsului : Fabrica de confecții și tricotaje București. În fiecare zi, zeci de mii de cumpărători fac cunoștință cu această marcă răspîndită astăzi pe întreg cuprinsul țării.

Ne propunem să vă mijlocim cunoașterea cîtorva preocupări ale colectivului care a reușit în decursul anilor să facă din marca fabricii o marcă cunoscută și apreciată.

Ne aflăm la F.C.T. București. La dimensiunile reale ale acestei fabrici s-ar potrivi mai bine numele de combinat. Căci aici se află cea mai mare fabrică de confecții din țară, una din cele mai tinere fabrici de tricotaje precum și un modern centru de finisare a tricoturilor. Dacă am ignora în ținuta vestimentară pălăria și încălțămintea, cu produsele acestei fabrici ne putem îmbrăca în întregime cu tot ce avem nevoie pentru toate sezoanele, pentru toate ocaziile și bineînțeles la toate vîrstele. Și, cum arătam mai sus, toate acestea sînt realizate cu ajutorul celei mai moderne tehnici cunoscute în acest sector.

Sub ce formă ni se prezintă aici tehnica modernă ? În spațioasele hale ale sectoarelor de confecții te întîmpină bîzîitul ca de bondar a sute și sute de mașini de cusut, mașini de brodat, mașini speciale de cusut în zig-zag, de cusut nasturi, de montat mîneci, tot ce este necesar pentru ca fiecare operație, oricît de mică, să se execute

Elena PAVELESCU
și Ion MOSCU

(Continuare în pag. a 3-a)

De nretutindeni

DE PRETUTINDENI

REDACTORUL șef al almanahului „Noua Anglie" întocmea în 1884 buletinul meteorologic pentru întreg anul următor, în afară de 13 iulie. Almanahul trebuia dat în lucru și pentru 13 iulie nu se stabilise încă timpul

probabil. Amintindu-i-se acest lucru, redactorul șef i-a spus unui colaborator : pentru 13 iulie scrie ce vrei și trimite în tipografie. Colaboratorul așa a și făcut. El a scris că la 13 iulie va ninge. Aflînd acest lucru, după ce almanahul fusese tipărit, redactorul șef s-a făcut foc și pară. Însă nu se mai putea face nimic. Exemplarele fuseseră difuzate. La 13 iulie, întreaga Nouă Anglie a fost acoperită de un strat alb de zăpadă. De atunci almanahul și-a făcut o faimă de infailibil prezicător al timpului probabil.

●

MUNCITORII care săpau pe strada Liverpool din Londra, (cîndva pe aci trecea o linie de metro) au descoperit niște oseminte, care se presupune că sînt acelea ale victimelor teribilei epidemii de ciumă din 1666, care bîntuise Anglia acelor vremi. O anchetă ce va fi deschisă, va determina dacă este vorba de victimele acelei calamități, încercîndu-se în același timp să se stabilească și numărul lor.

●

FRAȚII Alain și Emil Schulten din Elveția au stat despărțiți unul de altul o jumătate de secol. În anul 1913, Emil a părăsit orașul Zürich stabilindu-se în Franța, iar Alain a plecat în Statele Unite. Întîlnindu-se din nou după 51 de ani de despărțire, cei doi frați au ce să-și povestească unul altuia...

●

ÎN ANGLIA a fost pusă la punct producția de untură de pește cu miros plăcut. Specialiștii sînt de părere că astfel untura de pește poate

fi consumată în stare naturală sau în amestec cu suc de fructe sau lapte. Se experimentează totodată producția de untură de pește cu miros de ciocolată.

●

PRESA FRANCEZĂ a relatat recent un caz neobișnuit. Tînărului Jean Iacques Loran din Paris i s-a extras din cavitatea toracică un fetus în greutate de 1 800 g, bineînțeles fetusul nu prezenta semne de viață. Timp de 17 ani, Jean-Iacques l-a purtat pe fratele său geamăn în regiunea plămînului drept, fără a simți vreo supărare sau durere, și firește, fără a bănui acest lucru. O dată, în cursul unui antrenament sportiv a simțit dureri acute. La spital s-a stabilit cauza acestei violente dureri manifestate subit. După operația care a durat 110 minute, tînărul se simte bine.

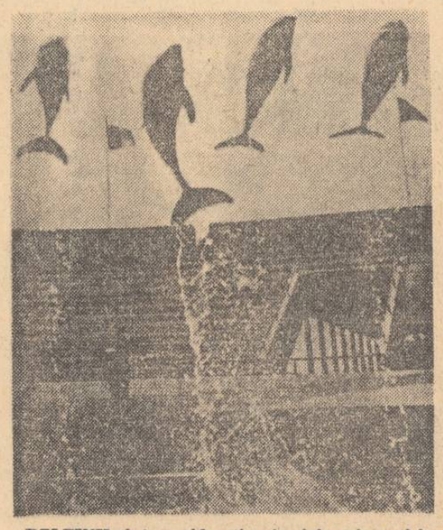

DELFINII sînt considerați animalele cele mai inteligente. Ei pot fi învățați să distingă cu ușurință figuri geometrice simple cum ar fi cercul, triunghiul, pătratul etc. Unii dintre ei, cum sînt cei care trăiesc într-un uriaș bazin din California (fotografia de mai sus) execută minunate piruiete de balerini.

ISTORICUL Turnului Eiffel (318 m) este cunoscut. Recent acest simbol al Parisului și-a sărbătorit a 75-a aniversare. Dar poate n-ați știut că : proiectul inginerului Gustav Eiffel — constructorul său — a fost ales în cadrul unui concurs la care au fost prezentate 700 de proiecte ; greutatea tuturor construcțiilor sale metalice este de 7 175 tone ; în ziua celei de-a 75-a aniversări, Turnul Eiffel a primit vizitatorul nr. 44 000 000. Zilnic el este vizitat de 20 000 de persoane ? ; construcția sa a durat 20 de luni, răstimp în care nu a fost înregistrat nici un accident.

Și că azi este folosit de unii pentru a-și pune capăt zilelor, aceștia aruncîndu-se de pe înălțimile sale amețitoare ? , în sfîrșit, la fiecare 7 ani, turnul este vopsit, operație pentru care se folosesc — știți cîte tone de de vopsea ? — 35 de tone.

●

MARCEL SIMON, fermier din Saint-Etienne-le-Mollard (Franța), în vîrstă de 41 de ani, își conduce automobilul din 1949, fără să posede permis de conducere. În cei 15 ani care au trecut, Marcel Simon a deținut 4 automobile și n-a avut nici un accident. El declară că nu s-a prezentat la examenul de conducere... de frică să nu fie trîntit.

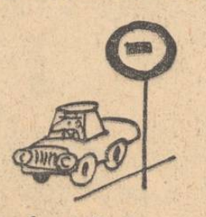

●

38 DE MICI LINGURIȚE de cafea, două furculițe de pește, două piese a 100 de lire și cîteva chei, acestea sînt obiectele pe care chirurgii dintr-o clinică din Cagliari, Sardinia, le-au extras din stomacul unui tînăr student, înghițite de acesta, nu

fără greutate. În cîteva ore. Intervenția chirurgicală a durat... patru ore.

●

CU PRILEJUL unei licitații publice, organizată de firma J. A. Stargardt din orașul vest-german Marburg, firmă care se ocupă cu comerțul de manuscrise și autografe ale unor personalități celebre, au fost oferite amatorilor de asemenea achiziții — printre care reprezentanții multor biblioteci și arhive din străinătate — 1 100 manuscrise ale unor poeți, scriitori, muzicieni, oameni de știință și de stat. Un anticar londonez a achiziționat cu acest prilej, pentru prețul de 13 000 de mărci occidentale, manuscrisul unei poezii a lui Göethe, intitulat „An Sie".

De nretutindeni

Figurile lui Diakos și Kadzadonis, realizate de Haridimos

„KARAGHIOZIS"- teatrul de umbre

Treptat, luminile se sting. Cortina se desface în două, iar „actorii" își fac apariția ; nu sînt oameni, nici păpuși, ci niște pitici cu glas omenesc, umbre colorate, siluete decupate din piele subțire, ce se răsucesc din toate încheieturile, circulînd în spatele unui ecran alb, iluminat viu.

Oamenii maturi dezlănțuiți în cascade de rîs își reamintesc de acest gen de teatru care i-a delectat în copilărie, cînd Karaghiozis era la modă. Jocul umbrelor îi amuză și pe cei mici într-atît încît hohotele de rîs nu mai contenesc.

Se rîde copios, căci este un teatru de comedie, în care satira populară e nelipsită. Pe cît de complicată, pe atît de interesantă, identitatea lui Karaghiozis am descoperit-o după mai multe incursiuni : pe scenă, la domiciliul lui, și apoi într-o serie de lucrări și reviste care i-au studiat istoria. Să începem mai bine de aici.

„Omul cu ochii negri"...

...originar în Turcia, de unde i se trage și numele (Kara = negru, iar göz = ochi) este personajul central al teatrului de umbre.

De la Constantinopole, Karagöz, a-lunecă de-a lungul coastelor mediteraneene, trecînd și în Grecia. În 1860, un oarecare Barbaghionis Vrahali, grec originar din Constantinopole, întemeiază într-o cafenea din Pireu „Teatrul de umbre Karaghiozis". La început, prin aspect cît și prin caracter, personajul nu era mult diferit de vărul său de pe malurile Bosforului, de la al cărui model se inspirase Vrahali. Dar foarte repede, Karaghiozis s-a transformat. Renunțînd la proastele sale moravuri, el devine un critic burlesc al moravurilor celorlalți. Diverși minuitori accentuează latura satirică, fin, specific grecă a „marii vedete". Acestui gen de teatru — cu totul neobișnuit — i se insuflă un caracter național, legîndu-l de tradiții și povestiri populare, făcînd din el o distracție foarte gustată în Grecia.

Dincolo de amuzamentul momentan

Pe scenă, sub privirile publicului, o întreagă societate prinde viață, fiecare personaj al teatrului de umbre reprezentînd un om din aceia care trăiesc și se mișcă în jurul fiecăruia. Ca și în Comedia dell'arte sau în farsele de altădată, personajele, cel puțin cele principale, sînt perfect definite ca situație socială și caracter. În galeria lor, Karaghiozis deține locul central, întruchipînd tipul omului din popor. Glumeț, generos, patriot și cetățean, înțelept, sfătos, drăgăstos. Uneori „bogat", altădată sărac, cîteodată face pe naivul sau pe bătăușul, alteori e apărătorul celor slabi, mergînd chiar pînă la sacrificiu. Îl afli unde vrei.

Alt personaj, Barba Iorgos, este tipul țăranului muntean din nordul Epirului. Îi place tot ce e pe gratis și tare ar vrea să se însoare.

Unul din personajele principale ale scenei, cu care se deschid spectacolele, este Had. ziavatis. Un fricos și un șmecher peste măsură, linguși-tor. Face pe umilul și pe prostul, deși înțelege totul. De multe ori îl atrage și pe *Karaghiozis* în diferite combinații și e nedespărțit de el. Momeala lor în diferite șmecherii e *Sior* (senior) Dionisios din insula Zante, un nobil decăzut. Iată-l și pe Peponias (pepene) : e pașa. Un fricos ce face pe viteazul și, deși prost, face pe deșteptul. Mănîncă mult, vorbește mult și e tare egoist. Între personajele principale sînt și : Stavrakis, un derbedeu cu maniere de oraș, care fără o lețcaie face pe omul cu bani, nevrînd să se retragă, ia totdeauna multă bătaie (spre hazul micilor spectatori); tot un personaj principal este și Omorfonios (frumușelul), cel cu cap și nas enorm, scund și cu picioare scurte. El își bate joc de urîți, crezîndu-se frumos !

Siluetele din piele subțire, colorate și neînsufletite, în fiecare seară prind viață pe pînza albă, cu ajutorul celor două baghete de cca 50 cm., fixate perpendicular și minuite de operatorul principal, cîteodată avînd și unele ajutoare.

CORESPONDENȚĂ DIN ATENA

La domiciliul lui Karaghiozis

Într-una din serile încă reci ale lui aprilie, am urcat treptele unei străzi din portul Pireu, la locuința d-lui Iorgos Haridimos, artist popular, minuitor de Karaghiozis. Într-o cameră modestă am făcut cunoștință cu Karaghiozis și toată „trupa lui", pe care gazda mi i-a scos din cutii în zeci de exemplare, de diferite dimensiuni și chipuri. Karaghiozis, soția lui..., cei trei copii, apoi *Barba Jorgos, Hadziavatis*. Într-un colț i-am observat pe „strămoșii" celebrului personaj ; pe atunci erau siluete de carton. Am primit în dar un „Karaghiozis" de carton de la „tatăl" lui, în semn de prietenie și mișcat, se vede, de interesul meu pentru odiseea „eroului" său...

Haridimos a moștenit pasiunea teatrului de umbre de la tatăl său pe care l-a ajutat și apoi l-a înlocuit. Amabila gazdă îmi dă explicații. O adevărată tehnică ! Nu mi s-a părut deloc simplă. În timp ce se mișcă — pe ecran — personajele „vorbesc" pe tonuri diferite, firește, cu vocea lui Haridimos care timp de 2 ore schimbă pînă la 20 de glasuri ajungînd să creeze mereu aceleași tipuri de voci ce pot fi ușor recunoscute. În schimb, dialogurile se îmbogățesc de la un spectacol la altul pentru aceeași piesă, el improvizînd mereu.

De la 15 piese inițial, repertoriul numără azi aproape 200 de piese.

★

Acum 30 de ani în Atena erau peste zece trupe de Karaghiozis. Azi, ca teatre organizate, numai două (Haridimos și Spataris). În țară există de asemenea cîteva zeci de minuitori ambulanți. Ce oferă pe lîngă miile de aplauze munca istovitoare a minuitorului după nenumărate ore de mare încordare și de eforturi multiple ?

În timpul verii, Haridimos dă spectacole într-un teatru în aer liber la Pireu, în care încap cca 800 de persoane. Biletele costă o zecime din prețul unui bilet la oricare alt teatru ! În schimb, impozitele ajung pînă la 20 la sută. Iarna — neavînd o sală fixă — dă spectacole numai o dată pe săptămînă. Oficial nimeni nu se interesează de teatrul de umbre. Există însă o preferință în păturile populare pentru acest gen de teatru pe care l-au savurat în copilărie. În timpul luptelor naționale și de rezistență „Karaghiozis" a cunoscut vremuri de adevărată glorie populară. Azi rezistă în ciuda concurenței puternice a cinematografului și a teatrului modern, prezentînd piese comice și cu caracter satiric care stîrnesc hazul spectatorilor de toate vîrstele.

Dana GHEORGHIU

iunie 1964

Artistul Haridimos, tatăl, mînuind simultan cîteva personaje

„Capetenia fără față" a MAFIEI

În seara zilei de 13 mai, anul acesta, într-o casă situată pe strada principală a orașului italian Corleone, a descins o formație specială de carabinieri și de agenți ai siguranței. Ușa a fost deschisă de o femeie care, speriată de această vizită neanunțată, s-a dat imediat la o parte.

Pătrunzînd în apartament, agenții și-au oprit privirile, bănuitor și cercetător asupra unui bărbat care zăcea întins pe un pat.

— Cine este acesta ? — a întrebat un căpitan.

Gazda care deschisese ușa a ezitat să răspundă. În schimb a prins grai chiar omul de pe pat.

— Sînt cel pe care-l căutați : Luciano Liggio — a răspuns el, fără să se ridice.

Imediat, carabinierii s-au postat sentinele lîngă individ, iar șefii lor au început să-i ia interogatoriul. A doua zi, presa italiană anunța cu titluri mari că *„După 16 ani de urmărire, Luciano Liggio, șeful Mafiei din regiunea Corleone, a fost arestat"*.

Prin arestarea lui Liggio, această „căpetenie fără față a Mafiei", cum era poreclit banditul, datorită abilității lui de a scăpa de urmăritori, acțiunea împotriva Mafiei începută anul trecut de către autoritățile italiene a înregistrat un nou succes. Această acțiune, ca și motivele care au determinat declanșarea ei, are cauze bine determinate, nu lipsite de interes.

Un secol și jumătate de crime

Despre Mafia și crimele ei s-a scris nu de puține ori. Bazele ei au fost puse în urmă cu un secol și jumătate. Marii latifundiari din Sicilia, regiune mai puțin industrializată a Italiei, văzîndu-și amenințate pozițiile economice în agricultură, au constituit, din cete de soldați, bande de mercenari al căror unic scop era crima și teroarea împotriva tuturor acelora care atentau cît de cît la pozițiile moșierilor. De-a lungul a peste 150 de ani, Mafia a înscris la activul său sute și mii de crime. Victimele au fost alese cu preferință din rîndurile forțelor progresiste, ca și dintre acele persoane care refuzau să se supună „ultimatumurilor" date de Mafia, să plătească acestei organizații diferite tributuri. Pentru că, nu trebuie uitat, deși este o organizație veche, Mafia a ținut pas cu dezvoltarea contemporană, s-a „modernizat". Astfel, după cum se relata într-o corespondență din Italia, la Palermo, ca și în alte localități din Sicilia, Mafia își crease zone de influență bine delimitate pe cartiere și sectoare economice. Un grup deținea controlul halelor, altul specula terenurile de construcții, al treilea avea monopolul plasării șomerilor, iar pentru toate aceste „servicii" impuse, cei în cauză erau obligați să plătească obol serios Mafiei. Și vai de cel care îndrăznea să se opună acestei legi sălbatice a Mafiei ! Împotriva lui se dezlănțuia un lanț întreg de represalii : i se ardea casa, i se omorau vitele, i se tăiau portocalii din livezi. Aceasta în cazurile cele mai „fericite" pentru că se putea să cadă el însuși răpus de gloanțele armei pentru lupi ale bandei. Anul trecut, cînd a fost arestat Genco Russo, una din căpeteniile fioroase ale Mafiei, s-a constatat că numai în răstimp de zece ani, banda lui a săvîrșit 2 000 de asasinate ! În rîndul victimelor se aflau mulți cetățeni nevinovați, dintre care peste 50 erau activiști sindicali progresiști.

„Legea tăcerii" a fost ruptă

Acțiunile Mafiei au culminat printr-o crimă făptuită anul trecut împotriva reprezentanților poliției. În urma unui telefon primit de către poliția din Palermo prin care se comunica că pe o stradă a orașului se află un automobil părăsit, 6 polițiști care s-au deplasat la fața locului au fost uciși pe loc : automobilul era minat și cînd un polițist a deschis ușa mașinii, ea a făcut explozie. Autorul crimei era Mafia.

Înmulțirea actelor de teroare și a crimelor Mafiei, protestele populației terorizate, au determinat autoritățile să întreprindă măsuri împotriva acestei organizații. Campania oficială împotriva Mafiei a început la 30 iunie 1963, cînd, în parlamentul Italiei, s-a constituit o comisie specială de anchetă asupra activității organizației criminale.

O lege de bază a Mafiei, obligatorie pentru toți cei care au de-a face cu această organizație, este păstrarea unei tăceri complice asupra a tot ceea ce văd și aud. *„Cine-i orb, surd și tace, trăiește 100 de ani în pace"* sună o deviză a Mafiei. Cine încalcă legea, își riscă viața. Totuși, sub protecția poliției, un complice al Mafiei, Simone Mansueto, s-a decis să rupă legea tăcerii și să spună ce știe. Ca el au procedat și alții. În prezent, poliția a reușit să aresteze aproape 100 de persoane acuzate de asasinat sau încercări de ucidere, de violențe și conspirații criminale. Alte 450 de persoane se află în detențiune preventivă și aproape 1 000 de indivizi sînt ținuți sub observație. Printre cei arestați se numără căpetenii ale organizației ca : Salvatore Liggio, Pietro Torreta, Vicenzo di Carlo, Genco Russo, Giuseppe Fiore. Ultimul arestat a fost Luciano Liggio.

Criminalii arestați sînt nu numai căpetenii de bandă ci și, fiecare în parte, asasini. Luciano Liggio, de pildă, și-a început cariera în Mafia ca hoț de vite. Pe rivalii lui i-a înlăturat din cale ucigîndu-i cu pușca ori cu mitraliera. În 1948, Liggio a omorît pe activistul sindical Placido Rizzotto, aruncîndu-l într-o rîpă.

Măsurile luate împotriva Mafiei se bucură de sprijinul deplin al populației din Italia. Ele nu convin însă acelor cercuri care au sprijinit într-un fel sau altul Mafia ori au recurs la ajutorul ei. Unele din aceste cercuri se exprimă astăzi prin glasul arhiepiscopului orașului Palermo, cardinalul Ruffini, care, ridicîndu-se împotriva măsurilor luate față de Mafia, susține că această organizație nu prezintă nici un pericol, ea fiind „condusă de tineri îndrăzneți, nu de bandiți și de criminali, așa cum se afirmă". Și de aceea, chipurile, „cine denunță Mafia, discreditează Sicilia".

Se pare însă că predica cardinalului a fost făcută în pustiu. Populația italiană dă tot mai mare sprijin acțiunii de stîrpire a Mafiei, convinsă fiind că lichidarea acestei organizații teroriste va fi în folosul celor mulți.

Vasile INOAN

Televizor la...plug

Pînă acum se părea că pentru a urmări un program în fața micului ecran este neapărat nevoie să te instalezi comod într-un fotoliu, între cei patru pereți ai unei camere. Aceasta este însă, numai o aparență, căci ceea ce se vede în fotografia de mai sus vine să demonstreze că pentru vizionarea programului la televiziune nu este neapărat nevoie să stai acasă. Ea se poate face tot așa de bine în aer liber și chiar în timpul... lucrului. Faptul acesta este demonstrat de un fermier din Crawfordville (statul Georgia — S.U.A.). Fiind un mare amator al programului de la televiziune, fermierul și-a instalat aparatul pe ...plug, iar ca suport pentru antenă este folosit... catîrul care trage uneori plugul. Așa că, prin aceasta, fermierul face, după cum se spune, două lucruri deodată : în timp ce ară, urmărește și programul de la televiziune.

Străvechea berărie „U FLEKU" din Praga

O clipă am tăcut, dar așa și trebuie după o gură de bere gustoasă. Mai întîi omul înghite, apoi răsuflă satisfăcut, privește cu plăcere la halba aburită și reîncepe discuția.

Dar să nu vă reții prea mult. Vreau să vă vorbesc despre berea cehă și anume despre o bere cu totul unică, pe care o puteți bea numai la Praga, și aici într-un singur loc, la străvechea berărie „U Fleku" din strada Kremenkova.

Documente vechi confirmă că în urmă cu 500 de ani se fierbea aici un lichid de hamei. Încă pe atunci fierberea berei la Praga avea o tradiție seculară. Cronicile indică că la Praga se fierbea bere deja în anul 1088. Prepararea individuală a berei în case a dispărut cu timpul, păstrîndu-se acest privilegiu numai pentru case cu drept de fierbere. Una din ele este berăria „U Fleku", al cărei întemeietor a fost, în anul 1449, Wit din Kremencov. Numele de astăzi al berăriei există din anul 1762, cînd proprietarul berăriei era praghezul Jakub Flekovsky cu soția sa Dorota. Berea neagră — în trecut i se spunea bavareză — se fierbe aici din anul 1843.

Sub stilpul gotic al unei izbe străvechi, care a moștenit din vechime porecla de „Caltaboș", sau sub arcurile gotice ale Sălii cavalerilor „Emauzu", puteți întîlni zilnic o societate pestriță de oaspeți permanenți — iubitori ai lichidului răcoros al berei negre de 13 grade, numită „lezak" flekovian, — muncitori, intelectuali, studenți, oameni de toate profesiunile, din țară și din străinătate.

În aproape 500 de ani s-au schimbat multe la berărie. În locul unor practici rudimentare găsim astăzi aparate moderne de fabricare a berei, toate avantaiele tehnicii contemporane. Deși cu alte mijloace, procedeul de fabricare a rămas cel clasic. Malțul, care ia naștere prin

Corespondență pentru „Magazin"

udarea, uscarea și măcinarea orzului încolțit, se fierbe, într-un raport anumit cu apă, apoi se amestecă cu apa în care s-a fiert hameiul și se adaugă drojdie. Acest lichid care nu are un aspect atrăgător, fermentează cîteva zile, apoi se odihnește în butoaie mari, și abia după aceia poate lua drumul către halbe și pahare.

Berea neagră de la Flek are un gust pronunțat de caramel și este puțin amăruie. Aceste însușiri provin nu numai din prepararea specială a hameiului și a malțului, dar — după cum se spune — și din compoziția apei scoasă din fîntîni medievale. La aceasta afirmație a specialiștilor mai trebuie să adăugăm un lucru important. Calitatea berei este dată și de aria berarilor de la Flek. Dreptul la fierberea berei în acest loc a persistat secole întregi, pentru că aici au existat întotdeauna berari excepționali, care nu vedeau în fierberea berei nici comerț, nici meserie, ci artă.

Un asemenea maistru berar este și cel de astăzi, Václav Kubicek cu cei doi colaboratori ai săi, care formează tot personalul berăriei, înzestrată cu o tehnologie modernă.

Maistrul Václav fierbe bere în tot timpul anului, iarna mai puțină, vara mai multă, după gustul și cerințele consumatorilor, cam peste 6 000 hectolitri anual. Aceasta, într-adevăr, nu este mult. O asemenea cantitate produce o fabrică de bere într-o singură zi. În fața acestei constatări, Kubicek și tovarășii săi au un răspuns : „Bine, să fabrice în altă parte cît vor. Dar berea de la Flek este numai una și poate fi băută numai la berăria „U Fleku" și nicăieri în altă parte".

Și pentru că nu fiecare are posibilitatea să guste berea de la Flek, amintim că în Cehoslovacia mai există încă trei sortimente de bere : Pilsner Urquell, Budvar și Staropramen. În toată țara există 140 de fabrici de bere cu o capacitate medie de 100 000 hl, care fabrică anual 15 milioane hl.

Cehoslovacii nu numai că fabrică și exportă bere, dar o și consumă într-o măsură mare. Consumul mediu pe cap de locuitor este de 105 litri anual.

Se pare, că savantul ceh Tadeus Hájek din Hájek avea dreptate cînd a scris într-o carte editată în anul 1585 referitor la bere : „Această băutură, bine pregătită, este foarte sănătoasă și foarte hrănitoare, stimulează și întărește spiritul nostru, fortifică și înveselește gîndirea noastră, nu duce la apoplexie, nici la paralizie și nu dăunează nervilor..."

Tadeus din Hájek iubea berea. Și nu este deci de mirare că el are astăzi mulți urmași cărora le place, de asemenea, această băutură.

Mikulaș EZROVIC

Mihail Eminescu

Luceafărul poeziei noastre

(Urmare din pag. 1)

numai poemele, dar și articolele de gazetă și chiar o notiță de cinci rînduri îi cereau timp și migală. Nu atît din cauză că elabora greu, cît mai ales pentru că revenea asupra fiecărui cuvînt, fiecărei întorsături de frază. Seara se retrăgea în odaia lui și lucra sau citea pînă tîrziu, după miezul nopții. „Trebuie să-mi spăl creionul de zgura de peste zi", îmi spunea el zîmbind. Masa lui de lucru era totdeauna încărcată de cărți și însemnări, de care nu avea voie să se atingă nimeni. Cînd îl sfătuiam să-și caute sănătatea, dădea din mînă a lehamite. Era atît de dezgustat de lumea în care trăia, încît nu-l mai interesa nimic. Despre scrierile și proiectele lui literare nu vorbea niciodată și nici nu-i plăcea să i se vorbească. Cînd îl lăuda cineva, avea parcă o suferință fizică și se grăbea să treacă la alt subiect. În anii din urmă, înainte de a-l dobori boala, se simțea pe față și în glasul său o mare oboseală. Munca la „Timpul", șlefuirea poemelor, lecturile de noapte și mai ales lipsurile de tot felul îl istoviseră. Ajunsese să-și dorească sincer moartea".

Într-o viață atît de scurtă și în împrejurări atît de vrăjmașe, cum a izbutit Eminescu să lase monumentala lui operă literară? În răspunsul la această întrebare, cuvîntul *geniu* vine de la sine. Dar geniu nu înseamnă creație spontană, ci tocmai dimpotrivă, șlefuire și strădanie necontenită, întemeiată bineînțeles pe un mare har înăscut. Toți marii creatori au fost neostoniți muncitori. Postumele lui Eminescu arată cu prisosință stăruința lui asupra fiecărei strofe, asupra fiecărui vers. Aproape toate poemele lui au mai multe variante. Forma inițială e notația unui gînd, unei stări sufletești, sub impresia momentului. După aceea începe minuțioasa muncă de laborator, fără de care nu se poate făuri nimic durabil.

„Sub pana lui Eminescu, spune Mihail Sadoveanu, limba românească s-a înmlădiat armonios, s-a înnoit și s-a îmbogățit, s-a cristalizat în juvaere artistice. Bucuriile și mîhnirile iubirii, nefericitul poet le-a cîntat pentru toate rîndurile de generații de la el și pînă azi, și de astăzi pînă la amurgul lumii. Revoltele lui rămîn încrustate negru deasupra societății putrede în care a trăit, suferind".

Eminescu a fost cel dintîi poet romîn care a dat glas și formă poetică revendicărilor clasei muncitoare. Titlul poemei lui „Împărat și proletar" sună ca o chemare la luptă, iar cuprinsul — ca un viguros protest împotriva nedreptei orînduiri de atunci: *„Spuneți-mi ce-i dreptatea? / Cei tari se îngrădiră / Cu-averea și mărirea în cercul lor de legi; / Prin bunuri ce furară, în veci vezi cum conspiră / Contra celor ce dînșii la lucru-i osîndiră / Și le subjugă munca vieții lor întregi (...) / Zdrobiți orînduiala cea crudă și nedreaptă / Ce lumea o împarte în mizeri și bogați".*

Dar protestul și revolta poetului se iroseau într-o lume, care nu putea să-l înțeleagă. De aceea mărturisește cu amărăciune: *„De ce pana mea rămîne în cerneală, mă întrebi? / De ce ritmul nu m-abate cu ispita-i de la trebi? (...). Dacă tu știai problema astei vieți cu care lupt / Ai vedea că am cuvinte pana chiar să o fi rupt".*

În fața tristei realități de atunci, Eminescu se întoarce către trecut. În studiul pe care i l-a consacrat, Dobrogeanu-Gherea explică și justifică această întoarcere: „Depărtarea trecutului face să se poată șterge toate trăsăturile nepoetice și să rămînă cele poetice, cum de la un cor aflat în depărtare, se pierd notele false și nearmonioase". În Scrisoarea a III-a, Eminescu cîntă eroismul poporului, apărîndu-și *„sărăcia și nevoile și neamul"* ca să spună apoi: *„De-așa vremi se-nvrednicirăcronicarii și rapsozii"* în timp ce în epoca lui aveau glas numai *„saltimbancii și irozii".*

El își culege multe motive de inspirație din tezaurul poeziei populare: *„Ce te legeni, codrule / Fără ploaie, fără vînt, / Cu crengile la pămînt?"* În același timp înnoiește ritmul și rima *„Dintre sute de catarge / Care lasă malurile / Cîte oare le vor sparge / Vînturile, valurile?".* Iar iubirea, cu toate avînturile, cu toate tristețile ei, găsește în Eminescu pe unul din cîntăreții cei mai inspirați.

Sub regimul de democrație populară, opera lui Eminescu se bucură de toată prețuirea ce i se cuvine. În numeroase ediții, ea a pătruns prima dată în orașele și satele cele mai depărtate, iar în tălmăciri de bună calitate a început de mult să treacă peste hotare.

Tudor TEODORESCU - BRANIȘTE

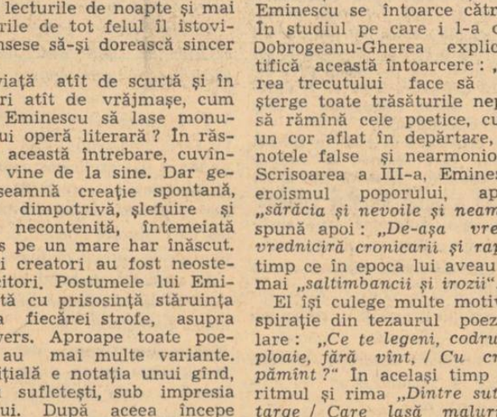

Părinții marelui poet: Raluca și Gheorghe Eminovici

Aspect din Muzeul „Mihail Eminescu"

Sara pe deal

(Urmare din pag. 1)

lor puternic. Satul strălucea scăldat de lună. Și în sat se auzeau murmure, șoapte, glasuri potolite. Se vedea bine casa lui Eminescu în bătaia lunii — ograda albă și acoperișul ca un joc de oglinzi.

Urcam dealul, împresurat de revărsarea miraculoasă a unei naturi mai vechi, simțind cum mă cuprinde în ea. Străluceau sub lună lanurile întinse de porumb ale colectiviștilor, viile, pădurea, satul. Sub lună, lîngă un salcîm bătrîn, ceva mai la vale de casă, pe drumul troienit de lumină mi se păru că văd silueta lui Eminescu așteptînd rezemat de salcîm.

Era așa de aievea și de tulburător totul încît ceea ce vedeam îmi năvăli în suflet și din poezia lui, „Sara pe deal":

Sara pe deal buciumul sună cu jale,
Turmele-l urc, stele le scapără-n cale,
Apele pling, clar izvorînd din fîntîne;
Sub un salcîm, dragă, m-aștepți tu pe mine.

Luna pe cer trece-așa sfîntă și clară,
Ochii tăi mari caută-n frunza cea rară,
Stelele nasc umezi pe bolta senină,
Pieptul de dor, fruntea de gînduri îți e plină.

Am stat mult acolo pe deal și am privit, am ascultat, apoi m-am despărțit cu greu și călcînd ușor, cu sfială și teamă, am plecat mai departe, iar cînd am urcat deasupra dealului, tot pe cărarul de-a lungul porumburilor, am auzit deodată glasuri limpezi, glasuri de fete. Undeva, aproape, a sclipit de după copaci tineri și tufe de răchită, oglinda unui lac și la apropierea mea un stol de fete năzărindu-se o clipă printre ierburile înalte, au sărit în apa lucie, strigîndu-se între ele, înfiorate de privirea stelelor sau de răcoarea apei. M-am oprit locului, departe, să nu sperii acea închipuire de legendă și am privit mereu în urmă cum luna scălda lacul, topea în șoapte glasurile fetelor și ascundea totul sub o ploaie de aur.

Am mers încet și m-am oprit mereu, cu respirația întretăiată simțind că mă aflu pe locuri de legendă.

Mai departe se auzea vuietul unor tractoare și străluceau siluetele ciudate ale unor combine călătorind încet pe un drum de țară, printre lanuri. Se vedeau nori de praf înălțîndu-se și prin vuietul mașinilor se deslușeau vorbele, rîsetele neastîmpărate ale flăcăilor.

Undeva, pe aproape, orașul înălța zare de lumină; porni să sune înalt peste ținut o sirenă și pe șosea, grupuri de oameni tineri se îndreptau spre fabrica aceea, pentru schimbul de noapte.

Privind toate aceste amestecuri de lumi și de privelești, am spus: Eminescu este aici — și n-ar fi posibil să plece de pe aceste locuri. Trebuie să fie pe aici, aici trebuie să fie — nu părăsește el aceste frumusețî ale lui. Dacă natura care l-a legănat și l-a crescut se întoarce și îl caută, împreună cu oamenii — trebuie să fie și el aici. Este în preajma noastră — aici, răspîndit în natură și în noi toți și apoi — la răstimpuri — se adună, se întrupează și îl vedem.

De la o stea tremurînd peste cîmpie, de la un salcîm, de la un tei în floare, de la o rază de lună, de la ușoara murmurare a apelor, de la un val al mării — se pornește în noi uriașa orgă a ceea ce înseamnă adînc în inima noastră Eminescu și întregul lui univers ne acoperă, o clipă. Și cel etern în oameni și în lucruri, cel atît de viu și de pătruns în noi, cel care ne-a cuprins atît de mult și de vii în ființa lui și în poezia lui — Hyperion cel din geruni răsare cu o întreagă lume de minuni.

Traian COȘOVEI

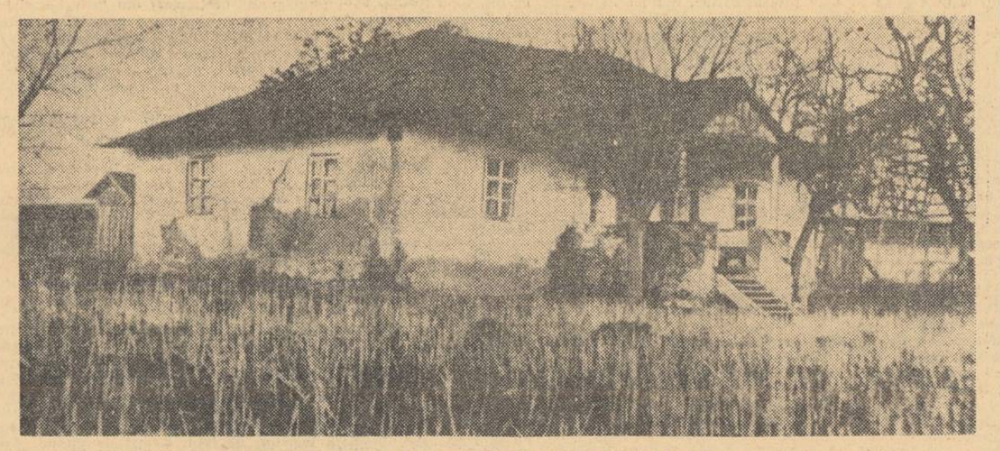

Casa părintească așa cum arăta înainte de dărîmare

Combinatul modei

(Urmare din pag. 1)

În mod mecanizat. Fierul de călcat cu cărbuni și-a ocupat de pe acum locul în muzeu. Fierul electric este pe cale să-l urmeze, deoarece zeci de prese speciale pneumatice cu aburi, acționate electric reprezintă principalul mijloc de finisare a confecțiilor. O simplă apăsare de buton și în cîteva secunde un întreg produs este gata călcat.

Rădița Gheorghiu lucrează la una din nenumăratele mașini de mare turație. Maria Popescu își concentrează atenția asupra aplicării mecanice a unei garnituri, Nicolae Ciocan mînuiește cu iscusință o presă electrică și cu abur. E greu să faci o asociere între acești realizatori de veșminte și clasicul croitor al cărui utilaj se limita la mașina de cusut de picior, la acul de cusut, sau fierul cu mangal. În fața noastră se află doar mînuitorii unei tehnici complexe, care realizează, de exemplu, un costum bărbătesc într-un minut, o rochie în mai puțin de 3 minute, un palton în 5 minute.

Noțiunea de modă este indisolubil legată de noțiunea de frumos. Într-un anume sens, creatorul de veșminte trebuie să fie un om de artă, de bun gust. Ca și artistul plastic, el trebuie să cunoască anatomia corpului omenesc, armonia culorilor. Haina trebuie să sublinieze părțile frumoase ale corpului, combinațiile cromatice trebuie să redea optimismul vieții, să scoată în evidență personalitatea omului. În țara noastră industria de confecții este foarte tînără. Într-un număr relativ mic de ani s-a realizat producerea articolelor de modă pe cale industrială.

O imagine a acestei rezolvări ne-o oferă și fabrica de confecții și tricotaje București. Moda și-a făcut aici sălaș în opt etaje. Cerințele modei impun anumite fluxuri tehnologice, o anumită amplasare a mașinilor. Fiecare etaj răspunde acestor cerințe cu un anume sortiment. La unul din etaje iau contur rochiile, la altul pardesiile și paltoanele, la un al treilea costumele bărbătești, la un al patrulea lenjeria...

Acum aproape 16 ani în întreaga fabrică se realizau doar 100 de modele, mai puțin de jumătate decît se realizează astăzi într-o singură secție. Cum a fost posibilă o asemenea dezvoltare? Nu numai pe baza lărgirii sectorului de creație și a desăvîrșirii măiestriei creatorilor, ci în primul rînd pe baza reorganizării întregului proces de producție. În locul benzilor rulante unde schimbarea operativă a modelelor sau introducerea lor simultană în producție era îngreunată, a fost conceput un alt sistem care permite ca în aceeași zi fiecare secție să poată executa zeci și zeci de modele. Faptul acesta a conferit industriei calități indispensabile unei producții cu adevărat de modă: mobilitate, varietate.

În fiecare an peste 2000 de modele de confecții și tricotaje sînt introduse în producție. Înmulțiți această cifră cu o largă varietate de culori, contexturi și veți avea o imagine a muncii complexe ce dă naștere modei realizate industrial.

Creatorii de modele au cercetat nenumărate surse de inspirație, au dat aripi fanteziei lor și iată că, un nou model a fost creat. Cu cine să-și confrunte părerile? În fața cui va trece modelul, primul examen? Primul juriu este sfatul tehnic al fabricii. Cu toate că la elaborarea schiței, munca este colectivă (la ea participă creatori, desenatori, tehnologi, modelieri) o nouă discuție în colectiv face posibilă o apreciere mai completă din toate punctele de vedere — linie, proporție, colorit, accesorii, posibilitate de reproducere pe cale industrială etc. Să presupunem că modelul a absolvit primul examen în fața acestui juriu. Foarte curînd va fi realizat unicatul. O altă comisie întrunind de astă dată specialiști din industrie și comerț, este chemată să-și spună părerea. Dacă și aici modelul este apreciat, el va începe o lungă călătorie în timpul căreia participă la adevărate colocvii despre frumos.

Ne referim la marile expoziții și prezentări de modă pe care fabrica le organizează periodic în principalele orașe din țară. Zecile de mii de formulare completate de participanții la aceste acțiuni, înfățișează creatorilor observațiile și sugestiile cumpărătorilor. Alte modele sînt trimise ca mesageri de-a dreptul în magazine specializate, în cadrul unor acțiuni de sondaj. Și astfel pe întreaga filieră juriul se lărgește, iar zeci și chiar sute de mii de ochi, alcătuiesc un adevărat colectiv de consultanți în problemele de viitor ale îmbrăcămintei. În acest an, 2300 de modele realizate de creatorii fabricii au trecut cu bine prin fața exigentului juriu. Așa se procedează de fiecare dată.

În acest mod a fost alcătuită și cea mai recentă colecție de modele a fabricii, aceea pentru semestrul doi din acest an. Ce caracteristici are colecția? În primul rînd că ea poate să ofere îmbrăcăminte pentru toate vîrstele. Îmbrăcămintea urmează în general o linie lejeră, comodă, o alură sportivă. Sînt folosite foarte mult garniturile de pasmanterie, aplicații, broderii, accesorii metalice. În colecția acestui an găsim rochii în două și trei culori și articole avînd mai multe utilizări. Roșu, roz, galben, alb, sînt culorile moderne pentru îmbrăcămintea destinată femeilor, iar bejul, griul, grejul pentru îmbrăcămintea bărbătească. Ca element de noutate semnalăm combinația tricotului cu țesătura în realizarea unor reușite modele.

Elena PAVELESCU și Ion MOSCU

Pe munte fără rucsac

(Urmare din pag. 1)

restaurant care-și întinde terasa pe lac, ferindu-și oaspeții de arșiță cu o pergolă translucidă, de plastic, le oferă o gustare asortată și o bere rece.

Stația de lansare

Nu plecăm în Cosmos, deși — pe înălțimi. Vehiculul nostru — și, bineînțeles, al dumneavoastră, — urcă pe sîrmă. Așezați-vă, deocamdată, pe bancheta de două locuri (dacă aveți un pled pe picioare, nu strică) și priviți, fără emoție, în jur. Veți revedea, din înălțimi, locurile pe care le-ați parcurs. În plus — un fir de argint strecurîndu-se printre arbori și stînci, — Bîrzăvița, căreia nu i-am dat atenție atunci cînd suiam. În jumătatea de ceas în care telefericul parcurge mai bine de trei kilometri, intrăm și ieșim din nori, trecînd ca prin niște cortine ce ne dezvăluie, la fiecare ridicare, un decor reîntinerit de prezența verdelui crud al acelor de pin și brad.

— Bine ați venit la noi, pe Semenic — ne întîmpină cu politețe anonimă, caracteristică oamenilor de la munte, mecanicii care ne ajută să descindem, la stația de sosire, din vehiculul aerian. Redevenim pedeștri. O potecă deschide în fața noastră culmea blîndă și primitoare a muntelui cu covorul ei moale de iarbă, stropit de movul brîndușelor. Cerul e senin, iar depărtările sînt limpezi. Numai cîteva minute de mers pe bulevardul alpin și cabanele — podoaba omenească a munților — încep să se înșiruie cu pleoapele obloanelor ridicate. Întotdeauna bucuroși de oaspeți, lucrătorii complexului turistic Semenic își așteaptă noii veniți cu camere bine încălzite și masa gata pusă.

E ora prînzului

În eleganta sală de mese a cabanei centrale o grijă tipic feminină a așezat nu numai tacîmurile ci și vaze cu flori proaspete, de munte. Veți spune că e inutil să relatăm ispita culinară. Dar dacă ați fi fost cu noi, neîndoielnic că ați fi povestit. Să te înfrupți, de pildă, din mușchiul preparat vînătorește cu garnitură vieneză, ce a urmat unei supe aburinde cu tăieței de casă, să simți aroma picantă a bureților murați sau fripți la grătar și să mai faci față și unei porții pantagruelice de clătite cu dulceață de afine — nu e lucru ușor! „Acestea însă sînt numai cîteva din specialitățile casei", — *ne asigură gazda ospitalieră în persoana tovarășului Vasile Rasovan, șeful complexului. Bine dispus, după o astfel de masă, stropită cu vin din podgoriile Aradului, e lesne să stai la taifas despre valorificarea cu forțe proprii a hranei pe care o oferă gratis muntele — de la afine, smeură și pînă la bureții de fag.*

Pînă cînd umbrele înserării ne vor chema la o odihnă binemeritată, mai avem însă răgazul să dăm o raită prin vecini.

YRX-3 transmite

O cabană — ca celelalte. Aici însă, luminile ard zi și noapte, căci stația meteorologică, răspunzînd la apelul radiofonic YRX-3, transmite la fiecare oră datele vremii. Pe timp senin sau noros, pe viscol sau sub perdeaua deasă a ploii de munte, patru oameni veghează timpul: soții Meciu și Trifan. Sînt două familii de meteorologi încercați, pentru care vizita turiștilor este întotdeauna o plăcere.

Deși călătoria noastră a rămas astăzi în urmă, ne amintim de ei, în fiecare zi, ascultînd la radio buletinul meteorologic. În expunerea lapidară a fenomenelor naturii este cuprinsă și o părticică din strădania lor neîntreruptă. La cota 1432, ei răspund nu doar de variația temperaturii, a presiunii atmosferice, a umidității sau mișcării norilor pe cer, ci însuși de zborul sigur al avioanelor, de protecția viitoarei recolte și a lacurilor de acumulare. Rezultatele observărilor sistematice pe care le întreprind se materializează — laolaltă cu cele ale altor zeci de stații meteorologice — în hărți sinoptice de utilitate națională și internațională.

O asemenea muncă presupune riscuri. Cel mai obișnuit și mai înverșunat dușman — ceața. Cînd ea învăluie stația, cercetarea aparatelor așezate în preajma vîrfului Gozna devine o probă de eroism cotidian. La cîțiva pași de cabana stației, e ușor atunci să te rătăcești printre stîncile abrupte ale povîrnișului. Profesiunea de meteorolog presupune aici atenția încordată a unei călăuze de munte și îndemînarea unui schior de performanță. Totul se face însă simplu, cu conștiința permanentă a datoriei împlinite: la fiecare 55 de minute, datele pleacă irevocabil în eter.

Guliver joacă șah

...cu o precizare: în țara piticilor. Ce e drept, el încă nu sosise, în acest sezon. Mergînd însă pe urmele vechilor lui poteci, am urcat pe vîrful Semenic (1 450 metri) și privind de-acolo, peste vîrfurile copacilor, i-am zărit tabla de șah. Comparația nu e deloc gratuită. Dacă v-ați fi aflat în același loc, terenurile experimentale ale cantonului zoopastoral v-ar fi sugerat o imagine asemănătoare. Alternanța simetrică a cîmpurilor ispitește pe orice șahist să-și așeze piesele... din înălțime.

Numai că, peste cîteva săptămîni, aceste cîmpuri vor fi... mîncate. Mai bine zis — verdeața lor. De pe acum încep să urce turmele de viței ale celor zece unități agricole socialiste care-și trimit, an de an, pe culmile muntelui, tineretul taurin. În mod deosebit, vara aceasta, vor păștuna aici 2 000 de viței. Pentru ei, specialiștii și agronomii au depus, vreme de patru ani, o muncă asiduă pentru a ajuta natura, cu mijloacele științei moderne, să producă o cantitate sporită de masă verde la hectar. Efectuînd lucrări de îmbunătățire a pajiștilor și de fertilizare a solului cu îngrășăminte chimice, s-a putut obține anul trecut un spor zilnic în greutate vie între 500—600 grame, la fiecare taurină. Ca urmare a rezultatelor dobîndite, nu mai departe decît în toamna trecută cantonul zoopastoral Semenic a fost sediul unui larg schimb de experiență între reprezentanți veniți din întreaga regiune Banat. Deseori, pot fi întîlniți aici, în plină activitate, cercetători și oameni de știință de la Timișoara, din București și chiar de peste hotare, preocupați să generalizeze experiența cîștigată.

★

...Cele 17 cabane, risipite pe culmea domoală a muntelui, și-au aprins luminile. În vreme ce noi urmărim fascinați cum soarele polenește vîrfurile brazilor cu aur vechi înainte de a se duce la culcare, acolo jos, unii redevin telespectatori, iar alții sînt, de pe acum, la a doua partidă de șah...

Ne așteaptă o noapte liniștită și senină. Mîine în zori, alte drumuri ne vor spune ceea ce pliantele — oricît de atrăgător ar povesti despre aceste locuri — nu pot să înlocuiască: este plăcerea de a le străbate cu pasul, de a le îmbrățișa cu ochiul.

Tocmai de aceea și dorim ca aceste rînduri să țină locul unei ilustrate care vă invită acolo sus, de unde vă trimitem, la tirajul revistei noastre, „Salutări de pe Semenic".

Tudor GHEORGHIU și Eugen ATANASIU

Semenic, iunie 1964.

Noul restaurant își întinde terasa pe lacul Văliug, ferindu-și oaspeții de arșiță cu o pergolă translucidă de plastic

Fotografia: Nicu VASILE

LECȚIA X-A

Fotografia de arhitectură

Dacă avem timp să ne gîndim la compoziție și să alegem iluminarea cea mai favorabilă, dacă avem timp să examinăm obiectul din toate părțile, pentru a alege punctul de stație cel mai bun, și apoi punînd cu grijă la punct și determinînd diafragma și expunerea, vom declanșa, reușita fotografiei noastre este asigurată. De aceea, ca începători, vom alege cel puțin pentru primele fotografii, subiecte pe care le vom putea fotografia în liniște.

Se poate începe, de exemplu, cu fotografia de arhitectură. Monumentele de arhitectură se fotografiază, aproape întotdeauna, la lumina zilei. Pe timp închis clădirile par plate: coloanele, sculptura, lipsite de umbre, își pierd volumul. Se recomandă ca fotografierea să se facă dimineața sau spre seară. Soarele se găsește lîngă orizont, iar toate obiectele aruncă umbre lungi. Spre amiază, umbrele devin scurte și întunecate, iar pe fotografie apar ca pete negre. În afară de aceasta clădirile orientate cu fațada spre sud, sînt iluminate la prînz cu o lumină plată, fără umbre.

Pentru a determina orele la care o anumită clădire este iluminată direct de soare (dacă cerul nu este acoperit de nori) se recomandă folosirea unui calculator simplu pe care ni-l putem confecționa singuri. Pentru executarea lui, se vor decupa cele două discuri și se vor lipi pe carton subțire. Unim apoi cele două discuri cu ajutorul unui ac trecut prin centrul lor.

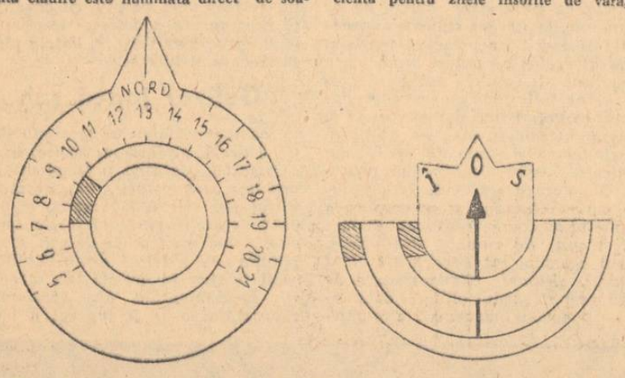

Calculatorul se folosește astfel. Ne vom așeza în dreptul părții centrale a clădirii, indiferent de poziția de fotografiere aleasă. Vom ține calculatorul orizontal astfel ca săgeata cercului inferior cu inscripția „Nord" să fie îndreptată spre Nord. Rotim apoi discul superior îndreptînd colțul cu litera O spre obiectul de fotografiat. Săgeata care trece prin centrul discului, trebuie să fie perpendiculară pe acea fațadă pe care o vom fotografia. Colțul din stînga marcat cu litera I arată ora la care clădirea începe să fie iluminată direct de soare, iar colțul cu litera S ora la care iluminarea directă a clădirii se termină. În orele din dreptul literei I iluminarea va fi laterală, în dreptul literei O, frontală, iar în cele din dreptul literei S din nou laterală. În orele din afara celor indicate de literele I și S clădirea va fi iluminată cu lumină difuză. Poziția Nordului se determină cu busola.

Fotografierea clădirii din față pentru ca să se vadă o singură fațadă, chiar și cea mai frumoasă, nu este recomandabilă. Este mai bine ca fotografierea să se facă puțin lateral. Foarte importantă este și distanța de la care se execută fotografierea. Dacă ne depărtăm prea mult, imaginea va fi prea mică, iar dacă ne apropiem prea mult ne lovim de o altă dificultate: pentru ca pe imagine să apară și etajele superioare ale clădirii, aparatul trebuie înclinat, cu obiectivul în sus, lucru care nu se recomandă. Pentru ca clădirea de pe fotografia noastră să fie dreaptă, filmul din aparat trebuie să fie paralel cu peretele clădirii, adică vertical. Dacă aparatul va fi înclinat, cu obiectivul în jos sau în sus, liniile verticale din fotografie se vor apropia, tot așa cum se apropie șinele de cale ferată care se pierd în depărtare.

S-ar părea, la prima vedere, că nu este nimic de făcut. Există totuși trei metode pentru înlăturarea deformațiilor.

Mai întîi, nu vom fotografia de la nivelul pămîntului, ci vom căuta un punct de stație situat mai sus, de exemplu fereastra unei case, din fața monumentului de arhitectură, de la etajul doi sau trei, care ne va permite să fotografiem fără înclinarea aparatului.

Apoi, dacă este posibil, ne putem îndepărta întrucîtva de subiect iar la mărire vom folosi numai partea necesară a negativului.

Dacă nici prima și nici cea de a doua metodă nu pot fi folosite sau dacă ele nu dau rezultatele dorite, vom folosi metoda a treia, adică corectarea perspectivei în timpul măririi. Această metodă va fi descrisă în lecția respectivă.

Pentru fotografia de arhitectură, nu avem nevoie de expuneri foarte scurte: 1/125 s, la o diafragmă de 11, este suficientă pentru zilele însorite de vară, la un film de 17° DIN. Expuneri mai scurte sînt necesare numai pentru clădirile deschise, sau dacă în primul plan trec automobile sau se găsesc pomi ale căror crăci pot apare mișcate în zilele cu vînt.

La fotografierea clădirilor albe pe fond de cer albastru, folosirea filtrului galben este obligatorie, deoarece altfel cerul se va obține prea deschis, iar clădirea nu va ieși suficient în evidență. Dacă însă clădirea este vopsită în galben și numai unele detalii sînt albe, folosirea filtrului galben, nu este recomandabilă deoarece clădirea se va obține pe fotografie fără nicio diferență între părțile galbene și cele albe.

De foarte multe ori frumusețea unei clădiri este legată de caracterul clădirilor înconjurătoare, formînd așa-numitul ansamblu arhitectonic.

Dacă întregul ansamblu nu intră în cadru, se poate folosi fotografierea panoramică. În acest scop, ținînd aparatul strict vertical (mai bine fixat pe un trepied, prevăzut cu cap panoramic), vom executa o serie de fotografii rotind aparatul în jurul axei sale verticale, fără să schimbăm punctul de stație. Fotografiile vor trebui să se suprapună întrucîtva la margini. După mărire, fotografiile se lipesc una lîngă alta.

În afară de vederea generală a clădirii, este bine să fotografiem și diferitele părți mai interesante. De obicei ele sînt detalii de fațadă, statui, basoreliefuri, fresce exterioare, mozaicuri etc. Adeseori asemenea detalii sînt opere de artă de sine stătătoare. Pentru redarea pe fotografie a materialului din care sînt executate detaliile se recomandă o lumină laterală mai puțin dură. Grilajele le vom fotografia într-o lumină care vine lateral din spate, datorită căreia contururile devin clare iar lumina de pe muchiile laterale le dă celief.

Ing. Leonida TĂNASESCU

Mici ecrane

Săptămîna la televiziune

14 IUNIE

8.50 Gimnastica de înviorare la domiciliu. 9.00 EMISIUNEA PENTRU COPII ȘI TINERETUL ȘCOLAR: VALENTINA ȘI BUFNIȚA CEA MICA. ● Telejurnalul pionierilor. ● Val-Vîrtej și pasărea Roc (I) FRATELE LUI VAL-VÎRTEJ (reluare). ● Poșta copiilor. **10.30 REȚETA GOSPODINEI. 11.00 EMISIUNEA PENTRU SATE. 19.00 Jurnalul televiziunii. 19.10 „LA DENTIST" cu Abott și Costello. 19.40 CIRCUL FĂRĂ CUPOLĂ. 20.45 MITICĂ. 21.05** Cîntă orchestra casei de discuri „Electrecord". Dirijor: Alexandru Imre. Soliști: Ilinca Cerbacev, Aurelian Andreescu. Dansează: Valentina Massini, Simona Ștefănescu, Lucy Ciobotaru etc. În încheiere: **Buletin de știri. Sport. Buletin meteorologic.**

15 IUNIE

19.00 Jurnalul televiziunii. 19.10 Pentru tineretul școlar: **Miniaturi tehnice (III). 19.40 DANSATOARELE MĂRILOR. 20.00 LANTERNA CU AMINTIRI. 21.05** Recital muzical coregrafic. **21.45 TELESPORT.** În încheiere: **Buletin de știri. Buletin meteorologic.**

16 IUNIE

18.30 UNIVERSITATEA TEHNICA LA TELEVIZIUNE: REDUCEREA PREȚULUI DE COST, de ing. **Ștefan Gheorghiță. 19.00 Jurnalul televiziunii. 19.10** Știți să desenați, copii ?! **„SANDALELE BĂIATULUI"** — povestire de **Octav Pancu-Iași. 19.35** Emisiune de teatru: **„EGOR BULICIOV ȘI ALȚII"** de **Maxim Gorki.** În românește de **Emma Beniuc.** În pauze: ● Emisiunea de știință · **Oameni în adîncuri** (VI) de ing **Mihai Lefterescu.** ● **ȘAH.** În încheiere: **Buletin de știri. Buletin meteorologic.**

18 IUNIE

19.00 Jurnalul televiziunii. 19.10 Pentru copii: **În grădina zoologică. 19.30 CLUBUL TINEREȚII. 20.30 UN ARTIST ACUZĂ O LUME. 21.00 PAGINI DIN CREAȚIA LUI GEORGE ENESCU.** Cîteva din lucrările cele mai reprezentative vor fi prezentate la televiziune în interpretarea soliștilor: Zenaida Pally, artistă a poporului, Elena Cernei, Iolanda Mărculescu, David Ohanesian, Ion Piso — artiști emeriți, Maria Săndulescu, Cora Benador, Magdalena Popa, Elena Dacian, Gaby Ioniță, Mihaela Crăciunescu, Ioan Hvorov. Constantin Gabor, Varujan Cozighian, Sergiu Ștefanschi, Amato Checiulescu, Dan Moise, o formație instrumentală condusă de Emil Bîclea și un grup coregrafic de la Teatrul de operă și balet al R.P.R. Coregrafia: Tilde Urseanu; Regia: Marianti Banu. În încheiere: **Buletin de știri. Buletin meteorologic.**

19 IUNIE

18.30 UNIVERSITATEA TEHNICA LA TELEVIZIUNE: APLICAȚII ALE ELECTRONICII — TELEVIZIUNEA ÎN INDUSTRIE de ing. **Cristina Ciucă. 19.00 Jurnalul televiziunii. 19.10** Pentru copii: **„De ce fuge ciinele după pisică"** — adaptare de **Tudor Mușatescu** după **A. Știoiceva. 19.45 Din viața muzicală a Elveției.** Reportaj filmat. **20.00 SĂPTĂMÎNA. 21.00 CÎNTECUL AMINTIRII. 21.20 CÎNTĂ ELENA ZAMORA.** În încheiere: **Buletin de știri. Buletin meteorologic.**

20 IUNIE

19.00 Jurnalul televiziunii. 19.10 TONOMATUL LUI AȘCHIUȚĂ. 19.30 ÎNTOARCEREA LUI ROBIN HOOD. 20.00 Muzică populară românească. Cîntă o formație instrumentală condusă de Victor Predescu, artist emerit. **20.45 ÎN FAȚA HĂRȚII. 21.00 Magazin muzical.** Transmisiune de la Sofia. **21.30 COMICI VESTIȚI AI ECRANULUI.** În încheiere: **Buletin de știri. Sport. Buletin meteorologic.**

FULGERELE GLOBULARE

Impresionant atît prin forma, cît și prin urmările sale, de regulă periculoase, fenomenul fulgerului globular a constituit mult timp un semn de întrebare chiar și pentru fizicieni.

La începutul secolului, vestitul fizician francez Francois Argo, o dată cu clasificarea fulgerelor, a încercat să dea și o explicație formării globurilor de foc, dar nu a avut la dispoziție suficiente informații. Un studiu mai recent se datorește profesorului de fizică generală de la Universitatea din Clermond-Ferrand, dr. E. Mathias.

Selectînd și studiind un mare număr de observații și informații, culese în decursul mai multor ani, el a dat unele explicații asupra formării fenomenului, dar și una din cele mai complete înșiruiri de întîmplări avînd ca „personaj" principal fulgerul globular.

Uneori fulgerul globular apare direct ca un glob de foc, alteori rezultă dintr-o transformare a celui liniar.

Din declarațiile unui martor, un asemenea glob de foc a coborît dintr-un nor, a rămas agățat de un copac, apoi a explodat cu zgomot puternic și din el au țîșnit mai multe trăznete în zigzag. Unul din ele a carbonizat o parte a copacului, iar altul a făcut, în zidul unei case vecine, o gaură ca de proiectil.

După o furtună, locuitorii orașului francez Sotteville (Sena inferioară) au fost impresionați de numărul mare de bile roșii (de mărimea unui bob de mazăre) care, atunci cînd atingeau pămîntul se prefăceau în flăcări.

Un alt martor s-a trezit în timpul unei furtuni, cu un glob mare de foc (cu diametrul de 17 cm) care a ieșit încet din sobă, s-a plimbat prin casă și s-a îndreptat spre o gaură din zid, pe unde ieșise mai demult burlanul unei sobe vechi. Deși gaura era astupată cu hîrtie, globul a „dezlipit-o", s-a strecurat pe lîngă ea, a ieșit pe coș, iar la ieșirea din acesta a explodat cu zgomot puternic.

Și la noi în țară au fost observate asemenea fenomene, dar nu au fost consemnate. O excepție face cazul familiei unui profesor de la Politehnica din București. În timpul unei furtuni puternice, la ora prînzului, în camera unde întreaga familie lua masa, a pătruns pe fereastră un fulger globular. Acesta s-a plimbat pe tavan, s-a rotit în jurul lămpii și a coborît pe firul de sonerie suspendat sub lampă. După cîteva secunde, a urmat o explozie însoțită de lumină și o bubuitură puternică, care însă — din fericire — nu a produs nici o pagubă.

În afara efectelor lor, deseori periculoase, chiar mortale, menționate de martori, în decursul ultimilor 20—30 de ani, s-au făcut și fotografii ale fulgerelor globulare. Din cercetarea acestora a reieșit că globurile de foc au, în general, diametre foarte diferite, dar că majoritatea variază între 10 și 30 centimetri.

În afară de aceste date, cercetătorii analizînd și urmările efectelor provocate de violența exploziilor, au stabilit că se dezvoltă o energie de sute de ori mai mare decît cea provocată prin explozia unui explozibil care ar fi introdus într-un volum comparabil în ceea ce privește dimensiunile.

Această constatare a pus în dilemă pe fizicienii care căutau să explice natura și cauzele formării globurilor de foc, fără a putea înțelege intimitatea fenomenului. Ipotezele specialiștilor se puteau împărți în două categorii: cele care admiteau fulgerul globular ca fiind alcătuit dintr-o masă gazoasă, în echilibru relativ, dispunînd de o energie potențială enormă, și cele care susțineau absorbția energiei din exterior și „acumularea" ei într-un volum foarte mic.

Prima ipoteză a fost inițial emisă de fizicianul Thornton, pe baza unor experiențe ale cercetătorului Stephan Leduc, care reușise să obțină în laborator mici fulgere globulare.

Conform teoriei lui Thornton, fulgerul globular ar fi constituit dintr-o cantitate de ozon în echilibru chimic instabil, produs dintr-un nor electrizat negativ și care pornește spre pămînt ca urmare a unui fulger puternic.

Teoria lui Thornton părea să explice mirosul caracteristic de ozon produs după explozia globului de foc, precum și faptul că la descompunerea ozonului se dezvoltă o mare cantitate de căldură, capabilă să carbonizeze copacii.

Situîndu-se printre primii care s-au opus teoriei lui Thornton, fizicianul E. Mathias presupune că, sub acțiunea trăznetului, gazele atmosferice suferă o „condensare" cu absorbție de căldură; substanța astfel formată este un produs endotermic, deci un fel de explozibil care, o dată cu scăderea temperaturii, devine instabil. Ca urmare, produsul se poate descompune brusc și atunci vor avea loc mai multe urmări: descărcarea electrică, explozie, zgomot (undă acustică).

Din această teorie rezultă că formarea fulgerului liniar ori globular ar fi în funcție doar de... tensiunea superficială a gazelor condensate în substanța endotermică.

Deși justifică frecvența și violența mărită a fulgerelor în regiunile cu temperatură medie ridicată, precum și pătrunderea prin locuri strîmte, această teorie nu explică eterogenitatea termică a masei incandescente globulare și nu spune mai nimic despre natura intimă a fenomenului, despre procesele care au loc în interiorul globului de foc.

Răspunsul la întrebarea „care este natura adevărată a fulgerului globular, și cum se formează el ?" a venit destul de tîrziu, în anii 1942-1944.

După multe încercări, cercetătorul sovietic G. I. Babat a reușit să prepare fulgere artificiale în laborator.

Ocupîndu-se de descărcările electrice produse în cîmpuri de înaltă frecvență, savantul a început să îndepărteze electrozii între care avea loc arcul electric. Șnurul luminos constituit din gaz-ionizat (plasmă), inițial, se „întindea" între electrozi; apoi, la un moment dat, se desprindea de aceștia, rămînînd suspendat în cîmpul de frecvență înaltă, unde lua o formă aproape sferică.

Uneori, aceste „sfere de foc" erau azvîrlite cu viteze mari din zona descărcării, amintind, prin efectele lor, fulgerele globulare.

Peste aproximativ zece ani, bazat și pe experiențele lui Babat, savantul I. Kapița a dat explicația naturii fulgerului globular, pe care el îl consideră un nor de plasmă, izolat și avînd capacitatea de a absorbi energie la o sursă exterioară de curenți de înaltă frecvență.

În acest fel, preluînd unele elemente juste de la teoriile precedente (instabilitatea formațiunii chimice, absorbția de energie din exterior), dar aplicîndu-le la adevărata natură, plasmatică, a fenomenului, teoria modernă vine să dea o explicație unitară fulgerelor globulare.

Ulterior, au fost efectuate în laboratoare numeroase experiențe de producere a fulgerelor globulare artificiale. În așa numitele acceleratoare de plasmă, jeturi de gaze ionizate, în prezența unor cîmpuri de înaltă frecvență, sînt „aruncate" prin detentă, cu viteze supersonice și chiar hipersonice.

Contribuind la elucidarea unui fenomen mult timp neexplicat, crearea descărcărilor de plasmă vine să ajute oamenii de știință care se ocupă cu studierea proceselor care apar în reacțiile termonucleare dirijate.

Ing. F. CRISTESCU
candidat în științe tehnice

NOTE DE TELESPECTATOR

Foarte interesantă și, mai ales, instructivă, prezentarea teatrului spaniol și italian din secolul al XVIII-lea, pe care Ovidiu Drimba a făcut-o în cadrul celei de a 12-a emisiuni a ciclului, atît de scrupulos urmărit de telespectatori, „Teatrul — artă realistă", — inaugurați anul trecut de regretatul Ion Marin Sadoveanu. Într-o formă concisă, aproape lapidară, dar clară și expresivă, conferențiarul a analizat opera dramatică (și locul ei în istoria teatrului) a unor autori foarte prodoctivi și puternic ancorați în problemele și realitățile timpului lor, ca Moratin în Spania, ca Alfieri și Goldoni în Italia. Dacă meritul principal al cozeriei a fost cursivitatea ei, foarte interesante au fost de asemenea comunicările conferențiarului despre rolul și locul acestor dramaturgi în formarea repertoriului și a gustului publicului nostru, la începuturile teatrului românesc în secolul trecut.

Exemplificările care au însoțit expunerea tov. Drimba, perfect ilustrative pentru trăsăturile specifice ale autorilor prezentați, au constituit partea principală a emisiunii și au însemnat, prin ele însele, un excelent spectacol teatral, care a concentrat contribuția valoroasă a unui mare grup de actori fruntași ai scenelor noastre. Într-o companie selectă, a ieșit totuși în evidență creația lui Florin Vasiliu — care a dat un veritabil recital în rolul poetului din piesa lui Goldoni „Teatrul comic".

★

Cu totul relevabilă „ediția specială" de miercuri seara a micului ecran. Retransmisia din sala Teatrului de Operă și Balet al R.P.R. — a spectacolului consacrat comemorării a 75 de ani de la moartea lui Mihail Eminescu, a prilejuit telespectatorului participarea directă la una din manifestările principale din cadrul „Zilelor Eminescu". Iată un nou exemplu pozitiv despre inițiativa și operativitatea studioului, pe care telespectatorii nu vor întîrzia desigur să-l înregistreze.

Șt. RADU

MISTERELE Carpaților

Povestire ilustrată pentru tineret

REZUMAT: În prima parte a povestirii urmărim peripețiile prin care trec mai mulți tineri bucureșteni, în apropiere de izvoarele Dîmboviței, pînă descoperă un zăcămînt metalifer. Cu acest prilej aflăm că inginerul Zamfirescu recunoaște în Valentin, șeful exploratorilor, pe unicul său fiu părăsit în urmă cu 12 ani. În continuare acțiunea se petrece în Munții Apuseni, unde o expediție științifică căuta un străvechi tezaur. După un viu schimb de focuri cu bandiții, în subteranele munților, inginerul Zamfirescu este grav rănit. Urmează o scenă dramatică atunci cînd inginerul își destăinuie lui Valentin momentele grele prin care a trecut, precum și regretele sale profunde pentru că-l părăsise. Între timp tînărul Emil găsește cîteva sute de monede de aur, monede pe care bandiții le luaseră din tezaur.

Dar să v-o spun. Era prin 1950. În timp ce-și făcea serviciul ca sondor la o schelă de pe Valea Prahovei, tata a observat un individ care se strecura pe liziera pădurii. Părîndu-i suspect, l-a urmărit și l-a văzut cum se uită cu un binoclu spre schelă și șosea. Tata împreună cu un tovarăș s-au apropiat tiptil și l-au găsit pe individ în momentul cînd săpa la rădăcina unui pom cu ajutorul unui cuțit. Speriat la culme de apariția celor doi muncitori, a încercat să fugă și a aruncat cuțitul. Întrebat ce făcea acolo a dat din umeri, semn că nu înțelege vorba românească. Percheziționat, s-au găsit la el două revolvere și un portmoneu plin cu bani străini și românești. Iar la rădăcina pomului, era ascunsă o casetă metalică plină cu cocoșei de aur. Individul — tata a aflat după aceea — venise să ridice aurul îngropat și apoi să încerce să plece din țară. Culmea era că banditul știa destul de bine românește!...

— Povestea-i interesantă, dar descoperirea ta de acum Emile e și mai interesantă. Iată că așa ne putem explica și prezența diamantului găsit de moș Grigore în peșteră. Desigur că unul dintre banditi l-a pierdut în timp ce fugea. Problema este de unde l-au luat dumnealor — spuse Valentin.

— Păi, vom afla imediat. Și tovarășul Iliescu zîmbi, arătîndu-ne pe bandiți.

Interogați separat, pînă la urmă unul din tîlhari se oferi să-i ducă la locul tezaurului...

Labirintul de sub turnul cetății

Întregul grup se pregătea de plecare cînd se auzi un puternic zbîrnîit de motor. Scrutînd zarea, observară apărînd la orizont un elicopter. După puțin timp, uriașul bondar ateriză pe platforma de lîngă movilă. Inginerul Zamfirescu fu urcat cu destule precauțiuni în cabină, după care elicopterul își reluă zborul. Nu dură mult după aceea și începu să plouă cu găleata. Părea o adevărată rupere de nori. În curte, se formară bălțoace. Furtuna se dezlănțuise cu furie și întunecase cerul într-atîta încît le dădea impresia că se află în plină noapte. Adăpostiți sub o streașină de stîncă, fiecare privea la apa ce cădea în valuri, cu viteză, făcînd un zgomot asemănător unei uriașe tobe ce bătea ritmic. Dornici să plece spre locul mult căutat, ei au fost imediat de acord atunci cînd se făcu această propunere.

— Să mergem, tovarăși, căci cine știe cît o dura ploaia! Ș-apoi nu ne-om topi...

— Să mergem! Să mergem! — răspunseră aproape toți.

— Ba, eu aș spune să nu ne grăbim! — îi opri speologul Dragu. Ne aflăm înconjurați de munți și nu e deloc recomandabil ca pe timp de ploaie torențială să intrăm în interiorul masivelor.

Ploaia prelungindu-se, tinerii n-au mai ținut cont de părerea speologului și au pornit în fugă spre turnul din față, ducînd cu ei și pe vîrstnici.

Sachelarie — așa se recomandase banditul care se oferise să-i călăuzească spre tezaur — îi duse spre o mică hrubă, aflată la dreapta, lîngă baza turnului. După ce au dat la o parte cîțiva bolovani, în față li se deschise un culoar îngust ce cobora în adîncul întunecat. Cu toate că terenul era alunecos, din cauza apei ce se scurgea cu viteză, membrii expediției s-au avîntat în el. Mergînd pînă la capătul culoarului, au ajuns într-un fel de pivniță de mari proporții. Aici, din loc în loc, atîrnau de tavan grupuri mari de lilieci. Acum cercetătorii nostri înaintau cu greu, deoarece apa și marea cantitate de guano (excrementele lilieciior) le împotmoleau picioarele. Mai încolo, încăperea începu să se strîmteze din ce în ce, încît părea un tunel care avea numeroase ramificații. Sachelarie era acum în frunte, la o depărtare de vreo zece metri. Părîndu-li-se ciudat avansul acestuia, îl urmăreau cu atenție ca nu cumva să-l scape din vedere. Totuși la un moment dat banditul dispăru din fața lor de parcă-l înghițise pămîntul.

L-au căutat mult timp prin numeroasele galerii ce se deschideau din tunel — dar pas de-l găsește în acest adevărat labirint!... Erau acolo atîtea coridoare, încît le era imposibil să le cerceteze pe toate...

Cazanul gheenei

Supărați de această întîmplare, membrii întregului grup s-au reîntors în încăperea cea mare. Au ochit cîte-un bolovan și încercau să se odihnească, dar nu-și puteau afla astîmpăr. Misterioasa dispariție a banditului le dădea de gîndit. Ce-o fi urmărit Sachelarie de i-a adus aici? — aceasta era întrebarea ce le stătea tuturor pe buze.

Între timp, apa continua să curgă cu viteză.

Deodată, profesorul Dragu le făcu semne să fie atenți și-și însoți semnele cu voce puternică:

— Liniște, tovarăși! Auziți? Se petrece ceva ciudat prin apropiere.

Un clipocit din ce în ce mai puternic se auzea destul de clar, dîndu-le impresia că nu departe se afla un cazan în care apa clocotea.

— Ce-o mai fi și asta? Parc-am fi în tunelul surprizelor — vorbi locotenentul Iliescu.

— Într-adevăr, se pare că șirul surprizelor nu s-a terminat. Tovarăși, să nu mai stăm nici o secundă! Repede după mine! Să ieșim afară cît mai avem timp, — strigă atunci inginerul Matei. Tare aș vrea să nu fie adevărat ce cred, dar mi-e teamă că profesorul Dragu a avut dreptate...

Închipuiți-vă goana făcută pe semiîntuneric — căci nu aveau decît o lampă electrică și cîteva lămpi cu acetilenă — prin mîlul alunecos de pe jos. Cu sforțări aproape supraomenești, ei au reușit totuși să ajungă în curte. Aici au constatat cu bucurie că ploaia încetase.

— Tovarăși! Pericolul încă n-a trecut! Să ne deplasăm cît mai departe de aceste ziduri de piatră, îi îndemnă imperios din nou inginerul Matei.

Ajungînd la vreo 150 de metri de hrubă, transpirați și rupți de oboseală ei se cățărară pe un uriaș bolovan aflat în drum. Aici sperau să-și prindă puțin sufletul după teribila goană prin tunelul întunecos. Dar nu se terminase încă șirul peripețiilor. Abia reușiră să-și găsească fiecare cîte un locșor, cînd se simțiră deodată ridicați în aer cu bolovan cu tot, fiind readuși apoi pe pămîntul ce tremura din toate încheieturile. Speriați, îngroziți de cele ce vedeau și auzeau, membrii expediției începură să se strîngă unul în altul, înfășurîndu-și capetele cu ce aveau la îndemînă. Acum, instinctul de conservare și-a spus din nou cuvîntul. Dînd de o adîncitură mai mare în stînca pe care se cățăraseră, s-au culcat cu toții acolo, deverind astfel martorii nechemați ai unui teribil dans al naturii.

Fenomenul ce-a urmat nu-l vor uita curînd și-l vor povesti desigur nepoților și strănepoților, care-și vor închipui poate că-i o poveste și nicidecum un fapt real, întîmplat în inima munților.

Mai întîi, trombe de apă izbucniră din mai multe locuri, înaintînd — în șuvoi — cu repeziciune spre movila din mijlocul curții, dîndu-le impresia că din clipă în clipă o vor acoperi. Apoi, întreaga ridicătură de pămînt începu să se salte și să coboare, împinsă de o forță extraordinară. În același timp, pămîntul se cutremura puternic, mișcările seismice fiind însoțite de troznete, urmate din cînd în cînd de fulgerările a numeroase limbi de foc ce brăzdau orizontul. Nici unul dintre martorii acestor fenomene nu și-a putut da seama cît au durat ele. Au reținut doar faptul că dezlănțuirea forțelor nestăvilite ale naturii a încetat tot așa de brusc pe cît începuse.

O liniște mormîntală se întinse apoi de jur-împrejur. Cîteva minute, poate mai mult, a ținut liniștea aceasta neobișnuită. Ea a fost destrămată de chiotele de bucurie ale celor ce și-au dat seama că au scăpat teferi, că au trecut printr-unul din cele mai grele momente din viața lor. Coborînd de pe stîncă, membrii expediției constatară că terenul din fața lor își schimbase cu totul înfățișarea. Pe locul unde fusese movila, ei văzură acum o groapă uriașă umplută cu apă pînă aproape de suprafață. Se apropiară temători de lacul format de curînd. Apa din el se afla la cîțiva metri adîncime de suprafața solului și era agitată, formînd valuri care se loveau cu putere de maluri.

Un obiect ciudat care spune multe

— Ia priviți colo, pe marginea apei. Nu vi se pare că plutește ceva? Ce-o fi oare? — le atrase atenția Gică.

Într-adevăr, în apropiere de malul opus se zărea un obiect care, după toate aparențele, avea forma unei amfore. Dar cum ajunsese ea acolo și cum scăpase nedistrusă de puternica mișcare seismică — erau întrebări la care nu puteau deocamdată răspunde. Legîndu-se bine cu mai multe funii, Emil se lăsă încet, încet, pînă în apropierea apei și reuși să pescuiască obiectul. Era într-adevăr o amforă străveche, însă una de un tip necunoscut. Și, fiind foarte ușoară, mai ușoară chiar decît sticla, nu era de mirare că plutise. Gîtul fiindu-i închis ermetic, apa nu pătrunsese în ea. Adusă sus, ea a fost examinată cu atenție. Atît figurile încrustate cît și culorile cu care era vopsită o făceau foarte frumoasă. Pe ea se vedeau, de asemenea, unele semne geometrice.

— Desigur că această amforă face parte din tezaurul pe care-l căutam. Părerea mea este că, o dată cu movila, s-a scufundat și tezaurul. Ar mai exista desigur posibilitatea de a explora fundul acestui lac, dar nu avem cu noi mijloacele necesare. Să încercăm spre celelalte două obiective, să vedem care-i situația acolo, în urma cutremurului — vorbi inginerul Matei.

Îndreptîndu-se spre locul unde se găsea ferestruica ce dădea spre cetatea din adîncuri, au constatat cu toții, cu părere de rău, că și peștera fusese inundată, deoarece acum, prin deschiderea ei se prăvălea cu zgomot un curs de apă argintiu. Același lucru s-a întîmplat și cu hruba care dădea în labirintul de sub turnul cetății, de unde un pîrîiaș își făcea drum spre lacul nou format. Voind să scape de pedeapsă prin fugă, Sachelarie își semnase deci fără să vrea sentința, căci desigur murise înecat în puhoiul de ape din adîncuri.

— După cîte vedem, misiunea noastră s-a terminat — vorbi atunci locotenentul. Am lichidat banda de spioni și tîlhari ce venise aici să ridice comoara, urmînd ca la București să cercetăm dacă nu cumva ei au și alți complici. Am găsit de asemenea și o mică parte din străvechiul tezaur și există indicii asupra locului unde acesta s-ar

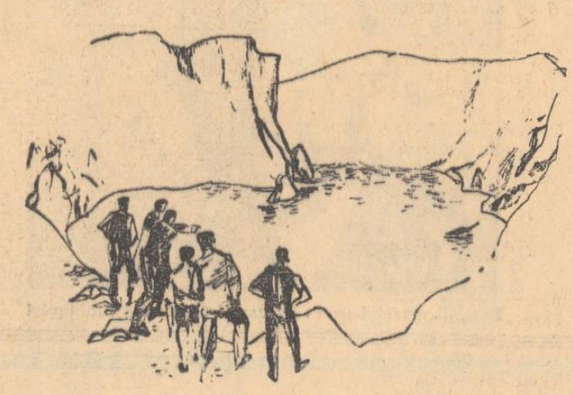

fi scufundat. Dacă forurile științifice vor crede de cuviință, studiile vor putea continua, bineînțeles însă cu ajutorul aparatelor necesare examinării terenului din fundul lacului. Deci, tovarăși, nu ne rămîne decît să ne pregătim de drum!

— Da! Și eu cred că nu mai avem ce face aici și că tovarășul locotenent Iliescu are dreptate! Aș vrea să ajung cît mai repede la Cluj, deoarece am importante chestiuni de rezolvat — spuse Valentin.

Într-adevăr, de cînd fusese transportat la spital inginerul Zamfirescu, tînărul se gîndea tot mai mult la tatăl său. Dorea acum din tot sufletul să-și revadă părintele, să afle mai repede dacă acesta va scăpa teafăr în urma rănii provocate de bandiți.

EPILOG

La vreo lună după ce s-au petrecut aceste întîmplări, în ziare a apărut o informare despre ședința ce-a avut loc la Academia R.P.R. Înserăm și noi un fragment din această știre:

În sala de ședințe a Academiei R.P.R., s-au dezbătut două comunicări importante. Inginerii geologi Gheorghe Matei și Andrei Zamfirescu au relatat despre expediția făcută recent în Munții Apuseni pentru căutarea tezaurului lui Dariu. Au fost proiectate pe ecran cîteva imagini ale obiectelor descoperite cu acest prilej, obiecte de foarte mare valoare științifică în ce privește trecutul îndepărtat al patriei noastre.

În partea a doua a ședinței, tînărul Valentin Zamfirescu, unul dintre eroii temerarei expediții de pe Valea Dîmboviței, a descris cum au fost descoperite atît importantul zăcămînt metalifer cît și comoara din peștera suspendată.

A urmat o discuție deosebit de interesantă cu privire la faptul dacă studierea amănunțită a peșterilor poate fi de folos la determinarea zăcămintelor de minerale din subsolul pămîntului. În această privință, părerile au fost împărțite. Mai mulți oameni de știință au susținut ideea că adeseori se găsesc în peșteri scurgeri feruginoase sau roci ce conțin urmele unor metale ce s-ar afla prin apropiere. De asemenea, s-a scos în relief faptul că în numeroase peșteri se găsesc importante cantități de îngrășăminte fosfatice de proveniență animală, îngrășăminte ce ar putea fi folosite în agricultură. Valoroasă a fost și părerea expusă de un medic ce asista la dezbateri, cu privire la efectele terapeutice ale aerului din peșteri. El a insistat pentru crearea unui sanatoriu subteran, avînd în vedere faptul că în străinătate există deja unități medicale asemănătoare.

Prezidiul a încheiat ședința anunțînd că propunerile formulate vor fi dezbătute de către specialiști, urmînd a se anunța hotărîrile.

★

Și acum, deși în ziare nu au apărut aceste rînduri, vom satisface curiozitatea cititorilor, relatîndu-le hotărîrea lui Valentin.

După ședința de la Academie, atît inginerul Zamfirescu cît și Valentin au fost asaltați de zecile de mîini ce li se întindeau, felicitîndu-i. Încadrați apoi de un numeros grup, din care bineînțeles nu lipseau tinerii eroi ai expedițiilor amintite, inginerul și Valentin au pornit braț la braț, figurile amîndurora radiînd de fericire...

Simion SAVEANU
Desene de Romeo VOINESCU

Campionatul categoriei A LA FOTBAL în CIFRE ȘI DATE

Duminică 14 iunie

Dinamo București—U.T.A.
Dinamo Pitești—Petrolul
Steaua—Știința Cluj
Siderurgistul—Rapid
C.S.M.S.—Știința Timișoara
Crișul—Farul
Steagul roșu—Progresul

Clasamentul general

1.	Din. Buc.	21	14	3	4	42:19 31
2.	Rapid	21	13	3	5	40:25 29
3.	Steaua	20	12	1	7	52:32 25
4.	St. roșu	21	8	6	7	25:20 22
5.	Farul	22	10	2	10	25:30 22
6.	U. T. A.	21	8	5	8	27:26 21
7.	Crișul	22	8	5	9	22:36 21
8.	Petrolul	21	8	4	9	24:15 20
9.	Șt. Cluj	22	9	2	11	33:32 20
10.	Progresul	21	8	4	9	36:43 20
11.	Din. Pit.	22	8	3	11	21:30 19
12.	C.S.M.S	21	8	2	11	31:36 18
13.	Șt. Tim.	21	6	4	11	26:36 16
14.	Siderurg.	22	5	4	13	19:43 14

Clasamentul acasă

1.	C.S.M.S.	10	8	1	1	22: 6 17
2.	Farul	11	8	1	2	18: 6 17
3.	Știința Cluj	11	8	1	2	26:13 17
4.	Petrolul	11	7	2	2	17: 6 16
5.	Dinamo Buc.	10	7	2	1	26: 9 16
6.	Crișul	11	6	4	1	13: 7 16
7.	Dinamo Pit.	11	8	0	3	16:10 16
8.	U. T. A.	12	7	2	3	19:12 16
9.	Steaua	10	7	0	3	35:11 14
10.	Știința Tim.	10	6	2	2	22:12 14
11.	Rapid	11	7	0	4	25:16 14
12.	Steagul roșu	11	5	3	3	18: 6 13
13.	Progresul	10	5	2	3	22:20 12
14.	Siderurgistul	10	3	4	3	12:10 10

Clasamentul în deplasare

1.	Rapid	10	6	3	1	15: 9 15
2.	Din. Buc.	11	7	1	3	16:10 15
3.	Steaua	10	5	1	4	17:21 11
4.	Steagul roșu	10	3	3	4	7:14 9
5.	Progresul	11	3	2	6	14:23 8
6.	U. T. A.	9	1	3	5	8:14 5
7.	Farul	11	2	1	8	7:24 5
8.	Crișul	11	2	1	8	9:29 5
9.	Petrolul	10	1	2	7	7: 9 4
10.	Siderurgistul	12	2	0	10	9:33 4
11.	Șt. Cluj	11	1	1	9	7:19 3
12.	Din. Pitești	11	0	3	8	5:20 3
13.	Știința Tim	11	0	2	9	4:24 2
14.	C.S.M.S.	11	0	1	10	9:30 1

Clasamentul returului

1.	Rapid	8	8	0	0	18: 0 16
2.	Dinamo Buc.	8	6	1	1	11: 6 13
3.	Steaua	8	6	0	2	20: 9 12
4.	Știința Cluj	9	5	1	3	20:10 11
5.	Steagul roșu	8	2	4	2	5: 4 8
6.	U. T. A.	8	3	2	3	12:10 8
7.	Crișul	9	3	2	4	9:17 8
8.	C.S.M.S	8	3	1	4	12:14 7
9.	Știința Tim.	8	2	3	3	10:15 7
10.	Dinamo Pit.	9	3	1	5	8:15 7
11.	Petrolul	8	3	0	5	8: 7 6
12.	Farul	9	2	2	5	7:14 6
13.	Siderurgistul	9	2	2	5	8:17 6
14.	Progresul	8	1	0	7	10:22 2

Golgeterii

1. Țîrlea (U.T.A.) 15 goluri
2. Ion Ionescu (Rapid) 14 goluri
3. Constantin (Steaua), Frățilă (Dinamo București), Pavlovici (Steaua), Voinea (Steaua), 13 goluri.
4. Dridea I (Petrolul) 11 goluri
5. Lereter (Știința Timișoara) 10 goluri
6. Adam (Știința Cluj), Voica (C.S.M.S. Iași), Mureșan II (Știința Cluj) 9 goluri
7. Mateianu (Progresul), Dumitriu II (Rapid) 8 goluri
8. Stoicescu (Progresul), Codreanu (Rapid), Milea (C.S.M.S.), Tufan (Farul), 7 goluri
9. Petru Emil (Dinamo București), Donciu (Crișul), Szabo (Știința Cluj), Vornicu (C.S.M.S.), 6 goluri
10. Țîrcovnicu (Dinamo București), Unguroiu (Dinamo București), Mițaru (Știința Timișoara), Maftеuță (Progresul), Seredai (Steagul roșu), 5 goluri.

Etapa viitoare

Dinamo București—Rapid
Progresul—Steaua
Farul—Steagul roșu
Petrolul—C.S.M.S.
Știința Cluj—U.T.A.
Știința Timișoara—Crișul
Dinamo Pitești—Siderurgistul

MAGAZIN
revistă săptămînală editată de ziarul
ROMINIA LIBERA
★
Redacția și administrația, Piața Scînteii, tel. 17 60 10
★
Abonamentele se primesc la toate oficiile poștale, factorii poștali și difuzorii din întreprinderi și instituții
★
PUBLICITATEA SE PRIMEȘTE LA ADMINISTRAȚIA REVISTEI tel. 17 60 10 interior 14 00

Numărătoarea începe în iunie...

de DAN DEȘLIU

Pe tabelul celor mai bune performanțe atletice din actualul sezon, atleții romîni au înscris recent cîteva cifre demne de atenție. La loc de frunte se situează, desigur, recordurile de la Sofia. Cu 16,23 și, respectiv 6,19 metri, Șerban Ciochină și Viorica Viscopoleanu confirmă veleitățile romînilor în materie de salt ; rămîne doar regretul că o indispoziție trecătoare l-a împiedicat pe Mihai Simionescu să adauge prețiosului dublet un rezultat demn de cei 7,74 m obținuți deunăzi pe Stadionul Tineretului... Fără îndoială, treptele spre vîrful piramidei sînt încă numeroase ; finala olimpică va include, probabil, concurenți cu peste 16,70 la triplu și 7,90 la lungime, în timp ce săritoarele se vor „explica" în jurul a șase metri și jumătate. Premizele ascensiunii apar totuși destul de evidente și — nota bene — la capitole în care acum patru ani nu ne prea zăream cu ochiul liber... Îmbucurătoare, de asemenea, recidivele lui Zamfirescu într-un concurs internațional de anvergură, reintrarea în normal a Mariei Diaconescu (ce-ar fi să mute, în sfîrșit, steguleț recordului republican dincolo de 55 m ?) ca și progresul constant al tînărului Costache, care cochetează cu cifra 70 la ciocan redus. Unii comentatori sînt de părere — avînd în vedere zestrea de talent a juniorului nostru — că trecerea sa la gabaritul maxim se impune cu necesitate. Printre marile satisfacții ale acestui început de sezon, trebuie să notăm rezultatele celor două revelații feminine, Mihaela Peneș și Gabi Rădulescu. În vervă deosebită, „puștoaicele" bat tot mai insistent la poarta consacrării, păcat că selecționerii le-au omis de pe listele pentru Sofia, unde ambele s-ar fi numărat printre protagoniste.

De cînd ținem minte, atletismul indigen a dus dorul unor secunzi capabili să pericliteze — consolidîndu-le, de fapt — pozițiile corifeilor. Astfel, Iolanda continuă să rămînă un fenomen absolut (ce-i drept, nu numai pe plan național), Vamoș n-are cu cine discuta în semifondul romînesc (unde-o fi dispărut atît de promițătorul Beregszaszi ?), Barabaș pare mai solitar decît Robinson Crusoe (Lupu nu dovedește aptitudini certe pentru rolul lui Vineri...), în timp ce Lia Manoliu și Ana Sălăgean își așteaptă succesoarele de vreo zece ani și mai bine. Cu atît mai salutară ni se pare în acest context apariția unor tandemuri de nivel superior, ca Jurcă — Zamfirescu în sprint, Savin—Astafei la prăjină, Viscopoleanu—Rădulescu la lungime, Diaconescu— Peneș la aruncarea suliței. Nădăjduim că enumerarea — de altfel, sumară — va putea fi argumentată substanțial, încă înainte de proxima numărătoare a bobocilor.

MOZAIC

● **O MICĂ statistică privind vestitul stadion Wembley din Londra : În ultimii zece ani echipa Angliei a susținut aici 35 de jocuri, la care au asistat 2 586 328 spectatori (media de 73 894). Această perioadă de zece ani a început cu jocul Anglia-R. P. Ungară (0—6) și s-a încheiat cu meciul Anglia—Uruguay (2—1).**

● **CUNOSCUTUL ciclist belgian Rik Van Steenbergen a început să-și publice memoriile într-o revistă de specialitate. Titlul primului articol : „Nu, ciclismul nu este un sport trucat". Contrar titlului, Van Steenbergen se referă însă la aranjamente, dopinguri, curse în plase, ajutorul „locotenenților" etc...**

● **INGEMAR JOHANSSON, fostul campion mondial de box la toate categoriile, este în prezent implicat într-o escrocherie. Un prieten al său — afirmă el — a folosit semnătura sa pe diferite cecuri și acte care nu aveau acoperire. Organele judiciare anchetează.**

VALERIU JURCĂ

Extras biografic

Veți spune, poate, că e puțin cam devreme, că Jurcă nu și-a scris încă „opera de... 50 secunde" cu penițele ronde ale cuielor, dar — subliniez — acest mic extras biografic nu are nimic comun cu tabelul cronologic, care se plasează, în general, între prefață și primul rînd al nuvelei sau romanului. Deși, ca să fim drepți, Jurcă și-a încheiat prefața acum două săptămîni, cînd a plivit zecimile din turul lui 21 de secunde...

Atunci, să-ncepem...

1939, APRILIE 8... La Ploiești se naște Valerică Jurcă. Din certificatul de naștere al lui Valerică lipsește amănuntul că mama sa a sărit cîndva 4,02 la lungime și 1,20 la înălțime, dar toată vina aparține ofițerului de stare civilă.

1950... Valeriu Jurcă iese învingător în primul său concurs de atletism : săritura în lungime de pe loc („Eram înalt și slab ca o sondă"). Rezultatul ? Biograful regretă. Nu venise încă vremea ruletei în recreațiile școlare.

1952... Spartachiada pionierilor. Primele victorii... Foile de concurs s-au pierdut de mult, dar Valerică are memoria cifrelor : 8,7 sec. pe 60 m și 1,25 m la înălțime.

1953... Elevul Jurcă Valeriu dă fuga la școala sportivă, se prezintă profesorului Simion Mitrea și află că pentru a deveni atlet trebuie să semneze o poliță în alb, cu scadența peste vreo 10 ani...

1955... Prima victorie „adevărată" : campion de juniori la 200 m garduri, cu 28,2 secunde. Pofta vine mîncînd...

1956... Unora le place ritmul de vals... Lui Valerică îi place ritmul pașilor între garduri... Deci, recorduri de juniori mici la toate probele de garduri... 110 m (garduri mici) = 15,1 sec ; 110 m (garduri mari) = 15,9 sec. ; 80 m (garduri mici) = 11,5 ; 200 m. g. = 25,9 ; 400 m g = 58,3. Și, **pour la bonne bouche**, 6,45 m la lungime și 1787 puncte, la triatlon (ambele recorduri de juniori mici)... Deprins tot mai mult cu cifrele, elevul Jurcă Valeriu obține unul din premiile „Gazetei matematice"... Anul olimpic 1956 îi aduce și prima deplasare peste hotare : în Cehoslovacia.

1957... Prima victorie internațională. Sofia. Triunghiularul România-Bulgaria-Ungaria : 56,8 pe 400 garduri Valerică abia a împlinit 18 ani.

1958... I. Cîștigă 13 din cele 14 concursuri internaționale la care participă.

2. Bate la Ploiești recordul european de juniori la 200 m garduri (23,9 sec.), devansîndu-i cu o zecime de secundă pe faimoșii Lauer și Morale. Abia în 1963, italianul Ottoz va egala performanța lui Jurcă.

3. Corectează recordul de juniori la lungime (7,09) și își reglează „cutia de viteze", participînd la curse-le record ale stafetelor 4 x 100, 4 x 200 și 4 x 400.

1959... Prima selecție balcanică. Locul 5 la lungime (7,09 + 0,10 = 7,19). Primul titlu de campion R.P.R. (200 m garduri) și prima victorie asupra „zeului" său, Ilie Savel.

1960... Un an slab. („De ce am admite existența „punctului mort" doar la alergări ?").

1961... 1. Anul recordurilor personale en-gros (53,0 la 400 garduri, 21,7 la 200 m plat, 7,37 la lungime, 49,0 la 400 m plat, 23,4 la 200 m. g.

2. Anul celor trei titluri republicane (400 m g, 200 m g, 4 x 100 m).

3. Anul primei victorii asupra lui Savel, în proba 400 m.g.

4. Anul primei invenții : studentul fizician Valeriu Jurcă realizează un original elipsograf.

1962... 52,0 sec pe 400 m.g. la Belgrad, la „europene". Dublu campion republican (100 — 10,6 și 200 — 21,5) și dublu campion balcanic (200 m plat și 400 m.g.).

1963... Record 110 m.g. : 14,3. Diploma de absolvent al facultății de fizico-matematici.

1963—1964... (iarna). Record personal : nici o absență la antrenamente. Rezultatul : Valeriu Jurcă deține 5 recorduri republicane — 110 m.g. (14,3) ; 400 m.g. (51,5) ; 200 m.g. (23,4) : 4 x 100 m (41,0 — co-autor) și 200 m plat — (21,0).

1964... 30 mai — București, în tribuna stadionului Tineretului, în timp ce M. Calnicov-Simunescu sărea 7,74 m. Citez din declarația lui Jurcă : „Datorez acel 51,5 pe 400 m.g. și recentul 21,0 pe 200 cel-or... 20 de „sute" alergate ziilnic în iarna aceasta pe zăpada înghețată a stadionului Dinamo (sub privirile antrenorului meu Stoenescu) și cel-or 300 de tone purtate pe umerii mei nu prea rotunzi".

— Dă-mi cifre, Valerică...

— 50,5 chiar anul acesta...

— Te-ai fixat deci la 400 garduri ?

— După ce-am zburat din floare în floare...

— În sfîrșit...

— N-a fost rău de loc. Abia acum am... aripioare.

— 50,5 ar putea însemna un loc în finala olimpică...

— Și te mai rog să scrii un 13,8 pe 110 m garduri...

— Iar începi ?

— Las' că știu eu ce spun.

— Bine, Valerică, să știi însă că cititorii decupează tot ce e angajament.

— E-n regulă...

Ioan CHIRILĂ

VARIETĂȚI-VARIETĂȚI

Ah, suporterii !

Știți care este ultima noutate a meciurilor de fotbal din țările Americii latine ? Desigur că nici nu bănuiți. La sfîrșitul meciurilor, (acolo unde se poate bineînțeles), sute de suporteri năvălesc pe teren și-și despoaie jucătorii favoriți de echipamente (tricouri, chiloți, ghete, jambiere etc.) pentru a le păstra ca „amintire".

Iată cîteva imagini de la un asemenea „spectacol" care a avut loc la sfîrșitul meciului dintre echipele Independiente și San Lorenzo din Argentina : 1) Degeaba s-a refugiat portarul pe poartă pentru a scăpa fiindcă și acolo a fost ajuns de suporteri și în minutele următoare va fi pur și simplu despuiat ; 2) Un „suporter" este fericit : a reușit să pună mîna pe gheata cu care trage jucătorul său favorit.

Epilog în „afacerea" Liston — Clay

Au trecut mai mult de trei luni de la meciul de box pentru titlul mondial la categoria grea, dintre Sonny Liston și Cassius Clay, meci al cărui deznodămînt surprinzător a stîrnit atîtea polemici și comentarii. Pentru a face lumină în această afacere tenebroasă a boxului profesionist, o comisie specială a anchetat pe managerii și oamenii de afaceri care dirijau interesele celor doi boxeri. Bănuiala că meciul de la Miami a fost aranjat, pornea de la faptul că înaintea întîlnirii s-a semnat un contract prin care Cassius Clay (în schimbul a 50 000 dolari) acorda societății „Intercontinental", patronată de Liston, dreptul de a organiza viitorul său meci în cazul că va deveni campion mondial. S-a mai aflat că trei sferturi din bursa lui Liston au revenit pe baza unei înțelegeri anticipate impresarului Sam Margolis cunoscut prin legăturile sale cu gangsteri notorii din lumea boxului, ca Palermo și Carbo.

Comisia nu a dat o declarație formală în sensul că meciul a fost trucat și acuzațiile au rămas în suspensie.

Urmările anchetei au fost totuși drastice în ce-l privește pe Liston, care deocamdată este șters de pe lista celor mai buni boxeri de categoria grea. Cassius Clay rămîne confirmat campion mondial dar adversarul său nu va fi ales de societatea „Intercontinental" ci de comisia de box a orașului New York. Aceasta a organizat un turneu în patru, eliminatoriu, la care vor participa boxerii americani Floyd Patterson, fost campion mondial, Eddie Machen, Doug Jones și Cleveland Wiliams. Primul meci se va disputa între Floyd Patterson și Eddie Machen la 5 iulie, în Suedia. Alegerea unui „teren neutru" arată intenția forurilor de box din S.U.A. de a asigura condiții reglementare desfășurării meciurilor pentru titluri mondiale. Floyd Patterson a sosit în Suedia și a început antrenamentele. El intenționează să viziteze și Helsinki, unde a cîștigat în 1952, ca amator, titlul olimpic.

Reims a retrogradat

Stade de Reims, echipa care a dat pe Kopa, Fontaine, Piantoni, Vincent și alți 26 de internaționali, a retrogradat în divizia B după ce timp de 15 ani a fost „gloria" fotbalului francez. Reims, echipă cu joc de factură continentală, a cîștigat de șase ori campionatul Franței, de două ori Cupa și a disputat două finale cu Real Madrid în „Cupa campionilor europeni". Apoi a început vertiginos declinul. Îndepărtarea nedreaptă a antrenorului Batteaux, campania presei sportive de scandal împotriva lui Kopa, în sfîrșit dificultăți financiare, se spune că ar fi cauzele esecurilor echipei din Reims, a cărei retrogradare reflectă în fond criza fotbalului profesionist francez. În timp ce Reims retrogradează, Real Madrid cîștigă campionatul Spaniei, dar succesul său este umbrit de înfrîngerea suferită în finala C.C.E. Asistăm, se pare, la apusul unei generații de virtuoși ai balonului rotund. Di Stefano ca și Kopa, Santa Maria sau Vincent, se pregătesc să părăsească scena fotbalului internațional.

Anquetil — „omul ceasornic" nu se dezminte

Cel de al 47-lea Tur ciclist al Italiei, încheiat la Milano, a măsurat 4100 km (22 de etape). Dar francezului Jacques Anquetil i-a fost suficientă, ca de obicei, victoria în etapa contracronometru pentru a-și înscrie numele a doua oară în palmaresul cursei. Cei 50 km între Parma și Busetto parcurși cu o medie orară de 48,300 km, i-au adus asului francez tricoul de lider și un avans de cîteva minute pe care le-a drămuit cu „zgîrcenia"-i caracteristică în celelalte 17 etape. Nici vîrfurile Dolomiților și Alpilor, nici cele patru victorii de etapă ale italianului Bitossi, sau acrosajul disperat al talentatului Zilioli, nu l-au putut clinti pe „monsieur chronometre" din fruntea clasamentului.

Anquetil a cîștigat cum se spune „seul contre tous", dar pe de altă parte victoria sa destul de facilă ne arată că ciclismul italian nu și-a găsit încă urmași demni de un Binda, Coppi sau Bartali.

Dacă în „Giro d'Italia" a fost o singură etapă contracronometru, în apropiatul Tur ciclist al Franței vor fi două sau trei. Favoritul nu poate fi altul decît Anquetil, care va încerca să cîștige în același an Turul Italiei și Turul Franței, performanță realizată doar de Fausto Coppi în 1949 și 1952.

O olimpiadă a Europei

Jocurile sportive ale bătrînului continent ar urma să debuteze în 1966

În multe țări ale continentului nostru își face din ce în ce mai mult loc ideea organizării unor JOCURI SPORTIVE ALE EUROPEI, care să se dispute din patru în patru ani, între Jocurile Olimpice.

În fond, ideea aceasta nu este cu nimic deosebită, dacă avem în vedere că pe alte continente — America, Asia și Africa — asemenea manifestări sînt obișnuite. Argumentul care pledează pentru organizarea olimpiadei europene este acela că Comitetul Olimpic Internațional, ghidîndu-se în fixarea locurilor de desfășurare a Jocurilor Olimpice după principiul fiecare continent pe rînd (1956 — Melbourne, 1960 — Roma, 1964 — Tokio, 1968 — Mexic) lipsește Europa, pe o perioadă îndelungată, de o competiție de mare amploare.

În mod practic, o serie de campionate europene s-ar putea încadra în aceste jocuri, programul urmînd să fie cel al întrecerilor olimpice (eventual chiar extins cu cîteva discipline, care nu figurează la Jocurile Olimpice). Mulți opinează chiar ca această competiție, alături de altele cu caracter continental, să servească într-o măsură la un fel de calificare pentru Jocurile Olimpice (nu individual, ci cantitativ, pe baza comportării loturilor de sportivi ale țărilor).

Interesant este că majoritatea factorilor de răspundere din domeniul sportiv, care au fost solicitați să-și spună părerea în legătură cu acest proiect, au primit cu multă căldură propunerea, astfel că în cursul anului 1965 urmează să se stabilească detaliile organizării jocurilor, iar prima ediție să înceapă în anul 1966.

BREVIAR OLIMPIC

Pentru cronometrarea, măsurarea și înregistrarea rezultatelor olimpice vor fi utilizate cele mai moderne aparate și instrumente. De pildă, la probele de canotaj academic și caiac-canoe va fi folosit un aparat care înregistrează intensitatea tangajului ambarcațiilor și măsoară timpul la cinci loviturl de vîslă (în ce privește probele de canotaj academic) și la zece loviturl pentru probele de caiac-canoe. A fost inventat și un orologiu care înlocuiește starterul. În probele de ciclism, călărie și pentatlon modern vor fi folosite aparate cu celulă fotoelectrică. Un aparat special va permite să se stabilească cu precizie de sută la sută ordinea în care înotătorii vor atinge marginea bazinului la sosire. Înregistrarea timpului la finalele de înot va fi de ordinul miimilor de secundă. În total la olimpiadă vor fi utilizate 1000 de cronometre de tipuri diferite, între care 50 cronometre electronice cu cristal.

Anticipînd a 18-a Olimpiadă de la Tokio, în Japonia se desfășoară o spartachiadă națională la care participă sportivi din 47 de prefecturi și sportivi din insula Okinawa. Timp de 6 zile, 17.000 de sportivi se vor întrece la 30 de ramuri sportive, dintre care 20 sînt discipline olimpice.

Sportivii norvegieni vor participa la multe discipline sportive olimpice, dar ei își pun cele mai mari speranțe în concursurile de iahting. Recent a avut loc un concurs de selecție în care s-a remarcat Thorvaldsen, marinar pe un mare transatlantic. „Velierele" olimpice norvegiene au primit nume dintre cele mai nostime : „Monica", „Mosquito", „Spaghetti" și „Twist".

Selecționerii echipei de box a S.U.A. au declarat că pugiliștii amatori americani vor putea cîștiga cinci medalii de aur la Tokio pentru a reedita succesul obținut în 1952 la Helsinki. La categoria grea reprezentantul S.U.A. va fi Baxter Matis, un gigant din Texas care cîntărește 135 kilograme și a obținut pînă acum 20 de victorii prin KO.

Flacăra olimpică va fi adusă din Grecia în Japonia cu avionul, ultima escală fiind insula Okinawa. O dată ajunsă pe pămîntul Țării Soarelui răsare, flacăra olimpică va fi împărțită în patru și timp de 30 de zile tineri atleți între 16-20 de ani o vor purta de-a lungul țării pe o distanță de 7 000 km. În timpul trecerii ștafetelor vor avea loc în toate localitățile competiții sportive și manifestări folclorice.

Problema nr. 1: aclimatizarea !

După „repetiția generală" care a avut loc în toamna anului trecut la Tokio, pentru majoritatea specialiștilor care se ocupă de pregătirea loturilor naționale în vederea Jocurilor Olimpice, problema cea mai importantă pe care urmează s-o rezolve este aclimatizarea.

Din cauza diferențelor de ore dintre Japonia și celelalte țări (mai ales din Europa) sportivii europeni au acuzat o stare de somnolență vădită, care a generat o indisponziție permanent reflectată, în ultimă instanță, în comportarea lor slabă din cadrul diferitelor întreceri. Spre deosebire de europeni, sportivii din Australia și Noua Zeelandă (care au un decalaj mai mic de ore) s-au simțit mai bine. Cu ocazia „repetiției generale", s-au semnalat și alte aspecte sesizate de unii specialiști.

Comitetul de organizare a Jocurilor Olimpice a rugat pe toți reprezentanții țărilor să facă cunoscute, în scris, părerile lor, pentru a lua din timp măsurile necesare de îndreptare a lipsurilor constatate. Spicuim mai jos, din dosarul voluminos care s-a adunat la comitet, cîteva păreri :

DR MONTANORO, medic șef al delegației italiene : „Principala problemă rămîne cea a aclimatizării. După părerea mea sînt necesare cel puțin 15 zile de acomodare. Instalațiile tehnice sînt bune, dar trebuie să se urmărească calitatea mîncărurilor și a apei".

BIRGER BUHRE, șeful comisiei tehnice suedeze : „Cel mai important lucru este aclimatizarea, pentru care credem că 12 zile vor fi suficiente. S-ar cuveni să se dea atenție apei, care nu este prea bună. Poate s-ar putea asigura apă minerală".

Referindu-se la aceste sesizări și la altele — și după ce le-a examinat cu toată seriozitatea, Comitetul de organizare a Jocurilor Olimpice a făcut cunoscut că va lua toate măsurile necesare pentru lichidarea lipsurilor și rezolvarea tuturor cererilor formulate de oaspeți.

LA MICUL ECRAN

— Ați venit cam devreme. Mai sînt 3 ore pînă la meci...

— Nu-i nimic ! Am luat tablele cu noi ca să ne mai omorîm timpul !

Desen de AL. CLENCIU

— Pat !

— Unde vezi un pat, că pic de somn !

Desen de Fred GHENADESCU

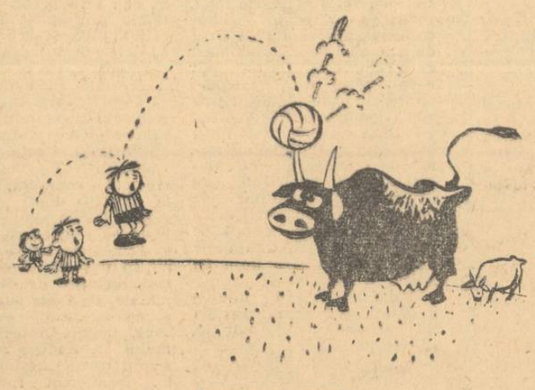

Lovitură de cap !

Desen de GH. CHIRIAC

ȘAH

Echipa R. P. R. în întîlniri internaționale prin corespondență

CAMPIONATUL MONDIAL. Cele mai importante meciuri internaționale ale reprezentativei țării noastre sînt cele din cadrul preliminariilor celui de-al V-lea campionat mondial pe echipe, denumit și Olimpiada de șah prin corespondență.

Participînd în prima grupă cu puternicele echipe ale S.U.A., R.F.G., Canadei, Franței etc. reprezentativa țării noastre și-a mărit șansele de calificare în finala competiției. Ultimele rezultate primite din partea Federației internaționale de șah prin corespondență, ne dă următorul clasament al grupei I : 1. S.U.A. 22 puncte din 32 partide jucate; 2. R. F. Germană 19 puncte (26) ; 3. R. P. ROMÎNĂ 13,1/2 (22) ; 4. Danemarca 10 (30) ; 5. Canada 9,1/2 (25) ; 6. Franța 8,1/2 (25) ; 7. R. P. Polonă 5,1/2 (17).

R. P. ROMÎNĂ—R. S. CEHOSLOVACĂ. Un meci greu, în care echipa țării noastre luptă cu un adversar deosebit de puternic. Reprezentativa noastră conduce în prezent cu 15—14. Dăm mai jos ultimele rezultate individuale : M. Suta — V. Paraulek 1—1 ; L. Rădulescu — J. Nun 2—0 (1) ; Gh. Pall — V. Novak 1—1 ; St. Makai — V. Hosnedl remiză ; C. Vlad — J. Augustin remiză.

R. P. ROMÎNĂ—R. P. POLONĂ. Început la 1 mai 1963, după un an de concurs, echipa R.P.R. conduce cu 5—0, prin rezultatele înregistrate în acest timp : A. Braunstein — J. Goldberg 2—0 ; V. Malcoci — S. Gorkiewicz 1—0, D. Tepeneag — Z. Regina 1—0 și P. Popescu — H. Swiniarski 1—0. În general, în acest meci partidele care sînt încă în curs, se desfășoară în avantajul jucătorilor noștri, astfel că scorul va fi probabil în curînd modificat în avantajul echipei românești.

R. P. ROMÎNĂ—OLANDA. La 1 mai a început un nou meci de șah prin corespondență al echipei R. P. Romîne. Ea înfruntă reprezentativa Olandei la 25 mai. Fiecare echipă este compusă din cîte 25 jucători. Iată, în ordinea meselor, alcătuirea formației noastre : 1. Gh. Mititelu ; 2. M. Suta ; 3. L. Rădulescu ; 4. E. Rusenescu; 5. I. Berbecaru; 6. Gh. Varabiescu; 7. A. Braunstein ; 8. E. Szabo ; 9. Gh. Pall ; 10. A. Anton ; 11. C. Ștefaniu ; 12. N. Botezatu ; 13 Fr. Tocănită ; 14. Vl. Sălceanu ; 15. C. Georgescu ; 16. A. Pichler ; 17 P. Popescu ; 18. V. Firică ; 19. C. Mihăescu ; 20. V. Malcoci ; 21. C. Drăgușeanu ; 22. A. Moldovan ; 23. D. Tepeneag ; 24. I. Lazăr ; 25. C. Vasile. Fiecare jucător dispută cîte 2 partide, astfel că sînt în joc 50 de puncte.

Ing. C. ȘTEFANIU

Jucată în sferturile de finală ale „Cupei Magazin" la șah prin corespondență, ediția a IV-a, grupa I-a

Alb : AL. GHERMAN (Rm. Sărat)
Negru : E. DUMITRESCU (Buc.)

1.	e4, e5	21.	N:a7 Cd6
2.	Cf3, Cc6	22.	D:d5, c:d5
3.	Nb5, Cf6	23.	Nc5, Ce4
4.	O—O, Ne7	24.	Ne3, c6
5.	Te1, d6	25.	f3, Cf6
6.	c3, O—O	26.	a4, Tb7
7.	d4, Nd7	27.	b4, Cd7
8.	Na4 Cc4	28.	Nd4, Rf7
9.	h3, Cf6	29.	a5, Cb8
10.	Cbd2, Cfe8	30.	Ta2, Ca6
11.	N:c6, N:c6	31.	Tac2, e5
12.	d:e5, f5	32.	b:c5, Cb8
13.	e:f5, d:e5	33.	Te6, Tc7
14.	C:e5, Tf5	34.	Te8, Tca7
15.	C:c6, b:c6	35.	c6, C:c6
16.	De2, Ne5	36.	N:a7, T:e8
17.	De6+ Tf7	37.	T:e8, R:e8
18.	Ce4, De7	38.	Nb6 și negrul cedează
19.	C:e5, D:e5		
20.	Ne3, Dd5		

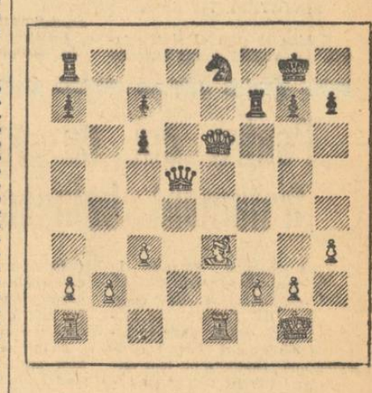

Jucată în cadrul interzonalului de la Amsterdam mai 1964
Alb — EVANS
Negru — BERGER

1.	e4, c6	9.	N:d3, N:d3
2.	d4, d5	10.	D:d3, De7
3.	Cc3, d:e4	11.	Nd2, Cf6
4.	C:e4, Nf5	12.	0—0—0, e6
5.	Cg3, Ng6	13.	Rb1, e5
6.	Cf3 Cd7	14.	e4, e:d4
7.	h4, h6	15.	C:d4, a6
8.	h5, Nh7	16.	C:e6

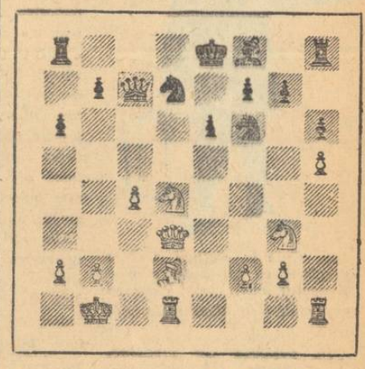

16.	... f:e6	20.	Df3, Rh7
17.	Dg6, Rd8	21.	Nf4, De5
18.	The7, Tc8	22.	Tf6 și negrul cedează
19.	T:e6, b6		

Costume pentru copii

Ghidul gospodinei

DOVLECEI CU CAȘCAVAL

Cantități pentru 6 persoane : 6 dovlecei potriviț de mari, 10 g. sare. Sosul : 100 g. unt, 100 g. făină, 4 dl. lapte, 25 g. pesmet, 100 g. caşcaval. Dovleceii raşi de coală se opăresc în apă cu sare. După ce s-au răcit se taie felii subțiri. Cît timp se răcoresc se prepară sosul alb în felul următor : În untul proaspăt topit se pune făina care trebuie să se prăjească, fără însă să prindă culoare. Se stinge cu lapte amestecîndu-se incontinuu, ca să nu facă cocoloașe. Într-un vas, rezistent la foc, se așează un rînd de dovlecei, unul de sos, altul de dovlecei și așa mai departe pînă se termină dovleceii. Deasupra se pune pesmetul și caşcavalul ras. Se ține la cuptor 8—10 minute. Se servește imediat.

Meniul săptăminii

- **Ochiuri cu salată ; pilaf de dovlecei ; tartă cu cireșe.**
- **Borș de miel ; drob — salată verde ; fructe.**
- **Chiftele de zarzavat cu smîntînă ; macaroane cu sos de roșii (suc) : savarină.**
- **Ciorbă de salată ; sărmăluțe în foi de viță ; căpșuni cu zahăr.**
- **Morcovi tineri cu smîntînă ; marinată de crap — salată ; ruladă cu marmeladă.**
- **Borș de perișoare ; ruladă de carne — salată ; cireșe.**
- **Dovlecei cu brînză au gratin ; crochete de pasăre cu ciuperci ; suflu de căpșuni.**

CROCHETE DE PASĂRE CU CIUPERCI

Cantități pentru 6 persoane : 1 kg. de carne de pasăre, 50 g. șuncă, 50 g. ciuperci, 2 linguri de sos alb, sare, piper, 3 ouă, 20 g făină, 40 g. pesmet, grăsime pentru prăjit, 2 dl. sos de roșii (suc.).

Se taie resturile de pasăre fiartă sau prăjită, se amestecă cu șunca tăiată mărunt, ciupercile cu sosul alb foarte gros, sare, piper, ouăle, puțină verdeață. Toată această compoziție se lasă să se răcească. Din ea formăm apoi crochete, de formă lunguiață, nu prea mari, pe care le tăvălim prin făină, ouă și pesmet. Le prăjim în untdelemn bine încins. Pe un platou punem un strat de pătrunjel tocat mărunt, așezăm crochetele calde deasupra și le servim imediat. Separat se servește în sosieră sosul de roșii.

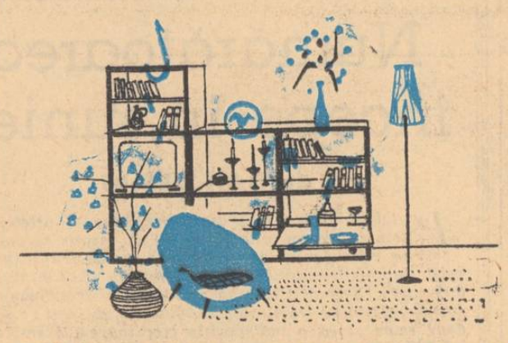

Iată o serie de lădițe — șapte la număr în acest caz — care se pot combina în diferite feluri, pentru a obține o frumoasă bibliotecă.

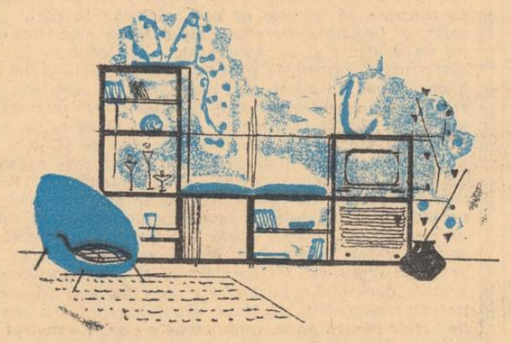

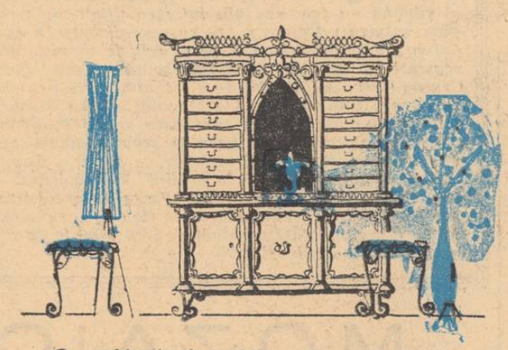

O combinație de mobilă veche modernizată

E bine de știut

● Obiectele din sidef se curăță astfel : se face o pastă de 30 g. praf de cretă, 10 g. glicerină, 10 g. ulei de parafină. Se freacă obiectul cu un tampon de flanelă. Apoi se șterge cu o cîrpă moale uscată.

● Fierul de călcat electric este nichelat sau cromat. Uneori, cînd se calcă rufe scrobite, amidonul se lipește pe talpa fierului încins, încît acesta nu mai calcă bine. În acest caz se lasă fierul să se răcească și talpa lui se freacă ușor cu praf de cretă, vim sau praf de curățat, apoi se lustruiește cu o flanelă.

Insecticidele

Prin insecticide se înțeleg acele substanțe folosite pentru combaterea dăunătorilor (plosnițe, pureci, gîndaci etc.) și care sînt capabile să distrugă insectele. Insecticidele sînt adeseori clasificate în insecticide acționînd prin ingerare (care distrug insecta prin acțiunea asupra tubului digestiv al acesteia), prin contact sau inhalare. Același produs poate acționa în mai multe feluri.

Insecticidele din comerț sînt prezentate fie sub formă de pulbere (DDT, Detexan etc.), emulsii, pastile, hîrtie îmbibată în soluție insecticidă, care prin ardere produce fumul necesar distrugerii insectei sau soluție care se pulverizează cu pompă de mînă.

Alegerea insecticidului se face după cerință. Se va respecta strict instrucțiunea lui de folosire.

Alimentele vor fi ferite de contactul cu insecticidele, acoperindu-le cu capace protectoare.

Insecticidele pulverizate în cantitate excesivă pot fi toxice chiar pentru om. După aplicarea insecticidului prin pulverizare sau prin simpla presărare prin colțurile încăperilor, se vor spăla bine mîinile cu apă și săpun.

Insecticidele se păstrează în ambalajul lor original pentru a nu face confuzie între alimente și insecticide. De asemenea, insecticidele se păstrează separat de alimente, cărora le pot transmite mirosul lor pătrunzător.

Combină muzicală-vitrină

Acest model de combină muzicală poate deveni un auxiliar cultural deosebit de util. Proiectată astfel încît să poată susține elegant și plăcut vizual, aparatura audio și un televizor (chiar și de cea mai mare dimensiune), cu locașuri exterioare pentru punerea în valoare a calităților acustice ale aparatelor respective, cu compartiment destinat unei mici discoteci în care fiecărei mărimi de placă i s-a rezervat spațiu, cu locașuri pentru benzi tot în acest compartiment, combina muzicală-vitrină își poate impune necesitatea prin aceea că folosește mai economicos spațiul și strînge într-un singur loc aparatele.

Combina muzicală-vitrină se compune din : compartiment deschis, pentru aparat de radio (nr. 1), compartiment deschis, pentru televizor (nr. 2), discotecă — interior (nr. 3), compartimente deschise pentru păstrarea magnetofonului și picupului sau alte aparate electrice (nr. 4), masă cu suporți ingropați, care se decupează din corpul lateral al combinei (nr. 5), orificii pentru evidențierea calităților sonore ale aparatelor introduse în combină (nr. 6).

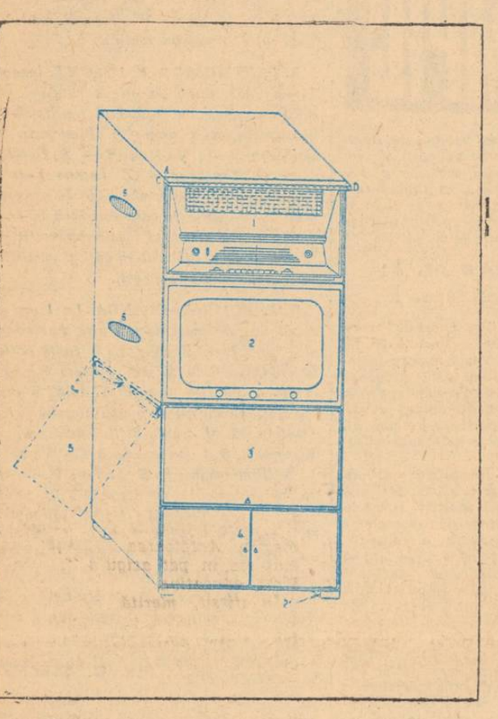

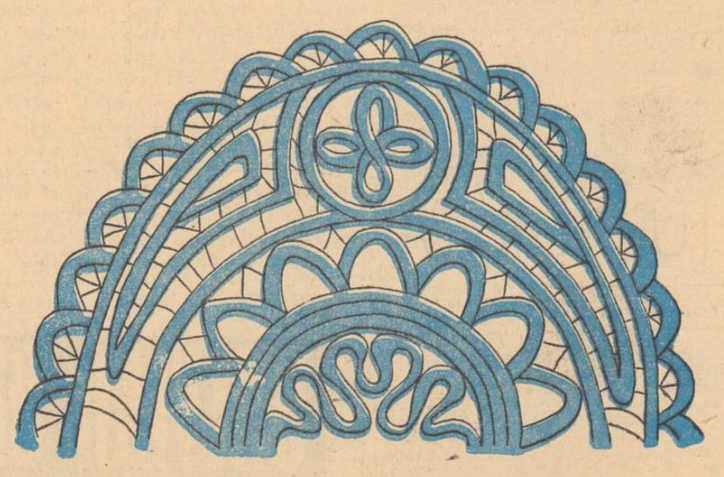

Milieuri din lasetă

Prezentăm — la cerere — pentru cititoarele revistei „Magazin" modele de milieuri executate din lasetă.

După cum reiese din desen, modelele sînt create pentru sprijinirea dv. în ceea ce privește scoaterea lor pe pînză, ca apoi să treceți la aplicarea lasetei. Modelele de față, reprezintă numai jumătatea milieului. Spre exemplu cel oval (nr. 1) îl veți putea scoate în format mai mare, iar partea din mijloc a lui (care dacă-l priviți atent reprezintă un milieu mai mic, rotund) o veți putea scoate separat și executa un altul.

Cel de al doilea model, care este puțin mai pretențios, se caracterizează printr-o abundență de frunzulițe, a căror umplutură o veți face mai mult din barete (așa cum se vede în desenul nostru).

De altfel, cu putină inspirație și răbdare, din orice model veți putea scoate un altul prin simplificarea primului sau adăugarea altor combinații, lucru pe care-l veți putea face și cu alte modele.

Cum se spală tricotajele din diferite fire

Industria de tricotaje pune la dispoziția cumpărătorilor tricotaje din diferite fire : lînă, lînă în amestec, sintetice și bumbac. Este bine să cunoaștem că modul de spălare este diferit pentru tricotajele din aceste fire. Altfel se spală tricotajele din fire de lînă și altfel cele din fire sintetice etc.

Spălarea corectă a tricotajelor poate prelungi mult timp durata lor. Și acum iată cîteva sfaturi practice asupra modului cum să spălăm tricotajele din diferite fire :

TRICOTAJE DIN FIRE SINTETICE, TIP LÎNĂ

E bine să știm că și tricotajele din această grupă (tricotajele din fire sintetice tip p.n.a, indiferent dacă sînt produse din fire subțiri sau groase) pot fi spălate și pe cale chimică cu percloretilenă sau chiar cu neofalină. Spălarea cu neofalină se va face însă numai în aer liber, departe de surse de foc și chiar de căldură.

Tricotajele din fire sintetice se pot spăla însă și în apă călduță (35—40 grade) la care se adaugă fulgi de săpun, Alba-lux sau Perlan-alb. La 5 litri de apă vom folosi o linguriță de Alba-lux sau Perlan-alb, iar spălarea se va face prin clătire ușoară în apă. Uscarea se face pe cale naturală, pe o suprafață plană.

Feriți-vă de uscarea tricotajelor (și în general a produselor din fire sintetice) pe lîngă surse de căldură (calorifere, sobe etc.), cît și de acțiunea directă a razelor solare. Tricotajele din fire sintetice nu se calcă după uscare.

ȘI TRICOTAJELE DIN LÎNĂ SAU DIN LÎNĂ ÎN AMESTEC, pot fi spălate atît pe cale chimică cît și în apă. Pe cale chimică, spălarea se face în neofalină, prin frecarea ușoară a produsului, preferabil în aer liber, departe de sursele de căldură și foc.

De asemenea, se pot spăla și în apă călduță, la care se adaugă detergenți (Perlan sau Alba-lux). E bine să știm însă, că apa prea caldă duce la împîslirea liniî, stricînd astfel aspectul tricotului.

Pentru spălare, la fiecare litru de apă se folosește o lingură de detergent. Spălarea se face prin presare ușoară cu mîna, fără stoarcere. Clătirea se face în apă călduță, iar pentru ultima clătire adăugăm o linguriță de oțet pentru fiecare litru de apă. Tricotajele din lînă sau din lînă în amestec se usucă pe o suprafață plană, avînd grijă să-i dăm forma inițială.

TRICOTAJELE DIN BUMBAC se spală în apă călduță, cu fulgi de săpun, fără frecare. Nu se storc prin răsucire, ci prin apăsare cu mîna. În ultima apă de clătire e bine să adăugăm puțin oțet. Evitați uscarea prin atîrnare, deoarece aceasta deformează produsul.

Întreținerea frigiderului

În această parte vom arăta modul de pregătire a frigiderului și de așezare a alimentelor (menționăm că frigiderul se lasă cu ușa închisă — și nu deschisă, cum din greșeală a apărut în nr. 347 — timp de 2 ore înainte).

Pregătirea frigiderului pentru răcirea sau înghețarea preparatelor culinare. *Înainte de a introduce preparatul (înghețată sau cremă) în frigider în vederea răcirii sau înghețării trebuie pregătit astfel : cu o oră înainte de introducerea preparatului se dezgheață și se șterge bine de apă evaporatorul. Apoi se trece butonul termostatului pe treapta frig maxim (cifra mașinii sau indicația frig) și se menține în această poziție pe toată perioada de înghețare. Vasele (tăvițele) ce se introduc în evaporator pentru înghețare, se așează direct pe țevile sau tabla evaporatorului dar mai întîi fundul lor trebuie șters de apă cu o cîrpă uscată. În frigider nu se vor introduce decît preparate răcite în prealabil. Nu supuneți alimentele crude, în special carnea, fructele și zarzavaturile unui frig puternic, ele își pot pierde gustul și valorile nutritive prin distrugerea vitaminelor, iar zucurile se cristalizează. Temperaturile optime pentru unele alimente sînt : carne proaspătă și păsări de la 0° la + 4° C timp de conservare 3—5 zile ; carne și păsări conservate —2° la + 2°C timp de 3—5 zile ; pește proaspăt de la +2° la +4°C timp de 2—3 zile în bucăți de gheață; pește congelat de la —5°C la —2°C ; unt de la —2°C la +5°C timp de la 3 la 20 zile ; fructele proaspete de la +1° la +10°C timp de 3—8 zile păstrate în cutii ; zarzavaturi și verdețuri de la 0° la +4°C timp de la 5 la 15 zile ; bere, sucuri de fructe de la +3° la +6°C. Din această cauză, așezarea lor în frigider comportă o anumită ordine.*

Pentru frigiderele cu evaporator plasat pe centru sau într-o parte : pe raftul de sus se vor păstra : cutii cu conserve de legume sau carne, lămîi, compoturi, căpșuni, fragi sau zmeură pregătite cu zahăr ; pe raftul al doilea, lapte, smîntînă, vase cu produse gătite, fructe etc. ; pe raftul al treilea se așează : prăjituri, budinci, sticle cu lapte, băuturi, sifoane, preparate culinare ; pe raftul al patrulea sub evaporator se așează vasul cu carne sau pește, proaspete și gătite, vase cu produse preparate.

În cutiile de fructe și legume se așează legume, zarzavaturi, salate, fructe.

Pentru frigiderele cu evaporatorul plat (pe toată lățimea camerei de răcire) alimentele se așează astfel : carne proaspătă, unt, mezeluri pe raftul superior; lapte, mîncăruri preparate, prăjituri, budinci etc. pe raftul al doilea; conserve din carne și legume, lămîi, căpșuni, fragi, zmeură pregătită cu zahăr, băuturi, sifoane etc., pe raftul al treilea ; în cutii, fructe și legume.

Alimentele, fructele și legumele se introduc în frigider în stare impecabilă. Fructele și legumele se vor spăla înainte de așezarea lor în frigider. Trebuie acordată atenție așezării sifoanelor în frigider. Sifonul la o temperatură scăzută explodează, de aceea el trebuie așezat în locuri unde temperatura nu scade sub + 4°C.

Bucur STELIAN

Pentru cei ce vor face tratament balneoclimatic

Se apropie sezonul în care tratamentele balneoclimatice și de odihnă vor fi efectuate în proporții mai mari decît în celelalte anotimpuri. Pentru obținerea unor rezultate cît mai eficiente e bine ca pregătirea celor ce vor pleca în stațiunile de cură să se facă din timp.

A hotărî efectuarea unui tratament balneoclimatic doar cu cîteva zile înainte de plecare, nu poate totdeauna să ducă la obținerea celor mai bune rezultate. Cura în stațiuni trebuie pregătită cu cel puțin o lună și pentru unele cazuri chiar cu mai mult timp înainte de plecare.

În perioada de pregătire, după ce medicul stabilește utilitatea tratamentului balneoclimatic și localitatea pentru cură în raport cu forma și stadiul de boală și în funcție de starea generală a organismului, se va trece la pregătirea propriu-zisă, care are drept scop creșterea unei receptivități sporite a suferindului față de factorii naturali de cură din stațiuni.

A începe un tratament balnear antireumatic, de pildă, avînd granuloame sau carii dentare încă nerezolvate, sinuzite, amigdalite cronice, apendicite sau alte focare inflamatorii care întrețin infecții cronice în organism, înseamnă, în majoritatea cazurilor, să se piardă vremea în stațiuni, deoarece astfel de focare de infecții scad parțial sau suprimă în totalitate efectul apelor minerale.

Lichidarea focarelor de infecție necesită, bineînțeles, un oarecare timp. De asemenea, și refacerea organismului după asemenea intervenții. Dacă mai adăugăm și timpul necesar pentru efectuarea diverselor examene radiologice și de laborator, precum și a unor probe funcționale absolut necesare în vederea curei balneoclimatice, e lesne de imaginat pentru ce este nevoie de atîta timp de pregătire.

Chiar și cînd este vorba de petrecerea concediului într-o localitate numai pentru odihnă, e bine să se facă din timp unele investigații privind starea sănătății, întrucît unele persoane vor beneficia mai mult într-un climat de altitudine mare sau medie, alții într-un climat deluros, iar alții în regiuni de cîmpie ori pe litoral.

Dr. I. LEONESCU

MEDICUL vă sfătuiește

Verminozele intestinale la copii

Deseori, copiii care prezintă dureri abdominale, greață, lipsa sau exagerarea apetitului, constipație sau diaree, pot fi infestați cu viermi intestinali. Aceste viețuitoare parazite ale omului sau animalelor trăiesc pe socoteala organismului gazdă, în intestine sau alte organe. Unii viermi sînt foarte mici, invizibili cu ochiul liber (giardia), alții arată ca firul de ață albă, ceva mai mari de 1 cm. (oxiuri), alții pot avea 10-40 cm. lungime (limbricii) sau chiar cîțiva metri (panglica). Răspîndirea lor de la un individ la altul se face prin ouă (vizibile numai la microscop) sau chisturi și este favorizată de nerespectarea regulilor de igienă la consumul fructelor și legumelor, cărnii de porc sau de vită. Cauza cea mai frecventă este lipsa de igienă a mîinilor.

Copiii cu viermi intestinali, mai pot prezenta stări de oboseală sau agitație, slăbire, paloare, anemie, somn neliniștit, senzație de mîncărime a pielii. Unii copii pot prezenta chiar convulsiuni datorită impregnării corpului cu toxinele viermelui. Oxiuroza poate provoca eczeme. Ouăle de oxiuri sînt depuse în partea terminală a intestinului gros mai ales noaptea cînd senzația de mîncărime iocală este cea mai accentuată. Copilul se scarpină și ia sub unghii sute de ouă de parazit pe care le înghite din nou prin introducerea degetelor murdare în gură. Din cauza acestei reinfecții autogene tratamentul oxiurilor este ceva mai greu de realizat.

Limbricii (ascarizii) pot determina semne și mai serioase de boală putînd pătrunde pînă în plămîni. Durerile abdominale se pot accentua pînă la crize de colică iar copilul, datorită unor senzații de mîncărime, se scobește în nas. Semnele toxice cele mai evidente sînt : urticaria, astmul și chiar iritația meningelui, mai rar apar iritațiuni apendiculare și peritoneale cu sau fără perforații intestinale precum și invadarea căilor biliare și a ficatului cu icter prin blocare și abces hepatic. Un pericol mare îl prezintă ouăle de panglică (tenia) care, ajungînd în stomacul copilului, permite dezvoltarea cisticercilor (măzăriche). Unele specii de cisticerci se pot fixa în creierul copilului, în ochi, în mușchi, dînd tulburări grave. Ouăle altor specii de tenie se răspîndesc tot prin excrementele bolnavului dar nu se dezvoltă decît dacă sînt înghițite de diverse animale care servesc drept gazde intermediare : porcul, vaca, peștele. Infestarea omului se produce prin consumul cărnii acestor animale, insuficient fiartă sau friptă.

Pentru stabilirea diagnosticului de verminoză intestinală este nevoie să se facă examene repetate ale materiilor fecale : eliminarea ouălelor de paraziți se face periodic, cu intermitențe, așa că un singur examen nu poate da întotdeauna rezultate concludente, o bună diagnosticare este întotdeauna în funcție de insistența cu care s-a urmărit examenul de laborator.

În general orice copil contaminat cu viermi intestinali se vindecă dacă se aplică un tratament potrivit și respectat pînă la capăt.

În unele cazuri pot fi contaminați mai mulți membri ai familiei. Din cauza acestui lucru este inutil să se facă tratament numai copilului căci foarte repede se va contamina din nou de la ceilalți. Se vor face examene de materii fecale pentru ouă de paraziți tuturor membrilor casei și toți cei care sînt contaminați vor fi tratați riguros chiar dacă aparent ei sînt în perfectă stare de sănătate.

Pentru prevenirea suferințelor produse de viermii intestinali trebuie acordată o mare importanță tratamentului profilactic : în primul rînd se va evita răspîndirea ouălelor și a chisturilor de viermi prin materiile fecale depuse la întîmplare, în curte, pe cîmp sau în latrine prost construite. Se va acorda o deosebită importanță curățeniei personale, spălarea mîinilor cu apă și săpun înainte de masă, după fiecare ieșire afară, iar unghiile vor fi tăiate scurt și curățate zilnic. Fructele și legumele crude (salata) se vor spăla insistent înainte de întrebuințare. Nu se va consuma carne de vită, pește sau porc decît bine fiartă sau prăjită.

Dr. Corneliu COMBIESCU

ȘTIAȚI CĂ...

...oamenii primitivi practicau trepanațiile (operații pe craniu) cu instrumente de piatră foarte ascuțite ? Descoperirile arheologice par să probeze că totuși unele din aceste operații reușeau.

...în epoca Renașterii (secolele XV—XVI) rănile se tratau prin arderea cu fierul înroșit la foc, după care erau opărite cu ulei încins? Aplicarea pe rană a fierului încălzit pînă la roșu, era utilizată și în rănile sîngerînde de către vechii egipteni.

...apele minerale erau folosite pentru tratamentul diferitelor boli, încă din epoca de bronz ? Urme de necontestat dovedesc existența acestei terapii în epoca respectivă.

...nămolul reprezintă un factor terapeutic cunoscut de aproape 2 000 de ani ? Marii învățați, Pliniu (anul 23 pînă la 79 e.n.) în „Istoria naturii" și Dioscoride (anul 50 e.n.) în lucrarea sa despre medicamente, acordau în acele vremuri o importanță deosebită nămolului pe care îl considerau foarte eficient în tratamentul reumatismului și al gutei.

...în mod constant aerul exercită asupra fiecărui om o presiune echivalentă cu 18 500 kg ? Această presiune enormă este totuși foarte bine suportată. Se poate chiar spune că nici nu e simțită de organism, deoarece acesta se află într-un permanent echilibru hidrostatic.

Colțul celor mici

ISTEȚUL BOMBO

de GH. CHIRIAC

Azorică, ai răbdare

Azorel e un cățel
Alb și creț parcă-i un miel.
Cînd vin de la grădiniță
Mă așteaptă la portiță,
Dă din coadă, latră tare
Să audă mama mare
Că fetița vine-acasă.
După ce m-așez la masă
Și mănînc foarte frumos,
Pun pîinică multă-n sos.
Știe bine Azorel
Că-i mîncarea pentru el
Și la mine-n brațe sare.
„Azorică, ai răbdare
Pînă ce voi răsturna
Tot în străchinuța ta.
Fiindcă limba ți-e murdară
Tu mănînci din străchinoară
Nu din farfuria mea :
Numai eu mănînc din ea !"

Florin IORDĂCHESCU

V. TIMOC

— Să mai spună Popescu că n-am succes la vînat!

— Al d-tale are meditator?
— Nu. Învață de la... al d-tale.

— Hai odată Vasile!
— Numai să încarc carburanții...

RIK AUERBACH

LA TELEFON

— Iertați-mă, dar nu se poate vorbi decît cinci minute cu o fisă!
— Se poate, dar eu vorbesc cu... o prietenă!

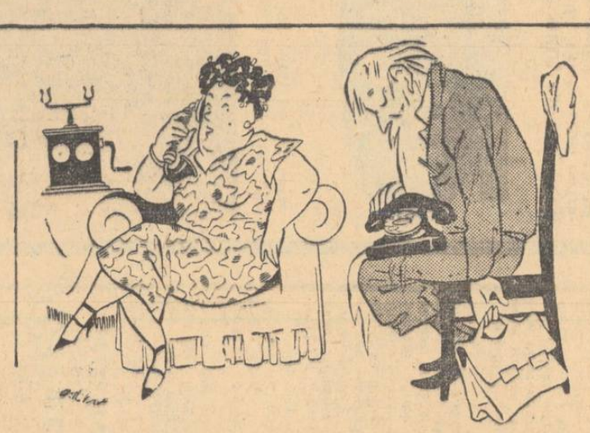

— Mașer, trebuie să scurtez convorbirea! Așteaptă cam de mult să ne schimbe și nouă telefonul!...

— Lasă dragă, nu mai insista O ți detect...

REBUS

Din lirica eminesciană

ORIZONTAL: 1) „Viclean copil de casă, / Ce imple cupele cu vin / Mesenilor la masă"... („Luceafărul") — „Din valurile vremii, iubita mea, răsai / Cu brațele de marmur, cu părul *am un cer senin". („Mai am un singur dor") — „Lăsînd pradă gurii mele / Ale tale buze dulci"... (pl.) 4) Falnic — Erou mitic grec — Industria Optică Română 5) Nota traducătorului*

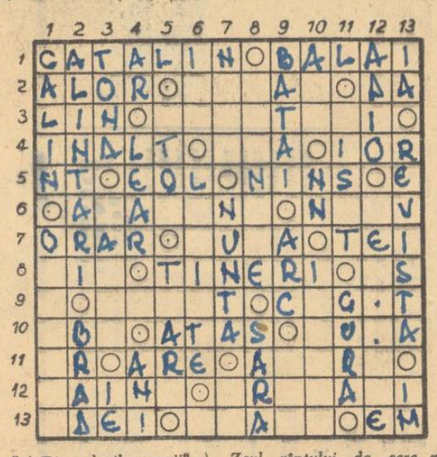

lung." („Din valurile vremii"...) 2) „...E un lung / Frîlej pentru durere, / Căci mii de lacrimi nu-i ajung / Și tot mai multe cere". — Cu el stă de vorbă poetul în poezia „Cugetările sărmanului Dionis" — Afirmație 8) Să-mi fie somnul.. / Și codrul aproape / Pe-ntinsele ape / Să *Zeul vîntului, de care poetul pomenește în poezia „O călărire în zori". — Cu părul alb (poetic) 6) „Cu gîndiri și cu..." este titlul uneia din poeziile postume — Vioiciune 7) Program pe ore — Fruct — Arbore des întîlnit în poezia eminesciană 8) Dare (od.) — „Ai nos-*

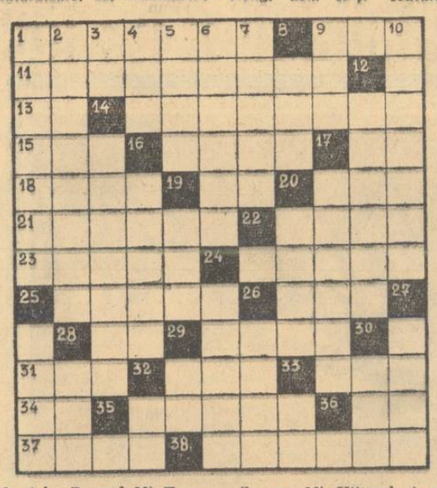

de-al lui Baiazid. 28) Treapta a doua. 29) Ah, de cîte ori voit-am ca să spînzur... -n cui. 31) Calea pe mișcătoarele cărări. 32) Kamadeva e al cerului albastru și-al iluziei deșerte. 33) Noi

VERTICAL: 1) Eroul uneia din frumoasele poezii ale creației eminesciene — „Cînd cu gene ostenite sara suflu-n luminare..." (Scrisoarea I) 2) „Stoluri, stoluri trec prin minte / Dulci iluzii" (Singurătate) — „Cu perdelele lăsate / Șed la masa mea de..." 3) O mie de kilograme — „Tu îmi pari a fi un înger ce se plînge pe-o ruină / Ori o lună ginditoare pe un nour vagabond" („De ce să mori tu?") — Cămașă înflorată 4) Măsură agrară — Erou shakespearean pomenit de Eminescu în poezia „Împărat și proletar" — „Că mii de... i-au trebuit luminii să ne-ajungă" („La steaua") 5) Grămadă mare de fîn — „Papa cu-a lui trei coroane puse una peste alta"... (Scrisoarea a III-a) 6) Mamă — „Și tăcere e afară / Luminează aer, stele / Mută-i noap-

tea — numai riul / Se frămîntă-n pietricele" 7) „Stol de cocori / Apucă-ntinsele / Și necuprinsele / Drumuri de...". („Stelele-n cer") — Petrecerea din finalul poeziei „Călin" — În taină! 8) Bucsimul ce sună (pl.) ... — ... în „... pe deal" 9) Lovituri — Îl poartă „Diana" pe umăr — Calapod 10) Nume feminin — Nene! — Ei i-a închinat poetul versurile sale de dragoste 11) Rîs — „Mi-oi desface de-aur părul / Să-ți astup cu dinsul..." 12) „De-acuma nu te-oi mai vedea / Rămîi, rămîi, cu bine!" — Una dintre cele mai cunoscute poezii în care autorul stă de vorbă cu codrul 13) Îndrăznește! — „Familia" unde Eminescu și-a publicat primele sale poezii — În timp!

Ștefan STOIANOVICI

Tainele Luceafărului

ORIZONTAL: 1) Din ce noian îndepărtat au răsărit în mine! Cu cîte lacrimi le-am udat, iubito pentru tine! 9) Iar deasupra tuturora va vorbi „cr-un mititel". 11) Cad putrede tronuri în marea de urgie, se sfarmă de o dată cu lanțul de sclavie și sceptrele de fier (sing). 13) Cap de înger drăgălaș. 14) Minuni ale constructiilor. 15) Timp nesfîrșit. 16) Vezi ce te așteaptă! 17) Din sînul vecinicului ieri trăiește azi ce moare. 18) Arbore tropical (un spărgător de lemne și-o suliță de liliputan). 19) Merge cu steaua. 20) Leu cu coada-n gură! 21) Mormînt albastru (pentru „regina nopții moartă"). 22) Dintre ramuri de... melancolic cornul sună. 23) Melodie cu miros de anagramă. 24) Strai sticlos pentru tinichelele cochete. 25) Case fluturătoare. 26) Comandant în noi n-avem nimica, totu-i calp, totu-i străin! (dacă ne-am încurcat așa!). 34) Lac în Sudan (vorbă obișnuită transilvăneanului). 35) O fată dulce și bălaie, un trup înalt și mlădiet, un arc de aur pe-aș ei umăr, ea trece mîndră la vînat. 36) Arald! de nu mă-nșală privirea ,tu, n-ai trup! 37) De-un semn în treacăt de la ea el sufletul ti-l leagă, încît să n-o mai poți uita viața ta întreagă. 38) Cuib de-nțelepciune.

VERTICAL: 1) Voi, cu flori deșerte, care roade n-ați adus. 2) Copii de suflet ai lui Alah. 3) Nicolae Vasilescu. 4) Pas de dans pe care-l știu toate broastele. 5) Găinari. 6) Sătești. 7) Insula, în care s-a lucrat cel mai mult la o bucată de pînză. 8) O mamă (dulce mamă, din negura de vremi). 9) De-asupra-mi crengi de... să-și scuture Stîncilor aruncă durerea-i înspumată. 19) Poalele munților Karst. 20) Un vis ce își moaie aripa-n... 24) Sfinx pătruns de înțeles. 25) Visul negurii eterne (Argint e pe apă și aur în aer). 26) Una din cele trei ispite ale lui Paris. 27) Sumbre palate, de luna regină pe rînd vizitate. 28) Muri sfințiți de-ale' omenirii rugăciuni îndelungate. (În... de marmur negru ei intră liniștiți). 29) Cine știe de este mai bine a... sau a nu... 30) Animal de povară direct, animale de povară invers. 32) Dragoste abia înmugurită 33) Vreme trece, vreme vine.

Victor ADRIAN

CRONICA RIMATĂ
Idilă estivală

După ploile sprințare
De pe filele lui mai,
Ne-am trezit cu snopi
de soare
Pe al verii evantai.

Fii binevenită vară,
Fată rumenă și dragă
Cu surîsul de fecioară
Și cu rodii în desagă!

Bine c-ai venit o dată
În iubirea ta tîrzie,
Pluvioasa ta surată
M-a ținut în... igrasie.

Primăvara, năzdrăvană,
Parc-a fost un robinet.
A trecut arteziană
Sub al norilor buchet.

Mi-am pleoștit de tot
umbrela
Și galoșii i-am tocit,
De cînd ploaia —
tarantela
O dansează negreșit.

Tu îmi zvînți din nou
vioara
Și fiorul de pe strune,
Sub privirea ta ca para.
Căci atîtea am
a-ți spune.

Ai temperament,
știu bine,
Te cunosc după figură,
Dar te rog și eu pe tine
Să nu faci...
temperatură.

Să fii caldă în iubire
Senzitivă ca o zebră
Dar să nu îți ieși
din fire
Și să te arăți cu... febră.

Cu record de plus
în grade
În mercurul pe cadran
Să fii, dragă, cumsecade
Temperată în elan.

De torida-îmbrățișare
Și sărutul tău de foc,
Cît și-e dragostea
de mare
Mă lipsesc de-așa noroc.

N-am azbest în cartilagii
Nici în piept un frigider
Să îți returnez omagii
Clocotite în eter.

Eu, la centrul meu
de gheață
Ca un vechi îndrăgostit
Te aștept să-mi ieși
în față
Foarte bine pregătit.

Cu sifonul pus la rece
Și cu blocul în balanță
Am să-ți spun
cînd tu vei trece :
Te iubesc de la...
distanță!

Draga mea, în încheiere
Deși știi că te ador,
Nu vreau luna ta
de miere
Căci e luna lui... cuptor.

D. TABACU

Dezlegările jocurilor apărute în numărul trecut

LA PĂDURE

ORIZONTAL: Stancu — Aramă — Tic — Oratoriu — Esență — Ament — Jerea — F — A — EO — A — AA — Cîng — A — RS — Gorun — Cer — Carpen — A — RE — Zadă — Azalee — Ape — Snagov — M — Paring — Reale — O — Anuali — Dor — Rotar — Uscate.

VASE

ORIZONTAL: Capacități — C — Eminescu — Oca — Putină — Ravar — Rum — Rion — NA — B — Tas — Brașov — AAA — Țăran — EA — RR — Căzi — IO — N — Caiac — Coarnă — Amiral — P — AU — I — Andreescu — Stofă — Arcă — D — Velă — Creangă.

CIRCULAȚIE

ORIZONTAL: Stradă — Avion — Trecători — RU — Rodat — Stații — Atas — Plete — A — Bît — MO — Rară — Animație — EMS — TE — Eter — Enea — Etac — Gili — NT — Aparate — Ode — B — Uni — Animal — Accidente — TI — Caic — Atîrnat.

Poșta redacției

ȘTEFAN BĂLĂNUȚĂ — Tîrgoviște. Numai cu 7 clase elementare și cu școala metalurgică nu puteți urma învățămîntul superior. Trebuie să vă terminați mai întîi școala medie și apoi puteți merge mai departe. Dacă ați urmat școala metalurgică pe baza unui contract, sînteți obligat să respectați clauzele acestuia, altfel va trebui să restituiți cheltuielile ce s-au făcut pe perioada școlarizării. Deci și la ultima întrebare răspunsul este tot negativ.

VICTOR DRĂGHICI — Brașov. Secretariatul școlii vă comunică după examenul de absolvire a școlii de maiștri ce drepturi și obligații aveți.

MARGARETA IORDACHE — Craiova. În cadrul Institutului de Științe Economice din București este și o secție care pregătește cadre pentru comerțul exterior. Deci adresați-vă secretariatului Institutului.

CORNEL ZIMBOREAN — Uricani. În viitorul apropiat televiziunea se va extinde în întreaga țară, deci și în Valea Jiului.

C. I. — Hunedoara. Vechimea în muncă pentru pensionare se ia în considerare numai dacă nu este o întrerupere prea mare. Pensia se stabilește în raport cu salariul și cu vechimea. Nu putem noi să vă spunem cît veți primi, neavînd nici unul din aceste elemente.

H. SIH — Brașov. La prima întrebare răspunsul este negativ. Cît privește concediul de odihnă îl puteți lua după 11 luni de la angajare. Facultatea nu poate fi luată în considerare pentru aceasta.

TEODOR HORGHEL — Comuna Barbești — Buhuși. Adresați-vă Ministerului Transporturilor și Telecomunicațiilor.

FLORIN POPESCU — Ploiești. Instrucțiunile în vigoare pentru concediile de odihnă și de boală, prevăd că, prin vechime neîntreruptă se înțelege transferarea de la o întreprindere la alta, nu și desfacerea contractului de muncă sau demisionarea celui care dorește să se angajeze la alt loc de muncă. Deci nu se face nici o ilegalitate.

Mica bibliotecă „Magazin"

NUMAI PENTRU BĂRBAȚI

schiță de Boris Laskin

După cum reiese din titlu, tot ce va fi spus mai jos privește numai pe bărbați.

Deși nu este cine știe ce cunoscător al sufletului femeii, autorul își ia totuși îndrăzneala să afirme că una dintre însușirile cu care este înzestrată femeia este aceea că habar n-are ce înseamnă curiozitatea. Ceea ce îl face pe autor să nutrească convingerea că, fără doar și poate, lucrarea sa o vor citi numai acei cărora le este adresată.

Dragi prieteni, bărbați!

V-ați dat seama, probabil: duminică, cînd se trezește dimineața, omul ar vrea să mai stea întins o oră-două, să răsfoiască ziarul sau, pur și simplu, să stea întins, cu gîndurile aiurea, sau să mai dormiteze un pic. Una-i însă dorința, iar alta...

Ce mai încolo-încoace!

De îndată ce v-ați trezit vă dați seama că soția este de mult în picioare, că micul dejun este gata și că trebuie să vă sculați și dv. numaidecît. Se pune problema: ce-i de făcut? Cum să mai zăbovești în poziție orizontală?...

Dacă o să-i spuneți soției cu un zîmbet senin: „Dragă, mai stau puțin", n-aveți garanția că nu vi se va răspunde cam în felul următor: „De ce puțin? Stai. Stai după pofta inimii, chiar o zi întreagă. Am să fac totul în casă de una singură, o să mă duc cu copiii la cinematograf. Tu stai întins. Nici să nu-ți pese!".

Acest discurs, scurt, plin de vigoare lăuntrică, are de obicei o înrîurire fulgerătoare — vă sculați. Și tare mult ați mai fi vrut să stați puțin în pat. Prin urmare, primul mijloc, cel mai simplu, nu-i potrivit.

Iată și cel de-al doilea: „Dragă, mai stau puțin, mă cam doare capul, cred că am temperatură". Nici acest procedeu nu e bun. Înainte de toate, e primitiv, apoi, nu e demn de un adevărat bărbat. Tertipul dv. este dat în vileag, repede și fără drept de apel, cu ajutorul termometrului. Zece minute pentru deplasarea înceată a coloanei de mercur pînă la indicatorul de 36,6 grade, însoțite de mustrări de conștiință și urmate de învinuiri de simulare.

Alegem al treilea procedeu: V-ați trezit și vedeți că întreaga familie este în picioare, într-o înfrigurată activitate matinală. Închideți repede din nou ochii, sforăiți ușor, simulînd un somn adînc a cărui tulburare, ba încă într-o zi de duminică, ar însemna, ce mai, un sacrilegiu.

Procedeul, deși merită oarecare atenție, este cu totul nepotrivit: cel care se preface că doarme trebuie să fie cu ochi-n patru. Aici sînt posibile tot felul de provocări. Nu de mult, un cunoscut, inginer metalurgist, folosind procedeul trei (imitînd cu virtuozitate un somn profund) auzi foșnind un ziar și vocea domoală, țineți seama, domoală, a soției: „Echipa de fotbal „Spartak" a fost dizolvată. Vai, ce păcat!"

O exclamare, ca un tunet: „Ce?" și plapoma aruncată la o parte l-a trădat pe naivul inginer. Cel care se prefăcea că doarme a fost demascat.

Așadar, procedeele despre care a fost vorba sînt, din păcate, neeficiente. Ca urmare a cercetărilor întreprinse și a unui rodnic schimb de experiență, în ultimul timp a fost dobîndit un oarecare progres pe calea rezolvării problemei asigurării unei odihne suplimentare de dimineață. Se recomandă procedeul științifico-empiric. Cum vă treziți, puneți imediat mîna pe ziar. La îndemnul soției, „scoală-te, te rog", dv. citiți cu glas tare un titlu de ziar care-o fi. Bunăoară: „La Moscova s-a deschis o expoziție de jocuri japoneze pentru copii". Apoi, după o pauză, continuați:

— Foarte interesant... Japonia... Stat care se găsește, unde credeți, copii? În partea de nord-vest a Oceanului Pacific. Și ceea ce este curios, Japonia este așezată pe patru insule mari — Hosu, Hokaido, Kiusiu și Sikoku...'

O replică ironică: „Bine, bine Sikoku. Ajunge cît ai tolănit". Replică, pe care vă faceți că n-ați auzit-o, și repede, de data asta fără pauză, vă informați soția și pe ceilalți ai casei cu privire la o serie de date utile, privind așezarea geografică a Japoniei, economia și structura sa de stat.

Timpul ce-l puteți petrece suplimentar în pat, depinde de cunoștințele de care dispuneți și de rezerva de răbdare a soției.

Procedeul următor l-aș numi casnic-familiar. Ca răspuns la invitația soției de a vă scula din pat, o priviți cu oarecare bănuială, fără a clipi din ochi, și rostiți apăsat:

— Ieri l-am întîlnit pe Nikolai Ivanovici. Nu știu ce l-a apucat să mă întrebe cum ne împăcăm, dacă sîntem fericiți. Ai putea să-mi explici de ce îl interesează acest lucru?... Nu-i vorbă, acest procedeu trebuie folosit rar de tot și cu precauție, deoarece poate avea urmări neprevăzute. Interesul crescînd al soției dv. pentru Nikolai Ivanovici poate să vă lipsească pe viitor nu numai de odihna suplimentară, dar și de cea de bază.

Urmează procedeul distragerii atenției. În loc să vă sculați, sporovăiți despre un eveniment oarecare. Povestiți totul de-a fir a păr, nu neglijați amănuntele lăturalnice: depănați o poveste pe care soția n-o cunoaște, deoarece în caz contrar vă puteți trezi cu mustrarea aspră: „Am auzit asta de o mie de ori, scoală-te".

Procedeul poate fi variat prin manifestarea unui interes subit pentru carnetele de note ale copiilor, pentru mediile din ultimul trimestru. Arzătoarea dorință de a mai sta în pat asigură reflecții pe teme educative.

În sfîrșit, merită atenție procedeul de relatare și tălmăcire a viselor. Aici posibilitățile sînt cu adevărat nelimitate. Puteți începe, de pildă, astfel:

— Ce vis am visat! Închipuiește-ți, dragă, se făcea că mergeam pe acoperiș și că mă întîlnesc cu directorul grădinii zoologice și cu fostul împărat Franz Iosef. Ambii călare pe elefanți și cîntînd de zor „Valurile Dunării". Mă gîndeam la ce bun toate astea și, pe neașteptate, nu știu de unde, dintr-o dată...

În continuare, brodați un subiect dinamic care deosebește în mod favorabil povestirea dv. de altă proză contemporană și stîrnește interesul hotărît al tuturor membrilor familiei. Regulamentul odihnei dv. îl poate influența în bine prezența soacrei, o femeie în vîrstă, plină de superstiții. În cazul cînd în efectivul familiei dv. nu există un purtător de superstiții, în tălmăcirea viselor trebuie folosit umorul. Umorul exercită o înrîurire fără greș și binevenită. Ascultătorii devin mai buni, încep să zîmbească, ba chiar rîd și uită că ar fi trebuit să fiți sculat de mult.

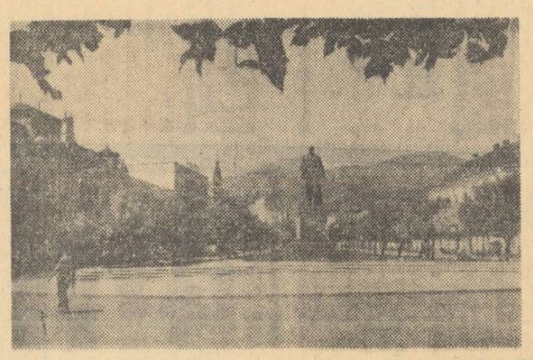

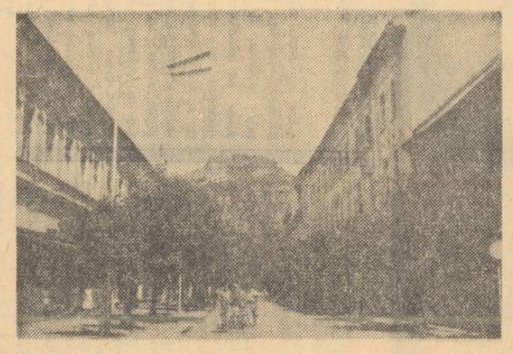

Vederi din Deva

Cetatea Devei

CETATEA DEVEI

În diferite transcrieri (Deva, Dava, Daba) numele orașului de astăzi figurează în componența a nu mai puțin de 25 denumiri de localități din Dacia și Moesia de odinioară (Singidava, Arcidava etc.) și înseamnă, în limba dacică, „cetate" sau „oraș". Originea așezării este așadar foarte veche: locul era deja întărit pe vremea dacilor mai ales că — geografic — se situiază în zona capitalei lui Decebal (Sarmisegetuza), zonă puternic fortificată în vederea războaielor cu colonizatorii romani.

De altfel, cercetările arheologice au atestat și existența omului preistoric în jurul cetății de la Deva. Chiar descoperirile cele mai recente, făcute cu ocazia sistematizării teraselor, dovedesc că ținuturile acestea erau locuite cîndva de o populație de tipul culturii de la Coțofeni și Wietemberg. Găsim apoi urmele dacilor, ale castrelor romane (obiecte de ceramică și fier dacice, precum și cărămizi cu marcă, din epoca romană) și mai tîrziu, cetatea arpadiană — căci mamelonul conic, înalt de 371 m., domina toată valea Mureșului, această regiune fiind deci, pînă la începutul epocii moderne, un punct strategic de mare importanță.

Urmele scrise referitoare la existența cetății și la rolul ei în istoria Transilvaniei încep pe la 1 267 și se termină la 1829 — data ultimei sale restaurări, făcute din ordinul împăratului Francisc I al Austriei. În tot acest răstimp, cetatea Devei a fost obiectul conflictelor feudale; cele mai de seamă familii de magnați transilvăneni și-au disputat proprietatea sau măcar posesiunea ei, atît din cauza domeniilor sale considerabile (în anul 1453, spre exemplu, Ioan de Huniade o primește, sub formă de donațiune a regelui Vladislav I, dimpreună cu 53 sate), cît și pentru importanța ei strategică, despre care am mai vorbit.

Într-adevăr, aici se desfășoară, în secolul XIII, și la începutul secolului XIV, lupta pentru coroană între ultimii descendenți ai casei arpadiene; aici este, mai tîrziu, unul din punctele nodale ale mișcărilor de trupe menite să înăbușe răscoala lui Gheorghe Doja; aici este pintenul de care se sfărîmă numeroase încercări de incursiune pe valea Mureșului, făcute de turcii din vilaietul Timișoarei.

Tot un senior al cetății Deva, este „autorul moral" al Paliei de la Orăștie — căci, în dorința convertirii iobagilor români de pe domeniu, a tipărit pe cheltuiala sa acea culegere de texte biblice în limba română, care se numără astăzi printre cele mai vechi tipărituri de pe teritoriul lingvistic românesc.

De la Deva guvernează, respectiv stăpînește Transilvania, cîțiva ani, generalul Basta, cel ce nu l-a putut înlătura pe Mihai Viteazul decît prin trădare și crimă — și tot aici se refugiază nobilimea maghiară în 1784, mînată de valurile revoluției lui Horia.

Cetatea Devei a fost definitiv distrusă după ce, în 1848—49, trupele revoluționare au ocupat-o alungînd garnizoana imperială. Ceva mai tîrziu, după o explozie survenită în magaziile pentru praful de pușcă, a devenit definitiv o ruină.

Poate n-ar fi lipsită de farmec — și nici de utilitate — o evocare a imaginii cetății, așa cum a mai fost descrisă pentru ultima dată (în anul 1849), după nenumăratele restaurări și reconstruiri prin care a trecut.

Un drum în serpentină ducea spre vîrful dealului înalt. Pentru a-i sugera proporțiile, voi arăta că numai între prima poartă și a doua, acest drum avea o lungime de 856 pași. Sus, în apropierea zidurilor cetății, el traversa, în partea de vest, o rîpă, peste un pod lung de 50 pași, terminîndu-se cu o punte mobilă.

Intrînd pe poartă, dădeai într-o curte de cîțiva stînjeni, unde se aflau adăposturile pazei. Mai spre interior găseai alta, pătrată, împrejmuită de clădiri, drept pardoseală slujind însăși stînca pe care se construise; ea nu era nici măcar cioplită. Curtea nu avea forma unui pătrat riguros: lungă de 50 pași, era ceva mai puțin lată. Clădirile din latura sudică și o parte a celor dinspre miazănoapte erau intacte, însă celelalte două zăceau în ruină. Acoperișurile construcțiilor din partea de sud, est și nord erau în așa fel îmbinate încît apa de ploaie se scurgea într-o fîntînă interioară. Așadar, din exterior nu puteai vedea decît un zid înalt de 10 stînjeni. De jur împrejur, în afara zidurilor, se afla un spațiu liber, lat de 3—4 stînjeni și împrejmuit la rîndul său cu un zid mai scund. Drumul în serpentină era și el aparat cu ziduri de piatră.

Se mai vedeau ruinele cămărilor din colțul nord-estic, trezoreria din latura sudică, apoi capela și cîteva din temnițele subterane.

Se spune că cetatea ar avea și un tunel prin care se poate ajunge la o clădire aflată la poalele dealului".

Astăzi, ruinele cetății Deva, dimpreună cu înălțimea pe care se află, sînt declarate monument istoric și monument al naturii, fiind îngrijite de către muzeul regional din Deva. Drumul către pisc este marcat; turiștii au parte de o splendidă panoramă care se deschide asupra întregului ținut. De altfel aleile, băncile și vegetația de pe dealul cetății alcătuiesc un veritabil parc de odihnă, oferind adîncă desfătare sutelor și miilor de vizitatori, cărora muzeul le pune la dispoziție un ghid oficial, specializat în istoria locului.

Dr Alexandru CULCER

Redacția: Piața Scînteii, Tel. 17.60.10. Administrația: 17.60.20. Interior 1.400. Abonamentele se primesc la toate oficiile poștale, factorii poștali și difuzorii din întreprinderi și instituții. Tiparul Combinatului Poligrafic Casa Scînteii 40.240

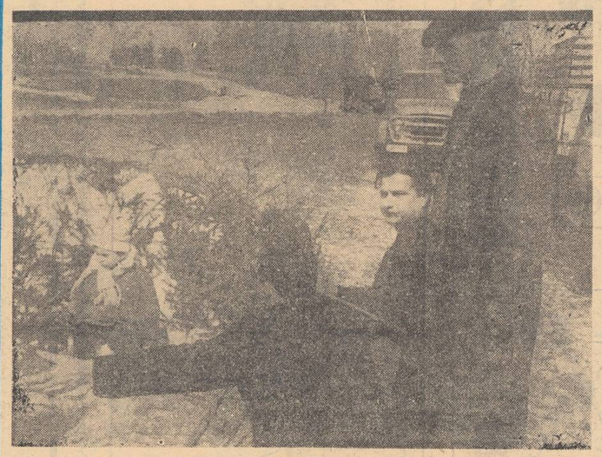

Regizorul Gh. Nagy și operatorul Aurel Kostrachievici la turnarea unui cadru din filmul „GLOBUL DE CRISTAL", un scurt-metraj artistic ce va fi prezentat pe ecranele Festivalului de la Mamaia

FESTIVALUL FILMULUI ROMÎNESC LA MAMAIA

Intre 21—28 iunie se va desfășura la Mamaia primul Festival al filmului romînesc, competiție stimulativă atît în domeniul filmului artistic cît și documentar la care vor participa producții ale studiourilor naționale realizate în anii 1963 și 1964.

Astfel, pentru prima oară, un pelican alb — emblema Festivalului — va anunța intrarea în concurs a unui număr de 7 filme artistice de lung metraj precum și a 24 de documentare. Filmele artistice sînt: „TUDOR", „COMOARA DIN VADUL VECHI", „UN SURÎS ÎN PLINĂ VARĂ", „DRAGOSTE LUNGĂ DE-O SEARĂ", „A FOST PRIETENUL MEU", „PAȘI SPRE LUNĂ", „STRĂINUL". Printre scurt metrajele se numără, în premieră „GLOBUL DE CRISTAL", „DRUMURI" și „MEMORIA TRANDAFIRULUI", prezentat anul acesta la Cannes.

Vor fi acordate cîte 7 premii pentru lung metraje și, respectiv, scurt-metraje.

Festivalul va prilejui o confruntare creatoare de forțe ale cinematografiei noastre în cadrul celor trei ore zilnice de vizionare, discuții rodnice între cineaști etc. De pe acum și-au anunțat participarea o serie de personalități ale vieții cinematografice internaționale.

UN CONCURS INTERNAȚIONAL Johann Sebastian Bach, cu participarea unor muzicieni din 23 de țări, s-a desfășurat la Leipzig, pentru trei categorii de instrumente: orgă, pian, clavecin. Interesant de remarcat este că acest concurs se desfășoară într-un deplin anonimat, solistul fiind separat de juriu printr-o perdea.

PHILIPPE DE BROCA, turnează acum la Roma „Tovarăș de drum" un film care înfățișează procesul de conștiință al unui tînăr. In distribuție: Jean Pierre Cassel, Catherine Deneuve și Jean-Claude Brialy.

De peste hotare

PREMIUL LITERAR al Rezistenței franceze a fost decernat zilele trecute lui Jorge Semprun pentru romanul „Marea călătorie". De origină spaniolă, autorul povestește coșmarul deportării sale de către naziști.

GIAN VITTORIO BALDI a început în Toscana filmările pentru „Adolescentii", producție care va include artiști din Italia, Franța, Canada precum și pe japonezul Hiroshi Teshigahara, realizatorul filmului „Femeia nisipului" premiat la Cannes, anul acesta.

BOURVIL, popularul artist francez pe care l-am văzut recent în filmul „Cause drepte" este distribuit în filmul „La grande Frousse" de Jean Pierre Mocky, în rolul subalternului unui obscur comisar de poliție. Alături de el apar pe generic Jean Louis Barrault, Francis Blanche și Raymond Rouleau.

ARMAND GATTI, creatorul filmului „Tarcul" este autorul unei piese ce se joacă în prezent la Paris, intitulată „Poem public în fața a două sceaune electrice", dedicată lui Sacco și Vanzetti.

Estrada bucureșteană în staginea estivală

● SPECTACOL PE STADION
● O PREMIERĂ CU SURPRIZE

Teatrul satiric-muzical „C. Tănase" și-a deschis staginea estivală, deocamdată în grădina „Boema", unde se prezintă recenta premieră „ȘI BĂIEȚII SÍ FETELE" de Aurel Felea, Sadi Rudeanu și Sașa Georgescu, cu muzica de Elly Roman, Geha Solomonescu, Radu Zaharescu.

Estrada bucureșteană intenționează ca în actuala staginue să prezinte și unele spectacole construite după o formulă nouă. Primul de acest fel, este „REVISTA PE STADION" de Al. Andi, Radu Stănescu, Mircea Crișan, a cărei premieră va avea loc sîmbătă 27 iunie, pe stadionul Republicii. Momentele vesele și muzica vor fi prezentate în condițiile pe care le poate oferi un stadion. Succesiunea cîntecelor se va face luîndu-se ca pretext stafeta. Va avea loc o gală de box între... Mircea Crișan și N. Stroe, arbitrată de Zizi Șerban, apoi o cursă, cu tot ceremonialul tradițional, la care va lupta toreadorul... Puiu Călinescu. La autentica cursă de motociclete vor concura Mircea Crișan, Radu Zaharescu, Antonescu-Cărăbuș, Horia Căciulescu, Cică Petrescu, Al. Lulescu, Rodion Hodovanschi. Bine înțeles că la un spectacol pe stadion nu putea să lipsească meciul de fotbal. El se va juca în condiții speciale, adică 11 contra 5. Echipa de 11 va fi formată din cronicii ortodocși, iar cea de 5 din fotbaliștii Voinescu, Zavoda II, Apolzan, Ozon și Călinoiu. Lovitura de deschidere o va da veterana Marilena Bodescu.

Alături de cele trei orchestre reunite ale teatrului, va apare o orchestră originală, prilej pentru a fi prezentați, într-o formă inedită, o serie de compozitori de muzică ușoară. Orchestra va fi formată din Elly Roman (pian), George Grigoriu (chitară), Nell Cobar. În acest timp orchestra de concert pregătește sub bagheta lui Sergiu Malagamba un concert festiv. Vor fi prezentate cele mai frumoase melodii de muzică ușoară românească, create în ultimele două decenii. Staginea de vară se va încheia cu un mare turneu, în cadrul căreia se va reprezenta, timp de 45 de zile, în marile orașe, spectacolul „Revista de altădată" cu întregul ansamblu al teatrului.

Marian SANDU

O ședință de bloc — scenă din revista „7 păcate"

V. Veselovschi (contrabas), Temistocle Popa (saxofon), Aurel Giroveanu și Mișu Iancu (acordeon) și H. Mălineanu (vioara I). Refrenele vocale vor fi interpretate de Florentin Dalmar. La acest spectacol, de mari proporții, regizat de N. Dinescu, vor lua parte toate forțele teatrului.

Luna iulie este rezervată turneelor în țară. Primul va pleca „7 Păcate", imediat pornind apoi spre literal spectacolul „Și băieții și fetele".

Tot la începutul lunii iulie, va fi prezentată în grădina „Boema" premiera unui spectacol de factură originală, „AVENTURILE UNEI UMBRELE" de

Interviu și autografe

De vorbă cu cîntărețul de muzică populară Benone Sinulescu

Pe cunoscutul cîntăreț de muzică populară Benone Sinulescu l-am întîlnit în urmă cu cîteva zile în somptuosul magazin „Muzica" stînd de vorbă cu cîțiva dintre numeroșii săi admiratori. Dat fiind mulțimea întrebărilor puse, unele de-a dreptul neprevăzute, am asistat, fără voia noastră la un veritabil interviu. Nu ne-ar rămîne decît să-l transcriem.

— Care este cîntecul preferat?

— *Drept să vă spun... toate. Mă refer, evident la cele aflate în repertoriul meu... Și totuși am o preferință*: „Mai am o zi și mă duc".

De ce prefer acest cîntec? Pentru că are o melodie duioasă, emoționantă. Cuvintele sînt deprinse de mine încă din anii copilăriei. Și apoi... este primul meu cîntec transmis la radio, împreună cu „Balada lui Volinaș".

— Cîți ani sînt de atunci?

— *Să car, fie... șapte! E vorba de epoca începuturilor mele artistice.*

— Vreți să ne vorbiți puțin despre acești începuturi?

— *După terminarea școlii am fost angajat ca solist al Orchestrei de muzică populară „Mioriță" a Teatrului muzical „Gheorghe Dima" din Brașov. În cei doi ani am cunoscut aproape toate comunele și satele regiunii Brașov cu prilejul spectacolelor date în deplasare. Am avut posibilitatea să mă dedic și pasiunii mele: culegerea de folclor.*

— Ați realizat unele cîntece pe baza folclorului culeș?

— *Absolut toate cîntecele ce le execut sînt culese de mine. Întregul repertoriu... De altfel socotesc că fiecare interpret de muzică populară este obligat, prin firea lucrurilor, să caute cu dragoste și migală comorile folclorului nostru, să-l preia artistic, să-l transforme într-un bun al tuturor.*

— De cînd sînteți solist al ansamblului „Ciocîrlia"?

— *De trei ani. Consider că este un ansamblu unde se poate face artă în mod temeinic. Folclorul este încurajat. Repertoriul de muzică populară este alcătuit cu multă migală. Există dorința, împlinită cu realizări remarcabile, de a se crea o orchestrație frumoasă, bogată.*

— Aveți lucrări noi în repertoriu?

— *Evident. Ultimele cîntece din repertoriu: „Mult mi-e dragă primăvara" și „Are mama opt feciori" sînt culese din comuna natală Sîriu — raionul Ciulița și „Ferice, codre de tine" de prin părțile Ardealului.*

— Cîte cîntece aveți imprimate pe discuri?

— *Cam 30.*

În tot acest timp, Benone Sinulescu își punea autograful pe discuri cumpărate de zeci de admiratori.

Carol ROMAN

UN PORTRET PE SĂPTĂMÎNĂ

Sidney Poitier,

laureat al Premiului Oscar

Actorul negru Sidney Poitier a primit premiul „Oscar" pentru cea mai bună interpretare masculină. El a jucat rolul principal în filmul „Crinii din vale".

Victoria lui Poitier este cu atît mai semnificativă cu cît a avut adversari valoroși (Richard Harris — din „Viață sportivă", Albert Finney din „Tom Johnes", Paul Newman din filmul „Hud").

Premiul i-a fost acordat prin vot secret, la care au participat 2 600 de membri ai Academiei naționale de cinema din S.U.A.

Sidney Poitier a străbătut un drum lung și greu în viața artistică. Părinții săi aveau doar o mică grădină în insula Bahamas. De două ori pe an, ei plecau cu o mică ambarcațiune spre Florida. Acolo își vindeau mica recoltă de legume. Sidney a făcut în timpul unui drum spre Florida și astfel a devenit cetățean american. Copilăria i-a fost plină de privațiuni; a lucrat de la cîrtă frageză, fiind pe rînd spălător de farfurii într-un restaurant, supraveghetor pe un loc de parcare a mașinilor, militar. Deosebit de anevoioasă i-a fost consacrarea actoricească.

Primul său rol a fost cel al lui Polydorus din „Lysistrata", apoi au urmat multe altele dintre care „Porgy and Bess", „La margineа orașului", „Un strugure în soare".

În prezent, se pregătește pentru a da viață pe ecran figurii șeicului mauritan din filmul „Corăbiile lungi". Totodată lucrează la piesa „600 contra 1", operă dramatică despre problemele tineretului în zilele noastre.

Vă povestim filmul

„Asasinul din cartea de telefon"

O producție a studiourilor franceze cu FERNANDEL

Modest funcționar al unei bănci din Rouen, Albert Rimoldi cade victimă unei întîmplări neprevăzute. Comunicîndu-i-se că logodnica sa a suferit un accident pe cînd însoțea mașina băncii care transporta banii, el îl determină pe șoferul Bertrand să modifice traseul. Dar la adresa indicată Rimoldi nu găsește pe nimeni, în schimb mașina este atacată și jefuită.

Rimoldi se hotărăște să-i descopere pe răufăcători. Întîlnindu-și logodnica, aceasta îi mărturisește că e terorizată de un individ. În aceeași seară, cînd aveau întîlnire în parc Rimoldi își găsește logodnica strangulată. Dușmănos-se la cel care o agresase un fost coleg de la bancă — acesta vrea să-l ucidă, dar Rimoldi îl doborăște; la rîndu-i este lovit de o persoană nevăzută iar cînd se trezește, Rimoldi își află adversarul strangulat.

Autoritățile îl trimit pe Rimoldi să-l descoasă pe Bertrand. Acesta recunoaște că a fost pîrtaș la furt dar îl previne că banda e condusă de o persoană sus pusă. Cînd Bertrand vrea să-l ucidă, apare Levasseur și împreună cu Rimoldi, îl leagă pe șofer. La sosirea poliției însă, Bertrand este găsit strangulat.

Formînd numărul de telefon care-l făcuse Bertrand în timpul discuției, Rimoldi recunoaște vocea șefului bandei: era cea a directorului Leclerc. La indicația judecătorului de instrucție, Rimoldi are o întrevedere cu Leclerc care, bine înțeles, vrea să-l ucidă. Nu reușește, în schimb apare din nou mina necunoscută care-l doborăște pe Rimoldi. Cînd se trezește, directorul era strangulat.

De astădată, bănuielile cad definitiv asupra lui Rimoldi. Este arestat. Dar și Rimoldi are bănuielile lui. Evadează pentru a porni în căutarea principalului vinovat. Presupunerile lui se adeveresc, iar politia descoperă pe făptuitorul atîtor crime.

Cronică teatrală

TEATRUL „LUCIA STURDZA-BULANDRA"

DOUĂ DRAME REPREZENTATIVE

Într-o singură seară, acest teatru prezintă publicului doi scriitori de înaltă valoare și de vastă reputație internațională: elvețianul german Max Frisch și americanul William Saroyan. Dramele respective sînt reprezentative pentru opera celor doi scriitori și s-au impus atenției publicului.

Acum, și numai acum, se pune o a doua problemă, secundară e adevărat, dar nu lipsită de importanță din punctul de vedere strict teatral: cum coexistă, cum se „mariază" după o expresie franțuzească, cele două opere, pe un singur afiș, în cursul unui singur spectacol, a unu spectacol „tăiat" (iarăși după o expresie franțuzească)? Adevărul e că unditia spectacolului „tăiat" nu a implicat niciodată afinitatea, de nici un fel, a operelor componente, că mai totdeauna s-au adunat la un loc drame cu totul eterogene.

Biedermann și incendiatorii este o puternică poveste alegorică, a cărei imagine sesizantă constituie un puternic act de acuzare al lașității burgheziei în fața asaltului fascist. Drama se încadrează într-o întreagă categorie de opere, din care fac parte și **Rinocerii** lui Eugen Ionescu și **Frank al V-lea, sau chiar Vizita bătrînei doamne**, ale lui Dürrenmatt, scrise mai toate în aceeași epocă și în aceeași direcție a unei precizări a criticii occidentale antiburgheze. Există un arsenal comun: orașe sau țări de fantezie, aparitia unor personaje neverosimile sau chiar producerea unor fenomene fantastice sub presiunea cărora se dezvăluie unul sau altul dintre aspectele atroce ale nulității umane a burgheziei. Frisch incriminează egoismul laș, tranzacționismul amabil prin care burghezia acredetat în fața fascismului, simbolizat în piesă prin cei doi incendiatori, a căror bunăvoință Biedermann încearcă să o cumpere cu orice preț, cu prețul chiar al cutiei de chibrituri pe care el o înmînează celor doi ticăloși, spre a pune foc casei sale.

Estetic vorbind, adevărații părinte al lui Frisch este Bertolt Brecht, de la care autorul lui Biedermann a învățat răceala și obiectivitatea analizei, unită cu ironia crudă a imaginii și mai ales, cu acea tendință spre explicarea didactică, oarecum din afara acțiunii, a fondului de idei al dramei: pe această din urmă linie, Frisch a găsit o nuanță originală, trecînd sarcina comentariului asupra unui cor, care dă o neașteptată dimensiune tragică, fabuloului și grotescului continut al aventurii domnului Biedermann. Ce păcat că strălucitul acuzator care este Frisch nu a învățat de la marele său înaintaș Brecht, lecția cea mai fecundă a teatrului acestuia: cunoașterea și încurajarea acelor forțe omenești care au refuzat, în trecut, și vor refuza și pe viitor, sinistra capitulare în fața fascismului a lui Biedermann și a semenilor săi!...

Spectacolul, în regia lui Lucian Pintilie, este cu totul în spiritul operei lui Frisch, sumbru, grotesc, dotat cu permanentă aură alegorică datorită căreia realismul ideii apare foarte limpede, și animat de o totdeauna izbutită invenție intru caracterizarea scenică a sugestiilor foarte abstracte ale autorului. Este cea mai bună realizare de pînă azi a lui Lucian Pintilie, și, în ciuda unor lungiri și accente prea apăsate pe o clownerie gratuită, unul din cele mai bune spectacole ale actualei stagiuni. Dar și interpreții au contribuit în mod decisiv la această reușită revin primului, a cărui compoziție corespunde de minune unui tip de submanitate și pleavă socială care au constituit mortarul direct al hitlerismului; Cotescu a fost, ca întotdeauna, convingător, dar nu a izbutit să dea un fior aparte răcelii asasine a personajului său. Pe Babette, soția lui Biedermann, a interpretat-o cu mult umor jalnic și cu o crispare meschină de cel mai bun efect, Ana Negreanu. Dumitru Onofrei, Beatrice Biega, Cici Manolin ca și toți membrii „corului" pompierilor au completat distribuția, integrîndu-se excelent în atmosfera și tonalitatea spectacolului.

William Saroyan și **Inima mea este pe înălțimi** reprezintă opusul, reprezintă pozitivul imaginii sumbre a lui Frisch și a „incendiatorilor". Nu că scriitorul american ar fi un idilic cîntău viața fi da o permanentă stare de beatitudine și cîrua lumea acelei Americi provinciale din ajunul primului război mondial de care ne-o înfățișează, i-ar apărea sîngîndu-se nu numai virsta infantilității, ci conservarea acelei stări de ingenuitate și puritate sufletească în fața vieții, care este caracteristică acestei virste. Tocmai de aceea el înfățișează nu numai o mulțime de eroi în virsta copilăriei (printre care Johnny, eroul principal al dramei), dar și o serie de copii-adulți care și-au păstrat inocența primelor virste: poetul Ben Alexander, tatăl lui Johnny, bunica acestuia, mama primului, precum și octogenarul Mac Gregor, fost actor, pensionar al unui azil de bătrîni. Toți acești oameni sînt „copii", înaderenți la realitatea practică, dezarmați în fața vieții sociale; inima lor este pe înălțimi, acolo unde se relevă frumusețea esențială și inalterabilă a vieții, printr-un proces care implică autorelevarea ingenuă a însăși frumusetii omului. Evident, acest proces, care se petrece deasupra și în afară de sfera realității sociale, și fiind în permanență desmințit de aceasta, are de rezultat că „înălțimea" apare accesibilă prin moarte, și, în fond, se confundă cu moartea.

Nu e greu de înțeles că drama e poematică, subtilă și difuză, absolut monotonă și dezlînată din punct de vedere al dramatismului propriu zis, și că ea creează mari dificultăți la înscenare. Dificultăți pe care Lucian Pintilie nu le-a biruit în totalitate, deficientele izvorînd din faptul că el nu a izbutit să atîte într-atîta focul poetic încît, la căldura și lumina lui, ceea ce e monoton și greoi să capete o nuanță lirică, o dinamică mai aeriană, un fel de suplețe a acțiunii care reduce ponderea materială a faptelor, sub o baghetă de vis. De aici, monotonia și inerția scenelor în care apare mulțimea pestrită a fermierilor, de aici, mai ales, decalajul dintre timpul poetic al dramei și timpul dramatic al spectacolului, sursă a unor lungiri și repetări.

Spectacolul se bucură, în general, de o interpretare excelentă. În frunteа căreia se situează Fory Etterle, care, în rolul bătrînului Mac Gregor, ne-a arătat încă o dată sensibilitatea, vibrația sa poetică, și ni le-a arătat pe o singură linie de portret (căci așa cere textul), ceea ce dovedește, deopotrivă, adîncimea și spontaneitatea reacției sale umane, precum și virtuozitatea unei tehnici obre și bogate. O excelentă și emoționantă compoziție a realizat Ana Negreanu, în rolul plin de dificultăți al bunicii. În rolul tatălui, poetul Ben Alexander, Octavian Cotescu a fost sovăielnic, în prima parte, mai sigur și mai conform cu rolul, în cea de a doua: actorul, care e poate și prea tînăr pentru acest rol, e prea cerebral, prea compozițional, pentru un text a cărui unică sursă este poezia. Toate celelalte roluri sînt absolut episodice, ceea ce nu scade meritul lui Gh. Dorian, D. Onofrei, E. Reisenauer, M. Mereuță și al altora, care și-au luat sarcina aproape a unei figurații.

Dar rămîn copiii, pe care i-am privit cu o emoție neprofesională (ceea ce este, în parte, și meritul lor) și aproape l-am urît pe Saroyan care le-a impus o transformare și o simulație artistică superioară unei virste pe care el însuși o consideră a sincerității absolute și a exprimării nemijlocite. Vasile Manta, care interpretează rolul lui Johnny, a avut momente profund emoționante, mai ales momentele de singurătate, de expresie lirică, dar a avut și momente de „joc", de o maturitate crispantă. Cezar Tătaru, într-o scenă foarte frumoasă a fost delicios dînd o lecție de fluierat, făcînd să răsune o voce amuzantă, dar totul a încetat de îndată ce a început să debiteze textul.

Radu POPESCU

Cu Cristea Avram despre roluri și realizări

— În ce repeți?

— Piesa „Luna bastarzilor" a lui H. O'Neill.

— O premieră pe țară?

— Da.

— Și ce rol interpretezi?

— Un rol foarte deosebit de cele pe care le-am interpretat pînă acum. Gloc Tayson, eroul piesei este un tip dezechilibrat psihic, căruia i se pare că și-a aflat alinarea în băutură. El trăiește un complex de sentimente, dar lipsit de forța spirituală necesară nu poate să valorifice cele citeva bune înțelegeri pe care le are, continuînd, așadar, să recurgă la compromisuri. De fapt lipsa unui ideal precis și major nu poate oferi dorințe lui de a trăi altfel, o bază reală.

— Activitatea teatrală propriu zisă, în sensul contactului cu publicul ai desfășurat-o o dată cu repartizarea la Teatrul de Stat din Timișoara...

— Acolo am fost distribuit în roluri care mi-au adus mari bucurii.

— Ai jucat și roluri de dramă și de comedie. Ai preferințe pentru...?

— Dramă. De fapt sînt impotriva actorului de gen. Imi plac rolurile complexe, ce pun probleme, care se realizează cu efort, cu studiu, cu gîndire. În comedia cinematografică „Nu vreau să mă-nsor", de pildă, n-am avut parte de un asemenea rol.

— Apropos de film n-ai vrea să-mi corbești de rolurile care ți-au plăcut?

— Cum nu. Am jucat în „Poveste sentimentală", și recent în „Anotimpuri", iar mai demult în Darclée, unde rolul lui Giraldoni mi-a dat o reală satisfacție. Cea mai mare satisfacție a mea în film deși evident, nu singura.

— Și totuși socoti că ai realizat rolul dorit?

— Desigur. Sînt două: Peer Gynt din piesa care-l poartă numele și Ivan din „Frații Karamazov". Amîndouă pe scena teatrului „Nottara".

— Îți plac rolurile de compoziție?

— Da. Și cele de virstă și cele de caracter.

— Cred că pentru un actor studiul rolurilor e o garanție de reușită.

— Sînt impotrica improvizațiilor. Nu-mi place lucrul la simpla inspirație, în talent, cum greșit se spune. Nu se poate fără cunoașterea ființei, fără o documentare temeinică asupra rolului, fără muncă multă. Înginerul Mihai din filmul „Anotimpuri" e un rol de mică întindere. Și deși nu-mi punea probleme deosebite, mi-a plăcut să observ înainte de a-l juca felul în care o sumă de ingineri trăiesc și muncesc, problemele care le au de rezolvat în procesul muncii, pasiunea pe care o depun în muncă. Am do-it ca în interpretarea mea să fie ceva din toate acestea.

Silvia NICOLAU

BIBLIOTECA CENTRALĂ SIBIU

Proletari din toate țările, uniți-vă!

Magazin

ANUL VIII — Nr. 350 • Sîmbătă 20 iunie 1964 • 8 pagini — 1,50 lei

ARGEȘE, APELE TALE

În paginile ziarului „Făclia Hidrocentralei", ziarul constructorilor Hidrocentralei „16 Februarie" de pe Argeș, am găsit o poezie dedicată rîului intrat de mult în antologia poeziei noastre populare. Autorul ei e mecanicul Ilie Mogoș de la puțul Rotunda.

Prin pădurea cu smicele,
Argeșe, apele tele,
Curg spre soare, pe sub lună,
În cîntec și voie bună.
Curg mereu în vălurele,
Ducînd gîndurile mele,
Vuiet de perforatoare,
Și viers de privighetoare.
Foaie verde-a bobului,
Tare-i forța omului!

Am reținut în special această subliniere a forței omului, forță pe care o simți clocotind pe șantierul Hidrocentralei „16 Februarie". Talentul constructiv, hărnicia, spiritul creator al poporului nostru, dovedite în toată amploarea lor la Bicaz și Onești, la Borzești și Hunedoara, la Brăila și Suceava, izbucnesc cu o nouă forță pe șantierul Hidrocentralei de pe Argeș.

Proporțiile puțin obișnuite ale acestei construcții dau măsura năzuințelor și elanului nostru. Cineva care ar încerca să treacă pe la toate șantierele hidrocentralei ar trebui să facă

Victor FRUNZA

(Continuare în pag. a 3-a)

Portret — Fotografia: **V. POLIZACHE** *(Studioul amatorului fotograf)*

VĂ PREZENTĂM

ANSAMBLUL ARTISTIC AL U.T.M.

Schimbul de noapte începea peste două ore. Mai avea timp. Din punctul acesta de vedere era liniștit și, totuși, urcînd scara ansamblului, tînărul era emoționat. În buzunarul hainei purta o cerere: „Subsemnatul Ionel Schipoancă, de profesie electrician, vă rog să aprobați înscrierea mea în formația corală a Ansamblului artistic al U.T.M..." Muncitorul avea, după meseria îndrăgită, o a doua pasiune: arta. Și, firesc, pașii i-au fost îndrumați spre Ansamblul U.T.M. Și nu peste mult timp, tînărul electrician pornea fericit spre locul său de muncă: de a doua zi începea repetițiile, ca membru al ansamblului.

Biografia Ansamblului U.T.M. se confundă cu biografia sutelor de tineri entuziaști, cu profesii diferite dar avînd comună dragostea pentru artă.

Să ne referim numai la actuala componență a ansamblului. În formația corală, alături de linotipistul Corneliu Dumitru se află horticultorul Ionel Călin, inginerul Constantin Filimon, sau studentul Zoltan Herzeg. Împreună cu ucenicul Constantin Tofan, de la Uzina de mașini electrice, dansează ing. Sandu Ion, asistent la Institutul Politehnic.

Pasiune înseamnă totodată neprecupețirea nici unui efort. Sanda Ionescu, de pildă, membră a formației de dansuri, este învățătoare într-o comună din afara Bucureștiului. Și după orele de muncă, vine ea însăși să învețe frumusețea dansului nostru popular.

Dar pasiunea pentru artă mai înseamnă și cultivarea unor frumoase trăsături morale, dezvoltarea multilaterală a aptitudinilor. Membrii ansamblului sînt fruntași la locurile lor de muncă, exemple de conduită în mijlocul colectivelor de tineri în care activează. Strungarul Anghel Trăznea, corist, Gabriela Ștaub, dansatoare, studenta Pompilia Stoian, solistă vocală de muzică ușoară și inginerul Ștefan Berindei sau studentul Valențiu Grigorescu, soliști instrumentiști, sînt doar cîteva exemple în acest sens.

Tînărul desenator Cristian Popescu de la uzinele „23 August" a îndrăgit muzica. Curînd, în cadrul ansamblului, el a devenit solist vocal. În ambianța artistică a ansamblului, el și-a dat seama că îl atrage și arta teatrală. Și avea

P. SLĂVESCU

(Continuare în pag. a 8-a)

ARIPI îndrăznețe

S-a pierdut undeva sus, după un nor, în imensitatea azurului... Cu mîna pusă streașină la ochi încercăm să întrezărim vag tenta de argint a aripilor îndrăznețe în urcușul lor spre soare. Un adevărat poem de lumină și curaj.

Căci acolo, în carlingă, se află un om îndrăzneț, care conduce cu măiestrie pasărea de metal pe pajiștea plină de neprevăzut a colțului de cer. Să ne gîndim la pilotul acesta neștiut și să-i dedicăm prinosul nostru de gînduri. Mîine este și ziua lui, o dată cu ziua aviației din țara noastră! O mare și emoționantă afecțiune colectivă se revarsă ca dintr-un imens potir spre acești fii cutezători ai patriei care, sus, pe cerul fără hotar, înscriu pagini pline de abnegație.

Am însemnat aici două crîmpeie din munca lor adesea frenetică și plină de inedit, gîndindu-ne de data

D. TABACU
Viorel LUPU

(Continuare în pag. a 4-a)

52 de ferestre

Voiam să scriu un reportaj despre constructorii uneia din acele școli noi, cu etaj și cu numeroase săli de clasă, care au început să împodobească de cîțiva ani încoace peisajul satelor noastre. Eram la Constanța și aveam însemnată pe carnet o listă bogată și derutantă de adrese: Satu-nou, Ciobanu, Greci, Agighiol, Fintînele. Nehotărît încă, în zorii acelei zile de la începutul lunii iunie, stăteam la autogara I.R.T.A. din Constanța, într-un peisaj de margine de oraș în care impresiile vechi din 1960 găseau acum o sumedenie de amănunte și imagini noi: linia blocurilor de locuințe, gara cu somptuoasa ei cupolă, clădirea Întreprinderii poligrafice, aceea a fabricii de produse lactate și un șantier de construcții rutiere, cu grele compresoare și mașini de preparat beton și asfalt. Chiar peste drum de autogară, la colțul străzii, în fața unei cooperative de metalurgie, stăteau în stive, așezate pe trotuar, niște armături metalice proaspăt vopsite. Era în zorii zilei și, așteptînd să se deschidă ghișeul de bilete al autogării, călătorii făcuseră roată în apropierea armăturilor metalice. Cineva, curios, întrebase ce sînt acele neobișnuite schelete de fier. Un muncitor răspunse că sînt bănci de școală. La ele mai trebuiau fixate stinghii de lemn pentru ca elevii să poată sta și scrie literele din abecedar și extemporalele la fizică și istorie. Armăturile acelea aveau o lucrătură simplă, solidă și ingenioasă, și nu era greu să-ți imaginezi cum vor arăta într-o sală de clasă, așezate pe două sau trei rîn-

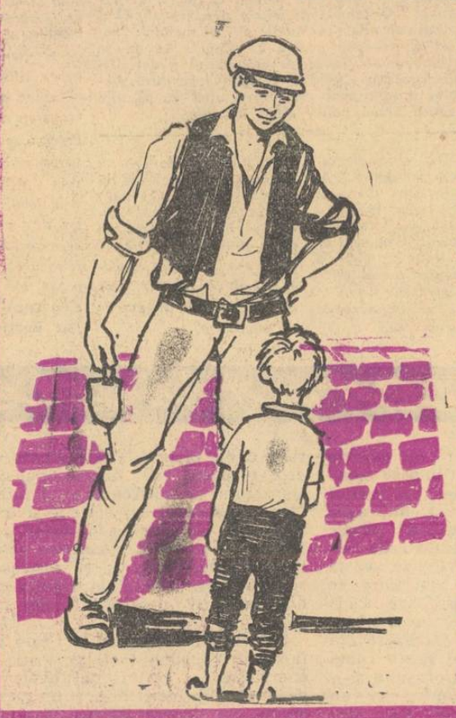

Petru VINTILA

(Continuare în pag. a 3-a)

„Pană de vultur" stă de vorbă cu elevii săi, mecanici tereștri
Fotografia: Viorel LUPU

DIN SUMAR

Începe Festivalul filmului romînesc
Mîine seară la Mamaia (Pagina a 8-a)
Drama Josephinei Baker — Pagina a 2-a

PRIETENA MEA, CARTEA
5 minute cu... CONST. CHIRIȚĂ — „FACEREA LUMII" DE EUGEN BARBU — Pagina a 3-a

Medicul vă sfătuiește
CONCEDIUL DE ODIHNĂ AL SUFERINZILOR DE NEVROZĂ ASTENICĂ — Pag. a 6-a

De la jucării la calculatoarele electronice

Cînd spunem „jucării", nu ne vom referi la vreun cățeluș din catifea sau vreo minge colorată. Vom vorbi de acele jucării automate ingenioase și îndrăgite atît de copii cît și de oamenii mari.

Problema nu este nouă. Ea a existat din toate timpurile, demonstrînd superioritatea gîndirii omului: există și astăzi dar la un alt nivel tehnic, cu totul în alte scopuri decît numai amuzamentul.

În secolul IV î.e.n. Arhitas din Tarent a inventat și construit un porumbel care zbura; iar Demetrios din Faleron, orator și istoric grec, în secolul III î.e.n., a creat un melc care se tîra. Ptolomeu al II-lea Filadelful, regele Egiptului, avea la curtea sa o serie de automate-actori, cu care prezenta piese în teatrul celebrului matematician și fizician Heron din Alexandria.

Unul dintre cele mai mari genii ale omenirii, Leonardo da Vinci, marele pictor al Renașterii, s-a ocupat și de unele probleme de tehnică. El a încercat chiar să construiască un aparat de zburat, care însă la nivelul tehnic al epocii sale nu putea reuși. Leonardo da Vinci a construit un dispozitiv automat cu chip de leu. La sărbătorirea lui Ludovic al XII-lea, cu ocazia vizitării orașului Milano, acest leu a umblat prin sala tronului. El s-a oprit în fața lui Ludovic și și-a desfăcut pieptul cu labele, lăsînd să cadă afară crini albi, emblema regilor Franței.

Jacques de Vaucanson, talentat mecanician francez, a creat o serie de automate care imitau mișcările ființelor vii. Automatele „tînărul flautist" și „rața" au devenit celebre. Primul, de mărimea unui om, executa la flaut diverse arii, iar „rața" ciugulea grăunțe, bea apă, măcăia. Curios este faptul că Vaucanson a devenit celebru datorită mai mult jucăriilor sale automate, decît prin epocala sa invenție, războiul mecanic de țesut, care nu a fost luată în seamă de contemporanii săi.

La fel de interesante sînt și mecanismele construite de elveției Peter și Andreus Droz (tată și fiul). Ei au confecționat un copist mecanic care imita un om ce scria. Automatul muia peniță în cerneală și scria frumos și regulat. El

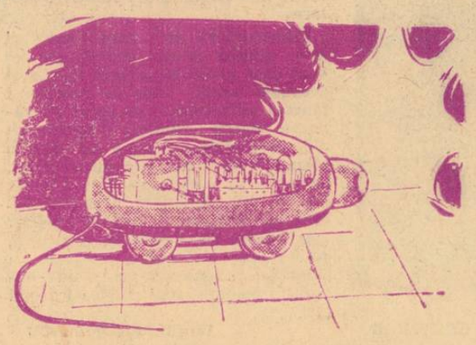

Al. NISTOR

(Continuare în pag. a 4-a)

CU OSCAR HAN
DESPRE SCULPTORI ȘI SCULPTURĂ

Decor de expoziție. Puzderie de chipuri încremenite în piatră, în bronz, în argilă, chipuri neînsuflețite cărora le dau viață dibăcia mîinii și căldura inimii. Iată-l pe Eminescu de „la marginea mării", pe Kogălniceanu din piața ce-i poartă numele, pe Constantin Brîncoveanu din fața bisericii bucureștene care-i adăpostește oseminte, pe poetul Săulescu la Predeal; Ștefan cel Mare, Vasile Lupu, Bălcescu, Caragiale, Sadoveanu, nu lipsesc nici ei din acest grup de bărbați iluștri.

Sîntem în atelierul sculptorului Oscar Han, pe care-l aflăm făcînd ultimele retușuri unei simbolice statui a eliberării, o statuie uriașă care domină încăperea: un tînăr cu trup viguros de luptător, înălțînd deasupra capului secera și ciocanul. La baza statuii este înscrisă istorica dată 23 August 1944. Pe măsură ce zăbovim lîngă celelalte lucrări, discuția se inspiră din istoria fiecăreia dintre ele, din evocarea prieteniei care l-a legat pe sculptor de marii scriitori cărora le-a făcut portretul în viață, din amintirea anilor de ucenicie însoțiți de îndemnul și de povața sculptorului Dimitrie Paciurea, maestrul său. Venind vorba despre acesta din urmă, îl rog pe amfitrionul nostru să ne spună în ce împrejurări l-a cunoscut pe Paciurea.

— Am avut fericirea să mă număr printre cei dintîi elevi ai lui Paciurea, la Academia de Arte Frumoase din București. Era în 1910. Înainte cu un an Paciurea fusese numit titularul catedrei de sculptură, ocupată pînă atunci de Vladimir Hegel, autorul monumentului pompierilor din Dealul Spirii și al frumoasei statui a lui Miron Costin din Iași, numire obținută în urma unui concurs public la care viitorul profesor s-a prezentat cîțiva ani la rînd. Paciurea a stat în fruntea catedrei de sculptură pînă în anul 1932, cînd i-a urmat cel ce vă vorbește.

— Spusele dv. ne confirmă faptul că l-ați cunoscut foarte bine; știm de altfel că i-ați consacrat și o monografie. V-am ruga să ne vorbiți despre activitatea pedagogică a lui Paciurea, despre chipul cum îi ajuta el pe tinerii sculptori.

— Profesorul Paciurea era iubit și admirat. Își făcuse o statornică și pasionată îndatorire din îndrumarea de zi cu zi a studenților; corecturile lui erau directe, de la model la lucrare, urmărea îndeaproape caracterul modelului în lucrările elevilor, construcția, volumele, planurile care circumscriau formele. Îndemnul lui obișnuit era: „mai amplu", „mai susținută forma", „mai construită", „uită-te de zece ori, pune mîna numai o dată". „Mai cercetează-ți o dată lucrarea, treci cu privirea de la lucrarea dumitale la model". Țin minte că o dată, la cursul de compoziție, ne dăduse ca temă un basorelief: Oedip, în fața piramidelor. Trecea prin atelier, se oprea înaintea cîte unuia, se uita la lucrare, la elev și-i spunea: „Oedip al dumitale seamănă cu un om oarecare... Oedip e un om al vechii Grecii. Trebuie să-l ridici la frumusețea tragică a unui zeu". Oedip, Prometeu, Luceafărul lui Eminescu, Mircea cel Bătrîn în fața lui Baiazid sultanul, erau temele obișnuite pe care le dădea studenților.

Sculptorul Oscar Han în atelier
Fotografia: Ion POPOVICI

— Se poate observa preponderența subiectelor mitologice, predilecția pentru grandios, pentru caractere tragice și eroice; ați putea să ne explicați de ce?

— Era poate un fel de a-și arăta preferința pentru subiectele care-l preocupau și pe el, dar, în primul rînd, cred că era vorba de un considerent pedagogic. „Să vedem cît ați memorizat din forma plastică a omului" — ne spunea el. Ținea foarte mult să dăm compoziții cît mai realizate, bine construite. Prin asemenea subiecte își dădea seama mai ușor cum și cît am învățat de la formele din natură. „Trebuie să știi să desenezi, să construiești". „Astăzi sînteți ucenici", „Învață să cunoști formele, să le citești și pe urmă poți lucra și liber"...

— Considerați că acest îndemn își menține valabilitatea și pentru tinerii artiști plastici de astăzi?

— Da. Citez din memorie pe Michelangelo: Mult timp trebuie să treacă pînă cînd artistul să învețe noblețea formei. Iar cînd a ajuns să stăpînească aspra piatră atunci e bătrîn...

Boris BUZILĂ

(Continuare în pag. a 8-a)

„LES MILANDES" va fi oare salvat?

Imobilul Josephinei Baker nu va mai fi scos la licitație. Sechestrul a fost ridicat! Presa franceză a anunțat vestea cu un vădit sentiment de ușurare. Calda simpatie de care se bucură celebra cîntăreață de culoare, de origine americană, în țara ei adoptivă, Franța, justifică acest sentiment, mai cu seamă după ce, doar cu cîtăva vreme înainte, opinia publică luase cunoștință, din coloanele aceleiași prese, că marea artistă se află în pragul ruinei.

Simpatia privește nu numai pe Josephine Baker, vedeta de renume mondial a music-hall-ului, care an de an, seară de seară, a cules ropote de aplauze pe atîtea scene ale lumii, ci mai cu seamă pe Josephine Baker „mama" celor 11 copii pe care nu i-a născut, dar îi crește conform preceptelor umanitare. Cei 11 micuți, de rase și naționalități diferite, adoptați în cursul anilor, sînt, de altfel, sursa principală a îngrijorării de care a fost cuprinsă artista cînd a aflat că „Les Milandes", domeniul ei de lîngă Perigueux, în Dordogne, e amenințat să fie „înghițit" de creditori.

Josephine Baker a împlinit de curînd 58 de ani. Scena nu mai este acum principala ei preocupare, deși ultimul ei turneu în Statele Unite și foarte recenta ei apariție la „Olympia" din Paris au demonstrat că publicul o apreciază și azi, la fel ca ieri. Preocuparea ei principală a devenit, în ultimul timp, „Les Milandes", domeniul din jurul castelului medieval cu același nume pe care și l-a achiziționat cu ani în urmă și l-a amenajat spre a-i servi ca loc de retragere — „căminul viselor mele" zice ea — și totodată izvor de venituri pentru creșterea copiilor. Dar nu numai atît. După concepția Josephinei, „Les Milandes", supranumit și „satul francez al fraternității", urma să devină un loc de întîlnire și recreere pentru oameni din toate țările lumii, pe aceeași bază pe care artista și-a fondat și numeroasa ei familie: „ca să demonstreze lumii — cum scria recent ziarul «France Soir» — că toate rasele, toate naționalitățile pot coexista pașnic".

Cînd a achiziționat „Les Milandes", artista era căsătorită cu dirijorul Jo Bouillon, de care a divorțat mai tîrziu, în 1957. Castelul medieval și domeniul se aflau într-o deplorabilă stare de părăginire. A fost nevoie de multe investiții pentru reparații, introducerea luminii electrice, canalizare și apoi amenajările ulterioare pentru a le transforma într-un centru turistic rentabil cu trei hoteluri, un motel, trei restaurante, un teatru, terenuri de sport și de joacă, un parc de distracții și chiar un colț zoologic. Întreținerea lor și personalul necesar costă de asemenea enorm. Or, dacă la început „Les Milandes" a avut mulți vizitatori, în curînd s-a văzut că majoritatea erau oameni de prin împrejurimi, oameni cu venituri modeste, mînați mai mult de curiozitate spre pitorescul „sat" al Josephinei. În curînd, a devenit evident că „Les Milandes" se află într-o regiune prea izolată și dezavantajată pentru un centru turistic internațional frecventat. Și s-a mai văzut, așa cum subliniau marile cotidiene franceze, că Josephine Baker „este o mare artistă care n-a știut să devină un om de afaceri". „Negustorii — mărturisea cîntăreața, zilele trecute — mă exploatau, făcîndu-mă să plătesc de trei ori mai scump decît alții".

— Ea se pricepe atît de puțin la afaceri — relata bătrînul ei contabil unui reporter parizian — încît existau furnizori care au fost plătiți de două și chiar de trei ori. D-na Baker semna polițele înainte ca lucrările să fie efectuate. Unii dintre ei au încasat sume serioase «uitînd» apoi să-i restituie polițele.

Aceeași lipsă de pricepere în probleme financiare a determinat ca reglementarea problemelor materiale, în urma divorțului, să se facă tot în dezavantajul ei.

Și așa s-a întîmplat inevitabilul. În loc de vizitatori și turiști, au început să apară la „Milandes" creditorii; în loc de scrisori de la spectatorii admiratori,

Drama Josephinei Baker

cutia poștală a castelului s-a umplut cu facturi neachitate și somații de plată. Apoi a apărut și portărelul care a sechestrat mobila și o serie de acareturi, anunțînd-o că la 9 iunie ele vor fi scoase la vînzare prin licitație publică și că domeniul și castelul vor fi vîndute la fel, la 3 iulie. Și au mai apărut și omul de la societatea de electricitate care i-a tăiat curentul electric, și cel de la uzina de apă care i-a închis apa pentru neplată. Aceasta, după ce Josephine revenise tocmai de la Paris unde înregistrase un nou și răsunător succes pe scena „Olympiei". A fost tare tristă acea seară cînd vedeta, care în cabina ei de la teatru, primea trandafiri în valoare de 1 000 de franci, a luat masa, împreună cu cei 11 micuți ai ei, la lumina luminărilor...

Și tot la lumina luminărilor i-a primit Josephine Baker, peste cîteva zile, pe corespondenții ziarelor pariziene, la o conferință de presă improvizată. Îi chemase pentru a le relata drama prin care trece și pentru a le cere ajutorul. I-a solicitat să devină intermediarii apelului pe care vrea să-l lanseze publicului „ei", numeroșilor ei prieteni și confrați, pentru a nu fi nevoită să ajungă în situația de a fi evacuată din „Milandes" cu cei 11 copii.

Apelul a fost lansat și a găsit acces la multe inimi. Una din ele a fost și cea a Brigittei Bardot, care i-a cerut telefonic permisiunea să-i amplifice apelul prin intermediul televiziunii. Cînd tînăra actriță de cinema a apărut pe micul ecran, Josephine Baker ședea plîngînd în fața televizorului, într-o cafenea din Castelneau, localitate învecinată cu „Milandes"...

Rezultatele dublului apel n-au întîrziat să se arate. În contul bancar al cîntăreței s-a adunat în cîteva zile atît încît sechestrul pe mobile și alte acareturi ce urmau să fie scoase la vînzare la 9 iunie, a putut fi ridicat.

Tulburată de emoție, Josephine Baker a apărut și ea peste cîteva zile, în fața telespectatorilor francezi, spre a mulțumi pentru generozitatea celor ce au ajutat-o.

Dar drama marii cîntărețe nu a luat încă sfîrșit. Nici 3 iulie, ziua fixată pentru scoaterea la licitație a castelului și a domeniului, „Les Milandes", nu mai e departe. Suma necesară pentru a-i plăti pe creditori, e, conform mărturisirilor Josephinei, de aproape de 20 de ori mai mare decît cea plătită pentru a scăpa de prima „scadență fatală".

Va fi, oare, publicul Josephinei destul de generos pentru a o scoate din încurcătură? Va găsi, oare, sprijin suficient printre prieteni, pentru a putea scăpa de necazuri? Iată întrebările ce și le pune presa, — acum nu numai cea franceză — care ține opinia publică la curent cu cele ce se petrec la „Les Milandes". Dar mai există încă o întrebare: presupunînd că „Les Milandes" va fi descărcat de datorii, ce se va întîmpla pe urmă?

— În caz că va fi nevoie, a declarat Josephine reporterilor, mă voi muta cu copiii mei la Paris și voi continua să muncesc pentru ei. Știți, nu mă simt prea în vîrstă, pentru a-mi cîștiga existența. Și apoi a adăugat ea, „Les Milandes" va fi predat unui comitet internațional care va continua opera începută de mine.

A. STANCIU

Cei 11 copii adoptați de Josephine Baker, de rase și naționalități diferite, au fiecare „istoria" proprie. Iată-i în fotografie. În rîndul de sus, de la stînga la dreapta: KOFFI, are 6 ani. S-a născut în Coasta de Fildeș, din același trib, ca președintele țării, Houphouët-Boigny. MARIANNE, (singura fetiță a familiei) are 7 ani. E copilul unor algerieni de origine europeană, care au pierit în cursul războiului pentru eliberarea Algeriei. A fost găsită, împreună cu un băiețaș berber de aceeași vîrstă, într-o fermă, la Palestro, ca singurii supraviețuitori ai urgiei ce se abătuse asupra acestei ferme. NOEL are 4 ani. A fost găsit într-o seară de Crăciun, aruncat într-o ladă de gunoi la Paris. BRAHIM are 7 ani. El e micul berber găsit împreună cu Marianne la Palestro, în Algeria. MARA are 5 ani. E un mic indian din Venezuela, care a trăit într-un trib semi-sălbatic. Avea doi ani cînd a fost descoperit într-o turmă de capre. La început, șeful tribului n-a vrut să-l dea, crezînd că va fi vîndut pentru... a fi mîncat de „albi". În rîndul de jos al fotografiei, de la stînga la dreapta: LUIS are 11 ani. E columbian, și a fost abandonat într-o colibă la Kali. A fost găsit cu obrazul mîzgălit în alb ca să nu se vadă că... pielea lui e neagră. JANOT are 12 ani. E japonez și a fost descoperit într-un orfelinat din Tokio. JARRY are 11 ani și e finlandez. Josephine l-a obținut prin intermediul guvernului de la Helsinki. AKIO (cel care șade pe piatră) are 12 ani și e coreean. A fost găsit pe jumătate mort de foame într-un tunel lîngă Seul. JEAN-CLAUDE are 11 ani și e parizian. A fost luat de mama sa adoptivă prin Asistența publică. MOISE are 10 ani. E evreu și a fost adoptat, de asemenea, prin intermediul Asistenței publice din Paris.

FRĂMÎNTĂRI NIGERIENE

Timp de 13 zile, fabricile și uzinele Nigeriei au încetat orice activitate, căile ferate și autobuzele s-au oprit. Una din cele mai ample mișcări revendicative din Africa și cea mai importantă acțiune de luptă a proletariatului nigerian de la cucerirea independenței, recenta grevă generală din Nigeria a paralizat întreaga activitate economică a țării, ilustrînd în mod remarcabil vitalitatea și combativitatea unui proletariat care, ca detașament constituit, are o vîrstă dintre cele mai fragede.

Prin 1909, o expediție care scormonea pămîntul în sudul Nigeriei în speranța de a găsi argint, a dat pe neașteptate, în apropiere de satul Ngwo, de cărbuni. Explozibilul și ciocanele au început curînd să cresteze straturile subpămîntene și prin galeriile întortocheate și întunecoase au început să mișune sute și sute de mineri. Cărbunele își urma călătoria transoceanică pentru a potoli foamea de combustibil a metropolei, iar așezarea minerilor înainta treptat în junglă. Astăzi orașul Enugu numără 80 000 de suflete.

Cu deosebiri mai mici sau mai mari, această istorie s-a repetat nu numai la celelalte trei centre miniere importante ale țării — Obwetti, Hayes și Ekulu — dar și la alte centre muncitorești din Nigeria. Exploatările miniere cereau energie, iar pentru a ajunge în calele vapoarelor, bogățiile străfundurilor trebuiau să parcurgă drumurile de fier.

Părăsind satul și tribul, cete de africani au venit să împărtășească destinul de proletar. În cea mai populată țară africană, s-a născut unul din cele mai numeroase și mai bine organizate detașamente ale clasei muncitoare din continentul negru. Numărul proletarilor industriali și agricoli din Nigeria depășește astăzi un milion.

Lumea cartierelor mărginașe

În cartierele mărginașe din Lagoș, Ibadan, Enugu și din atîtea alte orașe nigeriene, în vecinătatea imediată a junglei, muncitorii și familiile lor duc și astăzi o viață care se deosebește puțin de cea din trecutul colonial.

La Enugu, de pildă, zorii zilei abia s-au revărsat și șirurile lungi ale minerilor se îndreaptă în grabă spre puțuri. La ora 6,30 ei pătrund în subteran și în zilele scurte nici nu mai apucă să vadă lumina zilei. Iar pentru această istovitoare zi de muncă un miner primește 6 șilingi. E mult, e puțin? E destul de mult dacă avem în vedere că, potrivit baremului oficial, un muncitor necalificat cîștigă 4 șilingi și 2 pence pe zi, un muncitor cu calificare mijlocie 5 șilingi și numai foarte puțini cîștigă mai mult. Dar este neîncheput de puțin pentru a putea satisface nevoile cele mai elementare ale unei familii. Ce se poate, în definitiv, cumpăra cu 6 șilingi? La alegere (sumbră alegere!): aproape trei kilograme pîine, sau un kilogram de orez, sau 750 grame carne, sau mai puțin de jumătate kilogram pește sărat, sau, în fine, zece ouă. Or, un studiu oficial a stabilit că familiile nigeriene se compun în medie din patru persoane.

În luptă

Mai există și alte statistici. Ele indică faptul că, deși considerabil de lungă, calea de la conștiința țăranului comunității tribale la conștiința proletară se parcurge într-un timp scurt în condițiile sociale ale Nigeriei. Jumătate din numărul total al muncitorilor nigerieni fac parte acum din sindicate. În fiecare an au loc zeci de greve (în 1961 — ultimul an pentru care există date — au fost înregistrate 65 de greve la care au participat 37 000 de muncitori). Cele două principale centre sindicale au găsit în septembrie anul trecut un limbaj comun și au alcătuit Comitetul unit de acțiune. Greva generală trebuia să fie declarată încă în octombrie, pentru a coincide cu data la care Nigeria devenea republică, dar guvernul a reușit să oprească declanșarea grevei numind o comisie care să studieze problema sporirii salariilor.

Recomandările comisiei nu au fost însă acceptate de guvern și greva nu a mai putut fi stăvilită. Reprimarea de către poliție a unei mari demonstrații organizate de sindicate la 30 mai a constituit resortul care a pus în mișcare muncitorimea nigeriană.

Nigeria trece printr-o perioadă de dificultăți și profunde conflicte politice. Partidul guvernamental, Congresul popular din nord dispunea pînă de curînd de o largă majoritate în Parlamentul central, grație alianței sale cu partidul Consiliul național al cetățenilor nigerieni (N.C.N.C.), condus de Azikiwe, președintele republicii. Această alianță a fost însă ruptă și N.C.N.C. se află acum în rîndurile opoziției. În prezent, trei din cele patru guverne regionale sînt controlate de opoziție.

Apărîndu-și drepturile, proletariatul nigerian apără în același timp viitorul țării. Și acest viitor este promițător, deoarece Nigeria este o țară cu uriașe posibilități și cu un popor harnic.

N. RATEȘ

De prin toate colțurile

LA KAMAKURA, în Japonia, o statuie a lui Buda a fost așezată pe... perne de beton. Aceasta, pentru a feri de urmările cutremurelor, atît de frecvente în acele locuri, monumentul vechi de 700 de ani.

●

ÎN JAPONIA, a fost susținută disertația de doctorat cu tema „Cum mușcă omul pe om". Știind că dezvoltarea științei nu este posibilă fără o experiență bine organizată, candidatul a mușcat chiar el diferite persoane care s-au oferit de bună voie să se sacrifice de dragul științei. Aspirantul a mușcat pe „cobai" săi, urmărind permanent cronometrul. Locurile mușcate au fost fotografiate, mușcăturile s-au repetat după un anumit timp, la fel și fotografierea în culori. Ca urmare, au fost întocmite grafice de variabilitate a culorii locului mușcat, în funcție de timpul mușcăturii. Disertația va fi folosită în criminalistică și pentru demascarea acelor boxeri sau luptători profesioniști necinstiți, care în momentul încleștării își mușcă adversarii.

●

UN PUI de cangur s-a născut într-un parc zoologic din Varșovia. Nu de mult a rămas orfan: i-a murit mămica. Dar medicii s-au îngrijit de sănătatea lui. Transportat la un spital veterinar, a fost adăpostit într-un sac special unde se bucură de aceleași condiții de temperatură și mediu ca în acul mamei. Puiul este hrănit cu pipeta.

●

OPT STUDENȚI de la Universitatea Washington din Saint Louis (Missouri) au stabilit un nou „record" mondial de recitare neîntreruptă — 84 de piese de teatru în 50 de ore. Vechiul „record" fusese stabilit de studenții Universității din Saint-Andrews și era de 48 de ore și 11 minute.

●

CU PRILEJUL restaurării unui plafon al bisericii Sf. Paul din Geneva, datînd din secolul al XIX-lea, au fost descoperite sub grinzi niște scrieri sculptate, cu caractere de litere necunoscute pînă în prezent de specialiști. Cu același prilej s-au găsit și unele cuvinte în limba latină. Lucrările de restaurare se desfășoară sub controlul Institutului de antichități din Geneva.

LA TRIBUNALUL din Clacton (Anglia), un judecător a hotărît să nu mai folosească soneria în timpul dezbaterilor. Motivul? O familie de mierle și-a instalat cuibul de-asupra ceasului aflat în interiorul tribunalului. Soneria a fost abandonată pentru ca păsările să nu se sperie de sunetul ei. Totodată, judecătorul a dat dispoziție ca o fereastră a clădirii să rămînă deschisă permanent, chiar și în timpul ședințelor, astfel ca păsările să poată aduce hrană puilor aflați în cuib.

STUDIOUL cinematografic Walt Disney din S.U.A. realizează un film despre o călătorie în trecut și în viitor. Pe ecran, spectatorii vor vedea „adevărați" oameni ai peșterilor, care se mișcă și chiar vorbesc. Crearea acestor artiști neobișnuiți reprezintă o operă inginerească destul de complexă.

UN JURNAL din Trieste, „Il Piccolo", a publicat nu de mult următorul anunț: „În vederea căsătoriei, doresc să intru în legătură cu o tînără fată între 22 și 24 ani, persoană agreabilă, care să cînte la pian și... să nu posede permis de conducere".

POATE EXISTA o prietenie, între un cîine și o pasăre, sau mai mult, o afecțiune din partea unui cîine pentru o pasăre? Credem că da. Cîinele Missy din Lexington (Kentucky — S.U.A.) are o mare afecțiune pentru un pui de prigor căzut dintr-un cuib. Cei doi prieteni sînt nedespărțiți, Missy fiind un adevărat protector.

●

ÎN ULTIMII 7 ANI, în Olanda au fost înregistrate 413 ciocniri între pescărușii de mare și avioane. Și dacă înaripatele au de suferit întotdeauna în urma acestei lupte inegale, se întîmplă deseori că și avioanele sînt avariate ca urmare a acestor ciocniri. Este de aceea explicabil că piloții s-au adresat pentru ajutor zoologilor. Unul dintre ei, dr. Hardenberg, a încercat să folosească pe terenurile de decolare strigătele pescărușilor speriați, înregistrate în S.U.A.. Precum se vede însă, păsările olandeze nu s-au intimidat de strigătele suratelor lor de peste ocean, ceea ce lasă să se înțeleagă că dincolo de ocean ele „vorbesc" altă limbă. Atunci au fost înregistrate țipetele pescărușilor de mare din Olanda. De data aceasta, păsările s-au neliniștit serios și de fiecare dată cînd se derula banda eliberau pista de decolare. Sistemul de alungare acustică a păsărilor acționează numai pe aeroporturi. Însă ciocnirile la altitudine continuă deocamdată.

●

ÎN IARNA ACESTUI AN, pe străzile din Chicago au putut fi văzuți mulți pietoni care purtau pe partea inferioară a feței o mască asemănătoare cu o poartă de fotbal. Măștile din material poros, cu un element de încălzire

montat în ele, sînt destinate încălzirii aerului inspirat. Elementul de încălzire este alimentat de la o baterie de buzunar. Aceste măști, propuse de medicul american Terman, sînt destinate oamenilor care suferă de afecțiuni ale căilor respiratorii și suportă greu aerul rece.

ITINERAR POLONEZ

La țărmul BALTICEI

Am străbătut noaptea străzile bine luminate ale unui oraș mare, animat, cu circulație intensă, cu vitrine largi și firme luminoase, multicolore, apoi am gonit pe-o șosea netedă, alături de-o linie de tramvai și de drumul de fier al unui tren electric; după puțină vreme am oprit la peronul unei clădiri masive cu fațada dominată sever de coloane albe, văroase. Am trecut printr-un hol elegant și grav de unde am fost călăuzit cu politețe, în solemnă tăcere, spre o cameră de la etajul întîi. Cînd am rămas singur am deschis larg ușa dinspre balcon și noaptea fără lună m-a învăluit deodată cu un parfum și-o prospețime familiară. Eram față în față cu marea N-o vedeam dar îi simțeam în nări mireazma sărată, amăruie, îi auzeam foșnirea de mătase și știam că-i marea.

În zori am privit-o; era argintie, și părea învăluită într-un abur ușor; apoi a prins a albăstri rece, ca oțelul, pînă ce biruința luminii i-a dat deplină strălucire. În linia orizontului se vedeau vasele care așteptau să intre în port; la țărm, pe plajă, se răsfățau cîteva ambarcațiuni proaspăt vopsite în culori tari. Cîte unul, cîte unul au apărut puținii cutezători hotărîți să înfrunte și apa și aerul încă rece.

La amiază plaja era destul de populată deși apa avea 16 grade, deși termometrul arăta la soare 32 de grade..

După amiază, bărci cu pînze păreau departe, în larg, prietenești fluturări de batiste...

Noaptea frîntura de țărm a Balticei, bine delimitată, precis determinată geografic și numită Sopot, părea că și-a recăpătat taina. Redevenise, în marea ei imensitate, în puritatea aerului dezmierdat de șoapta valurilor, eterna Thalassa? Nu! Chiar dacă noaptea nu-mi îngăduia să văd nimic știam că sînt la Sopot, pe-un balcon, la „Grand Hotel", iar marea pe care o simțeam, nu era orice mare ci Marea Baltică, aceea care mîine în zori urma să-și cumpănească ca și-n ajun, rece, culorile în lumină.

Sopot, Gdynia, Gdansk sînt trei localități vecine la țărmul polonez al Balticei. Atîta sînt de apropiate una de cealaltă încît unele-ori li se spune, cu un singur nume, „Trei-orașe", (în ghidurile turistice se scrie, pe franțuzește **Triville**) ca pentru o unică așezare urbană, prefigurînd cumva o perspectivă foarte plauzibilă. Localitățile sînt de altfel unite între ele cu tramvai și tren electric, iar drumul de la Sopot la Gdansk, de pildă, nu durează nici treizeci de minute. Laolaltă, localitățile însumează o jumătate de milion de locuitori, mărimea și însemnătatea fiecăruia fiind însă deosebite. Sopot e cea mai mică, Gdynia, cu 150 000 de locuitori cea mai tînără, iar Gdanskul, oraș cu 300 000 de locuitori, cea mai veche și cea mai prestigioasă așezare. Renumele și l-au dobîndit și-l sporesc fiecare în felul ei. Sopotul prin calitatea de gazdă primitoare a iubitorilor de mare și de plajă, Gdynia prin importanța portului (al doilea ca mărime — după Szczecin — din Polonia), Gdanskul prin trecutul său de faimă și prin șantierul naval care ocupă un loc de frunte în viața economică a Poloniei.

Fiecare localitate din cele trei își dezvăluie lesne individualitatea, răspunzînd fără greș așteptărilor și întrebărilor puse încă înainte de-a le cunoaște. Sopotul te convinge asupra confortului unei stațiuni balneare la Baltica, Gdynia în privința construcțiilor noi și a portului mare care are 13 kilometri de cheiuri, Gdanskul întru vestigiile multiseculare, restaurate cu grijă.

Dacă Gdynia e-o așezare urbană nouă, construită în urmă cu patruzeci de ani, pe locul unui sat de pescari, Gdanskul e-un oraș cunoscut încă de la începutul celui de-al doilea mileniu. În urcușul veacurilor opulența marelui port comercial de la țărmul Balticei n-a rămas fără urme. Nu întîmplător aici afli cel mai mare dom gotic din Polonia, durat vreme de aproape două secole (al XIV-lea și al XV-lea) în al cărui naos pot să încapă, ca într-o imensă piață, 25 000 de oameni. Nu întîmplător, întîlnești aici edificii bogat împodobite, nu întîmplător aici se înalță, cu o semeție strașnică, vechea primărie a orașului negustoresc, clădită în stil gotic, străjuită de-un foișor înalt cît o casă cu treizeci de etaje, în al cărui creștet veghează, din 1561, statuia aurită a regelui Sigismund August al Poloniei. Și nu întîmplător orașul negustorilor bogați, care rostuiau afaceri peste nouă mări și nouă țări păstrează, pînă azi, pe lîngă mărturiile avuției și cruntele dovezi ale luptei pentru apărarea lor: camera torturilor (azi doar o frumoasă construcție în stilul Renașterii) și turnul închisorii. Aceste clădiri, împreună cu numita „Poartă de aur" păzesc intrarea în Dlugi Targ, o stradă largă și scurtă, mai curînd o vastă piață dreptunghiulară pe care se rînduiesc adevărate podoabe arhitecturale, amintitele case ale burghezilor înstăriți sub veghea severă a primăriei gotice. În acest Dlugi Targ e vechea bursă a orașului și-n fața ei fîntîna lui Neptun ca un ecou al fîntînilor Romei: tot aici, la nr. 41, o casă pe care o întîlnești deseori reprodusă în albumele de artă. Îi spune „Casa aurită", e construită în 1671 și-i renumită pentru basoreliefurile care-o împodobesc.

Fațadele înguste și înalte ale caselor din vechiul Gdansk, viu colorate, unele pictate, altele ornate cu desene, evocă nu numai opulența Danzigului de odinioară, ci și întrecerea unei burghezii pestrițe și trufașe, care, neavînd la îndemînă putința de a construi, asemenea nobililor, palate, căuta să-și rostească superioritatea măcar în bogăția arhitectonică și decorarea unor fațade.

Pentru noi, întrecerea lor, care va fi costat incontestabil și bani și energie, e un prilej de evidentă desfătare. Un merit însă, și un merit enorm, de valoare istorică, față de păstrarea acestor vestigii, revine poporului polonez, statului democrat popular care, după pustiirile războiului, a ridicat din ruine întreg acest multisecular oraș, restaurînd fiecare detaliu în numele apărării unui bun cultural al omenirii.

Vizita cu ochi turistic a Gdanskului se cere continuată — cel puțin așa sugerează și îndeamnă oricare prospect — din vechiul oraș într-un cartier, numit Oliwa. De ce? Pentru a putea admira parcul unei vechi mînăstiri, amenajat în parte în stil englezesc, în parte după rafinata arhitectură a parcurilor franțuzești. Parcul din Gdansk, devenit bun public, e un loc de atracție bine valorificat turistic. În ajutor îi vine și biserica fostei mînăstiri, mai bine zis orga acesteia, care se bucură de multă și nu fără temei reputație. Pentru cîțiva bănuți oricine are dreptul să-și afle un loc într-o bancă sau în picioare ca să asculte, la ceasurile sorocite, vestitul instrument care — spune legenda — cînd a sunat întîia oară l-a făcut să se sfîrșească de bucurie pe meșterul care a muncit vreme de trei decenii ca să-l împlinească. Tunetul celor 10 000 de flaute care se însoțește de mișcarea îngerilor dolofani ce duc la buze goarne și trîmbiți sugerînd celeste cîntări, nu mai ucide dar smulge, spre lauda meșterului, exclamații de uimire.

Oricît ar fi de atractiv Gdanskul turistic, imaginea orașului de la țărmul Balticei rămîne totuși incompletă și mai ales neconcludentă fără cunoașterea șantierului naval. Macaralele masive, schelele care îmbracă clădirile de oțel ale viitoarelor vase, permanentul du-te vino al transportoarelor care îndrumă spre cutare sau spre cutare loc anume piese, flăcările albastre ale aparatelor de sudat și vuietul necurmat de fierărie trebuie neapărat cunoscute ca evidentă mărturie a muncii harnice de pe șantierul care constituie una dintre cele mai însemnate realizări industriale ale Poloniei populare.

Constructorii de vase polonezi sînt mîndri că din mîinile lor ies vase care astăzi brăzdează mările și oceanele lumii, vase de pescuit și tancuri petroliere, cargouri și vapoare pentru călători. Vorbesc cu plăcere despre succesele lor, despre planurile de viitor. Și-n mijlocul lor, pe șantierul vast, simți bătînd inima Gdanskului. A Gdanskului socialist care te întîmpină cu armonia noilor construcții, cu vestigiile trecutului, cu forfota străzilor însuflețite, a Gdanskului renăscut prin truda poporului polonez, spre cinstea întregii țări.

Virgil DĂNCIULESCU

Gdansk — un colț din Dlugi Targ reconstruit

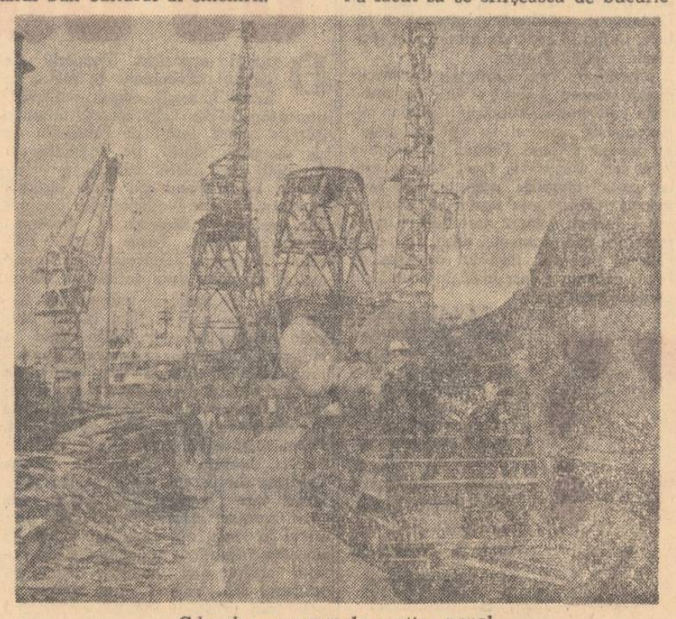

Gdansk — pe marele șantier naval

Foto Edmund UCHYMIAK

Pe dealul cu liliac

La sărbătoarea liliacului înflorit un grup de tinere din Ponoare a venit să participe la spectacolele date de formațiile artistice

Foto : Adam GOLOMBIOSCHI

Pe soare, pe vreme noroasă, pe ploaie, de la zeci de kilometri depărtare, cu diverse mijloace de transport sau pe jos, sătenii din părțile Băii de Aramă pornesc la drum în fiecare an, la jumătatea lunii mai. Se îndreaptă spre comuna Ponoare într-o duminică, de ei aleasă, cînd pădurea cu liliac se află în floare. Căci dacă la vale spre șes florile liliacului au trecut scuturîndu-se după ce au bucurat și încîntat privirile oamenilor, aici, la poalele munților Mehedințului, ele abia s-au revărsat de-a binelea.

Liliac se găsește în multe părți. Dar nicăieri nu crește ca aici la Ponoare prin pădure, într-un masiv de aproape douăzeci de hectare. Iată de ce, la mijlocul lui mai, se îndreaptă spre „Dealu cu liliacu'" mii și mii de oameni — muncitori, forestieri, colectiviști și, în ultima vreme, mineri de la Motru sau excursioniști din alte părți ale Olteniei. De curînd, pădurea cu liliac a fost declarată rezervație naturală, înscriindu-se printre monumentele naturii din țara noastră.

Legănați în hora mare de melodiile tarafului din Baia de Aramă, încîntați de parfumul îmbătător al florilor, cei care vin la sărbătoarea liliacului nu se mai îndură să plece decît seara tîrziu după ce deasupra stîncilor își fac apariția întîiele stele.

Și anul acesta, pe „Dealu cu lilacu'", au venit oaspeți. Nu i-au întors din cale nici ploaia de dimineață. Cu atît mai puțin urcușul. Au venit atrași de frumusețile locurilor, de florile puternic parfumate ale liliacului. Și i-a mai mînat într-acolo încă una din minunile naturii — podul de stîncă de la Ponoare. La început gură de peșteră, datorită unei surpări, „podul" a rămas izolat pentru a deservi șoseaua care trece pe aici. Gura peșterii Ponoare s-a mutat ceva mai în spate, sub dealul după care se întinde lacul Zăton cu debit variabil din cauza scurgerilor de apă prin fisurile rocilor de calcar, care alimentează mai departe un pîriu tumultos de munte.

Sărbătoarea liliacului înflorit a fost îmbogățită cu spectacolele unor formații artistice de amatori venite din mai multe raioane din partea de nord a Olteniei. N-au lipsit din repertoriul prezentat nici cîntecele a căror origine se pare că a fost tocmai sărbătoritul zilei — liliacul :

Pe dealu cu liliacu'
Și-a mutat mîndra conacu'
Cînd îi vine dor de mine
Rupe liliac și vine...

Ion BECHERU

Popas într-o poiană

Desen de Beca RIND

ARGEȘE, APELE TALE

(Urmare din pag. 1)

o adevărată cursă de maraton de circa 400 de kilometri.

Șantierele reprezintă un cerc imens cu un diametru de 27 de kilometri. La un capăt al diametrului, mai sus de Cumpăna, se captează rîurile Topologu, Vîlsanu, Cernatul, Doamnei, iar la celălalt capăt al lui, la Oiești, se pregătește noua izbucnire de sub pămînt a Argeșului. Omul a venit astăzi în Munții Argeșului să schimbe rînduiala erelor geologice; el schimbă înclinarea planurilor, încît rîurile își vor modifica cursul, dezmințind veșnicia destinului lor, iar munții transformați într-o uriașă scoică își vor vedea coroanele pădurilor răsfrînte în oglinzile unui lac ce se va întinde pe o lungime de 14 kilometri.

O parte din biografia țării

Reflectam la cuvintele inginerului Dan Bădescu : „Zilele trecute am văzut iarăși bolta... Am rămas în fața ei... nu știu cum... încremenit. Parcă nu lucrasem și eu la ea".

Bolta... În centrala subterană ajungi cu un lift care te coboară cu repeziciune.

La 104 metri adîncime, constructorii hidrocentralei au săpat în rocă impresionanta sală a turbinelor, locul unde sub bagheta magică a omului va avea loc miracolul producerii energiei electrice.

Originala construcție necesită o răsturnare a termenilor care se vehiculează într-o descriere. Nu se poate vorbi de „ridicarea" centralei, ci de „coborîrea" ei, fiindcă construcția subterană s-a început de la boltă în jos. De unul din schimburi, la acest sector, răspundea chiar el, inginerul Dan Bădescu. Un alt schimb din cele trei este și astăzi condus de inginerul Norel Dragu. De aici începe și povestea unei prietenii. Prietenie nu numai pentrucă împart același apartament, că au aceleași pasiuni, ci mai ales pentru că împreună au înfruntat aceleași greutăți. Se simțeau mobilizați în ofensiva decisivă cu stînca. Se simțeau mobilizați zi și noapte. Lupta cu stînca : în schimb. Lupta cu stînca : în vis, în somnul pe furate. „Inginerul șef ne trimitea acasă, povestește Dan Bădescu. Dar simțeam că trebuia să fim prezenți și rămîneam pe loc. Uitam de somn, n-aveam timp de el".

Dan Bădescu simte puterea clocotind în el. Se simte voinic. Se miră că ziariștii îl descriu cu obișnuitul șablon : „Un tînăr uscățiv, cu părul rebel" — așa și pe dincolo... În realitate, e foarte puternic. Nu fiindcă ridică cu o singură mînă haltera (o osie de automobil) de 45 de kilograme, ci fiindcă a luat pieptiș toate greutățile, rînd pe rînd. Astăzi, inginerul Dan Bădescu răspunde de sectorul aducțiune principală. Acolo, la 300 de metri sub creștetul muntelui, am asistat la munca celor care betonează tunelul prin care apele se vor năpusti din lacul de acumulare spre turbine.

Se pare că betonarea tunelului de aducțiune principală este o treabă simplă : torni ciment sub cofrajul metalic și cînd ridici inelul, sub el cimentul iese netezit și lucios, ca untul întins pe o felie de pîine. Dar pînă s-a ajuns aici, s-a dus o luptă serioasă.

Galeria Rotunda

Captate, îmblînzite, dirijate, după ce vor pune în mișcare turbinele, apele Argeșului vor fi evacuate prin „galeria de fugă", un tunel subteran care de la centrala subterană pînă la suprafață, la Oiești, se întinde pe o distanță de 11 kilometri. Acest traseu subteran adăugat celorlalte tuneluri care s-au săpat ori se sapă la zeci și zeci de metri sub pămînt, dă imaginea unui păienjeniș de tunele, lung de peste 40 de kilometri.

În diferite puncte dintre Aref și Oiești se sapă, iar acolo unde s-a săpat, se betonează galeria de fugă a apelor Argeșului, spre vechea matcă. În nici o porțiune din ruta subterană a rîului în plină străpungere, muntele nu cedează atît de greu asaltului la care este supus, ca la galeria Rotunda. În nici o altă porțiune a șantierului, lupta nu are un aspect atît de dramatic și de îndîrjit ca la galeria Rotunda.

Parcă s-au concentrat la puțul Rotunda toate greutățile de care trebuie să se izbească geologii și minerii. Infiltrațiile de apă și pungile de gaze au fost rezolvate fără prea mari dificultăți. Dar cea mai îndîrjită împotrivire oamenii o întîmpină din partea rocii. O rocă moale, fragilă, care sub influența apei se umflă, apăsînd cu puterea a zeci și sute de mii de tone din toate părțile, galeria, fringînd la jumătate trunchiuri de arbori seculari, îndoind armătura metalică, ori spărgînd ca pe o nucă stratul gros de beton. Dar aici zidurile groase, subterane și armăturile duble sînt făcute nu numai din beton și oțel, ci și din temeinice cunoștințe tehnice, sprijinite de o tehnică avansată, din entuziasm și dăruire.

Vizitatorul care întîmplător s-ar afla pe dealurile de la Rotunda, în apropierea puțului, nici nu bănuie ce luptă îndîrjită se duce la o adîncime de 138 de metri sub el, clipă de clipă, zi și noapte, cu împotrivirea pămîntului, cu presiunile lui gigantice. Oamenii cuceresc metru de metru de subteran. Viața intensă din galeria Rotunda, acțiunea bărbătească, colectivă ce se duce aici, îi apropie pe constructori, pas cu pas, de victoria decisivă.

Inginerul șef al aducțiunii, Gheorghe Cocoș, și șeful sectorului Rotunda, inginerul Dionisie Fotă, se grăbesc spre un sector din aval, unde trebuie să intervină ca doi autentici conducători de bătălie. În amonte, maistrul miner Gheorghe Maghiar e prezent peste tot în porțiunea de care răspunde. Trenuri de vagonete sînt încărcate și ridicate la suprafață. Vibratoarele betonează din plin. Se înfruntă doi uriași : Stînca și omul.

Iar Argeșul curge, rostogolindu-și undele la vale, erou al cîntecelor noastre, erou al acestei epopei a muncii, pe care o reprezintă construirea hidrocentralei de pe Argeș, hidrocentrală ce poartă numele zilei de 16 Februarie 1933, al acestui mare eveniment din lupta partidului, a clasei noastre muncitoare.

Victor FRUNZA

52 de ferestre

(Urmare din pag. 1)

duri în fața unei catedre. „Pentru care școală sînt ?" — întrebă iar cineva dintre călători și același muncitor spuse că sînt pentru noua școală din comuna Fîntînele. După cîteva minute s-a deschis ghișeul autogării și, venindu-mi rîndul, încîntat de acea potrivire neașteptată a întîmplării, am cerut un bilet pentru Babadag. Eram decis să merg la Fîntînele. Trebuie să știți că Fîntînele este o așezare a cărei istorie se pierde în negura timpurilor. Atunci cînd la Istria acostau triremele negustorilor din vechea Eladă, apa potabilă a cetății portuare dintre Sinoe și Pontul Euxin era adusă prin conducte de lut ars de la Fîntînele. Se mai văd aici, în cîteva locuri, fragmente și porțiuni din conductele vechi de aproape două milenii, iar plugurile tractoarelor mai scot deseori la lumină amfore și chiupuri de ceramică. Un astfel de chip burduhănos, cu peretele gros de un lat de palmă și în care încăpea aproape o tonă de grîu, a fost dezgropat anul trecut în hotarul comunei Fîntînele, iar acum, așezat frumos în fața noii clădiri a școlii, într-un parc tînăr numai de cîteva săptămîni, atestă, ca o piesă de muzeu arheologic, vechimea vieții și a muncii omenești pe aceste meleaguri. Trecînd ca să viziteze ruinele cetății Istria, turiștii vor privi, începînd din acest an, și clădirea școlii din Fîntînele. În cofrajele de lemn, betonul armat al scărilor de acces la etajul clădirii încă nu s-a uscat pe deplin, fațada și calcanele încă nu sînt tencuite, dar peste puțină vreme, în cinstea zilei de 23 August, școala aceasta va fi în întregime gata. Istoria, care nu trece nepăsătoare peste nici o mărturie, va înregistra desigur că această școală este prima construcție cu etaj din comuna Fîntînele. Ea este în întregime opera cetățenilor comunei, ea arată într-un fel deschis și plin de elocință setea lor de cultură, mîndria de a dura lucruri menite să înfrunte secolele, ca o replică modernă, socialistă, în fața trecutei măreții a Istriei din vecinătate. De doi ani de zile, numeroși locuitori ai comunei, antrenați de deputați, au frămîntat lutul și au făcut aproape 300 000 de cărămizi. Era același lut ce în urmă cu douăzeci de secole a intrat în amfore și chiupuri păstrînd pe suprafețele lor amprenta degetelor vechilor olari, care le-au rotunjit. Săptămîni de zile, după ce-au fost stivuite în cuptoare, cele 300 000 de cărămizi au ars, căpătînd la văpaia focurilor, acea culoare de rodie și tufănică și acea tărie de bronz pe care le au obiectele de ceramică. Clădirea școlii este acum ridicată la roșu. Are ziduri puternice, pe o solidă temelie de beton și piatră. Băncile pe care le văzusem în fața autogării din Constanța reprezentau, se pare, ultimul lot ce avea să fie trimis la Fîntînele, fiindcă zeci de bănci sînt deja aici, depozitate în sălile de clasă, gata numai de a fi rînduite frumos și fixate în dușumea cu șuruburi. Ușile, ferestrele, instalațiile sanitare și de lumină electrică sînt terminate și, dacă ar fi înșurubate, îmi închipui că, învîrtind comutatoarele, s-ar aprinde toate cele cîteva sute de becuri ale școlii. Dar e încă devreme. Mai trebuie să treacă vacanța mare și, în septembrie, chiar așa se va întîmpla. În sobele de teracotă în care nu s-au făcut decît focurile de probă, vor trozni butucii, cele 52 de ferestre mari ale școlii vor străluci în amurg sau în diminețile de iarnă sub scînteietoarea lumină a becurilor. Numai cele 25 de uși au fost confecționate departe de Fîntînele, la o cooperativă din Tulcea. Ușile și mobilierul școlar. Atît. Încolo, de la cele cîteva sute de mii de cărămizi, pînă la tabla zincată a burlanelor, de la ferestrele mari și luminoase pînă la grinzile acoperișului de țiglă, totul poartă amprenta pasiunii pline de ardoare a priceperii și hărniciei oamenilor de aici.

Construcția a fost ridicată de cetățenii comunei. A lucrat fiecare după priceperea lui. Ei sînt părinții, bunicii și unchii celor 450 de elevi care, începînd din septembrie, vor intra plini de emoție și curiozitate în clădirea noii școli. În cele opt săli de clasă, în biblioteca, laboratorul, cancelaria și în sala pionierească, elevi și profesori vor munci sub acoperișul acestui nou așezămînt de cultură și educație, mîndri laolaltă de frumusețea școlii cu o înfățișare atît de elevat citadină. Chiar și pionieri, elevi din clasele a șasea, a șaptea și a opta, au ținut să dea ajutor la construcția școlii. Multe din cele 300 000 de cărămizi, bucată cu bucată, ca niște grele și neobișnuite cărți, au fost duse de la stive pînă la mistria zidarilor de către elevii pionieri și utemiști din Fîntînele. Dincă T. Ion este zidar și are doi băieți. Cel mai mic, Mihai, este abia în clasa a doua elementară. Luni de zile, el s-a obișnuit să vină pe șantier, cu mina gravă a unui controlor de calitate, întrebîndu-l pe tatăl său :

— Cînd e gata ? Cînd ne mutăm ?

Chiar și Mihai a venit astă vară pe șantier și a ținut neapărat să care măcar cîteva țigle pe schelă, pentru acoperiș. Iosif Ovat, și el tot zidar, spune rizînd :

— Tovarășii mei mi-au făgăduit că la terminarea școlii mă vor urca pe acoperiș, îmi vor pune aripi de șindrilă și mă vor sili să zbor ca Meșterul Manole.

Iosif Ovat are 67 de ani. E mîndru pînă la orgoliu că la bătrînețe a ajuns să-și încununeze pasiunea de zidar cu o construcție „de oraș", cu etaj, în fața căreia inginerii de la regiune și raion „și-au scos pălăria". Are și o mică istorie în legătură cu școala aceasta. După ce s-a terminat temelia de beton, a chemat un inginer topograf venit în comună pentru niște măsurători de cadastru. L-a rugat pe acel inginer să verifice cu teodolitul „nivelul" temeliei, verificat de ei cu sfoara cu plumb și cu uneltele lor simple. „Ne-a felicitat. A zis că am putea construi și blocuri înalte ca la Mamaia și Eforie"...

Peste cîteva săptămîni, parchetele sălilor de clasă vor străluci „ca luna". La fel geamurile celor 52 de ferestre. Ele se vor împodobi cu perdeluțe și glastre cu flori. Deocamdată, căruțele vin și descarcă pămînt pentru parcul școlii. Va fi un parc mare, mărginit cu lotul agricol școlar și cu terenul de volei și gimnastică. Poate că în parc se vor ivi și cîteva bănci. Peste cîțiva ani, coroanele încărcate de rod ale merilor, vișinilor și caișilor vor adumbri frunțile elevilor.

Din luna septembrie, clopoțelul va rîde ,cum s-ar spune, pînă la lacrimi. Și în cele opt săli de clasă vor intra, plini de emoție și visători, aceia care vor fi, poate chiar la Fîntînele, agronomi și zootehniști și profesori.

— Dincă Mihai, grozav de mult aș vrea să vin peste vreo zece ani la Fîntînele, să văd cum ai învățat. Poate că atunci vei da examenul de maturitate și te vei pregăti să intri la Agronomie sau la Medicină.

Petru VINTILA

PRIETENA MEA, CARTEA

Printre contemporani

Eugen Barbu, al cărui scris este agreat de cele mai diverse categorii de cititori — și de acest lucru ne-am convins nu o dată în cadrul discuțiilor interviurilor luate acestora — le satisface așteptările și de astă dată. Același farmec al povestirii, aceeași fabulație interesantă avînd în centrul ei o lume autentică, aceeași investigație psihologică de analist subtil, aceeași concizione, fluiditate, culoare, dar mai ales amprenta celei mai stricte contemporaneități în care epoca nu este doar un pretext ci esență. Epoca și oamenii ei, bineînțeles. Și faptul că în paginile prezentului roman Barbu se aruncă și ne aruncă în viltoarea unor timpuri de care nu ne e greu de fel să ne aducem aminte, ca și faptul hotărîtor că scriitorul și-a ales eroii dintre contemporanii noștri, alături de care am muncit sau împotriva cărora am luptat în aceste ultime două decenii, nu fac decît să sporească interesul cititorului pentru lectură. Și chiar dacă e firesc ca fiecare nouă experiență a unui scriitor să-i aducă un plus de valoare și fiecare lucrare nouă să constituie un pas înainte în creația sa, nu ne vom abține în aceste succinte însemnări să subliniem din nou acest adevăr cu mențiunea că, neîndoielnic, prin „Facerea lumii", Eugen Barbu ne oferă un roman de calitate.

Filipache îmi amintește de o întîlnire a unor muncitori mai bătrîni cu tinerii din raionul 30 Decembrie din Capitală, petrecută în 1963 sau poate în 62, în sala fastuoasă a Casei de cultură a tineretului. Se împlinea un număr de ani de la înfăptuirea actului istoric al naționalizării și tema convorbirii era axată pe acest eveniment. Au ascultat tinerii povestirile celor cu părul încărunțit și au pus nenumărate întrebări. Îi priveam cum avizi, setoși de cunoaștere, înghit cu toți porii lor relatarea unor evenimente petrecute într-o vreme atît de aproviață, dar în care ei mai făcuau șotronul pe trotuarele mahalalei. Și mă gîndeam cît de bine ar fi dacă vreunul dintre scriitorii noștri s-ar încumeta să prezinte generației tinere, și nu numai ei, romanul naționalizării cu tot ce-a avut mai eroic și mai omenesc în el.

★

Filipache nu este idealizat. — Barbu s-a ferit s-o facă — și nici n-avea de ce s-o facă. Moștenirea a fost așa cum știm că a fost și esențialul este faptul că sub îndrumarea atentă, înțeleaptă a partidului, masele și în primele

lor rînduri, comuniști ca Filipache au știut să lupte și să învingă. Și dușmanul și acele laturi ale moștenirii ce trebuiau lichidate. Cititorul căruia viața i-a dat posibilitatea să confrunte perioada descrisă de Barbu cu realitățile actualității noastre imediate nu poate să nu vadă filiația directă ce există între Filipache. Pintea, Matei și o întreagă generație ce le-a urmat și care și-a unit forțele cu mîile de asemenea activiști, în fond anonimi, pentru a realiza marea operă de construcție și acum de desăvîrșire a socialismului.

De fapt, amprenta aceasta a adevărului istoric se vădește la tot pasul. Pagini dintre cele mai reușite ni-l aduc în față pe Matei cu romantismul, luciditatea și fantezia sa molipsitoare, cu acea dăruire de sine care ne amintește de eposul popular pe care s-a grefat conștiința de cristal a veacului nostru comunist. Cîți dintre cititori nu-și vor aminti oare de un Matei cu care au avut, de-a face și ei, cu un Pintea integru, calm, de neclintit în convingerile sale de atîția și atîția activiști ?

★

Povestea Evei este o poveste nefericită. Deși greu de crezut că o fată crescută într-un asemenea mediu ca acela în care trăiește ea poate să degenereze la modul arătat, trebuie totuși să convenim că evoluția ei nu este forțată și că drama ei aparține într-o măsură condițiilor speciale în care se dezvoltă — și vina părinților, fără a o amplifica ni se pare nu dintre cele mai neînsemnate — iar pe de altă parte și acelui joc al hazardului care adeseori își spune greu cuvîntul în viața oamenilor. O vedem alergînd besmetică în noaptea fierbinte de afară, lovindu-se de oameni, sfîșiată, distrusă, nefericită. Dar, ultimele ei întîlniri cu Manicatide, ca și ultimul pas pe care-l face, căutarea lui Matei, ne fac să întrevedem schimbările potențiale în viața ei, astfel încît, în ciuda aparenței, viziunea autorului ne apare optimistă. Se vor găsi oameni, Eva este pregătită pentru asta, care s-o ajute să-și recapete demnitatea și, poate să-și cucerească fericirea reală.

★

Galeria Vasileștilor, Anghelilor, Burcilor ocupă un loc meritat în volum. Departe de a fi doar elemente decorative necesare fabulației, aduc și ei în construcția romanului, dar mai ales în esența sa, dialectica vieții, adevărul ei, și reliefează prin contrast figurile luminoase ale comuniștilor. Denunțarea nu numai a descompunerii morale a unor otrepe și a practicilor lor dar și a evoluției lor ne fac să pătrundem în resorturile intime ale unor indivizi dar și ale unor procese complexe pe care autorul se ferește, și pe bună dreptate, să le simplifice.

★

Dar șirul reflecțiilor pe marginea acestui prețios roman poate fi multiplicat la infinit, avîndu-se în vedere problematica lui ca și modul în care este rezolvat din punct de vedere literar. Lucrul stă la îndemîna cititorului.

M. RADIAN

5 minute cu... CONST. CHIRIȚĂ

Pe autorul Ciresarilor, al Otelului și al Întîlnirii, l-am găsit la masa de lucru, mîngîlind asupra șpalturilor primite de la tipografie.

— Un nou roman ?

— După cum se vede...

— Titlul ?

— Pasiuni.

— Care din ele ?

— În cazul de față este vorba, în primul rînd, de pasiunea științifică pe care o consider una din cele mai mari pasiuni contemporane.

— Ce v-a determinat să vă opriți asupra ei ?

— Viața. Apar în lume domenii noi aproape necunoscute de către oameni, care-și pun amprenta asupra concepțiilor lor, asupra epocii. E vorba de știință, de expresia ei practică — tehnica. Consider aceste domenii încă nedefrișate, oferind scriitorului surse de conflicte interesante care pot lărgi universul literar.

— Cine sînt eroii dumneavoastră ?

— Eroul meu principal e un student la Politehnică, pasionat de fizico-matematice și care vrea să parcurgă temeinic cele două laturi ale cunoașterii — cea teoretică și cea tehnică — pe care le socotește inseparabile. Practica o realizează într-o uzină modernă, unde experimentează formulele noii teorii descoperite de el și unde realizează un agregat automatizat, sinteză a tehnicii moderne. Și cu aceasta, bineînțeles atît cît poți spune în cîteva cuvinte, ajungem la cea de a doua pasiune. E vorba de adevăr, de cinste. Alături de alții eroul principal este un om cu o structură morală excepțională. Apar însă și indivizi care din „cioburi colorate" își creează o falsă aureolă, care dau din coate pentru a se ajunge. În carte urmăresc o vehementă acuzare a unor asemenea indivizi care mizează întotdeauna pe cinstea oamenilor integri.

Observăm un manuscris pe masă.

— O indiscreție, vă rugăm. Ce reprezintă manuscrisul ?

— „Roata norocului" — un nou roman pentru copii. Mi-au venit atîtea scrisori de la copii încît n-am putut să rezist tentației de a relua povestirea Ciresarilor de la locul în care în „Castelul fetei în alb" tinerii mei detectivi, lucrînd cu o logică remarcabilă, descoperă la un bilci niște lucruri extraordinare.

Îi mulțumim scriitorului pentru amabilitate.

R. MANOLIU

Aripi îndrăznețe

(Urmare din pag. 1)

aceasta la piloții aviației utilitare, lucrători destoinici care activează în felurite sectoare.

YR—ANR

Peste întinderea „aurului verde", s-a înălțat deodată un bondar uriaș. Așa ai crede. Un duduit monoton săgetează într-un ecou prelung liniștea încremenită a codrilor. Dar iată încă o surpriză. Cîteva baloane colorate explodează parcă peste marea vegetală, indicînd traiectorii enigmatice. Ai pentru moment impresia, cînd vezi fîntîna arteziană desfăcută din văzduh, că de sus, de pe cerul fără nori, s-a pornit o ploaie inopinată.

Așa-i întîlnim pe „doctorii pădurii" de pe avionul utilitar cu indicativul YR-ANR. Le transcriem aici biografia succintă: Alexandru Țîrlea, comandantul avionului, numără un deceniu și jumătate de zbor, Barbu Huț e co-pilot și are la activul său zece ani de activitate, iar Alecu Lazăr a învățat specialitatea de mecanic de bord de 14 ani. Să nu vă închipuiți cumva că cel de-al patrulea membru al echipajului, Toma Chevereșan, are cumva o sarcină sedentară. El se ocupă în special cu alimentarea și iată-l acum la marginea pădurii așteptînd cu autoalimentatorul zborul lin al bondarului Silvestru. Aceste „consultații" și „tratamente", desfășurate într-un mod atît de original, însumează peste 15 000 de hectare de păduri și mii de hectare de culturi cerealiere tratate cu antidăunători numai în anul acesta. Un jurnal de bord, așadar, plin de semnificații, în care fiecare oră petrecută în văzduh își găsește rădăcinile adînc înfipte în stejarii falnici, cu frunzele mustind de clorofilă sau în lanurile mănoase, mîngîiate de aripile avionului utilitar.

Uneori se întîmplă ca avionul să coboare de la 150 de metri la 50 de metri și apoi chiar la zece metri deasupra pădurii. Nu este o treabă deloc ușoară, căci coroanele sprintene ale falnicilor copaci sînt adesea un impediment în executarea misiunii. La acest plafon foarte redus mai intervin și curenții turbionari, așa încît oamenii aceștia, decupați parcă de pe azur, navigînd zile întregi de-a lungul frunzișului verde, trebuie să fie întotdeauna atenți în lupta lor cotidiană cu insectele frunzelor.

În zbor prin furtună

Tocmai acum a sunat telefonul de la spitalul din Alexandria. Este un caz urgent. O tînără mamă, pe nume Florica Bai, are nevoie urgent de sînge din grupa zero. Medicul, aplecat deasupra patului bolnavei, cercetează cu atenție pulsul. Se aude tot mai slab, ca o pasăre rănită, filfîind ostenită din aripi.

Afară, la geam, se vălătucesc norii negri, acoperind cerul care parcă se prăbușește din genuni. O soluție ar fi, dar cine se va încumeta oare pe o vreme ca aceasta? Comandantul detașamentului de la stația regională AVIASAN București de pe aeroportul Otopeni, Marcel Grigorescu, citește cu atenție nota telefonică. S-a hotărît. Va pleca el.

— E gata, „pană de vultur"?

— Gata, puteți decola.

„Pană de vultur" e un om cu părul alb și ochii strălucitori, maistrul de aviație Ion Popovici, care după anii de pensie a rămas aici, în forfota aerodromului, să încerce de fiecare dată motorul înainte ca pilotul să se avînte în văzduh. Porecla i-a rămas de la o întîmplare petrecută mai demult, dintr-un zbor la Constanța, cînd la întoarcere a adus o pană de vultur lovit de avion. Așa s-au obișnuit de atunci să-i spună oamenii aerodromului și așa i-a rămas numele.

A început ploaia și vîntul bate în rafale pe un plafon al norilor de circa 200 de metri.

— Mergeți și dumneavoastră?

— Să încercăm.

Iată-ne împreună în carlingă, înfruntînd stihia dezlănțuită care poartă ca o jucărie pasărea de metal. N-au trecut decît 30 de minute de la decolare, și orașul Alexandria răsare printr-o spărtură de nori cu silueta albă ca de pescăruș a spitalului. Un om în halat alb face semn cu mîna. Un viraj scurt și avionul coboară vertiginos pe pista aerodromului. Ducînd parcă o ștafetă, autosalvarea preia pachetul prețios și gonește spre spital.

Un zbor la fel de plin de peripeții, și iată-ne din nou pe aerodromul de la Otopeni. Pilotul Marcel Grigorescu coboară din carlingă, în timp ce i se întinde o hîrtie. Citește cu emoție: „Pacienta a fost salvată". Apoi aprinde o țigară și privește liniștit spre cerul care se luminează încet dinspre zenit.

★

Mîine dimineață să privim din nou cu atenție bolta și să ne gîndim la toți acești oameni destoinici și inimoși, sărbătoriți de întregul nostru popor. Desigur, „pană de vultur" este jos pe aerodrom și privește și el „băieții" cu inima la fel de tînără. Să ne punem palma streașină la ochi și să ne uităm îndelung în zare.

Ați văzut ceva? Săgeata aceea impetuoasă azvîrlită spre înălțimi are ceva din simbolul temerar al îndrăznelii, al aripilor cutezătoare.

D. TABACU
Viorel LUPU

Vă miră titlul însemnărilor de față? E o confuzie geografică — vor spune poate unii... Scrisoarea pe care am primit-o a sosit nu de mult pe adresa revistei „Magazin". Iată ce cuprinde: „Salutări din Islanda. Primiți de la mine o fotografie intitulată „Primăvara". Este pentru colțul fotografului amator. Și să nu vă surprindă faptul că o primiți din capitala Islandei. După 14 zile de călătorie pe apele mărilor și oceanului am ajuns cu tancul petrolier „Ploiești" la Reykjavik. La bord totul a funcționat ireproșabil. După patru zile — timp în care stăm la chei — vom pleca din nou pe calea apelor", ne scrie marinarul Lucian Huiban, din echipajul vasului romînesc.

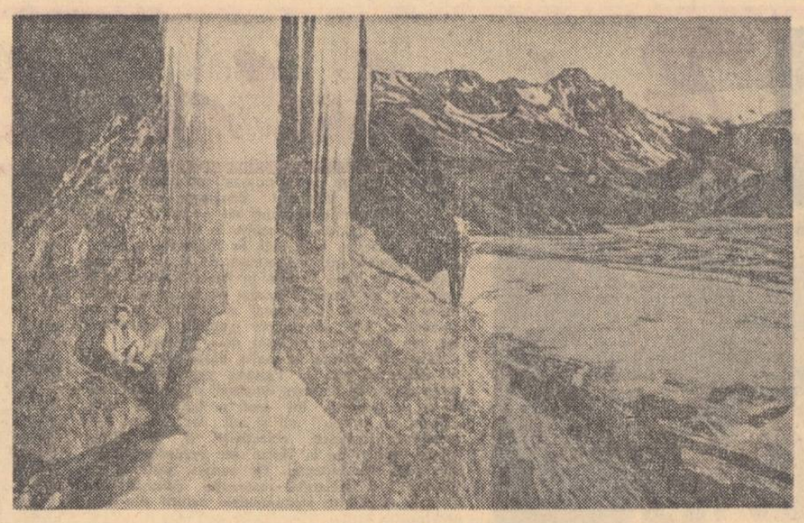

Vedere din Islanda

Ploiești... în Islanda

După cum se vede, în scurtul răgaz din timpul staționării la mal, marinarul a găsit timp și pentru florile primăverii. Imaginea aceasta este una din nenumăratele fotografii pe care le face pasiunea sa pentru arta fotografică, și anume pentru dorul de țară, pentru dorul de a împărtăși celor dragi imagini din locurile pe care le cutreieră pe diferitele coordonate ale drumurilor maritime. Ni se pare semnificativ faptul că deși plicul cu vederea și fotografia amintită sînt expediate de la mii de kilometri depărtare de patrie, tocmai din capitala Islandei, autorul scrie în încheiere: „Vă rog să-mi comunicați părerea dv. pe adresa mea: Bd. Republicii 264, Eforie-sud, Constanța".

Flori de primăvară

...De cîteva zile, petrolierul „Ploiești" a plecat într-o nouă cursă spre Ceylon. De aceea, am considerat că răspunsul la scrisoarea marinarului să-l dăm chiar în coloanele „Magazinului", o dată cu publicarea fotografiei sale și cu urarea noastră marinărească „Vînt bun din pupa!"

V. LUNTRAȘU
Fotografia: Lucian HUIBAN

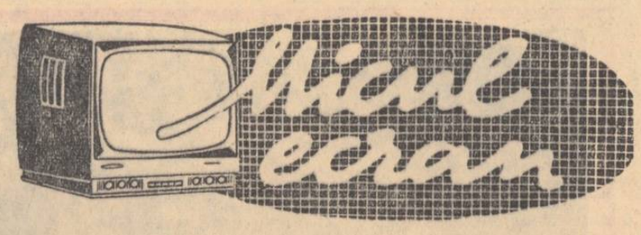

Săptămîna la televiziune

21 IUNIE

8.50 Gimnastica de înviorare la domiciliu. **9.00 EMISIUNEA PENTRU COPII ȘI TINERETUL ȘCOLAR:** ● „VOINICII DIN DELTĂ". **10.30 REȚETA GOSPODINEI. 11.00 EMISIUNEA PENTRU SATE. 19.00 Jurnalul televiziunii. 19.10** Cîntă **NICOLAE HERLEA,** artist al poporului. **19.30 Maeștrii genului scurt: EDGAR ALLAN POE.** În cadrul emisiunii veți urmări ecranizarea povestirii „Sistemul doctorului Catran și al profesorului Pană" de Eva Dragomir. **20.15** Filmul romînesc: **UN SURÎS ÎN PLINĂ VARĂ.**

22 IUNIE

19.00 Jurnalul televiziunii. 19.10 Timpul probabil. 19.40 Filmul **ADORABILE ȘI MINCINOASE. 21.10 Recital vocal-instrumental...** ...cu Mircea Buciu, artist emerit, Maria Cardaș, Mihai Constantinescu. **21.40 TELESPORT.** În încheiere: **Buletin de știri. Buletin meteorologic.**

23 IUNIE

19.00 Jurnalul televiziunii. 19.10 Pentru copii: **NĂZDRĂVĂNIILE VULPII** (VII) — **Ursul păcălit de... Vulpișor** — adaptare și dramatizare de **Sergiu Milorian. 19.45** Transmisiune de la Timișoara: **„BAL MASCAT"** de **Giuseppe Verdi.** În pauze: ● Emisiunea de știință: **Proiecte de nave lunare,** de ing. lt. col. **Dumitru Andreescu.** ● Filmul **SUB ARIPA VULTURULUI.** În încheiere: **Buletin de știri. Buletin meteorologic.**

25 IUNIE

19.00 Jurnalul televiziunii. 19.10 Val-Virtej și pasărea Roc (II) — **ÎN CĂUTAREA LUI VAL-VÎRTEJ. 19.50 Muzica s-a îndrăgostit de Mamaia...** Film muzical, realizat de televiziune la Mamaia, cu Dorina Drăghici, artistă emerită, Margareta Pîslaru, Doina Badea, Ilinca Cerbacev, Luigi Ionescu, Constantin Drăghici, George Bunea, Trio Caban. **20.20** Sfatul medicului: **Alimentația rațională. 20.35 SÎNGE VIENEZ** de **Johann Strauss.** În încheiere: **Poșta televiziunii.**

26 IUNIE

19.00 Jurnalul televiziunii. 19.10 Pentru copii: **Construiți-vă singuri o hartă electrică. 19.35 DIN VIAȚA ANIMALELOR** (XII). **20.00 SĂPTĂMÎNA. 21.00 MITICĂ.** Binecunoscutul personaj din caricaturile lui Nell Cobar a devenit, de curînd, eroul unui film de desene animate, realizat de Studioul cinematografic „București". **21.20 Cînt și joc ca în Banat.** Interpretează orchestra de muzică populară și formația de dansuri ale Ansamblului artistic din Caransebeș. În încheiere: **Buletin de știri. Buletin meteorologic.**

27 IUNIE

19.00 Jurnalul televiziunii. 19.10 Formații artistice de elevi, participante la concursul școlar cultural-artistic — faza pe țară. **19.50 ÎN FAȚA HĂRȚII. 20.00 HOȚUL DIN SAN MARENGO. 21.30 Muzică de promenadă.** Cîntă o formație instrumentală condusă de Viorel Doboș. Soliști: Iolanda Mărculescu, Teodora Lucaciu, artiste emerite, Simona Ștefănescu, Maria Mitrache, Ludovic Spiess, Mircea Nemens, Jean Iacobescu, Ion Alexe, Victor Vlase, Bojidar Petrov.

NOTE DE TELESPECTATOR

Bună ideea studioului de a programa recitaluri de muzică ușoară ale interpreților noștri de frunte. Pînă acum, asemenea recitaluri erau doar apanajul oaspeților străini invitați de O.S.T.A. sau le puteam urmări (uneori de cîte 2—3 ori) pe filmele de scurt sau de mai lung metraj achiziționate de la televiziunile de peste hotare. Succesul obținut sîmbătă seara de micul concert al Margaretei Pîslaru se datorește, de bună seamă, posibilității oferite interpretei de a pregăti și demonstra o gamă mai largă de aptitudini, cît și altor factori, pe care regia dibace și inventivă (Carmen Dobrescu) a știut să-i folosească: o formație instrumentală redusă ca număr, dar cu atît mai corectă și mai omogenă (dirijor Paul Ghentzer), apoi un repertoriu melodios și armonios, în care piese mai vechi, dar foarte îndrăgite, au alternat cu prime audiții și, în fine, unul din acele mici pretexte comperistice care dau cheag și unitate programului. O notă bună și pentru excelenta sincronizare, care a dovedit, pe de o parte, meșteșugul instrumentiștilor și al cîntăreței, iar pe de altă parte atenția minuțioasă acordată acestui aspect (nu numai tehnic) al emisiunii. Asemenea recitaluri vor intra desigur mai des în repertoriul viitor al studioului, spre satisfacția telespectatorilor.

Nu același favorabil ecou a putut avea, cu o seară mai tîrziu, concertul orchestrei „Electrecord" — îndeobște mai bine pregătită și mai antrenantă. Poate repertoriul, poate deficiențele sincronizării, poate lipsa de inspirație a regizorului, care a jonglat cu niște fotografii și a plasat pe interpreți cînd aproape de plafon, cînd într-o pivniță invizibilă, — poate toate la un loc, au contribuit la nereușită.

Telespectatorul credincios micului ecran, mai ales într-o duminică ploioasă, a regretat că într-o zi sorocită îndeobște divertismentului, n-a găsit, ca în alte duminici, prilejuri de satisfacție.

Redacția ar fi fost mult mai bine inspirată dacă programa pentru acea duminică seara o emisiune mult mai bine realizată sub toate aspectele, care a trecut probabil neobservată la capătul unei retransmisii pugilistice de pe stadionul Dinamo și aproape de orele 11 noaptea. Este vorba de emisiunea muzical-coregrafică intitulată „Mici hazuri și necazuri", pusă în unde vinerea trecută. Pe partiturile suitelor pentru orchestre de cameră „Don Quijotte" de Telemann, „Pribautki" de Stravinski și „Din isprăvile lui Păcală" de Tudor Ciortea, cîntăreți și dansatori ai Teatrului de Operă și Balet al R.P.R. au realizat un spectacol spumos, plin de umor și bunăvoie.

Șt. RADU

De la jucării la calculatoarele electronice

(Urmare din pag. 1)

răspundea în scris și la unele întrebări puse tot în scris. Întrebările erau citite de către constructorii mașinii, iar răspunsurile dictate automatului, prin apăsarea pe o claviatură aflată la spatele aparatului. Peter și Andreus Droz au mai creat un desenator și o pianistă mecanică.

★

Secolul al XVII-lea constituie începutul fundamentului fiziologic și tehnic al cibernetică. Blaise Pascal, remarcabilul matematician, fizician și filozof francez, a construit, la vîrsta de 18 ani, prima mașină de calcul, care efectua adunări. Blaise Pascal a creat această mașină cu roți dințate pentru a-l ajuta pe tatăl său, care avea zilnic de făcut o mare cantitate de calcule de același fel.

Atunci cînd vrem să reproducem întocmai mișcările unui animal, sau ale membrelor unui om, întîmpinăm o mare greutate. Membrele ființelor vii sînt formate din oase articulate într-un mod foarte complicat, care nu puteau fi reproduse mai demult, neexistînd o teorie matematico-științifică a modului cum trebuie dispus un sistem de pîrghii în vederea realizării unei mișcări dorite. Marele matematician Cebîșev, prin lucrarea sa „Teoria mecanismelor cunoscute sub numele de paralelograme", a stabilit felul în care trebuie realizate mecanismele, pentru efectuarea unei mișcări de-a lungul unei curbe cunoscute. În 1878 Cebîșev a trimis la Expoziția mondială de la Paris un cal mecanic, care reproducea exact mișcarea picioarelor unui cal — precum și un vîslaș mecanic, care reproducea exact mișcarea brațelor vîslașului.

Matematicianul englez A. M. Turing proiectează în 1936 o mașină care poate fi considerată ca un precursor al calculatoarelor actuale. Ea nu a fost realizată și a rămas în istoria mașinilor matematice ca un model teoretic.

★

În ultimele două decenii, știința a progresat cu pași uriași. A început construirea unor dispozitive care simulează comportarea organismelor vii. Astfel, în anul 1951, Shannon a construit dispozitivul electromagnetic „șoarecele", care se mișcă spre o bucată de „slănină" printr-un labirint cu un număr mare de pereți despărțitori. Întîi șoarecele „descoperea" drumul, după ce se lovea de numeroși pereți despărțitori ai labirintului, apoi memora drumul și cînd era pus a doua oară să caute bucata de „slănină", se îndrepta spre ea pe drumul direct. „Șoarecele" era un dispozitiv electronic, al cărui înveliș metalic reproducea forma unui șoarece și aceasta numai pentru frumusețe. „Slănina" era de asemenea un dispozitiv electronic, ales ca obiectiv „Șoarecele" lui Shannon este socotit ca prima mașină care învață.

În anii 1951—1952, savantul englez Grey Walter a construit cîteva broaște țestoase electronice care se mișcă spre un izvor de lumină. Una dintre ele, „Elsie", se mișca prin cameră găsindu-și drumul spre izvorul de lumină în labirintul mobilei. Broasca reproducea unele tropisme: unul pozitiv, cînd era atrasă de lumină și unul negativ, cînd era respinsă de o lumină prea intensă. Atunci cînd rezerva ei de energie se epuiza, broasca țestoasă se apropia singură de „culcușul" ei și se conecta automat la sursa de curent pentru a-și încărca acumulatorul.

Din menajeria electronică, interesantă este și „Veverița" care mergea printr-o odaie și dacă ajungea în apropierea unei mingi albe de golf, se apropia de ea, o lua în labe, o ducea în „cuibul" ei — un loc puternic iluminat —, unde depunea „aluna", adică mingea găsită. După aceasta, „veverița" pleca din nou prin odaie după alte mingi.

O nouă etapă în istoria mașinilor cibernetice și a tehnicii în general, o constituie crearea mașinilor electronice de calcul. Calculatoarele electronice moderne fac mii de operații pe secundă. Fără ele, oamenii de știință nu ar fi putut realiza calculul traiectoriei unui sputnic, complicatele calcule ale fizicii atomice. Ba mai mult, calculatoarele conduc uzine întregi de la distanță, și sînt în stare să facă o serie de munci, despre care, acum un sfert de veac nimeni nu și-ar fi închipuit că ele vor fi făcute vreodată de mașini. Astfel, calculatoarele prezic timpul, traduc dintr-o limbă în alta, proiectează mașini, compun muzică, joacă șah, fac rezumate, recunosc mirosuri, forme geometrice, litere, fac state de plată, tactografiază și cîte încă.

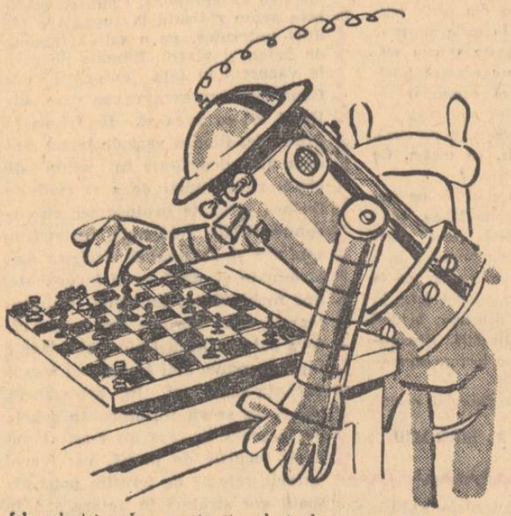

În ultima vreme în U.R.S.S. a fost creată o mașină electronică de calcul capabilă să analizeze un mecanism, să determine starea sa tehnică generală. Sesizatorul dispozitivului — întocmai ca un stetoscop medical — se aplică diferitelor mecanisme, în timp ce pe un ecran, urmărindu-se curba de corelație, se poate determina cu certitudine după forma ei, starea utilajului controlat.

Traiectoria zborului unei rachete cosmice, ce să fie calculată de specialiști cu ajutorul mașinilor simple de calcul, necesită aproape doi ani: cu ajutorul mașinii electronice de calcul, problema se rezolvă în 2—3 ore.

Industria aviatică engleză folosește calculatoarele electronice TRIDAC pentru reproducerea zborului unui avion și pentru verificarea modelelor matematice ale unor avioane aflate în fază de proiect. Cu ajutorul calculatoarelor electronice, avionul aflat în fază de proiectare trece prin toate fazele încercării, suportă acoperiș de gheață, furtuni etc. Calculatoarele electronice TRIDAC înregistrează rezultatele obținute sub forma unui grafic al zborului avionului. Ele pot reproduce zborul unei rachete, studiază lupta între două avioane, dezvăluind capacitatea lor de manevrare, ajută la elaborarea tacticilor de luptă.

În ultimii ani, problemei automatizării lucrărilor de birou i se acordă în întreaga lume o importanță foarte mare. Operațiunile bancare, calculele economice, lucrările de planificare, statistică, contabilitate etc., se pot prezenta ușor sub formă de program al mașinii electronice cifrice. În Anglia, la bănci, cartela perforată, de mult timp este un document financiar. În S.U.A., calculatoarele electronice I.B.M.-650 sînt folosite pentru evidența statistică a primelor de asigurare. Calculatoarele electronice UNIVAC pot calcula salariul a douăsprezece mii de salariați, ținînd seama de plata în acord, regie, ore suplimentare, rețineri etc., tipărește automat statele de plată, ține evidența mărfurilor, calculează valoarea totală a producției, beneficiile etc.

Societatea „Radio Corporation of America" a creat o mașină electronică de calcul pentru deservirea tuturor parcurilor auto din S.U.A. Mașina este utilizată la controlul uzurii și înlocuirea pieselor defecte. În numai cîteva minute determină piesele de schimb necesare, stabilind totodată și numărul de piese de schimb de care este nevoie în viitor. În „memoria" mașinii se păstrează două sute de mii de denumiri de piese, de la șuruburi la motoare întregi.

Vremea este prezisă de calculatoarele electronice care în timp de o oră prelucrează toate sistemele complexe de ecuații care descriu mișcarea maselor de aer, datele ce sosesc de la stațiile meteorologice din țară și dau timpul probabil pentru 24 de ore înainte. Calculatorul electronic înlocuiește munca a mii de calculatori înarmați cu automate cu claviatură.

Fără îndoială că despre utilizarea mașinilor electronice de calcul se poate scrie foarte mult însă, în principal, trebuie să reținem faptul că ele au mărit enorm posibilitățile omului în domeniul muncii fizice și intelectuale. Cu ajutorul lor au fost rezolvate probleme care în trecutul apropiat erau de neconceput.

Al. NISTOR

Fotografia în 20 de lecții

PEISAJUL (XI)

Dificultatea fotografierii peisajului, comparativ, de exemplu, cu fotografia de arhitectură, constă în faptul că în cel de al doilea caz frumusețea monumentului de arhitectură se vede de la prima vedere, în timp ce în natură nimic nu este pregătit dinainte; tema, compoziția și iluminarea trebuie să le găsim singuri, bazîndu-ne exclusiv pe simțul nostru artistic.

Greșala obișnuită a fotoamatorilor începători constă în faptul că ei caută să cuprindă în fotografie spații prea mari, care abundă de amănunte nesemnificative. Această greșală se datorează faptului că apreciind frumusețea peisajului, începătorii uită că pe fotografie el va apare lipsit de culoare și, împreună cu aceasta, de un procent destul de mare din frumusețea sa. De aceea, fotografiind un peisaj, trebuie să căutăm să-i redăm frumusețea prin umbră și lumină, siluete, linii.

Fotografia de peisaj este o școală minunată pentru asimilarea compoziției și a iluminării. La început este greu să ne dăm seama cum va arăta obiectul nostru, interpretat în tonuri de alb și negru. Pentru a învinge acest obstacol vom folosi o metodă veche și experimentată. Ne vom face rost de o sticlă maron sau albastră lipită pe un mic cadru de carton avînd aceleași proporții ca formatul negativului (1x1 la aparatele Liubitel, Flexaret sau 1x1,5 la aparatele de format mic). Privind prin sticla colorată, focul culorilor se va atenua considerabil, iar repartizarea relativă a umbrelor și luminilor va apare mai clar. În același timp, datorită cadrului de carton, ochiul nu va putea privi deodată decît o parte a peisajului, cartonul ascunzînd restul. Examinînd prin dispozitivul de mai sus peisajul nostru, ne vom opri asupra acelei porțiuni de peisaj care ne va da o compoziție satisfăcătoare.

Peisajul, ca și arhitectura, se va fotografia la lumină de zi, în orele de dimineață și de după-amiază. Vara, între ora 11 și 15 soarele se găsește prea sus și dă puține umbre. Afară de aceasta dimineața și spre seară este mai puternică ceața depărtării, care permite obținerea unei bune perspective aeriene.

Obiectele din prim plan vor apare clare și contraste; iar cele din planurile mai îndepărtate, mai deschise și mai puțin clare. Iluminarea cea mai bună este cea laterală; foarte frumoase sînt fotografiile făcute în contra-lumină. Lumina care vine din spatele aparatului dă aproape întotdeauna fotografii gri, lipsite de expresivitate, fără umbre saturate și lumini strălucitoare.

Fotografiind în pădure, trebuie să ținem seama de faptul că razele directe de soare duc la apariția a nenumărate reflexe albe mărunte, în timp ce umbrele alăturate sînt foarte puternice. De aceea, în pădure vom fotografia cînd soarele este ușor acoperit de nori. În pădurile dese, se fotografiază rar, deoarece mulțimea de trunchiuri, crengi, frunze creează un aspect pestriț, care distrage atenția privitorului de la tema fotografiei. Este mai bine să se fotografieze în locuri mai deschise, alegînd diferite colțuri și creindu-ne compoziția dintr-un număr redus de elemente. Cu cît este mai mic numărul de elemente componente, cu atît mai ușor este perceput fiecare din ele și cu atît mai expresivă devine fotografia.

Una din condițiile pe care trebuie să le îndeplinească fotografia de peisaj este redarea adîncimii, redarea spațiului. Ce trebuie să facem ca pe fotografia noastră „să simțim spațiul"? Există două metode care ne ajută să obținem acest lucru. Mai întîi, vom încerca să separăm diferitele planuri cu ajutorul tonalității, alegînd o astfel de iluminare încît primul plan să apară închis, iar cel din spate mai deschis sau invers. În al doilea rînd, dacă fotografia cuprinde o cărare, drum, care se pierde în depărtare, un rîu sau o alee, adîncimea este mai ușor percepută. Folosirea obiectelor care se pierd în depărtare permite redarea spațiilor întinse. Se mai recomandă și introducerea de obiecte mari în prim plan. De cele mai multe ori se folosesc crengi cu frunze, motive arhitecturale sau figuri omenești. Aceste detalii pot fi redate numai ca siluete, ele ajutîndu-ne să compunem fotografia. Primul plan poate îmbunătăți fotografia, dar o și poate înrăutăți dacă nu este bine ales, dacă nu are legătură cu conținutul ei.

La fotografia de peisaj, nu trebuie să uităm cerul. Aspectul cerului se schimbă mereu și reflectă cu strictețe starea timpului în momentul fotografierii. Cu ajutorul norilor, putem aprecia, mai bine decît prin orice alt mijloc, această stare a timpului. Același peisaj, fotografiat cu nori diferiți, capătă caracteristici diferite. Să acordăm deci cerului și norilor atenția cuvenită.

Vom căuta ca norii să se integreze în compoziția fotografiei noastre și să corespundă caracterului peisajului. Dacă nu avem posibilitate să așteptăm norii pe care îi dorim pentru fotografia noastră, o vom executa cu norii care se găsesc în acel moment, iar norii de care avem nevoie îi vom fotografia cu altă ocazie sau chiar în alt loc. Cele două negative se suprapun în timpul măririi, obținîndu-se apoi fotografia dorită. Descrierea tehnicii suprapunerii a două clișee o vom face într-una din lecțiile viitoare. Este bine să ne facem o colecție de negative reprezentînd diferitele categorii și formații de nori, pe care le putem folosi pentru înviorarea peisajelor noastre.

La fotografierea cerului se vor folosi filtre. Pentru început ne vom limita la un filtru galben mediu și un filtru galben-verde mediu. Pentru materialele pancromatice și ortopancromatice moderne, aceste filtre asigură o bună redare a cerului și a norilor. Folosirea diferitelor filtre impune consultarea tabelelor din lecția referitoare la filtre pentru a ne da seama de efectele pe care le vom obține și de factorul de prelungire a expunerii.

Ing. Leonida TĂNĂSESCU

Uzina „Electronica" din Capitală este cunoscută cititorilor noștri pentru nenumăratele tipuri de aparate de radio și televizoare pe care le produce în serie. Într-o vizită recentă făcută în întreprindere, fotoreporterul nostru Nicu Vasile, a surprins un aspect interesant dintr-unul din laboratoarele uzinei. Este vorba de laboratorul pentru proiectarea televizoarelor. În clișeu îi vedem pe inginerii proiectanți TEODOR DĂNILĂ, OCTAVIAN JUNCU și TITUS PLEȘOIANU, executînd o serie de probe la noul tip de televizor E 43—110.

BUN VENIT!

de DAN DEȘLIU

După nenumărate peripeții, după ascensiuni și căderi de natură să facă majoritatea suporterilor niște candidați la afecțiuni cardiace, Minerul Baia Mare și Știința Craiova au trecut, în fine, mult visatul hotar al categoriei A. Dacă pentru băimăreni situația se clarificase, în principiu o dată cu victoria de la Timișoara, studenții n-au respirat ușurați decît duminică seara, după o scurtă convorbire pe cablu cu... Paștanii! Însă, în timp ce coechipierii lui Sasu dădeau de ani și ani asalturi înteițe în această direcție, contramandîndu-și în ultimă instanță sosirea ce părea iminentă, calificarea Științei într-o serie din care făceau parte Dinamo Bacău și Metalul Tîrgoviște trebuie considerată drept o surpriză de mari proporții.

Interesant de remarcat că, deocamdată, nu se poate preciza pe cine vor înlocui proaspetele promovate: cu trei etape înaintea finișului, nouă formații din „A" păstrează șanse teoretice de retrogradare și n-ar fi exclus ca o doză de incertitudine să se mențină pînă la 5 iulie. Cert este numai faptul că Baia Mare și Craiova au din nou o reprezentantă în prima categorie fotbalistică a țării.

Craiova nu s-a mai găsit într-o postură similară de 17 ani iar maramureșenii din 1940. Cu alte cuvinte, sîntem martorii unor evenimente de-a dreptul „istorice" — și putem încerca să ne imaginăm ecoul pe care-l va fi stîrnit în rîndurile iubitorilor de sport din respectivele regiuni! Nădăjduim că satisfacția va dăinui și la anul pe vremea aceasta și că premianții de azi nu vor candida mîine la repetiție — cum, din păcate, se întîmplă atît de adesea.

Aducînd cuvenitul salut „noilor corăbii" și urîndu-le vînt prielnic pe marea agitată a primei categorii, nu ne putem reține un cuvînt de consolare la adresa celor ce-au eșuat de justețe în tentative asemănătoare. E vorba, desigur, despre tîrgoviștenii, întrecuți pe potou — și încă, la golaveraj! — despre inimoșii reprezentanți ai Reșiței, defavorizați de astă dată, pe cît se pare, nu numai de Fortuna (de pildă, arbitrul de pomină din meciul lor cu Industria Sirmei ar merita o discuție serioasă), despre Poiana Cîmpina, care a condus multă vreme în clasamentul seriei I-a, sau despre C.F.R. Timișoara, care părea la un moment dat cîștigătoare virtuală a celeilalte...

Dar, după cum se știe, urma alege — iar locuri vacante în „A" nu sînt decît două pe an. Dacă nu cumva Federația va băga de seamă că „marginile" au devenit cam strîmte — și nu de azi, de ieri...

P. S.

Bazîndu-se pe o memorie departe de superlative, și omițînd s-o confrunte cu tabelele în vigoare, semnatarul acestei rubrici sugera simbăta trecută atletei Maria Diaconescu să mute steguleț recordului republican la aruncarea suliței dincolo de o cifră demult depășită. În realitate, multipla noastră campioană tinde acum spre 57 m — avînd suficiente premize pentru realizarea unor performanțe superioare. Mea culpa...

Spiridon Louys

La 24 iunie se împlinesc 70 de ani de cînd „Congresul internațional atletic" întrunit în marea aulă a Sorbonei, sub președinția senatorului francez Pierre de Coubertin a hotărît reluarea Jocurilor Olimpice al căror ciclu antic fusese întrerupt în anul 393 prin edictul împăratului Teodosiu I al Bizanțului.

Adaptate la condițiile vieții moderne jocurile trebuiau să fie celebrate din 4 în 4 ani și să reunească tineri din toate țările, fără discriminare de rasă, religie sau politică.

Timp de secole, jocurile vechii Elade fuseseră date uitării și doar scrierile lui Pindar, Pausanias și Plutarh făceau să se mai scuture pulberea vremii, evocînd splendorile serbărilor atletice de pe malurile Alfeului.

Secolul XIX cu căutările sale în toate domeniile aduce și o reabilitare a exercițiului fizic, iar sporturile încep să se înfiripe încet, încet. Săpăturile arheologice care readuc la lumină comorile de artă din Olimpia, trezesc un viu interes și fac să încolțească ideea reînnoirii jocurilor, a răspîndirii și internaționalizării sportului.

Unul dintre promotorii renașterii ideilor olimpice a fost francezul Pierre de Coubertin. Umanist de vastă cultură, cunoscător și admirator al „miracolului grec", pedagog și organizator, Coubertin vedea în renașterea sportului o nouă eurithmie. Sportul era pentru el nu numai frumusețea trupului ci totodată un mijloc de educație, de modelare a caracterelor. Sportivul trebuie să caute riscul pentru a deveni curajos, oboseala pentru a triumfa asupra ei, asprimile pentru a le învinge. Dar mai presus de acestea Coubertin considera Jocurile ca o punte aruncată între oameni și popoare, un mijloc de menținere a păcii. Important la Jocurile Olimpice nu este să învingi ci să participi, pentru că în viață totul nu este să cîștigi ci să lupți. A cere popoarelor să se respecte nu e o utopie, dar pentru a se respecta trebuie mai întîi să se cunoască — spunea Coubertin.

Coubertin este părintele olimpismului modern, cel care a știut să preia de la antici tot ce este mai sublim și mai uman. Ideea reînvierii Jocurilor Olimpice a existat însă și înaintea lui. Unul din precursorii olimpismului modern a fost Evanghelios Zappas, un negustător grec care a trăit multă vreme în Romînia. Cu sprijinul și din îndemnul lui Zappas s-au organizat la Atena în 1859 „Jocuri Olimpice după obiceiurile strămoșești". Întrecerile se desfășurau pe stadionul Panatinaikos rămas din vremea lui Licurg și Herode Atticus. Tinerii se întreceau la probe de lupte, alergări, sărituri, sulință și disc; primul clasat primea o cunună de lauri și 150 drahme, al doilea o cunună de mirt și 50 drahme, iar al treilea o cunună de măslin. Asemenea jocuri au mai avut loc în 1875 și 1889 și au avut meritul de a fi fost primele contribuții practice la renașterea Olimpiadelor.

Conform celor stabilite la Paris, prima ediție a Jocurilor Olimpice moderne s-a desfășurat la Atena în 1896 și a reunit 285 de concurenți din 13 țări. Programul cuprindea atletism, gimnastică, scrimă, înot, lupte, tir, canotaj, velocipedie și tenis de cîmp. Festivitatea de deschidere a avut loc pe marele stadion de marmură (construit din donația armatorului Averoff) cu tot fastul: muzică, fanfare, coruri, bătaie cu flori, discursuri și laconica formulă devenită apoi tradițională: „Declar deschisă prima ediție a Jocurilor Olimpice de la Atena". Desfășurarea Jocurilor nu a fost lipsită nici de pitoresc și nici de surprize. Mulți din concurenți nu cunoșteau probele la care trebuiau să participe, unii nu văzuseră în viața lor un disc, alții n-aveau echipament și trebuia să-și rețeze pantalonii deasupra genunchilor pentru a fi la moda sportivă. Întrecerea de înot nu a beneficiat, vă închipuiți, de o piscină și s-a ținut în rada portului Pireu, iar la probele de canotaj s-a renunțat definitiv pentru că o puternică furtună a distrus bărcile aflate pe plaja de la Phalera.

Rezultatele, la atletism de pildă, ar părea azi o simplă treabă de începători (1,81 m la înălțime, 29,15 m la disc, 11,22 m la greutate, 6,35 m la lungime, 4'32" la 1 500 m, 13,71 m la triplu salt, 3,30 m la prăjină etc.) Dar pe vremea aceea erau performante sensaționale și ele au fost primele recorduri mondiale. La 100 m plat americanul Burke a cîștigat în 12 sec. și de o manieră foarte curioasă pentru acele timpuri. Cînd s-a dat startul el a fost singurul care s-a aplecat și a pus un genunchi pe pămînt. Văzîndu-l așa, oficialii au crezut că i s-a făcut rău din cauza emoției și s-au grăbit să-l ajute, însă Burke le-a explicat că este un nou fel de a lua startul, inventat încă din 1888 de compatriotul său, Sherrill.

Eroul Jocurilor Olimpice de la Atena a fost însă grecul Spiridon Louys, un păstor în vîrstă de 25 de ani din satul Maruzi. El nu făcuse nici un fel de antrenament dar a parcurs distanța de 42 km, de la Marathon la Atena, în 2 ore, 58 minute, timp remarcabil dacă ținem seama că învingătorul la ciclism, Constantinidis, străbătuse 87 km în 3h 22'31". Victoria lui Spiridon a produs un entuziasm de nedescris. Iată cum a descris-o un cronicar al vremii: „In sfîrșit, se vede intrînd pe stadion un atlet îmbrăcat în alb, ars de soare, plin de praf. Este Louys, cîștigătorul cursei de maraton. El înaintează pe partea dreaptă a arenei, pare obosit dar nu istovit cu totul. Membrii comitetului olimpic, în fracuri și cu jobene aleargă pe pistă în urma lui și îl aplaudă. În clipa cînd trece linia de sosire, spectatorii năvălesc din tribună și îl poartă în triumf, femeile își flutură batistele și bărbații pălăriile. E un adevărat delir; deasupra stadionului sînt lansați porumbei care poartă panglici cu culorile eline și numele învingătorului". Louys a devenit un adevărat erou național, biografia sa este publicată de toate ziarele și litografii trase după portretul său sînt expuse în vitrinele prăvăliilor din Atena și Pireu. Un frizer, un croitor și un pantofar se oferă să-l radă, să-l îmbrace, să-l încalțe pe toată viața. Numai o patriciană bogată care făgăduise mîna cîștigătorului probei de maraton își retrage cuvîntul aflînd că Spiridon e un simplu cioban.

Așa au început olimpiadele moderne din a căror istorie ne propunem să răsfoim și alte pagini în numerele viitoare.

Ilie GOGA

PAGINI DIN ALBUMUL JOCURILOR OLIMPICE MODERNE

Pierre de Coubertin

Breviar preolimpic

● La 26 și 27 iunie se va întruni la Lausanne, comitetul executiv al Comitetului Internațional Olimpic care va examina o serie de probleme urgente legate de desfășurarea Jocurilor Olimpice de la Tokio. Ordinea de zi a ședinței este destul de bogată. Printre altele se va discuta problema participării sportivilor din Indonezia la Jocurile Olimpice, a atitudinii adoptate în această privință de un grup de state arabe etc.

● Iată pe scurt cîteva întrebări și răspunsuri în cadrul unui interviu acordat unui reprezentant al agenției „France Presse", de Avery Brundage, președintele C.I.O.

— Vă gîndiți cumva la lărgirea sau restrîngerea disciplinelor sportive în programul Jocurilor Olimpice?

— Regulamentul olimpic prevede că nu pot fi mai puțin de 15 și mai mult de 18 ramuri de sport în program. Aceste sporturi trebuie să fie larg practicate în 25 de țări diferite.

— Nu credeți că organizarea în Mexic a viitoarei ediții a Jocurilor Olimpice va pune din cauza altitudinii probleme deosebite sportivilor?

— Jocurile Olimpice nu sînt organizate pentru a se stabili recorduri. Ediția din 1968 a fost atribuită Mexicului pentru că este prima oară cînd o asemenea competiție se va desfășura în America latină.

— Ce părere aveți în legătură cu alcătuirea sau folosirea unui clasament pe puncte, pe țări, în cadrul Jocurilor Olimpice?

— Tendința de a se considera Jocurile Olimpice ca o întrecere între diferite țări este absurdă și nu este în spiritul ideilor care ne călăuzesc.

● Comitetul de organizare a Jocurilor Olimpice de la Tokio a comunicat că în urma verificării înscrierilor la toate disciplinele, numărul țărilor participante este de 116.

● În ultima vreme în presa americană au apărut diferite comentarii semnificative privind alegerea viitorului președinte al Comitetului Internațional Olimpic. Majoritatea comentatorilor lasă să se înțeleagă că forurile oficiale nu agreează ideea realegerii lui Avery Brundage ca președinte al acestui for, calitate pe care o deține din 1952. Mulți dintre comentatori subliniază și faptul că nici regulamentul nu mai permite realegerea lui în această calitate.

În cercurile sportive se menționează că dintre personalitățile care ar putea aspira la această înaltă demnitate se numără M. Hodler (Elveția), lordul Exeter (Anglia) și O. Ditlev-Siomonsen (Norvegia).

Două titluri de înaltă prețuire

Pe biroul inginerului Sava Costache — director general la Combinatul chimic Borzești se aflau două coli de hîrtie — două recomandări, ce vorbeau despre același om. Alături, o fotografie — portretul unui tînăr oacheș, cu părul tuns scurt și privire discretă, semne distinctive de cinste și dîrzenie.

Pentru un străin frazele scurte așternute pe dreptunghiurile de hîrtie însemnau tot atîtea calificative, care se cerau detaliate. Directorul combinatului sau orice alt om din această nouă cetate a chimiei, știau însă în ce fel și datorită căror împrejurări se leagă „eroismul", „spiritul de sacrificiu", de numele lăcătușului Mihai Circiumaru de la secția termică.

În liniștea ce domnea primprejur auzul tînărului lăcătuș a surprins un trosnet înfundat, o bubuitură surdă. Și a înțeles imediat. Înainte de a avea răgaz să-i vestească și pe alții, a început să alerge către locul primejdiei. Asemeni unui pîrîiaș subțire de mercur, focul înainta cu o repeziciune uimitoare către una din secțiile de bază ale combinatului. Cu sînge rece, căznindu-se să concureze și să întreacă graba pîrjolului, Mihai Circiumaru a cărat fără contenire 14 stingătoare. Flăcările începuseră totuși să răzbească mai departe, cățărîndu-se pe ziduri, pătrunzînd în interiorul secției. Fără să ezite o clipă măcar, tînărul lăcătuș s-a agățat de lanțul unei macarale din apropiere cu agilitate de acrobat, urmărind de-aproape limbile de foc, încercînd să le oprească înaintarea.

Dacă dogoarea flăcărilor nu l-a speriat atunci, în alt rînd asprimea gerului a fost la fel de nepuncioasă în a-l intimida pe eroul nostru.

În sistemul de alimentare cu apă a combinatului era o neregulă supărătoare: una dintre sitele centrale, montată sub pămînt se înfundase. Se cerea o intervenție grabnică, dublată de îndemînare. Prin costumul de protecție frigul mușcător pătrundea fără dificultate. Mihai Circiumaru s-a prefăcut însă a nu-l lua în seamă. Cesaturi întregi a stat în adăpostul înghețat și umed, curățind ochiurile sitei de resturi de scîndură și tot felul de alte obstacole rătăcite pe conductă, tăind sau montînd șuruburi, cu gesturi repezi și sigure.

Sînt destule asemenea întîmplări și tot atîtea prilejuri de prețuire a faptelor lăcătușului de la secția termică. Lui i se păreau și i se par, cum nu se poate mai obișnuite.

Niciodată inginerul Petre Todică — șeful secției — sau maistrul Vasile Andronache, n-au avut a se plînge că lăcătușul Circiumaru întîrzie sau lipsește în vreo zi, ori că cere un „regim special", datorită preocupărilor sale extraprofesionale. Ba dimpotrivă.

Toți știau că după ce pleacă de la combinat, Mihai Circiumaru are un program zilnic, de la care nu se abate niciodată. În fiecare după amiază putea fi găsit la blocul tineretului din Onești, în sala de antrenament. Evident, mănușile și sacul de box deveniseră pentru el cea de-a doua mare pasiune, căreia se dăruia cu aceeași generozitate și consecvență cu care mînuia dimineața scuipul de lăcătuș. Și nu cu mai puține satisfacții. Întîlnirile sale cu adversarii de pe ring au constituit adevărate revelații pentru amatorii de box. La finalele de la București, boxerul de categorie semiușoară de la asociația sportivă „Chimia" Onești, pînă acum prea puțin cunoscut, s-a impus cu autoritate prin buna pregătire și tehnica demonstrată.

La începutul lunii iunie, Mihai Circiumaru se-ntorcea acasă, în noul oraș al petrochimiștilor, cu un trofeu de mare prestigiu: titlul de campion al țării la box — categoria semi-ușoară. În dedicația de pe dosul fotografiei de care aminteam la început, proaspătul campion închina cele dintîi succese mari din viața lui sportivă tînărului oraș Onești și vrednicilor oameni ce l-au înălțat și care muncesc aici.

Pe tricoul de campion, în dreptul inimii, strălucește insigna ce-i conferă tînărului boxer și altă calitate: aceea de „fruntaș în întrecerea socialistă pe 1963". Alăturarea acestor două titluri de înaltă cinste creează o armonie dintre cele mai prețuitoare.

Viorica CIORBAGIU

P.S. Inclus în reprezentativa țării pentru meciul cu Olanda, M. Circiumaru s-a comportat remarcabil cîștigînd întîlnirea cu W. Menten. Așadar, debutul său ca internațional a avut loc sub bune auspicii. Nu putem decît să-i urăm și pe mai departe succes!

SAH

„AJUTOARE" ȘI „INVERSE"

În afară de problemele de șah obișnuite în care albul dă mat într-un anumit număr de mutări, învingînd împotrivirea negrului, există și o întreagă gamă de probleme, în care matul nu se mai dă de către alb, ca în mod obișnuit. Între cele mai populare tipuri de probleme de acest fel amintim *ajutoarele* și *inversele*.

În problemele cu mat ajutor tot albul este cel care dă matul, cu complicitatea directă și totală a negrului. Problema de acest fel este, dacă vreți, o poziție în care albul și negrul își spun parcă: hai să căutăm împreună cel mai scurt mat, să colaborăm în acest sens. Frumusețea ajutoarelor constă în aceea că ele permit construirea unor lucrări cu bogate elemente strategice, așa cum se poate vedea și în problema de mai jos.

Mat ajutor în 3 mutări

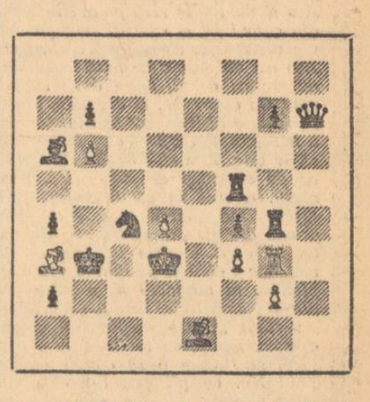

Precizînd că în ajutoare primul care mută este negrul, iată soluția problemei: *1. Tg6!* (deschide linia turnului alb și închide linia damei negre) *1...Tg5! 2.Tb5,* (de asemenea, deschide linia turnului alb și închide linia nebunului) *2.Tc5, 3.Cd2!* (aceleași elemente strategice) *3. Tc3* mat.

În problemele inverse cel care dă mat este, de data aceasta, negrul. Numai că el nu vrea să facă mat pe alb și acesta din urmă îl silește! Creează asemenea împrejurări încît negrul nu mai are altă alternativă decît de a da mat.

Mat invers în 4 mutări

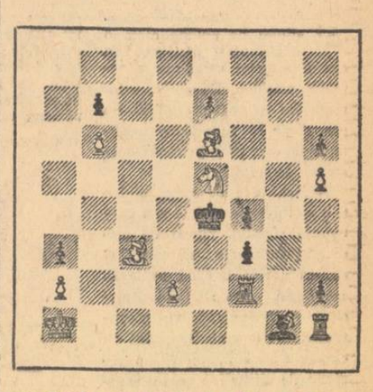

1. Cd7!, Rd3 (obligat) *2. Cc2 șah, Rc2* (din nou obligat) *3. Nc3 șah, Rc1* (iarăși obligat) *4. Nb2* șah și negrul nu poate evita să fie făcut mat decît jucînd *4...a:b2* dar, dînd la rîndu-i mat.

De remarcat că în problemistica țării noastre lucrările de acest gen au o veche tradiție, aducîndu-ne numeroase succese la concursuri internaționale.

PARTIDA

Alb — MATEI NAZARIE (Buc.)

Negru — GH. VRĂBIESCU (Pitești)

jucată în sferturile de finală al „Cupei Magazin" ediția a IV-a.

1.	e4, e5	16.	Nf4, C:f2
2.	Cf3, Cc6	17.	D:f2, D:f2+
3.	Nb5, a6	18.	R:f2, N:f4
4.	Na4, Cf6	19.	Nd5, Tab8
5.	O—O, Ne7	20.	Te2, Nf5
6.	Te1, b5	21.	Ne4, N:e4
7.	Nb3, O—O	22.	T:e4, Ne1
8.	c3, d5	23.	Te2, Tfe8
9.	e:d5, C:d5	24.	Tc2, Ne3+
10.	C:e5, C:e5	25.	Rf1, Tb6
11.	T:e5, Cf6	26.	Cd2, g5
12.	Te1, Nd6	27.	Cf3, g4
13.	h3, Cg4	28.	Ce5, Tf6+
14.	Df3, Dh4	29.	Re1, Nf4
15.	d4, h5!	30.	Te2, Tfe6 și albul cedează.

Campionatul categoriei A LA FOTBAL ... CIFRE ȘI DATE

Duminică 21 iunie

Dinamo București—Rapid
Progresul—Steaua
Farul—Steagul roșu
Dinamo Pitești—Siderurgistul
Petrolul—C.S.M.S.
Știința Cluj—U.T.A.
Știința Timișoara—Crișul

Clasamentul general

1.	Dinamo Buc.	22	15	3	4	48:19 33
2.	Steaua Buc.	22	14	1	7	63:33 29
3.	Rapid. Buc.	22	13	3	6	40:26 29
4.	Farul C-ța	23	11	2	10	26:30 24
5.	St. roșu Brașov	22	8	7	7	25:20 23
6.	Progresul Buc.	22	8	5	9	36:43 21
7.	Din. Pitești	23	9	3	11	23:30 21
8.	U. T. Arad	23	8	5	10	27:39 21
9.	Crișul Oradea	23	8	5	10	22:37 21
10.	Petrolul Pl.	22	8	4	10	24:17 20
11.	C.S.M.S. Iași	22	9	2	11	34:36 20
12.	Știința Cluj	23	9	2	12	34:36 20
13.	Știința Tim.	22	6	4	12	26:39 16
14.	Siderurgistul	23	6	4	13	20:43 16

Clasamentul acasă

1.	C.S.M.S.	11	9	1	25: 6 19
2.	Dinamo Buc.	11	8	2	1 32: 9 18
3.	Steaua	12	9	0	3 46:12 18
4.	Dinamo Pit.	12	9	0	3 18:10 18
5.	Farul	11	8	1	2 18: 6 17
6.	Știința Cluj	11	8	1	2 26:13 17
7.	Petrolul	11	7	2	2 17: 6 16
8.	Crișul	12	6	4	2 13: 8 16
9.	U.T.A.	12	7	2	3 19:12 16
10.	Steagul roșu	12	5	4	3 18: 6 14
11.	Știința Tim.	10	6	2	2 22:12 14
12.	Rapid	11	7	0	4 25:16 14
13.	Siderurgistul	11	4	4	3 13:10 12
14.	Progresul	10	5	2	3 22:20 12

Clasamentul în deplasare

1.	Dinamo Buc.	11	7	1	3	16:10 15
2.	Rapid	11	6	3	2	15:10 15
3.	Steaua	10	5	1	4	17:21 11
4.	Progresul	12	3	3	6	14:23 9
5.	Steagul roșu	10	3	3	4	7:14 9
6.	Farul	12	3	1	8	8:24 7
7.	U.T.A.	11	1	3	7	8:27 5
8.	Crișul	11	2	1	8	9:29 5
9.	Petrolul	11	1	2	8	7:11 4
10.	Siderurgistul	12	2	0	10	9:33 4
11.	Știința Cluj	12	1	1	10	8:23 3
12.	Dinamo Pitești	11	0	3	8	5:20 3
13.	Știința Tim.	12	0	2	10	4:27 2
14.	C.S.M.S.	11	0	1	10	9:30 1

Clasamentul returului

1.	Rapid	9	8	0	1 18: 1 16
2.	Dinamo Buc.	9	7	1	1 17: 6 15
3.	Steaua	9	7	0	2 24:10 14
4.	Știința Cluj	10	5	1	4 21:14 11
5.	Steagul roșu	9	2	5	2 5: 4 9
6.	C.S.M.S.	9	4	1	4 15:14 9
7.	Dinamo Pitești	10	4	1	5 10:15 9
8.	U.T.A.	9	3	2	4 12:16 8
9.	Siderurgistul	10	3	2	5 9:17 8
10.	Crișul	10	3	2	5 9:18 8
11.	Farul	10	3	2	5 7:15 8
12.	Știința Tim.	9	2	3	4 10:17 7
13.	Petrolul	9	3	0	6 8: 9 6
14.	Progresul	9	1	1	7 10:22 3

Golgeterii

1. Pavlovici (Steaua) 18 goluri.
2. Țîrlea (U.T.A.), Voinea (Steaua) 15 goluri.
3. Ion Ionescu (Rapid) 14 goluri.
4. Constantin (Steaua), Frățilă (Dinamo București) 13 goluri.
5. Dridea I (Petrolul) 11 goluri.
6. Lereter (Știința Timișoara), Voica (C.S.M.S.) 10 goluri.
7. Adam (Știința Cluj), Mureșan II (Știința Cluj), Milea (C.S.M.S.), 9 goluri.
8. Mateianu (Progresul), Dumitriu II (Rapid) 8 goluri.
9. Stoicescu (Progresul), Codreanu (Rapid), Tufan (Farul), Petru Emil (Dinamo București), Szabo (Știința Cluj) 7 goluri.
10. Donciu (Crișul), Vornicu (C.S.M.S.), Pîrcălab (Dinamo București), O. Popescu (Dinamo București), Raksi (Steaua) 6 goluri.

Cu cine mai au de jucat

Dinamo București cu: Știința Timișoara (d), Steagul roșu (a), C.S.M.S. (d).

Rapid cu: C.S.M.S. (a), Știința Cluj (d), Steagul roșu (a).

Steaua cu: U.T.A. (d), Dinamo Pitești (a), Știința Timișoara (d).

Farul cu: Progresul (d), Petrolul (a).

Steagul roșu: cu Dinamo Pitești (a), Dinamo București (d), Rapid (d).

U.T.A. cu: Steaua (a), C.S.M.S. (d).

Progresul cu: Farul (a), Crișul (d), Petrolul (a).

Dinamo Pitești cu: Steagul roșu (d), Steaua (d).

Crișul cu: Siderurgistul d), Progresul (a),

Petrolul cu: Știința Cluj (a), Farul (d), Progresul (d).

C.S.M.S. cu: Rapid (d), U.T.A. (a), Dinamo București (a).

Știința Cluj cu: Petrolul (d), Rapid (a).

Știința Timișoara cu: Dinamo București (a), Siderurgistul (d), Steaua (a). Menționăm că terenul din Timișoara este suspendat, astfel că Știința susține toate partidele programate acasă la Reșița.

Siderurgistul cu: Crișul (a), Știința Timișoara (a).

MAGAZIN
revistă săptămînală editată de ziarul
ROMINIA LIBERA
★
Redacția și administrația, Piața Scînteii, tel. 17 60 10
★
Abonamentele se primesc la toate oficiile poștale, factorii poștali și difuzorii din întreprinderi și instituții
★
PUBLICITATEA SE PRIMEȘTE LA ADMINISTRAȚIA REVISTEI tel. 17 60 10 interior 14 00

Însemnări dintr-o călătorie în Austria

„WIENER STADTHALLE"

Cu ocazia vizitei unui grup de ziariști romîni în Austria, printre reperele itinerariului nostru, formate desigur de obiectivele de interes economic și tehnic, noi am putut vizita o construcție vieneză care, ni s-a părut destul de semnificativă atît pentru urbanistica modernă a orașului milenar Viena, cît și pentru scopul în sine care a determinat construcția sa. Este vorba de complexul „Stadthalle". Construcția a fost inaugurată în anul 1958 și a fost realizată prin eforturile comune ale locuitorilor Vienei, după un timp de construcție de 5 ani.

Menirea complexului a fost formulată cel mai bine de către consilierul municipal pentru probleme culturale al orașului Viena, Hans Mandel, care, cu ocazia inaugurării a spus: „În zilele de astăzi, cînd înțelegerea între popoare și găsirea mijloacelor care s-o promoveze sînt mai importante decît oricînd în istoria omenirii, niciun efort n-ar trebui să ni se pară prea mare, pentru a cultiva și a păstra tot ceea ce ar putea să unească popoarele. Există două domenii ale activității internaționale în care se poate realiza o înțelegere și o cunoaștere reciprocă. Mă refer la cîmpul larg al activității culturale sub toate aspectele ei, și la întrecerea sportivă. Complexul „Wiener Stadthalle" va facilita desigur stabilirea unor contacte în acest domeniu, creînd premizele necesare organizării unor manifestări de masă culturale și sportive într-un complex de hale moderne acoperite, care pot fi adaptate ușor unor scopuri speciale".

Vizitînd complexul ne-am dat seama că ni se prezintă un ansamblu de construcții remarcabil prin liniile sale arhitectonice moderne și perfecțiunea tehnică a construcției și instalațiilor. Complexul se compune dintr-o sală mare pentru competiții de diverse tipuri cum ar fi expoziții, circ, teatru, concerte, film, competiții sportive, inclusiv concursurile cicliste în circuit închis și patinaj artistic. După felul manifestărilor hala mare de 100 x 100 m se poate micșora cu ajutorul unor cortine și poate găzdui între 3 000—16 000 de spectatori.

Halei mari îi este anexat un centru de antrenament, care se compune dintr-o sală de gimnastică, o sală de curs, o încăpere pentru materiale sportive etc.; o sală de jocuri cu mingea, în subsolul căreia se află o sală de antrenament pentru canotaj, o sală modernă de popice și în sfîrșit o sală pentru patinaj.

Sarcina tehnică de construcție a fost rezolvată cu mijloace economice cu eficiență corespunzătoare. Construcțiile sînt din beton brut, turnat monolit, care datorită folosirii unor cofraje metalice nu a necesitat o finisare ulterioară. Placări exterioare din piatră naturală sau tencuieli ulterioare lipsesc aproape cu desăvîrșire. Din motive de concepție spațială și constructivă unele spații interioare cît și soclurile și nervurile exterioare au fost vopsite cu lacuri pe bază de rășini sintetice.

Complexul nu face vizitatorului impresia unei „construcții masive". Pereții laterali din sticlă ai sălilor mici împreună cu pereții sălii centrale — formați la rîndul lor din tablă ondulată de aluminiu — dau construcției un aspect ușor, lipsit de inerție. Grija pentru detaliu este mereu prezentă și își găsește expresia atît în aranjarea și decorarea spațiilor verzi exterioare, mozaicurilor de sticlă și piatră pe pereții interiori cît și în forma mobilierului și corpurilor de iluminat, totul îmbinîndu-se armonic, creînd ambianța unui complex modern.

Erich MESEH

GH. CHIRIAC

FOTBAL PE PLOAIE
Echipele intră pe teren

AL. CLENCIU

LA EXAMEN
— Cum îl cheamă pe soldatul de la Maraton?
— ... Abebe Bikila!

FRED GHENĂDESCU

MICROBISTUL LA IARBĂ VERDE
— Hai Rapid!!!

RIK AUERBACH

„TRANSMISIUNE SPORTIVĂ"

— Făcăleț fuge cu mingea!... — ...Driblează!!... — E-n fața porții!!!... — ... Trage... ..... !!!

PARINTI SI COPII

Nu plînge, nu rîde...

— Alo, bună ziua draga mea! Ce bine-mi pare că te găsesc acasă! Ai telefonul cuplat? Nu? Perfect!... Știi, am mai multe să-ți spun. Da, ai dreptate, nu ne-am văzut de-un car de ani. Ce-ai mai făcut? Știu, am auzit... Mi-a spus colega aia a noastră... aia... cum o cheamă? Aia care vorbea puțin cu „s"... da, da, tu ai memorie mai bună: Marilena. Am întîlnit-o la policlinică... e dentistă... Ea mi-a spus. Și cum te-mpaci cu elevele? Ei, lasă modestia, sînt sigură că ești o profesoară excelentă! Doar ți-ai dorit-o încă de pe băncile școlii. De fapt... de fapt de asta te și căutam... Am auzit că ești și dirigintă... M-am gîndit să mă sfătuiesc cu tine... Tu ai acum experiență... Doar te ocupi de atîția copii... E vorba de fetița mea, Felicia... Știai că am o fetiță? Da? Are cinci ani... Nu, nu prea seamănă cu mine. Mai mult cu taică-su. Da, tot blondă. Da, are ochi negri, ca mine... Da, e cuminte, cam prea cuminte. Asta e: e prea cuminte!... Nu seamănă cu ceilalți copii... Eu, la vîrsta ei... adică sigur, nu mai țiu minte, dar îmi spune mama... Eram zburdalnică, veselă, vioaie. Mă jucam toată ziua. Ea stă ore întregi, nemișcată, într-un colț. Are o manie: desenează vaporașe! Sau se așează la fereastră și privește cum se joacă alți copii! Aș! E slabă! O îndop cu toate bunătățile și s-o vezi: e cît un fir! N-are poftă de mîncare deloc! Ți-am mai spus: cinci ani! Nu! Doamne ferește! N-o las eu! Copiii din curtea noastră sînt gălăgioși... se fugăresc toată ziua... Ce mai, sînt niște... Alo! Vreau să spun că-s prea zburdalnici! Țipă, joacă șotron, se joacă cu mingea! Ce să facă o fetiță ca ea printre ei?! Nu, dragă nici nu mă gîndesc! Dac-o las în curte, se murdărește, se umple de praf, de noroi... A, nici nu știi ce cochet o îmbrac! Parc-ar fi o domnișoară mare! Cu jupoane! Are și un fiș-fiș roșu amor! E-ntotdeauna ca scoasă din cutie! Ei, și cum îți închipui c-am s-o las să-mi vie mototolită, transpirată... Nu, nici nu mă gîndesc! Așa am obișnuit-o de mică! Să stea cu noi! Și cînd nu sîntem acasă, n-are decît să vorbească la telefon! Cu cine? Da, ai dreptate, e prea mică! Atunci, să se uite la televizor sau într-o carte cu poze! Are o mulțime de cărți — eu i le-am luat — dar nu vrea să se uite. Zice să-i explic eu. Ce să-i explic, dragă, ce eu am timp de explicații... După ce viu de la birou, trebuie să mă odihnesc, nu? A, nu, nu gătesc... vine soacra mea și-mi face menajul... Da, dragă, dar nu pot să-mi sacrific tinerețea stînd tot timpul după toanele ei... Am și eu dreptul să mă mai duc în vizită la cîte o prietenă... Mai jucăm o partidă... tu nu joci? A, e foarte amuzant! Nici nu observi cum trece timpul... Mai mergem la cinema... Ai văzut „Cauze drepte"? E grozav, nu? Ei, după cinema, mergi, ca tot omu' la o friptură, la o prăjitură, nu? Cum o să cărăm copilul noaptea după noi! Nu, nu plînge... S-a obișnuit. Cînd era mai mică plîngea... Ți-am spus. E prea cuminte! Nu plînge, nu rîde, nu vorbește! Zău, parc-ar fi un copil anormal! Eu nu știu ce să mai fac pentru ea, și ea se posomorăște pe zi ce trece! Nu știu, zău, de ce am avut tocmai eu ghinionul să am un asemenea copil! Cum? Ce-ai spus? Alo! N-am înțeles! „E ghinionul ei că are o asemenea mamă"?! Extraordinar! Să-mi spui tocmai tu una ca asta! Și mai pretinzi că-mi ești prietenă!

Pt. conf. Simona KIRIȚESCU

E bine de știut

Cu *lapte dulce* se pot scoate petele de cerneală de pe țesături de bumbac. Ulterior pata se freacă cu zeamă de lămîie.

Cu *gălbenuș de ou* se unge locul pătat de ulei de pe un covor de iută. După uscarea gălbenușului de ou, acesta se rade și se perie bine locul, spălîndu-se apoi cu apă rece.

Cu *albuș de ou* bătut cu zahăr și puțin alcool se obține un luciu pronunțat pe un tablou în ulei — fără geam.

Cu *o lingură de țuică* în apa cu care se spală geamurile, se împiedică înghețarea acestora în timpul spălării.

Cu *miez de pîine* cald și *umed* se îndepărtează petele de pe coperțile de os. După scoaterea petelor se dă luciu cu puțin gaz.

Cu *scrum de țigară* se scot petele de pe obiectele de nichel. Ulterior se freacă cu o cîrpă moale.

● Un pieptene, care s-a deformat se înmoaie în apă fierbinte, apoi se îndreaptă ușor pînă i se dă forma inițială și se introduce imediat în apă rece.

tiparul practic

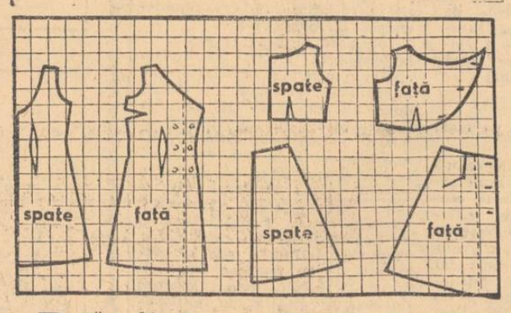

Două rochițe de strand. Tiparele sînt executate pe pătrate cu latura de 10 cm. Sînt pentru măsura mijlocie (46). Ele se pot confecționa din material uni sau înflorat.

O serie de costume de baie care îmbracă aproape tot corpul. Spatele este însă foarte decoltat, aproape pînă la talie. Se pot face mai multe combinații, după cum arată desenele noastre.

Desene de Tanți PFENNINGS

Meniul săptămînii

— Sparanghel cu sos alb; dovlecei umpluți cu carne; căpșuni cu zahăr.

— Budincă de pîine; mîncare de cartofi noi cu mărar; orez cu lapte.

— Supă de carne; rasol cu sos de mărar; compot.

— Dovlecei pane; mazăre cu frigănele; strudel cu cireșe.

— Supă de conopidă; perișoare cu verdeață; fructe.

— Omletă cu mărar, iahnie de fasole — salată verde; spumă de căpșuni.

— Budincă de conopidă; pui cu dovlecei în floare; savarină cu frișcă.

BUDINCĂ DE CONOPIDĂ

Cantități pentru 6 persoane: o conopidă, 10 g. sare, 1 dl. sos alb, 100 g. brînză, 150 g. smîntînă, 4 ouă, 50 g. unt, 25 g. pesmet. Se fierbe conopida în apă cu sare. După ce s-a răcit puțin, o desfacem în buchețele iar restul se trece prin sită. Se amestecă cu 2 linguri de sos alb, brînză rasă, sare, smîntînă, gălbenușurile și albușurile bătute spumă. Această compoziție se toarnă într-o formă unsă cu grăsime și tapetată cu pesmet. Se ține la cuptor pînă se rumenește. Se servește cu smîntînă.

PUI CU DOVLECEI CU FLOARE

Cantități pentru 6 persoane: un pui, 150 g. grăsime, 10 g. făină, 3 cepe, 20 g. bulion, 10 g. sare, 20 dovlecei cu floare, 1 dl. smîntînă, 2 legături pătrunjel. Se prăjește puiul tăiat bucăți în grăsime, după care se scoate deoparte. În grăsimea rămasă se face sosul cu făină și ceapă tocată mărunt. Se stinge cu apă sau zeamă de carne, se lasă să fiarbă și se strecoară, se potrivește de sare. În acest sos se pune din nou puiul ca să fiarbă. Separat se curăță dovleceii cu floare, se spală și se rad de coajă. Cînd carnea este aproape fiartă, se pun dovleceii și bulionul. Dacă mai este nevoie se pune puțină apă. Se lasă să scadă atît cît dorim la foc potrivit. Mai nimerit este să le punem în cuptor. Se adaugă smîntînă înainte de a se servi la masă. Nu trebuie să dea decît un clocot. Deasupra se pune verdeață tocată.

SAVARINĂ DIN PESMET

Cantități pentru 6 persoane: 5 ouă, 5 linguri de zahăr, 5 linguri de pesmet, o jumătate baton vanilie, sirop dintr-un pahar cu apă și 150 g. zahăr, 2 linguri rom, 250 g. frișcă. Se freacă într-un castron gălbenușurile de ou cu 5 linguri de zahăr, pînă se albește. Se adaugă pesmetul, încetul cu încetul, iar la sfîrșit se pun albușurile bătute spumă. Se unge o formă de savarină cu unt, se presară cu făină, se toarnă compoziția. Se coace la un foc potrivit. Siropul se face dintr-un pahar de apă și 150 g. zahăr, o jumătate baton vanilie. Cînd s-a răcit, se adaugă romul. În momentul cînd este coaptă, se scoate din formă și după ce s-a răcit puțin se stropește cu sirop pînă cînd îl consumăm. Cînd s-a răcit se glasează cu un strat subțire de marmeladă. La masă se servește îmbrăcată în frișcă.

Ghidul gospodinei

ȘTIAȚI CĂ...

...ceara dizolvată în benzol, cu care se ung obiectele de fier le ferește de ruginire?

...turnînd cîteva picături de oțet în apa în care doriți să fierbeți ouă, ouăle nu mai crapă în timpul fierberii?

...în urma spălării geamurilor cu o soluție compusă din sare amară (33 la sută) și bere (67 la sută), după uscare se formează flori de gheață (artificiale)? Dacă nu aveți bere la îndemînă puteți folosi și apa la care se adaugă cantități mici de dextrină.

...cu ajutorul alcoolului putem îndepărta cu ușurință petele de pe scrumierele metalice?

...este recomandabil să ne frecăm mîinile cu puțin oțet înainte de a curăța și tăia ceapa?

...e bine să spălăm tricotajele de lînă și de lînă în amestec cu neofalină, dar că e recomandabil ca această operațiune să o efectuăm în aer liber, pentru a evita accidentele?

...cu cît spălăm mai des țesăturile de in, cu atît ele devin mai pline și mai albe?

Sfaturi cosmetice

Deși anul acesta vara s-a cam lăsat așteptată, sperăm ca în curînd să putem începe băile de soare. Făcute în mod rațional, ele au asupra pielei o influență binefăcătoare, asemănătoare celei obținute prin folosirea cremelor hrănitoare. Din păcate, sînt multe persoane care se reîntorc din concediu cu pielea ridată, deshidratată, cu porii dilatați. Toate acestea sînt urmarea imprudențelor comise în dorința de a se bronza cît mai repede fără a ține seama de precauțiunile necesare.

Pentru a ne bronza evitînd arsurile ne vom expune în mod progresiv (prima zi 10-15 minute, a doua zi 25-30 minute, iar în următoarele zile vom crește durata de expunere cu cîte 20-30 minute).

De asemenea este bine să nu rămînem niciodată în soare în aceeași poziție mai mult de 30 minute. În caz contrar, pielea se încălzește excesiv de tare iar circulația sîngelui devine defectuoasă, existînd și riscul insolației. Este adevărat că unele persoane pot sta ore întregi în soare fără să le fie rău, dar acestea sînt excepții.

Se va evita expunerea în orele cele mai călduroase sau imediat după masă. Capul va fi acoperit cu o pălărie cu boruri mari, iar ochii protejați cu ochelari de soare. Cititul pe plajă este interzis deoarece dăunează ochilor.

Pentru a preveni formarea ridurilor și deshidratarea pielii, se recomandă ungerea acesteia cu o cremă antisolară, care să protejeze și în același timp să hrănească pielea. Acest lucru ajută și la bronzarea uniformă a pielii.

În cadrul metodelor de îngrijire în timpul verii, vom ține seamă de faptul că pielea uscată trebuie unsă, atît în timpul expunerii la soare cît și după baia de soare, folosind în acest scop creme hidratante, emoliente, hrănitoare etc. Pielea grasă, datorită sebumului pe care îl secretă, posedă capacitatea de apărare împotriva razelor solare, de aceea nu este obligator să fie unsă: chiar și în acest din urmă caz este însă necesar să aplicăm puțină cremă pe porțiunile din jurul ochilor.

Cremele parfumate excesiv sînt dăunătoare, deoarece parfumul respectiv poate provoca apariția petelor. Pentru același considerent vom evita lotionarea obrazului cu apă de colonie, căci petele apărute sînt inestetice, iar înlăturarea lor necesită deseori un tratament de durată.

Anca BOGDAN

lucru de mînă

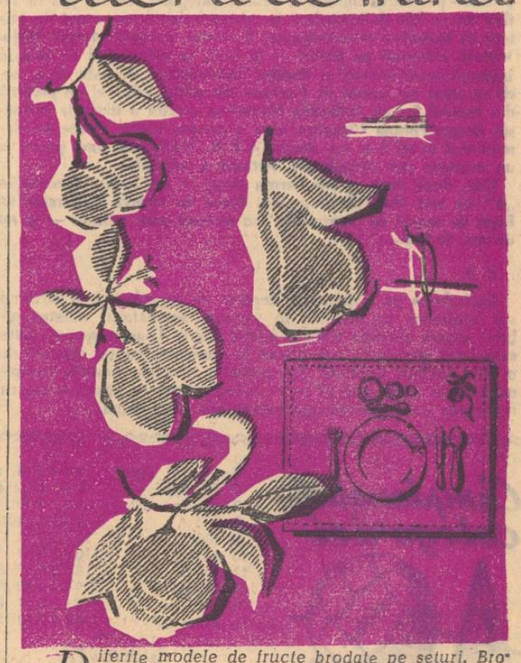

Diferite modele de fructe brodate pe seturi. Broderia se execută cu puncte diferite, fie înaintea acului, fie cu ață groasă prinsă din loc în loc, cum arată desenele noastre.

COLȚUL celor mici

MAMICA MEA

Ce frumos e azi afară!...
Calda rază de la soare
A căzut pe prima floare
Răsărită în grădină
Îmbrăcînd-o cu lumină
În rochiță aurie.

Și mămica mi-a dat mie
O rochiță înflorată
Chiar de mîna ei lucrată
Ca și rochia de pe ea.
Mult mi-e dragă mama mea
Pentru că mereu muncește:
Spală, coase, împletește,
Mîna ei e peste tot;
Eu o mai ajut cît pot:
Știu să curăț zarzavatul,
Singurică îmi fac patul,
Știu să îmi închei rochița
Și să-mi împletesc codița.

Zi de zi mă voi sili
Tot mai mult să pot munci
Ca să o ajut pe ea.
Mult mi-e dragă mama mea.

Ștefan FĂTULESCU

ISTEȚUL BOMBO

de Gh. CHIRIAC

Concediul de odihnă al suferinzilor de nevroză astenică

Folosirea rațională a concediului de odihnă oferă o contribuție prețioasă în cadrul terapiei complexe a nevrozei astenice. De aceea, suferinzii de nevroză astenică nu pot alege la întîmplare localitatea în care să-și petreacă concediul de odihnă.

Plecarea acestor suferinzi într-o stațiune de odihnă sau cură trebuie stabilită numai de medic, în funcțiune de forma și stadiul nevrozei. Cînd boala se manifestă prin stări de depresiune și de epuizare mai accentuată, sînt indicate localități cu climat stimulant, fie într-o regiune de altitudine medie (Tușnad, Zizin, Malnaș, Vîlcele, Covasna, Breaza), fie pe litoral. În unele din aceste localități, cura de odihnă poate fi asociată, de la caz la caz, cu băi carbogazoase sau băi de mare, după factorii naturali existenți în stațiune. Suferinzii mai excitați se vor simți însă mai bine în localități situate în regiuni de cîmpie și unde în anumite forme de boală poate folosi acțiunea sedativă a apelor sulfuroase de slabă concentrație (Moneasa, Vața de Jos, Geoagiu, Victoria).

În folosirea rațională a concediului de odihnă, suferinzii de nevroză astenică trebuie să aibă în vedere și faptul că schimbarea preocupărilor obișnuite este tot atît de importantă ca și plecarea în altă localitate. În timpul concediului, acești suferinzi vor evita să se preocupe de probleme profesionale sau familiare, vor evita stările de încordare nervoasă, se vor abține de la orice fel de abuzuri, nu se vor obosi prin eforturi fizice și mai ales intelectuale. Plimbările prelungite, exercițiile fizice, jocurile sportive și alte distracții recreative sînt deosebit de utile. Unele tratamente ajutătoare — medicamentoase sau fizioterapice — recomandate de medic sînt la fel de folositoare în timpul concediului de odihnă.

În cazurile în care suferinzii de nevroză astenică își petrec acasă concediul de odihnă, programul zilnic va cuprinde plimbări la aer curat în parcuri și grădini, ore suficiente de somn (7-8 ore noaptea și o oră după amiaza). Cînd nu există contraindicații speciale, se vor putea utiliza moderat băile la standuri și în rîuri sau lacuri. Micile treburi gospodărești pe lîngă casă pot fi executate atîta timp cît produc plăcere și nu obosesc.

Familia celui suferind se va strădui să creeze în jurul acestuia un mediu favorabil de viață care să-i producă mulțumire și să nu genereze probleme ce necesită eforturi mari spre a fi rezolvate.

Dr. I. LEONESCU

MEDICUL vă sfătuiește

REUMATISMUL ABARTICULAR

Reumatismul este cunoscut în general sub forma suferințelor articulare, dar el se mai manifestă și sub forma durerilor musculare, tendinoase, a nervilor.

Acest reumatism se numește reumatism abarticular iar după localizarea lui: mialgii, mioze, tendinomioze, tendinite, tendosinovite, periartrite, nevrite, nevralgii. Și ele ca și celelalte forme de reumatism, sînt acute și cronice, iar din punct de vedere al factorilor care-l produc, se împart în factori externi și interni.

Factorii externi mai cunoscuți sînt infecțiile, traumatismele și

microtraumatismele, frigul și umezeala, intoxicațiile alimentare, medicamentoase, profesionale, oboseala, efortul susținut, pozițiile vicioase în activitate, iar cei interni sînt: tulburările circulatorii statice, tulburările neuropsihice, tulburările glandulare și altele. După cum e și firesc, durerile pot apare pe un grup muscular sau generalizat, după cum e și expresia „mă dor toți mușchii", „parcă sînt bătut". Așadar, caracteristic: dureri surde sau accentuate, intermitente sau continuu, întărîte de diferite mișcări, frig, umezeală, eforturi, emoții, schimbarea temperaturii.

Deseori se găsesc noduli sub piele. Mialgiile se întîlnesc mai frecvent în regiunea cervicală și lombară, mai mult la femei spre menopauză, predispuse la obezitate. Apar celulite cu dureri generale, arsuri, sensibilitate la căldură și îmbrăcăminte; chiar atingerea cu hainele produce dureri. Tendinitele se manifestă cu dureri localizate de obicei la inserția (prinderea) tendonului pe os sau a mai multor tendoane împrejurul articulațiilor interesînd și celelalte țesuturi din jur, care dau astfel o „periartrită". Ele sînt forme de reumatism abarticular mai frecvente la umăr și șold.

În sfîrșit, nevralgiile și nevrite le reprezintă un sindrom nevralgic (dureros) pe traiectul nervilor mici sau mari.

Mai des întîlnite sînt nevralgiile (membrelor superioare) și sciatica (nevralgiile membrelor inferioare).

Este recomandabil să nu ne tratăm singuri cu fel de fel de leacuri și procedee. Medicamentele întrebuințate mai des de medicii specialiști ca: piramidonul, aspirina, fenacodul, fenilbutazona, irgapirina, infiltrațiile cu xilină, hidrocortizon, vitaminoterapia, frecții cu Saliform, fizioterapie, ultraviolete, ultrascurte, infraroșii, băi de lumină, ionizări, diadinamici, magneto-diaflux, radioterapie, masaj, gimnastică și cură balneară. Toate acestea pot fi stabilite numai de la caz la caz, pe baza examenului clinic. Numai stabilind forma și stadiul suferinței, tratamentul poate fi eficace.

Dr. Matache Gh. IOAN

Noutăți MEDICALE

● **RINICHII DE CIMPANZEU POT FI GREFAȚI LA OM.** În orașul Denver din statul Colorado (S.U.A.), chirurgii unui spital din localitate au efectuat pînă în prezent a treia operație reușită de transplantare a rinichilor de cimpanzeu la om.

DIN NOU DESPRE EFECTELE NOCIVE ALE TUTUNULUI. O serie de cercetări au demonstrat că tutunul conține poloniu, element radioactiv emițător de raze gama cu rol important în producerea leziunilor canceroase. Această substanță se găsește în urina fumătorilor într-o concentrație de 6 ori mai mare decît la nefumători.

● **PRINCIPALII AGENȚI CANCERIGENI.** De curînd a fost dată publicității de către O.M.S. (Organizația Mondială a Sănătății) o listă completă a diferiților agenți provocatori ai cancerului. În fruntea agenților cancerigeni figurează abuzul de tutun, excesele de băuturi alcoolice, excesele de mîncare, expunerile peste măsură la acțiunea razelor solare, neprotejarea prelungită în contra substanțelor insecticide, utilizarea nerațională a preparatelor hormonale.

● **URMĂRILE UNEI EPIDEMII DE FEBRĂ.** Se pare că numărul oarecum mărit al unor boli de inimă și al accidentelor cardiovasculare din ultimii ani ar fi datorit epidemiei masive de febra Q care a bîntuit în sud-estul Europei între anii 1940—1948.

● **MODIFICAREA UNUI PROCEDEU ANESTEZIC.** Un colectiv al serviciului de ginecologie și obstetrică de la Spitalul Tudor Vladimirescu din București a realizat o modificare a procedeului clasic de analgezie la naștere. Practicînd infiltrația cu novocaină și atropină la nivelul celei de-a V-a vertebre lombare, se obține cu o cantitate mai mică de substanțe analgezice o eficiență mai mare a acțiunii anesteziante.

● **GRĂBIREA CICATRIZĂRII PLAGILOR OPERATORII.** Doi medici austrieci — dr. Kugel și dr. Endler — au demonstrat de curînd că, după operație, plăgile pielii se cicatrizează mai repede dacă, în loc să fie cusute, se „lipesc" cu leucoplast.

REZULTATELE TRATAMENTULUI CU ULTRASUNETE. La Tokio ultrasunetele sînt folosite în tratamentul miopatiei și presbiției. Dr. Yamamoto utilizează un fascicol de ultrasunete care acționează direct asupra globului ocular, ameliorînd circulația retiniană și producînd în acelaș timp un veritabil masaj caloric și vibrator.

CHIMOPAPAINA ȘI SCIATICA. Pentru a anihila efectele dureroase atît de neplăcute ale sciaticei, Dr. Schmidt de la Clinica de ortopedie din Washington utilizează o injecție unică de „chimopapaină" într-o regiune bine precizată a discului vertebral atins, obținînd rezultate foarte bune

FOTOGRAFIEREA ÎN CULORI A INTERIORULUI OCHIULUI. În Australia se folosește un aparat special pentru a putea fotografia în culori interiorul ochiului. Este vorba de un endoscop prevăzut cu o tijă metalică care posedă o serie de oglinzi și prisme care reflectă imaginea: după ce se practică o mică incizie nedureroasă în partea laterală a ochiului pacientului, aparatul este introdus în globul ocular: cu vizorul optic se explorează corneea și retina iar o pilă electronică de 4,5 Volți produce o lumină suficientă pentru a se putea face un examen foto în condiții bune.

Dr. I. LEGIC

VACANȚA-PORT

Dup-un an de școală, după
promovare
Am ajuns cu bine în Vacanța-
port
Dornici de odihnă, dornici de
plimbare,
Viață-n aer liber și dormit în
cort.

Ne așteaptă plaja caldă, aurie
Și scăldatu-n unda înspumatei
mări;
Să-i urcăm poteca, muntele
ne-mbie,
Pînă-n vîrf de creste ce se
pierd în zări.

Vom porni-n excursii cu
rucsacu-n spate
Prin păduri bătrîne de molizi și
fagi,
Să cunoaștem alte lucruri
minunate
De pe-ntreg cuprinsul țării
noastre dragi.

Ne vom reîntoarce la sfîrșit de
vară
Iar la școala noastră pentru noul
an
Vom turna cerneală nouă-n
călimară
Și vom pune carte nouă în
ghiozdan.

Mai voinici, mai sprinteni,
înnegriți de soare,
La-nceput de toamnă iar pornim
la drum
Și vom trece pragul clasei
viitoare
Ca să știm mai multe decît
știm acum.

Florin IORDACHESCU

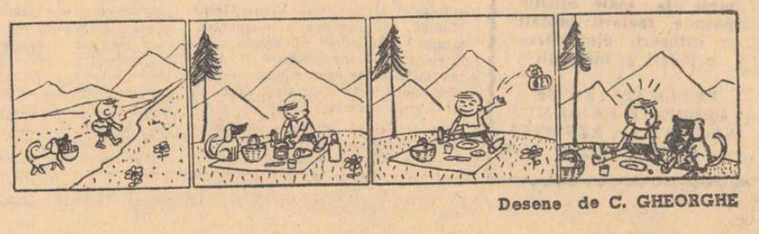

Desene de C. GHEORGHE

MICA BIBLIOTECĂ „MAGAZIN"

Porumbelul primăriei

SCHIȚĂ DE ITALO CALVINO

Drumul lung pe care îl urmează păsările cînd migrează, către miazăzi sau către miazănoapte, toamna sau primăvara, rareori se abate deasupra orașelor. Stolurile despică cerul în înalturile lui deasupra întinderilor dungate ale cîmpurilor și de-a lungul marginilor pădurilor, par ca și cînd urmează linia sinuoasă a unui fluviu, cînd pieptișul unei văi, cînd nevăzutele căi ale vîntului. Dar ocolesc încă din depărtări, de cum zăresc, șirurile de acoperișuri ale vreunui oraș.

Totuși, o dată, un stol de sitari își făcu apariția pe fișia de cer ce se înălța în dreptul unei ulițe. Numai Marcovaldo îl observă și asta numai pentru că mergea întotdeauna cu ochii pe sus. Pedala pe o tricicletă, iar cînd văzu păsările, acceleră ritmul, de parcă s-ar fi hotărît să le urmărească, cuprins de o subită pasiune vînătorească, cu toate că nu mai mînuise vreodată altă pușcă decît pe cea de ostaș.

Și pe cînd gonea astfel, cu ochii într-una la păsările care își urmau zborul, se pomeni deodată în mijlocul unei încrucișări de străzi, cu semaforul aprins la roșu, printre mașini, și la un pas de a fi strivit. Chiar și în timp ce un agent de circulație îi nota numele și adresa într-un carnet, Marcovaldo tot mai scruta cu privirile după aripioarele acelea, de sus de pe cer, dar ele dispăruseră.

Amenda îi aduse aspre mustrări la depozitul unde lucra.

— Nici măcar semafoarele nu poți să le vezi? — țipă la el șeful depozitului. Dar la ce te zgîiai, găgăuță?

— La un stol de sitari, îl urmăream... — spuse el.

— Ce? — și ochii șefului, un vechi vînător, străluciră de bucurie. Și Marcovaldo se apucă să povestească.

— Sîmbătă îmi iau cîinele și pușca! — răspunse șeful, dintr-odată bine dispus, uitînd de săpuneala ce voia să i-o mai tragă lui Marcovaldo. Au început să plece păsările de pe dealuri. Cu siguranță că ăla era un stol speriat de vînători, colo pe dealuri și s-a abătut peste oraș...

Toată ziua aceea, creierul lui Marcovaldo lucră febril, lucră ca o moară. „Dacă sîmbătă, așa cum se anunță, or să fie mulți vînători pe deal, cine știe cîți sitari or să cadă în oraș; dacă sînt deștept, duminică o să mănînc friptură de sitari".

Acoperișul clădirii în care locuia Marcovaldo era o terasă largă, cu multe sîrme pentru întins rufele la uscat. Marcovaldo și doi dintre copii se urcară sus, cu o căldare cu clei, o pensulă și un sac de porumb. În timp ce copiii împrăștiau boabele de porumb peste tot, el ungea de zor cu clei parapetele, firele de sîrmă, marginile coșurilor. Puse atîta clei încît micuțul Michelino, care se juca pe terasă, fu cît pe aci să rămînă și el prins de clei.

Peste noapte, Marcovaldo visă nenumărați sitari încleiați zbătîndu-se pe acoperișul doldora de ei. Nevastă-sa, mai lacomă și mai leneșă, visă rațe gata fripte puse pe acoperișurile clădirii. Fata, romantică, visă o pasăre colibri cu care să-și garnisească pălăria. Michelino visă să găsească pe acoperiș o barză.

A doua zi, din oră în oră, unul din copii se ducea în inspecție pe acoperiș: scotea încetișor capul pe luminator, ca nu cumva să se sperie sitarii ce ar fi avut de gînd să se așeze pe terasă, pe urmă se întorcea jos să aducă veștile. Știrile nu erau de loc bune. În sfîrșit, pe la amiază, Paolino se întoarse strigînd bucuros:

— Sînt acolo! Papa! Vino!

Marcovaldo se urcă sus cu un sac. Prins în clei se afla un biet porumbel, unul din acei porumbei cenușii, de oraș, obișnuiți cu mulțimea și zarva din piețe. Alți porumbei, zburînd în jurul lui, îl contemplau cu tristețe, în timp ce el încerca zadarnic să-și zmulgă aripile din năclăiala în care căzuse din nebăgare de seamă.

Familia lui Marcovaldo desfăcea cu multă atenție carnea de pe oscioarele acelui biet porumbel slab și plin de vine, pe care îl făcuseră friptură. Se auziră bătăi în ușă.

Era camerista proprietăresei: — Vă cheamă doamna! Poftiți imediat!

Foarte îngrijorat, fiindcă era în urmă cu chiria pe șase luni și-i era frică să nu fie dat afară din casă, Marcovaldo porni spre apartamentul doamnei, la primul etaj. Decum intră în salon văzu că se mai află un vizitator: sergentul cu obrajii vineți.

— Vino încoace, Marcovaldo, spuse doamna. Sînt încunoștințată că pe terasa noastră cineva vinează porumbeii primăriei. D-ta știi ceva despre asta?

Marcovaldo simți că îl trec fiori de gheață.

— Doamnă! Doamnă! — strigă în clipa aceea o voce de femeie.

— Ce s-a întîmplat Teresa?

Intră spălătoreasa. — M-am dus să întind rufele pe terasă, și toată lenjeria mi-a rămas lipită. Am tras de ea s-o zmulg, dar se rupe toată. Toate lucrurile s-au stricat! Ce o mai fi și asta?

Marcovaldo apăsa cu o mînă pe stomac, de parcă nu izbutea să digere ceva.

Traducere din limba italiană de Tatiana ULMU

NELL COBAR

Vacanță

— ...Și cînd te gîndești, Nicule, că de trei luni n-am mai trecut pe la tine numai pentru că ai liftul stricat...

— Ura, Lenuțo, azi ți-am adus cel puțin 5 kile de pește!

A. POCH

„CURAJUL" OPINIEI

— A fost ieri șeful la mine. I-am tras o săpunеală!...

GH. CHIRIAC

GEMENII

CASIERUL A DEVENIT TATĂ

— Luați și... restul!

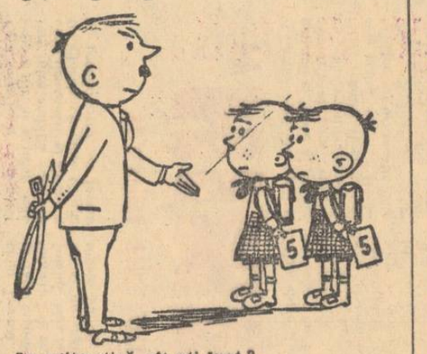

— La aritmetică, cît ați luat?

— Zece!...

Noțiuni în... bloc

ACOPERIȘ

Poate-avea la cîte-o casă
Un destin puțin ghiduș
Că pe soare e terasă,
Iar pe ploaie este... duș.

BALCON

Omul gospodar, se știe,
Îl transformă-n florărie.
Doar la un etaj, stingher,
A ajuns... șifonier.

LIFT

Vorba veche cu temei
„Nu ai ușă la bordei?"
Azi e-n felul următor:
„Nu ai ușă... la-ascensor?"

RADIO

La tine în apartament
Consumă, natural, curent.
Dar pus prea tare, altora
El le consumă... liniștea.

ROBINET

Cînd îl uiți deschis, tu bietul,
Apa udă tot parchetul
Și regreți că-n dormitor
N-ai covorul zburător.

SCARĂ

Dacă liftu-n carapace
Șade cu desăvîrșire,
Este leacul eficace
Pentru... cura de slăbire.

V. D. POPA

AVRAM ANTON

Fără cuvinte

RIK AUERBACH

— Mi-am comandat numărul 35 și dv. mi-ați făcut pantofi numărul 39!?!

— Nu-i nimic, treacă de la noi!...

— Tov. ospătar, mă topesc!...

— Da' mai repede, vă rog, că avem nevoie de mese!

Umor străin

Martorul strigat se apropie de masa judecătorului, își luă o poziție solemnă și rosti: „Jur să spun adevărul, nimic altceva decît adevărul!"

Judecătorul: — Ce știi?

Martorul: — Nu știu nimic.

★

Un tînăr avocat și-a amenajat un birou luxos. Iată și mult așteptatul prim client. Tînărul jurist îl lasă să aștepte vreo 15—20 de minute și pentru a-l impresiona și mai mult, pune mîna pe receptor simulînd o convorbire. „Imposibil, am foarte multe procese, dar dacă insistați. Să știți însă c-o să vă coste. Nu mai puțin de 20 000. Am onoarea". Puse receptorul în furcă și invită clientul. Acesta pare într-adevăr uluit. Avocatul crede că se simte mic în fața strălucitului maestru al baroului. „Ce doriți domnul meu?

— Eu? Mă iertați.. Să vedeți. Sînt de la telefoane. Trebuie să vă racordez cu centrala.

★

Era la premiera piesei „Înapoi la Matusalem". Publicul izbucnise în ropote de aplauze și îl chema la rampă pe autor. Dar în clipa în care Shaw apăru în fața cortinei, răsună în mijlocul aplauzelor furtunoase o fluierătură la galerie. Prietenos, Bernard Shaw făcu semn în spre galerie și strigă: „Dragă prietene, vînt de aceeași părere cu dumneata! Dar ce putem face noi doi față de o asemenea majoritate?

★

O femeie tînără și una mai în vîrstă așteaptă autobuzul. Sosește. „Ocupat!" strigă taxatorul, după ce femeia cea tînără urcase. „Toate locurile sînt ocupate, doamnă!"

— „Vai, doar n-o să despărțiți fiica de mama ei!" protestă femeia mai în vîrstă. „Ei, aci aveți dreptate!" spuse taxatorul și dădu semnalul de plecare. „O singură dată în viață am făcut așa ceva — și o regret și astăzi".

PE LAC

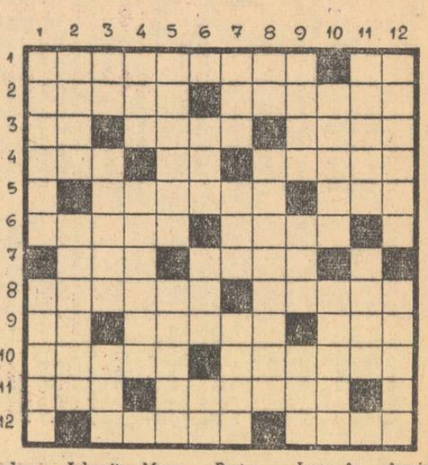

ORIZONTAL: 1) Pe malul acestui lac se înalță modernele construcții de la Mamaia — În Capitală! 2) Pitoresc lac glaciar în Făgăraș — Lac în Deltă 3) Scoase din Techirghiol! — Gară... mică, pe linia Beclean-Vatra Dornei — Prenumele autorului piesei „Fîntîna turmelor" 4) Ca... în Tașaul! — Una și una! — Alt lac din munții Făgăraș 5) Lac cu apă dulce la nord de brațul Sulina — Țesătură fină (pop.) 6) Pești de apă dulce — Mulțime de oameni 7) Posedă — Delicat 8) Lac sărat în regiunea Ploiești — Defileu în calea Oltului 9) Din Baikal! — Riu care se varsă în lacul Baîadag — Ialomița, Mureșul, Bistrița 10) De un roșu aprins — Rămas fără apă 11) Anul Geofizic Internațional — Lac în cîmpia Ardealului.. 12) ...Și unul între Cluj și Reghin — Balta... de pe Buzău

VERTICAL: 1) O baltă între gura Oltului și a Argeșului — Lacul... din apropierea Brăilei 2) Floarea din ochi — Lac artificial la Bîrzova 3) Terminație articulată — Lac de stepă cu nămol tămăduitor — De porții reduse 4) Lac în Capitală — Binevoitoare 5) Orașul din vecinătatea lacului Brateș — Lac în cîmpia Brăilei 6) Depresiuni, uneori cu ape — În piscină! — ...un pește... ascuțit 7) Munți în Creta — Lac — Rudă 8) Sau — Baltă în lunca Dunării 9) Lac în munții Rodnei — Mreajă — Minunatul lac vulcanic de lîngă Tușnad 10) „...cu lună-n București" cîntec de Sile Dinicu — Leagă două mări, două fluvii, un rîu cu un lac etc 11) A reține — Autorul cîntecului „Orașul de la Dunăre" 12) Aparițiе — Plasă pescărească

I. PASCAL

Dezlegările jocurilor apărute în numărul trecut

ȚĂINELE LUCEAFĂRULUI

ORIZONTAL: Cînturi — Tip — Revoluție — R — In — Piramide — Tim — Iaca — Az — Icar — La — Ule — Ceruri — Arin — Irmos — Smalț — Iurte — Aga — I. — Re — Lira — N — Uda — Fiu — Nio — No — Diana — Ar — Amor — Donici.

DIN LIRICA EMINESCIANĂ

ORIZONTAL: Cătălin — Bălai — Amor — Motan — Da — Lin — Sărutări — Inalt — Ila — Ior — NT — Eol — Nins — E — Imagini — Nerv — Orar — Nuca — Tei — Bir — Tineri — VS — O — Trist — Cuget — SBA — Ataș — Buda — IR — Are — Asire — Taina — Arătări — Idei — Diana — Em

ZECI DE BLOCURI

ORIZONTAL: 1. BLOCUL-motor. — Se ocupă de BLOCUL cardiac. 2. BLOC de piatră, căruia i se atribuie proprietăți miraculoase. — Peste zeci de BLOCURI. 3. Locotenent. — Cumpătată (fig.). 4. Fracțiune de BLOC. 5. Cu nasul cît TURNUL COLȚEI! (pl.) — Luminează aleile noilor cartiere de BLOCURI. 6. Traian.

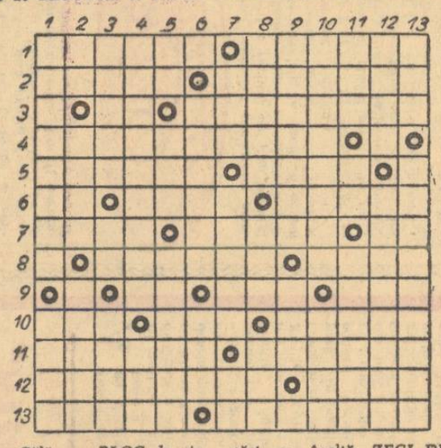

— Călău. — BLOC de piatră destinat, apărării 7. Fiul lui Manasse (bibl.) — Insulă în Marea Baltică. — Pentru. 8. BLOC NOTES.— Port în Ionia (ant.). 9. Prepoziție. — Se poate BLOCA prin embolie (med.) — Organizație (abr.). 10. Riu german. — Epitetul marilor zei chinezi. — Tratează BLOCUL cardiac. 11. BLOCHEAZĂ înaintarea pe centru... — BLOC rece! 12. Suprafață în BLOC — BLOC de piatră, venerat de primitivi 13. Conține sute de BLOCURI (pl.) — BLOCARE la rugbi.

VERTICAL: 1. BLOC agresiv. — Oraș în Norvegia. 2. Fluviu italian. — A BLOCA la volei. — Posedă un BLOC propriu. 3. Hărți... în BLOC. — Sparge BLOCUL! — A (se) BLOCA inima sau respirația în cursul unui accident (med.). 4. Unul care încearcă să BLOCHEZE calea Progresului. — Printre BLOCURI muntoase... 5. Înainte de masă. — Sacrificiu chinezesc. — BLOC de prescripții (pl.). 6. Se află altădată, pe locul unde astăzi se înalță ZECI DE BLOCURI. — Suprafață de pămînt (pl.). 7. BLOC măret, din basme. — Desenează pe BLOC (pl.) — Vasile Păun. 8. Un BLOC plastic! — A ședea. — A încercat să BLOCHEZE înaintarea armatelor lui Cezar (ant.). 9. BLOCARE (fig.) — Joc al inteligenței. 10. BLOCURI de mucava. — Căpetenie arabă. 11. Fragment de refren muzical — Nicu Dumitrescu. — Încercare de a BLOCA atacul la rigă. 12. Diplomat francez (1754—1817). — BLOCHEAZĂ atacul adversarului (sing.). 13. Cu inima BLOCATĂ (fig. fem.). — IN BLOC (fem. pl.).

Petru VALENTIN

REBUS

ÎN CONCEDIU

ORIZONTAL: 1) Locuri de odihnă și recreere la munte sau la mare — Aici 2) Se-aude numai freamătul frunzelor și susurul apelor — Arbore ce crește pe malurile rîurilor de munte și prin pădurile umede de la șes. 3) Stațiune în Bărăgan cu băi de nămol — Locuri de odihnă pe crestele munților 4) Nichel — Întreprinderea de Construcții și Reparații — Leu! — Pronume personal 5) Acești — Stațiune pe litoralul Mării Negre 6) Porțiune din itinerar — Din nou 7) Posezi — Își oferă ospitalier nisipul și apa celor veniți la mare — Față 8) Pronume — Sînt străbătute în lung și în lat de excursioniști și vilegiaturiști 9) Vesele, bine dispuse și nu-

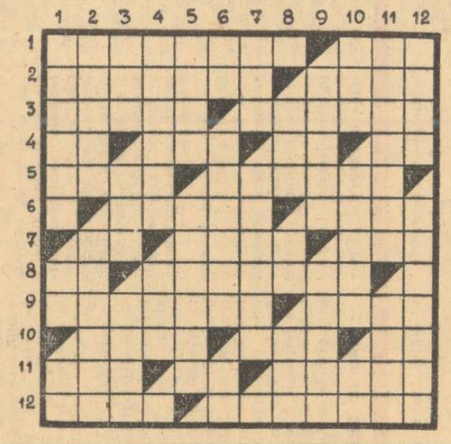

mai pe glumă puse — Zeciuiala morarului (od) 10) Firul străveziu al apei ce sare din creastă-n creastă — Casa de Economii și Consemnațiuni — Rîuri la izvor! 11) Bun pentru odihnă — Plantă textilă — Se strecoară printre nuferi lăsînd unde-n urma ei 12) Cui de stîncă — Odihnit.

VERTICAL: 1) Stațiune balneară în regiunea Bacău — Perioadă de timp istorică — Post scriptum 2) Localitate pe Valea Prahovei mai sus de Predeal—Repartizat 3) Nume feminin — Îmbată cu parfumul lor aleile parcului — Ca apa de munte 4) Cîntecul greierului ce se aude în liniștea nopții — Vîrful nostalgic al Bucegilor 5) Poet ardelean, autorul poeziei „Grădină-parc" — Ispitiți de chemarea muntelui 6) Notă muzicală — Odihnă — Nota redacției 7) Neg. (reg.) — Neasemuita frumusețe a naturii 8) La telefon — Începe muzica! — Lampă de radio 9) Ceață rară a zilelor de vară ce se înalță încet din munți — Minunat loc de odihnă și recreere în regiunea Pitești 10) Fata din Sinaia! — Locul fruntașilor — Notă muzicală 11) „Pe litoral", „Pescarul amator" „În teleferic" etc. — Suie sus la creastă 12) Vîrf în munții Dornei — I se recomandă concediu la munte

Florina SFETCU

PĂRINȚI!
Un dar frumos pentru copii puteți alege chiar acum
LA MAGAZINELE COOPERATIVELOR DE CONSUM

ȘTEFAN BURCEA — Maramureș. În curînd va apare broșura Ministerului Învățămîntului, „Admiterea în învățămîntul superior", unde veți găsi toate problemele ce vă interesează.

IOAN SIMA — Reșița. Probele de admitere la Facultatea de chimie industrială, publicate în „Scînteia tineretului" din 31 mai 1964 sînt cele care vor constitui baza examenelor. Aceasta nu înseamnă că nu trebuie să aveți cunoștințe și din alte domenii care sînt înrudite cu materiile respective.

RADU DUMITRESCU — București, str. Rosmarin, nr. 31 (prin str. Hașdeu), raionul V. I. Lenin, pune la dispoziție doritorilor, colecția revistei „Magazin" de la apariție și pînă în prezent.

DOINA ȚAICU — Tg. Jiu. Consiliul orășenesc U.C.F.S. vă poate da relațiile dorite.

CORINA MIHĂILESCU — Brașov. Fiind asistentă la farmacie, puteți urma o facultate numai în acest domeniu. Instrucțiunile în vigoare însă nu prevăd cursuri fără frecvență. Deci răspunsul este negativ.

FLORIN URSU — Bistrița. Nu există titlu de ingineri biologi ci specialitatea biologie. Trebuie că a fost o greșeală care s-a strecurat în revista respectivă.

NIȚĂ CĂLIN — Constanța. Nu puteți urma științele juridice, deoarece aveți o specialitate în domeniul agriculturii.

Poșta redacției

ROBERT GOHLIEB — Orașul Dr. Petru Groza. În București există un Institut de cultură fizică și sport. Adresați-vă secretariatului institutului respectiv.

DAN MANOLESCU — Ploiești. Trebuie să aveți cel puțin trei ani în cîmpul muncii pentru a vă înscrie la învățămîntul superior fără frecvență.

K. JENY — București. La I.S.E. sînt secții și fără frecvență așa că puteți urma una din ele. Adresați-vă deci secretariatului pentru lămuriri.

I. NIȚESCU — Timișoara. Vîrsta de pensionare pentru bărbați este de 60 de ani. Sînt într-adevăr și unele categorii de muncitori care pot fi pensionați la 55 de ani. În ceea ce privește pensia ce urmează s-o primiți, ea se stabilește în funcție de vechimea în muncă, de salariu și de domeniul în care lucrați. Necunoscînd nici unul din aceste elemente nu vă putem da un răspuns precis. Secția de prevederi sociale a orașului sau raionului de care aparțineți posedă însă toate instrucțiunile în vigoare așa că ea va calcula pensia în spiritul acestora.

VERONICA MATEESCU — Brașov. Facultatea de biologie nu are cursuri fără frecvență. Puteți urma învățămîntul superior numai la o facultate apropiată de domeniul în care lucrați, deci medicina.

VIOLETA CRIȘAN — farmacia nr. 48, Mehadia, raionul Orșova, regiunea Banat, VIOLETA ARGHIR, Buzău, str. Martirilor nr. 18; CORNELIU PASCAL, căsuța poștală 125, București; BLIDARU MARILENA, Sfatul popular regional Argeș, oficiul prevederi sociale, Pitești, doresc să facă schimb de vederi cu tema frumusețile patriei.

(Urmare din pag. 1)

Așa aspru cum era, Paciurea, cu lipsa lui de menajamente și cu sinceritatea-i neiertătoare, izbutea să lase în rîndurile noastre un mare entuziasm, mai ales că atunci cînd un elev realiza o lucrare mai bună, nu pregeta să i-o laude cu cuvintele cele mai călduroase.

— Ați vorbit despre școala românească de sculptură și despre Dimitrie Paciurea. V-aș ruga să vă referiți și la un alt sculptor ale cărui lucrări sînt finduite astăzi de muzeele din lumea întreagă : Constantin Brîncuși.

— L-am cunoscut prin 1923—1924. Eram un grup de cîțiva artiști : Ressu, Dărăscu, Traian Cornescu și eu. Tin minte că primul lucru care m-a impresionat a fost înfățișarea lui. Era de statură mijlocie, bine legat, cu un păr des, negru, argintat de fire albe, cu nasul puțin acvilin, cu barba și mustățile de mag, aproape stilizate, cu fața smeadă, cu fruntea larg deschisă, în ochi cu lumini extraordinar de vii. Un cap de efigie. Comunicativ, măsurat la cuvînt, descebit de clar în tot ce gîndea. Mi-a vorbit mie, deși

Compoziție în lucru : „Oțelarul" — detaliu

stre, artele plastice ajunseseră în primejdia de a nu mai fi în măsură să exprime forța de creație a unui popor cu mare tradiție artistică, atît în arta populară cît și în monumentele unor Grigorescu, Andreescu, Luchian, artiști ale căror opere izvorau din realitatea vieții noastre sociale și din natura țării noastre, artiști fermi încadrați în realitate. Acum artele plastice au dobîndit dimensiuni și sensuri majore pe măsura acestei epoci de înflorire economică și culturală, de mare prestigiu politic, a epocii cînd ideile mari și munca inspirată a oamenilor conduși de partid făuresc poporului romîn o nouă istorie.

În ce mă privește, eu cred că arta realistă contemporană implică fermitatea constiinței artistice în cadrul realităților noastre, o artă a poporului care să întruchipeze fizionomia sufletească a poporului cu toate caracteristicile gîndirii lui, cu specificul care ne diferențiază, cu preocupările majore care ne însuflețesc în acest moment istoric.

Sîntem contemporanii unor mari și însemnate realități. Ca unii care trăim aceste realități, nu le putem privi decît cu simpatie, pentru că fac parte din însăși ființa noastră. Realitatea bruște iubită, gîndită și, în ceea ce ne privește pe noi artiștii, întruchipată în opere care să răspundă exigențelor și gusturilor contemporanilor. Pentru a fi pe măsura acestei înalte chemări, să ne sprijinim cu fermitate munca noastră de fiecare zi pe zăcămintele de creație ale poporului, pentru că în arte cel mai mare critic a fost, este și rămîne poporul.

Boris BUZILĂ

O nouă premieră teatrală

„Valetul de cupă"

Pe scena Naționalului craiovean a fost montată comedia **„Valetul de cupă"** (Quinola) de Balzac, în traducerea Polixeniei Karambi. Ca și în „Vautrin", „Pamela Giraud", „Mama vitregă", „Mercadet", marele scriitor francez este preocupat de biciuirea moravurilor epocii sale. Un om de geniu — Fontanares — se declară gata a construi o corabie cu aburi, dar nu dispune de mijloace materiale. Evident, planurile sale nu se pot pune în aplicare. Filip al II-lea și curtea sa aristocratică se arată avidă de bani. Supremul gînd este continua înavuțire. Idealurile lui Fontanares nu încălzesc pe nimeni în această societate unde banul reprezintă totul. Ceea ce caută să ilustreze piesa „Valetul de cupă" constituie o temă des întîlnită în opera lui Balzac însă, în această piesă, ea este tratată dintr-un alt unghi.

Punînd-o în scenă, Teatrul Național din Craiova își mărește repertoriul cu o nouă piesă cu care publicul nostru spectator nu este familiarizat. E un merit ce trebuie relevat, deoarece Naționalul craiovean a apărut nu o dată cu premiere pe țară.

Păcat că spectatorul nu beneficiază de o prezentare mai bună a acestei lucrări literare, făcută în programul de sală. Subiectul și în special explicarea semnificației piesei lui Balzac se reduc doar la cîteva rînduri și acelea destul de palide. Ni se pare de prisos publicarea cronologiei balzaciene, deoarece cu aceasta cititorul s-a mai întîlnit în lectura operelor scriitorului francez, traduse în limba romînă.

„Valetul de cupă", în regia lui Ion Maximilian, numără aproape 40 de personaje, ceea ce constituie, firește o dificultate serioasă în dirijarea lor pe scenă.

N. Mihăilescu-Brăila în rolul principal din „Comoara de la Vadul vechi"

Irina Petrescu protagonista filmului „Străinul"

Mîine seară — LA MAMAIA

FESTIVALUL FILMULUI ROMINESC

Gazdă generoasă — oferindu-și farmecul marin și splendorile arhitecturale unui număr tot mai mare de vilegiaturiști romîni și de peste hotare—Mamaia este pe cale de a deveni cel mai de seamă centru al competițiilor artistice estivale din țara noastră. Anul trecut s-a inaugurat aici seria festivalurilor de muzică ușoară, anul acesta — mai precis mîine seară — se deschide primul Festival al filmului romînesc, iar în 1966, tot aici, se vor confrunta scurt-metraje din toată lumea în cadrul unui festival internațional care se desfășoară bienal, prin alternanță cu cel de la Annecy (Franța).

Teatrul de vară „Ovidiu", sediul tuturor acestor manifestări care au loc în prezența a peste o mie de spectatori cunoaște, astfel, tot mai des animația sărbătorească a competițiilor artistice. De astădată, el își va îmbrăca scena în albul imaculat al dreptunghiului de pînză — terenul favorit al întrecerii între cineaști.

Spre deosebire însă de alte arte, cea a ecranului întrunește un mare număr de creatori, care vor intra în competiție atît individual cît și pe echipe. Terminologia sportivă are în acest caz o reală confirmare : Marele Premiu cît și Premiul juriului vor încununa succesul artistic de ansamblu al echipelor de filmare, care au realizat creații cinematografice demne de a fi distinse. Celelalte premii (pentru regie, imagine, interpretare, muzică de film) vor fi acordate individual.

Tot astfel, scurt-metrajele vor beneficia de 7 premii — toate fiind concepute ca recompensă a muncii colective, de echipă : pentru cel mai bun film artistic, documentar, reportaj, știință popularizată, presă filmată, film de animație și film de păpuși sau cartoane decupate.

Condiția unei întreceri larg stimulative este asigurată și prin faptul că membrii juriului sînt, prin specificul participării lor la munca de creație cinematografică, reprezentativi : Eugen Barbu, scriitor, Ion Bostan, regizor de filme documentare, Mircea Drăgan, regizor de filme artistice, Theodor Grigoriu, compozitor, Eugen Mandric, scenarist, Francisc Munteanu, regizor și scenarist, Ion Popescu-Gopo, creator atît în filmul de desen animat cît și artistic, Colea Răutu, actor, Petre Sălcudeanu, scenarist, și Aurel Samson, operator de film. Binecunoscuții publicului și apreciați pentru aportul lor la dezvoltarea cinematografiei noastre, cei zece oameni de artă își vor da verdictul, care va deveni public peste o săptămînă, adică duminica viitoare.

Mîine seară, cînd luminile se vor stinge în sala teatrului „Ovidiu" pentru a lăsa cuvîntul scînteierilor ecranului, cînd semnalul și genericul Festivalului filmului romînesc vor vesti cea dintîi competiție de acest gen din țara noastră — pe care o vom urmări de acum înainte an de an — emoția se va cuibări nu numai în timele celor aflați în fața judecății juriului, ci și în a fiecăruia dintre cei prezenți : este emoția unui moment de seamă pe care-l trăiește filmul romînesc la răspîntia dintre tinerețe și maturitate.

Căci să nu uităm că dacă astăzi este cu putință selecționarea unui număr de 7 filme artistice și 24 de scurtmetraje din producția națională pe parcursul a numai doi ani, aceasta constituie prin ea însăși mărturia creșterii producției romînești de filme și a afirmării ei pe o treaptă artistică superioară.

Așadar, pe mîine seară, la Mamaia !

CU OSCAR HAN despre sculptori și sculptură

eram cel mai tînăr, de calitățile marmorei, de noblețea pietrei și a bronzului, a materiei indeobște, de ceea ce el numea frumusețile vii ale acestora, „sufletul" marmorei, pietrei, bronzului. Spunea că sufle.ul sculptorului trebuie să se acorde în totul cu sufletul marmorei, pietrei, bronzului, că dacă omori sufletul materiei sculptezi în materie moartă. El socotea marmora, bronzul, piatra ființe vii, ființe nu în sensul unui animism tenebros ci gîndindu-se la virtualitățile acestora de care sculptorul trebuie să țină seama. fără elocvență exagerată.

Aducem vorba și despre scriitori, pornind de la cei cărora le-a făcut portretul și care i-au slujit singuri de model : Rebreanu, Sadoveanu. Sorbul. Maestrul Han caută să-și aducă aminte de toți cei pe care îi cunoaște sau i-a cunoscut. Tudor Arghezi „modelul" uneia din ultimele sale lucrări, Alexandru Cazaban, Cezar Petrescu, Mihai Codreanu, Gib Mihăescu, Lucian Blaga, Ionel Teodoreanu... Ne corbește despre „Hanul Ancuței", asociație înființată între cele două războaie și al cărui cititor era Mihail Sadoveanu, din care a făcut parte majoritatea celor amintiți mai sus.

Revenim la lucrările recente ale sculptorului, vorbim despre expoziițiile de artă plastică, despre influirea creației în anii noștri, despre formarea tinerilor artiști.

— Trăim un moment de mare elan creator în artă, ne spune Oscar Han. Cei 20 de ani care s-au scurs de la eliberare, au îndreptat arta noastră spre o artă de înaltă putere creatoare, în spiritul monumental al epocii socialiste. Acum două decenii, sculptura și pictura riscau să fie reduse din ce în ce mai mult la funcția de simplu divertisment al burgheziului snob și satisfăcut, amenințate să degenereze într-o plastică minoră de bibelouri și agrement. Era un început de pierdere a contactului cu realitățile noastre, cu năzuințele celui mai larg public. Astăzi, artiștii noștri, în primejdia de a nu mai fi în măsură să exprime forța de creație a unui popor cu mare tradiție artistică, atît în arta populară cît și în monumentele unor Grigorescu, Andreescu, Luchian, artiști ale căror opere izvorau din realitatea vieții noastre sociale și din natura țării noastre, artiști fermi încadrați în realitate. Acum artele plastice au dobîndit dimensiuni și sensuri majore pe măsura acestei epoci de înflorire economică și culturală, de mare prestigiu politic, a epocii cînd ideile mari și munca inspirată a oamenilor conduși de partid făuresc poporului romîn o nouă istorie.

În ce mă privește, eu cred că arta realistă contemporană implică fermitatea constiinței artistice în cadrul realităților noastre, o artă a poporului care să întruchipeze fizionomia sufletească a poporului cu toate caracteristicile gîndirii lui, cu specificul care ne diferențiază, cu preocupările majore care ne însuflețesc în acest moment istoric.

Sîntem contemporanii unor mari și însemnate realități. Ca unii care trăim aceste realități, nu le putem privi decît cu simpatie, pentru că fac parte din însăși ființa noastră. Realitatea bruște iubită, gîndită și, în ceea ce ne privește pe noi artiștii, întruchipată în opere care să răspundă exigențelor și gusturilor contemporanilor. Pentru a fi pe măsura acestei înalte chemări, să ne sprijinim cu fermitate munca noastră de fiecare zi pe zăcămintele de creație ale poporului, pentru că în arte cel mai mare critic a fost, este și rămîne poporul.

Boris BUZILĂ

CRONICA TEATRALĂ • CRONICA TEATRALĂ • CRONICA TEATRALĂ

TEATRUL TINERETULUI

„HIMERA" de Paul Everac

Un Everac — autor de comedie, și încă de comedie foarte de aproape înrudită cu farsa, iată ceva făcut să ne surprindă și chiar să ne mire. Fără a dispreți gluma, Paul Everac ne-a dezvăluit, cred, substanța profundă a naturii sale, în interesul care îl poartă spre frămîntările grave și dramatice ale sufletului omenesc. Chiar dacă nu vrem să anticipăm asupra judecății în obiect a comediei sale — a primei sale comedii integrale și categorice — care conține o mulțime de imagini și de momente comice de incontestabil efect — nu ne putem opri în graba noastră de a declara că autorul de drame grave și problematice este cu mult mai interesant și atractiv, și că el îl exprimă pe adevăratul Everac.

Acțiunea piesei se petrece în zilele noastre, și într-o mare întreprindere — ambele coordonate confirmînd, încă o dată, că Everac este solid legat de actualitatea noastră și de zonele ei majore — merit deosebit de important al dramaturgului. În această fabrică ne întîmpină însă un personaj pe care nu știu dacă îl mai putem considera de actualitate, în sensul esențial al cuvîntului : e vorba de Nae Branea, șeful serviciului de aprovizionare al întreprinderii, fost sub-ofițer în armata burgheză. Individul, deși a trăit atîția ani într-un mediu nou nu și-a schimbat de loc năravurile, fiind lichea, slugarnic, intrigant, calomniator și, mai ales, hoț, — hoț al avutului întreprinderii, transformat în marfă a comerțului său și un impostor, demagog și papagal el însuși al „noilor căutări", al artei „moderne", al „creației non-figurative", autor al unei ridicole statui numită „Himera", tocmai opera prin care Branea năzuiește să acopere la iuțeală un gol provocat de el, prin vinderea de materiale din magazia fabricii (statuia este de bronz, și de bronz are fabrica nevoie). Sculptorul nefiind hoț, ci numai un boem care vrea să epateze pe naivi, obținînd și un cîștig bănesc nemeritat, nu va fi trimis la miliție și procurătură, ci va fi rușinat și probozit de directorul fabricii, cu dezinvolte argumente despre... Praxiteles, Lysipos și Paciurea (real autor al unor faimoase „himere", acum vreo patruzeci, cincizeci de ani).

În acțiune vor mai apare un tînăr funcționar din birourile lui Vrancea, pe numele său Vrăbete (care unește o ciudată naivitate de gură-cască cu o inexplicabilă penetrație tardivă), și o tînără dactilografă, Valentina, ale cărei prime trăsături și comportări de prostie interesată și chiar lacomă, nu izbuteso să facă verosimilă lumina simpatică în care ne-o arată finalul. Mai apar un director și un inginer-șef, personaje palide, fără picătură de culoare, și un vederea prezentării celor mai bune lucrări literare, făcută în programul de sală. Subiectul și în special explicarea semnificației piesei lui Balzac se reduc doar la cîteva rînduri și acelea destul de palide. Ni se pare de prisos publicarea cronologiei balzaciene, deoarece cu aceasta cititorul s-a mai întîlnit în lectura operelor scriitorului francez, traduse în limba romînă.

„Valetul de cupă", în regia lui Ion Maximilian, numără aproape 40 de personaje, ceea ce constituie, firește o dificultate serioasă în dirijarea lor pe scenă.

Irina Petrescu protagonista filmului „Străinul"

CONCURSUL ȘI FESTIVALUL INTERNAȚIONAL „GEORGE ENESCU"

SELECȚIONĂRI DE CONCURENȚI

În vederea prezentării celor mai bine pregătite cadre artistice la Concursul internațional „George Enescu" ce va avea loc în luna septembrie a acestui an, s-au organizat o serie de auditii de selecționare a concurenților pentru alcătuirea lotului național.

Tinerii selecționați lucrează sub îndrumarea atentă a unor renumiți profesori la pregătirea repertoriului cerut de probele concursului.

O INTERESANTĂ MONOGRAFIE

Institutul de Istoria Artei a Academiei R.P.R. a pregătit o monografie științifică „George Enescu".

Lucrarea are un bogat cuprins, incluzînd o cronologie și o bibliografie a operei marelui nostru muzician, o discografie completă, privindu-l pe Enescu în calitate de compozitor, dirijor, violonist și pianist, o antologie de texte. Monografia, ce va număra peste 600 de pagini, va cuprinde numeroase aprecieri ale unor cunoscute personalități din viața muzicală internațională care se referă la valoarea operei enesciene.

BULETINUL MANIFESTĂRILOR

Ca și în anterioarele ediții ale Concursului și Festivalului, Comitetul de organizare a luat măsura editării unui buletin special.

În primul număr, după cuvîntul introductiv semnat de Ion Dumitrescu, care se referă la semnificația și răsunetul internațional ce l-au avut cele două ediții ale Concursului și Festivalului, buletinul cuprinde un articol semnat de artistul poporului George Georgescu, membru corespondent al Academiei R.P.R., vicepreședintele Comitetului de organizare. Articolul său se intitulează „Enescu în muzica veacului nostru".

CÎTEVA CIFRE

În etapele celui de-al doilea concurs au participat 101 tineri, iar numărul spectatorilor a fost de 18 428 față de 7 258 la primul concurs.

Numărul spectatorilor la manifestările Festivalului a fost de 40 639 la cea de-a doua ediție, iar la prima de 12 054.

Al treilea Concurs și Festival, ce va avea loc în acest an, se anunță a fi mai bogat în concurenți și spectatori.

„VIZITA BĂTRÎNEI DOAMNE", piesa dramaturgului elvețian Dürrenmatt, prezentată și pe scenele noastre, a fost ecranizată de Bernard Wicki (R.F.G.). Filmul a fost însă supus criticii pentru că regia a estompat tăișul demascator al piesei.

OPERA DIN PEKIN, întreprinde în prezent un turneu prin țările Europei Occidentale. Critica de specialitate a apreciat perfecțiunea și vitalitatea creațiilor coregrafice în spiritul autentic al tradițiilor clasice.

CEL MAI TÎNĂR creator de filme din lume se numește David Wise. La 7 februarie, el a împlinit 9 ani. Începînd din martie a.c. i se prezintă în S.U.A. filmul de desene animate „Scurtă legătură", de 30 minute.

PAUL ANKA, Aznavour, Modugno, Celentano și alți cîntăreți de reputație internațională în muzica ușoară vor participa la concursul intitulat „Un disc pentru vară", organizat de industria discografică italiană în colaborare cu Radioteleviziunea. Vor fi prezentate auditorilor 100 de melodii dintre care 42 inedite.

De peste hotare

FRANK FERRY, cunoscut producător american independent a realizat un film inspirat de urmările negative asupra psihologiei copiilor, a alarmelor simulate în școli în cadrul exercițiilor de apărare antiatomică. Filmul se intitulează „Ladybog, ladybog".

„OMUL DIN VALEA BLESTEMATĂ" se intitulează un metraj mediu artistic în regia lui Omar Hopkins, turnat în munții Spaniei, care zugrăvește dificultățile unei căsătorii între o femeie albă și un indian „piele roșie", pe continentul american.

MARCO FERRERI, regizorul filmului „Femeia-maimuță", prezentat anul acesta la Cannes, s-a văzut în imposibilitate de a trimite copia originală a filmului la Montreal datorită faptului că cei doi producători care au finanțat realizarea lui sînt hotărîți să prezinte publicului canadian o variantă îndulcită a dramei în locul sfîrșitului tragic al eroinei.

UN NOU DANS intitulat „Surf" va fi lansat în vara acestui la concursurile prezătoare ale viitoarelor festivaluri de muzică ușoară de la San Remo și Neapole. Mișcările dansului sînt inspirate din cele ale unui sport popular practicat pe țărmurile Pacificului.

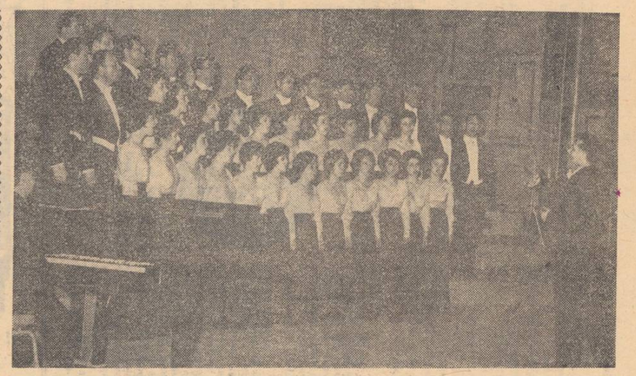

Corul de cameră „Madrigal", condus de artistul emerit Marin Constantin

„Madrigalele Madrigalului"

De vorbă cu MARIN CONSTANTIN, artist emerit

La ce repetați?

A trecut aproape un an de cînd corul de cameră „Madrigal" își susține, sub bagheta dirijorală a artistului emerit Marin Constantin, pledoaria muzicală vie pentru cunoașterea gingașelor madrigale, a acelor minunate poeme care au strălucit printre stilurile muzicale din secolele al XV-lea, XVI-lea, XVII-lea. Rezultatele n-au întîrziat să apară. În marile săli de concert bucureștene ca și pe scenele unor filarmonici din țară, în ciclurile consacrate muzicii de-a lungul veacurilor ca și în concerte separate, numele corului „Madrigal" s-a impus îndrăgostiților de muzică ca un îndrăznet pionier în prezentarea unor lucrări din tezaurul preclasic, încă insuficient cunoscut.

Condusă de Marin Constantin, laureat al Festivalurilor de la Berlin, București, Moscova și Viena am pătruns în „culisele" pregătirilor corului „Madrigal" aflînd amănunte asupra actualelor preocupări.

— Mi-am dorit, ne-a spus tov. Marin Constantin, să realizez o formație care să poată prezenta această muzică cu trăsături specifice, care pretinde acuratețe, multă sensibilitate și finețe în interpretare. Corul „Madrigal", care cred că are aceste calități, este format din 20 de fete și 14 băieți, unii studenți la clasa de muzică corală de cameră de la Conservatorul „Ciprian Porumbescu", alții „veterani" ai corului U.T.M., azi făcînd parte din corurile Filarmonicii „George Enescu" sau Radio. Țin să menționez, printre alții, pe Emilia Petrescu care se ocupă de educația vocală specifică stilului a coriștelor, participînd totodată ca solistă a concertelor, pe Elena Vicică, dirijorul corului de copii Radio și pe Ștefan Pruteanu de la Filarmonica de Stat „George Enescu", care se îngrijește de prezentarea tehnică a formației.

— Ce pregătiți în momentul de față ?

— Sîntem preocupați să promovăm prin excelență madrigalul romînesc; de aceea în repertoriul nostru un loc de seamă îl va ocupa aceste lucrări. În programul pe care îl vom prezenta la Festivalul „George Enescu", alături de compozitori din literatura universală preclasică ca Orlando Lasso, Hans Leo Hassler, Giovani Pierluigi Palestrina, B. Donatti, Th. Wellkes vor figura și compozitorii noștri. Vom interpreta TOACA de Mihail Jora, MADRIGALUL DE VERSURI DE EMINESCU de Paul Constantinescu, PĂSTORIȚA de Marțian Negrea, PE O PLAJĂ JAPONEZĂ de Doru Popovici, TREI TABLOURI DE LUCHIAN, de Th. Bratu și MADRIGALURI de Tudor Ciortea, Sigismund Toduță, Cornel Țăranu, Tiberiu Olah etc.

Deși toată atenția noastră se îndreaptă spre pregătirea acestui concert, pentru a ne putea prezenta la nivelul celei mai mari manifestări muzicale din țara noastră, totuși nu neglijăm nici activitatea „la zi".

— De pildă...

Duminică 21 iunie vom prezenta în cadrul Filarmonicii din Ploiești un concert, al cărui program va cuprinde, printre altele lucrări de P. Bonnet, Placon, A. Scandelli. Vom face imprimarea unui disc care va conține 12 madrigaluri. Pînă în prezent am imprimat 6 lucrări și sperăm ca discul să fie gata pînă la 23 August.

Marian SANDU

Vă prezentăm

ANSAMBLUL ARTISTIC AL U.T.M.

(Urmare din pag. 1)

într-adevăr aptitudini. În prezent, el este student al Institutului de artă teatrală.

Dumitru Constantin, laureat al Festivalului mondial al tineretului de la Helsinki, era acum cîțiva ani cazangiu la uzinele „Grivița Roșie". Remarcat în cadrul corului uzinei, tînărul muncitor devine membru al ansamblului U.T.M. Dragostea sa pentru studiul muzicii își găsește aci condiții propice de dezvoltare. Absolvă cu succes școala medie, apoi Conservatorul și Dumitru Constantin devine solist al Operei bucureștene.

Decorat cu „Ordinul Muncii" cl. I, ansamblul a prezentat, în decursul celor 18 ani de activitate, aproape 1 300 de spectacole în țară și în multe țări europene, spectacole vizionate de peste două milioane de spectatori. Iar titlurile de Laureat al festivalurilor mondiale ale tineretului de la Berlin, București, Varșovia, Viena și Helsinki stau mărturie a prețuirii și prestigiului de care arta românească se bucură peste hotare. Membrii ansamblului au dus, prin intermediul artei lor, mesajul de pace și prietenie al tineretului nostru prezentînd programe artistice bogate, viu aplaudate de săli arhipline. Cu ocazia fiecărui turneu, presa a subliniat înalta valoare a interpretării, frumusețea cîntecelor și dansurilor.

Maestrul de balet al ansamblului este... inginerul Theodor Vasilescu. Ca și mulți dintre elevii săi, el a debutat în cadrul ansamblului cînd se afla pe băncile școlii. Apoi, dragostea pentru folclor, pentru dans în general, cultivată în cadrul ansamblului, i-a însoțit drumul permanent. Și astăzi, inginerul și coregraful T. Vasilescu însuflă aceeași dragoste elevilor săi.

Un poet spunea că tinerețea este poezie, înțelegînd prin ea nu numai stihul, ci și muzica și dansul. Într-adevăr, cui îi stă mai bine muzica și dansul, decît tinereții ? Iar, ansamblul artistic al U.T.M., este prin definiție, ansamblul tinereții.

P. SLĂVESCU